

GAZETA
wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 6 marca 2026 | Redaktor prowadzący Marcin Stelmasiak | Cena gazety 11,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 54.III53, I

Nakład 88 tys. + 317 tys. prenumerat cyfrowych

FOT. BARTOSZ BOBKOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kultura

**100. ROCZNICA URODZIN
ANDRZEJA WAJDY**

Witold Mrozek pisze o filmach Andrzeja Wajdy, ale tych „mniejszych” i „niekoniecznie zapisanych złotymi zgłoskami w historii. Mogą się wydać nieco dziwne, zbyt brawurowe w pomysłach, a nawet: przegięte” ▶ 14-15

O WAJDZIE RÓWNIEŻ W MAGAZYNIE „WYBORCZEJ”

Jarosław Kurski: Nie tworzył sienkiewiczowskich malowanek, serc nie krzepił, nie epatował naszym bohaterstwem. Jakub Majmurek: Dlaczego Wajdzie nie wychodziły komedie.

Bezpieczeństwo

**Nawrocki szuka
pretekstu, by
odrzuć SAFE**

Kuriozalne wystąpienie prezydenta Nawrockiego i prezesa NBP Adama Głapińskiego odbieram jako zapowiedź weta.

Bartosz T. Wieliński

To chyba pierwszy przypadek w historii Polski, by preza Narodowego Banku Polskiego – organu konstytucyjnego – poproszono o to, by dał komuś alibi. Nie znajduję bowiem innego racjonalnego wytłumaczenia obecności Głapińskiego u boku prezydenta Nawrockiego.

Dużo to nam mówi o Głapińskim, że na taki układ poszedł. Dużo mówi też o Nawrockim i o jego otoczeniu, że tak desperacko szukają pretekstu, by wyrzucić do kosza ustawę, która ma pomóc gruntownie zmodernizować polskie siły zbrojne, policję, Straż Graniczną, a przede wszystkim polski przemysł zbrojeniowy.

Polacy w sprawie programu SAFE wypowiadają się jednoznacznie. Z sondaży wynika, że większość chce, by prezydent podpisał ustawę pozwalającą przyjąć prawie 44 mld euro pożyczki – niskoprocentowanej, z odłożoną na 10 lat spłatą – od Unii Europejskiej na potrzeby wzmocnienia polskiej obronności. Jednocześnie za SAFE wypowiadają się wojskowi, w tym generałowie, których na stanowiska dowódcze mianowano jeszcze za rządów PiS, i dowódcy innych służb mundurowych.

Jednak dla Nawrockiego i jego otoczenia z PiS program SAFE jest nie do przyjęcia.

Bo stworzenie tego programu przez Unię Europejską jest sukcesem rządu Donalda Tuska i doprowadzi w Pol-

sce do przeobrażeń, na których Tusk będzie pomnażał polityczny kapitał.

Można śmiało zakładać, że 20 mld zł, które zostaną wydane na ciężki sprzęt wojskowy produkowany w Hucie Stalowa Wola, doprowadzi do metamorfozy całego regionu. W Stalowej Woli, w hucie i wokół niej powstaną nowe miejsca pracy, przybędą nowi mieszkańcy, miasto rozkwitnie.

A przecież do tej pory była to twierdza Prawa i Sprawiedliwości. Na Nowogrodzkiej na taki scenariusz nie mogą sobie pozwolić. Stalowa Wola rozkwitać może tylko pod rządami PiS. Gdy rządzi Tusk – ma być w ruinie.

Element drugi: SAFE to program europejski, który wspiera europejskich producentów broni. Patrząc na nieskrywaną niechęć do broni produkowanej w Europie, także w Polsce – politycy PiS mówili wręcz o złomie – można domniemywać, że partia Jarosława Kaczyńskiego chodzi na sznurku lobbystów amerykańskich. Lokajski stosunek PiS i Nawrockiego do prezydenta USA Donalda Trumpa jest faktem. Amerykanie przecież oficjalnie mówią, że będą SAFE zwalczać, i robią to rękami PiS oraz ludzi polskiego prezydenta.

Reszta, a więc opowieści, że zarobią na nas Niemcy, o transferze miliardów na Ukrainę czy troska o stan finansów publicznych, to ozdobniki. Liczy się to, by nie dopuścić do sukcesu Tuska i spełnić wolę Amerykanów.

Jak przekonać opinię publiczną, że weto SAFE będzie w interesie Polski? Powiedzieć, że pieniądze na zbrojenia nie trzeba szukać w Europie, tylko można znaleźć je w Polsce, i to za darmo.

I tu do mikrofonu podchodzi piśmowski prezes NBP Adam Głapiński. Nie znamy szczegółów propozycji rzuconego przez Nawrockiego pomysłu SAFE na zero procent. Ale skoro fi-

nansowanie zbrojeń ma się odbywać w oparciu o złoto z zasobów NBP, trzeba zapytać, czy prezydent chce otwarcie złamać konstytucję. Zabrania ona bowiem zadłużania się państwa w banku centralnym. Choć zdaje sobie sprawę, że piśmowski prezes Trybunału Konstytucyjnego mógłby nie doszukać się w tym niczego złego.

Rezerwy złota NBP wycenia się na ponad 300 mld zł, to jedna trzecia wszystkich rezerw banku centralnego. Ze słów Nawrockiego wynika, że na zbrojenia miałyby pójść 185 mld zł, czyli ponad połowa rezerw złota. Oznaczałoby to zmniejszenie rezerw NBP – w bardzo niepewnych czasach – o prawie 20 proc.

Tak radykalny – by nie powiedzieć: szaleńczy – krok odbiłby się na kursie złotego, na ratingu Polski i oprocentowaniu obligacji.

NBP dysponowałby mniejszymi możliwościami interweniowania na rynku. A wszystko stałoby się dlatego, że Nawrocki i politycy PiS chcieli dokopać Tuskowi oraz przymilić się do ludzi Trumpa, więc odrzucili tanią pożyczkę z Unii Europejskiej.

Ale spokojnie. To się nie stanie. Scenariusz z wykorzystaniem złota NBP wymagalby ustawy. Gdyby prezydent skorzystał z inicjatywy ustawodawczej, Sejm ten niedorzeczny pomysł odrzuci w pierwszym czytaniu. Rząd o tak szkodliwym dla finansów pomysłem nie będzie chciał rozmawiać. Wobec tego Nawrocki będzie miał podkładkę pod weto.

Już widzę posłów PiS, którzy – niedawno pytani na sejmowym korytarzu twierdzili, że polski sprzęt wojskowy to złom – teraz będą przekonywać, że warto wydać na niego – łamiąc konstytucję – polskie złoto.

Ciemny lud to kupi? ●
• Więcej ▶ 4-5

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

*Bez silnego, równoprawnego głosu kobiet
nie ma demokracji*

NATALIA WALOCH

dziennikarka „Wyborczej” podczas wystąpienia
w Parlamencie Europejskim ▶ 12

Jarosław Marczuk

Zabójstwo Chameneiego – pretekst dla Putina

Od końca drugiej wojny światowej administracja USA nigdy oficjalnie nie wyeliminowała przywódcy innego państwa. W latach 60. i 70. XX w. amerykański wywiad pomagał lub próbował zabijać azjatyckich lub latynoamerykańskich przywódców, jednak nigdy nie były to działania zatwierdzone przez Białą Dom.

W dobie wojny z terroryzmem Amerykanie stanęli przed wyzwaniem, jakim była walka z międzynarodowymi organizacjami niepaństwowymi (zwanymi często w dokumentach „non-state actors”). Zabicie ich przywódców, np. Osamy bin-Ladena (Al-Kaida) czy Abu Bakr al-Baghdadi (Państwo Islamskie), USA uzasadniały niemożnością lub niechęcią państw, w których przebywali terroryści, do samodzielnego wyeliminowania zagrożenia.

Legalność doktryny „unwilling or unable” w świetle prawa międzynarodowego była kwestionowana, ale nie odnosiła się ona do głów państw. W ostatnich dekadach przywódcy państw, przeciwko którym Amerykanie prowadzili wojny, ginęli z rąk swoich: wyrok śmierci na Saddama Husajna wydali i wykonali Irakijczycy, Muammar Kaddafi został zabity na pustyni pod zbombardowaną Syrtą.

Przypadek najwyższego ajatollaha Iranu Aliego Chameneiego jest inny. Rząd USA wraz z Izraelem z otwartą przyłbicą zabił przywódcę państwa. Na podobny krok dotąd nie zdecydowali się nawet Rosjanie. Wobec przywódców innych państw Moskwa działa skrycie. Choć według ukraińskich i zachod-

nich służb specjalnych Rosjanie wielokrotnie podejmowali próby zabicia prezydenta Wołodymyra Zelenskigo, nigdy oficjalnie Kreml się do tych działań nie przyznał.

Co prawda Rosjanie zabili Dżochara Dudajewa i Asłana Maschadowa – prezydentów Czezeńskiej Republiki Iczkeria, ale utrzymywali, że to terroryści. Społeczność międzynarodowa, poza Gruzją i Afganistanem talibów, nie uznając niepodległej Czezeńii, nigdy nie wytrąciła Moskwie tego argumentu z ręki. Jak każdy reżim, tak i ten rosyjski zasłania się legalizmem oraz ustawami. Dlatego w liście do prezydenta Iranu Masuda Pezeszkiana Władimir Putin napisał, że zabójstwo Chameneiego to „cyniczne pogwałcenie moralności i prawa międzynarodowego”.

Oczywiście, nie można porównać ukraińskich władz z irańskim reżimem. Te pierwsze, demokratyczne, mają społeczną legitymizację i walczą z brutalną napaścią autorytarnej Rosji. Są przeciwniństwem zamordystycznych struktur trzymających w krwawym ucisku Iran.

Jednak Trump, kompletnie demolując porządek międzynarodowy ustanowiony po drugiej wojnie światowej i zmieniając amerykańską doktrynę, dał Moskwie uzasadnienie na wypadek, gdyby otwarcie zechciała spróbować zabić Zelenskigo – bo przecież i ona, jak przekonuje Putin, jest mocarstwem, które walczy z nie mniej brutalnymi niż ajatollahowie „nazistami” w Kijowie. ●

Andrzej rysuje

Izrael Święto Purim

4 marca 2026 r., Jerozolima. Ultraortodoksyjni Żydzi obchodzą święto Purim. Upamiętnia ono ocalenie Żydów przed ludobójstwem w starożytnej Persji.

Więcej zdjęć z Polski i ze świata oraz niezwykłych galerii na Wyborcza.pl/zdjecia

Cytat dnia

*Kredyt
Oproc.
zawsze
ładnie brzmi.
Chwilówki
też się tak
reklamują*

MARCIN KIERWIŃSKI
szef MSWiA, w TOK FM
o prezydenckiej propozycji
alternatywy dla programu
SAFE

Ostatnia droga „El Mencho”

Pogrzeb w złotej trumnie

Ostatnia droga Nemesio Oseguera, alias „El Mencho”, była pokazem siły meksykańskiego kartelu Jalisco Nueva Generacion. Jego szefa pochowano jak bohatera.

Pożegnanie czolowego bandyty Meksyku w miasteczku Zapopan, nieopodal Guadalajary, stolicy stanu Jalisco, a potem przejazd kawałki aut i ciężarówek konduktu pogrzebowego na cmentarz w Zapopan odbyły się niczym pożegnanie ludowego bohatera.

Na cmentarz przewieziono pozłacaną trumnę oraz setki kunsztownych wieńców pogrzebowych zamówionych przez rodzinę i dziesiątki anonimowych zwolenników zmarłego. Z niektórych trzeba było usunąć dedykacje w imieniu kartelu Jalisco Nueva Generacion. Jeden z wieńców zdobił ułożony z białoczerwonych kwiatów wizerunek koguta, bo zmarły bandyta, zwany „Panem Kogutów”, bardzo lubił ich walki.

Żalobnicy spieszyli pożegnać gangstera nie tylko poubierani na czarno, ale też z zamaskowanymi twarzami. Na rogach ulic i wokół zmotoryzowanego konduktu czuwały patrole uzbrojonych w broń długą żołnierzy i gwardzistów. Pompatyczne-

mu orszakowi z dwoma białymi karawanami na czele towarzyszyła kapela muzyczna grająca klasyczne tematy ludowe, tzw. rancheras, ale przede wszystkim piosenki „narkokorridos” ślawiące współczesnych bohaterów ludowych, czyli szefów i żołnierzy karteli narkotykowych.

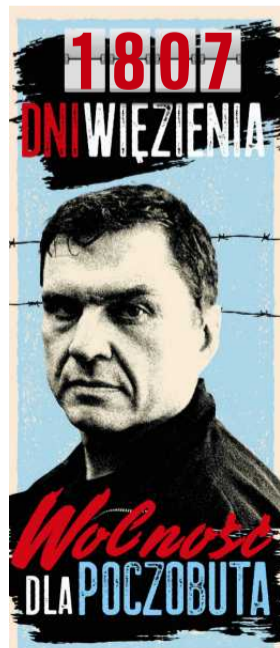
Rubén Nemesio Oseguera Cervantes, „El Mencho”, urodził się w 1966 roku w Naranjo de Chila w stanie Michoacán. Był policjantem, potem zajął się handlem narkotykami, następnie został płatnym zabójcą i lokalnym bossem, aż w końcu zaczął kierować międzynarodowym kartelem.

Pod koniec lutego został namierzony przez służby w turystycznej miejscowości w górach, do której przyjechała jego kochanka. Bronił się

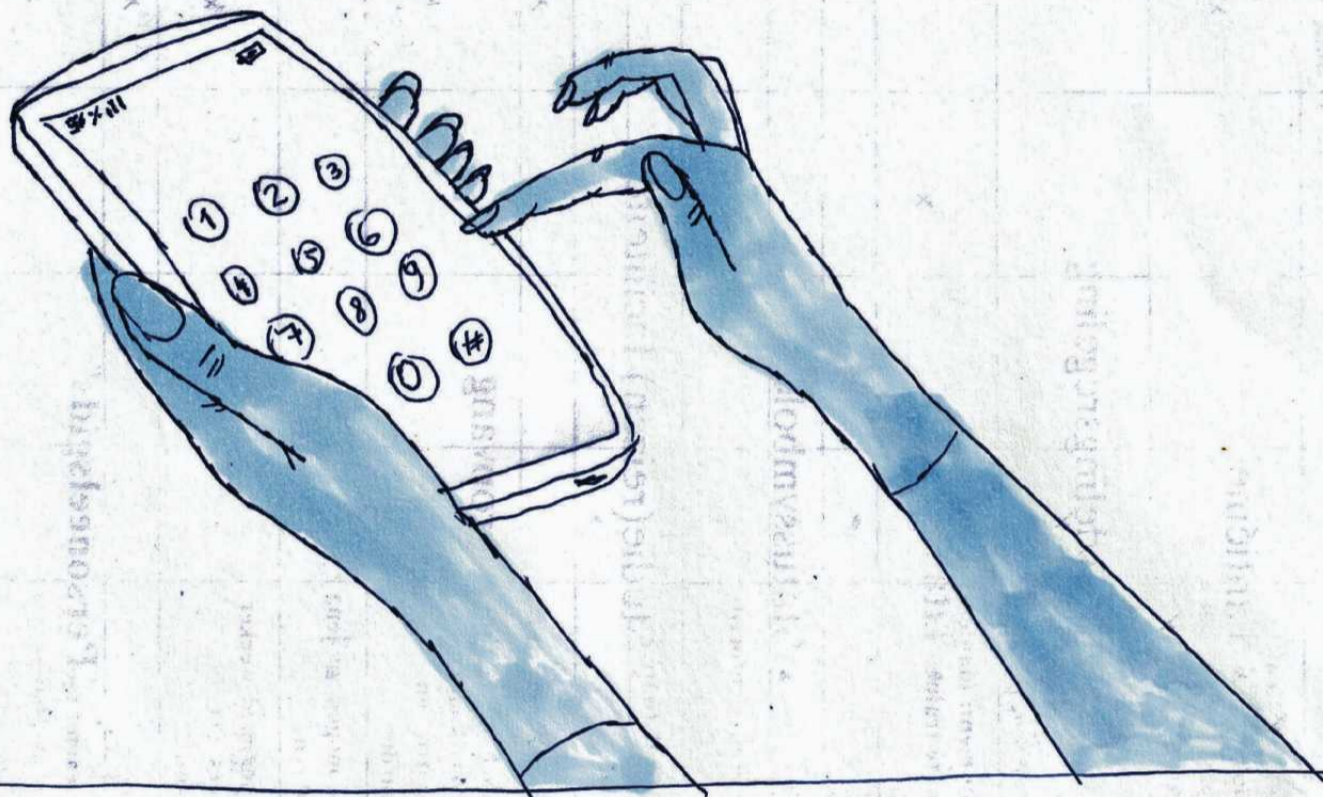
do końca, zmarł w wyniku odniesionych ran w drodze do szpitala.

W ślad za udaną obławą na „El Mencho” jego kartel rozpętał akcję terroru w 20 stanach Meksyku, zablokował setki dróg, wysadził i spalił setki sklepów oraz samochodów, zniszczył lub zrabował ładunki 200 ciężarówek, sparaliżował turystyczny kurort nad Pacyfikiem Puerto Vallarta. Na dwa dni 290 tysięcy mieszkańców miasta zamknęło się w domach i hotelach na cztery spusty, podczas gdy gangsterzy plądrowali miasto, palili samochody i autobusy. Gang napadł na więzienie stanowe w Ixtapa i uwolnił 23 swoich kamratów, w tym skazanych za porwania i zabójstwa. ●

Maciej Stasiński, Michał Kokot

ZEBY USPRAWNIC PRACE PORODOWEK
WPROWADZILISMY TELEFONICZNY
SYSTEM PORODOW

TAM DAM DAM ♪♪♪
JEST PANI DWUDZIESTA PIATA
W KOLEJCE ♪♪ TAM DAM

Na każdy temat
z każdej strony

JANEK KOZA DLA tokfm

tokfm

Spór o program SAFE

„Tu nie ma o czym rozmawiać”

Prezydent w sojuszu z prezesem NBP wszedł do gry wokół SAFE, a wsparcia już udzielił im PiS. W rządzie lekkie zaskoczenie: – Na tajnych naradach o programie nie było atmosfery całkowitej negacji propozycji – mówi ważny polityk Koalicji.

Agata Kondzińska

Chodzi o ponad 180 mld zł nisko oprocentowanej pożyczki z Komisji Europejskiej na zbrojenia. Ustawa przeszła już przez parlament, od zeszłego piątku jest na biurku prezydenta. Legislacja zajęła chwilę dłużej, bo rządzący uwzględnili poprawki, na których zależało Pałacowi Prezydenckiemu, mówiące np. o tym, że budżet MON będzie wolny od spłaty pożyczki, a program SAFE dostanie tarczę antykorupcyjną.

Apele prawicy o prezydenckie weto

Te zmiany jednak nie wystarczyły. Przeciwnikami programu niezmiennie pozostali politycy PiS i Konfederacji, do prezydenta szły apele o weto do ustawy. Medialne zaplecze z „Gazety Polskiej” protestowało przed Pałacem Prezydenckim. Kilka dni temu szef klubu PiS Mariusz Błaszczak po raz kolejny powtórzył opowieść swojej partii, że zgoda na SAFE to utrata suwerenności. I zależność od „widzimi się oligarchów unijnych, którzy będą warunkować skierowanie do Polski pieniędzy z tego systemu pożyczkowego tym, że na przykład będziemy zmuszeni do przyjmowania migrantów, do holdowania ideologii tęczowej, że będziemy zmuszeni do tego, żeby szaleństwo związane z religią klimatyczną było w Polsce wprowadzane”.

Podobne głosy szły z Konfederacji. Wicemarszałek Sejmu Krzysztof Bosak w Polsat News też przywoływał mechanizm warunkowości. Mówił, że jako polski polityk nie może programu poprzeć, że nie wie, pod jakimi pretekstami Unia może wstrzymać kolejne transze pieniędzy. – Tam, gdzie decyduje wola polityczna i nie ma dokładnie sformułowanych przepisów, tam jest uznaniowość. Tu będzie uznaniowość. Rząd się w Polsce zmienia – może zacząć się granie tym tematem. Nie chcę, żeby granie polskim bezpieczeństwem i zaopatrzeniem dla sił zbrojnych było złożone w ręce eurokratów – mówił.

Warunkowość, którą straszy prawica, jest zapisana w programie SAFE. Ale to powiązanie budżetowe, a nie polityczne – w unijnym rozporządzeniu jest mowa o „systemie warunkowości służącym ochronie budżetu Unii”. Oznacza to, że gdyby w Polsce doszło do naruszenia praworządności w taki sposób, że zagroziłoby to prawidłowemu wydawaniu pieniędzy unijnych (defraudacja, korupcja czy wątpliwa kontrola państwa), Komisja mogłaby interweniować.

Czarzasty proponuje rozejm

Presję na prezydenta wywierali też rządzący. Marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty, który jest w sporze z prezydentem, zaproponował rozejm. Wezwał do podpisu programu SAFE. – Widzi pan, co się dzieje w Iranie. Widzi pan, co się dzieje w Wenezueli. Widzi pan, co się bez przerwy dzieje w Ukrainie. Polska musi być silna. Polska armia musi być silna. Polska musi być silna

• 4 marca br.,
Warszawa.
Prezes NBP Adam Glapiński i prezydent Karol Nawrocki podczas konferencji w sprawie „alternatywy dla programu SAFE”

FOT. SEAWOMIR KAMIŃSKI
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

w Unii Europejskiej. Polska musi być silna w NATO – mówił w krótkim wideo wrzucenym do sieci. I radził: – Niech pan odrzuci złe podszepty. Ja zrobię to ze swojej strony. Niech pan nie odbiera pieniędzy polskiej armii. Apeluję do pana. Niech pan to zrobi w imię kraju, w którym pan jest prezydentem, a ja marszałkiem Sejmu.

Alternatywa dla SAFE

Gdy rządzący apelowali o podpis, a opozycja żądała weta, Karol Nawrocki szykował swój ruch. W czwartek w sojuszu z prezesem Narodowego Banku Polskiego wystąpił na konferencji, by przedstawić alternatywę dla SAFE. Bez szczegółów, ale z obietnicą ponad 180 mld zł na zero procent. Chwalił Adama Glapińskiego, bo to „dzięki pracy prezesa, efektywności działań profesora, całego zarządu NBP, Polacy w ostatnich 30 miesiącach zarobili znacznie więcej niż 185 mld zł potrzebnych do sfinansowania polskiego bezpieczeństwa w najbliższych pięciu latach”.

Problem w tym, że NBP jest na minusie od kilku lat.

W 2023 r. strata wyniosła 20,8 mld zł, rok później ponad 13 mld, szacunki na 2025 r. mówią o 30 mld. By sfinansować prezydencką propozycję, NBP miałby sięgnąć do rezerw. – Mamy prawie bilion złotych rezerw, które są zgromadzone w NBP. Mamy 550 ton złota i rezerwy w różnych walutach, głównie w dolarach, euro, ale także w innych walutach – wyliczał w Polsat News rzecznik prezydenta Rafał Leśkiewicz.

Jednak analitycy ekonomiczni mają wątpliwości. Sam Glapiński na konferencji z prezydentem mówił, że sięganie do rezerw jest wbrew prawu. Eksperti wskazują też, że równie groźna może być sama zonglerka wokół rezerw.

Nawrocki dostał już wsparcie od PiS. Partia upowszechnia w sieci grafikę pod hasłem: „Inicjatywa prezydenta Karola Nawrockiego SAFE 0 proc. to brak zasady warunkowości”. Do tego opis, że pomysł prezydenta to wzmocnienie armii bez ryzyka, zależności od UE i bez oddawania decyzji o bezpieczeństwie Polski innym. Są filmiki Morawieckiego, że rząd zadłuża Polaków na potęgę, Błaszczaka o „świetnej propozycji prezydenta” w myśl zasady „po pierwsze Polska, po pierwsze Polacy”. Pomysł Nawrockiego powielają w portalach społecznościowych praktycznie wszyscy znaczący politycy PiS, cieszy się Antoni Macierewicz, ale i Patryk Jaki czy była premier Beata Szydło.

Krok do weta

W rządzie są sceptyczni. – Gdyby NBP wygenerował 30 miliardów zysku i wystąpił z propozycją, to mielibyśmy o czym rozmawiać, ale bank jest na minusie – słyszę od ważnego polityka.

Przyznaje, że jest trochę zaskoczony inicjatywą prezydenta. Na tajnych naradach, gdy ministrowie rozwiewali wątpliwości Pałacu w sprawie unijnego programu, nie było atmosfery na weto. Teraz, jak mówi rządowi rozmówcy, propozycja Nawrockiego wygląda jak zapowiedź odmowy. Chociaż sam rzecznik prezydenta wciąż kluczy. W Polsat News zapewnił, że „to nie jest uzasadnienie weta”. – To przedstawienie rządowi konkretnej propozycji – przekonywał Leśkiewicz.

Tu nie ma o czym rozmawiać – uważa wicepremier i minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski. W radiowej Jedynce mówił o planie napisanym znikającym atramentem, w dodatku na papierze, który szybko spłonie. – Jest po to, żeby prezydent mógł powiedzieć: zawetowałem SAFE,

bo mam swoją propozycję. To nie jest alternatywa, bo gdyby nią była, to wczoraj byłaby przedstawiona inżynieria finansowa i mielibyśmy pełną wiedzę, jak te pieniądze będą pracowały dla polskiej gospodarki – tłumaczył.

Propozycję NBP nazwał płytką. – Jaki macie plan, skoro w 2024 roku NBP ogłosił 13 miliardów długu? – pytał na antenie.

Podobnie zareagował rzecznik rządu. – SAFE 0 proc.? Na ten moment zero konkretów. GOTOWA ustawa o SAFE jest na biurku prezydenta – napisał na X Adam Szlępka. I dodał, że jeśli znajdą się dodatkowe pieniądze, Polska na tym tylko zyska. Minister koordynator służb specjalnych Tomasz Siemonek w TVN 24 przyznał, że wciąż ma cień nadziei, że prezydent pod presją wojska, jako zwierzchnik sił zbrojnych, podpisze SAFE.

– Niestety, logika polityczna, którą uprawia prezydent Nawrocki, podpowiada mi, że to był krok do tego, żeby powiedzieć, że jest weto – ocenił.

Propozycji Nawrockiego i Glapińskiego nie skomentował jeszcze premier. Niedawno apelował: Prezydencie, podpisuj, nie ma tu co zwlekać. ●

Spór o program SAFE

widać”

• 27 lutego br., Kobyłka k. Warszawy. Spotkanie „SAFE-bezpieczna Polska” połączone z prezentacją produkcji polskich zakładów zbrojeniowych. Na zdjęciu: samobieżna armata przeciwlotnicza A-35 z PIT-Radwar FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Program SAFE

- SAFE (od angielskiego Security Action for Europe) to unijny program wart 150 mld euro. Polska dostanie z niego blisko 44 mld euro na modernizację i dozbrojenie armii. Według deklaracji rządu 89 proc. środków ma trafić do firm zbrojeniowych w Polsce.
- We wniosku o pieniądze z SAFE polskie MON zawarło łącznie 139 projektów, na których realizację mają one zostać przeznaczone. Obejmują one najważniejsze produkty polskiej zbrojeniówki, jak przeciwlotnicze wyrzutnie Piorun, wozy bojowe piechoty Borsuk czy armatohaubice Krab.
- SAFE będzie nisko oprocentowaną pożyczką (ok. 3 proc.) gwarantowaną przez UE, spłacaną od 2030 do 2070 r. Zakupów trzeba zaś dokonać do 2030 r. Odpowiednia ustawa w tej sprawie została przyjęta – przy sprzeciwie PiS i Konfederacji – przez parlament i leży na biurku prezydenta Nawrockiego.

NBP nie jest od pożyczania państwu

Glapińskiego pomysł z piekła rodem

Obietnica zastąpienia przez NBP funduszu SAFE i sfinansowania przez bank centralny wydatków obronnych na poziomie 180-200 mld zł to sztuczka kuglarska.

Gadomski

Karol Nawrocki wie, że program popiera znaczna większość wyborców i – co dla niego równie ważne – dowódców wojskowych. Przeciwni są politycy prawicowych ugrupowań, z którymi prezydent też się musi liczyć. Ogłasza więc, że „cudownie” znalazł wspólnie z prezesem Adamem Glapińskim potrzebną sumę, więc SAFE jest Polsce niepotrzebny.

Zanim wyjaśnię, dlaczego obietnica prezydenta, wsparta dość enigmatycznie przez prezesa NBP, jest nierealna, zadam proste pytania.

Jeśli rzeczywiście gdzieś tam w skarbcu naszego banku centralnego schowane są pieniądze lub inne aktywa, które można wykorzystać dla ważnych celów publicznych, to dlaczego nie zostały uruchomione wcześniej?

Dlaczego minister Błaszczak kupował w Korei sprzęt wojskowy finansowany pożyczką z koreańskich banków oprocentowaną na 6 proc., zamiast zwrócić się do spolegliwego Glapińskiego o pożyczkę nieoprocentowaną?

Jeżeli bank centralny może udzielać darmowych pożyczek na zakup uzbrojenia, to dlaczego inne kraje europejskie z takiej możliwości nie korzystają? Bo nie mają tak genialnych ekonomistów, jak Adam Glapiński? To oczywiście pytanie retoryczne.

Prezydent, podobnie jak prezes NBP liczy na to, że wiedza ekonomiczna Polaków jest marna, więc niektórzy dadzą się na obietnicę nabrać, tym bardziej że finanse i polityka pieniężna banku centralnego są dziedziną skomplikowaną.

NBP zgodnie z konstytucją, a także zgodnie z teorią ekonomii może dawać do budżetu pieniądze – 95 proc. wypracowanego zysku. Tyle że NBP od kilku lat przynosi straty – w 2023 roku 20,8 mld zł, w 2024 – 13,4 mld zł, a w 2025 według szacunków ok. 30 mld zł. Gdyby zamiast strat NBP miał zyski, może jakiś liczący się fundusz dałoby się z nich stworzyć.

Skądinąd nie oskarżam prezesa Glapińskiego o to, że straty wynikają z marnego zarządzania. Na pewno do zarządzania bankiem centralnym można mieć wiele zastrzeżeń, ale przyczyną strat jest głównie umacnianie się złotego, co z kolei wynika z siły gospodarki oraz osłabienia dolara na skutek nieprzewidywalnej polityki Donalda Trumpa – patrona polskiej prawicy.

NBP może też, jak to robił w pandemicznych latach 2020-21 kupować na rynku wtórnym (głównie od banków komercyjnych) rządowe obligacje, pomagając w ten sposób finansować publiczne wydatki. To działanie na granicy legalności.

Jeżeli bank centralny może udzielać darmowych pożyczek na zakup uzbrojenia, to dlaczego inne kraje europejskie z takiej możliwości nie korzystają? Bo nie mają tak genialnych ekonomistów jak Adam Glapiński?

Adamowi Glapińskiemu grozi proces przed Trybunałem Stanu między innymi za te zakupy. Nie chodzi tylko o to, że konstytucja zakazuje finansowania wydatków państwa (w każdym razie zakazuje finansowania bezpośredniego).

Takie finansowanie oznacza wlewanie do gospodarki pustego pieniądza, co kończy się inflacją, z jaką mieliśmy do czynienia przed kilku laty. Potem trzeba ją gasić, czyli drastycznie podnosić stopy procentowe, przez co gospodarka zwalnia.

Prezydent – w swej mętnej wypowiedzi – dał do zrozumienia, że „polski SAFE z zerowym oprocentowaniem” miałby powstać z rezerw walutowych lub/i rezerw złota zgromadzonego w NBP. Byłoby to złamaniem prawa, w tym konstytucji oraz prawa unijnego.

Machnijmy na to nawet na razie ręką, bo gdy wróg u bram, trzeba się

gać po środki niekonwencjonalne. Tyle że żaden w miarę rozwinięty kraj po takie środki nie sięga. Owszem, w roku 2010 r. rząd Argentyny zdecydował o wykorzystaniu części rezerw walutowych banku centralnego do spłaty zadłużenia zagranicznego państwa. Decyzja wywołała konflikt instytucjonalny. Prezes banku centralnego Martín Redrado odmówił przekazania rezerw i został odwołany przez rząd. Po kilku latach Argentyna doświadczyła wysokiej inflacji, spadku wiarygodności finansowej i odpływu kapitału, a wreszcie kolejnego bankructwa.

NBP ma rzeczywiście znaczne rezerwy zagraniczne. W styczniu było to 293,9 mld dol., czyli ponad bilion złotych. Rezerwy są lokowane w zagraniczne papiery skarbowe i inne aktywa, w tym złoto. Prezes NBP złotem lubi się chwalić, twierdząc, że dzięki kruszcowi polski złoty jest tak silny, lecz to tylko propaganda.

Polski złoty nie ma pokrycia w kruszcu, a jego siła nie ma ze złotem nic wspólnego. Ma za to wiele wspólnego z poziomem inflacji, która ostatnio spadła, ale jeszcze niedawno była bardzo wysoka.

W ogóle wielkość wszystkich rezerw zagranicznych nie jest zasługą prezesa NBP, ale gospodarki. Rezerwy powstają, gdy NBP kupuje waluty obce za polskie złote. Może je kupować od rządu, który otrzymuje dotacje z Brukseli, lub od banków komercyjnych, które sprzedają waluty, a te wcześniej wymienili na złotówki zagranicznej inwestorzy. Rezerwy zagraniczne są księgowane w NBP jako aktywa, a po stronie pasywów jest gotówka w obiegu, rachunki banków komercyjnych i rachunek budżetu państwa.

Gdyby NBP sprzedał część rezerw lub złota, by za to finansować zakupy uzbrojenia, to jednocześnie zmniejszyłby się obieg gotówki. Nie byłby to żaden dodatkowy zysk, który NBP mógłby przekazać rządowi na dowolny cel, lecz operacja księgową.

Rezerwy służą do stabilizacji kursu walutowego, zwiększeniu wiarygodności kraju, zabezpieczeniu płynności na wypadek kryzysu. Pośrednio służą więc wszystkim Polakom. Manipulacja nimi oznaczałaby degradację Polski do poziomu kraju niestabilnego, rozpaczliwie szukającego sposobu finansowania wydatków państwa. W pewnym sensie rezerwy zagraniczne NBP można porównać do depozytów w bankach komercyjnych, czyli naszych oszczędności. Wszyscy jesteśmy patriotami, ale nie chcielibyśmy, by nasze oszczędności bez naszej wiedzy i zgody banki przeznaczaly na zakup uzbrojenia. ●

Witold Gadomski

• **Krzysztof Bosak, lider Ruchu Narodowego podkreśla, że trzyma kciuki za Orbána, bo to jego współnik w europejskiej grupie Patriotów dla Europy**

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

Polska prawica murem za Orbánem

Viktor Orbán blokuje sankcje na Rosję i pomoc finansową dla Ukrainy. Unijni politycy krytykują go, ale walczą o utrzymanie władzy premier Orbán może liczyć na poparcie polskiej prawicy.

Tomasz Nyczka

Wybory parlamentarne na Węgrzech odbędą się 12 kwietnia. Krajem nieprzerwanie od 2010 roku rządzi prawicowy populistyczny Viktor Orbán, który stoi na czele partii Fidesz. Ale w sondażach przewagę ma opozycyjna TISZA Petera Magyara.

Jest bardzo prawdopodobne, że na Węgrzech dojdzie do zmiany władzy, dlatego Orbán zaostrza retorykę i straszy Węgrów – przede wszystkim Ukrainą, wojną i Unią Europejską.

Tylko w ostatnich tygodniach:

- przekonywał, że – w razie wygranej opozycji – Węgry zostaną zaangażowane w wojnę w Ukrainę, a Fidesz przygotował specjalne reklamówki wyborcze, w których straszy Węgrów tym, że będą na wojnie umierać;
- po rosyjskim ataku na rurociąg Przyjaźń, stwierdził, że Kijów celowo blokuje przepływ ropy naftowej do Węgier;
- zablokował unijną pożyczkę w wysokości 90 mld euro dla Ukrainy i zapowiedział, że „Węgry nie poprą żadnej decyzji korzystnej dla Ukraińców”;
- zablokował kolejny pakiet sankcji na Rosję, który miał być przyjęty 24 lutego, czyli w czwartą rocznicę rosyjskiej inwazji na Ukrainę;
- stwierdził, że Ukraina „stanowi bezpośrednio zagrożenie dla Węgier”.

Bosak i Orbán chcą „bronić wartości”

Spośród wszystkich polskich partii najbliższe związki z Fideszem ma Ruch Narodowy, który wchodzi w skład Konfederacji.

Oba ugrupowania współpracują ze sobą w jednej grupie w Parlamencie Europejskim – prawicowej i eurosceptycznej frakcji Patriotów dla Europy. Na jej czele stoi Jordan Bar-

della z francuskiego Zjednoczenia Narodowego; do grupy należą europosłowie Ruchu Narodowego Anna Brylka i Tomasz Buczek.

Natomiast Ewa Zajączkowska-Hernik, Stanisław Tyszkowski i Marcin Sypniewski (wszyscy z Nowej Nadziei) zostali członkami skrajnie prawicowej frakcji Europa Suwerennych Narodów, którą współrządzi Alternatywa dla Niemiec (AfD).

Krzysztof Bosak regularnie bierze udział w spotkaniach Patriotów dla Europy. Na partyjnej konwencji w Madrycie, na początku 2025 roku, mówił, że ten sojusznik „daje szansę bronić naszych wartości”.

– Będziemy bronić chrześcijaństwa, zdrowego rozsądku i tradycyjnych wartości we wszystkich europejskich krajach. Będziemy bronić tradycyjnej i normalnej rodziny – matki, ojca i wielu dzieci – podkreślał Bosak.

W czerwcu ubiegłego roku, tym razem na wiecu we Francji, przemawiał ze sceny, na której stał obok Marine Le Pen i Viktora Orbána. – Dziś jesteście pierwszą siłą we Francji, brawo dla was – zwracał się do polityków Zjednoczenia Narodowego i dodawał, że trzeba „bronić naszej suwerenności i naszych tożsamości narodowych”.

Orbán z poparciem Ruchu Narodowego

Przed zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi na Węgrzech polscy narodowcy popierają Fidesz i Viktora Orbána. Lider Ruchu Narodowego Krzysztof Bosak przekonywał w „Do Rzeczy”, że chociaż „od dłuższego czasu parę punktów procentowych przewagi utrzymuje opozycja, to wcale nie musi oznaczać, że wyborcy wygra”. Dodaje, że „zdecydują nastroje na finiszu kampanii wyborczej”.

– Jadę w marcu na duże wydarzenie polityczne, na którym będę przemawiał

wraz z innymi liderami prawicy europejskiej – zapowiedział Bosak.

Pytany o to, czy zaangażuje się w kampanię wyborczą Orbána, stwierdził: – Oczywiście, wspieramy naszych partnerów z Patriotów dla Europy, bo jesteśmy wspólnie z premierem Orbánem i Fideszem w jednej grupie europejskiej, więc trzymamy za niego kciuki. Trzeba zdawać sobie sprawę, że obóz premiera Orbána to szersza koalicja, to nie jest tylko jedna partia, jak w Polsce w uproszczeniu się sądzi.

Jednak w środę 4 marca Michał Urbaniak z zarządu głównego Ruchu Narodowego przekazał „Wyborczej”, że na razie wiadomo czy ktoś z przedstawicieli RN w trakcie kampanii wyborczej pojedzie na Węgry.

Dodajmy, że lider Konfederacji przekonywał, że nawet jeśli Orbán przegra wybory, to nadal „będzie odgrywał bardzo istotną rolę w węgierskiej polityce, być może przejściowo zostanie liderem opozycji, ale zdecydowanie jest jeszcze za wcześnie, by mówić o końcu ery czy epoki Orbána”.

Bosak mówił też, że w relacjach z Ukrainą „Węgry mają prawo prowadzić swoją politykę, która będzie zupełnie inna niż nasza” i argumentował, że „polityka węgierska nie jest od tego, żeby mi się podobała, tylko od tego, żeby podobała się Węgom i żeby oni na niej korzystali”.

Jego zdaniem, „Bruksela toczy swego rodzaju wojnę z rządem Orbána, odcinając go od funduszy, próbując zmarginalizować i poddać ostracyzmowi, otoczyć kordonem sanitarnym”.

Politycy PiS z azylem

Na Węgrzech przebywają dwaj politycy PiS – Zbigniew Ziobro i Marcin Romanowski. Są poszukiwani przez polską prokuraturę w związku ze śledztwem w sprawie niepra-

widłości w Funduszu Sprawiedliwości. Obaj otrzymali na Węgrzech azyl polityczny.

Lider opozycji Peter Magyar zapowiedział już, że jako premier Węgier doprowadzi do ich ekstradycji. – Jeśli po utworzeniu rządu przez partię TISZA te osoby nadal będą na Węgrzech, dokonamy ekstradycji pierwszego dnia – stwierdził Magyar.

Powiedział, że „pod jej rządami Węgry nie będą zapewniać schronienia, nie mówiąc już o azylu, zagranicznym przestępcom”.

Magyar spotkał się z premierem Donaldem Tuskiem przy okazji Konferencji Bezpieczeństwa w Monachium i poinformował, że obaj zgodzili się, że po zmianie rządu w Budapeszcie „niezwłocznie odbudują węgiersko-polskie stosunki polityczne, gospodarcze i kulturalne oraz dadzą nowy impuls współpracy Grupy Wyszehradzkiej”.

Piotr Müller z PiS skrytykował węgierskiego lidera opozycji za jego słowa o Ziobrze i Romanowskim. – Bardzo wymowne, że potencjalny kandydat na premiera, bo najpierw trzeba wygrać wybory, zamiast zajmować się sprawami kraju, polepszenia życia Węgrów, być może reformami na Węgrzech, zajmuje się tematami politycznymi – stwierdził.

Europoseł dodał, że to „być może konsekwencja rozmowy tego polityka z premierem Donaldem Tuskiem. Uczą się od siebie, w jaki sposób „rządzić” krajem, czyli w jaki sposób robić igrzyska polityczne”. I podsumował: – Viktor Orbán jest na razie premierem, „gdymbologia” na przyszłość jest średnim zajęciem.

Waldemar Buda z PiS dorzucił jeszcze, że Magyar „ma sporo problemów wewnętrznych, afer, które się wokół niego pojawiają”, a lidera opozycji nazwał „pierwszym kandydatem aferzystą na nowego premiera Węgier”.

PiS życzy powodzenia Orbánowi

– Życzymy Viktorowi Orbánowi powodzenia w najbliższych wyborach, choćby ze względu na fakt, że w przeszłości w szeregu obszarach udawało nam się skutecznie współpracować – mówi „Wyborczej” poseł PiS Szymon Szynkowski vel Sęk, były szef MSZ.

Wylicza, że z węgierskim premierem łączy PiS „krytyczne spojrzenie choćby na politykę migracyjną czy klimatyczną w UE, dzieli stosunek do Rosji, jednak i w tym obszarze udawało się przekonać rząd Orbána choćby do kolejnych pakietów sankcji w Unii Europejskiej, co było możliwe dzięki wspólnym, dobrym kontaktom”. – Życzyłbym Donaldowi Tuskowi takiej skuteczności wpływania na decyzje rządu premiera Orbána – zaznacza Szynkowski vel Sęk.

Poza tym polityk tłumaczy: – PiS to szeroki obóz polityczny, nie śledzę planów wszystkich kolegów. Natomiast ja się na Węgry nie wybieram. Szczepnie mówiąc, jestem dużo bardziej przekonany do konieczności zaangażowania się polskich polityków w działania w ich własnym kraju, w tym w kampanie wyborcze, które odbywają się w Polsce. A mniej przekonany do ich udziału w kampaniach za granicą.

Posel Patrik Jaskulski z Koalicji Obywatelskiej o poparci polskiej prawicy dla węgierskiego premiera mówi tak: – Widać, kto jest sprzymierzeńcem tych, którzy chcą stawiać na integrację europejską, a kto popiera tych, którzy są za rozbijaniem wspólnoty europejskiej i przyjaźnią się z Putinem. W tym towarzystwie brakuje jeszcze tylko Grzegorza Brauna, który pojechał do Budapesztu wspierać Orbána. Cała opozycja pokazuje dziś swój stosunek do Unii Europejskiej. Orbán jawnie gra na rozbijanie Europy.

Jaskulski podkreśla, że „to symptomatyczne, iż polska opozycja próbuje blokować wejście w życie programu SAFE, ale za to wspiera Viktora Orbána, który jest głosem Putina w UE i który dzisiaj blokuje wsparcie dla Ukrainy” – Maski opadły – podsumowuje. ●

Spośród wszystkich polskich partii najbliższe związki z Fideszem ma Ruch Narodowy, który wchodzi w skład Konfederacji

Resort obrony potknął się o buty

Marna jakość przydzielonych butów sprawiła, że żołnierze od lat kupowali je sobie na własną rękę. MON najpierw przyzywał na to oko, potem zalegalizował, a w końcu w praktyce zakazał.

Maciej Kucharczyk

Żołnierze lubią powtarzać, że „kto był w wojsku, ten w cyрку się nie śmieje”. Zdarza się, że absurd goni tu absurd, a najnowsza awantura toczy się o buty. Emocje wywołało rozporządzenie wydane przez MON pod koniec stycznia. Określało ono, jakich butów mogą używać żołnierze, jeśli kupują je sobie na własną rękę. Wykluczało produkty z widocznym logo, czyli praktycznie wszystkie dostępne na rynku, podawało wymagania co do wzmocnienia podeszwy (ma być antyprzebiciowa) i ochronnego noska. Było precyzyjne, tak bardzo, że według specjalistów praktycznie zakazało czegokolwiek, co nie jest „butem przydzielowym”.

– Niektórzy z nas wydali na buty nawet po 1,2 tys. zł. Teraz możemy sobie iść w nich na grzyby – mówi nam jeden z wojskowych.

Przydziałowe

Dlaczego żołnierze w ogóle kupują sobie sami buty? Obowiązujące dziś w wojsku „buty przydziałowe” to „trzewiki wzór 939/MON” i „buty zimowe wzór 933A/MON”. Zatwierdzone w 2019 r., po latach prac i testów, miały być nową jakością. – Pierwsze próbną serię tych butów były naprawdę dobre. Skok w nadświetlną w porównaniu z tym, co było – mówi nam inny żołnierz pragnący zachować anonimowość. – Jednak kiedy zobaczyłem w magazynie te z partii seryjnych, już po zatwierdzeniu wzoru, nie mogłem uwierzyć. To było zupełnie co innego – opisuje.

System działa tak, że nowy wzór buta, czy innego elementu umundurowania, opracowuje się przez lata pod kierownictwem Wojskowego Ośrodka Badawczo-Wdrożeniowego Służby Mundurowej w Łodzi. Gdy wzór zostanie zatwierdzony, produkcją mają się zająć cywilne firmy wybrane w przetargach. Kluczowe kryterium to cena. Producenci stopniowo wprowadzają zamienniki materiałów i znacząco obniżają jakość. – Z biegiem czasu buty tylko z grubsza wizualnie przypominały pierwowzór. To schemat przećwiczony na wielu elementach wyposażenia – opisuje żołnierz.

– Te buty wyglądają dobrze na defiladzie, ale 12-godzinny patrol w nich na granicy, zwłaszcza w deszczu czy błocie, to masakra dla stóp – dodaje inny.

– One co do zasady nie są złe. W porównaniu z poprzednimi przydziałowymi są epokowym skokiem w przyszość. Jakościowo mają się jednak nijak do tego, co oferuje rynek cywilny, który ciągle ulepsza swoje produkty – uważa Mateusz Kurmanow, projektant wyposażenia i umundurowania.

Co dała ojczyzna

Żołnierze porównują jakość wyposażenia nie tylko z rynkiem, ale też z innymi armiami. Ze szczególnym nasileniem od przełomu wieków, kiedy polscy wojskowi przy okazji zagranicznych misji zobaczyli, co mają na nogach ich koledzy z zachodnich wojsk NATO. Ich standardowe przydziałowe buty były z innej galaktyki. Zapoczątkowało to erę rozdrożenia jaźni. Teoretycznie żołnierze mogli nosić tylko to, co dała im ojczyzna. Jednak za cichym przyzwoleniem przełożonych zaczęli na potęgę kupować i nosić porządne buty. I nie tylko – także rękawiczki, okulary ochronne, zasobniki i wiele innych rzeczy.

Bywało to ryzykowne – za noszenie nieregulaminowych butów żołnierz może być ukarany przez przełożonego czy Żandarmerię Wojskową.

• Te buty wyglądają dobrze na defiladzie, ale 12-godzinny patrol w nich na granicy, zwłaszcza w deszczu czy błocie, to masakra dla stóp – opowiada żołnierz. FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Co gorsze, przy każdym postępowaniu odszkodowawczym towarzyszącym wypadkowi na służbie noszenie butów prywatnych oznaczało poważny problem z uzyskaniem pieniędzy – mówi nam jeden z żołnierzy.

Próby zalegalizowania sytuacji podjęto w 2024 r. Trochę wcześniej szefem Sztabu Generalnego został generał Wiesław Kukula, współwódcą WOT wywodzący się z Wojsk Specjalnych, gdzie swoboda dobierania umundurowania i sprzętu jest duża. Szybko ogłosił program „Szpej”. Jego celem było radykalne unowocześnienie wyposażenia żołnierzy. Nowe kierownictwo MON przyklasnęło. Jaskółką zmian było wydane w grudniu 2024 r. rozporządzenie MON, które zliberalizowało przepisy dotyczące umundurowania.

Od tej pory formalnie można było chodzić w prywatnych butach, byle wyglądem przypominały te przydziałowe i spełniały pewne podstawowe parametry.

Z troski o dobro żołnierzy

Dlaczego po roku MON praktycznie cofnął upragnioną przez wojskowych minireformę? MON twierdzi, że z troski o dobro żołnierzy. „Inicjatorem

kompleksowego uporządkowania tych kwestii był Szef Inspektoratu Wspierania Sił Zbrojnych, [...] Kierował się przede wszystkim troską o bezpieczeństwo życia i zdrowia żołnierzy wykonujących zadania służbowe oraz koniecznością utrzymania ich zdolności do realizacji zadań operacyjnych” – odpowiedziało ministerstwo na nasze pytania. MON wyjaśnia, że liczni dowódcy ślali do Warszawy prośby o bardziej precyzyjne interpretacje przepisów. Bo żołnierze traktowali je zbyt swobodnie.

– Dano wolność wyboru, to od razu było wiadomo, że następnego dnia zacznie się jatka – mówi jeden z naszych rozmówców. Mieli się zdarzać w jednostkach ludzie w pseudomilitarnych trampkach od modnych ma-

Za noszenie nieregulaminowych butów żołnierz może być ukarany przez przełożonego czy Żandarmerię Wojskową

rek, były błyszczące logo producentów i wstawki z kolorów, które trudno uznać za maskujące. MON zapewnia, że głównie temu chciano zapobiec. Ale pośrednio przyznaje, iż wydano dziecko z kąpielą. I – jak słyszymy – już trwają pilne prace nad ponowną zmianą przepisów.

Logotypy producentów mają zostać dopuszczone, byle się nie wyróżniały. Mniej rygorystyczne mają być też zapisy dotyczące podeszwy i wzmocnień. Ministerstwo zapewnia, że żołnierze wciąż będą mogli kupować sami buty, ale bez nadmiernej samowolki. Zmiany te mają zostać wprowadzone w życie „jak najszybciej”.

– To wszystko można było przewidzieć zaraz po liberalizacji przepisów – mówi nasz rozmówca z wojska. Przypomina, że miała też powstać „zielona lista”, tj. spis cywilnych produktów formalnie zatwierdzonych przez wojsko. Podobne jest w armiach NATO. Jeszcze w 2025 r. coś takiego zapowiadał pełnomocnik MON ds. warunków służby Paweł Materczuk, znany jako „Naval”. Lista miała się być na początku 2026 r., ale jej nie ma. Wg MON prace trwają.

Pozostaje jeszcze jeden problem: w wojsku jest tylko jedna instytucja do testowania i zatwierdzania takiego sprzętu, a jej nazwa powszechnie podnosi wojskowym ciśnienie. To wspomniany ośrodek z Łodzi, powszechnie uważany za „betonowy” – konserwatywny, powolny, odporny na innowacje i uwagi „z dołu”.

– I to oni, główni hamulcowi wszelkich zmian, będą mieli opiniować produkty na ową „zieloną listę”? Cała ta operacja „Szpej” nie ma szans, jeśli wszystko, co dotyczy umundurowania, ma przechodzić przez Łódź – mówi wojskowy.

Kurmanow sugeruje inne rozwiązanie. Radzi, by wojsko określiło, czego potrzebuje, ogłosiło przetarg, wzięło do testów kilka produktów cywilnych producentów, wybrało najlepszy i zamówiło dużą partię. Przestało się trudzić projektowaniem butów. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ”

SAFE a zakupy polskiej armii

Kobiety oszczędzają inaczej niż mężczyźni

Chcesz pojeździć samochodem po morzu. Pojedź do Estonii

Polskie myśliwe. Ze śmiercią im do twarzy

Wydanie
sobotnie „Wyborczej”
możesz kupić
**OD SOBOTY
DO CZWARTKU!**
Szukaj w punkcie
sprzedaży prasy.

Polak, Szwed, dwa bratanki?

Pierwsza od 15 lat wizyta państwowa w Polsce króla Karola XVI Gustawa i królowej Sylwii to kolejny dowód na nasze zbliżenie ze Szwedami. Co je napędza?

Maciej Czarnecki

KORESPONDENCJA ZE SZTOKHOLMU

Po napaści Rosji na Ukrainę z 2022 roku Szwecja (wraz z Finlandią) weszła do NATO. W tym samym czasie Polsce na dobre rozsypała się Grupa Wyszehradzka, bo Węgry Viktora Orbána i Słowacja Roberta Ficy niebezpiecznie zbliżyły się do Moskwy.

I Szwedom, i Polakom zajął za oczy rosyjskie zagrożenie, o którym co rusz przypominają incydenty na Morzu Bałtyckim: od niszczenia podmorskich kabli przez statki rosyjskiej „floty cieni” po zakłócenie z Kaliningradu sygnałów GPS, naruszenia przestrzeni powietrznej, akty dywersji i rozsiewaną przez Kreml dezinformację.

Bez złudzeń

Oba państwa nie mają złudzeń (w przeciwieństwie do Orbána, Ficy i Donalda Trumpa), że z Moskwą nie ma sensu się dogadywać, tylko trzeba przykręcić jej śrubę. Obie wspierają Ukrainę. Od wybuchu wojny z 2022 r. Sztokholm przekazał Kijowowi pomoc o wartości 11,4 mld koron (45 mld zł).

Z moich rozmów w Sztokholmie wynika, że właśnie podobne myślenie o sprawach bezpieczeństwa jest jednym z dwóch głównych motorów zbliżenia Szwecji i Polski. Drugim jest współpraca gospodarcza. Po jednej stronie Bałtyku – skandynawski kraj, który wydaje na badania i rozwój 3,5 proc. PKB. Po drugiej – gospodarka, która właśnie weszła do G20.

Podkreślić wagę relacji ma pierwsza od 2011 r. wizyta państwowa króla Karola XVI Gustawa i królowej Sylwii, którzy 10-12 marca odwiedzą Warszawę i Gdańsk. Przyleci z nimi rekordowo duża delegacja biznesowa oraz ministrowie: spraw zagranicznych Maria Malmer Stenergard, obrony Pål Jonson, obrony Cywilnej Carl-Oskar Bohlin i kultury Parisa Liljestrand.

W warszawskiej części programu zaplanowano m.in. spotkania z Karolem Nawrockim w Pałacu Prezydenckim i marszałkami w Sejmie i Senacie, forum obrony cywilnej, szwedzko-polską konferencję o innowacji, inwestycjach i przedsiębiorczości, uroczyste bankiety. W gdańskiej – konferencję Baltic Sea Security Talks, wizyty w Europejskim Centrum Solidarności, Muzeum Drugiej Wojny Światowej i Hevelianum, spacer po Starówce zzydentką Gdańska Aleksandrą Dulkiewicz.

Szwedzcy ministrowie spotkają się ze swoimi polskimi odpowiednikami (Jonson wraz z Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem odwiedzą w Gdyni szwedzką łódź podwodną HMS Upland). W wersji programu zaprezentowanej w czwartek dziennikarzom przez ambasadę Szwecji w Polsce nie ma spotkania z Donaldem Tuskiem. Powodem mają być są problemy z uzgodnieniem kalendarza, ale jak usłyszałem, trwają starania, by je zorganizować.

Jak zapowiedziała ambasada, trzydniowe rozmowy mają dotyczyć przede wszystkim „współpracy w zakresie bezpieczeństwa i obronności, obrony cywilnej, wsparcia Ukrainy, rozwoju współpracy gospodarczej pomiędzy polskim i szwedzkim

• **2026 to ważny rok dla szwedzkiej pary królewskiej, która będzie obchodzić z pompą dwa jubileusze: 80. urodziny króla (30 kwietnia) i złote gody (19 czerwca)**

FOT. MICHAEL CAMPANELLA/GETTY IMAGES

sektorem biznesowym”, a także inwestycji, innowacji, obrony totalnej, przyciągania talentów, współpracy kulturalnej i naukowo-badawczej.

– Do Warszawy wybierają się przedstawiciele rekordowej liczby firm lub organizacji biznesowych – informuje Marie Claire Maxwell ze Szwedzkiej Rady Handlu i Inwestycji.

Wśród 65 podmiotów są zarówno gracze o międzynarodowym zasięgu, tacy Ericsson, Astrazeneca, Volvo, Saab, Swedbank czy Spotify, jak i mniejsze firmy, w tym start-upy. Zwykle w wizytach państwowych uczestniczy ich od 30 do 40.

Maxwell wylicza, że już obecnie ok. 700 firm o szwedzkim rodowodzie na polskim rynku zatrudnia ok. 109 tys. osób. W ostatnich dwóch dekadach wartość polsko-szwedzkiej wymiany handlowej wzrosła o 395 proc. do 20,6 mld euro (2023). Inna sprawa, że największym partnerem handlowym Warszawy nadal zdecydowanie pozostają Niemcy.

Sojusz polsko-szwedzki

– Już teraz współpracujemy z Polską. Gdańska stocznia Remontowa Shipbuilding jest kluczowa dla budowy okrętów rozpoznania radiotelegraficznego SIGINT dla polskich

sił morskich. Naszym celem przy okazji wizyty państwowej jest zbadanie możliwości, czy da się rozszerzyć tę współpracę – tłumaczy Petter Bedoire, dyrektor ds. technologii Saaba, najważniejszego szwedzkiego koncernu zbrojeniowego.

Polskie wojsko ma na wyposażeniu wyprodukowane przez Saaba granatniki Carl Gustaf czy samoloty wczesnego ostrzegania AWACS Saab 340 AEW, a niebawem dostanie też trzy okręty podwodne A26 Blekinge, które polski rząd wybrał w listopadzie 2025 r. kosztem konkurencji z innych krajów.

Szwedzka para królewska 10-12 marca odwiedzi Warszawę i Gdańsk. Przyleci z nimi rekordowo duża delegacja biznesowa oraz ministrowie: spraw zagranicznych, obrony, obrony cywilnej i kultury

Bedoire opowiada, że zostały one specjalnie zaprojektowane z myślą o płytkich wodach Bałtyku i potrafią całymi tygodniami „spać” niezauważone na dnie morza, np. na wodach międzynarodowych nieopodal szlaków do Kaliningradu, monitorując okolicę. Przy ich budowie Szwedzi też będą współpracować z polskim przemysłem – tym razem Polską Grupę Zbrojeniową (swoją drogą, transakcje odbywają się też w drugą stronę – Szwecja kupiła za 3 mld koron polskie wyrzutnie przeciwlotnicze Piorun).

– Wymianę napędzają zmiany na świecie. Czasem może się wydawać, że ten świat zwariował: ta okropna agresja Rosji na Ukrainę, wojna ekonomiczna między USA a Chinami, odchodzenie od realiów, w których Amerykanie byli wiodącą siłą w instytucjach międzynarodowych, takich jak ONZ czy Bank Światowy, na rzecz bardziej wielobiegunowego świata – tłumaczy Bedoire. – To zmusiło nas do poszukiwania nowych relacji. Europa jest teraz zdecydowanie ważniejsza jako siła na świecie. Dołączenie Szwecji i Finlandii do NATO było dla naszej firmy bardzo ważne. Ale staje się coraz bardziej jasne, że NATO nie jest już tak zjednoczone wobec fluktuacji amerykańskiego zaangażowania, więc tym ważniejsze są relacje z bliskimi sojusznikami. Z naszej perspektywy kraje nordyckie, bałtyckie i Polska stanowią bardzo mocny blok – dodaje.

Priorytety polityki

W swoim exposé w Riksdagu z 18 lutego br. Stenergard jako priorytety polityki zagranicznej kraju wymieniła wsparcie dla Ukrainy, zwiększenie presji na Rosję, i ściślejszą współpracę w zakresie bezpieczeństwa i handlu, a także równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet na świecie.

Według Bohlina Rosjanie stwarzają obecnie większe zagrożenie dla Europy niż w czasach zimnej wojny. A to dlatego, że „w nowej sytuacji geopolitycznej obecne granice są dla Rosji porażką”. W rozmowie z grupą polskich dziennikarzy minister podkreślił, że Warszawa jest w grupie krajów, które myślą podobnie jak Sztokholm.

– Podzielamy oceny co do sytuacji bezpieczeństwa i bardzo łatwo znajdujemy wspólny język – stwierdził. – To dla nas bardzo ważna wizyta – zapewnił Karol XVI Gustaw podczas rozmowy z naszą grupą w Pałacu Królewskim, również podkreślając napiętą sytuację międzynarodową.

Para królewska składa i przyjmuje w ciągu roku łącznie dwie wizyty państwowe. Wiąże się z nimi określony ceremonial, który zakłada m.in. przyznanie głowie innego państwa Orderu Królewskiego Serafinów, najwyższego odznaczenia Królestwa Szwecji. Wśród dotychczas odznaczonych są Ignacy Mościcki (1936), Lech Wałęsa (1993) i Bronisław Komorowski (2011). Można spodziewać się, że teraz do grona Kawalerów Orderu Serafinów dołączy Nawrocki.

Na ścianie w Pałacu Królewskim ciągnie się galeria herbów odznaczonych. – Niektórzy, jak pochodzący z arystokratycznego rodu prezydent Komorowski, już je mieli. Jednak większości przywódców demokratycznych państw trzeba je zaprojektować – opowiadał nam pracownik pałacu.

2026 to ważny rok dla szwedzkiej pary królewskiej, która będzie obchodzić z pompą dwa jubileusze: 80. urodziny króla (30 kwietnia) i złote gody (19 czerwca). Karol XVI Gustaw jest najdłużej rządzącym monarchą w historii swojego kraju. Zasiada na tronie od 1973 r. ●

Czy Kurdowie dołączą do wojny w Iranie?

CNN informuje o rozmowach między Donaldem Trupem a przywódcami Kurdów w północnym Iraku. Prezydent USA ma zachęcać ich, by wkroczyli do Iranu.

Anna Wyrwik

Według informacji irackich urzędników oraz przedstawicieli irańskich Kurdów stacjonujące na północy Iraku siły kurdyjskie przygotowują się do wkroczenia do Iranu.

CNN donosi, że CIA, jeszcze przed rozpoczęciem wraz z Izraelem ataku na Iran, przekazała Kurdom broń strzelecką. Eksperci twierdzą, że to za mało na inwazję lądową. Kurdowie nie mają czołgów ani ciężkiego uzbrojenia.

Rzeczniczka Białego domu Karoline Leavitt zaprzeczyła tym doniesieniom, twierdząc, że są „całkowicie fałszywe”. CIA nie komentuje tych doniesień.

Zrozumieć cele USA

Jak pisze „New York Times”, w ostatnich dniach prezydent USA Donald Trump zwrócił się do dwóch przywódców irańskich Kurdów, Massuda Barzaniego (prezydent autonomicznego rządu kurdyjskiego w północnym Iraku oraz lidera Demokratycznej Partii Kurdystanu, KDP) i Bafela Talabaniego (lidera Patriotycznej Unii Kurdystanu, PUK) z prośbą o umożliwienie irańskim Kurdom, którzy są w Iraku, przedostania się do Iranu.

Na stronach Al Jazeera czytamy, że ten ostatni potwierdził rozmowę z Trumpem, która miała dotyczyć zrozumienia przez Kurdów celów USA, a także budowania partnerstwa między Amerykanami i Irakiem.

Źródła „NYT” w północnym Iraku twierdzą, że kwestię tę Donald Trump miał omawiać telefonicznie

• Kurdowie są podzieleni między Turcję, Irak, Iran i Syrię. Od lat walczą o niepodległość i pomagają Amerykanom w kampaniach, licząc na ich wdzięczność

FOT. REUTERS / THAHER AL-SUDANI

Jak podkreśla Al Jazeera, kurdyjskie mniejszości Iranu i Iraku od lat łączą bliskie więzi. Irańscy Kurdowie przez lata byli represjonowani przez rząd w Teheranie. Dążą do utworzenia autonomii, podobnej do tej, jaką mają Kurdowie w Iraku. Przeprowadzają liczne ataki w irańskim Kurdystanie. Podczas niedawnych protestów przeciw władzom Iranu rejon zamieszkały przez irańskich Kurdów był jednym z najbardziej niespokojnych, a ich mieszkańców spotkały represje.

Licząc na wdzięczność

Kurdowie, zamieszkujący krainę zwaną Kurdystanem, są faktycznie podzieleni między Turcję, Irak, Iran i Syrię. Od lat walczą o niepodległość i w związku z tym od lat pomagają Amerykanom w ich kampaniach, licząc na ich wdzięczność. Po pierwszej wojnie w Zatoce Perskiej Stany Zjednoczone zachęcały Kurdów do powstania przeciw Irakowi. Potem biernie przyglądały się, jak armia iracka ich morduje.

Kurdowie pomagali wojskom amerykańskim również podczas kolejnej wojny w Iraku, rozpoczętej w 2003 roku. Pomagali im także podczas ostatniej wojny w Syrii, kiedy to Waszyngton finansował, uzbrajał i szkolił kurdyjskich bojowników, którzy walczyli z Baszarem al-Asadem.

Nic to Kurdom nie dało. Amerykanie wycofywali się, zostawiając ich z problemami. Jak pisaliśmy w „Wyborczej”, podczas wojny w Syrii Kurdowie wywalczyli sobie autonomię na północy tego kraju. Tam więzili niedobitków wojny z ISIS (wraz z rodzinami).

W styczniu tego roku syryjskie władze, mimo wcześniejszych deklaracji, przejęły dużą część północno-wschodniej Syrii, pozbawiając Kurdów autonomii, a przy okazji – kontroli nad więzieniami i obozami ISIS. Amerykanie zaś stwierdzili, że Syryjczycy dobrze radzą sobie z pilnowaniem dżihadystów z ISIS, więc Kurdowie nie są im już potrzebni. ●

także z Mustafą Hijrim, irańsko-kurdyjskim politykiem, przywódcą Demokratycznej Partii Irańskiego Kurdystanu (KDPI).

Karoline Leavitt powiedziała, że nie będzie komentować telefonicznych rozmów prezydenta Trumpa, po czym dodała, że rozmawiał on z kurdyjski-

mi przywódcami w sprawie amerykańskiej bazy w północnym Iraku.

Przypomnijmy, że od 28 lutego Izrael wspólnie ze Stanami Zjednoczonymi bombardują Iran. Ich celem są głównie budynki rządowe i infrastruktura bezpieczeństwa, jak posterunki policji czy straży granicznej. Uderzają również w budynki cywilne, należące do administracji publicznej, a także szkoły i osiedla mieszkalne. W wyniku tajnej operacji zginął dotychczasowy duchowy przywódca kraju ajatollah Ali Chamenei.

Według ekspertów wejście Kurdów do Iranu z terytorium Iraku byłoby otwarciem nowego frontu i zwrotem w tej wojnie.

„NYT” zauważa, że od początku Izrael i USA koncentrują się na bombardowaniu wschodniej części Iranu, leżącej bliżej granicy z Irakiem. Z analiz amerykańskich dziennikarzy wynika, że wiele zbombardowanych

obiektów leżało przy autostradach biegnących od granicy irańsko-irackiej.

Represjonowani przez lata

Ze źródeł „NYT” wynika, że irański rząd zakazał bojownikom kurdyjskim przekraczania granicy z Iranem. Jak na razie władze regionalne w irańskim Kurdystanie zastosowały się do polecenia. Wicepremier irańskiego Kurdystanu Qubad Talabani oświadczył we wtorek, że jego region „nie jest stroną konfliktu regionalnego i przyjmuje neutralne stanowisko”.

Z kolei według źródeł dziennika irański Kurdowie wahają się, czy współpracować z Amerykanami. Z jednej strony boją się ryzyka w razie niepowodzenia operacji. Z drugiej zaś strony niektórzy z dowódców kurdyjskich jednostek w Iraku mieli już podjąć decyzję o wysłaniu wojsk do Iranu, mając nadzieję, że po wybuchu powstania lokalni mieszkańcy do nich dołączą.

Wejście Kurdów do Iranu z terytorium Iraku byłoby otwarciem nowego frontu i zwrotem w tej wojnie

EKSPERCI

OGŁOSZENIE

Kraj/34424205

Klinika Uzdrawiskowa „Pod Tężniami”

Zdrowie, rehabilitacja, spokój i odpoczynek w sercu Ciechocinka.

WWW.PODTEZNIAMI.PL

LECZENIE I REHABILITACJA
7-DNIOWE I DŁUŻSZE POBYTY ZDROWOTNE
07.03–02.04 oraz 7.04 – 28.06.2026

POBYT Z 15 LUB 20 ZABIEGAMI W KOMFORTOWYCH WARUNKACH

SPECJALISTYCZNE PAKIETY I FACHOWA OPIEKA

ZNAKOMITA KUCHNIA W FORMIE BUFETU SZWEDZKIEGO

STREFA WELLNES I SPA, IMPREZY KULTURALNE I ROZRYWKOWE

54 416 70 00 rezerwacja@podtezniami.pl ul. Warzelniana 7, 87-720 Ciechocinek

KLINIKA UZDRAWISKOWA® „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II

www.nekrologi.wyborcza.pl/34423885

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Stefana Szulgowicza

Ojca Dariusza Szulgowicza.

Dariuszowi oraz Jego Rodzinie

składamy

wyrazy szczerzego współczucia.

Pracownicy, Zarząd i Wspólnicy z firmy Digiprint

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34424019

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Pan Andrzej kontra ZUS

Ta historia zasługuje na tytuł absurdu roku.

Leszek Kostrzewski

Pan Andrzej przez 15 lat pracował jako ślusarz i spawacz przy budowie statków. Praca w stoczni, w wykopach przy instalacjach gazowych, w kamieniołomach. Ciężka, wyczerpująca, wymagająca fizycznie i obciążająca zdrowie.

Kiedy w 2021 r. jego stan zdrowia zaczął się pogarszać, zdecydował, że przejdzie na emeryturę pomostową.

Dla kogo pomostówka

To rodzaj szczególnej wcześniejszej emerytury dla ludzi, którzy pracowali w tzw. warunkach szczególnych. Chodzi m.in. o pracę:

- pod ziemią, na wodzie i pod wodą,
- w powietrzu, w warunkach gorącego i zimnego mikroklimatu,
- bardzo ciężkie prace fizyczne,
- w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego,
- ciężkie prace fizyczne związane z bardzo dużym obciążeniem statycznym.

Dodatkowo emerytura pomostowa należy się za tzw. prace o szczególnym charakterze, które wymagają szczególnej odpowiedzialności oraz sprawności psychofizycznej.

Tutaj z kolei chodzi o prace m.in. maszynistów pojazdów trakcyjnych, operatorów żurawi czy członków zespołów ratownictwa medycznego.

Pan Andrzej we wniosku do ZUS-u wskazał, że pracował w warunkach szczególnych, przedstawiając jednocześnie dokumentację potwierdzającą wymagany staż.

Liczył, że Zakład szybko wniówek rozpatrzy, a on będzie mógł odejść na świadczenie. Niestety, ZUS uznał, że pomostówka się nie należy. Mężczyzna złożył więc odwołanie, a gdy ono też nic nie dało, sprawa trafiła do sądu.

Bez źródła utrzymania

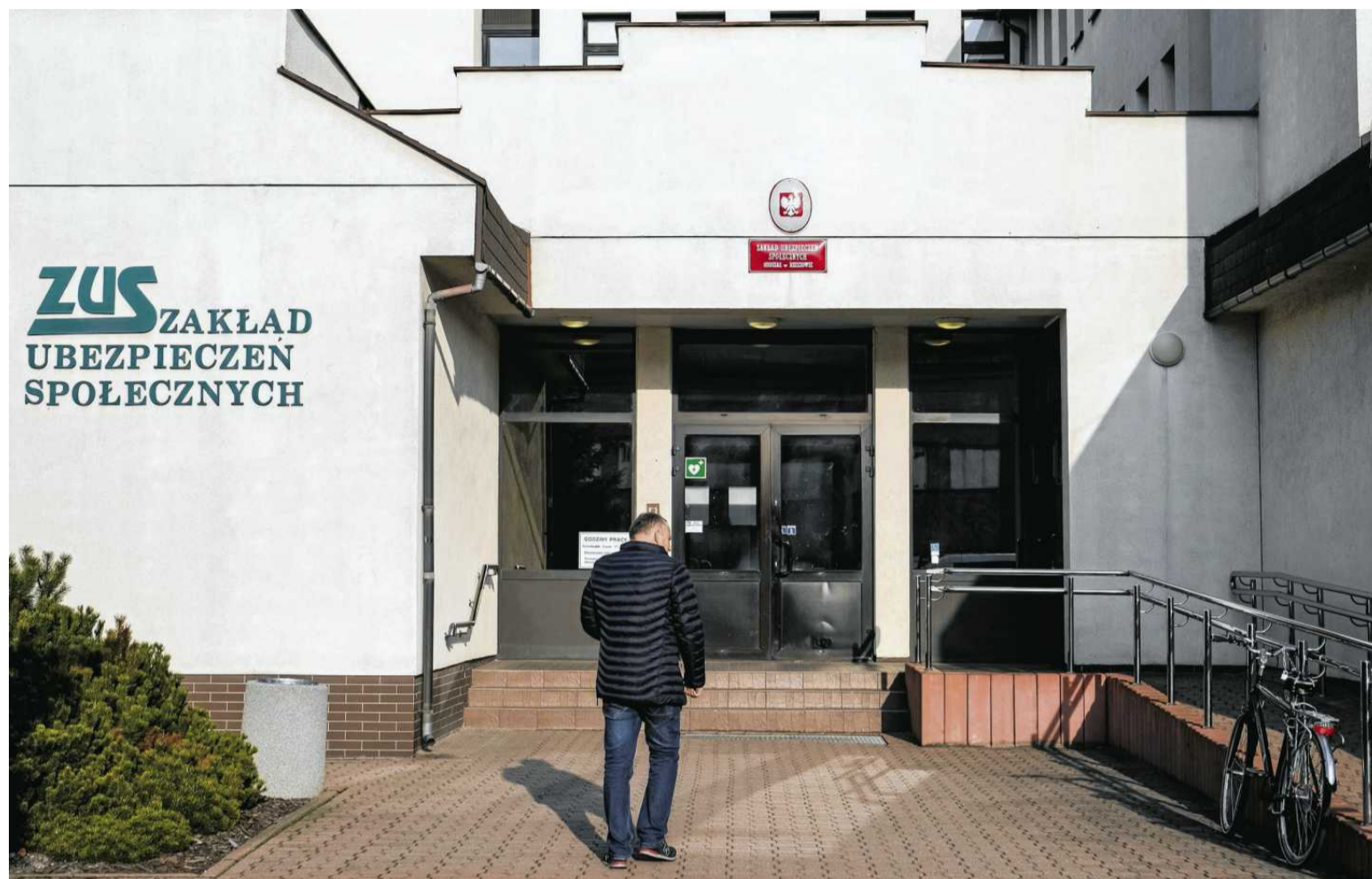
Proces trwał cztery lata. W tym czasie pan Andrzej nie otrzymywał żadnego świadczenia, więc musiał dalej pracować – nie dlatego, że chciał, ale dlatego, że nie miał innego źródła utrzymania.

W 2025 r. wygrał (wyrok jest prawomocny). Sąd w wyroku przyznał, że mężczyzna ma prawo do „pomostówki”. Pan Andrzej nie miał jednak powodów do świętowania. Dlaczego? Otóż w chwili uprawomocnienia się wyroku nadal pracował. Przypominajmy – aby mieć z czego żyć. ZUS mu bowiem odmówił świadczenia. Tyle że jednym z warunków wypłaty emerytury pomostowej jest rozwiązanie stosunku pracy, zatem ZUS – pomimo wygranej pana Andrzeja – odmówił mu wypłaty świadczenia. Zaległego i obecnego.

Co innego, gdyby mężczyzna przez cztery lata procesowania nic nie robił, nie pracował i cierpliwie czekał na zakończenie sprawy sądowej. Wtedy po wygraniu procesu mógłby liczyć na zaległe świadczenia. Ale skoro poszedł do pracy, to jest sam sobie winien.

Pan Andrzej po wygraniu sprawy w sądzie mógłby więc ponownie złożyć wniosek o pomostówkę i dostawać świadczenie od chwili złożenia drugiego wniosku.

Ale na to też nie ma szans. Kilkanaście dni po uprawomocnieniu wyroku osiągnął bowiem powszechny wiek emerytalny (dla mężczyzn wynosi on 65 lat), co spowodowało wygaśnięcie prawa do „pomostówki” z mocy ustawy. Jeśli ktoś bowiem osiągnął

wiek emerytalny, może starać się o emeryturę powszechną, a nie wcześniejszą emeryturę pomostową. W rezultacie mężczyzna, mimo że wygrał w sądzie sprawę o przyznanie pomostówki, nie otrzymał ani jednego świadczenia, które przyznał mu sąd.

Rekompensata? Nie przysługuje

Na tym jednak nie koniec problemów mężczyzny. Skoro nie mógł już starać się o pomostówkę, wystąpił o emeryturę powszechną oraz rekompensatę, o której mowa w art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych.

Rekompensata to rodzaj specjalnego „odszkodowania”, stanowiącego dodatek dla osób, które pracowały w szczególnych warunkach, ale nie wystąpiły z wnioskiem o wcześniejszą emeryturę pomostową i „nie nabyły do niej prawa”.

Po prostu państwo postanowiło nagradzać dodatkowo tych, którzy mimo pracy w ekstremalnie trudnych warunkach nie odeszli wcześniej na pomostówkę (choć mieli o tego prawo), tylko pracowali, aż do ukończenia wieku emerytalnego (a więc kobiety do 60 lat a mężczyźni do 65 lat).

I tu kolejne rozczarowanie mężczyzny. ZUS odmówił mu prawa do rekompensaty. Powód? Pan Andrzej „miał ustalone prawo do emerytury pomostowej”, co – zgodnie z prawem – wyklucza prawo do rekompensaty, nawet jeśli emerytura pomostowej nigdy realnie nie pobrał.

Zakład powołał się tu na prawomocny wyrok sądu, który przyznał mężczyźnie prawo do emerytury pomostowej. A skoro przyznał, to rekompensata się nie należy. A że przyznał dopiero po czterech latach procesu z samym z ZUS, co w rezultacie doprowadziło, że mężczyzna nawet nie miał szansy na jedną wypłatę? No, zdarza się.

– W efekcie pan Andrzej znalazł się w sytuacji, w której po kilkunastu latach pracy w warunkach szczególnych, po wygranym procesie sądowym i po spełnieniu ustawowych przesłanek, nie otrzymał ani emerytury pomostowej, ani rekompensaty – podsumowuje dr Katarzyna Kalata, radczyni prawna z Kancelarii Kalata, do której zgłosił się pan Andrzej. I dodaje: – Jeżeli wyrok sądu nie tylko nie prowadzi do realizacji prawa, ale staje się podstawą odmowy innego świadczenia, to mamy do czynienia z konstrukcją, która wymaga poważnej refleksji – nie tylko w kategoriach wykładni przepisu, ale w kategoriach zasad konstytucyjnych i sensu całego mechanizmu emerytur pomostowych. System, który miał chronić osoby wykonujące ciężką i szkodliwą pracę, w tej konfiguracji nie kompensuje niczego – zostawia takie osoby z wyrokiem w rękę i zerem na koncie.

Jak mogło dojść do sytuacji, która spotkała pana Andrzeja i kto ponosi największą tu winę?

Dr Łukasz Waclawik z wydziału zarządzania krakowskiej AGH przyznaje, że winą ZUS jest to, że odmówił przyznania pomostówki mężczyźnie, dalej można winać sąd, że cały proces zajął cztery lata. Późniejsze następstwa są konsekwencją właśnie tych zdarzeń.

– Dlatego ZUS w dalszej kolejności odmówił wypłaty rekompensaty, bo przepisy rzeczywiście odmawiają jej wypłaty, jeśli ktoś miał jedynie ustalone prawo do pomostówki, bez fizycznego odbioru pieniędzy. Mówi o tym art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych. W tej spr-

Gdy Zakład odmówił panu Andrzejowi wcześniejszej emerytury, ten poszedł do sądu. Wygrał, ale nie dostał ani złotówki, bo po czteroletnim procesie osiągnął już ustawowy wiek emerytalny, a wtedy wcześniejsza emerytura się nie należy. Wystąpił więc o dodatek dla osób, które nie odeszły na wcześniejszą emeryturę. Tu ZUS też odmówił

wie konieczna jest zmiana przepisów, tak aby inne osoby nie podzieliły losu pana Andrzeja – mówi dr Waclawik.

Poprosiliśmy ZUS o komentarz. Pytania w sprawie zmiany przepisów wysłaliśmy też do resortu pracy. Czekamy na odpowiedź.

Inne sprawy

W ostatnich dniach opisaliśmy inne kontrowersyjne sprawy, w których obywatele na własnej skórze odczuli decyzje ZUS.

Jedną z nich był pan Ryszard, który zawiesił działalność gospodarczą 30 listopada 2020 r., a ZUS za okres zawieszenia zażądał składek. Tyle że zgodnie z prawem, gdy mamy zawieszoną firmę, składek nie płacimy.

ZUS zajął konto bankowe mężczyźnie i wyegzekwował pieniądze. Dopiero po licznych odwołaniach w grudniu 2025 r. uchylił własną decyzję, uznając, że przedsiębiorca nie ma żadnego zadłużenia i nie musi oddawać żadnych zaległych składek.

Kolejną oryginalną decyzję ZUS wydał w stosunku do pani Ewy, która prowadzi działalność handlową.

W 2023 r. pani Ewa poważnie zachorowała. Choroba wyłączyła ją z pracy na niemal rok. Oplacała składkę chorobową, więc korzystała z zasiłku chorobowego i robiła na nim dokładnie to, czego wymaga prawo: a więc wypoczywała i powstrzymywała się od wszelkiej pracy.

I właśnie ten brak aktywności zawodowej sprowadził na nią problemy.

ZUS w grudniu 2025 r. uznał, że pani Ewa w czasie choroby nie prowadziła działalności gospodarczej. W decyzji wskazano, że skoro z powodu choroby nie mogła osobiście wykonywać działalności i nie zatrudniała innych osób, to działalność w tym czasie... nie istniała. A skoro nie istniała – świadczenia zostały pobrane nienależnie i należy je zwrócić. W sumie kobieta musi oddać ponad 140 tys. zł.

Pani Ewa płacić nie zamierza i podała ZUS do sądu. Jeszcze nie wyznaczono terminu rozprawy. ●

Ile nas może kosztować wojna w Iranie?

Niższa konsumpcja, wyhamowanie wzrostu gospodarczego, brak środków na podwyżki. A do tego wzrost cen w sklepach. Ekonomiści sprawdzili, jak przedłużający się konflikt w Iranie wpłynie na nasze portfele.

Maria Korcz

To nie będzie kryzys inflacyjny jak ten po pełnoskalowej napaści Rosji na Ukrainę w 2022 roku. Ani kryzys na skalę zerwanych łańcuchów dostaw w czasie pandemii w 2020 roku. Ale to nie znaczy, że gospodarczych konsekwencji izraelskich i amerykańskich ataków na Iran nie poczujemy w kieszeni.

To, jak bardzo wpłyną one na nasze paragony, będzie zależało przede wszystkim od tego, jak długo potrwa jeszcze kryzys w Zatoce Perskiej i w jakim stopniu będzie eskalował na kolejne kraje w regionie. Dla czego czas jest tu tak ważny?

– Jeśli konflikt skończy się w ciągu kilku tygodni, wszystko wróci do normy nawet jeszcze w drugim kwartale tego roku – mówi Michał Dybuła, dyrektor Departamentu Analiz Ekonomicznych w banku BNP Paribas, który opracował prognozy skutków gospodarczych amerykańsko-izraelskiego ataku na Iran.

A jeśli wojna potrwa dłużej? Wzrost cen zaczniemy odczuwać, jeśli sytuacja nie uspokoi się w ciągu najbliższych 9-12 miesięcy – uważają ekonomiści. Według ich szacunków, gdyby ceny ropy wzrosły o 30 proc. i utrzymały się na tym poziomie, inflacja w grudniu byłaby wyższa o ok. 1,2 pkt proc. W poniedziałek 2 marca ceny ropy były wyższe już blisko o 10 proc. względem stanu sprzed wojny.

Według prognozy Narodowego Banku Polskiego jeszcze sprzed ataku na Iran inflacja w tym roku miała być bliska celu, czyli ok. 2,5 proc. Realizacja scenariusza, w którym wojna przedłuża się co najmniej do jesieni, oznaczałaby jednak, że w zimę i nowy rok weszlibyśmy z inflacją na poziomie ok. 3,5-4 proc.

Kto i co ucierpi

– Wysokie kwotowe podatki pośrednie na paliwa oraz malejąca w ostatnich latach waga paliw w koszyku inflacyjnym powoduje, że wzrost cen ropy naftowej nie przekłada się jeden do jednego na ceny benzyny czy diesla. Ok. 30-proc. wzrost cen ropy, to mniej więcej 10-proc. wzrost cen paliw na stacjach. To przekłada się z kolei na wzrost inflacji o 0,5-0,6 p. proc. Ale paliwa to smar gospodarki. Ceny paliw są wszędzie, w niemal wszystkich cenach dóbr i usług – wyjaśnia Michał Dybuła.

Uspokają przy tym, że ceny żywności w najbliższych tygodniach nie powinny ulec znaczącej zmianie. Ich potencjalny wzrost wynikający z wyższych opłat za paliwa zostanie zamortyzowany przez dobrze zapowiadające się zbiory.

– Tempo wzrostu cen żywności ostatnio wyhamowało, oczekiwania wobec zbiorów na ten sezon są przyzwoite, co może ograniczać potencjalny wzrost cen – tłumaczy.

Wróćmy jednak do perspektywy długoterminowej i scenariusza, w którym konflikt w Zatoce Perskiej potrwa jeszcze kolejne miesiące. Przy takiej wersji wydarzeń, konsekwencje gospodarcze staną się bowiem odczuwalne dla firm. To zasada stara jak model

gospodarki rynkowej: gdy ceny rosną, konsumenci zaciskają pasa, a to odbija się na przychodach firm.

– Ropa naftowa i gaz droższe o 30 proc. przez kilka kwartałów oznaczałyby niższą konsumpcję o mniej więcej 0,5 p. proc. w perspektywie roku. Gdyby jednak wojna trwała dłużej, powyżej roku, konsumpcja, zamiast rosnąć w tempie 3 proc., rosłaby w tempie 2,5 proc. Inna byłaby też jej struktura – mówi Dybuła. I przypomina, że w efekcie wyższej inflacji cierpi zawsze sprzedaż dóbr wyższego rzędu, czyli tych, po które sięgamy dopiero

• **Wzrost cen zaczniemy odczuwać, jeśli sytuacja nie uspokoi się w ciągu 9-12 miesięcy**

FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

wtedy, gdy zaspokoimy najważniejsze potrzeby – opłacimy czynsz, zabezpieczymy środki na żywność, czy leki.

Scenariusz, w którym inflacja zaczęłaby oscylować w górnych granicach celu NBP (ok. 3,5 proc.), oznaczałaby spadek sprzedaży m.in. elek-

troniki, mebli, sprzętu AGD oraz usług restauracyjnych czy turystycznych.

Poduszka bezpieczeństwa

W tej wersji wydarzeń, w której długotrwały konflikt prowadzi do wzrostu cen, mało optymistycznie małe się sytuacja pracowników. Bo – jak mówi Michał Dybuła – pogorszenie rentowności firm spowodowane inflacją i niższą konsumpcją, może sprawić, że nie będą one w stanie rekompensować pracownikom wzrostu cen, jaki ci odczują w swoich domowych budżetach. Pieniądzy na podwyżki nie będzie.

Przedłużający się konflikt mógłby doprowadzić także do mniejszego niż prognozowano wzrostu gospodarczego. Przy wojnie trwającej do końca tego roku, w rok 2027 wchodzilibyśmy ze wzrostem niższym o 0,2-0,3 p. proc. niż gdyby konflikt wygasł w naj-

bliższych tygodniach. Poduszką bezpieczeństwa dla naszej koniunktury, nawet przy przedłużających się na kolejne napięcia, są jednak zdaniem ekonomistów... środki unijne.

– W ubiegłym roku udział przedsiębiorstw w inwestycjach ogółem spadł poniżej 50 proc. Dzięki środkom unijnym inwestycje nadal będą napędzać państwowe wydatki. W tym sensie uratują je środki z KPO, regularnego budżetu, a także programu SAFE. Napływ funduszy UE sięgnie w tym roku ok. 40 mld euro – mówi Dybuła. I, jak dodaje, to sprawia, że możemy być spokojni także o złotego: – Minister finansów może wymienić środki unijne na złote nie tylko w NBP, ale również na rynku. Sama taka możliwość ogranicza skalę potencjalnego osłabienia złotego. Fundusze unijne stanowią więc ogromną poduszkę bezpieczeństwa. ●

REKLAMA

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU NA ZBYCIE NIERUCHOMOŚCI

Burmistrz Miasta Szczecinek ogłasza:

1. II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako **działki nr: 2/10, 103/1 i 103/2 o łącznej pow. 3400 m² położonej w obrębie 13 przy ul. Lipowej** w Szczecinku. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Lipowa” działki nr: 103/1 i 103/2 mają następujące przeznaczenie:

– działka nr 103/1 o pow. 1446 m² w obrębie 13 przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub zabudowę usługową,

– działka nr 103/2 o pow. 1471 m² w obrębie 13 przeznaczona jest w części pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub zabudowę usługową a w części pod drogę wewnętrzną – parking. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Narutowicza II” działka nr 2/10 o pow. 483 m² w obrębie 13 stanowi teren dróg wewnętrznych – parkingi.

Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr: 2/10, 103/1, 103/2 w obr. 13 stanowi załącznik do niniejszego ogłoszenia i jest dostępny na stronach internetowych: www.szczecinek.pl – Nieruchomości przeznaczone do zbycia oraz www.bip.szczecinek.pl – Nieruchomości do sprzedaży. Nieruchomość wpisana do księgi wieczystej nr KO11/00007088/1 w Sądzie Rejonowym w Szczecinku. Przez nieruchomość przebiegają podziemne sieci uzbrojenia: wodociąg, sieć kanalizacji sanitarnej, sieć energetyczna, gazociąg. Nabywca nieruchomości zobowiązany będzie do ustanowienia na działkach: nr 2/10 i nr 103/2 nieograniczonej w czasie nieodpłatnej służebności przesyłu na rzecz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółki z o.o. z siedzibą w Szczecinku i jego następców prawnych, polegającą na prawie wstępu wymiennego przedsiębiorcy na nieruchomości obciążoną służebnością przesyłu w celu swobodnego dostępu, do wybudowanych urządzeń przesyłowych: wodociągu położonego na działkach: nr 2/10 i nr 103/2 oraz sieci kanalizacji sanitarnej położonej na działce nr 103/2, w tym na dojazd specjalistycznego sprzętu, w przypadku konieczności dokonywania wszelkich napraw, remontów, konserwacji i modernizacji na czas eksploatacji tych urządzeń z prawem dostępu do nich w pasie gruntu zgodnie z przebiegiem sieci z zastrzeżeniem, że uprawniony zobowiązany jest niezwłocznie po zakończeniu każdorazowych czynności i prac na gruncie przywrócić grunt do stanu pierwotnego. Jeżeli projektowana zabudowa będzie kolidowała z przebiegiem sieci, wymagane jest ich przełożenie staraniem i na koszt nabywcy działki w porozumieniu i za zgodą właściciela sieci. Z lokalizacją sieci można zapoznać się w Wydziale Nieruchomości pok. 203. Pierwszy przetarg na sprzedaż w/w nieruchomości odbył się w dniu 15.01.2026r.

Cena wywoławcza – 850.000,00 zł netto (do ceny ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu podpisania umowy notarialnej)

Wadium – 85.000,00 zł

Minimalne postąpienie – 8.500,00 zł

2. II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako **działka nr 513/37 o pow. 1210 m², położonej w obrębie 13 przy ul. Winnicznej** w Szczecinku, przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Winniczna” pod teren dróg wewnętrznych z dopuszczeniem lokalizacji garaży jedno i wielostanowiskowych. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 513/37 w obr. 13 stanowi załącznik do niniejszego ogłoszenia i jest dostępny na stronach internetowych: www.szczecinek.pl – Nieruchomości – Nieruchomości przeznaczone do zbycia oraz www.bip.szczecinek.pl – Nieruchomości do sprzedaży. Nieruchomość wpisana do księgi wieczystej nr KO11/00020880/0 w Sądzie Rejonowym w Szczecinku. Przez działkę nr 513/37 w obr. 13 przebiegają podziemne sieci uzbrojenia: sieci kanalizacji deszczowej, sieć energetyczna,

sieć telekomunikacyjna oraz sieć teletechniczna firmy Gawex Media Sp. z o.o. Nabywca nieruchomości zobowiązany będzie do wyrażenia zgody na wstęp na teren działki nr 513/37 w obr. 13 przez Miasto Szczecinek w celu swobodnego dostępu do przebiegających przez w/w działkę sieci kanalizacji deszczowej, w tym na dojazd specjalistycznego sprzętu, w przypadku konieczności dokonywania wszelkich napraw, remontów, konserwacji i modernizacji na czas eksploatacji tych urządzeń z prawem dostępu do nich w pasie gruntu zgodnie z przebiegiem sieci z zastrzeżeniem, że uprawniony zobowiązany jest niezwłocznie po zakończeniu każdorazowych czynności i prac na gruncie przywrócić grunt do stanu pierwotnego. Jeżeli projektowana zabudowa będzie kolidowała z przebiegiem istniejących sieci, wymagane jest ich przełożenie staraniem i na koszt nabywcy działki w porozumieniu i za zgodą właściciela sieci. Z lokalizacją sieci można zapoznać się w Wydziale Nieruchomości pok. 203. Pierwszy przetarg na sprzedaż w/w nieruchomości odbył się w dniu 15.01.2026r.

Cena wywoławcza – 400.000,00 zł netto (do ceny ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu podpisania umowy notarialnej)

Wadium – 40.000,00 zł

Minimalne postąpienie – 4.000,00 zł

3. III przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako **działka nr 83 o pow. 7824 m² położonej w obrębie 18 przy ul. Piłskiej** w Szczecinku na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Piłska-4” pod produkcję lub usługi. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr: 82 i 83 w obr. 18 stanowi załącznik do niniejszego ogłoszenia i jest dostępny na stronach internetowych: www.szczecinek.pl – Nieruchomości – Nieruchomości przeznaczone do zbycia oraz www.bip.szczecinek.pl – Nieruchomości do sprzedaży. Nieruchomość wpisana do księgi wieczystej nr KO11/00021725/3 w Sądzie Rejonowym w Szczecinku. **Sprzedaż działki nr 83 w obrębie 18 nastąpi łącznie z oddaniem w użytkowanie wieczyste do dnia 07.07.2034r. udziału do 1/6 części w działce nr 82 o pow. 1943 m² położonej w obrębie 18 przy ul. Piłskiej w Szczecinku** na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Piłska-4” pod produkcję lub usługi. Działka nr 82 (archiwalny nr 10/37) obciążona jest służebnością gruntową przejazdu i przechodu na rzecz każdorazowego właściciela bądź użytkownika wieczystego działki nr 87 (archiwalny nr 10/41). Nieruchomość wpisana do księgi wieczystej nr KO11/00033135/7 w Sądzie Rejonowym w Szczecinku, w której w dziale w dziale III wpisano ograniczone prawo rzeczowe – służebność gruntową. Pierwsza opłata z tytułu użytkowania wieczystego udziału do 1/6 części w działce nr 82 w obrębie 18 wynosi **25% ceny** uzyskanej w przetargu i płatna będzie jednorazowo przed zawarciem umowy notarialnej. Nabywca zobowiązany będzie do uiszczania opłat rocznych za użytkowanie wieczyste w wysokości **3% ceny udziału w działce nr 82** uzyskanej w przetargu, płatnych w terminie do 31 marca każdego roku kalendarzowego. Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana, nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość nieruchomości uległa zmianie. Pierwszy przetarg na sprzedaż w/w nieruchomości odbył się w dniu 04.09.2025r., drugi przetarg odbył się w dniu 15.01.2026r.

Cena wywoławcza – 490.000,00 zł netto (na cenę składa się cena działki nr 83, która stanowi 96,21% ceny nieruchomości uzyskanej w przetargu oraz cena udziału w działce nr 82, która stanowi 3,79% ceny nieruchomości uzyskanej w przetargu).

Do ceny ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu podpisania umowy notarialnej)

Wadium – 49.000,00 zł

Minimalne postąpienie – 4.900,00 zł

4. V przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej oznaczonej jako **działki nr: 5/30 i 5/75 o łącznej pow. 1,3619 ha, położonej w obrębie 07 przy ul. Kołobrzeskiej** w Szczecinku, przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Kołobrzeska” pod zabudowę usługową. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr: 5/30 i 5/75 w obr. 07 stanowi załącznik do niniejszego ogłoszenia i jest dostępny na stronach internetowych: www.szczecinek.pl – Nieruchomości – Nieruchomości przeznaczone do zbycia oraz www.bip.szczecinek.pl – Nieruchomości do sprzedaży. Nieruchomość wpisana do księgi wieczystej nr KO11/00023632/8 w Sądzie Rejonowym w Szczecinku. Przez działkę nr 5/30 w obr. 07 przebiegają sieci uzbrojenia: ciepłociąg wraz z infrastrukturą przesyłową, oraz sieci energetyczne. Nabywca nieruchomości zobowiązany będzie do ustanowienia na nieruchomości nieograniczonej w czasie nieodpłatnej służebności przesyłu na rzecz Miejskiej Energetyki Ciepłej Spółki z o.o. z siedzibą w Szczecinku i jego następców prawnych, polegającą na prawie wstępu wymiennego przedsiębiorcy na nieruchomości obciążoną służebnością przesyłu w celu swobodnego dostępu, do wybudowanych urządzeń przesyłowych (sieci ciepłowniczych), w tym dojazdu specjalistycznego sprzętu, w przypadku konieczności dokonywania wszelkich napraw, remontów, konserwacji i modernizacji na czas eksploatacji tych urządzeń z prawem dostępu do nich w pasie gruntu zgodnie z przebiegiem sieci z zastrzeżeniem, że uprawniony zobowiązany jest niezwłocznie po zakończeniu każdorazowych czynności i prac na gruncie przywrócić grunt do stanu pierwotnego. Jeżeli projektowana zabudowa będzie kolidowała z przebiegiem sieci, wymagane jest ich przełożenie staraniem i na koszt nabywcy działki w porozumieniu i za zgodą właściciela sieci. Z lokalizacją sieci można zapoznać się w Wydziale Nieruchomości pok. 203. Pierwszy przetarg na sprzedaż w/w nieruchomości odbył się w dniu 23.01.2025r., drugi przetarg odbył się w dniu 09.05.2025r., trzeci przetarg odbył się w dniu 04.09.2025r., czwarty przetarg odbył się w dniu 15.01.2026r.

Cena wywoławcza – 3.300.000,00 zł netto (do ceny ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu podpisania umowy notarialnej)

Wadium – 330.000,00 zł

Minimalne postąpienie – 33.000,00 zł

Miasto Szczecinek nie posiada badań geologicznych działek ujętych w ogłoszeniu o przetargu.

Przetargi na sprzedaż w/w nieruchomości zostaną przeprowadzone w dniu **07 maja 2026 r. o godz. 10-tej** w siedzibie Urzędu Miasta Szczecinka przy Placu Wolności 13 w sali nr 104. Osoby zainteresowane winny dokonać wpłaty wadium na konto Miasta Szczecinek numer **06 8935 0009 1300 4758 2000 0170** w Banku Spółdzielczym w Jastrowiu w taki sposób, aby na koncie Miasta wpłata znalazła się **najpóźniej w dniu 30 kwietnia 2026 r.**

Miejsce wywieszenia publikacji ogłoszenia o przetargu:

– www.szczecinek.pl – Nieruchomości – Nieruchomości przeznaczone do zbycia,
– www.bip.szczecinek.pl – Nieruchomości do sprzedaży,
– tablica ogłoszeń Wydziału Nieruchomości w Urzędzie Miasta.

Szczegółowe informacje o przetargu można uzyskać w Wydziale Nieruchomości Urzędu Miasta Szczecinka Plac Wolności 13, pok. nr 203 (II p.) lub telefonicznie pod numerem (094) 371-41-41(40).

Wystąpienie w Parlamencie Europejskim

Zatrzymajmy cyberprzemoc

Celem cyberprzemocy jest wypchnięcie możliwie dużej liczby kobiet ze sfery publicznej.

I to działa. Spójrzmy na przykłady Sigrid Kaag czy Anny-Karin Hatt.

Walocho

Pamiętacie tę scenę z „Gry o Tron”? Tę, w której Cersei Lannister idzie naga przez miasto, a tłum ją wyzywa, pluje na nią i rzuca w nią, czym popadnie?

To fikcja, ale praktyki podobne do „marszów wstydu” naprawdę istniały: pręgierz, włosienica, publiczne wyznawanie niepopelnionych grzechów. Publiczne zawstydzanie było narzędziem społecznej kontroli, szczególnie wobec kobiet. Dziś tym narzędziem jest cyberprzemoc, mowa nienawiści, dezinformacja.

Na lincze wystawiane są – mówią o tym raporty m.in. UN Women, polskich instytutów Zamenhoffa oraz Kościuszki czy The Economist Intelligence Unit – szczególnie kobiety, działające w sferze publicznej: polityczki, aktywistki, dziennikarki, obrończynie praw człowieka, również pisarki. Przez dezinformację, fake newsy i mowę nienawiści są odzierane publicznie z godności, a za pomocą deep fake’ów można też pokazać je nago dosłownie.

Badania The Economist Intelligence Unit pokazują, że 38 procent kobiet ma osobiste doświadczenie cyberprzemocy, a 65 procent ma w bliskim otoczeniu prywatnym lub zawodowym kobietę, która tego doznała. Raport UN Women podkreśla natomiast, że ponad dwie trzecie – dwie trzecie! – aktywistek, dziennikarek, obrończyni praw człowieka zgłosiło przypadki przemocy w sieci wobec nich. W 41 procent przypadków agresja przeszła z sieci do realnego życia.

Załóżę się, że każda z was – zgromadzonych tu kobiet – ma w telefonie, konkretnie w folderze „inne”, pakiet zniewag: „glupia”, „stara”, „brzydka”. Też taki pakiet mam. Jak każda kobieta wypowiadająca się publicznie, zwłaszcza jeśli mówi o równouprawnieniu. Gdy „The Guardian” przeanalizował komentarze pod swoimi tekstami, wśród najbardziej atakowanych autorów było osiem kobiet i dwóch mężczyzn, a najbardziej zadadle atakowaną osobą była felietonistka feministyczna.

Dezinformacja. My, kobiety, znamy ją dobrze. Przez wieki mówiono przecież, że jesteśmy za głupie, by studiować. Za emocjonalne, by decydować nawet za siebie same. Że nasze miejsce jest w domu, bo cztery kąty to dokładnie tyle, ile potrafimy ogarnąć. Kiedy udowodniłyśmy, że to wszystko nieprawda, hydrze dezinformacji doładowanej serwisami społecznościowymi i algorytmami wyrosły kolejne lby.

Dziś słyszymy, że równouprawnienie zabija rodzinę i tak zwane tradycyjne wartości, ba, zagraża całej kulturze Zachodu. Że feministki nienawidzą i nie mają dzieci i to przez nie mamy kryzys

• **Natalia Waloch przemawiała w czwartek przed Komisją Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego podczas panelu dotyczącego praw kobiet w czasach rewolucji cyfrowej, dezinformacji i cyberataków. Posiedzenie zwołano z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet** FOT. LAURIE DIEFFEMBACQ/EUROPEAN PARLIAMENT

demograficzny. Że nie ma już żadnych nierówności, a luka płacowa to ściema.

Kobiety, które walczą o swoje prawa, są natychmiast uciszane. Instytut Zamenhoffa oraz Instytut Kościuszki pokazały w raportach mechanizmy tego działania. Komentujący – często z fikcyjnych kont – wyzywają kobiety i piszą o nich fałszywe informacje. Większość obelg ma ścisły związek z płcią, bardzo często ma charakter seksualizujący obiekt ataków.

W nienawistnych komentarzach kobietom wytyka się wiek – oczywiście zawsze są za stare lub za młode, gdyż kobieta nigdy nie jest w wieku właściwym. Te młode nie mają nic do gadania, stare powinny już odejść. Wszystkie za to zapewne musiały wykonać dużo różnych „usług” na rzecz wysoko postawionym mężczyznom, by zająć tam, gdzie zaszły, bo przecież są za głupie, by zawdzięczać to swoim umiejętnościom.

Ocenia się macierzyństwo i bezdzietność. Nogi, piersi, twarz, zmarszczki wokół oczu – ciało kobiety, którą hejterzy wrzucają na „drogę wstydu”, jest rozczłonkowane jak tusza krowy i każdy kawalek „mięsa” ogląda się z osobna. Ma to podważyć w niej poczucie własnej wartości, zawstydzić, wreszcie zniszczyć. Część komentatorów posuwa się do przerabiania zdjęć, niekiedy tworzy się deepfake’i wideo, jak w czasie kampanii wyborczej w Meksyku. Wreszcie są tacy, którzy publikują w sieci zdjęcia rodziny, ostatnio na platformie X opublikowano fotografie moich dzieci.

Jeszcze dalej są działania, które z dużym prawdopodobieństwem mogą przynieść przemoc do realnego życia. W moim przypadku było to tropienie na zamkniętej grupie na Facebooku mojego adresu, ale aktywne publicznie kobiety bywają tropione po lokalizacji, przesładowcy chodzą za nimi, wydzwanają lub grożą: gwałtem, pobiciem, śmiercią.

Często zmasowana cyberprzemoc nie jest spontanicznym działaniem hejterów, lecz skoordynowaną akcją. Wiadomości, które dostają kobiety są często

Badania The Economist Intelligence Unit pokazują, że 38 procent kobiet ma osobiste doświadczenie cyberprzemocy

uderzająco podobne, jakby ktoś je hejterem podyktował. Dochodzenia pokazują, że konta atakujących często wywodzą się z grup internetowych, gdzie pada hasło do ataku na daną osobę.

Cyberprzemoc dotyka kobiet ze wszystkich stron sceny politycznej, aktywistek na rzecz bardzo różnych inicjatyw, wyzywane są działaczki proaborcyjne i antyaborcyjne. Niemniej jednak szereg badań, na przykład te zrobione przez Oxford Internet Institute, pokazuje, że częściej dezinformacja, a za nią cyberprzemoc wobec kobiet, wychodzą z kont powiązanych z organizacjami skrajnie prawicowymi, co nie dziwi, skoro na celowniku są sprawy takie jak równouprawnienie.

Nie powinno nam to jednak usuwać sprzed oczu najważniejszego faktu. Tego mianowicie, co atakujący chcą osiągnąć. Ich celem jest wypchnięcie możliwie dużej liczby kobiet ze sfery publicznej. Mają zamilknąć. Przestać wrzucać swoje sprawy na agendę. Przestać zabierać miejsca od zawsze zarezerwowane dla mężczyzn. Publiczne ośmieszenie, zastraszanie, groźby skrzywdzenia rodziny mają wybić im z głowy, że w polityce, w mediach, w ulicznych protestach jest dla nich miejsce.

I to działa. Holenderska polityczka, ministra finansów i wicepremierka Sigrid Kaag ustąpiła między innymi z powodu ataków i groźb wobec niej i jej rodziny. Na alarm biją Szwedzi, bo widzą, że kobiety zaczynają się wycofywać z polityki pod naporem cyberhejtu. W październiku ubiegłego roku Anna-Karin Hatt ustąpiła ze stanowiska liderki Partii Centrum po zaledwie pięciu miesiącach przewodzenia jej, bo skala nękania była tak wielka.

Dziewięć na dziesięć kobiet – to znów raport The Economic Intelligence Unit

– mówi o złym wpływie hejtu w sieci na ich samopoczucie. 62 procent z nich czuje się bezradna. Jedna na trzy kobiety dwa razy zastanawia się, czy na pewno wcisnąć „enter” nim opublikuje coś w internecie. Połowa (!) mówi, że sieć nie jest dobrym miejscem do wyrażania myśli. Liczne badania pokazują, że pod wpływem hejtu kobiety zaczynają się same cenzurować. Odpuszczają. Nie kandydują albo stają w piątym rządzie.

A rzeczywistość poza siecią nie pomaga, gdy Donald Trump mówi do dziennikarek „świnko”, „glupia”, „brzydka”. Nie pomagają historie takie jak ta Jo Cox, brytyjskiej deputowanej zabitej przez nacjonalistycznego fundamentalistę.

Hejt i dezinformacja utrwalająca stereotypy o tym, gdzie jest miejsce kobiet, działają, bo walka jest nierówna. Nie można mówić kobietom: „Nie przejmujcie się, miejcie grubą skórę”. Za dezinformacją i cyberprzemocą stoją big techy, ogromne platformy społecznościowe (błagam: nie nazywajcie ich więcej „mediami”).

Algorytmy serwisów społecznościowych kochają konflikt, chaos i polaryzację. To dlatego hejt leje się ze wszystkich stron i kłócimy się też we własnych bańkach. Pamiętajcie, jak 30 lat temu straszono nas zderzeniem cywilizacji? Nie potrzebujemy go, jak tak dalej pójdzie, wykończymy się sami w wojnach domowych. Może na ulicach nie staną barykady, ale ofiary będą realne.

Największą będzie demokracja. Jeśli kobiety będą nadal atakowane, a w efekcie wypychane ze sfery publicznej, ich głos będzie słabszy. W parlamentach świata, a także tutaj, w Parlamencie Europejskim, nie będzie się mówić o przemocy domowej, gwałtach, zdrowiu dziewcząt, aborcji, bezpiecznych porodach, równych płacach, złobkach i przedszkolach.

A bez silnego, równoprawnego głosu kobiet nie ma demokracji. Wiemy przecież, że cięcie praw człowieka, raz rozpoczęte, nie zatrzymuje się nigdy na jednej grupie. Wyciszenie kwestii praw kobiet będzie tylko wstępem do osłabienia kolejnych krajów, a potem całej Unii Europejskiej.

Dlatego apeluję do was: działajcie. Potrzeba regulacji prawnych, zwalczających cyberprzemoc i dezinformację. Potrzeba presji na platformy, by moderowały komentarze i zmieniły algorytmy na takie, które nie promują konfliktu i nienawiści. Potrzeba wreszcie umocnić pozycję kobiet i dziewczynek na każdym możliwym polu. Unia Europejska to realizacja pięknej idei, która mówi o wolności, pokoju i wspólnotcie. Nie ma w niej miejsca na „marsze wstydu” i lincze na kobietach. ●

Natalia Waloch

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

Natalia Waloch, dziennikarka „Wysokich Obcasów”, przemawiała w czwartek przed Komisją Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego podczas panelu dotyczącego praw kobiet w czasach rewolucji cyfrowej, dezinformacji i cyberataków. Posiedzenie zwołano z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet.

Demokratyczne państwo musi zdecydowanie reagować na łamanie prawa przez faszystowskich bojówkarzy

Humanizm, główny wróg nacjonalistycznej prawicy

Czesław Sikorski

Autor jest emerytowanym profesorem Uniwersytetu Łódzkiego

Humanizm jest nieodłączną cechą relacji społecznych w ustroju demokracji liberalnej. W tym systemie politycznym państwo ma służyć obywatelom, dbając o ich godność, wolność i dążenie do osobistego rozwoju. W ideologii humanizmu najważniejszy jest człowiek, niezależnie od jego narodowości, rasy, wyznania czy preferencji seksualnych. Realizacja wartości humanistycznych możliwa jest tylko w warunkach poszanowania pluralizmu społecznego i tolerancji dla rozmaitych odmienności ludzkich oraz równego ich traktowania. Dotyczy to nie tylko obywateli danego państwa, co oznacza rezygnację z narodowego egoizmu i kierowanie się władzy państwowej zasadą inkluzywizmu w relacjach międzynarodowych. Wspierałem przykładem postawy humanistycznej było zachowanie polskiego społeczeństwa w stosunku do inwazji Rosji na Ukrainę w 2022 r. Spontaniczna samoorganizacja pomocy ofiarom wojny budziła wówczas podziw w Europie.

NACJONALISTYCZNA, ANTYHUMANISTYCZNA PROPAGANDA

Ideologia humanizmu jest oczywiście nie do zaakceptowania przez nacjonalistów. Jej wytyczne mogą być przez nich stosowane jedynie do tych, których uważają za członków swojego narodu, spełniających ściśle określone kryteria przynależności, a nie do ludzkości w ogóle. Dlatego skrajna prawica, skupiona głównie w Konfederacji i w znacznej części w Prawie i Sprawiedliwości, szybko skupiła się na zatarciu pozytywnego obrazu polskiego humanizmu, usilnie pracując nad kształtowaniem postaw antyukraińskich. Zaczęto domagać się zaprzestania pomocy Ukrainie, doszukiwać się jej negatywnych skutków dla polskiej gospo-

darki i – co najgorsze – rozpowszechniać kłamstwa na temat aspołecznych zachowań i rzekomego uprzywilejowania ukraińskich imigrantów kosztem polskich obywateli.

Na efekty tej akcji propagandowej nie trzeba było długo czekać. Negatywny stosunek do przybyszów z Ukrainy zaczął się szybko rozprzestrzeniać w szerszych kręgach polskiego społeczeństwa. W ślad za tym zaczęły się mnożyć napaści na Ukraińców w miejscach publicznych. Dotyczy to nie tylko Ukraińców, ale imigrantów w ogóle. Przed objęciem władzy przez PiS stosunek do uchodźców był w polskim społeczeństwie zdecydowanie pozytywny. Panowało humanistyczne przekonanie, że należy pomagać ofiarom wojen i prześladowań.

Wszystko uległo zmianie, gdy Jarosław Kaczyński rozpoczął kampanię nienawiści w stosunku do imigrantów, oskarżając ich o terroryzm i roznoszenie chorób. Typowe dla środowisk autorytarnych kreowanie wrogów narodu szybko zaowocowało kampanią nienawiści także w stosunku do ludzi LGBT+. Dołączył do tego Grzegorz Braun ze swoim zażartym antysemityzmem i katolickim fundamentalizmem, broniąc jakoby Polski przed judaizmem niszczącym narodową tożsamość.

Przerażające jest to, jak bardzo ten trend przypomina sytuację w przedwojennych Niemczech, gdy rozrastała się tam trująca grzybnia nazizmu w społeczeństwie. Należy bić na alarm, gdy humanizm wypierany jest przez nacjonalistyczną ideologię. Zwolennicy demokracji liberalnej muszą więc zrobić wszystko, aby przeciwstawić się tej tendencji.

NIEDOBRE SŁOWA DEMOKRATÓW

W pierwszym rządzie odpowiednich reakcji należy oczekiwać od demokratycznego rządu. Niepokojące jest to, że zbyt często premier i członkowie jego rządu bronią się przed atakami nacjonalistów twierdząc, że ich postulaty dotyczące ograniczenia imigracji i pomocy dla Ukrainy są re-

• Manifestacja środowisk narodowych 22 marca 2025 w Zgorzelcu

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

alizowane. Bardzo źle zabrzmiała reakcja Donalda Tuska na wiadomość o wyroku TSUE w sprawie rejestracji w Polsce małżeństw jedнопłciowych zawartych za granicą: „Unia nie może nam niczego narzucić”. Niepotrzebnie też podkreśla się egoizm narodowy jako wytyczną działań rządu. Politycy często starają się schlebiać swoim wyborcom opowiadając, jak wiele robią, aby wyrwać jak największą część dla Polski z europejskiego budżetu, czy by system głosowania w europejskich agendach był dla nas jak najbardziej korzystny. Innymi słowy chodzi o to, aby cynicznie „wycisnąć bruksełkę”, jak to kiedyś określił Waldemar Pawlak.

W ten sposób utrwała się partykularyzm moralny sprzeczny z zasadą inkluzywizmu. Tymczasem procesy zachodzące we współczesnym świecie oznaczają nie tylko potrzebę, ale wręcz imperatyw otwartości. Wymaga on odejścia od fałszywie pojmowanej ambicji, honoru i dumy narodowej, zachęających do zamykania się na innych i uporczywego trwania przy swoim. Tylko szeroko zakrojona współpraca w ramach Unii Europejskiej pozwala liczyć na ważne osiągnięcia w każdej dziedzinie, zwłaszcza teraz, w warunkach zagrożenia militarnego ze strony Rosji.

Przed wszystkim jednak państwo, w którym rządzą demokraci,

musi zdecydowanie reagować, kiedy łamane jest prawo przez faszystowskich bojówkarzy. Dotyczy to zwłaszcza Grzegorza Brauna, który otwarcie drwi sobie z prawa i postępując zgodnie z własnymi urojonymi przekonaniem dopuszcza się czynów chuligańskich, niszcząc mienie i atakując ludzi. Policja, która się tylko temu przygląda i nie interweniuje, sama w ten sposób łamie prawo. Bezkarność Brauna zyskuje mu coraz większe grono zwolenników, oczarowanych jego arogancją i skutecznością. Dlaczego do tej pory nie podjęto nawet próby delegacji jego partii, Konfederacji Korony Polskiej, chociaż powodów, dla których należałoby to zrobić jest aż nadto? Istnienie tej partii i jej działalność jest pod każdym względem sprzeczna z polską konstytucją.

To samo dotyczy Roberta Bąkiewicza, który bezkarnie usurpuje sobie prawa przynależne Straży Granicznej, w dodatku obrażając jej funkcjonariuszy. Brak reakcji władzy na jego „obywatelską” inicjatywę świadczy o słabości polskiego państwa.

Ale nie tylko od władzy państwowej wymagać należy obrony humanistycznych wartości. Wymagać jej trzeba od wszystkich, którzy chcą żyć w państwie demokracji liberalnej. Dlatego tak ważne są symboliczne akty sprzeciwu wobec działań nacjonalistów. Przykładem

niech będzie postawa Tadeusza Kotarbińskiego. Gdy przed wojną narodowcy urządzili w uniwersytetach getto ławkowe dla studentów żydowskich, profesor Kotarbiński po wejściu do auli nie zajął miejsca na katedrze, ale w ławkach przeznaczonych dla Żydów.

Godne najwyższego uznania są także działania aktywistów z organizacji „Granica” niosących pomoc dla uchodźców, którymi reżim Łukaszenki atakuje Europę, a Polska się przed nimi broni. Aktywiści ci, świadomi odpowiedzialności karnej, pokazują, że żadne przepisy nie mają znaczenia, gdy trzeba ratować ludzkie życie i zdrowie. To oni ratują honor Polaków, będąc prawdziwymi obrońcami wartości humanistycznych.

Szansę bycia takimi mają świadkowie bestialskich napadów na obcokrajowców. Zdarza się, że tu i ówdzie ludzie interweniują, stając w obronie atakowanych imigrantów. Niestety, znacznie częściej świadkowie takich zdarzeń wołają się nie narażać złoźyńcom.

WYCIE POLSKICH KIBICÓW

Szansę obrony wartości humanistycznych nie wykorzystali również polscy piłkarze i część kibiców na Stadionie Narodowym podczas meczu Polska – Anglia. Przed rozpoczęciem meczu piłkarze angielscy ukłękli, jak to mają w zwyczaju, aby w ten sposób wyrazić swój protest przeciwko rasizmowi. Rozwydrzeni kibice na trybunach zareagowali na to gwizdami i buczeniem, zamiast popierającymi ten gest oklaskami, lub przynajmniej zachowaniem pełnej zrozumienia ciszy. Szkoda również, że żaden z polskich piłkarzy wówczas nie klęknął, aby wyrazić swoją solidarność z Anglikami.

Nie wstydzmy się bronić humanistycznych wartości. ●

• Wyborcza to Wy.
Piszcie:
listy@wyborcza.pl

Pensje w służbie zdrowia

Równa praca, równa płaca. Jakie znaczenie ma wykształcenie, skoro robimy to samo?

Wyborcza to Wy

piszcie: listy@wyborcza.pl

Zwracam się anonimowo z prośbą o zajęcie się problemem nierównego wynagradzania pielęgniarek i pielęgniarzy w Polsce – w szczególności absolwentów dawnych liceów medycznych, którzy przez 20–40 lat wykonywali zawód i dziś otrzymują niższe wynagrodzenie zasadnicze niż osoby z wykształceniem wyższym, mimo wykonywania w praktyce tego samego zakresu obowiązków.

Problem wynika m.in. z interpretacji ustawy o minimalnym wynagrodzeniu, która różnicuje płace według formalnego wykształcenia, a nie faktycznego zakresu wykonywanej pracy.

Sprawy o wyrównanie wynagrodzeń toczyły się lub toczą m.in. w Belchatowie, Szczecinie, Warszawie, Gdańsku, Wrocławiu i Jarosławiu. Problem ma jednak charakter ogólnopolski – środowisko pielęgniarstwa sygnalizuje narastające napięcia i podziały w zespołach.

Według relacji ze środowiska część osób, które zdecydowały się dochodzić swoich praw przed sądem pracy, zaczęła wycofywać pozwy. Powodem mają być obawy o konsekwencje zawodowe, presja w miejscu pracy, pogorszenie atmosfery oraz poczucie izolacji. Pojawiają się również sygnały o działaniach o charakterze mobbingu lub zastraszania, które trudno formalnie udowodnić.

Dodatkowo w ostatnim czasie część spraw sądowych kończy się dla tej grupy niekorzystnie, co

wzmocnia poczucie bezradności i zniechęca kolejne osoby do dochodzenia roszczeń. Coraz częściej pojawia się przekonanie, że problem ma charakter systemowy i polityczny, a nie wyłącznie prawny.

Nie chodzi o odbieranie cokolwiek osobom z wyższym wykształceniem. Chodzi o pytanie zasadnicze: czy przy identycznym zakresie obowiązków i odpowiedzialności wieloletnie doświadczenie zawodowe może być wyceniane znacząco niżej wyłącznie z powodu

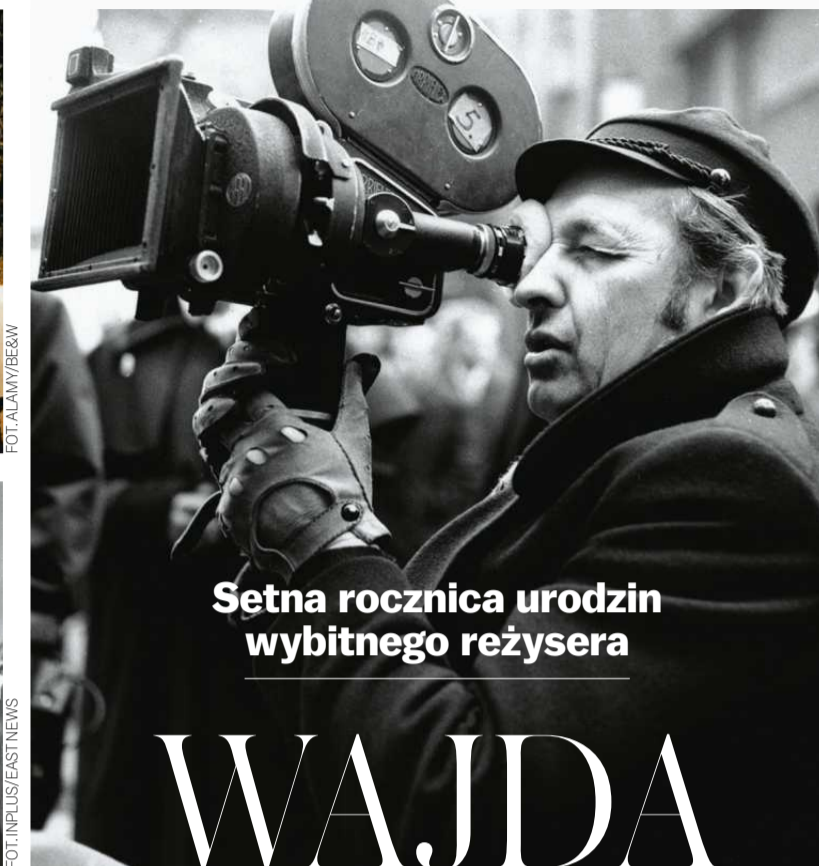
formalnego poziomu wykształcenia uzyskanego w obowiązującym wówczas systemie kształcenia?

W sytuacji poważnych braków kadrowych w ochronie zdrowia oraz starzejącej się grupy zawodowej pielęgniarek i pielęgniarzy sprawa ta ma znaczenie systemowe, społeczne i polityczne.

Ze względu na bezpieczeństwo osób zaangażowanych i presję w środowisku, nie mogę udzielać dodatkowych szczegółowych informacji ani podawać danych osobowych. ● 20

„Bramy Raju”

Setna rocznica urodzin
wybitnego reżysera

WAJDA

„Smuga cienia”

„Powiatowa Lady Makbet”

„Nastazja”

MNIEJ ZNANY

Witold Mrozek

Japończycy grają Rosjan w międzynarodowej koprodukcji filmu polskiego reżysera. Nie, to nie kolejna nowość ze świata Netflixa – to polsko-japoński film Andrzeja Wajdy „Nastazja” na podstawie „Idioty” Fiodora Dostojewskiego, wyprodukowany w 1994 roku przy współpracy Lwa Rywina.

Jakby tej przebieranki było mało, ten sam japoński aktor gra tam główną rolę kobiecą i główną rolę męską. „Nastazja” zaczyna się od przerwano ślubu tytułowej bohaterki (typowej postaci kobiecej z prozy Dostojewskiego – fantasmagorii) z księciem Myszkinem, nieco podejrzany ucieleśnieniem niewinności. Obie te postaci gra jedna osoba, Tamasaburō Bandō.

To aktor wywodzący się z teatru kabuki, w którym od XVII wieku zabronione były występy kobiet (zakaz obowiązywał prawnie do 1977 roku, tradycja męskich występów w kobiecych rolach utrzymuje się do dziś).

Tamasaburō Bandō specjalizuje się właśnie w onnagata, w rolach kobiecych granych przez mężczyzn. Naprawdę nazywa się Shin'ichi Nirehara i został zaszczycony przez rząd w Tokio tytułem „Żywy Skarb Narodowy” – przyznawanym za mistrzostwo w tradycyjnych japońskich dziedzinach sztuki i rzemiosła. Wajda zachwycił się nim po obejrzeniu jego roli w „Damie kameliowej”. „Niewielu aktorów spotkałem w życiu, którzy by mieli taką świadomość swojego warsztatu (...). Jest na przykład zdumiewające, że on jako mężczyzna mówi głosem wyższym niż jako kobieta. Tego bym nigdy nie przypuszczał” – mówił Wajda o japońskim aktorze w dokumencie telewizyjnym TVP.

„Na pewno nie gram kobiety jako takiej, tylko pokazuję ją jako pewne

Spójrzmy na filmy Andrzeja Wajdy, ale te „mniejsze”, niekoniecznie zapisane złotymi zgłoskami w historii. Mogą się wydać nieco dziwne, zbyt brawurowe w pomyśle, a nawet: „przejęte”.

wyobrażenie zjawiska” – mówił z kolei sam Tamasaburō Bandō.

„Nastazja” Wajdy jest bardzo teatralna, powstała zresztą wcześniej też jako przedstawienie w Tokio – ale to oczywiście nie był teatr kabuki, Wajda robił europejskie w stylu przedstawienie z japońskimi aktorami. Jego wersja „Idioty” to dramat rozgrywający się między dwoma mężczyznami. Rozmawiają – jak to u Dostojewskiego – o karze śmierci i o Chrystusie, o Rosji i rewolucji. Ale też sporo o tytułowej kobiecie. Jeden z nich – Myszkina – zaczyna momentami odgrywać właśnie tę kobietę w scenach wspomnień, uniesień czy retrospekcji. Zakłada kolczyki, ale przede wszystkim zmienia się jego ekspresja.

Aktor sam staje się w tych scenach o tęsknocie i pożądaniu Nastazją – męską obsesją. I tak oto odkrywamy Wajdę jako artystę queerowego?

NIE TYLKO POLSKA

Kino Andrzeja Wajdy bardzo mocno kojarzy się z polskością, romantyzmem, historią ojczystą. Powodów tego stanu rzeczy może być wiele, w zależności od wieku i orientacji w historii kina. Moi rówieśnicy mogą pamiętać szkolne wycieczki na adaptacje lekturowych klasyków: „Zemstę” z Romanem Polańskim w roli Papkina (2002) czy „Pana Tadeusza” z Michałem Żebrowskim w roli tytułowej (1999). Nasze młodsze rodzeństwo – na „Katyń” z 2007 roku.

Klasyczne kino Wajdy opowiada polską historię XX wieku: z powstaniem warszawskim w „Kanale”, „Solidarnością” w „Człowieku z żela-

za” i tak dalej. Oczywiście, będzie też polski Wajda intymny: w „Niewinnych czarodziejach” czy opartych na prozie Iwaszkiewicza „Brzezynie” i „Tataraku”.

Ale jest też Wajda „transnarodowy” – jak ujęli to niedawno krakowscy badacze. Setna rocznica urodzin Wajdy przyniesie dziesiątki wydarzeń, wspomnieniowych pokazów, dyskusji czy artykułów, warto przypomnieć też rzeczy, które leżą daleko od obiegowo rozumianej polskości. Spójrzcie nawet dalej niż na tego „zagranicznego” Wajdę, który przywoływany jest najczęściej – Wajdę z francuskiego „Dantona” z Gerardem Depardieu i Wojciechem Pszoniakiem z czasów stanu wojennego, niemieckiego „Pilata i innych” (1972) inspirowanego Bułhakowem czy też z „Korczaka” z 1990, kręconego z Brytyjczykami i Francuzami według scenariusza Agnieszki Holland.

Spójrzmy też na filmy „mniejsze”, niekoniecznie zapisane złotymi zgłoskami w historii kultury narodowej, nieco dziwne, czasem operujące przesadzoną ekspresją czy nieco zbyt brawurowe w pomyśle, może nawet „przejęte”.

KONDRAT GRA CONRADA

„Mniejsze” filmy niekoniecznie są mniejsze w skali – bo są wśród nich całkiem spore międzynarodowe koprodukcje. Taka jest „Smuga cienia” z 1975 roku. To adaptacja powieści Josepha Conrada pod tym samym tytułem o żeglarzu polskiego pochodzenia – porcie parole samego autora, który podejmuje się misji przeprowadzenia żaglowca, który utknął w porcie po tajemniczej śmierci kapitana – z Bangkoku do Singapuru. W trakcie rejsu zaczyna się dzieć rzeczy mogące kojarzyć się z późniejszym serialem „Z archiwum X” – pogoda szaleje, wiatr nie chce wiać, kolejni członkowie załogi chorują na febrę, w końcu kapitan zostaje na pokładzie osamotniony – a jego gorączkujący pierwszy oficer uważa, że to zemsta poprzednika z za grobu.

Realia były, jakie były. Azję Południowo-Wschodnią pięknie zagrała filmowcom Bułgaria, a Morze Południowochińskie grało Morze Czarne, a kolonialnego kupca grał Stanisław Tym – po „Rejsie” i przed „Misiem”.

Rok Wajdy

• Z okazji setnej rocznicy urodzin Andrzeja Wajdy, która przypada 6 marca, i ustanowionego przez Senat RP Roku Wajdy Stowarzyszenie Kin Studyjnych przygotowało przegląd „WAJDA: re-wizje”.

• Na ekrany 90 kin studyjnych w Polsce powrócą najgłośniejsze filmy wybitnego reżysera – co miesiąc inny tytuł. W programie: „Popiół i diament” (marzec), „Wesele” (kwiecień), „Niewinni czarodzieje” (maj), „Człowiek z marmuru” (czerwiec), „Brzezina” (lipiec), „Kronika wypadków miłosnych” (sierpień), „Krajobraz po bitwie” (wrzesień), „Bez znieczulenia” (październik), „Ziemia obiecana” (listopad) i „Wszystko na sprzedaż” (grudzień).

Żeglarza Conrada grał Kondrat, Marek Kondrat, wówczas dopiero co odkryty młody aktor. W trakcie zdjęć w Bułgarii obchodził dwudziestą piątą urodziny. Kondrat, owszem, zdążył zagrać w „Zakłótych rewirach” Janusza Majewskiego, ale nie były jeszcze one dziełem znanym i cenionym – bo gdy trwała produkcja „Smugi cienia”, film Majewskiego nie zdążył jeszcze mieć premiery.

„Wrażenia: przede wszystkim Marek – ostry, energiczny, zmienny”, „Marek coraz lepszy w komplikowaniu postaci” – notował Andrzej Wajda w październiku 1975. Narastające napięcie, pojedynk z żywiołem, kryzys wiary we własne siły. To wszystko broni się do dziś (zwłaszcza sceny na morzu). I do dziś robi wrażenie – jest świetnie nakręcone.

Podobnie sceny, w których narastają obawy, nieufność i gorączka żeglarzy na pokładzie statku, sfilmowanych przez Wajdę spoconych, walczących o przetrwanie męskich ciał.

„BRAMY RAJU”, CZYLI WAJDA I CHŁOPCY

Ciało jest też w centrum „Bramy Raju”, adaptacji krótkiej powieści Jerzego Andrzejewskiego z 1960 roku; powieści, która prawie cała jest jednym zdaniem. Ta historia o krucjacie dziecięcej idącej w 1212 roku na Jerozolimę, by odebrać „Ziemie Świętą” z rąk „pogańskich Turków” – i dziś brzmi bardzo aktualnie. Czytana była u nas przede wszystkim jako przypowieść o stalinizmie i zaangażowaniu w komunizm, rozczarowaniu wiarą w sprawę, która zdawała się słuszna. Ale jest zarazem spojrzeniem w świat bardzo intensywnych emocji i fascynacji, świat, który napędza bynajmniej nie wiara – lecz pożądanie. A także poczucie krzywdy. Wajda nakręcił „Bramy Raju” jako koprodukcję brytyjsko-jugosłowiańską u progu rewolucji obyczajowej Maja 1968, przy jednoczesnym poczu-

ciu narastania represyjności władzy w Polsce późnego Gomułki.

Wajda bynajmniej nie cenzuruje seksualnego – a szczególnie homoseksualnego – napięcia, tętniącego żywo w prozie Andrzejewskiego. Przeciwnie, podkreśla je, wydobywa na plan pierwszy, czyni głównym tematem. Pokazywał sceny intymnych zbliżeń między młodzieńcami a dojrzałym mężczyzną, hrabią Ludwikiem de Blois, krzyżowcem, który wiedział już, że nigdy nie dotrze do Jerozolimy. Nikt z bohaterów zresztą nigdy do niej nie dotrze. Sceny te u Andrzejewskiego pojawiają się tylko w relacjach bohaterów. Narracja, jak w oryginale, opiera się na serii spowiedzi młodych pielgrzymów krzyżowców słuchanych przez starego franciszkanina, który sam wcześniej swoje nagrzeszył. Jednak wyjątkowy rytm prozy oddany jest tutaj w obrazach – jako rytm marszu kroczących przez zielone łąki młodych ludzi.

Andrzej Wajda intensywnie ograł ich cielesność – sporo tu nagich torsów, zbliżeń nóg, choć wszystko kadrowane jest tak, by nie narazić się cenzurze obyczajowej nie tyle może nawet z socjalistycznej Polski, ile ze Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Warto przypomnieć – o ile Wajda zaczął zdjęcia do „Bram rajów” w 1966 roku, to brytyjskie państwo przestało oficjalnie karać więzieniem za homoseksualizm dopiero rok później, w 1967. W PRL państwo za homoseksualizm nie karało – za to po prostu nie dopuściło „Bram rajów” na ekrany.

Wajda zachwycał się intensywnością, z jaką grali młodzi angielscy aktorzy. „Nasi aktorzy nie znają tego podniecenia, tej umiejętności zacykania od razu maksymalnie wysoko. Tamci (...) nadają od razu swojej postaci pewien rytm, który jest czymś innym niż tak zwana naturalność. Ta naturalność zabija nasze aktorstwo” – mówił Wajda w rozmowie z Bolesławowi Michałkowi.

Polski reżyser szukał wtedy w aktorach czegoś więcej, nadmiaru cielesnej ekspresji. Prof. Leszek Kolaniewicz, specjalista od teatru, przypomniał zresztą niedawno, że Wajda szykował się właśnie w tamtym czasie do nakręcenia filmowej wersji słynnego „Apocalipsis cum Figuris” światowej gwiazdy teatru, Jerzego Grotowskiego – chyba jedyne przedstawienie teatralne w historii Polski, które potępili osobiście i prymas kard. Stefan Wyszyński, i pierwszy sekretarz PZPR Władysław Gomułka. I w którym aktorska intensywność przeszła do legendy.

WAJDA PRAWOSŁAWNY

Wajda i ciało to temat, który wciąż czeka na odczytanie. Choć pojawiają się książki, które stawiają reżysera w nowym świetle – jak „Przerwane emancypacje. Polityka ekscesu w kinie polskim 1968-1982” dr. hab. Sebastiana Jagielskiego.

Warto spojrzeć też na wcześniejsze filmy jak na przykład „Powiatowa Lady Makbet” z 1961 roku oparta na rosyjskim opowiadaniu Nikołaja Leskowa. To utwór pamiętany do dziś przede wszystkim dzięki operze Dymitra Szostakowicza „Lady Makbet mceńskiego powiatu” z 1934 roku. W ZSRR za Stalina najpierw była

chwalona, potem stała się obiektem nagonki, która doprowadziła nawet do wezwania kompozytora na przesłuchanie przez NKWD.

Mceńsk, pod którym rozgrywa się prowincjonalna zbrodnia domowa, leży gdzieś w połowie drogi między Moskwą a Kurskiem. Jednak w filmie Wajdy postaci z opowiadania mówią nie po rosyjsku, ale po serbsko-chorwacku – to kolejna koprodukcja z Jugosławią.

Katarzyna Lwowna, żyjąca w domu surowego kupca, żona jego syna, nawiązuje płomienny romans z pracującym przy świnich chłopem Siergiejem. Najpierw zabija teścia trutką na szczury, by zacząć żyć z kochankiem. Później pociąga to za sobą kolejne zbrodnie, w tym zabójstwo męża. Zmienia się hierarchia w domostwie – Siergiej zostaje panem. „Świnie chodzą głodne, bo świniojacy w łóżku pani” – komentują słudzy.

Tym projektem Wajda raczej się nie cieszył. Notował przy pracy: „Ten tekst nie ma żadnego głębszego sen-

su. Jakaś strasznie stara opowieść, którą snuje się przy kominku”.

Wcześniej zapowiadał: „Film będzie w swojej istocie rosyjski, ale spróbujemy go pokazać poprzez Amerykanów, odświeżyć”. Ta rosyjskość jest tu bardzo widoczna. Jeżeli fascynowaliście się klasycznym kinem Związku Radzieckiego, to zauważcie natychmiast. Są tu monumentalne sceny prawosławnych pogrzebów czy wielkanocnej liturgii, przy śpiewach, z której dochodzi do kolejnej próby zabójstwa. „Zafascynowany ikoną, fakturą drewna i nagością stepu, nakręcił »Powiatową Lady Makbet« tak, jakby to zrobił prawosławny rosyjski reżyser” – pisał na gorąco Józef Hen, w recenzji zatytułowanej po prostu „Prawosławny Andrzej Wajda”. „Może nigdy jego robota nie była tak funkcjonalna i czysta jak w tym filmie” – oceniał Hen. I zachwycał się główną rolą Olivieri Marković.

Faktycznie, od strony wizualnej ten czarno-biały film Wajdy jest im-

ponujący. Całość rozgrywa się między intensywną namiętnością rządzącą bohaterami, surową, transową wschodniochrześcijańską ikonografią i „obrzędowości”. Powracają niepokojące ujęcia świń, na początku zaś główna bohaterka idzie do stajni, by obejmować ciężarną klacz w ramach archaicznego rytuału mającego zapewnić jej płodność. Koń – właściwie klacz – ma całkiem inne znaczenie niż z reguły u Wajdy. Nie oznacza tu fatum polskości, okrucieństwa wojny, symbolu szlachectwa. Zupełnie nie jest alegorią z tych rejestrów, które z kinem Wajdy powszechnie się kojarzą. To nie „Lotna” ani „Popioły”. Klacz jest żywa, a nie zabijana, jest gospodarska – a nie ulańska, jest brzemienna – a nie bojowa. Dyszy, paruje, cały obraz bardziej może kojarzyć się z Andrzejem Żulawskim niż z Andrzejem Wajdą.

To Wajda biologiczny, nieco dziki, Wajda niesamowity, Wajda słowiański, nawet jeśli wobec tej „słowiańszczyzny” często bardzo po inteligenc-

ku sceptyczny. To Wajda do odkrycia na nowo.

Żebyśmy jednak mogli odkrywać Wajdę na nowo, trzeba go móc oglądać. A wbrew pozorom nie zawsze to łatwe. Poza „Smugą cienia”, filmów, o których tu piszę, nie ma nawet w kolekcjonerskich, drogich wydaniach DVD czy Blu-Ray, nie ma też na platformach streamingowych. Warto, by z okazji setnej rocznicy urodzin reżysera się to zmieniło. ●

Korzystałem m.in. z książek i artykułów: „Przygoda kina. Prace dedykowane Profesorowi Tadeuszowi Lubelskiemu”, red. Sebastian Jagielski i Magdalena Podsiadło, Universitas, Kraków 201; Sebastian Jagielski, „Przerwane emancypacje”, Universitas, Kraków 2021; Andrzej Wajda, „Notesy 1942-2016. Wybór”, red. Tadeusz Lubelski i Agnieszka Morstin, Universitas, Kraków 2024; Joanna Walażek, „Dwie »Nastazje« Andrzeja Wajdy”, „Konteksty: Polska Sztuka Ludowa”, nr 2/1993. Dziękuję za inspirację Michałowi Oleszczykowi.

REKLAMA

Kraj/34421623

**KWIATKI
POLSKIE**
dwie

od 8 marca
niedziela
21:20

TVP 2

TVP VOD

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

ZAPASY Z KANDYDATEM

W Chełmie na Lubelszczyźnie nie powstanie Wschodnie Centrum Zapasów, bo dzieci przegrały z wielką ideą PiS – monumentalnym Muzeum Rzezi Wołyńskiej. W tle jego budowniczy, cudowne dziecko partii i jeden z kandydatów PiS na premiera 2027.

Jakub Banaszek prezydentem Chełma został w wieku zaledwie 27 lat. Poparł go wtedy PiS, choć karierę polityczną rozpoczął w przybudówce PO – Młodych Demokratów. Do Koalicji Obywatelskiej chciał się znowu zbliżyć po wyborach 15 października, ale flirt się nie powiódł, więc znowu odbił w prawo i został społecznym doradcą prezydenta Nawrockiego.

BYSTRY, ELOKWENTNY, WYGADANY

Członkowie PiS z niecierpliwością czekają na najbliższą sobotę, kiedy to prezes Jarosław Kaczyński ma ogłosić w Krakowie kandydata partii na premiera nowego rządu. Nowa twarz ma odwrócić niekorzystny trend opadających słupków i topniejącego od miesięcy poparcia.

– Skoro udało się prezesowi w 2015 z prezydentem Andrzejem Dudą, a w 2025 z Karolem Nawrockim, skoro powiodło się z premierami Beatą Szydło i Mateuszem Morawieckim, kandydatami nieoczywistymi, wydobytymi z drugiego, trzeciego rządu sędzi, dlaczego ma nie udać się dziś? – wiara w Kaczyńskiego nie gaśnie w kularach na Nowogrodzkiej.

Nowy kandydat na premiera ma przykryć coraz ostrzejszą walkę frakcji „harczerzy” z „maślaczami”, na której czele stoi Morawiecki i Tobiasz Bocheński.

Stąd pomysł Kaczyńskiego na całkiem nowe otwarcie, scenariusz, który jeszcze niedawno brzmiał jak czysta fantastyka: premierem miałby zostać samorządowiec, prezydent miasta. Jako że PiS na poparcie w metropoliach nie ma najmniejszych szans, wybór musiał paść na mniejsze ośrodki, a premierem zostać ma któryś z trzech prezydentów:

- Jakub Banaszek z Chełma na Lubelszczyźnie,
- Lucjusz Nadberezny ze Stalowej Woli na Podkarpaciu,
- Jarosław Margielski z podwarszawskiego Otwocka.

Banaszek spełnia wszystkie kryteria, które wyznaczył kandydatowi na premiera prezes Kaczyński: jest wysoki (ma prawie dwa metry wzrostu) i młody (w czerwcu skończy 35 lat). Jego znajomi opowiadają, że zapuścił brodę, żeby się trochę postarzyć.

Banaszek jest bystry, elokwentny, wygadany, wyważony i nawet w studiu TVN24 nie daje się wciągnąć w polityczne przepychanki. Zawsze stara się znaleźć złoty środek.

A jednak ostatnio zasłynął w Chełmie decyzjami, które wzbudziły spore kontrowersje. Żeby to zrozumieć, trzeba opowiedzieć o zapasach.

DLACZEGO CHEŁM SIĘ NAJSZYBCIEJ WYLUDNIA?

Niespełna 60-tysięczny Chełm na Lubelszczyźnie to najszybciej wyludniająca się miasto nie tylko na ścianie wschodniej. Młodzi po studiach nie mają do czego wracać, bo na kasie w dyskoncie siedzieć nie chcą.

Chlubą miasta jest klub sportowy Cement-Gryf z sekcją zapaśniczą znaną w całej Polsce. „Cement”

w nazwie wziął się od sponsora, Grupy Cemex. Na Igrzyskach Olimpijskich w Seulu w 1988 r. wychowanek Gryfa Andrzej Głęb zdobył srebrny medal, minimalnie przegrywając ze słynnym Włochem Vincenzo Maenza. Klub wychował w sumie ośmiu olimpijczyków i 56 medalistów mistrzostw świata i Europy.

Głęb jest dziś ikoną Gryfa. Mimo, że pod koniec lutego trwają ferie, w ciasnej salce gimnastycznej uwiija się sześćdziesiątka młodych dziewczyn i chłopaków. Pierwsza grupa zaczyna rozgrzewkę, druga walczy między sobą na macie, trzecia czeka, by wejść na salę. W klubie trenuje dziś ponad 300 młodych zapaśników. W klubowym sekretariacie ruch jak w ulu. Trenerzy, którzy nie mają zajęć, uzgadniają terminy wyjazdów na obozy i zawody.

Na ścianach i w gablotach brakuje miejsca na ekspozycję wszystkich dyplomów, pucharów i medali.

– Opowieść o zapasach trzeba zacząć od Władysława Pytłasińskiego, prawdziwego herosa, najsłynniejszego polskiego zapaśnika z początku zeszłego wieku. Dzięki niemu pojedynki silnych, barczystych mężczyzn były jedną z głównych atrakcji lokalnych festynów w II RP – opowiada z wypiekami na twarzy Zdzisław Biały, były zapaśnik Gryfa, a dziś trener i wiceprezes klubu.

I dalej: – Po drugiej wojnie światowej, przede wszystkim w powiatowych miasteczkach, moda na zapasy nie ustawała. Powstała nawet liga zapaśnicza. Chełm nie miał takich tradycji, ale miał sekcję podnoszenia ciężarów. Ktoś pomyślał, że chłopaki dadzą radę także w zapasach. Nic z tych rzeczy. Na zawodach dostaliśmy ostre lanie od zapaśników z Włodawy i Krasnegostawu. Pozostał wstyd, więc trzeba było do zapasów zabrać się na poważnie.

Chwyciło. Zapaśnicy Gryfa trenowali w szkołach, na korytarzach, aż w latach 80. ktoś przypomniał sobie o niszczącym, parterowym budynku Ochotniczych Hufców Pracy przy ul. Kąpielowej. Klub ma tam siedzibę do dziś. Salka gimnastyczna, szatnie, toaleta, pomieszczenia administracji i dziewięć pokoi gościnnych dla zawodników, którzy przyjechali do klubu z głębi Polski. I jeszcze nieszczelne okna, przeciekający dach i zniszczone toalety.

– Wszystko wymaga generalnego remontu. Wystarczy powiedzieć, że w zimie za gaz do ogrzewania obiektu płacimy miesięcznie 12 tys. zł, a za prąd 8 tys., bo zawodnicy w pokojach muszą się dogrzewać farelkami. Przy rocznym budżecie w wysokości ok. 600 tys. zł pieniądze topnieją w oczach – liczy z długopisem w rękę prezes Biały.

WYRZUCANI DRZWIAMI, WRACALI OKNEM

Zawodnicy, trenerzy i działacze walczyli o pieniądze na remont od kilku dekad. Wyrzucani drzwiami, wracali oknem. W chełmskim ratuszu i ministerstwie sportu mieli ich już dość. Za rządów PiS na wsparcie nie mieli większych szans, bo z Gryfem kojarzony był Krzysztof Grabczuk – w przeszłości zawodnik, trener i sędzia olimpijski. Był prezydentem Chełma i marszałkiem województwa lubelskiego.

Obecnie to ważny polityk Koalicji Obywatelskiej, jest posłem i wiceprzewodniczącym komisji kultury fizycznej i sportu.

Lobbying Grabczuka w czasach koalicji 15 października musiał zadziałać. Na początku zeszłego roku w klubie wystrzeliły korki od szampanów, a z gratulacjami pospieszył sam prezydent Banaszek. Ministerstwo sportu przyznało Gryfowi 7 mln zł na generalny remont i rozbudowę siedziby klubu. Po zakończeniu inwestycji miało tam powstać także Wschodnie Centrum Zapasów. Warunek był jeden: miasto Chełm miało dołożyć do inwestycji co najmniej taką samą kwotę.

– Po rozbudowie sali gimnastycznej na terenie klubu powstałyby małe trybuny dla publiczności, tak by można było organizować zawody sportowe. Obok powstałaby nowa sala do ćwiczeń. Wyremontowalibyśmy szatnię i toalety, a w miejscu pokoi gościnnych powstałby mały hotel, dzięki czemu moglibyśmy organizować zgrupowania dla zapaśników, także zza granicy. A klub miałby dodatkowe środki na działalność – prezes Biały aż zacierał ręce z radości.

Chełmscy zapaśnicy mieli pieniądze z resortu sportu i oficjalną deklarację prezydenta Banaszka o dołączeniu do projektu.

Zdzisław Biały: – Mijały kolejne miesiące, a z ratusza nie dostawaliśmy żadnych sygnałów, że w sprawie cokolwiek się dzieje. W przypadku każdej dużej inwestycji muszą powstawać założenia, koncepcje, plany, wizualizacje. A tutaj nic. Ale wciąż cierpliwie czekaliśmy. W końcu sami zaczęliśmy pukać do ratusza. Byliśmy tam np. we wrześniu zeszłego roku, ale nie przyjął nas prezydent Banaszek, tylko jego zastępca, Radosław Wnuk. Uspokajał, że generalnie wszystko jest na dobrej drodze i znowu kazał czekać.

CHEŁM ARENA ZA 100 MILIONÓW

Nowy rok dla Gryfu Chełm zaczął się bardzo dobrze, co jak się potem okazało, uspiło czujność zapaśników.

JACEK
BRZUSZKIEWICZ

FOT. RAFAŁ GUZ/PAP

W styczniu miejscy radni niemal jednogłośnie opowiedzieli się za uznaniem roku 2026 rokiem chełmskich zapasów i Gryfa Chełm, bo klub powstał równo 60 lat temu.

Jednak pod koniec lutego do klubu dotarł przeciek z ratusza, że prezydent Banaszek zamierza zrezygnować z budowy Centrum, a co za tym idzie z siedmiomilionowej dotacji z ministerstwa. Oficjalny powód? Finanse.

Takiej burzy w Chełmie nie było od dawna. 23 lutego klub upublicznił informację o rezygnacji z dotacji i zaprosił mieszkańców do ratusza, gdzie dwa dni później radni mieli podjąć w tej sprawie oficjalną uchwałę.

Internet zapłonął: „Chcą nam napluć w twarz”, „Obraza dla 60-letniej historii klubu”, „To jest wstyd dla miasta”, „Dlaczego to robicie dzieciom?”.

W efekcie już następnego dnia prezydent Banaszek umieścił w sieci wizualizację całkiem nowej inwestycji – Chełm Areny, nowej wielofunkcyjnej hali sportowej za 100 mln zł z kilkutyśięcną widownią. Mecze miałby rozgrywać tam siatkarze drużyny ChKS Chełm, którzy awansowali do PlusLigi. Swoje miejsce znalazłby tam także zapaśnicy.

– Śmiech na sali. Wcześniej prezydent Banaszek nawet się nie zająknął o budowie Chełm Areny i miejsca w niej dla zapaśników. Skąd niby miasto miałoby znaleźć 100 mln zł? Kto miałby wypełnić kilkutyśięcną widownię? Kiedy Arena miałaby powstać? Nic nie wiadomo. Potem z ratusza dowiedzieliśmy się, że wizualizację naprędce wymyśliła sztuczna inteligencja – mówią otwarcie w zapaśniczym klubie.

Ratunkowy plan ratusza z Areną Chełm tylko rozgrzał emocje. Efekt był taki, że na sesję rady miasta przybyła ponad setka zapaśników, ich rodzin i kibiców. Mieli ze sobą transparenty. „Sport to nie koszt, to inwestycja w dzieci!”, „Decyzja na lata, kadencja na chwilę!”, „Olimpijczyków się wspiera, nie blokuje”.

Były emocje, okrzyki, na koniec łzy. Wszystko na nic. Prezydent Banaszek w 23-osobowej radzie miasta ma absolutną większość, 13 szabel. Jego radni bez tru-

du przegłosowali uchwałę o rezygnacji z budowy Centrum, czyli także – co w zapaśniczym klubie wydaje się oczywiste – z siedmiu milionów dotacji z ministerstwa sportu.

Jakuba Banaszka na najważniejszej sesji, dotyczącej chełmskiego sportu, nie było. Podobno był w tym czasie w swoim gabinecie, gdzie oglądał transmisję z obrad radnych.

MŁODZI DEMOKRACI I FLIRT Z KOALICJĄ OBYWATELSKĄ

Jakub Banaszek pochodzi z Chełma, skończył tam dobre liceum im. gen. Orlicz-Dreszera, ale zaraz po maturze wyjechał na studia do Warszawy. Na UW ukończył prawo. Został w stolicy i od 2014 roku był radnym dzielnicy Ochota.

Jako kandydat popierany przez PiS sensacyjnie wygrał wybory z wieloletnią prezydent Agatą Fisz z Lewicy. W drugiej turze zwycięstwo dała mu różnica zaledwie 457 głosów. Miał wtedy 27 lat.

Mало kto pamięta, że karierę polityczną rozpoczął w Młodych Demokratach, młodzieżówce Platformy Obywatelskiej. Potem był związany z Porozumieniem Jarosława Gowina. Jeszcze przed wyborami na prezydenta Chełma był szefem gabinetu politycznego ministra przedsiębiorczości i technologii Jadwigi Emilewicz (Porozumienie). Jednak po odejściu Gowina z rządu w 2021 roku porzucił Porozumienie, zbliżając się do PiS. Wciąż jednak twierdzi, że do partii Kaczyńskiego nie należy.

Mimo to w Chełmie nazywają go „cudownym dzieckiem PiS”. Żeby wzmocnić ten przekaz, do Chełma popłynął wtedy szeroki strumień rządowych milionów, co spotykało się z ostrą krytyką innych prezydentów i burmistrzów jako zaprzeczenie „idei samorządności i decentralizacji”.

W Chełmie wprowadzono m.in. darmową komunikację miejską, wyremontowano drogi, a w czasach szalejących cen paliw Banaszek wybudował tańszą, miejską stację paliw. Dziś ratusz buduje stadion dla piłkarzy trzecioligowej Chełmianki. Miasto dla wielu Polaków stało się rozpoznawalne, kiedy Banaszek zaczął organizować tam Sylwestra z TV Republiką Sakiewicza (gros finansów zapewnia nie Banaszek, tylko marszałek województwa lubelskiego z PiS Jarosław Stawiarski).

Ale są też porażki. Banaszek chciał przyciągnąć inwestorów i zaplanował budowę nowoczesnego biurowca w miejscu dworca autobusowego. Po tej inwestycji została tylko dziura w ziemi. Na razie nic też nie wyszło z chełmskiego centrum kultury i teatru w starym Młyńcu Michalenki.

Trzeba przy tym podkreślić, że po zwycięskich dla koalicji 15 października wyborach Banaszek szukał poparcia w PO, co oficjalnie potwierdza mi dwóch posłów partii Donalda Tuska. Kiedy go jednak nie otrzymał, ponownie podążył w stronę PiS, a ostatnio – w stronę palacu prezydenckiego, zostając w grudniu społecznym doradcą Karola Nawrockiego.

GRA NA ANTYUKRAIŃSKICH NASTROJACH

To Banaszek wymyślił ideę Muzeum Rzezi Wołyńskiej oraz Centrum Prawdy i Pojednania im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Chełmie. Całość ma powstać na olbrzymiej, sześćohektarowej parceli, na terenie carskich koszar przy wjeździe do miasta.

Według pomysłodawcy muzeum ma gromadzić, przechowywać i konserwować zbiory „w zakresie upamiętnienia wydarzeń związanych z Rzezią Wołyńską” oraz edukować o tych wydarzeniach.

Okoliczności powstawania muzeum wywołały skandal, o którym pod koniec 2023 roku usłyszała cała Polska. Otóż w grudniu, zaledwie pięć dni przed dymisją tzw. drugiego rządu Morawieckiego, jego minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński obwieścił, że jego resort wyłoży na ten cel 180 mln zł. Ratusz Banaszka miał dokładać się do muzeum kwotą 2 mln zł rocznie przez dziesięć lat.

– To jest gigantyczny przekręt. Ostatni skok na kasę. To jest zapewnienie stołków dla pisowczyków – grzmiał wtedy poseł PO Michał Szczerba, informując, że dyrektor centrum ma być nieodwoływalny.

A mieszkańcy Chełma dziwili się: – To ogromny kompleks. Z całym szacunkiem i pamięcią do bardzo bolesnych kart historii dla wszystkich Polaków, ale co w tym muzeum miałoby być pokazywane? Na sześciu hektarach?

Przy okazji przygotowania do budowy ratusz Banaszka wypowiedział umowę najmu jednego z budynków Pierwszej Społecznej Szkoły Podstawowej w Chełmie, najlepszej placówce w mieście i jednej z najlepszych na Lubelszczyźnie. Jej dyrekcja musiała szukać lokalu zastępczego dla 70 dzieci.

Tymczasem przygotowania do budowy muzeum stanęły w miejscu, bo na początku 2024 r. rząd Donalda Tuska cofnął ministerialną dotację w wysokości 180 mln zł.

Teraz projekt Muzeum Rzezi Wołyńskiej wraca. Jako że ratusz Banaszka zrezygnował z budowy Centrum dla zapaśników i co za tym idzie dotacji na budowę Wschodniego Centrum Zapasów, uwolnił budżetowe pieniądze. Miliony, jak wynika z ratuszowych dokumentów, trafią więc na prace planistyczne dotyczące Muzeum Rzezi Wołyńskiej.

– Wraz ze zwycięstwem Nawrockiego w wyborach prezydenckich PiS i Banaszek poczuli krew. Prawdopodobnie stało się, że partia Kaczyńskiego może wrócić do władzy pod koniec 2027 r. Stąd już dziś pomysł reaktywacji idei muzeum Rzezi Wołyńskiej. Nieważne, że kosztem dzieci – analizuje polityk Koalicji Obywatelskiej, członek lubelskich władz partii.

A lokalny polityk KO dodaje: – Na prawie dwa lata pomysł budowy muzeum Rzezi Wołyńskiej w Chełmie trafił do zamrażarki. Teraz niespodziewanie wraca. W tym nie ma przypadku. Ewidentnie chodzi o rozgrzanie sprawy ukraińskiej, szerzenie antyukraińskich nastrojów i laszenie się do wyborców obu Konfederacji, których notowania wciąż nie chcą spadać. ●

Jako że ratusz Banaszka zrezygnował z budowy Centrum dla zapaśników, uwolnił budżetowe pieniądze. Miliony trafią więc na prace planistyczne dotyczące Muzeum Rzezi Wołyńskiej

TYLKO ZDROWIE

Szczepienie przeciw półpaścowi

Odpowiedzi na częste pytania chorych

Niektórzy uważają, że jeśli wcześniej przechorowali ospę wietrzną, to półpaśec już im nie grozi. To jednak nieprawda, bo zarazek nie znika z naszego ciała.

Margit Kossobudzka

Półpaśec to reaktywacja wirusa ospy wietrznej i półpaśca u osoby, która wcześniej chorowała na ospę wietrzną. Jeśli wirus się obudzi, atakuje nas drogą nerwów czuciowych, w których pierwotnie przetrwał. Wędruje do skóry i objawia się jako zmiany w postaci rumienia, wysypki pęcherzykowej czy owrzodzenia.

Występuje po jednej stronie ciała w postaci zgrupowania zlewających się pęcherzyków na rumieniowym podłożu. Krostki pojawiają się na niewielkiej powierzchni – inaczej niż w przypadku ospy – i biegną pasami wzdłuż nerwów, najczęściej na klatkę piersiową lub twarzy. Zwykle nie przekraczają linii pasa, stąd nazwa choroby. Może też zaatakować oczy i uszy. Nawet do 25 proc. przypadków półpaśca to półpaśec oczny, który może się wiązać z powikłaniami w postaci pogorszenia lub nawet utraty wzroku.

Półpaśec uszny obejmuje okolice małżowiny usznej, przewodu słuchowego zewnętrznego oraz błony bębenkowej.

Wśród możliwych powikłań tej postaci wymienia się porażenie nerwu twarzowego oraz przejściową lub nawet trwałą utratę słuchu.

Niektórzy uważają, że jeśli wcześniej przechorowali ospę wietrzną, to półpaśec już im nie grozi. To jednak nieprawda, bo zarazek nie znika z naszego ciała. Pozostaje z nami do końca życia w stanie uśpionym w zwojach nerwowych, podobnie jak wirus opryszczki.

Wirus potrafi przetrwać w komórkach układu nerwowego, zwojach przykręgosłupowych czy zwojach nerwów czaszkowych.

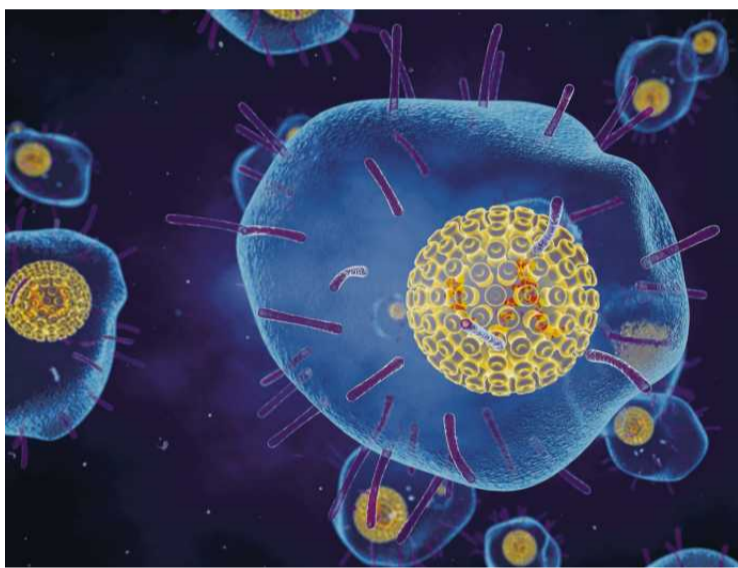
– Do aktywacji wirusa dochodzi pod wpływem różnych niesprzyjających okoliczności. To nic innego jak nasz wewnętrzny kryzys immunologiczny. Może to być duże osłabienie odporności wskutek innej choroby, która się u nas zaczyna. Półpaśec u osób starszych czasem jest pierwszym objawem choroby nowotworowej, ale też osłabienia odporności z innych przyczyn: przepracowania, przemęczenia, silnego stresu – mówiła w „Wyborczej” lek. med. Agnieszka Motyl, epidemiolożka.

Po przechorowaniu ospy wietrznej mamy przeciwciała, które w pewnym stopniu nas chronią, ale z biegiem lat poziom tych przeciwciał może spadać. Z tego powodu na półpaśca narażone są szczególnie osoby starsze. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć ani kiedy, ani w jakim miejscu dojdzie do ponownego uaktywnienia się wirusa.

Jedynym sposobem, by uniknąć reaktywacji wirusa jest szczepienie.

• **VZV to wirus z rodziny Herpesviridae, wywołujący ospę wietrzną i półpaśec. W ciężkich przypadkach VZV może powodować powikłania, takie jak zapalenie płuc i zapalenie mózgu**

FOT. GETTY IMAGES

ODPOWIADAMY NA CZĘSTE I WAŻNE PYTANIA ZWIĄZANE ZE SZCZEPIENIEM PRZECIWKO PÓLPAŚCOWI

Czy istnieje szczepionka przeciw półpaścowi?

I Tak, w Polsce jest dostępna szczepionka o nazwie Shingrix. Jest to szczepionka inaktywowana, przygotowana metodą rekombinacji. Zawiera adiuwant – substancję wzmacniającą odporność.

Szczepionka przeciw półpaścowi jest zatwierdzona do stosowania u:

- osób dorosłych w wieku 50 lat i starszych;
- osób ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na półpaśec (np. z powodu obniżonej odporności), od 18. roku życia.

Szczepionka nie chroni przed zachorowaniem na ospę wietrzną – jest dedykowana specjalnie półpaścowi.

Ile dawek szczepionki przeciw półpaścowi jest potrzebnych?

2 Szczepionkę Shingrix podaje się w schemacie dwudawkowym, z przerwą 2–6 miesięcy u osób z prawidłową odpornością i 1–2 miesięcy u osób z obniżoną odpornością.

Każda dawka szczepionki – która wynosi 0,5 ml – podawana jest domięśniowo, najlepiej w miesiąc naramienny.

Czy zalecane są dawki przypominające?

3 Dawki przypominające szczepionki przeciw półpaścowi nie są obecnie zalecane.

Czy szczepionka jest refundowana?

4 Od 1 kwietnia 2025 r. (zgodnie z aktualizacją Programu Szczepień Ochronnych i decyzjami Ministerstwa Zdrowia), szczepionka przeciw półpaścowi Shingrix jest objęta refundacją w Polsce. Refundacja dzieli się na dwie główne grupy:

- szczepionka jest bezpłatna (100 proc. refundacji) dla osób w wieku 65+ o zwiększonym ryzyku zachorowania na półpaśec;

• szczepionka jest dostępna za 50 proc. odpłatności dla osób w wieku 18+ o zwiększonym ryzyku zachorowania na półpaśec (np. osoby z przewlekłą chorobą serca, płuc, cukrzycą, niedoborem odporności).

Cena za dawkę przy 50 proc. refundacji wynosi ok. 375 zł.

Jakie są działania niepożądane po tym szczepieniu?

5 Po szczepieniu przeciw półpaścowi często występują reakcje w miejscu wstrzyknięcia, takie jak ból, obrzęk i zaczerwienienie.

Inne ogólne objawy to zmęczenie, bóle mięśni, ból głowy, dreszcze, gorączka i objawy żołądkowo-jelitowe.

Objawy te są zazwyczaj łagodne i ustępują w ciągu kilku dni.

Czy występują jakieś rzadkie działania niepożądane po szczepieniu przeciw półpaścowi?

6 Istnieje bardzo rzadkie ryzyko wystąpienia zespołu Guillaina-Barrégo – schorzenia, w którym układ odpornościowy organizmu atakuje nerwy obwodowe, powodując osłabienie, drętwienie lub paraliż.

Amerykańskie badanie osób powyżej 65. roku życia wykazało ponad sześć przypadków tego zespołu na milion dawek w ciągu pierwszych 6 tygodni po podaniu pierwszej dawki szczepionki Shingrix. Nie zaobserwowano wzrostu ryzyka po drugiej dawce.

Zespół Guillaina-Barrégo może być również wywołany przez sam półpaśec.

Najczęstszym powikłaniem półpaśca jest neuralgia, czyli długotrwały ból po przebytej chorobie

Czy można przyjmować inne szczepionki jednocześnie ze szczepionką przeciwko półpaścowi?

7 Tak, szczepionkę Shingrix można podawać jednocześnie z większością innych żywych i inaktywowanych szczepionek, w tym szczepionek przeciwko grypie, COVID-19 i wirusowi RSV, jeśli szczepionki te są podawane w różne miejsca wstrzyknięcia.

Co należy zrobić, jeśli od podania pierwszej dawki szczepionki minęło 6 miesięcy lub więcej?

8 Jeśli od podania pierwszej dawki szczepionki minęło 6 miesięcy lub więcej, drugą dawkę należy podać tak wcześnie, jak to możliwe, aby zapewnić optymalną ochronę.

Nie ma potrzeby ponownego podania pierwszej dawki, jeśli przerwa między dawkami była dłuższa niż zalecana.

Czy należy zaszczepić się przeciwko półpaścowi, jeśli osoba już chorowała na niego wcześniej?

9 Tak, szczepionka jest zalecana także osobom, które chorowały na półpaśec; należy jednak odczekać co najmniej 12 miesięcy po chorobie, zanim poddamy się szczepieniu.

Drugi lub kolejny epizod półpaśca zdarza się rzadko, a prawdopodobieństwo wystąpienia kolejnego epizodu w późniejszym okresie życia wynosi zaledwie około 1–5 proc. Jednak osoby z obniżoną odpornością są bardziej narażone na ponowne zachorowanie.

Czy należy zaszczepić się przeciwko półpaścowi, jeśli szczepiliśmy się przeciwko ospie wietrznej?

10 Szczepionka przeciwko ospie wietrznej jest dostępna od 1995 roku, kiedy to po raz pierwszy wprowadzono powszechne szczepienia w USA. W Polsce szczepienie jest dostępne od wielu lat, a zaleca się je dzieciom po ukończeniu 12. miesiąca życia (możliwe od 9. miesiąca) oraz osobom, które wcześniej nie chorowały.

Jeśli dana osoba otrzymała szczepionkę przeciwko ospie wietrznej i nie chorowała na nią, nie potrzebuje szczepienia przeciwko półpaścowi.

Choć lekarze i tak zalecają jej rozważenie.

Większość ludzi przechodzi zakażenie wirusem ospy wietrznej i półpaśca do 30. roku życia. Możemy nie pamiętać, że już chorowaliśmy.

Dlaczego szczepionka przeciwko półpaścowi jest finansowana dla niektórych grup, a dla innych nie?

I Ryzyko zachorowania na półpaśec jest bardzo zróżnicowane i zależy od szeregu czynników, takich jak:

- wiek,
 - choroby współistniejące,
 - terapie wpływające na układ odpornościowy.
- Do refundacji szczepienia wybrano te grupy społeczne, które są najbardziej narażone na zachorowanie. ●

ZATRZYMAJ SIĘ!

**NIE LEKCEWAŻ
PÓŁPAŚCA**

GSK

KAŻDY, kto przechorował
ospę wietrzną, **NOSI W SOBIE
UŚPIONEGO WIRUSA**,
który może wywołać **PÓŁPASIEC**¹.

Półpaścowi może towarzyszyć
DOTKLIWY BÓL, mogący
utrzymywać się przez **WIELE
MIESIĘCY, A NAWET LAT**².

Masz 65 lat lub więcej i choroby przewlekłe?*

Zapytaj lekarza lub farmaceutę o

BEZPŁATNE SZCZEPIENIE

przeciw półpaścowi³.

PÓŁPASIEC: stop

Dowiedz się więcej na:
www.polpasiecSTOP.pl

* Lista chorób objętych refundacją dostępna jest na stronie Ministerstwa Zdrowia: www.mz.gov.pl.

¹. Harpaz R i wsp. MMWR Recomm Rep 2008;57:1-30; ². Curran D i wsp. J Gerontol A Biol Sci Med Sci 2019;74:1231-1238; ³. Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 kwietnia 2025 roku. Aktualne Obwieszczenie dostępne jest na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/obwieszczenie-ministra-zdrowia-z-dnia-19-marca-2025-r-w-sprawie-wykazu-refundowanych-lekow-srodkow-spozywczych-specjalnego-przeznaczenia-zywniowego-oraz-wyrobow-medycznych-na-1-kwietnia-2025-r> (dostęp: luty 2026 r.).

Szczepienie, podobnie jak podanie leku, może wiązać się z wystąpieniem działań niepożądanych.

Treści zamieszczone w materiale mają wyłącznie charakter informacyjny i nie mogą zastąpić konsultacji z uprawnionym pracownikiem ochrony zdrowia, do którego należy ostateczna decyzja o kwalifikacji i przeprowadzeniu szczepienia. Jeśli wystąpią jakiegokolwiek objawy niepożądane, w tym wszelkie objawy niepożądane niewymienione w ulotce, należy powiedzieć o tym lekarzowi, farmaceutce lub pielęgniarce. Działania niepożądane można zgłaszać bezpośrednio do Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, strona internetowa: <https://smz.ezdrowie.gov.pl>. Działania niepożądane można zgłaszać również podmiotowi odpowiedzialnemu. Znaki towarowe stanowią własność spółek z grupy GSK lub przedmiot licencji im udzielonych. 2026 Spółki z grupy GSK lub ich licencjodawcy. GSK Commercial Sp. z o.o., ul. Rzymowskiego 53, 02-697 Warszawa, tel. (22) 576-90-00.

Hipotetyczna sylwetka pacjenta. Wizualizacja choroby na bazie rzeczywistych przypadków klinicznych.

NP-PL-AVU-PRSR-250001, luty 2026 r.

TYLKO ZDROWIE

Ruch jak leki

Aktywność w schemacie leczenia raka jelita

Po operacji z powodu raka jelita grubego elementem terapii powinien być ruch. Pacjenci mają dostawać porady od fizjoterapeutów. To nowe zalecenia Europejskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej.

Katarzyna Staszak

S kąd lekarze wiedzą, jak leczyć konkretnego raka? Działają według wytycznych, które opracowują towarzystwa medyczne – europejskie, amerykańskie lub krajowe. Wytyczne są regularnie aktualizowane, gdy kolejne badania udowodnią skuteczność jakiegoś nowego leku albo pokażą, że inny schemat podania starego leku przynosi lepsze efekty. W zeszłym roku głośno było o badaniach z udziałem pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego. Okazało się, że regularny ruch potrafi zmniejszyć ryzyko nawrotu choroby, nawet skuteczniej niż leki. Dlatego w europejskich zaleceniach dotyczących tego raka, pojawiła się aktywność fizyczna.

RUCH ZBADANY JAK LEKI

– W badaniu, które wpłynęło na aktualizację zaleceń, brało udział 899 pacjentów. Podzielono ich na dwie grupy. Grupa kontrolna dostała ogólne zalecenia dotyczące znaczenia ruchu dla zdrowia. Druga grupa brała udział w spotkaniach z trenerem – przypomina prof. Lucjan Wyrwicz, kierownik Kliniki Onkologii i Radioterapii w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. Specjalizuje się w nowotworach układu pokarmowego, więc wyniki kanadyjskiego badania mają wpływ na jego pracę z pacjentami.

Celem badania było sprawdzenie, czy osoby po operacji i po chemioterapii z powodu raka jelita grubego są w stanie regularnie ćwiczyć i odnosić z treningów korzyści. Okazało się, że program ćwiczeń skutecznie zmniejszył ryzyko nawrotu raka niż standardowe porady. Po pięciu latach w grupie osób korzystających z programu treningowego bez choroby żyło 80,3 proc. pacjentów. W grupie nieobjętej programem, ten

• **Badanie pokazało, że regularny ruch potrafi zmniejszyć ryzyko nawrotu choroby, nawet skuteczniej niż leki**

FOT. SHUTTERSTOCK

wynik wyniósł 73,9 proc. Ćwiczenia zmniejszyły także ryzyko zgonu z dowolnej przyczyny o 37 proc. A to oznacza – według badaczy – że w zapobieganiu nawrotowi raka jelita grubego ćwiczenia mogą być lepsze niż leki.

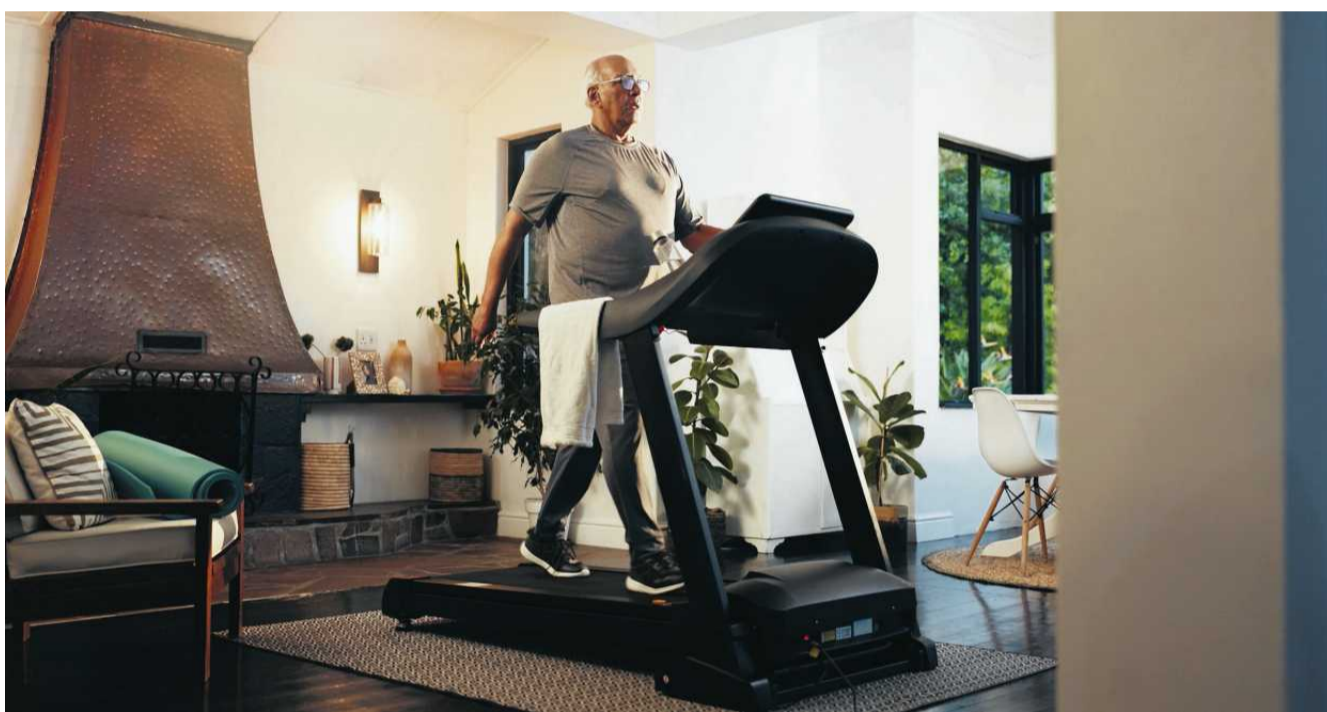
Badanie jest wyjątkowe, bo działanie ruchu zostało ocenione przez naukowców w ten sam sposób, jak bada się leki.

W badaniu wzięły udział osoby, u których ryzyko nawrotu raka było wysokie, bo około 30-procentowe, w większości byli w III stadium choroby.

– Wykluczono osoby, które w teście przesiewowym okazały się mniej sprawne niż typowy pacjent i osoby bardzo dużo ćwiczące. Pacjenci, którzy korzystali ze spotkań z trenerem, mieli stałą dawkę ruchu, ale nie zbyt obciążającą. Ruch był dobierany indywidualnie i monitorowany. W każdym tygodniu mogło to być np. pięć półgodzinnych sesji szybkiego spaceru lub trzy sesje lekkiego biegu – opisuje prof. Wyrwicz.

Zaznacza, że pacjenci nie muszą wyczynowo uprawiać sportu, żeby odnieść z niego korzyści.

– W tym wypadku wpływ spacerów czy marszu jest większy niż np. pływanie. Badania pokazują, że na każdym etapie leczenia onkologicznego ruch ma długofalowe znaczenie dla obniżania zmęczenia odczuwanego przez pacjentów. Jednocześnie wiemy, że ruch po chemioterapii bywa wyzwaniem, a w niektóre dni jest niemożliwy – mówi prof. Wyrwicz.

SAMO MÓWIENIE O RUCHU NIEWIELE POMOŻE

Pacjenci, którzy brali udział w kanadyjskim badaniu, spotkali się z trenerem przez trzy lata. Przez pierwsze sześć miesięcy eksperymentu spotkania odbywały się co tydzień. W kolejnym półroczu – co dwa tygodnie, a przez następne dwa lata – raz na miesiąc.

– Na każde 100 osób ćwiczących ponownie zachorowało o sześć osób mniej niż w grupie kontrolnej. To oznacza, że co 16. pacjent, który wszedł do programu treningowego, został uratowany właśnie dzięki ćwiczeniom – podkreśla onkolog.

Badanie przeprowadzone w Kanadzie było wyjątkowe w świecie onkologów.

– Sport to nie kosztowny lek, który wymaga często wielomilionowych nakładów finansowych, by przeprowadzić badania nad jego skutecznością i bezpieczeństwem. Badanie było więc trudne organizacyjnie i długotrwałe,

pacjenci byli pod obserwacją lekarzy średnio przez prawie osiem lat. Badacze wykazali się wyjątkową determinacją prowadząc badanie przez tyle lat – zaznacza prof. Wyrwicz.

Opowiada, że wielu pacjentów pyta, jak zwiększyć swoje szanse na wyzdrowienie. – Jestem pytany o suplementy, ekstremalne diety czy „odżywki”, czasem o podejrzanym pochodzeniu. A właściwie nikt nie pyta, czy może uprawiać więcej sportu i czy to jest dobre dla zdrowia – mówi prof. Wyrwicz.

Europejskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (ESMO) zaznacza, że samo powiedzenie pacjentom, że mają się ruszać, nie da spektakularnych efektów. System zdrowia powinien więcej zainwestować w programy zachęcające do aktywności fizycznej.

Dziś tylko na niektórych oddziałach onkologicznych w Polsce pracują fizjoterapeuci, którzy mogliby organizować motywacyjne spotkania dla pacjentów albo „zapisywać” im dawkę ruchu dostosowaną do ich możliwości.

Żeby aktywność fizyczna była traktowana na równi z innymi interwencjami medycznymi, potrzebujemy w szpitalach wykształconej kadry i opracowanych programów treningowych – zaznaczają onkolodzy.

FIZJOTERAPEUTKA RADZI, JAK SIĘ RUSZAĆ

Maria Szpakowska, fizjoterapeutka z Kliniki Onkologii i Radioterapii

Narodowego Instytutu Onkologii w Warszawie radzi pacjentom, jak powinna wyglądać porcja ruchu po leczeniu raka jelita grubego. – Wykazano, że powinniśmy walczyć w wysiłek fizyczny o umiarkowanym nasileniu. W praktyce oznacza to, że powinniśmy zaplanować i zrealizować około pięciu sesji tygodniowo umiarkowanego wysiłku po około 30 minut – mówi Szpakowska.

Wytyczne onkologów podkreślają, że kluczowe jest regularne wykonywanie ćwiczeń.

– Najwięcej danych naukowych mamy dla prostych czynności, które może wykonać prawie każdy z nas, np. 30-40 minutowy spacer w tempie około 5 km na godzinę. Korzyści przyniosą już 3-4 sesje takiego szybszego spaceru tygodniowo. Jeszcze lepiej, jeśli zaplanujemy w tygodniu w sumie pięć godzin takiej aktywności. Spacer można wymienić na jazdę na rowerze a nawet prace porządkowe w ogrodzie – podpowiada fizjoterapeutka.

Onkolog zaznacza jednak, że intensywność ruchu musi być dopasowana do chorób towarzyszących i sprawności ogólnej pacjenta.

– Przed podjęciem aktywności warto skonsultować się ze swoim lekarzem, dotyczy to zwłaszcza osób z chorobami serca. A my, lekarze i personel medyczny, powinniśmy służyć przykładem i aktywnie swoją własną postawą zachęcać pacjentów do ruchu – podsumowuje prof. Wyrwicz. ●

Kiedy swastyka staje się cool Skąd biorą się pieniądze

DWUMIESIĘCZNIK
LUTY 2026

wyborcza

KSIĄŻKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

Paweł Sołtys

CHCĘ
PRZECHYTRZYĆ
ŚMIERĆ

Randkowanie to piekło

Sir Alan Hollinghurst:
Jak pokochałem
gejowskie kluby

Sponsorka numeru:

**Sarah
Kane**

+

**NAJLEPSZE
NOWOŚCI TUŻ
PRZED WIOSNĄ**

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

- + Paweł Sołtys: Dlaczego Warszawa jest dla Niego ważna?
- + Randka, czyli fiasko. A może rzucić wszystko i zostać swatką? Bo Tinder nie daje rady
- + Dlaczego Agatha Christie jest ciągle w modzie - wyjaśnia Sophie Hannah, która dopisuje kolejne śledztwa do kolekcji Herkulesa Poirot
- + Najlepsze książkowe nowości przed wiosną

Zamów magazyn z darmową dostawą na: [Prenumerata24.pl](https://prenumerata24.pl)

Więcej na: [Wyborcza.pl/ksiazki](https://wyborcza.pl/ksiazki)

WM.6840.36.2026

**Prezydent Miasta Gniezna
ogłasza I przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Miasta Gniezna,
położonej przy ulicy Marii Konopnickiej w Gnieźnie.**

I. Dane dotyczące przedmiotu przetargu:

Przedmiotem przetargu jest nieruchomość, stanowiącą własność Miasta Gniezna, oznaczona geodezyjnie jako działka nr 3482/6 (poprzednia numeracja arkuszowa dz. 38/6 ark. 64) o powierzchni 0,8731 ha, dla której Sąd Rejonowy w Gnieźnie prowadzi księgę wieczystą pod oznaczeniem P01G/00029516/4.

Nieruchomość usytuowana jest w głębi zabudowy, w bezpośrednim sąsiedztwie budynków wielolokalowych oraz dawnej zabudowy mieszkalnej kamienicznej i jednorodzinnej.

Nieruchomość znajduje się na terenie objętym aktualnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Konopnickiej w Gnieźnie, zatwierdzonego Uchwałą nr XXII/307/2020 Rady Miasta Gniezna z dnia 24.06.2020 r. Zgodnie z ustaleniami m. p. z. p. działka przeznaczona jest pod teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej - symbol planu - „MW/U” wraz z pasem zieleni izolacyjnej oraz występującą strefą o wysokim poziomie wód gruntowych.

Działka położona jest w granicach archeologicznej strefy ochrony konserwatorskiej.

Zgodnie z zapisami m. p. z. p. obsługę komunikacyjną terenu ustala się z terenu drogi publicznej klasy dojazdowej KD-D.

Dojazd do nieruchomości prowadzi od strony ścisłego centrum miasta poprzez ul. Wrześnińską - wylotowa droga w kierunku Wrześni. Dojazd do działki następuje drogą mieszaną konstrukcji, z kostki betonowej oraz szutrową na odcinku sąsiadującym z wycienianą działką.

Wjazd do działki następuje z pasa drogowego o nieurządzonym charakterze.

Działka znajduje się w sąsiedztwie pełnego uzbrojenia sieci: energetycznej, wodociągowej, kanalizacyjnej gazowej. Niezbędną infrastrukturę techniczną nabywca wykona we własnym zakresie i na własny koszt, na warunkach określonych przez dysponentów poszczególnych sieci.

W dziale III księgi wieczystej (obciążenia i ograniczenia) i dziale IV księgi wieczystej (hipoteki) brak jest jakichkolwiek wpisów. Na przedmiotowej nieruchomości nie ciąży żadne ograniczenia ani ograniczone prawa rzeczowe ustanowione na rzecz osób trzecich.

Działka jest ogólnodostępna, niezabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych do przebywania na terenie.

Nabywca przejmuje nieruchomość w stanie istniejącym.

II. Przetarg odbędzie się dnia 14 maja 2026 roku o godz. 10:00 w budynku Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, ul. Lecha 6, parter, sala nr 9.

III. Cena wywoławcza, wadium:

Cena wywoławcza wynosi: **3 737 000,00 zł.**

Do ceny nieruchomości należy doliczyć obowiązujący podatek VAT.

Wadium: 740 000,00 zł.

Wadium w wysokości wyżej wskazanej należy wpłacić na rachunek bankowy Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, nr: 07 9065 0006 0000 0000 6956 0009, w Banku Spółdzielczym w Gnieźnie z takim wyprzedzeniem, aby w dniu 11 maja 2026 roku środki znajdowały się na tym koncie.

Na przelewie należy wpisać „Wadium - sprzedaż ul. Marii Konopnickiej dz. 3482/6”. Wadium wniesione przez uczestnika, który przetarg wygrał zalicza się na poczet ceny nabycia. Pozostałym uczestnikom zwraca się wadium na wskazany przez uczestnika rachunek bankowy nie później niż przed upływem 3 dni od dnia zamknięcia przetargu. Wadium ulega przepadkowemu w razie uchylenia się uczestnika, który przetarg wygrał od zawarcia umowy notarialnej.

IV. Warunki przetargu:

W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, które:

- w terminie wpłacając wadium w podanej wyżej wysokości;
- przedłożyć komisji przetargowej przed otwarciem przetargu: dowód wniesienia wadium, w przypadku osób fizycznych dowód tożsamości, w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, a podlegających wpisowi do rejestrów aktualny wpis, właściwe pełnomocnictwo, dowody tożsamości osób reprezentujących podmiot;
- przedłożyć oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na nabycie nieruchomości ze środków majątku wspólnego;
- oświadczać, że dokonali wizji lokalnej w terenie oraz zdobyli konieczne informacje o przedmiocie przetargu i wizji lokalnej w terenie oraz zdobyli konieczne informacje o przedmiocie przetargu i wizji lokalnej w terenie;
- Prezydent Miasta Gniezna może odwołać przetarg z ważnych powodów, niezwłocznie podając informacje o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gnieźnie, ogłoszenie w prasie, a także na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, podając przyczynę odwołania przetargu.

V. Publikacja:

Ogłoszenie o przetargu podlega wywieszeniu na okres 60 dni na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gnieźnie oraz ukazuje się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gnieźnie. Informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości przez zamieszczenie wyciągu z ogłoszenia w prasie codziennej ogólnokrajowej.

Szczegółowych informacji można zasięgnąć w Urzędzie Miejskim w Gnieźnie, Wydział Majątku Miasta, tel. 61 426 04 91.

Kraj/34423916

OBWIESZCZENIE

o konkursie ofert w sprzedaży z wolnej ręki nieruchomości wchodzących w skład masy upadłości z obniżonymi cenami Syndyk masy upadłości POLSER sp. z o.o. w Toruniu zaprasza zainteresowanych do składania ofert na zakup nieruchomości wchodzących w skład masy upadłości.

Sprzedaz obejmuje:

1. pojazdy - w szczególności samochody osobowe z obniżonymi cenami,
2. zbiór nieruchomości w postaci maszyn i urządzeń niewchodzących w skład zorganizowanych części przedsiębiorstwa - z obniżonymi cenami do 50% wartości oszacowania.

Wykaz nieruchomości wraz z podanymi cenami minimalnymi oraz operaty szacunkowe dostępne są na stronie internetowej syndyka rbcenter.com/ogloszenia.

Warunkiem uczestnictwa w sprzedaży jest wpłata 10% wadium ceny wywoławczej netto (bez podatku VAT).

Oferty należy składać w terminie do dnia 26 marca 2026 r. do godziny 16:00 do syndyka - Centrum Restrukturyzacji i Upadłości sp. z o.o., ul. Grudziądzka 74-76/101, 87-100 Toruń lub e-mailowo w formie wyraźnej, czytelnej skanu na adres biuro@rbcenter.com.

Wybór ofert nastąpi 27 marca 2026 r. o godzinie 13:00 do syndyka - Centrum Restrukturyzacji i Upadłości sp. z o.o., ul. Grudziądzka 74-76/101, 87-100 Toruń.

Oferta zakupu powinna zawierać:

1. dane składające ofertę,
2. oznaczenie składników majątkowych, których oferta dotyczy,
3. proponowaną cenę nie niższą od minimalnej - bez dodatkowych warunków i zastrzeżeń,
4. proponowany termin zapłaty,
5. potwierdzenie wpłaty wadium,
6. czytelny podpis oferenta lub osób umocowanych do jego reprezentacji.

Akces do oględzin należy składać syndykowi mailowo: biuro@rbcenter.com.

Kraj/34423993

Informacja o odwołaniu przetargu na sprzedaż nieruchomości

Wójt Gminy Osiek Jasielski informuje, iż wyznaczony na dzień 13 marca 2026 r., na godz. 11.00, I przetarg ustny nieograniczony na zbycie nieruchomości położonych w miejscowości Świerchowa - kompleksu pięciu działek o łącznej pow. 5,0009 ha, tj.:

- działka o nr ewid. 431/1 o pow. 3,5517 ha,
- działka o nr ewid. 427/1 o pow. 0,6329 ha,
- działka o nr ewid. 446 o pow. 0,7290 ha,
- działka o nr ewid. 433/1 o pow. 0,0327 ha,
- działka o nr ewid. 428/1 o pow. 0,0546 ha

obręb Świerchowa, objętych KW nr KS1J/00034425/4, stanowiących własność Gminy Osiek Jasielski **zostaje odwołany.**

Powodem uzasadniającym odwołanie przetargu jest pojawienie się nowych okoliczności nieznanymi organowi w dniu ogłoszenia przetargu, tj. wskazanie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie potrzeby rezygnacji z planistycznej strefy usługowej 26SU i strefy gospodarczej 6SP w Projekcie Planu Ogólnego Gminy Osiek Jasielski (którymi miały zostać objęte nieruchomości będące przedmiotem przetargu) na rzecz strefy otwartej SO bez dodatkowego profilu funkcjonalnego, w związku z koniecznością ochrony funkcjonalności lokalnego korytarza ekologicznego przebiegającego przez te tereny, wyznaczonego w ramach projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej - korytarze migracyjne”.

Wójt Gminy Osiek Jasielski
Marek Raczkza

Kraj/34423735

KUJAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

w Inowrocławiu, 88-100 Inowrocław, al. Kopernika 7

ogłasza przetarg nieograniczony na

**OPRACOWANIE DOKUMENTACJI TECHNICZNEJ
DLA ROBÓT BUDOWLANYCH ORAZ INSTALACYJNYCH
PRZEWDZIANYCH DO REALIZACJI
NA NIERUCHOMOŚCIACH BUDYNKOWYCH
SPÓŁDZIELNI W INOWROCŁAWIU I REJONIE**

1. Oferty należy składać w dwóch zamkniętych kopertach w siedzibie Spółdzielni (parter - BIURO PODAWCZE), w terminie do 20.03.2026r. do godziny 10.00. Pierwsza koperta powinna zawierać wszystkie dokumenty wymagane w postępowaniu przetargowym. Druga koperta powinna zawierać ofertę cenową.

2. Otwarcie OFERT Z DOKUMENTAMI nastąpi w dniu 20.03.2026r o godz. 10.00 w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 - sala konferencyjna na parterze.

3. Otwarcie OFERT CENOWYCH nastąpi w dniu 24.03.2026r o godz. 10.00 w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 - sala konferencyjna na parterze.

4. Specyfikację istotnych warunków zamówienia można pobrać ze strony internetowej Spółdzielni : www.ksmino.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać na w/wym. stronie internetowej Spółdzielni.

Kraj/34424138

**O G Ł O S Z E N I E
O PRZETARGU PISEMNYM NIEOGRANICZONYM
(wyciąg)**

Jeleniogórską Spółdzielnią Mieszkaniową

z siedzibą w Jeleniej Górze przy ul. Różyckiego 19 reprezentowana przez Zarząd Spółdzielni,

ogłasza przetarg

na sprzedaż: 56,1% udziału (udział w gruncie oraz budynku stanowiącym odrębną własność) stanowiącego własność Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej we współwłasności nieruchomości zabudowanej położonej w Jeleniej Górze przy ulicy Krzysztofa Komedy Trzcńskiego 12, w granicach działki gruntu nr 48, AM 18, obręb 0060, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr JGJ1/00063113/2.

- Nieruchomość zabudowana budynkiem wielofunkcyjnym o funkcji handlowo-usługowej.
- Budynek o powierzchni użytkowej 3869,00m² - stanowiący odrębny przedmiot własności. W budynku wydzielonych jest 6 nieruchomości lokalowych o przeznaczeniu innym niż mieszkalne niestanowiących własności Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. **Ponadto w budynku znajduje się część niewydzielona, 56,10% jego powierzchni - udział należący do Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.**
- Prawo użytkowania wieczystego - działki gruntu nr 48, AM18, obręb 0060, parcela o powierzchni 6795 m² - ustanowione do dnia 04.12.2086r.

Cena wywoławcza udziału należącego do Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej: 1.851.000,00 zł
Wadium: 185.100,00 zł należy wpłacić w terminie **do dnia 25 marca 2026r.** przelewem na konto Organizatora Przetargu PKO BP nr 91 1020 2124 0000 8702 0006 8676 tytułem: „wadium - przetarg K.Trzcńskiego 12 Jelenia Góra”.

Warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium oraz złożenie pisemnej oferty na warunkach określonych w ogłoszeniu oraz Regulaminie przetargu.

Pisemną ofertę należy złożyć do dnia 26 marca 2026 roku (czwartek) do godz. 9.00 w sekretariacie Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej ul. Różyckiego 19 , 58-506 Jelenia Góra , II piętro pok. nr 220, z dopiskiem na kopercie: „Przetarg pisemny nieograniczony - udział w nieruchomości K.K. Trzcńskiego 12 Jelenia Góra” oraz „nie otwierać przed 26 marca 2026 roku przed godz. 9.15”.

Formularz oferty stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu Przetargu i jest dostępny do pobrania w panelu: PRZETARG PISEMNY NIEOGRANICZONY - udział w nieruchomości K.K. Trzcńskiego 12 Jelenia Góra - na głównej stronie internetowej Spółdzielni www.jsmjg.pl oraz w siedzibie Spółdzielni ul. Różyckiego 19, Jelenia Góra , II piętro pok. nr 220.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 26 marca 2026 roku o godz. 9.15 w siedzibie Jeleniogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Jeleniej Górze przy ul. Różyckiego 19. Otwarcie ofert i prace Komisji odbywają się na posiedzeniu zamkniętym (niejawnym).

Pełna treść ogłoszenia znajduje się stronie internetowej Spółdzielni www.jsmjg.pl oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Spółdzielni ul. Różyckiego 19, Jelenia Góra.

Przedmiot Przetargu oraz dokumentację dotyczącą Przedmiotu Przetargu można obejrzeć, a także dodatkowe informacje można uzyskać, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 do 14.00, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu pod nr telefonu 75 76 74 836 do 37 wew. 60.

Przetarg może zostać odwołany, zamknięty lub unieważniony w każdym momencie bez podawania przyczyny i z tego tytułu nie będzie przysługiwać żadnemu z Oferentów jakiegokolwiek roszczenie przeciwko Organizatorowi Przetargu.

Kraj/34423731

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

Syndyk masy upadłości GPOiW Natura Sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w Dobrzyniu nad Wisłą ogłasza konkurs ofert na sprzedaż w trybie z wolnej ręki nieruchomości wchodzących w skład masy upadłości GPOiW Natura Sp. z o.o. w upadłości w postaci **prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonych w:**

- województwie zachodniopomorskim, powiat Koszalin, gmina Koszalin, miejscowość Koszalin, składającej się z działek ewidencyjnych nr 4/15 i 4/17, dla którego Sąd Rejonowy w Koszalinie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr K01K/00063819/7;
- województwie zachodniopomorskim, powiat Koszalin, gmina Koszalin, miejscowość Koszalin, składającej się z działek ewidencyjnych nr 4/7, 4/16 i 4/18, dla którego Sąd Rejonowy w Koszalinie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr K01K/00095939/7.

➤ **Cena wywoławcza opisanej powyżej w nieruchomości wynosi: 6 164 000 zł netto (słownie: sześć milionów sto sześćdziesiąt cztery tysiące złotych) netto.**

Przed dniem ogłoszenia upadłość przedsiębiorstwa Upadłego prowadziło działalność operacyjną w sektorze przetwórstwa owoców i warzyw. Nieruchomości wyposażone są w systemy chłodnictwa.

Oferty składać należy w zamkniętych kopertach na adres: Dariusz Galek. Kancelaria Rady Prawnego i Doradcy Restrukturyzacyjnego z/s ul. Adam Mickiewicza 10 , 87-600 Lipno do dnia 26 marca 2026 r. do godz. 12.00 (przy czym rozstrzygająca jest data wpływu oferty do Kancelarii). Otwarcie i rozpoznanie ofert odbędzie się na posiedzeniu jawnym w Kancelarii Syndyka w dniu 27 marca 2026 r. o godz. 12.00.

Z dokumentacją dot. **Przedmiotu Sprzedaży**, w tym z opisem i oszacowaniem nieruchomości można zapoznać się w siedzibie Kancelarii Syndyka (Dariusz Galek Kancelaria Rady Prawnego i Doradcy Restrukturyzacyjnego, ul. Adama Mickiewicza 10 w Lipnie) w godzinach od 10.00 do 15.00, po uprzednim uzgodnieniu terminu drogą telefoniczną pod numerem: 608 090 898. Oględziny Przedmiotu Sprzedaży możliwe są w terminie ustalonym z Syndykiem.

Pełen tekst warunków sprzedaży znajduje się na stronie internetowej Kancelarii Syndyka <http://www.dariuszgalek.pl>.

Kraj/34424079

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejź
na serwis
odeszli.pl

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

KUJAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA

w Inowrocławiu, 88-100 Inowrocław, al. Kopernika 7

ogłasza przetarg nieograniczony w przedmiocie zamówienia pn.:

Wykonanie robót instalacyjnych w budynkach spółdzielczych zlokalizowanych w Inowrocławiu i Rejonie

1. **Oferty należy składać w dwóch zamkniętych kopertach** w siedzibie Spółdzielni (parter – BIURO PODAWCZE), **w terminie do 25.03.2026r. do godziny 10.00.** Pierwsza koperta powinna zawierać wszystkie dokumenty wymagane w postępowaniu przetargowym. Druga koperta powinna zawierać ofertę cenową.
2. Otwarcie **OFERT Z DOKUMENTAMI** nastąpi w dniu **25.03.2026r. o godz. 10.00** w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze, bez udziału Wykonawców.
3. Otwarcie **OFERT CENOWYCH** nastąpi w dniu **27.03.2026r. o godz. 10.00** w siedzibie Kujawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Inowrocławiu, al. Kopernika 7 – sala konferencyjna na parterze, bez udziału Wykonawców.
4. Po otwarciu **OFERT Z DOKUMENTAMI** oraz **OFERT CENOWYCH** zostanie opublikowana na stronie internetowej Zamawiającego informacja z otwarcia, z wyszczególnieniem Wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia oraz zaproponowane przez nich ceny.
5. **Specyfikację istotnych warunków zamówienia** można pobrać ze strony internetowej Spółdzielni : www.ksmino.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać na w/wym.
stronie internetowej Spółdzielni.

Kraj/34424135

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO ODDZIAŁ REGIONALNY WE WROCŁAWIU
Wyciąg z ogłoszenia nr 27/2026 o trzecim przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości zabudowanej będącej własnością Skarbu Państwa - Agencji Mienia Wojskowego
Adres, oznaczenie, powierzchnia nieruchomości / zabudowa: **Zawadzkie, ul. Dębowa 5**, działka nr 592, AM-2, obręb 0094 Zawadzkie o pow. 0,1100 ha (OPIS/00061445/4). Działka zabudowana budynkiem administracyjnym, gospodarczym i garażowym. Cena wywoławcza netto: **650.000,00 zł**. Wysokość wadium i termin wpłaty: **65.000,00 zł, do 11.05.2026 r.** Termin i miejsce przetargu: **14.05.2026 r., godz. 10:00**, budynek Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu, ul. Zwycięska 39, pokój nr 20 (parter). Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu, ul. Sztabowa 32 i ul. Zwycięska 39, zamieszczona na stronie internetowej: www.amw.com.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać telefonicznie: 71/710-72-78.

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW WE WROCŁAWIU
ul. Sztabowa 32, 50-984 Wrocław • tel. (071) 710 72 00 • fax (071) 710 72 01
e-mail: wroclaw@amw.com.pl • www.amw.com.pl

Kraj/34423166

W Sądzie Rejonowym w Sierpcu I Wydział Cywilny toczy się postępowanie z wniosku Natalii Kacperskiej (sygn. akt I Ns 339/25) o **stwierdzenie nabycia spadku po Gregorze Bernhardzie Starker** synu **Heinicha Ferdinanda Wilhelma** i **Rosa Berty**, zmarłym w dniu 3 października 2024 r. w Sierpcu, ostatnio stale zamieszkałego w Rekowiu.

Wzywa się wszystkich zainteresowanych, aby w ciągu trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili się w sądzie, w którym toczy się postępowanie i udowodnili swoje prawa, gdyż w przeciwnym razie będą pominięci w tym postępowaniu.

Kraj/34423957

W związku z przekazaniem przez syndyka sędziemu komisarzowi w dniu 22 stycznia 2026 roku uzupełniającej listy wierzytelności, w postępowaniu upadłościowym CARGO 69 INTERNATIONALE SPEDITION spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Szczecinie w upadłości likwidacyjnej – sygn. akt XII GUP 20/14 – sędzia komisarz poucza o prawie jej przeglądania w Biurze Obsługi Interesantów Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie - Czytelnia Akt, ul. Kaszubska 42 przez każdego zainteresowanego, oraz poucza o prawie złożenia do sędziego komisarza sprzeciwu do uzupełniającej listy wierzytelności - w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się obwieszczenia w wydaniu lokalnym dziennika Gazeta Wyborcza i ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Kraj/34424025

nekrologi.wyborcza.pl

Zamieść nekrolog
Złóż kondolencje
Dodaj wspomnienie

nekrologi@wyborcza.pl, pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

2 marca 2026 roku
zmarł

Jan Komolka

nasz Kochany, Najlepszy, Niezawodny Przyjaciel,
zostanie z nami na zawsze,
będzie obecny w naszych myślach, rozmowach, wspomnieniach

Krystyna Kofta z Mirkiem i Wawrzyńcem

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424063

7 marca 2026 roku mija czwarty rok,

odkąd zmarła

Agata Kwaśniak

Wieloletni pracownik bankowości.

Wspaniała Żona i Mama za którą bardzo tęsknimy.

Wojtek i Jaś

www.nekrologi.wyborcza.pl/34422357

Dnia 27 lutego 2026 roku w wieku 81 lat odszedł

Andrzej Kosiński

mgr inż. geodeta

Nasz Bardzo Kochany Mąż, Tata i Dziadek

Zosia, Kasia, Marta, Adam, Sebastian, Marysia, Wanda, Jędrzej, Kalina

Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione 10 marca 2026 roku o godzinie 12.00 w Sali Ceremonialnej A na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie. Po nabożeństwie nastąpi odprowadzenie urny z prochami Zmarłego do grobu rodzinnego.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34423786

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 27 lutego 2026 roku,
polska i światowa nauka
straciły jednego ze swoich
najznakomitszych przedstawicieli.
W wieku 93 lat zmarł

Prof. dr hab. Andrzej Trautman

wieloletni pracownik Instytutu Fizyki Teoretycznej Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, uczonego, którego intelektualna odwaga i matematyczna precyzja pozwoliły wykazać, że fale grawitacyjne mogą istnieć. Andrzej Trautman w 1958 roku udowodnił teoretycznie, że fale grawitacyjne są realnym zjawiskiem fizycznym. Jego prace, uzupełnione później o słynne rozwiązania Robinsona-Trautmana, opisujące rozchodzące się fale grawitacyjne, stały się jednym z kluczowych fundamentów teoretycznych dla twórców detektorów LIGO i VIRGO, doprowadzając do przełomowego odkrycia fal grawitacyjnych. Andrzej Trautman był cenionym wykładowcą. Profesor nie tylko budował polską szkołę relatywistyczną na Uniwersytecie Warszawskim, ale był również filarem polskiego życia naukowego jako wieloletni członek rzeczywisty i Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk (1978–1980).

Żegnamy Człowieka o niezwyklej skromności, laureata Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Medalu im. Mariana Smoluchowskiego, Medalu Amaldegio Włoskiego Towarzystwa Ogólnej Teorii Względności i Fizyki Grawitacyjnej oraz kawalera Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, który mimo światowych zaszczytów zawsze pozostawał oddanym mentorem dla studentów. Jego nazwisko, wpisane w strukturę równań opisujących wszechświat, pozostanie z nami na zawsze.

Rodzinie i Bliskim

składamy
wyrazy głębokiego współczucia.

Dzianka i społeczność
Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34423948

Michał Kiedrowski

UEFA właśnie wydała raport, w którym ocenia dokonania klubów w najwyższych klasach rozgrywkowych wszystkich 55 członków – oczywiście na polu finansowym. Polska wypada na tle europejskich konkurentów całkiem dobrze.

Pod względem przychodów ekstraklasa jest na 14. miejscu. Z kolei pod względem wartości umowy telewizyjnej jest jeszcze lepiej – jest jedenasta. A pod względem nowych inwestycji w stadiony to już absolutny top: trzecie miejsce w Europie.

Liga bankrutów

Są jednak obszary, w których wleczeni się w europejskim ogonie. Aż wstyd bierze, gdy się popatrzy na tzw. net equity. To wartość, która określa w ekonomii, czy dany podmiot ma większą wartość, niż wynosi jego zobowiązania. I tutaj ekstraklasa jest na piątym miejscu od końca. Jeszcze gorzej jest, gdy spojrzymy na liczbę drużyn polskiej ligi, których aktywa nie pokrywają zobowiązań. Jest ich aż – uwaga – 11. Czyli więcej niż połowa ligi to właściwie – technicznie rzecz biorąc – bankruci. Na tzw. wolnym rynku wierzyciele mogliby pójść do sądu, aby dłużnika zlicytować i odzyskać choćby część swoich pieniędzy. Jednak jeśli chodzi o piłkę nożną, to bardzo często głównym wierzycielem klubu jest jego właściciel.

I z tego też wynika polski problem z negatywnym bilansem net equity. Właściciele dosypują rokrocznie pieniądze do swoich klubów. A dzięki dorocznemu raportowi „Finansowa Ekstraklasa” firmy Grant Thornton możemy sprawdzić, kto jest w Polsce najhojniejszy.

I tak w sezonie 2024/25 tzw. podwyższenia kapitału spółki dokonały:

Cracovia – 126 mln zł. Ten ogromny zastrzyk finansowy miał związek z przygotowaniem klubu do sprzedaży Robertowi Płatkowi;

Pogoń Szczecin – 27 mln (klub przejął w marcu 2025 roku Alex Haditaghi);

KGHM Zagłębie Lubin – 25 mln (klub należy do spółki skarbu państwa);

Śląsk Wrocław – 19 mln (klub miejski);

Widzew Łódź – 17,4 mln (klub przejął w kwietniu 2025 roku Robert Dobrzycki);

Korona Kielce – 13,8 mln (klub przejął w marcu 2025 roku Łukasz Maciejczyk);

Puszcza Niepołomice – 7,5 mln (klub miejski);

GKS Katowice – 7,5 mln (klub miejski);

Górnik Zabrze – 4,5 mln (klub miejski).

Jak widać, jeśli pominąć kluby, które zwiększały kapitał z uwagi na proces zmiany właściciela, to mamy na liście same drużyny utrzymywane z kieszeni podatnika albo spółki skarbu państwa.

Miasta sypią kasą

Popatrzmy rok wcześniej. Na liście właścicieli, którzy dosypywali najwięcej pieniędzy do klubów, znów w czołówce są te same nazwy: Śląsk Wrocław (32,5 mln), Cracovia (30 mln), KGHM Zagłębie (30 mln), Ruch Chorzów (16,44 mln – w 38 proc. klub

Skrajna patologia polskiej piłki

„To jest patologia” – tak Jacek Rutkowski określa miejskie kluby, które żyją na koszt podatników. To, jak bardzo były główny udziałowiec Lecha ma rację, widać, gdy bliżej przyjrzeć się finansom.

należy do miasta), Górnik (7,5 mln), Puszcza (6,6 mln). Na sześć klubów tylko Cracovia była w pełni w rękach osoby prywatnej.

Idźmy dalej i popatrzmy, jaki procent przychodów z tzw. działalności podstawowej (prawa do transmisji, kontrakty komercyjne, dzień meczowy itp.) właściciele klubów wydają na pensje. I tu też nie ma żadnego zaskoczenia. W czołówce pełno drużyn, które czerpią ze spółki skarbu państwa lub kieszeni podatnika:

sezon 2022/23: Śląsk (97 proc.), Wisła Płock (96 proc., klub należy do miasta), Piast Gliwice (96 procent, klub należący do miasta);

• 28 lutego br., Wrocław, Tarczyński Arena. Mecz WKS Śląsk Wrocław – Chrobry Głogów w Betclio 1. Liga. FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

sezon 2023/24: Puszcza (116 proc.), KGHM Zagłębie (101 proc.), Piast (81 proc.); sezon 2024/25: Puszcza (125 proc.), Zagłębie (99 proc.), Radomiak (93 proc., klub prywatny), GKS Katowice (76 proc., klub miejski).

Śląsk – trzeba przyznać – zszedł z 97 proc. do 70 proc. w sezonie 2023/24, a potem znów odnotował wzrost do 75 proc. w sezonie 2024/25. Zestawienia zawierają jednak jeszcze inne dość wstydliwe dla miejskiej spółki z Wrocławia liczby.

Marnowany potencjał

Zobaczmy na przykład, ile Śląsk wydaje na akademię piłkarską, aby szkolić młodych zawodników. 4,77 mln to dopiero siódmy wynik w lidze (Śląsk był wtedy jeszcze w ekstraklasie). Lech wydał ponad cztery razy tyle (20,2 mln), Legia 17,2 mln, a Raków Częstochowa: 7,6 mln. A przychody z dnia meczowego to już kompletna kompromitacja. Śląsk, który miał drugi co do wielkości stadion w ekstraklasie, miał trzeci co do wysokości frekwencji na meczach (18,8 tys.), zarobił z tzw. dnia meczowego – po odliczeniu kosztów organizacyjnych

– 150 tys. zł w całym sezonie. 244 razy mniej niż Legia Warszawa! Pogoń Szczecin przy frekwencji o tysiąc osób mniejszej zarobiła z dnia meczowego po odliczeniu kosztów 9,42 mln. Widzów (średnia 16,8 tys. widzów na meczu): 12,7 mln. Nic dziwnego, że działacze wrocławskiego klubu wyciągają rękę po pieniądze podatnika, skoro nie umieją nawet wykorzystać potencjału, jaki daje im stadion na 42 tys. widzów.

Skandalicznie niski jest też wynik finansowy Śląska, jeśli chodzi o tzw. przychody komercyjne (umowy sponsorskie, sprzedaż pamiątek, gadżetów itd.). Drużyna z bardzo bogatego regionu Polski; z miasta, które liczy 632 tys. mieszkańców; drużyna, która grała w europejskich pucharach i była dwa razy mistrzem Polski zarobiła na tym polu 15,7 mln zł. Podczas gdy Jagiellonia Białystok z zapóźnionego gospodarczo Podlasia, z miasta, które nie ma nawet połowy liczby mieszkańców Wrocławia, zgarnęła 19,8 mln. Widocznie sentencja z „Piłkarskiego Pokera” – „My tu w Białymstoku społeczeństwo mamy bardzo ofiarne” – wciąż obowiązuje.

To, co chore w piłce

Żarty jednak na bok. Były większościowy udziałowiec Lecha, który do dziś ma złotą akcję w klubie, powiedział o miejskich klubach w podcaście „Biznes Klasa”: – To, co jest chore w polskiej piłce i czego jestem wielkim przeciwnikiem, to bezpośrednie finansowanie, gdy miasto daje 20-30 mln, by klub istniał. To jest patologia.

I Śląsk jest tej patologii doskonałym przykładem. Nie dość, że marnuje gigantyczne pieniądze z kieszeni podatnika, to jeszcze nie potrafi wykorzystać ogromnego potencjału stadionu i regionu, by zwiększać swoje przychody. To wstyd dla drużyny z takimi tradycjami i taką liczbą kibiców, żeby na polu finansowym była zaledwie średniakiem. W dodatku oferując zawodnikom pensje na poziomie wyższym, niż wynikałoby to z rachunku ekonomicznego, psuje rynek. Zmusza tych, którzy nie mają w zanadrzu niewyczerpywalnych publicznych zasobów, by też zawyżali pensje zawodnikom.

To świetnie, że Jarosław Królewski, prezes Wisły Kraków, postanowił jako pierwszy nie tylko nazywać to zjawisko patologią, ale jeszcze realnie z nim zaważyć poprzez złożenie skargi w Komisji Europejskiej na niedozwoloną pomoc publiczną, która narusza zasady konkurencyjności. Szkoda tylko, że mimo wcześniejszych sygnałów nie zajęli się tym żaden z polskich rządów. ●

SPORT.PL

• Jak poszło Kacprowi Tomasiakowi na Mistrzostwach Świata Juniorów

• Polski tenis w cieniu Igi Świątek, a inni też odnoszą historyczne sukcesy

• Czy polscy trenerzy piłkarscy mają szanse na pracę w najlepszych ligach

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na SPORT.PL

Śląsk Wrocław, nie dość, że marnuje gigantyczne pieniądze z kieszeni podatnika, to jeszcze nie potrafi wykorzystać ogromnego potencjału stadionu i regionu

PODARUJ MI 1,5% SWOJEGO PODATKU

Mam na imię Ewa. Jestem od dziecka prawie całkiem niewidoma niekorekcyjnie widzę na parę cm. Ponadto od 17 lat choruję na padaczkę z częstymi atakami, mam też skoliozę i inne wady kręgosłupa, a także nabyty brak odporności. Obecnie wykryto u mnie także nowotwór kości udowej. Mam podejrzany zmianę o nowotworzenie na jajniku i mam kartę Dilo. Mam także depresję lecz jest to tylko część moich chorób. W ostatnim czasie doszła również nawrotna odma oplucnowa po stronie prawej, którą muszę poddawać częstej kontroli RTG. Moje płuco już nigdy nie będzie całkowicie wydolne. Posiadam również orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym, wymagam stałej opieki ze względu na ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji. Cały czas jestem w procesie diagnostycznym i w leczeniu. Moje życie to ciągła hospitalizacja i przyjmowanie wielu leków. Choroby ograniczają moją zdolność do normalnego funkcjonowania. **POMÓŻ MI W WALCE O ZDROWIE I LEPSZE JUTRO**

Przekazując 1,5% podatku lub darowiznę Fundacji Avalon z dopiskiem ANKLEWICZ, 11129 wspierasz mnie w codziennym funkcjonowaniu i walce z chorobami.

Więcej o mnie na fb **PODARUJ EWIE ŻYCIE!** <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064825068754>

Numer konta do wpłaty darowizny

62 1600 1286 0003 0031 8642 6001

KRS: 0000270809 CEL SZCZEGÓŁOWY: ANKLEWICZ, 11129

Kraj/34419181

34424103

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerna 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCA: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 4355

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych:
facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl,
instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJA NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerna 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11

PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

REKLAMA

Dyrektor sprzedaży: Marek Wilk

Biuro reklam i ogłoszeń:

ul. Czerna 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press

ISSN 0860-908X

Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

TRÓJMIASTO

TYGODNIK

Piątek, 6 marca 2026 | Redaktorka prowadząca Katarzyna Hyży

trojmiasto.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: trojmiasto@wyborcza.pl

Sprawa przejęcia kawalerki

Kara dla komitetu Nawrockiego

Komitet wyborczy obecnego prezydenta RP został ukarany za ujawnienie przez Przemysła Czarnka w czasie konferencji prasowej umowy sprzedaży kawalerki, pełnomocnictwa oraz testamentu pana Jerzego.

Krzysztof Katka

Jednym z głównych tematów prezydenckiej kampanii wyborczej było przejęcie kawalerki przez Karola Nawrockiego od pana Jerzego. Kandydat PiS gubił się w tłumaczeniach i przedstawiał kolejne wersje. Do dziś nie wiemy, czy zapłacił za mieszkanie, a jeśli tak, to jaką kwotę. Lokal został wykupiony od miasta Gdańska z 90 proc. bonifikatą. Pan Jerzy dostał na ten cel pożyczkę od Nawrockiego oprocentowaną 20 proc. rocznie.

6 maja 2025 r. Nawrockiego bronił poseł PiS Przemysław Czarnek, który podczas konferencji prasowej pokazał akt notarialny. Na dokumencie można było zobaczyć adresy mieszkania Nawrockiego, jego żony oraz pana Jerzego, ich numery PESEL, numer księgi wieczystej gdańskiego mieszkania. To z tego powodu Urząd Ochrony Danych Osobowych (UODO) wszczął postępowanie.

Po 10 miesiącach zapadła decyzja. „Prezes UODO Mirosław Wróblewski stwierdził naruszenie przepisów RODO i nałożył na Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego administracyjną karę pieniężną w kwocie 35 582 zł” – czytamy w komunikacie UODO.

Urząd podkreślił, że poseł Czarnek ujawnił i zaprezentował treść dokumentów mających bezpośredni związek z przeprowadzoną transakcją: umowę przedwstępną sprzedaży mieszkania, pełnomocnictwa oraz testament, adresy zamieszkania, informacje o sytuacji rodzinnej oraz o sposobie rozporządzenia majątkiem.

Dane osobowe

Pełnomocnik Czarnka tłumaczył, że poseł nie miał zamiaru ujawnienia jakichkolwiek danych osobowych widniejących na dokumentach. Poseł wyjaśniał, iż dokumenty otrzymał od organizatorów konfe-

• 6 maja 2025 r., Warszawa, siedziba PiS. Posłowie partii Andrzej Śliwka (z lewej), Przemysław Czarnek (w środku) i Paweł Szefernaker podczas konferencji prasowej o mieszkaniach kandydata na prezydenta RP Karola Nawrockiego. FOT. SEAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

rencji kandydata na prezydenta Karola Nawrockiego, którzy go „poinstruowali, żeby przedstawić na konferencji prasowej rzeczywiste okoliczności zdarzeń objętych oszczerstwami w kampanii wyborczej”. Dokumenty należały do Karola Nawrockiego.

Komitet Wyborczy Nawrockiego potwierdził wyjaśnienia posła. Ale nie zgodził się z twierdzeniem, że w trakcie konferencji doszło do ujawnienia danych osobowych osób niepublicznych. Argumentował, że dane osobowe właściciela mieszkania były już znane, pojawiały się w internecie w materiałach osiągniętych ogromne zasięgi i były dostępne użytkownikom.

Mirosław Wróblewski, prezes UODO, potwierdził, że w sieci rzeczywiście można było odnaleźć imię i nazwisko pana Jerzego. Ale nie pozostałe jego dane osobowe. „Publiczna dostępność części danych osobowych nie stanowi argumentu decydującego o legalności przetwarzania danych ujawnionych na konferencji prasowej. Nie ma żadnego dowodu, by właściciel mieszkania sam wcześniej je publikował czy też na taką publikację wyraził zgodę. Tymczasem w momencie ich ujawnienia na konferencji utracił nad nimi kontrolę” – czytamy w komunikacie UODO.

Komitet wyborczy Nawrockiego bronił się, że temat konferencji prasowej miał związek z publikacjami mediów o kawalerce. Ujawnienie danych miało więc być

elementem debaty i stanowić przeciwwagę dla sformułowanych wobec kandydata na prezydenta negatywnych opinii, które mogły mieć wpływ na ostateczny wynik wyborów.

Ale prezes UODO ocenił, że publikacji danych dwóch osób, które nie pełnią funkcji publicznych – żony Nawrockiego i pana Jerzego – nie można uznać za działanie podyktowane potrzebami kampanii wyborczej. „Dokumenty można i trzeba było zanonimizować” – stwierdził Mirosław Wróblewski.

Decyzja UODO

35

TYS. ZŁ

• **Karę w takiej kwocie, a dokładnie 35 tys. 582 złote, nałożył na komitet wyborczy Karola Nawrockiego Urząd Ochrony Danych Osobowych za naruszenie przepisów RODO**

Wskazał też, że komitet uznając nadrzędność interesów kandydata PiS na prezydenta – bo wykorzystał dokumenty do obrony Nawrockiego przed skutkami afery z kawalerką – nie wziął pod uwagę konsekwencji publikacji danych dla pozostałych osób, których te dane dotyczyły: „Ujawnienie danych osobowych właściciela mieszkania stanowiło niezwykle silną i całkowicie niepotrzebną ingerencję w jego prawo do prywatności”.

Wysokość kary w takiej sytuacji może wynieść do 20 mln euro, a w przypadku przedsiębiorstwa – do 4 proc. całkowitego rocznego obrotu.

W warunkach recydywy

W związku ze sprawą kawalerki UODO prowadził już postępowania wobec komitetów zarówno Karola Nawrockiego, jak i Rafała Trzaskowskiego. Oba zostały upomniane w sierpniu 2025. Komitet Nawrockiego za ujawnienie w filmie w YouTube danych osobowych o życiu prywatnym pana Jerzego, jego stanie zdrowia, problemach rodzinnych, finansowych oraz o jego problemach z prawem.

Komitet Trzaskowskiego natomiast – za ujawnienie nazwiska właściciela mieszkania oraz danych placówki, w której mieszkał.

„Nałożona więc obecnie przez prezesa UODO kara wynika z działania Komitetu Wyborczego Karola Nawrockiego w warunkach recydywy naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, co musiało się spotkać ze stanowczą reakcją organu nadzorczego” – orzekł prezes UODO.

Przemysław Czarnek nadal przekonuje, że nie ujawnił żadnych dokumentów zawierających poufne dane o panu Jerzym Ż. Dlatego zapowiedział złożenie odwołania. – Dokumenty były przeze mnie trzymane na moje potrzeby, podczas konferencji prasowej, kamery były oddalone ode mnie o co najmniej kilka metrów. Jeżeli ktoś widział jakiegokolwiek dane pana Jerzego Ż., których ja przecież nie podawałem do publicznej wiadomości, to ten, kto podał je do publicznej wiadomości jest za to odpowiedzialny – powiedział Przemysław Czarnek portalowi zero.pl, który jako pierwszy poinformował w poniedziałek o decyzji urzędu.

Mirosław Wróblewski nie zgadza się z taką argumentacją. Przypomniał, że w podobny sposób bronił się poseł PiS Kazimierz Smoliński, gdy ujawnił dane o adresie mieszkania premiera Donalda Tuska. Smoliński został za to upomniany. ●

Dramatyczne warunki w lokalu komunalnym w Gdańsku

Od miesiąca bez bieżącej wody

– Mama kilka dni temu miała badania w szpitalu, pojechała brudna. To upokarzające – opowiada pani Sara. Z bliskimi zajmuje mieszkanie komunalne, w którym od początku lutego nie ma w kranach wody.

Ilona Godlewska

Budynek przy ul. Bałtyckiej 19 w Gdańsku podlega Gdańskim Nieruchomościom. To miejska jednostka, która zarządza gminnymi mieszkaniami i lokalami użytkowymi – administruje nimi, zajmuje się ich remontami i prowadzi politykę czynszową miasta.

Nieruchomość przy Bałtyckiej jest idealnie zlokalizowana. Na jelitkowską plażę idzie się stąd zaledwie cztery minuty. Od prawie 20 lat mieszka tu w mieszkaniu komunalnym ta sama rodzina. Ale mieszka się jej coraz gorzej.

Trudne warunki

– Warunki mamy trudne. Kiedy jakiś czas temu zalało nas, zostaliśmy w kuchni bez prądu. Gdańskie Nieruchomości przysłały wówczas co prawda elektryka, żeby zobaczył, co się dzieje. Ale wskazał jedynie gniazdko, których mamy nie używać, więc ich nie używamy – opowiada pani Sara.

Oprócz niej w komunalnym lokalu mieszka jej schorowana mama – która ma zdiagnozowany nowotwór złośliwy gardła i chorobę Alzheimera, tata – zmagający się z nowotworem złośliwym wątroby, który jest właśnie hospitalizowany po przeszczepie, oraz siostra i półtoraroczna siostrzenica.

Brak prądu w gniazdkach w kuchni to jednak niejedyny problem rodziny. Ściany są zagrzybione, pleśń widać nawet na poduszkach. Sypie się

• **Przy Bałtyckiej 19. Przez zamarznięte rury od kilku tygodni nie ma tu wody**

FOT. MARTYNA NIECKO
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

też boazeria na suficie i kafle w prowizorycznej kuchni. Na dodatek od 4 lutego w ich mieszkaniu nie ma wody.

Musi się ocieplić

Gdańskie Nieruchomości, które zarządzają budynkiem, o awarii wiedzą od 5 lutego. – Kilka dni bez wody to już uciążliwość dla mieszkańców. Ale w naszym przypadku to trwa już prawie miesiąc – mówi pani Sara. – Wodę podgrzewamy w garnkach na kuchenke gazowej właściwie non stop, bo jest potrzebna do mycia, zmywania. Nie wyobraża sobie pani, jak trudno umyć dorosłą, schorowaną osobę bez bieżącej wody. To wręcz niewykonalne. Mama kilka dni temu miała badania w szpitalu i – choć się starałyśmy jak mogłybyśmy najlepiej – to pojechała brudna. Nie da się opisać tego, jakie to upokarzające.

Kiedy pani Sara pytała urzędników, kiedy awarię uda się naprawić, słyszała wymijające odpowiedzi. – Przekazano mi, że prawdopodobnie rura, która doprowadza wodę do naszego mieszkania, zamarzła na skutek dużych mrozów. Kiedy jednak zapytałam, kiedy będziemy mieć wodę, usłyszałam: to nie od nas zależy. Tlumaczę, że woda być może wróci, jak będzie cieplej. Tylko co to znaczy? W kwietniu? W maju? Tego nie wiem.

Efekt skarg do GN na brak wody był taki, że rodzina kilkakrotnie dostała butelki z wodą. – Było ich dużo, nie powiem. Jeszcze mamy ich trochę w zapasie. W ubiegły piątek także dostałam telefon z pytaniem, czy mają dowieźć nam kolejne. Ale to nie rozwiązuje problemu – twierdzi pani Sara. I dodaje: – Wokół nas są same pustostany i myślę, że w związku z tym, że nie ma tu innych lokatorów, zosta-

liśmy przez miasto spisani na straty. U nas się już po prostu naprawiać niczego nie oplaca. Urzędnicy postawili na nas krzyżyk.

GN na tropie awarii

Tomasz Sandak, rzecznik prasowy GN, przyznaje, że awarie w lutym przy ul. Bałtyckiej odnotowano dwie: pod numerem 14 (tam już została usunięta)

Brakuje tu też prądu w gniazdkach w kuchni. Ściany są zagrzybione, pleśń widać na poduszkach. Sypie się też boazeria na suficie

i właśnie pod nr 19. – Przerwa w dostawie wody została zgłoszona do pogotowia lokatorskiego. Gdańskie Nieruchomości zgłoszenie przekazały niezwłocznie do realizacji – wyjaśnia. – Prawdopodobną przyczyną braku dostępu do wody było zamarznięcie rur w studziencie. 18 lutego firma zewnętrzna podejmowała próbę odmrożenia instalacji, jednak działania te nie przyniosły rezultatu. Pomimo obecnej odwilży, w dalszym ciągu dostaw wody nie wróciły, co może wskazywać, że doszło do uszkodzenia instalacji wodnej.

Rzecznik z precyzją wylicza, że wodę butelkowaną do mieszkania przy Bałtyckiej urzędnicy dostarczali dotychczas siedmiokrotnie. – W dniach: 5, 9, 11, 12, 16, 19 oraz 24 lutego, każdorazowo po wcześniejszym kontakcie telefonicznym z mieszkańcami. Łącznie przekazano 1752 litry wody. Również w piątek [27 lutego] kontaktowaliśmy się w sprawie kolejnej dostawy, jednak mieszkańcy poinformowali, że posiadają jeszcze zapas wody i poprosili o ponowny kontakt w poniedziałek. Przydział wody liczony jest według normy 15 litrów na osobę dziennie. W przypadku zwiększonego zapotrzebowania należy zgłosić taką potrzebę. Każda zgłoszona, uzasadniona potrzeba jest indywidualnie rozpatrywana – dodaje Sandak.

Konkretów jednak brak, kiedy pytam o datę usunięcia awarii. Sandak: – Od momentu otrzymania zgłoszenia sprawa jest realizowana na bieżąco, mieszkańcy pozostają w kontakcie telefonicznym z pracownikami obszaru administracyjnego, a dostawy wody odbywają się systematycznie, zgodnie z ustaleniami. W najbliższym czasie we współpracy z Gdańskimi Wodociągami prowadzone będą dalsze działania zmierzające do zlokalizowania i usunięcia awarii. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424082

Z głębokim smutkiem żegnamy naszą ukochaną Mamę, Teściową, Babcie i Prababcie zmarłą 28 lutego 2026r. w wieku 94 lat

**Dr med.
Danutę Wierzbinską-Zarówny**

szlachetną i dobrą, rozdającą ciepło i opiekę każdemu kto tego potrzebował Będziesz dla nas zawsze niedoścignym wzorem, pozostaną nam cudowne wspomnienia za które dziękujemy

Małgosia, Jacek, Ania, Wiktor, Piotr, Ola i Staś

OGŁOSZENIE PŁATNE

Gdańsk/34423996

Sopot

**Prezydent Miasta Sopotu
ul. Kościuszki 25/27
81-704 Sopot**

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.)

PREZDENT MIASTA SOPOTU
informuje,

że w siedzibie Urzędu Miasta Sopotu, ul. Kościuszki 25/27 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, www.bip.sopot.pl, zamieszczony został wykaz lokalu użytkowego:

- przy ul. Winickiego 49/2B w Sopocie przeznaczony do oddania w najem w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego z przeznaczeniem na działalność kulturalną, działalność społeczną z zakresu pomocy społecznej lub organizacji przytułku publicznego na cel prowadzonej działalności przytułku publicznego.
- przy Al. Niepodległości 771 w Sopocie przeznaczony do oddania w najem w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego z przeznaczeniem na działalność usługową.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34424090

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy. Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

ROZLICZASZ PIT?

PRZEKAŻ 1,5% PODATKU LOKALNIE

**WYSZUKIWARKA
POMORSKICH
ORGANIZACJI
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

pomagamy.pomorskie.eu

**SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO**

Prezes Powiatowego Centrum Zdrowia w Malborku:

Płace w ochronie zdrowia wy

– **Dziś nie można narzekać na płace w ochronie zdrowia.** Momentem przełomowym była pandemia COVID-19 – twierdzi Paweł Chodyniak. Ostrzega, że system finansowania szpitali w Polsce się załamie.

ROZMOWA Z
PAWEŁ CHODYNIAK
prezesem Powiatowego Centrum
Zdrowia w Malborku

ILONA GODLEWSKA: NFZ tonie w długach. Czy można powiedzieć, że sytuacja w ochronie zdrowia jeszcze nigdy nie była taka zła?

PAWEŁ CHODYNIAK: Powinniśmy kilka kwestii rozdzielić. Na pewno już od wielu lat nie można narzekać na płace w ochronie zdrowia. Te są godne. Niektórzy twierdzą, że nawet za wysokie. W czasie pandemii zaczęły rosnąć w sposób naprawdę szybki. Natomiast jeśli chodzi o finansowanie placówek ochrony zdrowia, to też w zasadzie takim momentem przełomowym był COVID-19. Wszyscy w czasie pandemii finansowo się mocno odkuliśmy i w zasadzie sytuacja w szpitalach stała się stabilna. Pandemia pokazała, że nagle w systemie można znaleźć pieniądze na ochronę zdrowia. COVID-19 ustawił szpitale finansowo. W zasadzie do 2024 r. wydawało się, że to wszystko jakoś się spina i finansuje. Oczywiście raz lepiej, raz gorzej. Rok 2025 pokazał jednak, że system się załamuje. To konsekwencja decyzji podejmowanych przez rząd PiS w latach poprzednich.

Jakie to były decyzje?

– W czasie pandemii rządzący zaczęli w sposób nieracjonalny przydzielać tzw. dodatki covidowe. Pokazali, że można ad hoc zwiększyć wynagrodzenia o 100 proc. i że w zasadzie są na to pieniądze. Do tego można to zrobić bez konsekwencji. To był pierwszy sygnał, że szastamy forszą.

Dodatki covidowe zostały wprowadzone poleceniem ministra zdrowia. Nawet nie wiedziałem, że coś takiego jest. Bo w zasadzie minister zdrowia prawie nigdy z tego nie korzystał, a teraz tak istotną rzecz jak dodatki covidowe poleceniem jednak wprowadził. Wiadomo, nie chciano tego robić ustawą, żeby później nie trzeba było tej ustawy wycofywać. Polecenie, które wprowadzało stuprocentowe dodatki, to było polecenie ministra zdrowia z koń-

ca października 2020 r. Miało być wprowadzone od listopada 2020 r. W międzyczasie, zresztą to zostało opisane w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, zostało źle przepisane w umowach, które Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł ze wszystkimi świadczeniodawcami.

Na czym polegał ten błąd i jakie to miało konsekwencje?

– Pomyłono tam jeden spójnik – „i” zmieniono na „lub” – co miało kolosalne znaczenie dla odbiorców dodatków. Mianowicie minister zdrowia polecił prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia, żeby NFZ przydzielił dodatki covidowe dla pracowników, którzy pracowali z pacjentem z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. W umowach, które ostatecznie zostały podpisane NFZ dał jednak możliwość przydzielenia dodatków covidowych dla pracowników, którzy pracowali z pacjentem z podejrzeniem lub zakażeniem.

Efekt był drastyczny w swoich skutkach, bo się okazało, że pieniądze, które wcześniej miały być dla pracowników z oddziałów covidowych, izb przyjęć, SOR-ów i zespołów ratownictwa medycznego, mogły być przydzielane w zasadzie wszystkim pracownikom oddziałów szpitalnych. Bo kto wówczas nie miał styczności z potencjalnie zakażonym?

Co było dalej?

– To już był taki pierwszy moment, gdzie szpitale w zasadzie od własnego widzieli się uzależniały przydzielanie dodatków covidowych. To moim zdaniem zachęciło związki zawodowe i pracowników medycznych do tego, żeby wejść na wyższy poziom oczekiwań płacowych. Dodatki covidowe kończą się w maju 2021 r. i następuje duża nowelizacja ustawy podwyżkowej, która dalej bardzo windowa jedną grupę osób w relacji do wszystkich pozostałych. Pielęgniarki, diagnosty laboratoryjni, magistry farmacji zostali podzieleni na trzy grupy. Różnica między środkową i najniższą grupą, czyli najgorzej wykształconą, była relatywnie niewielka, ale już różnica pomiędzy środkową i najwyż-

• **Prezes Paweł Chodyniak**

FOT. POWIATOWE
CENTRUM ZDROWIA
W MALBORKU

szą była absurdalnie wysoka, bo wynosiła aż 31 proc. A różnica pomiędzy najniższą a najwyższą – aż 45 proc.

Jaki był skutek tej ustawy dla szpitali?

– Otóż w zasadzie żaden. Sposób finansowania tych podwyżek został wtedy wymyślony tak, że to Narodowy Fundusz Zdrowia finansował je po tak zwanym PESEL-u, czyli dla każdego z pracowników każdej placówki medycznej. My robiliśmy listę pracowników i wykazywaliśmy, o ile mają mieć zwiększone wynagrodzenie. Przekazywaliśmy taką listę do Narodowego Funduszu Zdrowia i to NFZ nam te środki na podwyżki przekazywał w osobnym strumieniu. Oczywiście, nigdy nie był w stanie sprawdzić, czy to, co my sobie tam napisaliśmy, to jest prawda. Jeszcze w momencie, kiedy tworzyliśmy te listy – w maju 2021 r. – wykazywaliśmy wszystkich pracowników, włącznie z oddziałami covidowymi, które często były zamykane właśnie w tym miesiącu albo kolejnym. Później szpitale powinny skorygować tę listę pracowników, którzy załapali się na podwyżki, a później nie pracowali. Niektóre szpitale to robiły bardziej rzetelnie, niektóre mniej. Można przypuszczać, że wtedy sobie niektórzy z tymi podwyżkami pofolgowali, czyli wykazali, że ten wzrost wynagrodzeń będzie większy. Podwyżka była ogromna. My wtedy dostaliśmy tych dodatkowych środków rzędu około 840 tys. zł miesięcznie. To niewyobrażalne wręcz pieniądze!

Były jednak przeznaczone dla pracowników etatowych i tylko niekiedy dla pracowników kontraktowych.

– Pojawiał się więc problem, z czego sfinansować wtedy podwyżki dla wszystkich pracowników kontraktowych. Bo wiadomo, że

jeśli rosną wynagrodzenia pracowników etatowych, to w ślad za nimi, z większym czy mniejszym opóźnieniem, ale kontraktowcom też trzeba będzie podnieść stawki. Nie ma tutaj dyskusji.

Co było dalej?

– Taki system osobnego finansowania podwyżek obowiązywał tylko rok, czyli od połowy 2021 r. do połowy 2022. I w tym 2022 r. znowu nastąpiła kolejna waloryzacja ustawy o płacy minimalnej, gdzie wprowadziła różnicę między np. najlepiej i najgorzej zarabiającymi pielęgniarkami została zmniejszona z 45 do 37 proc., ale nadal była bardzo duża. Co wtedy zrobił Fundusz? Wycofał dodatkowe pieniądze na wzrost wynagrodzeń i dokonał wzrostu wyceny świadczeń. Zastanawialiśmy się, czy to, co dostaniemy, wystarczy na to, żeby kolejny wzrost wynagrodzeń sfinansować. Wtedy szpitalom w większości pieniędzy wystarczyło. Jednak ustawa, która gwarantuje coroczną waloryzację [wynagrodzeń] bez żadnego „ale”, czyli bez konieczności uchwalania jakichkolwiek innych przepisów, drenuje budżet NFZ. W lipcu 2025 r. musieliśmy podnieść wynagrodzenia o 14,34 proc. Rok wcześniej o ponad 12. W tym roku będzie to 9 proc.

Sporo.

– Jak porównujemy sobie wynagrodzenia w ciągu czterech lat, to okazuje się, że wzrosły o 100 proc. To wynika też z tej największej nowelizacji ustawy podwyżkowej, która miała miejsce w roku 2022. To był taki moment, kiedy

Jarosław Kaczyński za wszelką cenę chciał uniknąć protestów, zwłaszcza pielęgniarek. W 2023 r., czyli w momencie, kiedy premier Mateusz Morawiecki wprowadził „Polski Ład” zorientowano się, że

REKLAMA

Gdańsk/34422316

strzeliły przez jeden błąd

NFZ ma naprawę dużo pieniędzy. I część zadań, które wcześniej były finansowane z budżetu państwa, przerzucono do budżetu NFZ bez żadnej rekompensaty. To były zadania w zakresie finansowania ratownictwa medycznego czy procedur wysokospecjalistycznych.

I dziś NFZ nie ma pieniędzy na to, żeby szpitalom odpowiednio ten wzrost wynagrodzeń finansować.

– I nie ma też już pieniędzy w zasadzie na to, żeby finansować świadczenia nielimitowane, a NFZ miał to robić niezależnie od tego, ile placówki medyczne będą ich wykonywać. To są świadczenia wszystkich poradni specjalistycznych, świadczenia diagnostyczne, takie jak tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, badania endoskopowe, ale też wszystkie świadczenia onkologiczne. W 2025 r. NFZ nie miał dla nas pieniędzy na finansowanie bieżące. W zasadzie niektóre świadczenia zostały sfinansowane po 8 czy 9 miesiącach. To oznaczało, że szpitale w zasadzie kredytowały ich wykonanie.

Skutek łatwo przewidzieć. Długi.

– W naszym szpitalu mieliśmy nawet 7 mln nierozliczonych świadczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia i weszliśmy w chwilowe zobowiązania wymagalne. A odkąd jesteśmy spółką, zawsze wszystko terminowo płaciliśmy. To pokazuje, że system się nam po prostu rozjeżdża. NFZ nie ma pieniędzy na swoje podstawowe zadania. Dlatego, że musi rok do roku przekazywać nam pieniądze na wzrost wynagrodzeń. Kolejne są coraz bardziej niewystarczające. W roku 2025, gdzie wynagrodzenia wzrosły o ponad 14 proc., dodatkowo pieniądze, które dostaliśmy z NFZ na podwyżki wynagrodzeń, były niższe o prawie 2 mln zł niż pieniądze, które dostaliśmy w roku 2024. A podwyżki w 2025 roku były procentowo wyższe (14,34 proc. wobec 12,83 proc.) i jeszcze od wyższej podstawy.

Nasza sytuacja się po prostu pogarsza. Nie dostajemy nic na podwyżki dla pracowników kontraktowych w sytuacji, kiedy pracownicy etatowi dostają już kolejną. Stajemy więc na głowie, zastanawiając się, co zrobić.

Część szpitali uznała, że nie wymaga od pielęgniarek na oddziałach tytułu magistra.

– Połowa szpitali w Polsce nie zakwalifikowała pielęgniarek z najwyższymi kwalifikacjami do najwyższej, czyli drugiej grupy, tylko na przykład do piątej. I one idą do sądu, wnosząc o uznanie kwalifikacji.

I wygrywają.

– Niekoniecznie, ale przeważnie. Do sądu idą też pielęgniarki, które uważają, że są placowo dyskryminowane. Udowadniają, że robią na oddziale dokładnie to samo, co ich koleżanki, których pensja jest o trzydzieści kilka procent wyższa. I również wygrywają. Wracamy więc znowu do tej patologicznej ustawy podwyżkowej, która absolutnie wymaga zmiany, bo niszczy cały system.

W ślad za wysokimi wynagrodzeniami pielęgniarek idą rosnące stawki dla lekarzy.

– Im bardziej peryferyjny szpital, tym kadra lekarska wynegocjuje wyższe, czasami wręcz nieracjonalne stawki. Jeśli szpital walczy np. o to, żeby utrzymać oddział internistyczny, bo on jest wszędzie bezdyskusyjnie potrzebny, to jest w stanie zaproponować specjalistę stawkę godzinową, która jest nawet dwukrotnie wyższa od tej, którą oferuje placówka znajdująca się w niedalekiej odległości od dużego miasta. Znam szpital, który płaci internistom 350 zł na godzinę, w innej placówce na SOR-ze proponuje się podobną stawkę i nie ma chętnych. Ale są też takie, gdzie stawki wahają się od 400 do nawet 1 tys. zł za godzinę.

Wiem, że są i wyższe.

– O głębokiej patologii możemy mówić w przypadku wynagrodzeń niektórych specjalistów, którzy obskakuja najbardziej peryferyjne szpitale. Te placówki nie są w stanie wykonać ryczałtu, czyli takiej liczby świadczeń, do której są zobligowane przez NFZ. Ci specjaliści naprawę potrafią wycisnąć szpital jak cytrynkę. W takich przypadkach można już mówić o tysiącach złotych na godzinę. I jak takie stawki argumentują prezesi czy dyrektorzy? Że nie chcą likwidować oddziałów, zwłaszcza zabiegowych, więc godzą się na takie warunki.

W najbliższy wtorek jedzie pan na protest szpitali powiatowych do Warszawy. Co chcecie osiągnąć?

– Mamy kilka postulatów. One nawet bezpośrednio nie odnoszą się do nowelizacji ustawy podwyżkowej. Uważamy, że jeśli obecnie rządzący przez dwa lata nie podejmowali tematu tej ustawy i jeśli ona ma dalej obowiązywać, to w porządku. Ale trzeba sobie powiedzieć, że na nią muszą znaleźć się pieniądze, które muszą być przekazywane z budżetu państwa. My dziś widzimy, że każda waloryzacja płacy powoduje konieczność znalezienia dodatkowych miliardów w skali całego kraju. W zeszłym roku szacowano koszt podwyżek na 14 mld. W tym roku może to będzie 12 mld, może 10. Nie wiemy dokładnie ile. Domagamy się także natychmiastowej zapłaty za udzielone pacjentom w 2025 r. świadczenia medyczne, zarówno limitowane, jak i nielimitowane. I bezzwłocznego urealnienia wycen świadczeń. Nie zgadzamy się na to, żeby zabierać nam pieniądze. A to się dzieje. Została nam zmniejszona np. wycena świadczeń w tomografii komputerowej.

Czy w takiej sytuacji można w szpitalach powiatowych planować remonty czy zakupy nowocześniejszego sprzętu?

– Sytuacja szpitali w województwie pomorskim na tle kraju jest względnie dobra. Ale już też to, czego nie dostajemy z NFZ, powoduje, że z własnych środków na inwestycje nic przeznaczyć nie możemy. Możemy finansować inwestycje tylko ze środków zewnętrznych, ale z racji tego, że te środki czasami wymagają wkładu własnego, szpital musi resztkę wyłożyć z oszczędności. To są często miliony, których szpitale po prostu nie mają.

Dlaczego sytuacja szpitali na Pomorzu jest relatywnie lepsza?

– Relatywnie lepsza to nawet za mało powiedziane. To jest w ogóle inny świat. Kilka lat temu większość szpitali na Pomo-

rze przekształciła się w spółki i przy okazji zostały oddłużone. One sobie nie mogą pozwolić na to, żeby marnotrawić pieniądze albo utrzymywać działalność, która jest nierentowna w dłuższym okresie. Dziś mamy – zdaje się – raptem pięć szpitali, które nie zostały przekształcone. My też nie mamy nadmiaru szpitali, są względnie dobrze rozlokowane i w niewielkim zakresie dublują tam, gdzie nie powinny, swoją działalność. To się zdarza, owszem, ale to nie jest tak duża skala, jak w innych województwach.

Wspominał pan o niszczyielskich decyzjach rządów PiS, ale nowy rząd miał ponad dwa lata, by podjąć działanie i też niczego nie zrobił, by naprawić tamte błędy. Co będzie jeśli ich nie naprawi?

– Według prognoz ekonomistów być może w 2028 r., a już na pewno w 2030 r., Narodowy Fundusz Zdrowia będzie wymagał większej dotacji z budżetu państwa niż ZUS. Zmiany z całą pewnością nie będą pozytywnie odbierane przez pracowników medycznych, ale są konieczne. Jeśli jednak nie nastąpią, załamanie nam się system finansowania.

W pierwszej kolejności to szpitale powiatowe w największym stopniu będą od-

czuwały braki finansowe i zaczną oszczędzać na wszystkim: na personelu, lekach, materiałach medycznych. Przesną wykonać pewne zabiegi, które są mniej opłacalne, więc to się też odbije na dostępności do niektórych świadczeń.

A jeżeli szpitale powiatowe nie będą wykonywały pewnych procedur, to pacjent będzie musiał jechać do dużego szpitala, w którym już dziś kolejki sięgają kilku lat.

– Teraz ogranicza się już powiatówkom możliwość robienia zabiegów ortopedycznych, np. operacji stawów kolanowych. A przecież pacjenci, którzy ich wymagają, nie znikną, tylko ustawią się właśnie w i tak już długą kolejkę w dużych szpitalach specjalistycznych. Za chwilę będziemy też ponosić [jako państwo] koszty dłuższych zwolnień lekarskich, a potem rehabilitacji tych pacjentów, którzy zamiast oczekiwać na zabieg kilka miesięcy, będą czekać kilka lat. Jeśli dziś podejmowane są pewne działania, które naprawdę ograniczają nam możliwości działania, to nie ma siły, żeby to się nie przełożyło na dłuższe kolejki w dużych ośrodkach. Każda akcja generuje reakcję. ●

Rozmawiała Ilona Godlewska

Gdańsk/34422487

Sopot

Prezydent Miasta Sopotu
ul. Kościuszki 25/27
81-704 Sopot

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA SOPOTU

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.) w zw. z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 z późn. zm.), art. 39 oraz 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), **zawiadamiam o wytożeniu do publicznego wglądu następujących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko:**

1. dla jednostek strukturalnych „R” w mieście Sopocie, Etap VI – R-3/05d (obejmujący działki ewidencyjne o numerach 113/1, 113/2, 113/3, 113/4, 113/5, 113/6, obręb 33) (symbol planu R-3/05d),
2. północnej części pasa przykolejowego w mieście Sopocie, w zakresie terenu od ul. Jakuba Goyki do ul. Wejherowskiej i wiaduktu nad torami PKP (symbol planu P-2/03),

w dniach od dnia 16 marca 2026 r. do dnia 13 kwietnia 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta Sopotu, przy ul. Kościuszki 25/27, 81-704 Sopot, pokój Nr 107, w godzinach: w poniedziałki od 10.00 do 16.00, od wtorku do piątku od 10.00 do 14.00, oraz w formie elektronicznej na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Sopotu (bip.sopot.pl), w zakładce Plany zagospodarowania przestrzennego wyłożone do publicznego wglądu:

<https://bip.sopot.pl/m.76.plany-zagospodarowania-przestrzennego-wylozone-do-publicznego-wgladu.html>

Dyskusje publiczne nad przyjętymi w projektach planów rozwiązaniami zostaną przeprowadzone w Urzędzie Miasta Sopotu w sali nr 39:

1. w dniu 31 marca 2026 r. o godzinie 16:00 dla terenu z pkt. 1 (symbol planu R-3/05d),
 2. w dniu 1 kwietnia 2026 r. o godzinie 16:00 dla terenu z pkt. 2 (symbol planu P-2/03).
- Szczegółowe informacje dotyczące formy przeprowadzenia i zasad udziału w dyskusji publicznej zostaną ogłoszone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Sopotu (bip.sopot.pl), w zakładce planowanie przestrzenne/obwieszczenia.

Zgodnie z art. 8c oraz art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w brzmieniu mającym zastosowanie w powyższej sprawie) oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub w prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27 kwietnia 2026 r.

Wzór formularza, na którym składa się uwagi, został ustalony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r., poz. 2509) i jest dostępny:

1) na stronie internetowej <https://bip.sopot.pl/m.74.plany-zagospodarowania-przestrzennego-obowiazujace.html>.

2) w Urzędzie Miasta Sopotu, ul. Kościuszki 25/27, 81-704 Sopot.

Uwagi należy składać do Prezydenta Miasta Sopotu w formie:

- 1) papierowej na adres: Wydział Urbanistyki i Architektury, Urząd Miasta Sopotu, 81-704 Sopot, ul. Kościuszki 25/27, lub w siedzibie Urzędu pok. nr 16
- 2) elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres email: kancelaria@um.sopot.pl lub poprzez e-Doręczenia.

Wnoszący uwagę (uwagi) podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Sopotu.

Pomorskie Sztormy 2026

Wybierz i zagłosuj

Trwa 21. edycja Pomorskich Sztormów, plebiscytu „Wyborczej Trójmiasto”, w którym doceniamy ludzi aktywnych, przedsiębiorczych, pomysłowych. Po prostu wyjątkowych.

Maciej Nowakowski,
Katarzyna Fryc

Głosowanie potrwa do poniedziałku 16 marca. Można w nim wziąć udział, wchodząc na naszą stronę trójmiasto.wyborcza.pl, lub tradycyjną drogą – na kuponie z papierowej piątkowej „Wyborczej”.

Zwycięzców ogłosimy podczas finałowej gali w Teatrze Muzycznym w Gdyni, która odbędzie się 23 marca. Miejsce gali nie jest przypadkowe i ma związek ze stuleciem Gdyni, które właśnie obchodzimy. Także z powodu jubileuszu mamy w tym roku kategorię specjalną w naszym plebiscytcie. Na gali ogłosimy zwycięzcę w kategorii Sztorm Stulecia Gdyni – za najważniejsze wydarzenie w historii Gdyni.

W tegorocznej edycji nagrody zostaną przyznane w kategoriach: • Sztorm Kulturalny, • Sztorm Sportowy, • Sztorm Obywatelski, • Sztorm Ekologiczny, • Sztorm Urbanistyczny, • Sztorm Naukowy, • Sztorm Biznesowy, • Sztorm Europejski (w dwóch podkategoriach – Kapitał Ludzki oraz Infrastruktura), • Sztorm Turystyczny i • Sztorm Stulecia Gdyni.

Plebiscyt organizowany jest przez redakcję „Wyborczej Trójmiasto”. Partnerem głównym plebiscytu jest samorząd województwa pomorskiego. Dziś przybliżamy sylwetki nominowanych w pięciu pierwszych kategoriach. Pozostale – za tydzień. ●

• trójmiasto.wyborcza.pl

• Statuetka autorstwa Grażyny Tomaszewskiej-Sobko wręczana w prestiżowym plebiscytcie. FOT. RAFAŁ MALKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nominowani do Pomorskich Sztormów:

1. Sztorm Turystyczny

• **Instakaszubka** – Co skrywa park w Charbrowie? Gdzie znajdziecie kaszubską ceramikę? Dlaczego Góra Sobótka jest taka wyjątkowa? Na te pytania odpowiada Mirka Siergiej, blogerka i influencerka z Gdańska, która dała się poznać z tego, że kocha Kaszuby i tą miłością zaraża innych. Jej filmiki na Instagramie promują nie tylko zachwycającą przyrodę Kaszub, ale również pomorskie smaki. I – jak przekonują jej odbiorcy – robi to bez zadęcia i z pomysłem. Z kolei ci, którzy podążają jej śladem, nigdy nie żałują.

• **Acco World Music Festival Sulęcyno** – Przez ponad 20 lat festiwal budował swoją markę jako Międzynarodowy Festiwal Akordeonowy, w 2025 roku objawił się w nowej odsłonie. Dzięki tej imprezie co roku do niewielkiego Sulęcyna przyjeżdżają największe gwiazdy akordeonu z całego świata. Gościli tu m.in. Maria Kalaniami i Eero Grundström, Kroke, Marcin Wyrostek czy Renata Przemek. W malowniczej kaszubskiej wsi co roku rozbrzmiewają dźwięki tanga, musette, jazzu, folku i world music. Twórcą i organizatorem festiwalu jest Paweł A. Nowak.

• **Festiwal Legend Rocka** – Koncert w Dolinie Charlotty, który rok później stał się już Festiwalem Legend Rocka, zainaugurował w 2007 r. zespół The Animals. Nikt nie przypuszczał, że na

scenę w lesie koło Słupska uda się w kolejnych latach ściągnąć Roberta Planta, Boba Dylana, Carlosa Santanę, Deep Purple czy ZZ Top. Pomysłodawcą i organizatorem Festiwalu jest Mirosław Wawrowski. W ubiegłym roku na festiwalu wystąpiła m.in. supergrupa Black Country Communion. Koncert był wybitny, a Joe Bonamasa rozłożył słuchaczy na topaki.

• **Restauracja i manufaktura Gryfon w Jastarni** – Znajduje się 150 metrów od plaży, skosztować tu można regionalnych potraw kuchni nadmorskiej, a nawet jastarnickiej, w tym bałtyckiego Anchois ze szprotkę, wątróbki z dorsza czy przygotowywanej według starych receptur zupy rybnej. Lokal prowadzi doświadczony fiszmajster Piotr Lisakowski, który promuje pomorskie smaki także poza swoją restauracją. W 2025 r. ich kolbasy jastarnickie podbiły kulinarne gusta jurorów i zdobyły Perłę w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów.

• **Arkadiusz Brzęczek** – Badacz i miłośnik Gdyni, autor publikacji „Sekrety gdyńskich kamienic”. Od 10 lat jeden z kuratorów festiwalu Open House Gdynia. Spacery, które organizuje, przyciągają tłumy, nie tylko Gdynian, ale również turystów. Odkrywa przed nimi tajemnice Miejskich Hal Targowych, modernistycznego Śródmieścia, dawnych hoteli i lokali, w których

niegdyś bawili się marynarze. Nieustrudzony gawędziarz z dużą wiedzą historyczną przyciąga opowiadanymi przez siebie historiami.

2. Sztorm Kulturalny

• **Grid Arthub** – Nowa przestrzeń spotkań sztuki, kultury, nauki, działająca w jednej ze stocznich hal. A jednocześnie miejsce na wskroś nowoczesne, zarówno na poziomie swych założeń programowych, jak i designu. W bogatym programie nowej placówki znaleźć można obszerny zestaw szeroko dostępnych wydarzeń. Odbývają się tutaj wystawy, jak i spotkania tematyczne, debaty, warsztaty i inne działania. A czasem można tam po prostu przyjść i pobawić się na hucznych imprezach tanecznych.

• **LeŚnia** – Jedno z najbardziej niezwykłych przedsięwzięć wystawowych w ostatnim czasie w Polsce. Wnętrze Centrum Św. Jana zamieniło się w tętniący żywą zielenią, pachnący życiem, emanujący spokojem las, który powstał dzięki grupie artystów i artystek. W zabytkowym kościele powstało dzieło z pogranicza sztuki i natury. Składały się na nie żywe rośliny w donicach i innych pojemnikach, dzieła sztuki inspirowane naturą, instalacje dźwiękowe i zapachowe.

• **„Nasi chłopcy” w Muzeum Gdańska** – Ważna wystawa poruszająca temat, który budzi emocje i ukryty jest za warstwą fałszu i wstydu. Ekspozycja opowiada o losach Polaków z Pomorza żyjących w czasie drugiej wojny światowej pod niemiecką okupacją. A przede wszystkim – tych młodych mężczyzn, którzy zostali wcieleni do armii niemieckiej. Wystawa skutecznie obala wiele mitów, które powstały wokół tej kwestii, oddaje sprawiedliwość i cześć tym, którzy cierpieli z jej powodu.

• **„Potop” w Teatrze Wybrzeże** – Kiedy Teatr Wybrzeże ogłosił, że Michał Siegoczyński będzie realizował adaptację „Potopu”, można się było spodziewać spektaklu wyjątkowego. Zgodnie z przewidywaniami, „Potop” Siegoczyńskiego wybuchł gradem zaskakujących pomysłów i błyskotliwych aluzji. Ten spektakl to szaleństwo, ale takie, za którym stoi głęboka myśl, dotycząca współczesnego statusu polskiego kanonu. W tym sensie to przedstawienie bardzo ważne i potrzebne.

• **Wybrzeże Sztuki** – Sześć lat musieliśmy czekać na powrót najważniejszej lokalnej imprezy teatralnej, przeglądu tego, co dzieje się na scenach w innych miastach. Pierwsza edycja festiwalu teatralnego Wybrzeże Sztuki po przerwie okazała się wielkim sukcesem: imponowała mocnym programem, przyciągnęła ogromną publiczność, pozwoliła też przysposobić na potrzeby teatralne nieoczywiste miejsca – niektóre ze spektakli pokazywane były w hali targowej.

3. Sztorm Obywatelski

• **Fundacja Widzialne** – Kolektyw kilkunastu młodych kobiet, które rozpoczęły aktywność obywatelską od Strajku Kobiet. W 2025 r. Fundacja Widzialne była najaktywniejszą grupą, która prowadziła spotkania i debaty obywatelskie w trakcie kampanii w wyborach prezydenckich. Jej członkinie monitorują realizację obietnic wyborczych, wydają broszury, organizują konferencje o tematach tabu, pokazy filmowe i klub książki, a także demonstracje w Trójmieście i na Pomorzu, np. w sprawie dostępu do legalnej aborcji czy łamania praw człowieka.

• **Mieszkańcy i Rada Dzielnicy Oksywie** – Ich akcje i protesty doprowadziły do tego, że w sierpniu 2025 r. władze Gdyni zrezygnowały z planu wybudowania osiedla z tysiącem mieszkań na zalesionym wzgórzu przy ul. Bosmańskiej. Pod protestem w tej sprawie podpisało się sześć tysięcy osób. Mieszkańcy i Rada Dzielnicy Oksywie obronili w ten sposób przed wycinką i zabudową siedmiohektarowy leśny obszar, który jest głównym miejscem wypoczynku w tej części miasta, i drzewa, które sami mieszkańcy posadzili w latach 60. XX wieku.

• **Zupa na Monciaku** – Grupa aktywistów z Sopotu, którzy od lat wydają zimą bezpłatne ciepłe posiłki i odzież osobom w kryzysie bezdomności przy kościele św. Jerzego w Sopocie. Od czterech lat członkowie Fundacji regularnie jeżdżą do objętej wojną Ukrainy, wioząc pomoc humanitarną. W lutym 2026 r. wyruszyli z 37. transportem dla żołnierzy i ludności cywilnej. Na każdy transport zbierają pieniądze w czasie publicznej zbiórki – ostatnia taka zrzutka przyniosła ponad 100 tysięcy zł.

• **Fundacja GrowSPACE** – Założona przez młodych ludzi od lat organizuje Ranking Szkół Przyjaznych LGBTQ+ i promuje w szkołach tzw. tęczowe piątki. W 2025 r. GrowSPACE przedstawiła kolejny raport na temat kryzysu zdrowia psychicznego, opracowany na podstawie policyjnych danych, o próbach samobójczych wśród dzieci i młodzieży. Wynikało z niego, że więcej takich prób kolejny rok z rzędu odnotowano na Pomorzu. Fundacja szeroko nagłaśnia alarmujące liczby, mobilizując decydentów do działania.

OGŁOSZENIE

Gdańsk/34421688

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34424016

REKLAMA		SPONSOR GŁÓWNY		SPONSORZY		ORGANIZATORZY	
PARTNER GŁÓWNY		ERGO HESTIA		ziaja		wyborcza.pl TRÓJMIASTO	
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO				PORT GDYNIA		wyborcza	
REKLAMA							
Fundusze Europejskie dla Pomorza	Rzeczpospolita Polska	Dofinansowane przez Unię Europejską	URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO				

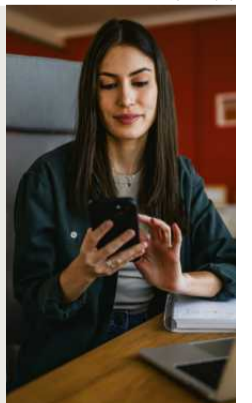
NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

• **Zjednoczeni Gdańsk** – Kolektyw społeczności Ukraińców i Ukrainek w Trójmieście, którzy regularnie od czterech lat spotykają się, by wyplatać siatki maskujące dla ukraińskiej armii, a przy okazji wspierać się wzajemnie. Cyklicznie organizują też protesty i demonstracje w Gdańsku pod Fontanną Neptuna, by przypominać o zbrodniach Kremla. Kolektyw naciskał, i to z sukcesem, na władze Gdańska, by odebrały Rosjanom budynek Konsulatu Rosji we Wrzeszczu.

4. Sztorm Naukowy

• **Flint Systems** – W 2025 r. firma z Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni dostarczyła symulator żurawia wieżowego dla ONZ. Nowatorskie urządzenie, które pojechało do Uzbekistanu, służy szkoleniu operatorów maszyn w wirtualnym środowisku. Symulatory Flint Systems odzwierciedlają rzeczywiste warunki, redukując ryzyko i koszty szkoleń w budownictwie, portach, offshore i energetyce.

• **Kornelia Wieczorek** – uczennica III LO w Gdyni, o której usłyszał świat, bo w uznaniu jej naukowych osiągnięć trafiła na pierwszą w historii listę Girls of the Year 2025 i na okładkę „Time'a”. 18-latkę ma już na koncie innowacyjne projekty, m.in. biodegradowalny nawóz, aplikację pomagającą diagnozować zmiany skórne. Jest też jedną ze 100 wpływowych Polek wg „Forbesa”.

• **Dr n. med. Mateusz Kazimierz Czajkowski** – adiunkt w Katedrze i Klinice Urologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Rozwija badania i leczenie chorób prącia, przełamując tabu. Jest współtwórcą pierwszej w Polsce Poradni Chorób Prącia w Gdańsku oraz edukacyjnego czat-bota „Wacek”. To dyskretne narzędzie dla pacjentów, wspomagające wcześnie wykrycie nowotworu, które pomaga rozpoznać niepokojące objawy.

• **Advanced Protection Systems** – kolejna firma z Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Gdyni. Ma wkład w walkę z dronami na ukraińskim froncie. Opracowany przez nią innowacyjny system przeciwdziałania dronom wykorzystuje m.in. radary, nastuch akustyczny, AI i środki walki radioelektronicznej. System antydronowy gdyńskiej firmy, opracowany w oparciu o rozwiązania inżynierskie i algorytmy, może znaleźć zastosowanie w ochronie infrastruktury krytycznej, obiektów rządowych i przestrzeni.

• **Dr Maciej Dębski** – naukowiec z Uniwersytetu Gdańskiego wraz z Fundacją Dbam o Mój Z@sięg prowadzi pionierskie badania nad wpływem internetu, smartfonów i mediów cyfrowych na relacje społeczne i zdrowie psychiczne dzieci, młodzieży i dorosłych. Jako jeden z pierwszych naukowców zwrócił uwagę na zjawisko problemowego używania smart-

fonów i internetu, wprowadzając je do debaty publicznej jako wyzwanie cywilizacyjne. Jego raporty, komentarze i rekomendacje są wykorzystywane przez szkoły, samorządy i instytucje.

5. Sztorm Stulecia Gdyni

• **Budowa portu handlowego i bazy Marynarki Wojennej** – W 1921 r., po odzyskaniu przez Polskę dostępu do morza, rozpoczęła się budowa portu. Rok później Sejm przyjął ustawę, która to sankcjonowała, co miało strategiczne znaczenie dla państwowości i rozwoju przyszłego miasta. Gdynia zawdzięcza to wizjom i działaniom inż. Tadeusza Wendy i ministra Eugeniusza Kwiatkowskiego. W 1923 r. otwarto tymczasowy port wojenny i przystań dla rybaków w Gdyni, a rok później – przeniesiono do Gdyni Dowództwo Floty Marynarki Wojennej.

• **Nadanie praw miejskich** – Gdynia otrzymała prawa miejskie na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 10 lutego 1926 r. Tę datę przyjmuje się za początek istnienia Gdyni jako miasta, od wielu lat 10 lutego jest świętem miasta. Akt nadania praw miejskich wojewoda pomorski Stanisław Wachowiak przekazał tymczasowym władzom miasta, z burmistrzem Augustynem Krauze na czele.

• **Akcja Tajnego Hufca Harcerzy** – Akcja wywiadowcza przeprowadzona w ostatniej fazie II wojny pod komendą por. Joachima Joachimczyka. Gdyńscy harcerze ustalili lokalizację niemieckich obiektów na terenie bazy Kriegsmarine i w mieście. Sporządzili mapę, którą – po przedarciu się przez linię frontu – przekazali radzieckim wojskom i aliancom. Dzięki akcji Tajnego Hufca Harcerzy alianckie bombardowania zniszczyły niemieckie obiekty w gdyńskim porcie, oszczędzając miasto i mieszkańców.

• **Masakra robotników w grudniu 1970 r.** – Pacyfikacja Wybrzeża w grudniu 1970 r. była jedną z najbardziej brutalnych kart w historii PRL. Jej kulminacją stały się tragiczne wydarzenia 17 grudnia w Gdyni, nazwane Czarnym Czwartkiem, gdy wczesnym rankiem przy przystanku SKM Gdynia Stocznia wojsko i milicja otworzyły ogień do robotników idących do pracy. Wg oficjalnych danych w Gdyni zginęło 18 osób, setki zostało rannych.

6. Strajki w sierpniu 1980 r.

• Załoga Stoczni im. Komuny Paryskiej dołączyła do fali strajków już 15 sierpnia 1980 r., dzień po gdańskiej stoczni. Dwa dni później w gdyńskiej stoczni mszę odprawił ks. Hilary Jastak, 18 sierpnia powstała Wolna Drukarnia Stoczni Gdyńskiej. W mieście stanęły też inne zakłady, m.in. port, stocznia Nauta i Marynarki Wojennej, Dalmor, Radmor, Energomontaż – łącznie ok. 700 zakładów. Nie kursowały autobusy i trolejbusy. Strajki w Gdyni zakończyły się po podpisaniu Porozumień Sierpniowych.

czyły się po podpisaniu Porozumień Sierpniowych.

• **Wizyta papieża Jana Pawła II** – Jan Paweł II gościł w Gdyni podczas trzeciej pielgrzymki do ojczyzny – 11 czerwca 1987 r. Na Skwerze Kościuszki stanął wielki ołtarz, nad którym górował 12-metrowy krzyż. W nabożeństwie wzięło udział ok. pół miliona wiernych z Gdyni, Trójmiasta i całej północnej Polski. Papież przyleciał do Gdyni śmigłowcem na lotnisko w Babich Dołach, a odpłynął do Gdańska na pokładzie tratowca ORP Mewa.

• **Przeniesienie Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych do Teatru Muzycznego** – W 1987 r. najważniejsze wydarzenie polskiej kinematografii przeniesiono z Gdańska (gdzie PFFF odbywał się od 1974 r.) do otwartego w 1979 r. nowoczesnego gmachu Teatru Muzycznego w Gdyni. Był to czas największych sukcesów „Broadwayu nad Bałtykiem” – jak określano gdyński teatr za dyrekcji Jerzego Gruzy. Organizacja festiwalu filmowego i konkursu o Złote Lwy rozstawiła miasto i Teatr Muzyczny w całej Polsce. Odtąd Gdynia nazywana jest stolicą polskiego filmu.

• **Prezydentura Franciszki Cegielskiej** – Charyzmatyczna pierwsza prezydentka Gdyni po przemianach ustrojowych rządziła Gdynią w latach 1990-1998. Gdynianie zawdzięczają jej decyzjom m.in. powstanie oczyszczalni ścieków (przestały wpadać do Zatoki Gdańskiej, więc znów można było się w niej kąpać), dokończenie drugiego etapu Trasy Kwiatkowskiego, nowe drogi, rewolucję w komunikacji miejskiej. Jej następcą został Wojciech Szczurek (wcześniejszy przewodniczący gdyńskiej rady miasta), który rządził Gdynią w latach 1998-2024.

• **Festiwal Open'er w Gdyni** – W 2003 r. Festiwal Open'er – po pierwszej edycji zorganizowanej w Warszawie – rozgościł się w Gdyni. Najpierw na Skwerze Kościuszki, potem już na stałe na lotnisku. Tak rozpoczęła się historia największego w kraju wydarzenia muzycznego, na które co roku na początku wakacji zjeżdżają do Gdyni wykonawcy i festiwalowicze z całego świata. Dzięki Open'erowi Gdynia gościła takie gwiazdy jak Prince, Depeche Mode, Kylie Minoque, Massive Attack, Bruno Mars, Dua Lipa i wiele innych.

• **Dwukrotne zdobycie Pucharu Polski przez Arkę Gdynia** – Klub piłkarski Arka Gdynia ma w dorobku dwa Puchary Polski. W 1979 r. Arka wygrała w finale z Wisłą Kraków (2:1), co przeszło do historii gdyńskiego sportu. Drugi raz Puchar Polski trafił do Gdyni w 2017 r. – po meczu z Lechem Poznań na stadionie PGE Narodowym w Warszawie, który po dogrywce zakończył się wynikiem 2:1.

OGŁOSZENIE

Gdańsk/34421687

PLEBISCYT „WYBORCZEJ TRÓJMIASTO”

OD CIEBIE ZALEŻY, KTO WYGRA!
Głosowanie trwa do 16 marca 2026 r.

SZTORM BIZNESOWY

- Baltic Towers
- Grupa Polpharma
- Rockfin
- SpaceForest
- Amber Expo

SZTORM EKOLOGICZNY

- Dr hab. Maciej Przewoźniak
- Ekofabryka Wejherowo
- Klub Nowodworski Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego
- Wodociąg Ślępski
- Inicjatywa Społeczna „Ratujemy Helski Cypel”

SZTORM EUROPEJSKI – INFRASTRUKTURA

- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Gdańsku
- Szpital Pomorskie sp. z o.o.
- Politechnika Gdańska
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie
- Gmina Luzino

SZTORM EUROPEJSKI – KAPITAŁ LUDZKI

- Gmina i Miasto Ustka
- Powiat kartuski
- Powiat malborski
- Polskie Stow. na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Gdańsku
- Miasto i Gmina Sztum

SZTORM KULTURALNY

- Grid Art Hub
- LeŚnia
- „Nasi chłopczy” w Muzeum Gdańska
- „Potop” w Teatrze Wybrzeże
- Wybrzeże Sztuki

SZTORM NAUKOWY

- Flint Systems
- Kornelia Wieczorek
- Dr n. med. Mateusz Kazimierz Czajkowski
- Advanced Protection Systems
- Dr Maciej Dębski

SZTORM OBYWATELSKI

- Fundacja Widzialne
- Mieszkańcy i Rada Dzielnicy Oksywie
- Zupa na Monciaku
- Fundacja GrowSPACE
- Zjednoczeni Gdańsk

SZTORM SPORTOWY

- Alicja Dampc i Antonina Puchowska
- Filip Sójka
- Kamila Sellier
- Turniej Ligi Narodów mężczyzn w Gdańsku
- VBW Gdynia

SZTORM TURYSTYCZNY

- Instakaszubka
- Acco World Music Festival Sulęcyno
- Festiwal Legend Rocka
- Restauracja i manufaktura Gryfon w Jastarni
- Arkadiusz Brzęczek

SZTORM URBANISTYCZNY

- Rewitalizacja Biskupiej Górki w Gdańsku
- Port Czystej Energii w Gdańsku
- Rewitalizacja Podgrodzia w Ślępsku
- „Obrona” Manhattanu w Gdańsku
- Przebudowa Alei Niepodległości w Sopocie

SZTORM STULECIA GDYNI

- Budowa portu handlowego i bazy Marynarki Wojennej
- Nadanie praw miejskich
- Akcja Tajnego Hufca Harcerzy
- Masakra robotników w grudniu 1970 r.
- Strajki w sierpniu 1980 r.
- Wizyta papieża Jana Pawła II
- Przeniesienie Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych do Teatru Muzycznego
- Prezydentura Franciszki Cegielskiej
- Festiwal Open'er w Gdyni
- Dwukrotne zdobycie Pucharu Polski przez Arkę Gdynia

Wypełnione kupony prosimy przysyłać na adres redakcji:
„Gazeta Wyborcza Trójmiasto”, ul. Żabi Kruk 16, 80-822 Gdańsk

REKLAMA

PARTNER GŁÓWNY

SPONSOR GŁÓWNY

SPONSORZY

ORGANIZATORZY

REKLAMA

OGŁOSZENIE

Gdańsk/34421689

ZDECYDUJ, KTO WYGRA!
ZAGŁOSUJ NA POMORSKIESZTORMY.PL
Głosowanie trwa do 16 marca.

Czasu spędzonego z tymi, których kochamy, nigdy nie jest za dużo.
Claudia Gray

Agacie Radziun

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Taty

składają

Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

oraz

koledzy i koleżanki
z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34423955

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis odeszli.pl

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia
publiczne,
porady ekspertów,
raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę komunikaty.pl
lub użyj kodu QR

PREZYDENT MIASTA WEJHEROWA

Pl. Jakuba Wejhera 8, 84-200 Wejherowo, tel. (58) 677-70-00,
fax. 672-12-57, e-mail: miasto@wejherowo.pl

Wejherowo, dnia 06.03.2026 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza o podjęciu przez Radę Miasta Wejherowa

**Uchwały Nr IXK/XX/226/2026 z dnia 12 lutego 2026 r.
w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego fragmentu miasta Wejherowa w rejonie ulicy Kropidłowskiej.**

Wnioski do projektu miejscowego planu zagospodarowania należy składać do Prezydenta Miasta Wejherowa na formularzu:

- w postaci papierowej w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie lub za pośrednictwem operatora pocztowego na adres Urząd Miejski w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, 84-200 Wejherowo,
- w formie dokumentu elektronicznego, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres urbanistyka@um.wejherowo.pl,
nie później niż do dnia 30.03.2026 r.

Wzór formularza, na którym składa się wniosek, został ustalony Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) i jest dostępny w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wejherowie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa „eBoi / Jak załatwić sprawę” -> „Karty usług” -> „Formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego”. Składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Prezydent Miasta Wejherowa.

Prezydent Miasta Wejherowa
Krzysztof Hildebrandt

Klauzula informacyjna dot. ochrony danych osobowych znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce Ochrona Danych Osobowych:
https://bip.wejherowo.pl/pliki/wejherowa/zalaczniki/685/26_07_2019_09_24_19_klauzula_informacyjna_mppz.pdf

Gdańsk/34423656

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Burmistrz Miasta Puck

ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niżej wymienionej
nieruchomości położonej w mieście Puck

Lp.	Nieruchomość: numer działki, położenie, opis nieruchomości	Powierzchnia działki w m ² użytek	Cena wywoławcza w zł netto	Wadium w zł i data wniesienia	Numer księgi wieczystej	Data i godzina przetargu	Numer przetargu	Przeznaczenie w MPZP
1.	dz. nr 472 (obr.5) ul. Pszeniczna Nieruchomość niezabudowana, częściowo ogrodzona, płaska	834 m ² R1IIa	239.000 zł	47.000 zł 31.03.2026	GD2W/000 66026/2	07.04.2026 9:00	VI przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
2.	dz. nr 473 (obr.5) ul. Pszeniczna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	843 m ² R1IIa	241.000 zł	48.000 zł 31.03.2026	GD2W/000 66026/2	07.04.2026 10:30	V przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
3.	ul. Pszeniczna / ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	745 m ² R1IIa	215.000 zł	43.000 zł 31.03.2026	GD2W/000 66026/2	07.04.2026 12:00	V przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
4.	ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	806 m ² R1IIa	230.000 zł	46.000 zł 31.03.2026	GD2W/000 66026/2	07.04.2026 13:30	V przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
5.	ul. Pszeniczna / ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	744 m ² R1IIa	200.000 zł	40.000 zł 01.04.2026	GD2W/000 66026/2	08.04.2026 9:00	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
6.	dz. nr 488 (obr.5) ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	907 m ² R1IIa	250.000 zł	50.000 zł 01.04.2026	GD2W/000 66026/2	08.04.2026 10:30	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
7.	dz. nr 490 (obr.5) ul. Żytnia Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	885 m ² R1IIa	240.000 zł	48.000 zł 01.04.2026	GD2W/000 66026/2	08.04.2026 12:00	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
8.	dz. nr 492 (obr.5) ul. Żytnia Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	756 m ² R1IIa	210.000 zł	42.000 zł 01.04.2026	GD2W/000 66026/2	08.04.2026 13:30	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
9.	ul. Pszeniczna / ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	768 m ² R1IIa	216.000 zł	43.000 zł 02.04.2026	GD2W/000 66026/2	09.04.2026 9:00	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
10.	dz. nr 501 (obr.5) ul. Pszeniczna / ul. Żytnia Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	887 m ² R1IIa	252.000 zł	50.000 zł 02.04.2026	GD2W/000 66026/2	09.04.2026 10:30	VI przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
11.	dz. nr 502 (obr.5) ul. Pszeniczna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	839 m ² R1IIa	240.000 zł	48.000 zł 02.04.2026	GD2W/000 66026/2	09.04.2026 12:00	V przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
12.	dz. nr 508 (obr.5) ul. Pszeniczna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	816 m ² R1IIa	225.000 zł	45.000 zł 02.04.2026	GD2W/000 66026/2	09.04.2026 13:30	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
13.	dz. nr 511 (obr.5) ul. Pszeniczna Nieruchomość niezabudowana, nieogrodzona, płaska	646 m ² R1IIa	189.000 zł	37.000 zł 02.04.2026	GD2W/000 66026/2	09.04.2026 15:00	V przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
14.	dz. nr 525 (obr.5) ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, sąsiaduje z terenem ogrodzonym, płaska	779 m ² R1IIa	210.000 zł	42.000 zł 03.04.2026	GD2W/000 66026/2	10.04.2026 9:00	IV przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej
15.	dz. nr 527 (obr.5) ul. Jęczmienna Nieruchomość niezabudowana, częściowo ogrodzona, płaska	1148 m ² R1IIa	279.000 zł	55.000 zł 03.04.2026	GD2W/000 66026/2	10.04.2026 10:30	V przetarg	Teren zabudowy mieszkańcowej jednorodzinnej wzrostającej

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miasta Puck, ul. 1-go Maja 13, 84-100 Puck, w sali 115, 1 piętro.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu została zamieszczona na stronach internetowych: bip.miastopuck.pl i www.miastopuck.pl oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Puck. Bliższych informacji o wyżej wymienionych nieruchomościach można uzyskać w Urzędzie Miasta Puck, ul. 1-go Maja 13 (pok. 101), pod numerem tel. (58) 673-05-22/23/24 lub kierując pytanie na adres poczty elektronicznej nieruchomosci@miastopuck.pl.

Z up. Burmistrza Miasta
Piotr Ciskowski
Z-ca Burmistrza

Gdańsk/34423924

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 311),

Prezydent Miasta Gdańska wykonujący zadania Starosty

zawiadamia o wydaniu w dniu 25.02.2026 r. decyzji

nr WUiA-V.6740.1201-6.2025.BN.576540 zezwoleniu na realizację
inwestycji drogowej pn. :

**„Budowa ul. Turzycowej i Czerwińskiego w Gdańsku
wraz z kanalizacją deszczową od ul. Jabłoniowej
do ronda im. 77 Pułku AK”**

- powiat Miasta Gdańsk, Gmina Gdańsk, obręb 0048 (Szadółki), działki nr: 177/17, 177/46, 178/7, 178/8, 179/3, 181/14, 182/1, 185/3 (185/2), 185/4 (185/2), 185/5 (185/2), 190/10, 190/20, 232/36, 265/13, 265/25, 265/31, 265/32, 265/33, 265/34, 265/35, 275/1, 297/1 (297), 297/2 (297), 190/28, 190/32, 190/36, 265/12, 265/14, 265/15, 265/26, 265/28, 265/29, 265/36, 265/40, 274, 177/14, 177/18, 177/19, 177/47, 181/18, 181/19, 182/15, 204, 267.

Uwaga: w nawiasach podano numery działek przed podziałem wg oznaczenia
w katastrze nieruchomości

W związku z powyższym informuję strony postępowania administracyjnego, że informacje o inwestycji mogą uzyskać telefonicznie w godzinach pracy tut. Urzędu pod nr 58-526-813 lub osobiście po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu terminu z prowadzącym sprawę, a także mogą wnieść za pośrednictwem tut. Organu, odwołanie do organu wyższego stopnia, za pośrednictwem poczty, przez elektroniczną skrynkę podawczą lub bezpośrednio w kancelarii tut. Urzędu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego zawiadomienia. Zgodnie z art. 11g ust. 1a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych - odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej musi zawierać zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

Uwaga: Zgodnie z art. 49 § 2 k.p.a. zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego obwieszczenia.

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA

z up.
arch. Jacek Jabłoński
Kierownik Referatu Architektury-Wrzeszcz
/-/ dokument podpisany kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
tel.: 58 323 6451, fax: 58 323 64 98
e-mail: wuia@gdansk.gda.pl
www.gdansk.pl

Gdańsk/34423844

wyborcza

ŁÓDŹ

TYGODNIK

Piątek, 6 marca 2026 | Redaktor prowadząca Małgorzata Szlachetka

lodz.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: lodz@wyborcza.pl

FOT. MARCIN STEPIEN / AGENCJA WYBORCZA.PL

Inwestycje w Łodzi

Kupili mieszkania, teraz muszą iść w deweloperkę

► 6-7

Edukacja

Spór o ocenę funkcjonalną ucznia

Chodziło o wspieranie dzieci z trudnościami. Zamiast tego jest bunt nauczycieli i obawy rodziców.

Katarzyna Stefańska

Ta forma oceny ucznia miała wejść do szkół od 1 kwietnia, choć środowisko mówiło o niezłym primaaprilisowym żarcie – wyliczając błędy, nieprzygotowanie resortu i brak szerokich konsultacji społecznych. Wcześniej zapowiadano wrzesień zeszłego roku. Teraz MEN znowu zdecydowało się przesunąć termin. Chodzi o ocenę funkcjonalną ucznia – jak mówią nauczyciele – pomysł tyleż dobry w teorii, co fatalnie wdrażany.

– Na nasze pytanie, jak mamy to zrobić, skoro w klasach jest dwadzieścia parę dzieci nie odpowiedziano. Na wątpliwości, że nie mam kompetencji psychologa zatrudnionego w poradni, również – mówi nauczycielka.

– Przepraszam bardzo, ale jak mamy poznać ucznia i jego rodzinę, jeśli mamy pod opieką trzysta osób? – pytają się nauczyciele. I dodają: – Kolejny biurokratyczny gniot i godziny poświęcane na papiery.

WIĘCEJ PYTAŃ NIŻ ODPOWIEDZI

Ocena funkcjonalna ucznia ma wpisywać się w ideę edukacji włączającej. Nie ma zastąpić stopni, a być dodatkowym opisem tego, jak dziecko funkcjonuje w szkole, nie tylko czego się nauczyło, ale jak radzi sobie na co dzień. Do tej pory realizowana była u dzieci z niepełnosprawnościami. Rozszerzenie na wszystkich uczniów ma pomóc w lepszym wspieraniu i dostosowaniu metod nauczania do indywidualnych potrzeb dziecka.

Nauczyciele będą musieli tworzyć szczegółową diagnozę dotyczącą funkcjonowania dziecka, która ma obejmować nie tylko umiejętności szkolne, ale i kompetencje emocjonalne, zdrowotne i społeczne. Choćby na to, jak uczeń komunikuje się z rówieśnikami, jak radzi sobie z emocjami, czy potrafi się skoncentrować, jak reaguje na stres, jakie ma mocne strony, z jakimi barierami się mierzy. Szkoła miałaby korzystać ze standaryzowanego narzędzia – Kwestionariusza Szkolnej Oceny Funkcjonalnej (KSzOF). Na jego podstawie nauczyciele i specjaliści tworzyliby obraz funkcjonowania dziecka i plan wsparcia.

To odpowiedź resortu na problem opóźnień w udzielaniu wsparcia uczniom z trudnościami neurozwojowymi, społecznymi

i emocjonalnymi. Dziś system działa tak: jeśli dziecko ma poważniejsze trudności, rodzice idą do poradni psychologiczno-pedagogicznej. Tam rozpoczyna się procedura diagnozy. Dopiero po wydaniu orzeczenia szkoła uruchamia formalne wsparcie. Problem polega na tym, że procedury trwają miesiącami, nie wszystkie trudności kończą się orzeczeniem, a pomoc często przychodzi za późno. Ocena funkcjonalna miałaby temu zaradzić i przesunąć ciężar rozpoznania potrzeb do szkoły. Mówiąc prosto: nie czekamy na papier z poradni, tylko reagujemy wcześniej. Idea edukacji, w której system dostosowuje się do dziecka, a nie odwrotnie.

Zwolennicy wskazują trzy potencjalne korzyści. Po pierwsze – wcześniejsza interwencja. Jeśli nauczyciel widzi, że uczeń nie radzi sobie emocjonalnie albo poznawczo, może uruchomić wsparcie bez formalnej ścieżki orzeczniczej. Po drugie – spojrzenie na mocne strony. Zamiast koncentrować się wyłącznie na deficytach, szkoła ma dostrzegać zasoby dziecka. Po trzecie – pełniejszy obraz ucznia. Stopień z matematyki nie mówi, czy dziecko pracuje pod ogromnym napięciem, czy spokojnie i pewnie. Ocena funkcjonalna ma pokazać „koszt”, jaki uczeń ponosi w procesie uczenia się.

Tyle w teorii. Czas na praktyków.

PAPIER PRZYJMIE WSZYSTKO

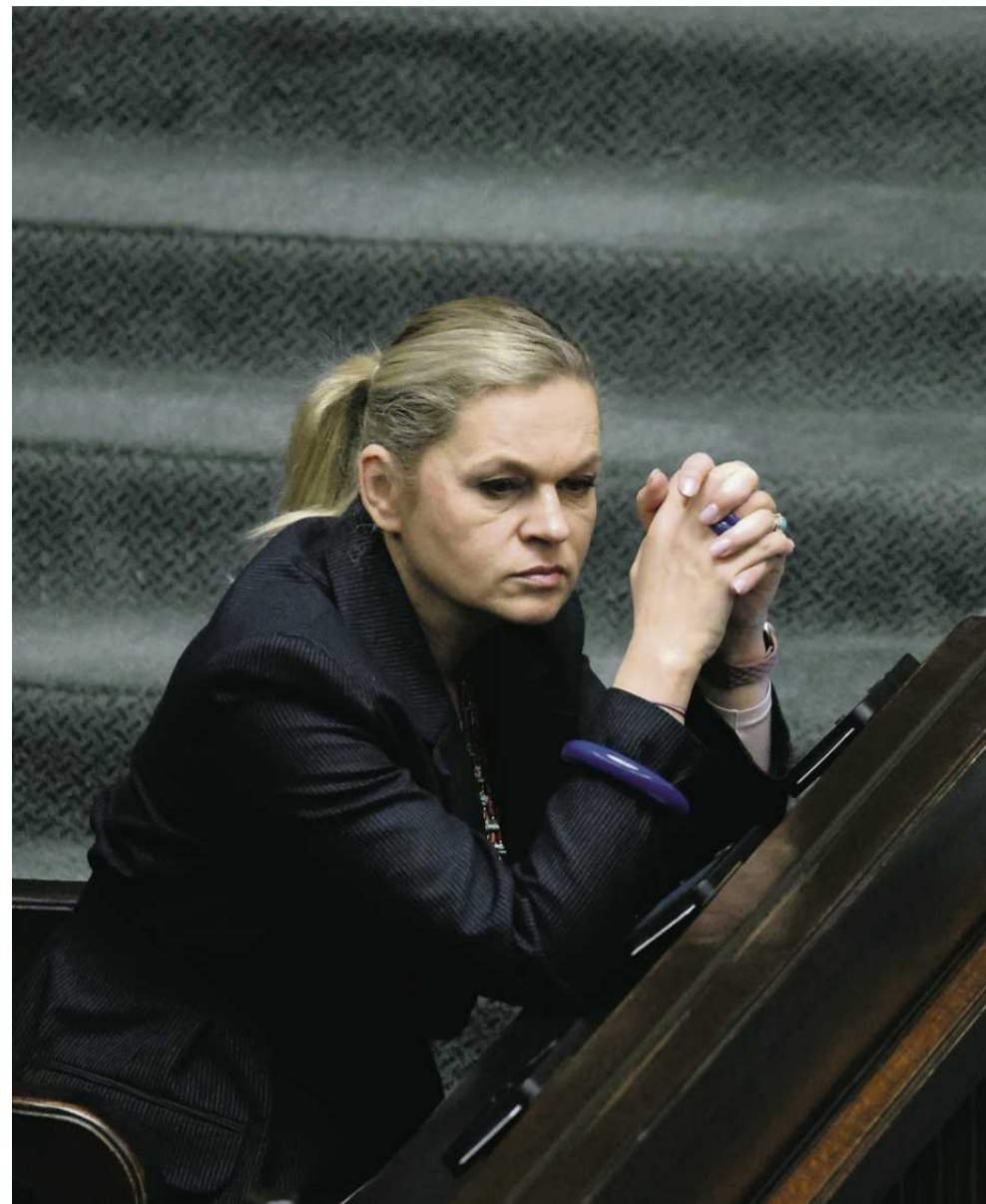
Nauczyciele ostrzegają, że „dodatkowe narzędzie” grozi tym samym, z czym polska szkoła zmagą się od lat: kolejną toną papierów i formalności, bez realnej pomocy uczniowi.

Dlaczego? – Bo przygotowują to ludzie, którzy nie mają nic wspólnego z pracą w szkole i wymyślili sobie ideę dobrze brzmiącą na papierze. Bo wiadomo, ten przyjmie wszystko – mówią nauczyciele.

Anna, polonistka ucząca w łódzkiej podstawówce opowiada o szkoleniu, w którym uczestniczyła pod koniec zeszłego roku: – Od prowadzących usłyszeliśmy, że przez kilka tygodni, albo miesięcy mamy obserwować jednego ucznia. Mają powstać zespoły pomocowe, w których będziemy się spotykać i co tydzień dokonywać ewaluacji ucznia, zamawiać potrzebne mu pomoce dydaktyczne, przydzielać zajęcia wyrównawcze i rozwijające zainteresowania. Na nasze pytanie, jak mamy to zrobić, skoro w klasach jest dwadzieścia parę dzieci nie odpowiedziano. Na wątpliwości, że nie

• 21 stycznia br., Sejm. Ministra edukacji Barbara Nowacka podczas pierwszego dnia 50. posiedzenia Sejmu X kadencji

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

mam kompetencji psychologa zatrudnionego w poradni, również.

– Jeśli do codziennych obowiązków dołożyć trzeba systematyczną, szczegółową ocenę każdego ucznia, to wciąż tej samej klasy nie uczy się lepiej, tylko traci się czas. Jeszcze żaden papier, ani sterta papierów nie pomogły uczniowi. Jestem przekonana, że za tym nie pójdzie ani jeden grosz więcej na zajęcia dodatkowe, wyrównawcze, albo na kółka zainteresowań – dodaje Mateusz, matematyka.

KWESTIONARIUSZ DLA PRZEDSZKOLAKA

To pytanie o realność wdrożenia. W szkołach, w których brakuje psychologów i pedagogów, takie założenia brzmią jak scenariusz z dobrze finansowanego systemu, nie z polskiej rzeczywistości. Wielu nauczycieli mówi wprost: bez dodatkowych etatów i pieniędzy na wsparcie, ocena funkcjonalna pozostanie dokumentem, a nie realnym narzędziem zmiany.

Drugi problem to zakres diagnozy. Nauczyciele pytają, gdzie kończy się kompetencja szkoły. Jeśli narzędzie obejmuje także kontekst rodzinny czy środowiskowy, pojawia się wątpliwość: czy szkoła powinna formalnie opisywać sfery życia prywatnego ucznia? Wielu pedagogów podkreśla, że nie są ani terapeutami, ani pracownikami socjalnymi, a projekt zdaje się od nich wymagać kompetencji diagnostycznych wykraczających poza standardową rolę nauczyciela.

Aneta, nauczycielka wychowania przedszkolnego: – To mi się nie mieści w głowie, w jaki sposób wprowadza się rzeczy, które w swoim założeniu są mądre, potrzebne i ważne. Na szkoleniu usłyszałam, żeby ćwiczyć diagnozę na papierze, bo nie chcemy być postawieni pod ścianą jak to wejście w życie. Kwestionariusz dla przedszkolaka zawiera 240 pytań. Ponad sto trzeba było wypełnić ciągiem, a potrzebuje spraw-

dzić rzeczy, które wymagają przygotowania. Są pytania o to, czy dziecko myje zęby, ale w niektórych naprawdę nie czuję się kompetentna, w innych nie posiadam takiej wiedzy. Skąd mam wiedzieć czy poród był o czasie? Albo określenie płci spośród trzech opcji: „kobieta”, „mężczyzna” i „inne”. Przepraszam, ale kim ja jestem, żeby takiej oceny dokonywać u trzylatka?

PROFIL PSYCHOLOGICZNY DZIECKA

Największe kontrowersje budzi punkt dotyczący analizy środowiska rodzinnego ucznia. I nauczyciele, i rodzice obawiają się, czy szkoła nie będzie ingerować w życie rodzinne oraz zbieranie wrażliwych informacji, które wykraczają poza kompetencje nauczycieli.

Rodzice są podzieleni. Część z nich przyznaje, że szkoła często zbyt późno reaguje na trudności dzieci. Z ich perspektywy szybka identyfikacja problemów, zwłaszcza emocjonalnych czy społecznych, byłaby wartościową. Wielu rodziców dzieci neuro różnorodnych mówi, że system reaguje dopiero wtedy, gdy problem staje się poważny.

Inni jednak podnoszą kwestie prywatności. Obawiają się, że szeroka diagnoza funkcjonowania może prowadzić do opisywania sytuacji rodzinnej w sposób uproszczony lub stygmatyzujący. Padają pytania o bezpieczeństwo danych, o możliwość wglądu w dokumentację, o to, kto i na jakiej podstawie będzie interpretował zapisy dotyczące funkcjonowania dziecka.

Marek, ojciec ucznia trzeciej klasy szkoły podstawowej, mówi wprost, że nie sprzeciwia się samej idei wsparcia, ale obawia się sposobu jej realizacji: – Jeśli szkoła widzi, że moje dziecko ma trudności z koncentracją albo przeżywa stres, oczywiście chcę, żeby reagowała. Ale czym innym jest rozmowa z wychowawcą, a czym innym tworzenie formalnego profilu funkcjonowania, który trafia do dokumentacji – mówi.

Jak podkreśla, niepokoi go zakres informacji, które mogą być zbierane: – Boję się, że zacznie się opisywanie tego, co dzieje się w domu, naszych relacji, stylu wychowania. Szkoła powinna wspierać, a nie analizować życie rodzinne. Gdzie jest granica? – pyta, zwracając uwagę na potencjalnie długofalowe skutki: – Dokument zostaje. Nauczyciele się zmieniają, ale papier w tecze zostaje. Jeśli ktoś raz wpisze, że dziecko ma problemy w relacjach albo z regulacją emocji, to czy za dwa lata kolejny nauczyciel nie będzie już patrzył na nie przez ten pryzmat? Nie chcę, żeby ktoś tworzył psychologiczny profil mojego dziecka bez mojej realnej kontroli nad tym, co i jak jest zapisywane – dodaje.

Podobne wątpliwości pojawiają się wśród innych rodziców: czy będą mieli pełny wgląd w dokumentację, możliwość sprzeciwu wobec zapisów i realny wpływ na interpretację obserwacji nauczycieli.

MEN SIĘ WYCOFUJE

Roman Lorens, ekspert edukacyjny pisze: „Ocena funkcjonalna ucznia to pomysł szlachetny w intencjach, ale naiwny w założeniach systemowych. W teorii wzmacnia edukację włączającą i indywidualne wsparcie; w praktyce grozi biurokratyzacją, inwigilacją i dodatkowym chaosem w już przeciążonej oświacie.”

Podobne wątpliwości wyraziła posłanka Magdalena Filipek-Sobczak z PiS, składając poselską interpelację. Pytała wprost o inwigilację rodzin, naruszenie konstytucyjnego prawa do prywatności i przerzucenie na szkoły kolejnej porcji biurokracji. Wskazywała, że jednolite formularze i procedury mogą ograniczać autonomię szkół, a nauczyciele dostaną obowiązek tworzenia

rozbudowanej dokumentacji bez realnego wsparcia. W interpelacji padły konkretne pytania: kto będzie administratorem wrażliwych danych, kto odpowie za ich bezpieczeństwo, czy rodzice będą musieli wyrażać odrębną, świadomą zgodę na zbieranie informacji o środowisku domowym dziecka, czy przeprowadzono analizę ryzyka etykietowania i pogłębiania nierówności oraz dlaczego tak duża zmiana nie została poprzedzona szerokimi konsultacjami i pilotażem.

Resort edukacji odpowiada lakonicznie, słowami wiceministry Izabeli Ziętki: – Ocena funkcjonalna ucznia nie będzie obowiązkowa od 1 kwietnia 2026 roku.

Do szczegółowych zarzutów się jednak nie odniosła. Wcześniej resort zaprzeczył doniesieniom o inwigilacji rodzin, wskazując, że narzędzia nie obejmują ingerencji w życie prywatne ani „kontroli w domach”, a ich stosowanie jest dobrowolne. Takie informacje powielał między innymi Instytut Ordo Iuris.

Rzeczniczka MEN Ewelina Gorczyca podkreślała, że ocena funkcjonalna „nie jest nową procedurą ani nową oceną w rozumieniu szkolnym i nie stanowi nowego obowiązku dla nauczycieli”. Jej zdaniem narzędzia są całkowicie dobrowolne, mają charakter pomocniczy i służą jedynie upo-

ządkowaniu obserwacji, które nauczyciele i tak prowadzą.

Jak tłumaczyła, kwestionariusze mogą uwzględniać wyłącznie informacje mające realny wpływ na funkcjonowanie dziecka w szkole, na przykład długotrwałą nieobecność rodzica czy trudną sytuację losową. Decyzję o ich zastosowaniu ma podejmować nauczyciel lub zespół nauczycieli, gdy uznają, że pomoże to w przygotowaniu opinii dla poradni psychologiczno-pedagogicznej. „Narzędzia mają charakter pomocniczy i zostały zaprojektowane tak, aby upraszczać i porządkować już wykonywane przez nauczycieli czynności obserwacyjne, a nie tworzyć nowy obowiązek czy dodatkową dokumentację” – zaznaczała Gorczyca.

MEN przekonuje również, że nie toczy się żaden odrębny proces legislacyjny dotyczący oceny funkcjonalnej ucznia, a data 1 kwietnia dotyczy zmian w obszarze orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, a nie wprowadzenia nowej procedury.

Tyle że wątpliwości nie zniknęły. Dla części nauczycieli i rodziców kolejne zapewnienia brzmią jak gaszenie pożaru komunikacyjnego, a nie odpowiedź na zasadnicze pytania o granice diagnozy, ochronę danych i realne obciążenie szkół.

Paweł Łęcki, nauczyciel i publicysta, komentuje w swoich mediach społecznościowych: „To już kolejna wycofanka. Nie chodzi nawet o to, czy słuszna, czy nie. Rzecz w tym, że mamy kolejny dowód na to, że ministerstwo pozoruje dialog i konsultacje, testuje na żywo rozwiązania, po czym w rezultacie ogłasza odwrót. Najprawdopodobniej dokładnie tak samo będzie z większą mityczną Kompassu Jutra, który jest formalną dekoracją – nic nie zmienia w zakresie fundamentalnych problemów polskiej edukacji”. ●

Dla części nauczycieli i rodziców kolejne zapewnienia brzmią jak gaszenie pożaru komunikacyjnego, a nie odpowiedź na zasadnicze pytania o granice diagnozy, ochronę danych i realne obciążenie szkół

REKLAMA

Łódź/34422983

**BANK
SPÓŁDZIELCZY
W ZGIERZU**

www.bszgierz.pl

SPRAWDŹ

»» **KREDYT** **MIESZKANIOWY** ««

„ **0 zł** prowizja za udzielenie kredytu

PROMOCJA TRWA DO 30.04.2026 r.

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi: 5,89 % dla następujących założeń: całkowita kwota kredytu: 379 083,33 zł, kredyt wypłacony jednorazowo, okres kredytowania: 216 miesięcy; wkład własny poniżej 50% wartości nieruchomości; oprocentowanie kredytu: 5,74% w skali roku – wyliczone jako suma aktualnej stopy bazowej kredytu (stopa zmienna WIBOR 3M: 4,05%) i marży Banku w wysokości 1,69%, 215 miesięcznych rat równych w wysokości 2 819,11 zł, ostatnia rata 2 820,11 zł, łączna liczba rat: 216. Całkowity koszt kredytu 230 064,43 zł, w tym: suma odsetek w całym okresie kredytowania: 229 845,43 zł, opłata przygotowawcza za rozpatrzenie wniosku: 0,00 zł, prowizja za udzielenie kredytu: 0,00 zł. Podatek od czynności cywilno-prawnych (PCC): 19,00 zł. W całkowitym koszcie kredytu Bank nie uwzględnia następujących kosztów: kosztu ubezpieczenia na życie, kosztu ubezpieczenia kredytowanej nieruchomości spoza oferty Banku oraz kosztu wyceny nieruchomości, gdyż nie jest dostawcą tych usług dodatkowych dla konsumenta. Całkowita kwota do zapłaty wynosi: 608 947,76 zł. Oprocentowanie kredytu jest zmienne i w okresie obowiązywania umowy kredytu może ulec zmianie w związku ze zmianą stopy referencyjnej Banku opartej na wskaźniku referencyjnym WIBOR 3M, która może spowodować, że koszty obsługi kredytu mogą wzrosnąć lub zmaleć. Zmienne oprocentowanie niesie za sobą ryzyko wzrostu wysokości raty, a tym samym całkowitej kwoty do zapłaty. Kalkulacja została dokonana na dzień 25.02.2026 r. na reprezentatywnym przykładzie.

UMŁ

Wszyscy ludzie potężnego

– To przekroczenie granic własnej arogancji – gromiła posłanka PiS, podczas gdy wiceprezydent zarzucała jej szaleństwo intelektualne. Przedmiot karczemnej awantury: Holding Łódź.

Piotr Brzózka

Sala obrad Rady Miejskiej w Łodzi niejedno już widziała, ale to starcie wiceprezydenta Tomasza Piotrowskiego z posłanką Agnieszką Wojciechowską van Heukelom miało wyjątkową moc. Było wrywanie mikrofonu i tabletu oraz ostra pyskówka. Pożywkę z tego miały nawet ogólnopolskie media.

– Ja się zwracam do pani z kulturą i klasą – przekonywał Piotrowski, choć chwilę wcześniej zarzucał oponentce głupotę wypowiedzi. Parlamentarzystka nie odpuszczała, brnąc w temat.

A tematem był Holding Łódź, potężna miejska spółka szykująca nie mniej potężną inwestycję – egzotyczną Dżunglę 360 w Ogrodzie Botanicznym w Łodzi. Pokłócili się o... datę powstania. Dla niektórych to koniec sprawy, my jednak postanowiliśmy wyjaśnić, kiedy utworzono spółkę i komu dała ona pracę. Przy okazji – pełna lista nazwisk w zarządach i radach nadzorczych firm powiązanych z Holdingiem Łódź. Nie zabraknie polityki.

Zanim jednak przejdziemy do meritum, oddajmy głos bohaterom śródowej sesji, która w tym punkcie bynajmniej nie miała się skupiać na samym Holdingu, lecz projekcie uchwały wyrażającej sprzeciw wobec planów budowy palmiarni za 380 milionów złotych. Gwoli ścisłości – uchwała nie przeszła, projekt jest kontynuowany.

WICEPREZYDENT KONTRA VAN HEUKELOM

Agnieszka Wojciechowska van Heukelom, posłanka PiS i pełnomocniczka partii Jarosława Kaczyńskiego w okręgu łódzkim, weszła na mównicę o 10.20. I się zaczęło. – Holding Łódź to jest spółka, która powstała w 2016 roku. Nie wiadomo, dlaczego miasto kolportuje informację, że spółka istnieje od zeszłego roku. Holding Łódź korzystał w poprzednich latach z pomocy publicznej. W roku 2023 otrzymał 22,3 mln zł od Prezydenta Miasta Łodzi. W 2022 – 18,9 miliona – stwierdziła Wojciechowska van Heukelom.

Posłanka dodała, że opiera się na danych z KRS, które ma przed sobą i może pokazać. Sugerowała też, że już od 2016 roku mogły istnieć plany „przejmowania być może części majątku, wnoszenia aportem, dofinansowania holdingu”. Poinformowała, że zwróciła się w tej sprawie do prezydenta Łodzi Hanny Zdanowskiej oraz „odpowiednich organów ścigania”.

W tym momencie mównicę przejął wiceprezydent Piotrowski: – Pani poseł, Hol-

• **Posłanka PiS Agnieszka Wojciechowska van Heukelom podczas posiedzenia Sejmu**

FOT. SEAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Wiceprezydent Tomasz Piotrowski podczas konferencji prasowej przy Piotrkowskiej** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ding jest od czerwca zeszłego roku, coś się pani pomyliło. Dawno nie słyszałem tak głupiej i manipulacyjnej wypowiedzi. Jestem porażony tą informacją. Po drugie, pani stan wiedzy na temat finansów publicznych jest porażający.

Wojciechowska van Heukelom wróciła na środek sali, wyciągając w stronę Piotrowskiego tablet. Ten przechwycił urządzenie. Dalej potoczyło się już wartko:

On: – Zobaczcie państwo jakie jest źródło informacji pani poseł: rejestr, kropka, io. Gratuluję źródła informacji.

Ona, odzyskując mikrofon, który przed chwilą odgął jej Piotrowski: – Tam się szuka podmiotów gospodarczych i tam również służby szukają. Niech pan nie opowiada bredni, pan się wykazuje totalną niewie-

dzą. A mówienie do posła, że to co powiedział jest głupie, to przekroczenie granic własnej arogancji.

On: – Pani głupotę powiedziała, a ja nazywam rzeczy po imieniu. Kiedy był Holding?

Ona: – Pan się nauczy czytać.
On: – Utworzyliśmy spółkę przed jej utworzeniem... to jest szaleństwo intelektualne.

Ona: – To nie jest szaleństwo intelektualne... jak pan prezydent chce dyskutować, to podyskutujmy razem. Zamyśl tego Holdingu powstał w 2016 roku a w 2015 powstała Łódzka Organizacja Turystyczna. I to wszystko ma wspólny mianownik, osobę pana Gossa [Łukasza, prezesa Holdingu i szefa rady stowarzyszenia ŁOT], któ-

ry był przez wiele lat był dyrektorem wydziału promocji [Urzędu Miasta Łodzi].

On: – Dobrze, nie będę już mówił, że pani mówi głupio, bo to każdy słyszy, po prostu będę się uśmiechał. Kompletnie nie ma pani wiedzy, wytwarza jakąś alternatywną rzeczywistość, jakieś teorie spiskowe... O, mafia jeszcze padła. Gdzie jest ta mafia, pani poseł?

A TERAZ FAKTY

Tak jak powiedział Tomasz Piotrowski, Holding Łódź powstał w 2025 roku, a pierwsze publiczne deklaracje dotyczące jego powołania padły kilka miesięcy wcześniej. Natomiast wskazana przez posłankę data 2016 nie jest zupełnie przypadkowa, wte-

go Holdingu Łódź

dy bowiem zarejestrowano spółkę Miejski Ogród Zoologiczny. Mówiąc w uproszczeniu – Holding jest prawnym następcą MOZ.

Co do szczegółów, prezes Łukasz Goss, podaje następujące daty:

- 1 kwietnia 2016: akt założycielski MOZ;
- 19 marca 2025: utworzenie grupy spółek i wniesienie ich udziałów do MOZ;
- 8 maja 2025: zmiana nazwy spółki na Holding Łódź.

Wspomnianą grupę spółek tworzą Aqua Park Łódź, Miejska Arena Kultury i Sportu oraz Expo Łódź, działające pod wspólną czapą nadzorczą utworzonego na bazie MOZ Holdingu Łódź, który jednocześnie nadal sprawuje pieczę nad ZOO. Wbrew błędnym sugestiom, które padają niekiedy w internetowej przestrzeni, Holding Łódź nie jest podmiotem prywatnym, lecz stuprocentową spółką gminy Łódź.

Ogłaszając plany dotyczące powstania Holdingu Łódź, miasto wspominało między innymi o spodziewanych korzyściach wynikających z utworzenia wspólnej dla czterech firm grupy podatkowej. Rok później prezes Goss mówił, że dzięki skali działania Holdingu wzrosła też pozycja negocjacyjna w rozmowach z bankami, której efektem jest obniżenie marży kredytu udzielonego na budowę Orientarium.

W ciągu niespełna roku swojej działalności Holding Łódź niejednokrotnie jednak wywoływał w Łodzi negatywne emocje. Największe kontrowersje wzbudziła masowo oprotestowana Dżungla 360. W ostatnim czasie dużo też mówi się składkach, które – w kwocie około 5 mln zł – cztery holdingowe spółki wpłaciły w 2025 roku do stowarzyszenia Łódzka Organizacja Turystyczna. To zaś zrodziło pytania nie tylko o finansowe, ale też personalne relacje na linii miasto-spolki-ŁOT.

Abstrahując od tego zamieszania, przyjrzyjmy się teraz, kto jest kim w Holdingu i trzech pozostałych firmach.

ŁUKASZ GOSS I INNI

Łukasz Goss szefem Holdingu Łódź jest niejako przez zasiedzenie, bo wcześniej, od połowy 2024 roku był prezesem Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Łodzi. Zanim trafił na ten fotel, zajmował stanowisko w radzie nadzorczej łódzkiego ZOO. W owym czasie Goss był też dyrektorem Biura Promocji Urzędu Miasta Łodzi i już wtedy uchodził za jednego z najbliższych współpracowników Tomasza Piotrowskiego. Zanim wszedł na urzędniczą ścieżkę, pracował jako dziennikarz w łódzkim oddziale TVP.

Wcześniej jednoosobowy zarząd MOZ, w czasach Holdingu rozrósł się do trzech gabinetów. W jednym z nich zasiada Urban Kielichowski, który poprzednio był dyrektorem finansowym Łódzkich Inwestycji, a więc spółki, na czele której – przed przejściem do magistratu – stał Tomasz Piotrowski. Kielichowski to finansista z doświadczeniem w sektorze bankowym, w 2021 roku ściągnięty do „miasta” przez wiceprezidenta Adama Pustelnika. Został wtedy pełnomocnikiem Hanny Zdanowskiej, miał się zajmować nowymi formami projektów inwestycyjnych.

Skład zarządu uzupełnił Krzysztof Maciaszczyk, który w dawnych czasach był wiceprezesem łódzkiego Próchnika i menedżerem w Redanie Radosława Wiśniewskiego. Później, w latach 2010-21, był prezesem MAKiS, w między czasie stając się bohaterem głośnej w Łodzi sprawy. Chodziło o rozdawanie wejściówek do Atlas Areny. Maciaszczyk wyjaśniał, że robił to w celach promocyjnych. Prokuratura uznała jednak, że doszło do wyrządzenia szkody majątkowej na kwotę 288 tys. zł. Prezes został zatrzymany przez CBA. W sądzie sprawa ciągnęła się trzy lata, kończąc prawomocnym wyrokiem niewinniającym.

BEZ PRZYPADKOWYCH NAZWISK

Szefem rady nadzorczej Holdingu Łódź jest Bartosz Hajdan, który kilkanaście lat temu był rzecznikiem prasowym łódzkiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej, zarządzanego przez Krzysztofa Makowskiego. Do spółki, wówczas będącej Miejskim Ogrodem Zoologicznym, trafił na początku jej istnienia, niemal 10 lat temu. Nieoficjalnie: z rekomendacji Tomasza Treli, dziś posła Lewicy, wtedy wiceprezydenta Łodzi.

Kolejnym członkiem rady jest Jarosław Berger, były radny miejski i wojewódzki SLD. W przeszłości był też m.in. rzecznikiem prasowym Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi oraz prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dziś jest wicedyrektorem łódzkiego Instytutu Technologicznego. Uchodzi za bliskiego współpracownika Dariusza Jońskiego, niegdyś posła Lewicy, a teraz eurodeputowanego Koalicji Obywatelskiej.

Grzegorz Sikora to były podwładny Łukasza Gossa. W czasach, gdy obecny prezes Holdingu Łódź kierował Biurem Promocji UMŁ, Sikora był tam zastępcą dyrektora. Obecnie jest zatrudniony w innej magistrackiej jednostce, Biurze Kreacji Wizualnej. Sikora to artysta, nieformalny art director miasta. Jak pisaliśmy w „Wyborczej”, był jedynym członkiem rady nadzorczej, który wsparł Gossa w pomysły przelania 1,5 miliona złotych składki do Łódzkiej Organizacji Turystycznej. W tym czasie wystawiał ŁOT faktury za swoje usługi graficzne.

Mateusz Sipa na co dzień pełni obowiązki dyrektora Biura Rozwoju Gospodarczego i Współpracy międzynarodowej UMŁ, nieoficjalnie uchodzi za „człowieka Adama Pustelnika”.

Maciej Myszkowski to z kolei sekretarz miasta... Starachowice. Kierunek „egzotyczny”, ale sprawdzony. Obecny prezydent tego miasta Marek Materek otrzymał pięć lat temu posadę w radzie nadzorczej Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w Łodzi. Miesiąc wcześniej, piastujący dyrektorskie stanowisko w MPO radny Platformy Tomasz Kacprzak zaczął pracę w radzie starachowickiego Zakładu Energetyki Ciepłej. Zasiada w niej do dziś.

AQUA PARK ŁÓDŹ

Zarząd Aqua Park Łódź jest obecnie jednoosobowy. Urzędujący od 2023 roku prezes Krzysztof Babij to były wieloletni dziennikarz Radio Łódź, który – podobnie jak Goss – trafił później do Biura Promocji UMŁ.

Przechodząc do Aquaparku opuścił stanowisko wiceprezesa Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, pozostając tam jednak w roli dyrektora ds. marketingu i komercjalizacji.

W radzie nadzorczej Aqua Park Łódź zasiada nie kto inny, a Łukasz Goss. Stanowisko objął latem 2025 roku. Podkreśla, że tę funkcję piastuje nieodpłatnie. Kolejną postacią związaną na co dzień z Holdingiem Łódź jest Karina Słódko, pełniąca w tej spółce funkcję prokurenta.

Przewodniczącym rady jest Łukasz Napieralski, zastępca burmistrza Konstancji Łódzkiej. Trafił tu cztery lata temu. Tytułem ciekawostki można podać, że chwilę wcześniej do rady nadzorczej Przedsiębiorstwa Komunalnego Gminy w Konstancji Łódzkiej został skierowany Tomasz Piotrowski.

W ciągu niespełna roku działalności Holding Łódź niejednokrotnie wywoływał w Łodzi negatywne emocje. Największe kontrowersje wzbudziła masowo oprotestowana Dżungla 360

Kolejnym członkiem rady to Krzysztof Jagiełło, który przed laty był prezesem Zakładu Szlifówek Ponar – Łódź; później został jego likwidatorem. Szerszej publiczności znany jest jednak przede wszystkim jako polityk – był szef SLD w Łodzi i pełniący z nadania Rady Miejskiej obowiązki prezydenta miasta w 2002 roku. Jagiełło ubiegał się potem o reelekcję w wyborach powszechnych, ale przegrał w drugiej turze z Jerzym Kropiwnickim.

Stawkę uzupełnia Janusz Skonieczny, przedsiębiorca działający między innymi w branży usług ochroniarskich.

ARENA KULTURY I SPORTU

Prezesem MAKiS jest Maciej Łaski, który wywodzi się z branży muzycznej – przez dłuższy czas był menedżerem łódzkiego zespołu L.Stadt. Ale też ma poważny epizod w samorządzie. W latach 2009-12 pracował w biurze prasowym urzędu marszałkowskiego, a potem był tam dyrektorem Departamentu Promocji i Współpracy Międzynarodowej. Następnie został dyrektorem w miejskim Łódzkim Centrum Wydarzeń. Nie tylko ze względu na wspólną miłość do muzyki kojarzony jest z wiceprezydentem Tomaszem Piotrowskim.

Na czele rady nadzorczej MAKiS stoi Agnieszka Stępnik, która na co dzień urządza blisko Hanny Zdanowskiej. Jest dyrektorem Departamentu Prezydenta, a jej nazwisko jest pierwszym, które w BIP UMŁ wyświetla się w drabince organizacyjnej struktury urzędu.

W radzie zasiada też Ali Koussan, znany łódzki stomatolog i przedsiębiorca przez lata działający w branży gastronomicznej. Pochodzący z Libanu Koussan w pierwszej kadencji Hanny Zdanowskiej był jej społecznym doradcą ds. ulicy Piotrkowskiej. Prywatnie – brat zmarłego niedawno Ismata

Koussana, jednego z twórców potęgi łódzkiego Widzewa w latach 90.

Kim są kolejni członkowie rady MAKiS? Marcin Malyszczuk to prezes poznańskiej spółki Zakład Zagospodarowania Odpadów. W Łodzi anonsowany jako jeden z najbliższych współpracowników prezydenta Poznania Rafała Jaśkowiaka.

Paweł Dziemdziała pracował wcześniej między innymi jako główny specjalista ds. public relations w Grupowej Oczyszczalni Ścieków, a w latach 2020-21 był w zarządzie łódzkiego MPO. Politycznie zaangażował się w SLD. Prywatnie – syn dawnego senatora Sojuszu Józefa Dziemdziały.

Jest w tym gronie również Urban Kielichowski. To powtarzalny schemat – każdy z członków zarządu Holdingu Łódź ma nieodpłatne stanowisko w radzie nadzorczej jednej z trzech pozostałych spółek grupy.

DESANT Z TOMASZOWA

Prezesem działającej w branży eventowej spółki Expo-Łódź od 10 lat jest prawniczka Anna Adamska-Makowska. To była radna miejska SLD, prywatnie żona dawnego eseldowskiego wojewody i „barona” Krzysztofa Makowskiego, który dziś jest miejskim radnym Lewicy. Gdy w 2016 roku otrzymała nominację na fotel prezesa, w politycznych kuluarach przypomniano, że kilkanaście miesięcy wcześniej jej małżonek wycofał się z walki o prezydenturę Łodzi, popierając Hannę Zdanowską.

Na stanowisku wiceprezesa zatrudniona jest Barbara Klatka. W Łodzi mało znana, co innego w Tomaszowie Mazowieckim, gdzie jest przewodniczącą rady miejskiej. W ostatnich wyborach była kandydatką Koalicji Obywatelskiej na prezydenta tego miasta. Latem 2025 roku, w gorącej atmosferze lokalnych sporów politycznych, zrezygnowała z członkostwa w KO.

Z Tomaszowa wywodzi się też jeden z członków rady nadzorczej, Arkadiusz Gajewski, który niegdyś był szefem tamtejszej Platformy. W dwóch poprzednich kadencjach Gajewski był radnym sejmiku województwa łódzkiego.

Barwną polityczną przeszłość ma przewodniczący rady Expo-Łódź, Jan Mędrzak. To były szef miejskich struktur Platformy Obywatelskiej w pierwszych latach jej działania, a także wieloletni radny PO i dyrektor ds. eksploatacji w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym.

Zgodnie ze wspomnianym wyżej schematem, do rady nadzorczej Expo Łódź dookooptowano w 2025 roku członka zarządu Holdingu Łódź – w tym przypadku jest to Krzysztof Maciaszczyk.

Szerzej nieznana jest Monika Wiśniewska, w kuluarach można tylko usłyszeć, że to prawniczka kojarzona z posłem Pawłem Bliźniukiem. Niewiele mówi się też o Edycie Girczyc. Ponoć pochodzi z Włocławka, a więc miasta, z którym firma Expo-Łódź współpracowała już personalnie. Wcześniej bowiem w radzie nadzorczej spółki zasiadał związany z Lewicą wiceprezydent Włocławka Krzysztof Kukucki.

Tytułem ciekawostki można dodać, że po ostatnich wyborach do rady nadzorczej spółki Miejskie Budownictwo Mieszkanowe, działającej właśnie we Włocławku, został oddelegowany Krzysztof Makowski. Mąż prezesa Expo-Łódź. ●

Mieszkania

Nie doczekali się kluczy

– Staraliśmy się rozwiązać aferę, ale dzisiaj chcemy dostać nasze mieszkania. A Sapotę i tak prokuratura ukarze – mówi Łukasz, który walczy o dokończenie inwestycji w Łodzi.

Piotr Brzózka

Aneta podpisała umowę w lutym 2022 r. 75-metrowe mieszkanie na łódzkim osiedlu Tuwima Gardens miało być gotowe w listopadzie 2023. Dwa i pół roku później snuje ambitny plan. Razem z zarządcą, innymi nabywcami i byłymi podwykonawcami chce doprowadzić do ukończenia budowy w roku 2027.

– Niestety, będzie się to wiązać z dopłatą około 1,3 tys. zł za m kw. W moim przypadku wyjdzie łącznie 90 tys. Dużo – mówi. Podobne kroki chcą też podjąć klienci HREIT, którzy kupili mieszkania przy Łozowej 48 w Łodzi i do dziś nie doczekali się kluczy. W tym

przypadku nastąpił zwrot akcji o 180 st. Wcześniej pomysł był inny.

Perypetiom nabywców mieszkań, a także inwestorów lokujących w nich kapitał, twórca HREIT Michał Sapota przygląda się zaozornie – na początku lutego sąd podtrzymał decyzję o przedłużeniu aresztu. Przedsiębiorca ma już postawione zarzuty doprowadzenia 1434 osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 342 mln zł, ale dochodzenie wciąż trwa. Prokuratura szacuje, że straty mogą sięgać 2-3 mld zł.

AFERA HREIT

Za pośrednictwem spółek celowych HREIT podjął się realizacji inwestycji w całym kraju,

• **Opuszczona i niedokończona inwestycja Tuwima Gardens** FOT. MARCIN STEPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

w tym trzech w Łodzi: Tuwima Gardens, Tuwima Sky oraz Apartamenty Łozowa. Większości nie udało się ukończyć, niektóre utknęły na wstępnym etapie. Firma nie działała jak klasyczny deweloper. Zamiast posilkować się bankowymi kredytami, pozyskiwała kapitał od indywidualnych inwestorów, którzy zrzucali się na kolejne projekty, licząc na udział w przyszłych zyskach. Dlatego prokurator-

skie śledztwo obejmuje dwie główne kategorie poszkodowanych: nabywców mieszkań i tych, którzy wyłożyli pieniądze. Do tego dochodzą inni wierzyciele.

– Teraz koncentrujemy się na poszkodowanych podwykonawcach – mówi „Wyborczej” Paweł Jasiak, rzecznik Prokuratury Okręgowej w Łodzi. W grudniu ub.r. śledczy podali wyliczenie obrazujące sytuację nabywców w kilku

REKLAMA

Łódź/34422674

XXVIII ŁÓDZKIE SPOTKANIA BALETOWE

Świat tańczy w Łodzi

Od 11 do 30 kwietnia 2026 r. Teatr Wielki w Łodzi znów stanie się stolicą światowego tańca. XXVIII edycja Łódzkich Spotkań Baletowych – z 55-letnią tradycją – przyciągnie najważniejsze zespoły i nazwiska świata współczesnej choreografii

Biennale z historią

Zainicjowane w 1968 r. przez Stanisława Piotrowskiego, Witolda Borkowskiego i Stanisława Dyzbardisa, przy wsparciu Zygmunta Latoszewskiego, Łódzkie Spotkania Baletowe wyrosły na największe i najbardziej prestiżowe wydarzenie baletowe w Polsce. Idea pozostaje niezmienna: prezentować najciekawsze zjawiska baletu klasycznego i tańca współczesnego oraz umożliwiać publiczności bezpośredni kontakt z wybitnymi artystami świata.

„Supernova” na otwarcie

11 i 12 kwietnia tancerze z Teatru Wielkiego w Łodzi pokażą „Supernova” – dyptyk Sharon Eyal i Jacka Przybyłowicza. W programie „Bedroom Folk” (pierwotnie dla Nederlands Dans Theatre) oraz prapremierowe „Echoes” do muzyki Adama Walickiego. To wieczór intensywnych

emocji i precyzyjnej pracy zespołowej – eksplozja energii na start festiwalu.

Mistrzowie w ruchu

15 i 16 kwietnia powróci English National Ballet z programem „Masters in Motion: Forsythe / Pite”. Hipnotyczne „Body and Soul” Crystal Pite mierzy się z doświadczeniem straty, a „Playlist (EP)” Williama Forsythe’a – z popową ścieżką dźwiękową – przynosi czystą radość tańca.

Akram Khan i żywioty

21 kwietnia Gauthier Dance zaprezentuje „Turning of Bones” Akrama Khana – osobisty dialog z własnym dorobkiem i refleksję nad pamięcią oraz przemocą. 23 kwietnia ten sam zespół pokaże „Elements” – cztery choreograficzne żywioty w interpretacjach m.in. Sharon Eyal, Mauro Bigonzettiego, Andonisa Foniadakis i Louise Lecavalier.

Portugalska epopeja

Na finał 29 i 30 kwietnia: Companhia Nacional de Bailado w „Os Maias” – pierwszej baletowej adaptacji powieści Eça de Queirósa. Fernando Duarte łączy literacką ironię z ekspresją tańca, a muzykę na żywo wykonają António Rosado i soliści Portugalskiej Orkiestry Kameralnej.

inwestycjach. W przypadku łódzkich wyglądało to następująco:

- Tuwima Gardens: 138 osób łącznie przekazało 40 596 785 zł;
- Tuwima Sky: 80 osób, 14 569 815 zł;
- Łozowa 48: 32 osoby, 7 344 038 zł.

Równolegle toczą się inne procesy dot. HREIT i rozlicznych jej spółek zależnych. W przypadku całej grupy ustanowiony zarządca przymusowy dąży do upadłości, nie zostawiając suchej nitki na wniosku Sapoty o przeprowadzenie sanacji, czyli postępowania naprawczego. Ale w przypadku mniejszych firm, odpowiadających z konkretne projekty, sytuacja jest zróżnicowana. I tak:

Spółka Apartamenty Tuwima (inwestycja „Sky”) jest już w stanie upadłości; sąd oddalił wniosek o sanację. Budowa osiedla, w którym miały powstać 874 mieszkania, utknęła na poziomie płyty fundamentowej.

Spółka Trust X odpowiedzialna za Tuwima Gardens (165 mieszkań) od stycznia 2026 r. jest w sanacji. Projekt jest zaawansowany, do wykonania pozostały głównie prace wykończeniowe.

Spółka Łozowa 48 (418 planowanych mieszkań), która nie zależy bezpośrednio od HREIT, ale jeszcze jednej spółki (HRE Trust) – w tym przypadku jest złożony wniosek o sanację, rozstrzygnięcia mają zapadać wkrótce.

BETON ZAMIAST WIEŻ

Ulica Tuwima zaczyna się w okolicach Piotrkowskiej. Kończy już za Nowym Centrum Łodzi. Właśnie tam, pod numerami 95 i 97, kilka lat temu wystartowały dwie inwestycje HREIT. Wcześniej na tym zaniedbanym terenie działały hurtownie, obok jest Castorama. Ale po drugiej stronie malowniczo – nieprzebrane morze drzew w Parku 3 Maja i Parku Baden-Powella. Oczom osób przyjeżdżających od strony śródmieścia jako pierwsza ukazuje się inwestycja Tuwima Sky. Miało być pięć wież, jest masa betonu, z którego wystają zbrojenia. Zdjęcia nagiej płyty fundamentowej od kilkunastu miesięcy obiegają media, będąc niemal ikoniczną ilustracją problemów HREIT. Ale dwa numery dalej udało się zrobić więcej. Budynki w Tuwima Gardens już stoją, jeden prawie skończony, kolejny bez ocieplenia zewnętrznego i części przyłączy. – Prawnicy mówili, że w inwestycjach, które są na wstępnym etapie, lepsza jest upadłość. Ale u nas, gdzie zaawansowanie wynosi 80-90 proc., od razu byliśmy za sanacją. Przy upadłości syndyk nie bierze raczej pod uwagę dokończenia budowy, tylko szybką sprzedaż i zaspokojenie wierzycieli. A nam chodzi o to, żeby te mieszkania powstały. Zależy nam, bo to fajna lokalizacja, prawie centrum, ale na uboczu – mówi Aneta.

Swoją czas dzieli na pracę zawodową i walkę o przyszłość inwestycji; zasiada we władzach stowarzyszenia, które zawiązali nabywcy mieszkań przy Tuwima 97. – Historia ja z filmu – stwierdza. I wspomina, że wniosek o sanację spółki Trust X został złożony już w maju 2025 r., ale na rozstrzygnięcia trzeba było czekać bardzo długo. Też ze względu na problem z drogą osiedlową, którą trzeba wybudować kosztem 10-12 mln. Zaznacza, że Sapota podpisał niekorzystne z ich punktu widzenia porozumienie z miastem, które obciąża spółkę kosztami w zamian za inną działkę. – Rozmawialiśmy z dużą łódzką firmą, która mogłaby dokończyć budowę. Ale deweloper chciał nas obarczyć wydatkiem na drogę. To oznaczałoby dopłatę na poziomie 3 tys. zł za m mieszkania. Odrzuciliśmy ofertę. Udało się jednak nawiązać kontakt z byłymi podwykonawcami i to oni prawdopodobnie zajmą się wykończeniem – mówi Aneta, dodając: – Kupując mieszkania, płaciliśmy po 8-10 tys. za m kw. Teraz pani zarządca wyliczyła nam dodatkowo 1,3 tys. zł. Na szczęście nie brałam kredytu, są

jednak w naszej grupie osoby, które pożyczyły pieniądze, więc nie wiem, czy wszystkich będzie stać. Ale liczymy, że kiedy budowa zostanie ukończona za dwa lata, mieszkania i tak będą warte więcej niż to, co wydaliliśmy.

ŁOZOWA 48

To trochę inna historia, choć jej koniec może być podobny. Osiedle powstaje na obrzeżach, niedaleko granic Zgierza. Dziś są tam tylko fundamenty. Pierwszych klientów zapewniano, że klucze odbiorą pod koniec 2024 r. Szybko się zorientowali, że coś idzie nie po ich myśli. Zaczęli do siebie dzwonić, ktoś rzucił: „to jakiś wał”. Potem okazało się, że nie tylko ich budowa stoi. Media zaczęły donosić o ogólnopolskiej aferze.

Prokuratorskie śledztwo obejmuje dwie główne kategorie poszkodowanych – nabywców mieszkań i tych, którzy wyłożyli pieniądze

Gdy rozmawialiśmy z nabywcami mieszkań kilka miesięcy temu, opowiadali się za postępowaniem upadłościowym. Jeszcze na początku grudnia usłyszeliśmy: – Znaleźliśmy dwóch deweloperów i w przypadku upadłości wybralibyśmy z syndykiem jednego z nich, żeby dokończył nasze mieszkania bez dopłat.

Teraz jednak sytuacja zmieniła się diametralnie. Do sądu trafił wniosek o sanację. Uznano, że to lepsze wyjście mimo nikłego zaawan-

sowania prac. Jest nawet załączek biznesplanu. – Mamy dwóch wykonawców i dewelopera. Mogą wejść z kapitałem albo wybudować osiedle i poczekać na opóźnioną płatność lub też rozliczyć się w mieszkaniach. Wykonawcy wybierają dwie ostatnie opcje. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, w wakacje zaczęlibyśmy budowę i sprzedaż pozostałych mieszkań, spłacając tych, którzy wypowiedzieli umowy, i pozostałych wierzycieli, a do tego dając zarobić inwestorom – mówi Łukasz Mendyk, szef zawiązanej przy tej inwestycji stowarzyszenia. I dodaje: – Plan jest taki, że zarządca sanacyjny przejmuje spółkę, wyprowadza na prostą, sprzedaje mieszkania, robi zysk na kolejnych etapach.

Co ciekawe, inicjatywy klientów łódzkich inwestycji, a także tych, którzy kupili mieszkania w innych miastach (Grodzisk Mazowiecki, Rumia, Świdnica), firma HREIT postanowiła wpisać w swoją ofensywę PR prowadzoną w kontrze do działań i komunikatów przesyłanych mediom przez kancelarię RZMK Restructuring, która jest zarządcą przymusowym interesu Michała Sapoty.

Postponując wniosek o sanację całej grupy HREIT, kancelaria informowała o sytuacji ekonomicznej, która „nie daje realnych perspektyw zaspokojenia wierzycieli”. Marcin Kubicki, prezes RZMK, komentował: – Powinniśmy zadbać o interesy pokrzywdzonych, a nie dawać czas na kolejne nieudolne próby odrodzenia się firmy, która miała już wiele możliwości naprawy swoich błędów, z których nie skorzystała.

Łukasz Mendyk, nabywca jednego z apartamentów przy Łozowej, od sporów „na górze” odcina się, mówiąc: – Chcemy pokazać, że to, co robimy, nie jest inicjatywą Sapoty, tylko nabywców, wierzycieli. Staraliśmy się tę aferę rozwiązać, ale dzisiaj przede wszystkim chcemy dostać nasze mieszkania, żebyśmy nie byli stratni. A Sapotę i tak prokuratura ukarze. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34423721

Wszystkim PANIOM z okazji
DNIA KOBIET życzymy dobrego
zdrowia, pomyślności, uśmiechu,
pogody ducha, poczucia samorealizacji
i spełnienia we wszystkich sferach życia.

Rodzina Skrzydlewskich

H. SKRZYDLEWSKA

sieć kwiaciarni

skrzydlewska.pl

KwaciarnieSkrzydlewska

kwaciarnieskrzydlewska

Wokół Piotrkowskiej

Mały lokal, wielka kremowość

Nie ma długiej karty ani kuchennej rewolucji. Jest sernik baskijski i ambicja, by był najlepszy.

Robert Grześkowiak

Weronika spróbowała dwóch wersji: klasycznej i czekoladowej. – Obie zasługują na uwagę. Kremowe, wyraziste, zbalansowane w słodczy – mówi. Najpierw bliższa była tradycji, ale gdy czekoladowy kawałek odstawił swoje w lodówce i trafił na talerzyk obok gorącej herbaty, proporcje się wyrównały.

Lokal jest niewielki. Wnętrze nowoczesne, oszczędne w formie. Chwila rozmowy z obsługą i atmosfera staje się przyjazna. Można tu przyjść ze zwierzętami (były psy, jaszczurki, papuga). Jest też szansa na pracę z laptopem – pod stolikami są gniazdka.

Niemal cały proces przygotowania deserów odbywa się na oczach gości. Norbert Szefer, szef kuchni, dodaje, że część półproduktów powstaje wprawdzie w centralnej kuchni – w Restauracji Ramki na Piotrkowskiej – ale same serniki, kruszonka, sos angielski i lody przygotowują się w lokalu Mama Sernik & Kruszonka przy Nawrot 2. – Jestem fanem sernika, to

• W Cukierni Mama Sernik & Kruszonka przy ul. Nawrot 2

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

mój ulubiony deser – przyznaje Kamil Piotrowski, menedżer restauracji.

Skąd nazwa? – Sernik kojarzy się z domem, z mamą, z niedzielą po obiedzie – mówi Piotrowski. Słyszę, że w ub.r. sernik baskijski był wyjątkowo popularny, szczególnie po publikacji przepisu na wersję pistacjową.

Według TasteAtlas – interaktywnej encyklopedii i mapy dań świata – sernik należy do czołowych pol-

skich deserów obok szarlotki czy pączków. Podawany od połowy lutego przy ul. Nawrot 2 baskijski wpisuje się w ten trend i próbuje go tworzyć rozwijając.

Nie należy do entuzjastów sernika, ale i ja uległem modzie na baskijski, w którym dominuje kremowa, niemal musowa konsystencja. Widelec zanurza się w nim jak w maśle. Smak wyrazisty. Szefer wyjaśnia, że klasyczny

polski sernik powstaje na twarogu półtłustym lub tłustym. Mielonym. Baskijski na serkach kremowych: – Nasz przygotowujemy na czterech różnych. Im tłustszy, tym lepszy efekt.

Sernik waniliowy, pistacja, czekolada belgijska, tiramisu, kokos, matcha. Trwają też prace nad wersją wytrawną – quattro formaggi z dodatkiem m.in. gorgonzoli i sera koziego.

Ciasto pieczone jest w wysokiej temperaturze – wierzch jest mocno przypieczony, wręcz spalony. W środku kremowe, aksamitne, lekko płynne. Charakterystyczne jest połączenie słodczy z delikatną słonością sera i nutą karmelizacji na wierzchu.

Po Łodzi Wrocław

– Wszystko zaczęło się cztery- pięć lat temu od Ramek i Restauracji Siekany Mieszany przy Piotrkowskiej 144 – mówi Szefer. To tam powstał fundament pod kolejne projekty: kuchnia polska i bistro z tatarami – Siekany, Delano, przestrzeń eventowa, a następnie bistro w szpitalu WAM z domowymi obiadami, kanapkami i śniadaniem. Potem Felicita – pizzeria; dziś w Łodzi działają dwie Felicities, trzecia w planach. W ub.r. powstało Niebo z foccją, teraz Mama Sernik & Kruszonka. – Za miesiąc-dwa, otwieramy Sieka-

nego we Wrocławiu. Pierwszy koncept poza Łodzią – zapowiada Szefer.

Jego droga do gastronomii zaczęła się w domu, przy kuchennym stole. Pałeczkę do gotowania przejął po babci Bożence. – Myślałem o wojsku. Sprawdziłbym się też jako architekt wnętrz. Ale pokochałem gotowanie. To wina babci – wspominał w rozmowie z „Wyborczą”.

Ramki zaskoczyły

– Nie skupiamy się na jednej marce, rozwijamy to, co sami czujemy i lubimy – podkreśla Szefer. Ramki, mówi, „bardzo zaskoczyły”, mają dobre opinie. I dodaje: – Szukamy przestrzeni, w której możemy zaproponować coś autentycznego, a nie kopiować istniejące rozwiązania.

Zapewnia jednocześnie: – Dbamy o jakość – jesteśmy obecni w lokalach, kontrolujemy receptury, szkolimy pracowników. Każda zmiana wychodzi od nas.

Miejsce musi być dopracowane wizualnie, by goście chcieli robić zdjęcia i dzielić się nimi w internecie. – Jeśli ktoś najpierw „zje wzrokiem”, zrobi zdjęcie, a potem spróbuje i uzna, że to naprawdę dobre, miejsce zaczyna żyć własnym życiem – zaznacza menedżer restauracji. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34423900

GPB-II.7820.14.2025.AS/MP

**OBWIESZCZENIE
WOJEWODY
ŁÓDZKIEGO**

Wojewoda łódzki zawiadamia, na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, zwanej dalej „specustawą drogową” oraz art. 10 § 1, art. 49 i art. 73 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „Kpa”, że na wniosek złożony w dniu 27.10.2025 r., uzupełniony i skorygowany w dniu 23.12.2025 r. i w dniu 23.02.2026 r., przez Inwestora, tj. Skarb Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, reprezentowanego przez Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Łodzi, z siedzibą pod adresem: ul. Irysowa 2, 91-857 Łódź, w imieniu którego działa pełnomocnik Pan Radosław Mencfel, wszczęte zostało postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi krajowej Nr 48 w m. Tomaszów Mazowiecki na odcinku od drogi ekspresowej S8 do ul. Wysokiej” – kilometraż od km 0+300 do km 0+877,05.

Zakresem inwestycji objęte są nieruchomości lub ich części, położone w województwie łódzkim, na terenie powiatu tomaszowskiego, w gminie Lubochnia, obręb 0017 Lubochnia Górki oraz w gminie miejskiej Tomaszów Mazowiecki, obręb 0001 Tomaszów Mazowiecki.

Zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 specustawy drogowej, z dniem zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem zakazu, o którym mowa wyżej, jest nieważna.

Z dokumentacją ww. sprawą można zapoznać się osobiście lub przez pełnomocnika w siedzibie łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 104, po wcześniejszym telefonicznym umówieniu się oraz składać wnioski i uwagi dotyczące rozpatrywanej sprawy do Wydziału Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, za pośrednictwem operatora pocztowego, Kancelarii Głównej Urzędu lub w formie elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-15739-54094-JUCFW-24, w terminie 7 dni od skutecznego dokonania zawiadomienia. Do czasu wydania decyzji strony mogą uzyskiwać informacje pod nr tel.: 42-664-12-55, 42-664-12-61, lub adresami email: alina.stefanek@lodz.uw.gov.pl, monika.pasieczynska@lodz.uw.gov.pl.

Zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Dzień publicznego ogłoszenia – 06.03.2026 r.

Jednocześnie na podstawie art. 36 § 1 Kpa zawiadamiam, że wniosek nie zostanie rozpatrzony w ustawowym terminie określonym w art. 35 § 3 i 4 Kpa, ze względu na konieczność dokonania weryfikacji całości dokumentacji, w tym projektu budowlanego.

W związku z powyższym wskazuję nowy termin załatwienia sprawy – do dnia 10.04.2026 r. Stronie służy prawo do wniesienia ponaglenia, o którym mowa w art. 37 § 1 Kpa. Zgodnie z treścią art. 37 § 2 Kpa, ponaglenie zawiera uzasadnienie.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Łódź/34423838

MOSiR w Łodzi

ogłasza

publiczny przetarg ustny (aukcję) na wysokość dziennej stawki czynszu dzierżawnego za 1 m2 punktów handlowych lub gastronomicznych znajdujących się na terenie obiektów rekreacyjnych administrowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łodzi.

Szczegółowe informacje pod nr tel.: 42 272 14 10 lub na stronie internetowej www.mosir.lodz.pl w zakładce „BIP”

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34423873

SłóWko
Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34423874

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

POZNAŃ TYGODNIK

Terapia CAR-T w leczeniu nowotworów

Fascynująca metoda

► 8

• Prof. Lidia Gil z Kliniki Hematologii i Transplantacji Szpiku Uniwersytetu Medycznego

FOT. ŁUKASZ CYNALIEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Okaleczył pacjentkę

Izba lekarska go nie tyka

Wiceprezydent Poznania Jędrzej SolarSKI polecił wydziałowi zdrowia podjęcie czynności sprawdzających w szpitalu miejskim im. Franciszka Raszei. To reakcja na ustalenia mojego śledztwa w sprawie prof. Dariusza S., kierownika oddziału ginekologii. Nie czekając na wyniki badań histopatologicznych, wyciął 24-letniej Wiktorii narządy rozrodcze. ► 2-3

Koalicja Obywatelska

Wyborczy przekręt w partii

Tuż przed wewnętrznymi wyborami do wielkopolskich struktur KO dopisano ponad 100 członków kanapowej Inicjatywy Polskiej. Tak zyskali prawo głosu. – Chcieli wykorzystać wytrych w statucie – tłumaczy mój informator. – Ale nie jesteśmy głupi. Kiedy centrala się zorientowała, zaczęła dokładnie analizować kandydatury i odrzuciła dużą część. ► 4-5

FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

PKP Intercity vs. RegioJet

Wygrywa tylko jeden

Pojechałem RegioJetem z Poznania do Warszawy, wróciłem PKP Intercity. Czeski przewoźnik nie zawsze jest tańszy od polskiego. Z darmową kawą i czystością wagonów są duże problemy. Jednak do stolicy dojechał punktualnie. Z kolei PKP Intercity dotarł do celu spóźniony. Jak wypada porównanie obu przewoźników? ► 6

Piotr Żytnicki

Wiceprezydent Poznania Jędrzej Solarski polecił wydziałowi zdrowia podjęcie „czynności analityczno-sprawdzających” w szpitalu miejskim im. Franciszka Raszei. – Działania rozpoczynamy w tym tygodniu – zapowiada dyrektorka wydziału Magdalena Pietrusik-Adamska.

To reakcja na ustalenia mojego śledztwa w sprawie prof. Dariusza S., kierownika oddziału ginekologii. Nie czekając na wyniki badań histopatologicznych, wyciął 24-letniej Wiktorii narządy rozrodcze: jajniki, macicę i jajowody.

Prokuratura zarzuca mu umyślne spowodowanie ciężkiego uszkodzenia ciała. To zbrodnia zagrożona karą od trzech do dwudziestu lat więzienia.

DYREKTORKA ZNAŁA ZARZUTY

Prof. Dariusz S. okaleczył Wiktorię w kwietniu 2024 r. Miesiąc później jej prawnik zawiadomił prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa. Wiktorija zgadzała się tylko na wycięcie guza na prawym jajniku.

Dyrektorka szpitala Elżbieta Wrzeńska-Żak wiedziała o śledztwie, bo policja dwa razy przyjeżdżała do szpitala po dokumenty, a na przesłuchania wzywano pielęgniarki i lekarzy. Jednym z nich był anestezjolog Jacek Żak, który znieczulał Wiktorię, prywatnie mąż dyrektorki.

Wiceprezydent Jędrzej Solarski twierdzi, że o prokuratorskich zarzutach dowiedział się w połowie lutego 2026 r. Z kolei dyrektorka szpitala miała się o nich dowiedzieć z pisma prokuratury, które odebrała 11 lutego. W odpowiedzi na moje pytania Solarski pisze: „Treść zarzutów nie została mi udostępniona, szpital również nie ma dostępu do ich treści. Znamy tylko przepisy kodeksu karnego, definiujące zarzucone przestępstwa”.

Tyle że to nieprawda. Z dyrektorką szpitala rozmawiałem 3 lutego – osiem dni przed pismem z prokuratury. – Znam zarzuty. Wiem, o co chodzi. Informował mnie o tym prof. Dariusz S. – stwierdziła. Wypowiedź autoryzowała. Wrzeńska-Żak wiedziała, o jaką pacjentkę chodzi, co działo się w sali operacyjnej i jakie były skutki zabiegu. Potwierdziła, że rozmawiała o tym z prof. Dariuszem S. i poznała jego wersję.

W temat była też wprowadzona szpitalna prawniczka. Przysłuchiwała się rozmowie z dyrektorką. Gdy wspominałem, że pierwsze sygnały o okaleczeniu pacjentki dotarły do mnie ze środowiska medycznego, ożywiła się i dopytywała o nazwiska moich informatorów. Nie odpowiedziałem.

Dyrektorka próbowała też obarczyć współodpowiedzialnością prof. Jacka Koźlika, który asystował przy operacji. Twierdziła, że popierał decyzję prof. Dariusza S. o wycięciu 24-latec macicy. Zapytałem o to prof. Koźlika. Zaprzeczył – oświadczył, że nie uczestniczył w podejmowaniu tej decyzji.

Dyrektorka знаła przebieg operacji, ale nie chciała się do niego odnosić. Tłumaczyła, że „byłoby to odniesienie prywatne”. Dwukrotnie podkreśliła, że ma zaufanie do prof. Dariusza S.

Wiceprezydent Solarski pisze w mejlu: „Zobowiązałem dyrektorkę szpitala do wyjaśnienia okoliczności sprawy, pozyskania informacji o przedstawionych zarzutach i niezwłocznego poinformowania prezydenta miasta o stanie faktycznym sprawy”. Tyle że do tej pory dyrektorka nie widział potrzeby prowadzenia postępowania wyjaśniającego. W autoryzowanej rozmowie mówiła: – Nie przesłu-

Ginekolog okaleczył pacjentkę

Jest na urlopie, izba lekarska go nie tyka

Rzecznika odpowiedzialności zawodowej izby lekarskiej w Poznaniu pytam, kiedy na poważnie zajmie się sprawą okaleczenia 24-letniej pacjentki. „Żenujące” – odpisuje.

• **Ordynator oddziału ginekologii w szpitalu im. Raszei prof. Dariusz S. podczas zjazdu ginekologów, 13.02.2026 r.**

FOT. PIOTR SKÓRNICKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

chiwałam uczestników operacji. Nie rozdrabniałam tego.

Nie zamierzała też zwracać się do prokuratury o dodatkowe informacje, bo – jak wyjaśniła – prof. Dariusz S. obiecał, że udostępni jej materiały śledztwa, które otrzymał z prokuratury. Gdy potem dopytałem, czy dotrzymał słowa, nie odpowiedziała.

BĘDZIE WYROK, BĘDZIEMY MYŚLEĆ

Mimo że ciąży na nim zarzut zbrodni, prof. Dariusz S. nadal kieruje oddziałem. Jeszcze kilka dni temu operował pacjentki. Dyrektorka nie zamierzała odwoływać go ze stanowiska. Potwierdziła, że umowę o pracę przedłużyła mu na czas nieokreślony.

Pytałem, czy, gdy przedłużała umowę, wiedziała już o prokuratorskim śledztwie. Stwierdziła, że musiałaby to sprawdzić w kadrach. Po kilku dniach dopytałem o to w mejlu. Nie odpowiedziała. Odpowiedzi na to pytanie nie zna też wiceprezydent Solarski.

Na początku lutego dyrektorka twierdziła, że nie będzie podejmować decyzji do czasu wyroku sądowego. – Zwyczaj jest taki, że nie zawieszają się takiej osoby, nawet jeżeli mamy inne zdanie. Pan profesor dalej pracuje. Będzie wyrok, będziemy myśleć, co dalej – powiedziała.

Już po naszym spotkaniu prokuratura oficjalnie zawiadomiła szpital o zarzutach. W mejlu z 19 lutego dyrektorka podtrzymała, że nie zamierza reagować.

„Nie ma potrzeby dokonywania na tym etapie własnych ustaleń co do winy podejrzanego” – stwierdziła.

Ustalenia dziennikarskiego śledztwa opublikowałem w piątek 27 lutego. Dzień wcześniej na Wyborcza.pl ukazała się wypowiedź reportażu z informacją o prokuratorskich zarzutach. Temat podjęły inne media.

W piątek prof. Dariusz S. nie przyszedł do pracy. W imieniu dyrekcji wypowiadał się rzecznik szpitala Eryk Matuszkiewicz.

– W tej chwili pan doktor jest odsunięty od pracy. Jest na urlopie, nie operuje i nie ma kontaktu z pacjentem. Te działania na razie podjęliśmy – powiedział telewizji Polsat.

Stwierdził też, że prof. Dariusz S. nie powinien mieć kontaktu z pacjentami dla własnego „komfortu psychicznego”.

– Uważamy, że możemy zaufać koledze – dodał rzecznik szpitala.

Odsunięcie od pracy to nie samo co urlop wypoczynkowy. Pracodawca co do zasady nie może przymusowo wysłać pracownika na urlop. Może natomiast nie dopuścić go do pracy, ale też w określonych przepisami przypadkach.

Pytam dyrektorkę, z czego tak naprawdę wynika nieobecność ginekologa. Odpisuje, że od piątku prof. Dariusz S. „przebywa na urlopie i nie udziela świadczeń zdrowotnych, a tym samym nie ma kontaktu z pacjentami”.

Wrzeńska-Żak nie potwierdza zatem, że to szpital odsunął go od pracy. Na pytanie, do kiedy będzie na urlopie, nie odpowiada.

ZESPÓŁ LEKARZY BADA SPRAWĘ

Jeszcze w piątek dyrektorka miejskiego wydziału zdrowia Magdalena Pietrusik-Adamska przekonywała w mejlu: „Teza, że dyrektorka szpitala nie widzi podstaw do odwołania lekarza lub odsunięcia go od operacji, nie ma potwierdzenia w rzeczywistości”. Zapewniała też: „Wszystkim nam zależy na utrzymaniu w szpitalu wysokich standardów udzielania świadczeń, na bezpieczeństwie pacjentów i pracowników. Dbałość o te obszary jest dla dyrektora placówki priorytetem”.

Gdy zwróciłem uwagę, że dyrektorka znała wcześniej prokuratorskie zarzuty i nic nie zrobiła, urząd miasta zmienił front. Pietrusik-Adamska informuje, że wydział zdrowia – na polecenie wiceprezydenta Solarskiego – zaczyna w szpitalu kontrolę. Celem jest „ocena prawidłowości, legalności, adekwatności i skuteczności” działań dyrektorki szpitala w związku z postawieniem zarzutów prof. Dariuszowi S.

Front zmienia też sama dyrektorka. W mejlu informuje, że „powołała zespół lekarzy, którego zadaniem jest szczegółowe zbadanie okoliczności oraz stanu faktycznego związanego z przeprowadzeniem zabiegu w kwietniu 2024 r.”. Zespół dokonuje analizy dokumentacji medycznej, a po zakończeniu prac przedstawi raport zawierający wnioski i rekomendacje” – pisze Wrzeńska-Żak. Zapowiada, że na podstawie ustaleń zespołu podejmie „decyzję dotyczącą możliwości dalszej współpracy z prof. Dariuszem S.”. Nie wyjaśnia jednak, dlaczego nie zrobiła tego wcześniej.

Dyrektorka nie informuje też, jacy lekarze weszli w skład zespołu, który powołała. Jeżeli to ginekolodzy, to sytuacja jest kuriozalna – podwładni będą oceniać postępowanie przełożonego, bo prof. Dariusz S. jest ich kierownikiem.

Jest też inny problem – zespół powołany przez dyrektorkę ma analizować przebieg operacji, w której uczestniczył jako anestezjolog mąż dyrektorki.

**GINEKOLOGA MOŻE
ZAWIESIĆ SĄD LEKARSKI**

Prokuratura mogła zawiesić prof. Dariusza S. prawo wykonywania zawodu lekarza, ale tego nie zrobiła. Rzecznik prokuratury Łukasz Wawrzyniak wyjaśnił to tak: do zdarzenia doszło prawie dwa lata temu, od tego czasu prof. Dariusz S. miał kontakt z pacjentkami i „nie ujawniono dalszych nieprawidłowości”.

Prawo wykonywania zawodu może zawiesić także sąd lekarski, jeśli zebrane dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że lekarz popełnił „ciężkie przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie zawodu zagroża bezpieczeństwu pacjentów”.

O zawieszenie może wystąpić okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej, a postanowienie sądu lekarskiego jest natychmiast wykonalne. W izbie lekarskiej w Poznaniu takim rzecznikiem jest neurochirurg Artur Tarasiewicz, wicedyrektor szpitala wojewódzkiego w Kaliszu. Na początku lutego zapytałem go o sprawę prof. Dariusza S. Twierdził, że nic o niej nie wie.

Inną wersję przedstawia prokuratura – twierdzi, że już w listopadzie 2025 roku powiadomiła rzecznika odpowiedzialności zawodowej o pierwszej wersji zarzutów. Wtedy przyjmowała jeszcze, że ginekolog okaleczył Wiktoria nieumyślnie. Na początku lutego zmieniła zarzut na umyślne okaleczenie. Chcę ustalić, jakie działania podjął rzecznik odpowiedzialności zawodowej. Jeszcze przed publikacją raportu Artur Tarasiewicz obiecuje, że sprawdzi to i odpowie. Umawiamy się na telefon, ale już nie odbiera. Odpisuje, że mam się kontaktować z Marią Kaczorowską, rzeczniką prasową izby lekarskiej w Poznaniu.

Z odpowiedzi Kaczorowskiej wynika, że rzecznik odpowiedzialności zawodowej zwrócił się do prokuratury o udostępnienie kopii akt śledztwa. Otrzymał je dopiero w połowie lutego 2026 roku. „Są w trakcie analizy, postępowanie wyjaśniające jest w toku” – pisze Kaczorowska.

Tyle że Tarasiewicz nie musiał czekać na dokumenty z prokuratury. Art. 54 Ustawy o izbach lekarskich mówi: „Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy toczy się niezależnie od postępowania karnego”. Art. 59 przewiduje z kolei, że rzecznik odpowiedzialności zawodowej przeprowadza dowody na wniosek stron albo z urzędu.

Tarasiewicz mógł zatem zwrócić się do szpitala o dokumentację medyczną, przesłuchać lekarzy i pokrzywdzoną. Miał na to cztery miesiące.

Pytam izbę lekarską, co w tym czasie zrobił. Kaczorowska obiecuje, że odpowie. Potem odpisuje, że odpowiedzi jednak nie dostanę – to decyzja rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

Z Tarasiewiczem komunikuję SMS-ami. Nie ma sobie nic do zarzucenia. „Zrobiłem wszystko, co należało” – przekonuje. Chce, żebym wspominał, że jako rzecznik odpowiedzialności zawodowej prowadził w ubiegłym roku 422 sprawy. Ale na pytanie, ile z nich dotyczyło ciężkiego uszkodzenia ciała pacjenta, nie odpowiada. Nie wyjaśnia też, co od listopada 2025 roku zrobił w tej sprawie poza wysłaniem pisma do prokuratury. Pytam, kiedy na poważnie zajmie się sprawą okaleczenia 24-letniej Wiktorii. „Żenujące” – odpisuje. Gdy zapowiadam, że w artykule przedstawię rzetelnie jego stanowisko, kpi: „Jasne, rzetelnie”. Zarzuca mi, że niczego nie rozumiem i że wydałem już wyrok na prof. Dariusza S.

**WYCIĄŁ JAJNIK
I CIAŁ DALEJ**

Wiktoria zgłosiła się do szpitala im. Raszei z bólem brzucha. Badanie USG wykryło podejrzaną zmianę na prawym jajniku, która mogła być guzem. Prof. Dariusz S. wyciął guz i przekazał do badania śródoperacyjnego – wykonuje się je w trakcie zabiegu, gdy pacjent leży na stole operacyjnym. Celem jest rozróżnienie zmiany łagodnej od złośliwej. Ma to pomóc w podjęciu właściwej decyzji, np. o rozszerzeniu zabiegu.

Prof. Dariusz S., mimo że sam zlecił badanie, nie zaczął na wynik. Wyciął także drugi jajnik, macicę i jajowody.

15 minut po zakończeniu operacji odebrał telefon od patomorfologii. Przekazała, że wycięty guz to potworniak dojrzwały, czyli niezłośliwy.

Końcowe badanie – przeprowadzone po operacji – wykazało, że to jednak potworniak niedojrzwały, tyle że o niskim stopniu złośliwości. Prawdopodobieństwo przeżycia w ciągu pięciu lat to blisko 100 proc.

Prof. Mariusz Bidziński, krajowy konsultant w dziedzinie ginekologii onkologicznej, uważa, że po wycięciu guza Wik-

toria prawdopodobnie nie wymagałaby nawet leczenia uzupełniającego, np. chemioterapii czy radioterapii.

– Błąd po stronie lekarza jest jednoznaczny. Jego decyzje były nie tylko nieprawidłowe, ale i nieprofesjonalne. Trudno mi je wytłumaczyć z punktu widzenia mojej wiedzy – mówi Bidziński.

Również prokuratura uważa, że tak rozległy zabieg nie był uzasadniony medycznie – ginekolog wyciął prawy jajnik z guzem i ciało dalej, nie czekając na wynik badania śródoperacyjnego i końcowego.

Zdaniem prokuratury podyktował też do protokołu operacji nieprawdziwe informacje, a narządy rozrodcze wyciął „bez posiadania pełnej świadomej zgody pacjentki na zakres operacji i jej konsekwencje”.

Wiktoria jest Białorusinką. Mieszka w Polsce od kilku lat, ale po polsku mówi słabo, zna niewiele słów, nie czyta i nie pisze. Personel oddziału dał jej do podpisania dokument w języku angielskim, którego też nie zna. Po zabiegu okazało się, że podpisała zgodę nie na usunięcie guza, lecz na wywołanie porodu.

Wiktoria reprezentują adwokaci Olga Biernacka i Krzysztof Urbańczak z poznańskiej kancelarii SMM Legal. – Przyszła do nas rozbita psychicznie. Nie do końca rozumiała, co się stało – potwierdza Urbańczak.

– Mieliśmy wiele wątpliwości co do przebiegu leczenia. Uznaliśmy, że wyjaśnić powinna je prokuratura – dodaje. – Postępowanie było prowadzone sprawnie i profesjonalnie. Czekamy teraz na skierowanie do sądu aktu oskarżenia.

Prof. Dariusz S. nie przyznaje się do winy. W śledztwie odmówił składania wyjaśnień.

Wiktoria chciała mieć dzieci – wskutek okaleczenia nie zajdzie w ciążę i nie urodzi. ●

*Mimo że ciąży na nim
zarzut zbrodni, prof.
Dariusz S. nadal kieruje
oddziałem. Jeszcze kilka dni
temu operował pacjentki*

Poznań/34422380

STS Logistic

Zatrudnimy

**OSOBY do prowadzenia
AUTOTRANSPORTERÓW**

z kategorią prawa jazdy "C+E"

☎ 607 652 270 lub 607 652 280

clip

Zatrudnimy

**OSOBY na
CIĄGNIKI SIODŁOWE**

z kategorią prawa jazdy "C+E"

☎ 607 652 270 lub 607 652 280

Wyborczy przekręt w KO

Mechanizm, który może zmi

Tuż przed wewnętrznymi wyborami do wielkopolskich struktur KO dopisano ponad 100 członków kanapowej Inicjatywy Polskiej. Tak zyskali prawo głosu. Ustaliliśmy, że to zorganizowana akcja.

Mikołaj Woźniak

W Koalicji Obywatelskiej trwają wewnętrzne wybory – od najniższych szczebli do władz wojewódzkich. Stawka jest wysoka – regionalni baronowie układają listy kandydatów w wyborach parlamentarnych i samorządowych, wpływają na obsadzanie instytucji czy spółek. Kto wygra wewnętrzne rozgrywki, będzie miał władzę.

Pierwsze informacje o dziwnych ruchach w KO docierają do „Wyborczej” w połowie lutego. – Trwa pompowanie kół w Poznaniu i powiecie. Zabezpieczenia nie zadziałały – mówią mi działacze partii.

W wielkopolskich strukturach KO prawo głosu ma ok. 2 tys. członków. Dotychczasowy szef Rafał Grupiński abdykował – o schedę po nim biją się posłowie Marcin Bosacki i Jarosław Urbaniak. Faworytem jest Urbaniak, ale każde sto głosów może zrobić różnicę. Stawka jest na tyle wysoka, że wszystkie chwytaki okazują się dozwolone.

By zrozumieć, o jakie zabezpieczenia chodzi działaczom, musimy cofnąć do października 2025 roku. Platforma Obywatelska wchłonęła Nowoczesną i Inicjatywę Polską. Tworzą nową partię – Koalicję Obywatelską.

KO powstała na bazie struktur Platformy. W dawnym statucie PO zapisano, że prawo głosu w wewnętrznych wyborach mają członkowie partii z co najmniej półrocznym stażem. Nie mogą też zalegać ze składkami członkowskimi dłużej niż trzy miesiące.

Miało to zapobiec masowemu zapisywaniu do partii nowych członków tuż przed wyborami – obawiano się, że takie pompowanie struktur może wpływać na wyniki.

NOWI GŁOSUJĄ OD RAZU

W statucie nowej partii też jest takie zabezpieczenie, ale nie dotyczy członków Nowoczesnej i Inicjatywy Polskiej. Działacze wchłoniętych ugrupowań mogli się przepisać do KO, wysyłając deklaracje członkowskie i oświadczenia do sekretarza partii Marcina Kierwińskiego. Zarząd krajowy KO zdecydował, że nie będzie ich dotyczył zapis o półrocznej karencji. Oznacza to, że wystarczyło zadeklarować członkostwo w Nowoczesnej lub Inicjatywie Polskiej, by zyskać prawo głosu w wewnętrznych wyborach w KO. Nikt nie przewidział jednak, że nagle liczebność kanapowej Inicjatywy Polskiej urośnie w Wielkopolsce w sposób trudny do wytłumaczenia.

• **Nasze pytania o dopisywanie członków wywołuje w partii poruszenie**

FOT. SŁAWOMIR
KAMIŃSKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

– Jeszcze przed zjednoczeniem działaliśmy razem pod szyldem KO. Ale nie pamiętam ani jednego działacza Inicjatywy Polskiej, która angażowałby się w nasze działania, choćby rozwieszając plakaty – słyszę od doświadczonego polityka KO z Wielkopolski.

Rafał Grupiński, ustępujący szef wielkopolskich struktur KO, mówił nam na początku lutego, że po zjednoczeniu partia zyskała w regionie ponad 200 nowych członków: 100 z Nowoczesnej i ponad 100 z Inicjatywy Polskiej. – W przypadku Nowoczesnej da się to wytłumaczyć. Choć to nieduża partia, to w Poznaniu zawsze była silna, bo skupiona wokół swojego lidera Adama Szłapki – tłumaczy polityk KO z Poznania. Działacze Nowoczesnej rządzą nawet kołem w poznańskie dzielnicy Wilda.

NIEUDANA PRÓBA PRZEJĘCIA KOŁA

Poruszenie w KO wywołało nagle pojawienie się domniemyanych działaczy Inicjatywy Polskiej. Zapisali się m.in. do koła partii w dzielnicy Jeżyce. Tam wygrał wieloletni działacz Jakub Kucharczyk, zdobywając 72 proc. głosów. Ciekawsze jest jednak to, co działo się za kulisami.

Od polityków KO dowiaduję się, że władzę w tym kole chciał przejąć Marek Niedbała, były poseł SLD, potem szef Inicjatywy Polskiej w Poznaniu. Według moich informatorów Niedbała uzgodnił to z Bartoszem Zawieją, posłem KO i szefem poznańskich struktur partii. Operacja miała polegać na dopisaniu do jeżyckiego koła KO kilkudziesięciu członków Inicjatywy Polskiej. – Kucharczyk zorientował się jednak, że to przekręt, i zaczął robić raban w biurze zarządu KO – mówią moi informatorzy. Interwencja pomogła – władze KO zablokowały dopisanie części domniemyanych członków kanapowej partii.

Chcę potwierdzić to w rozmowie z Kucharczykiem. Jest na zwolnieniu lekarskim, więc umawiamy się na telefon za kilka dni. Potem już nie odbiera.

Według działaczy KO przejęcie koła na Jeżycach było elementem większego planu. Niedbała i jego ludzie mieli je przejąć, a w zamian poprzeć w wewnętrznych wyborach trzech polityków określanych skróttem ZZU: Bartosza Zawieję w wyborach na szefa poznańskiej KO, Łukasz Zarzyckie-

go w wyborach na szefa partii w powiecie poznańskim i Jarosława Urbaniaka w wyborach na szefa struktur wojewódzkich.

Chcę porozmawiać z Niedbałą o masowym dopisywaniu do KO członków Inicjatywy Polskiej. Samo „dopisywanie” polityk określa jako „niefortunne sformułowanie” i przypomina, co już wiem. Działacze mogli się przepisywać na mocy decyzji zarządu krajowego Koalicji.

Problem w tym, że nie wiadomo, ilu tak naprawdę członków miała Inicjatywa Polska przed zjednoczeniem. Niedbała też tego nie wie, mimo że był szefem tej partii w Poznaniu. Obiecuje, że to sprawdzi. Umawiamy się na rozmowę następnego dnia. Nie odbiera już telefonu.

W sprawie dopisywania do KO członków Inicjatywy Polskiej interweniował nie tylko Jakub Kucharczyk z koła w Jeżycach. Dowiaduję się, że operacją zaniepokojeni byli także senator Waldy Dzikowski i szef wielkopolskiej KO Rafał Grupiński.

Ostatecznie – jak ustaliłem – do wielkopolskiej KO przyjęto ponad 100 osób z Inicjatywy Polskiej. Według moich informatorów chętnych było ponad 200 osób.

– To był dla nas szok – mówi polityczka KO. – Wiedzieliśmy, że IPL działa aktywnie w regionach, w których ma posłów: na Pomorzu u Barbary Nowackiej, w Łódzkiem u Dariusza Jońskiego i Warszawie u Katarzyny Piekarskiej. O aktywności IPL w Poznaniu nigdy nie słyszeliśmy.

Dariusz Joński był wiceprzewodniczącym Inicjatywy Polskiej. Nie pamięta, ilu członków miała partia przed zjednoczeniem. Pamięta jednak, że w woj. łódzkim było to 150 osób.

Mówię mu, że w Wielkopolsce było podobno ponad 200 działaczy IPL i wszyscy postanowili teraz zapisać się do KO. Joński nie chce tego komentować, bo tłumaczy, że nic o tym nie wie.

– Chcieli wykorzystać wytrych w statucie. Nawet nasi działacze wykorzystywali tę furtkę, bo wśród zapisywanych przez Inicjatywę Polską zdarzały się rodziny członków KO – tłumaczy mój informator. – Ale nie jesteśmy głupi. Kiedy centrala się zorientowała, zaczęła dokładnie analizować kandydatury i odrzuciła dużą część.

Stało się to przed głosowaniem na przewodniczącego koła Jeżyce. Ta próba przejęcia była nieudana, ale w powiecie poznańskim osoby deklarujące wcześniejszą przy-

należność do Inicjatywy Polskiej przejęły co najmniej dwa koła. Kolejne próbowały, ale się nie udało. Osoby wchodzące do KO mogą same wybrać, do którego koła chcą należeć. Nie obowiązuje rejonizacja według miejsca zamieszkania.

INICJATYWA POLSKA PRZEJMUJE MATECZNIK SENATORA

Rozmówcy radzą mi się skontaktować z Bernardem Brońskim, który przegrał wybory na szefa koła w Tarnowie Podgórnym. Wywodzi się stąd Waldy Dzikowski, dziś senator, a wcześniej nieprzerwanie od 2001 roku poseł PO. Swego czasu był w partii jednym z najważniejszych polityków. Broński to jego zaufany człowiek.

Mówi mi, że wybory w kole odbyły się 21 stycznia. Dzień przed ok. godz. 20 dostał mejlem listę 11 osób przepisanych z Inicjatywy Polskiej.

– Następnego dnia pojechałem do biura regionu i dostałem pełną listę uprawnionych do głosowania. Z tej 11, która dołączyła z IP, najdłuższy staż w KO miał mężczyzna zapisany 29 listopada. Reszta to zapisy z grudnia i początku stycznia. Każda z tych osób mogła głosować, a nie zapłaciła złotóweczki składek – oburza się Broński.

Głosowanie wspomina tak, że część osób nawet nie zdjęła kurtek, zagłosowała i wyszła. Broński przegrał wybory. Zdobył 9 głosów, a nowy przewodniczący 15. Od nowych członków dostał 11 głosów, a 4 głosy od osób będących w kole od dawna. Słyszę, że Brońskiemu trudno pogodzić się z przegraną, bo według niego koło pod jego przewodnictwem było aktywne, a członków z IPL dopisano do kół, które są przeciwne starości Janowi Grabkowskiemu i popieraniu przez niego Łukaszowi Zarzyckiemu. Uważa też, że działo się to w porozumieniu z Markiem Niedbałą.

– Nowi mają poprzec Zarzyckiego, Urbaniaka, a ci w Poznaniu – Zawieję. My popieramy Piotra Gronowskiego w powiecie i Marcina Bosackiego na szefa regionu – deklaruje Broński.

Grabkowski w rozmowie ze mną zdecydowanie zaprzecza, żeby wiedział cokolwiek o ewentualnych ustaleniach Niedbały z Zawieją. Przyznaje, że popiera Zarzyckiego.

Zarzycki: – Dla mnie to jakiś niezrozumiały spór w ramach jednej struktury. Bardzo nie podoba mi się taka wewnętrzna kampania napuszczania jednych na drugich. Nie tędy droga.

Zaznacza, że jeśli są wątpliwości co do zasadności przyjęcia nowych członków, są organy, które mogą to wyjaśnić.

– W powiecie poznańskim nie będzie to miało wpływu na wynik wyborów. Przepisani to nie taka liczba osób, która zdecyduje o czymś zwycięstwie – uważa Zarzycki.

Ostatecznie w wyborach regionalnych koła nie decydują jako całość, a każdy członek KO ma jeden głos. O komentarz proszę także Jarosława Urbaniaka. Nie odbiera, ale odpisuje na SMS-a. „To bardzo dziwne i nieprawdopodobne informacje. Prawdopodobnie rozsiewane przez naszych przeciwników politycznych” – pisze. Dodaje, że naturalną konsekwencją połączenia trzech partii jest zapisywanie się ich byłych członków do KO.

enić wynik rozgrywki

Bernard Broński po porażce chce założyć swoje koło samorządowe.

Działacz wskazuje, że członkowie przepisywani z Inicjatywy przeszli także niewielkie koło w Luboniu. Chrapkę mieli również na Dopiewo, ale tam się nie udało. Przewodniczącym pozostał Andrzej Strażyński. Ten tłumaczy mi, że jego koło miało 15 aktywnych członków z prawem wyborczym. Ostatnio przyjęto kilka nowych osób, ale normalnym trybem i muszą poczekać pół roku na możliwość głosowania.

Co innego przepisywani z Inicjatywy Polskiej. Strażyński najpierw dostał wiadomość, że decyzją sekretarza dopisanych jest 14 nowych osób. Zaskoczyło go to, ale przyjął informację. Za kilka dni wpadł mu do skrzynki kolejny mejl o dopisaniu osób. Łącznie przybyło 18 osób z Inicjatywy Polskiej. Wystarczająco dużo, żeby przejąć koło.

– Wygląda na to, że to był zorganizowany przerzut – uważa Strażyński. – Zbulwersowało nas, że za pracę i aktywność nagle zostaliśmy obdarowani zrzutem nowych członków, których nikt nie znał. 9 z 18 osób było mieszkańcami Poznania, Kórnik, Tarnowa Podgórnego lub Swarzędza – wylicza.

Postanowił wyznaczyć termin głosowania na godzinę 11 w piątek 20 lutego. Nie

w gminie Dopiewo, ale oddalonej o godzinę drogi sali w Gostyniu. Pytam o powód.

– Jeśli ktoś jest przekonany i chce działać, chyba może się nieco poświęcić i dojechać. Nie ma zasady, że spotkanie musi być na terenie gminy, a informowałem o nim z szesniodniowym wyprzedzeniem. Zresztą, z uwagi na to dopisywanie nagle uprawnionych do głosowania było około 40 osób. Musiałem poszukać dużej sali – tłumaczy.

KO ODPOWIADA WYMIJAJĄCO LUB WCALE

Dzwonię do Bartosza Zawiei, by odniósł się do sprawy. Prosi o przesłanie pytań mailem. Wysyłam ich kilka. Pytam m.in., czy wiedział o dużej liczbie chętnych z Inicjatywy, czy porozumiewał się z Markiem Niebala, także w sprawie przejęcia koła Jezycze, oraz czy nie odbiera całej sytuacji jako próby ingerencji w wybory. Zawieja nie odnosi się konkretnie do żadnego z pytań.

„Kieruję się faktami, nie przypuszczeniami. Proces łączenia struktur przebiegł zgodnie z wytycznymi Zarządu Krajowego – do blisko 1000 członków byłej Platformy Obywatelskiej w Poznaniu dołączyło około 80 osób z Nowoczesnej oraz 30 z IPL” – od-

pisuje. Dodaje, że „zawsze wybiera drogę współpracy, dialogu i merytorycznej rozmowy”, bo wierzy, że „prawdziwa siła rodzi się z jedności, wspólnego działania, a nie sztucznych podziałów”.

– Bartek bez ludzi z Inicjatywy spokojnie poradziłby sobie w wyborach w mieście. Ma armię ludzi na Grunwaldzie, popiera go kilka innych dużych kół – uważa jeden z moich rozmówców.

Według niego w porozumieniu bardziej chodziło o wybory na poziomie powiatu poznańskiego, gdzie dopisało się więcej ludzi Inicjatywy Polskiej. Głosują także na szefa województwa.

Dokładną liczbę osób przepisanych do wielkopolskiej KO z Inicjatywy Polskiej próbuję ustalić w biurze zarządu regio-

nu i na poziomie biura krajowego partii. Pytam, ilu osobom odmówiono członkostwa w KO i dlaczego. Wysyłam pytania we wtorek 24 lutego rano. Proszę o odpowiedź do końca następnego dnia. W piątek 27 lutego nadal nie mam odpowiedzi z biura krajowego. Szymon Słomiński, dyrektor biura wielkopolskiej KO mieści się w terminie, ale nie odpowiada precyzyjnie. W wielu kwestiach odsyła do biura krajowego. Staram się dowiedzieć, które koła najliczniej obsadziły osoby związane wcześniej z Inicjatywą.

„Osoby te wskazywały chęć przynależności do największych struktur KO w regionie, czyli struktury miasta Poznania oraz powiatu poznańskiego” – tyle wynika z odpowiedzi Słomińskiego. Dyrektor biura potwierdza też, że w Wielkopolsce uprawnionych do głosowania w wewnętrznych wyborach jest ok. 2 tys. osób.

Szacunki dla miasta wahają się w zależności od tego, z kim rozmawiam. Zawieja wskazuje ok. 1 tys. osób. Inni średnio 750. W powiecie głosuje nie więcej niż 500 osób.

– Ostatecznie dopisani to nie siła, która samodzielnie przechyla szalę w jedną lub drugą – mówi mój rozmówca z KO. – Dla mnie i tak dopisano za dużo. Ogon nie może kręcić psem – kwituje. ●

Działacze Nowoczesnej lub Inicjatywy Polskiej mogli się przepisać do KO bez półrocznej karencji. Oznacza to, że wystarczyło zadeklarować członkostwo we wchłoniętych ugrupowaniach, by zyskać prawo głosu w wewnętrznych wyborach w KO

REKLAMA

Poznań/34423938

biuro@ataner.pl
tel. 61 859 40 04
www.ataner.pl

PKP Intercity vs. RegioJet

Wygrywa tylko jeden

Czeski przewoźnik nie zawsze jest tańszy od polskiego. Z darmową kawą i czystością wagonów są duże problemy. Jednak do stolicy dojechał punktualnie. Z kolei PKP Intercity dotarł do celu spóźniony.

Tomasz Cylka

Od niedzieli (1 marca) podróżni na trasie z Poznania do Warszawy mogą korzystać już z sześciu połączeń czeskiego przewoźnika RegioJet. Spółka PKP Intercity uruchamia każdego dnia 25 pociągów w każdą stronę. To oznacza, że podróżni mają naprawdę korzystną ofertę. Choć w poniedziałki i piątki czy w długie weekendy kupno biletu na niektóre z nich i tak będzie pewnie problemem.

1 marca pojechałem do Warszawy składem RegioJetu odjeżdżającym z Poznania o godz. 10.11. Wróciłem do stolicy Wielkopolski nowym pociągiem Kiliński (Terespol – Poznań), który rusza z Warszawy Centralnej o godz. 21.

Jak wypadła porównanie obu przewoźników? Postanowiłem sprawdzić, kto wygra symboliczny pojedynek.

KONKURENCJA WYMOGŁA OBNIŻKI

Na początek ceny. Gdy RegioJet startował w Polsce na trasie Warszawa – Kraków, bilety w promocji zaczynały się od 9 zł. Ale to już historia. Dziś najtańsza opcja z Poznania do stolicy to 27 zł (zaoszczędzamy dodatkową złotówkę, gdy zainstalujemy aplikację lub założymy konto na stronie przewoźnika). Jednak standardowe ceny zaczynają się od 49 zł. Czeski pociąg to tylko cztery wagony:

- **low cost** – jeden wagon bezprzedziałowy, standardowa cena 49 zł (w tym woda),
- **standard** – dwa wagony – bezprzedziałowy oraz z przedziałami, cena 69 zł (w tym kawa i woda),
- **relax** – 79 zł (w tym kawa i woda) łączony z **klasą biznes** (1 kl., przedziały 4-os.), kawa, woda, sok) – 99 zł.

Spółka PKP Intercity niemal od razu zareagowała na pojawienie się konkurenta. Jeśli zdecydujemy się na zakup biletów z miesięcznym wyprzedzeniem, możemy natrafić na promocje za 19 zł (Pendolino od 51 zł). Przed pojawieniem się RegioJetu tak niskie stawki na tej trasie były tylko marzeniem. Dodatkowo, gdy jedziemy co najmniej w dwie osoby, możemy zaoszczędzić 30 proc. (oferta „Taniej z bliskimi”, zakup do 7 dni przed odjazdem). Ceny na pociągi PKP Intercity kupowane dzień wcześniej kosztują:

• **RegioJet to wysłużone wagony, widać to choćby po fotelach, ścianach, oknach czy drzwiach. Można jednak zauważyć, że przewoźnik dba o odpowiedni standard siedzeń. Po nich najmniej widać upływ czasu**

FOT. PIOTR SKÓRNICKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

- 28 zł – poranny pociąg o godz. 3.44 (1 klasa od 37 zł),
- 48-58 zł – pociągi IC w zależności od godziny odjazdu (1 klasa od 76 do 90 zł),
- 47-138 zł – pociągi EIC w zależności od godziny odjazdu (1 klasa od 71 do 214 zł),
- 101 zł – Pendolino (1 klasa 155 zł).

Jeszcze dwa miesiące temu standardowe ceny zaczynały się od 69 zł (IC), 149 zł (EIC) i 169 zł (Pendolino). Obecne obniżki są naprawdę znaczące.

Na 1 marca kupowałem bilety z dwutygodniowym wyprzedzeniem (poniedziałek 16 lutego). Za RegioJet (2 klasa relax) zapłaciłem 78 zł. Wieczorny powrót PKP Intercity (2 klasa) kosztował mnie w zaokrągleniu 41 zł.

W kategorii cen jest więc 1:0 dla PKP Intercity – ale z zaznaczeniem, że ich obniżenie wymusiło pojawienie się konkurencji. Bez RegioJetu tak tanio byśmy z Poznania do Warszawy nie jeździli, np. stawki za przejazd z Poznania do Krakowa czy Trójmiasta znacząco się nie zmieniły.

CZAS JAZDY

RegioJet uruchamia sześć pociągów w ciągu doby. Odjazdy o godz. 6.13 (niecałe pół godziny przed popularnym Lechem), 8.11, 10.11 (pół godziny po jedynym na tej trasie Pendolino, co wymusiło obniżenie cen), 14.11, 16.11 i 18.11. Czas przejazdu wynosi od 2 godz. 23 minut do 2 godz. 29 minut – to zaledwie od 6 do 12 minut dłużej, niż jeździe Pendolino. Składy nie zatrzymują się nigdzie na trasie (np. w Koninie, podobnie jak Pendolino).

Odjazdy z Warszawy Centralnej do Poznania – 6.28, 9.28, 12.28, 14.28, 17.28 i 19.28. Czas przejazdu w tę stronę jest szybszy – od 2 godz. 16 minut do 2 godz. 19 minut. Czy-

li pokonuje trasę w tym samym czasie, co Pendolino spółki PKP Intercity.

Narodowy przewoźnik to 25 połączeń – czas jazdy z Poznania wynosi od 2 godz. 24 minut (EIC) do aż 4 godz. 38 minut (nocne połączenie Uznam); powrót odpowiednio od 2 godz. 18 minut do 4 godz. 24 minut.

W moim przypadku RegioJet startujący o godz. 10.11 dojechał do Warszawy punktualnie; powrotny Kiliński (wg rozkładu mający jechać 2 godz. i 42 minuty) spóźnił się o 12 minut, bo stanął koło Sochaczewa. Biorąc pod uwagę średni czas przejazdów i proporcjonalny stosunek do ceny, tym razem punkt dla RegioJetu.

KOMFORT PODRÓŻY I CZYSTOŚĆ W WAGONACH

RegioJet to wysłużone wagony (np. produkcji rumuńskiej), widać to choćby po fotelach, ścianach, oknach czy drzwiach. Wiele z nich jest np. porysowanych. Można jednak zauważyć, że przewoźnik robi, co może, dba choćby o odpowiedni standard siedzeń. Po nich najmniej widać upływ czasu. Na uwagę zasługuje za to fakt, że w składach przewoźnika jest wygodny i obszerny przedział dziecięcy, w którym najmłodsi mogą się bawić.

Natomiast na pewno RegioJet ma problem z czystością wagonów, zwłaszcza okien. W wagonie nr 4 było też sporo nieuprzątniętych śmieci, na podłodze rzucał się w oczy niezamieciony brud. W toaletach, które są czynne (choć nie wszystkie udostępnione), nie brakowało za to mydła i innych środków higieny.

Pod tym względem PKP Intercity ma spórą przewagę. Widać, że spółka dysponuje na stacjach docelowych bazami, gdzie wagony są myte i sprzątane. Zawsze można docześcić się do szczegółów, ale wagony w pociągu IC Kiliński były czyste, w toaletach (wszystkie czynne w ośmiu wagonach) niczego nie brakowało. Zatem – punkt dla PKP Intercity.

OFERTA POKŁADOWA

RegioJet reklamuje się bogatą ofertą gastronomiczną – dostępna są tu woda, kawa i soki w cenie biletu w zależności od klasy. Do tego ciasta w cenie 2 zł, dania ciepłe w plastikowych pojemnikach (zupy po 7 zł, naleśniki po 10,50 zł, pierogi po 12,50 zł) oraz napoje (np. czeskie piwo po 3 zł).

Problem polega na tym, że w większości przypadków dania i napoje (także darmowe) można zamawiać tylko za pośrednictwem aplikacji. Kto nie ma jej w telefonie, ten otrzyma jedynie darmową wodę, którą rozwozi pracownik. Wiem, że dziś większość podróżnych sprawnie posługuje się aplikacjami. Ale dla osób starszych albo takich, którzy podróżują po raz pierwszy i o aplikacji nie wiedzą, to spora uciążliwość. Niestety, jak przekonywał pracownik obsługi w wagonie relax, kto nie ma aplikacji, nie ma możliwości złożenia zamówienia. Tym samym nie otrzyma nawet przysługującej mu kawy.

To nie wszystkie niedogodności – nie mogłem zamówić kawy, gdy pociąg znajdował się na wysokości Łowicza. – Kuchnia jest wyłączana 40 minut przed dotarciem do celu – usłyszałem od pracownika.

Cztery wagony RegioJetu to łącznie 233 miejsca. W niedzielę 1 marca policzyłem na pokładzie 45 osób. Gdy pociąg jest wypełniony, nie ma szans na sprawną obsługę baru. W efekcie podróżni narzekają, że na kawę czy posiłek czekają nawet półtorej godziny.

W pociągu Kiliński nie ma wagonu restauracyjnego. Można jednak skorzystać z automatu z przekąskami. Przykładowe ceny: woda (0,5 l) – 4,50 zł, napoje gazowane (0,5 l) – 7 zł, sok jabłkowy/pomarańczowy/pomidorowy (0,5 l) – 7 zł, batony i wafle – od 3,50 zł do 5 zł, chipsy od 4 do 7 zł. W tym przypadku remis (po pół punktu dla każdego), bo oferta RegioJetu, choć zachęcająca, działa tylko na pół gwizdka.

PODSUMOWANIE

W tym pojedynku PKP Intercity wygrywa z RegioJetem w stosunku 2,5:1,5 pkt. Ale powtórzę z pełnym przekonaniem: nie byłoby niskich cen u narodowego przewoźnika, gdyby nie dopuszczenie konkurencji na tory, co w Europie Zachodniej jest już powszechne od wielu lat. Gdyby nie żółte pociągi z Czech, Pendolino z Poznania do Warszawy nadal kosztowałoby 169 zł, a o promocji za 51 zł moglibyśmy tylko pomarzyć.

Natomiast, jeśli RegioJet marzy o wypełnieniu pociągów poza szczytem komunikacyjnym (rano i po południu oraz w długie weekendy), musi zadbać o standard swoich usług. Nie przeszkadzają mi wysłużone wagony, ale razi mnie brud i nieporządek. Wiem, że kupując odgrzewane dania, nie mogę spodziewać „domowych obiadów jak u babci”. Ale wolno mi wymagać, by podano je sprawnie. Jeśli ktoś nie radzi sobie z aplikacjami, powinien mimo to otrzymać darmową kawę, która mu przysługuje – nawet 20 minut przed przyjazdem do celu. W tym przypadku wystarczy zmienić nastawienie.

Na koniec ciekawostka: w pociągu RegioJetu przez 2,5 godz. podróży nie sprawdzono mi ani razu biletu. W PKP Intercity konduktorka przechodziła przez skład po każdej większej stacji pośredniej.

Tak czy inaczej na konkurencji zyskali podróżni. Teraz z Poznania do Warszawy nie oplaca się jeździć autem (benzyna plus droga autostrada – 74 zł do Konina) ani autobusem. Nawet biorąc pod uwagę dojazd na dworzec, pociąg jest dziś najtańszy i najszybszy. ●

Spółka PKP Intercity niemal od razu zareagowała na pojawienie się konkurenta. Jeśli zdecydujemy się na zakup biletów z miesięcznym wyprzedzeniem, możemy natrafić na promocje za 19 zł. Przed pojawieniem się RegioJetu tak niskie stawki na tej trasie były tylko marzeniem

NI.6840.1.1.2026 OGŁOSZENIE

WÓJT GMINY KAŻMIERZ

OGŁASZA PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI.

Przedmiotem przetargu jest następująca nieruchomość:

Lp.	Działka Nr ewid.	Księga wieczysta	Pow. w ha	Miejscowość	Opis nieruchomości	Przeznaczenie w planie miejscowym	Cena wywoławcza działki (zł)	Wadium (zł.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	117/65 117/66	PO1A/00026958/7 PO1A/00059729/3	0,0177 0,1151	Radziny	Niezabudowana, przez teren działki przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna, w ewid. gruntów – grunty orne klasy IIIb, IVa,	MJ – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	67 000,00 + (23% VAT)	6 700,00

Warunki przetargu:
Przetarg ustny odbędzie się dnia **8 kwietnia 2026 r. o godz. 11⁰⁰** w siedzibie Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury przy ul. Nowowiejskiej 15 w Kaźmierzu (pałac).
Wysokość wadium wynosi **10 % ceny wywoławczej**. Wadium należy wpłacić na określony nr działki. Wpłata wadium musi nastąpić najpóźniej do dnia **3 kwietnia 2026 r.** na konto nr 83 9072 0002 0200 0273 2000 0005 Bank Spółdzielczy Duszniki O/Kaźmierz (adres - Urząd Gminy Kaźmierz ul. Szamotulska 20). Za datę wpłaty przyjmuję się datę wpływu środków na ww. rachunek. Komisja przetargowa przed otwarciem przetargu stwierdza wniesienie wadium przez uczestnika przetargu. Wadium zwraca się natychmiast po przetargu. Wadium wpłacone przez osobę, która wygrała przetarg zaliczone zostanie na poczet ceny nabycia.
Wybrany nabywca zobowiązany jest do uiszczenia ustalonej ceny nabycia, przed zawarciem aktu notarialnego w terminie ustalonym przez Wójta. **Do ceny nabycia działki zostanie naliczony podatek VAT.** W przypadku uchylania się przez wygrującego przetarg od zawarcia aktu notarialnego, wadium ulega przypadkowi na rzecz Gminy Kaźmierz. W przetargu mogą uczestniczyć osoby fizyczne i prawne.
Koszty związane z zawarciem aktu notarialnego ponosi nabywca. Przetarg może być odwołany z uzasadnionych przyczyn. Szczegółowe informacje o warunkach przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy w Kaźmierzu, ul. Szamotulska 20, tel. (61) 29 37 315, (61) 29 37 313.
Przez teren nieruchomości przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna SN 15 kV. W ewidencji gruntów – stanowi grunty orne dz. 117/65 klasy RIIIb o pow. 0,0140 ha i IVa o pow. 0,0037 ha, dz. 117/66 klasy IIIb o pow. 0,1151 ha. Nieruchomości sprzedawane są na podstawie danych z ewidencji gruntów, tj. w oparciu o wypis z rejestru gruntów oraz wyrys z mapy ewidencyjnej, a Kupujący nie będzie występował z roszczeniami wobec Sprzedającego z tytułu ewentualnej niezgodności w zakresie rodzaju użytków oraz ewentualnej różnicy w powierzchni, jeżeli po sprzedaży geodeta wykaże inną powierzchnię, niż jest oznaczone w dokumentach właściwego Starostwa Powiatowego.

Poznań/34423980

Pani
Hannie Gilicińskiej-Cieślak

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają
Zarząd i Pracownicy SGB-Banku S.A.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424002

2 marca 2026 roku
zmarł

Jan Komolka

nasz Kochany, Najlepszy, Niezawodny Przyjaciel,
zostanie z nami na zawsze,
będzie obecny w naszych myślach, rozmowach, wspomnieniach

Krystyna Kofta z Mirkiem i Wawrzyńcem

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424041

Wójt Gminy Kaźmierz informuje,

że dnia 6 marca 2026 r. na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Gminy w Kaźmierzu zostanie wywieszony **wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy, sprzedaży i zamiany z dnia 4 marca 2026 r.**

Z treścią wykazu można zapoznać się BIP na stronie podmiotowej urzędu.

Poznań/34423972

 nekrologi.wyborcza.pl ODESZLI.pl

Zamieść:

**nekrolog
kondolencje
wspomnienie**

nekrologi@wyborcza.pl, pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

 ODESZLI.pl

**Dziel się wspomnieniami
o bliskich**

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis odeszli.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Prezydent Miasta Konina informuje, że od 06 marca 2026 r. do 27 marca 2026 r.

na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego w Koninie (plac Wolności 1, 62-500 Konin) będą wywieszone wykazy nieruchomości położonych w Koninie, stanowiących własność **Miasta Konina** w obrębie **Glinka** oraz **Morzystaw**, które przeznaczone są do oddania w dzierżawę.

Poznań/34423619

GAZETA wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

- **Przetargi**, licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi**, kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

 Komunikaty.pl

 nekrologi.wyborcza.pl

Maria Bielicka

Terapia CAR-T w leczeniu nowotworów

Terapia CAR-T to na razie przełom w leczeniu chłoniaków, ostrej białaczki limfoblastycznej i szpiczaka plazmocytozy. W Polsce najwięcej takich terapii przeprowadziła prof. Lidia Gil z Kliniki Hematologii, Transplantacji i Terapii Komórkowej UM w Poznaniu. W rozmowie z „Wyborczą” opowiada o obecnych możliwościach technologii CAR-T i o nadziejach związanych z tą technologią.

ROZMOWA Z
PROF. LIDIĄ GIL

z Kliniki Hematologii, Transplantacji i Terapii Komórkowej UM w Poznaniu

MARIA BIELICKA: Od kiedy ta terapia jest znana?

PROF. LIDIA GIL: Terapia jest bardzo nowoczesna. Gdy po raz pierwszy o niej usłyszałam, wydawała mi się tak nieprawdopodobna, jak podróż na Marsa. 12-letnia Emily Whitehead wyzdrowiała po takim eksperymentalnym leczeniu, choć wcześniej lekarze przez lata walczyli z jej ostrą białaczką limfoblastyczną bez powodzenia. To był 2012 r.

W Stanach Zjednoczonych terapia została zarejestrowana pięć lat później, czyli w 2017 r. My wystąpiliśmy o akredytację w 2018 r. i jesienią 2019 r. po raz pierwszy w Polsce przeprowadziliśmy leczenie. W tej chwili akredytację ma 15 ośrodków, z tego dwa pediatryczne. W sumie wszyscy w ramach programu lekowego finansowanego z budżetu państwa przeleczyliśmy metodą CAR-T ponad 600 pacjentów. Około 520 z chłoniakiem i ok. 80 z ostrą białaczką limfoblastyczną, ale jedna trzecia z tego to nasi pacjenci. Na drugim miejscu jest ośrodek w Gliwicach z ponad 120 pacjentami.

Od kiedy leczenie finansowane jest z budżetu państwa?

– Refundację w ramach programów lekowych mamy od kilku lat – dla chorych na ostrą białaczkę limfoblastyczną od 1 września 2021, a dla chłoniaków od 1 maja 2022 r. Pierwsze terapie były możliwe dzięki finansowaniu przez dostawcę technologii. Niektórzy pacjenci płacili za nią sami, ale koszt tego spersonalizowanego leku jest bardzo wysoki. To około 1,5 mln zł.

Czy to leczenie ostatniej szansy, czy raczej opcja leczenia ciężkich nowotworów hematologicznych?

– Początkowo terapia była zarejestrowana tylko dla pacjentów, u których wyczerpano wszystkie inne sposoby leczenia, czyli standardowe chemioterapie i przeszczepy szpiku. Nasz pierwszy pacjent miał 27 lat. Chorował na chłoniaka opornego na wszystkie dostępne metody leczenia i właściwie kwalifikował się do terapii paliatywnej. CAR-T doprowadził u niego do remisji choroby. Teraz możemy taką terapię proponować również na wcześniejszych etapach leczenia, czyli gdy pacjent nie odpowiada na chemioterapię pierwszej linii, albo gdy ma wczesny nawrót choroby.

Jaka jest skuteczność tej metody?

– Bardzo duża: 80 proc. pacjentów odpowiada na leczenie, ale co najmniej połowa osiąga długoletnie przeżycie. Wcześniejsze rozpoczęcie leczenia daje najlepsze efekty. Wyniki leczenia mamy takie same jak na świecie i jak podczas badań rejestracyjnych. Świetne rezultaty mają również ośrodki leczące dzieci – 70 proc. małych pacjentów zdrowieje.

Terapia CAR-T polega na podaniu pacjentowi jego własnych, ale zmodyfikowanych genetycznie limfocytów, tak że rozpoznają i niszczą komórki nowotworowe. Prof. Lidia Gil sprowadziła ją do Polski w 2019 r. I do dziś jej ośrodek jest na tym polu liderem.

Jeśli terapia aktywizuje układ immunologiczny do walki z komórkami nowotworowymi, to dlaczego leczenie nie jest w 100 proc. skuteczne?

– Bo zasób zmodyfikowanych limfocytów może się wyczerpać. Poza tym guz nowotworowy potrafi się dostosowywać i zmieniać antygeny, więc „klucz przestaje pasować do zamka”.

To może czas opowiedzieć, na czym dokładnie takie leczenie polega?

– Terapia CAR-T wykorzystuje własny układ odpornościowy pacjenta. Z jego krwi, przy pomocy separatora, pobieramy limfocyty T, a następnie wysyłamy je do specjalistycznego laboratorium firmy farmaceutycznej, która opracowała tę technologię, obecnie najczęściej do Amsterdamu. Komórki

• Terapia CAR-T to na razie przełom w leczeniu chłoniaków, ostrej białaczki limfoblastycznej i szpiczaka plazmocytozy. W Polsce najwięcej takich terapii przeprowadziła prof. Lidia Gil

FOT. EUKASZ
CYNALIEWSKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

poddawane są tam modyfikacji genetycznej, prowadzącej do powstania receptora zdolnego rozpoznawać komórki nowotworowe. Następnie zmodyfikowane limfocyty są namnażane i w zamrożonej formie wracają do nas po około trzech tygodniach. A my podajemy lek pacjentowi tak szybko, jak to możliwe.

Niesamowite jest to, że zmodyfikowane limfocyty nie tylko niszczą komórki nowotworowe, ale też mają zdolność do ekspansji, więc pozostają w organizmie i atakują, gdy pojawiają się nowe komórki rakowe.

Czyli komórki pacjenta są lekiem?

– Tak, i to żywym lekiem. My pobieramy i wysyłamy komórki, a przyjeżdża do nas już nie produkt komórkowy, ale 68 ml leku, który ma swoją nazwę i charakterystykę. Takich zarejestrowanych preparatów jest zresztą kilka, a różnią się sposobem modyfikacji komórek. Zawsze są to jednak leki spersonalizowane, czyli przeznaczone tylko dla tego pacjenta, dla którego zostały wytworzone.

Słyszałam, że w Polsce też już modyfikowane są limfocyty do terapii CAR-T. To prawda?

– Tak, dla pacjentów leczonych we Wrocławiu i Warszawie, ale na razie tylko w ra-

mach badań klinicznych. Czas pokaże, czy będą modyfikowane również dla terapii komercyjnych. Na razie trudno przesądzać.

Kto ma szansę zakwalifikować się do programu lekowego?

– Przy tak drogim leczeniu płatnik oczekuje, że kwalifikacja będzie zgodna z określonymi zasadami. Powołane są więc zespoły kwalifikujące. Przewodniczę zespołowi, który odpowiada za leczenie pacjentów z chłoniakami. W składzie mamy 13 profesorów i zbieramy się online, co najmniej raz w tygodniu, by omówić poszczególne przypadki. Inny zespół w podobny sposób kwalifikuje do leczenia chorych z ostrą białaczką limfoblastyczną.

Czy leczenie dostępne jest tylko do pewnego wieku?

– Nie ma ograniczeń wiekowych do terapii CAR-T, w przeciwieństwie do przeszczepienia szpiku. O podaniu terapii CAR-T decyduje natomiast, poza wskazaniami medycznymi, stan ogólny pacjenta i choroby współistniejące. W naszym ośrodku mamy chorych starszych niż 75 lat, ale w innych ośrodkach w Polsce zastosowano tę terapię nawet u chorych powyżej 80 roku życia, z bardzo dobrym efektem.

Sądzi Pani Profesor, że CAR-T zastąpi przeszczepy szpiku?

– Badania udowodniły, że terapia CAR-T w leczeniu chłoniaków agresywnych jest skuteczniejsza i bezpieczniejsza niż transplantacja autologicznych, własnych komórek krwiotwórczych. Myślę, że podobnie może się stać w przypadku szpiczaka plazmocytozy, ale musimy poczekać na wyniki badań wieloośrodkowych. Chłoniak i szpiczak stanowią główne wskazania do tego sposobu przeszczepienia. Z kolei transplantacje allogenicznych komórek krwiotwórczych (od dawcy) ciągle wykonujemy w leczeniu wielu chorób, najczęściej różnych typów białaczek, dla których też terapie CAR-T są jeszcze na etapie badań klinicznych.

Jest szansa, że w ten sam sposób powstawać będą leki na inne choroby?

– Na razie czekamy na refundację terapii CAR-T w ramach programu lekowego dla pacjentów ze szpiczakiem plazmocytozy – w tym wskazaniu są zarejestrowane dwa leki. Liczymy też na refundację leczenia chłoniaków o mniejszej agresywności. Tych zmian spodziewamy się może jeszcze w tym roku.

Obiecujące są też wyniki badań klinicznych dotyczących wykorzystania CAR-T w leczeniu chorób autoimmunologicznych takich jak toczeń czy twardzina. Myślę, że i te leki w niedługim czasie zostaną zarejestrowane.

Na świecie wszyscy najbardziej czekamy jednak na przełom w terapii guzów litych, czyli raka piersi, płuca, jelita, trzustki, który zupełnie zmieni perspektywę leczenia dla tych chorych.

W tym obszarze również prowadzone są liczne badania, niektóre bardzo zaawansowane np., związane z neuroblastomą, ale na efekty musimy poczekać.

Na grudniowym kongresie American Society of Hematology [najważniejszy na świecie kongres hematologiczny, odbywający się co roku w USA – red.] przedstawione zostały kolejne rewelacje. Chodzi o czterech pacjentów, którym dożylnie podano wytworzony w laboratorium fragment genomu wirusa. I ten tzw. wektor wirusowy w ich organizmach zmodyfikował limfocyty T tak, że były zdolne do zniszczenia komórek nowotworowych. Myślę, że to jest kierunek rozwoju terapii CAR-T, choć mam świadomość, że jesteśmy jeszcze na początku tej drogi. ●

Rozmawiała Maria Bielicka

Komórki pacjenta są lekiem, i to żywym lekiem. Zawsze jest to jednak lek spersonalizowany, czyli przeznaczony tylko dla tego pacjenta, dla którego został wytworzony

ZDROWIE: NADCIŚNIENIE

Piątek, 6 marca 2026 | Redaktor prowadzący Ewa Tomkowska

wyborcza.pl

Nadciśnienie tętnicze nie boli

Zaczynamy się leczyć za późno

Chorzy chcą być zdrowi, lekarze znają odpowiednie terapie, ale wciąż nadciśnienie nie jest w Polsce dobrze leczone. Dlaczego to takie trudne?

Margit Kossobudzka

Spotkałam kolegę, którego nie widziałam 20 lat. Gdy pytam, jak zdrowie, słyszę odpowiedź, że wszystko dobrze, może tylko poza ciśnieniem 160 na 90. „Tylko”.

Ciśnienie tętnicze to nacisk, jaki krew wywiera na ściany tętnic, kiedy przez nie przepływa. Przy mierzeniu ciśnienia podaje się dwie wartości: ciśnienie tętnicze skurczowe (obecne po skurczu serca) i rozkurczowe (kiedy serce jest w rozkurczu).

Krew pompowana przez serce płynie w układzie zamkniętym. To system mniejszych i większych „rurek” z unikalną mechaniką – krew musi płynąć pod odpowiednim ciśnieniem, żeby prawidłowo odżywiać każdy zakamarek naszego ciała, a potem zbierać z komórek niepotrzebne już metabolity.

Nasz organizm jest plastyczny i umie dostosować się do różnych sytuacji, ale jeśli ciśnienie płynącej krwi jest stale zbyt niskie lub zbyt wysokie, ma to swoje konsekwencje.

Cholesterol wprasowany w naczynia

Ciśnienie ma ścisły związek z naczyniami krwionośnymi, dlatego ich stan jest tak ważny. Krew naciska na tętnice i jeśli są one odpowiednio elastyczne, w pewnym stopniu uginają się pod tym naporem. Kiedy są sztywne, ciśnienie znajdującej się w nich krwi rośnie. Naczynia z upływem lat i pod wpływem złego stylu życia tracą elastyczność. Stają się też coraz węższe z powodu odkładającej się w nich blaszki miażdżycowej.

Przy wysokim ciśnieniu krwi rośnie ryzyko oderwania się blaszki, a w konsekwencji udaru czy zawału serca. Nadciśnienie tętnicze uszkadza naczynia krwionośne, w tym m.in. warstwę komórek wyścielających naczynia od środka. A śródbłonek jest bardzo ważny, bo m.in. produkuje substancje, które rozszerzają naczynia krwionośne, w tym tlenek azotu.

Jeżeli ciśnienie jest za wysokie, to śródbłonek jest uszkodzony.

A jeżeli jeszcze we krwi jest duże stężenie cholesterolu, wtedy to wysokie ciśnienie tętnicze łatwiej „wprasowuje” cholesterol w ściany naczyń

• Nadciśnienie nie boli. Nie skłania do tego, żeby zmierzyć ciśnienie i przekonać się, czy jest prawidłowe. FOT. GETTY IMAGES

Nadciśnienie tętnicze dotyka w Polsce ok. 11 mln dorosłych, a globalnie liczba osób z tą diagnozą przekroczyła już 2 mld

i tym sposobem powoduje powstawanie miażdżycy.

Nie tylko naczynia krwionośne

Uważa się, że nadciśnieniem szczególnie zagrożeni są starsi mężczyźni prowadzący kanapowy styl życia. Chorobie sprzyjają też bezdech senny, palenie papierosów, a także dieta z dużą ilością mięsa i soli oraz nadwaga. Jeśli nasze BMI przekracza 35, niemal na pewno mamy do czynienia z nadciśnieniem.

U kobiet do zwiększenia ciśnienia mogą się przyczynić stosowane przez wiele lat leki antykoncepcyjne, ale także nadużywane przez Polaków niesteroidowe leki przeciwzapalne.

Nadciśnienie może się też rozwijać w wyniku przewlekłej choroby nerek, tarczycy (niedoczynność i nadczynność), przytarczyc, zaburzeń w pracy przysadki mózgowej.

– Nadciśnienie to nie tylko zniszczenie naczyń tętniczych, które są wszędzie w naszym ciele. To także nadwyrężenie serca, które prowadzi do jego osłabienia. To negatywnie wpływa i na rozwój zaburzeń rytmu, i niewydolności serca, ale też niszczy naczynia w mózgu, głowie, a także psuje nerki i oczy – mówiła podczas startu programu zdrowotnego „Misja 50/30. Ciśnienie pod kontrolą” prof. dr hab. Anna Tomaszuk-Kazberuk z Kliniki Kardiologii, Lipidologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku.

Skala tego zjawiska jest ogromna. Nadciśnienie tętnicze dotyka w Polsce ok. 11 mln dorosłych, a globalnie liczba osób z tą diagnozą przekroczyła już 2 mld!

Nadciśnienie pozostaje chorobą podstępą – przez długie lata bezobjawową, co opóźnia rozpoznanie i skuteczne leczenie. Jednocześnie w Polsce wartości ciśnienia poniżej tzw. celu terapeutycznego (czyli poniżej 130/80 mmHg) osiąga zaledwie 23-33 proc. leczonych pacjentów. Mimo że odpowiednio prowadzona terapia pozwala uzyskać kontrolę nawet u 90 proc. osób.

Dlaczego wciąż się nie udaje?

Lekarze dobrze wiedzą, jak leczyć nadciśnienie. Są odpowiednie wytyczne

dotyczące zarówno modyfikacji stylu życia, jak i stosowanych leków.

– Ludzie chcą być zdrowi, lekarze chcą ich dobrze leczyć, ale wciąż nie udaje nam się tego zrobić. A wydaje się, że sukces jest w zasięgu ręki – mówiła prof. Tomaszuk-Kazberuk.

Jedną z kluczowych barier jest tzw. niska adherencja, czyli postępowanie zgodne z zaleceniami lekarskimi, wynikająca m.in. ze złożonych schematów leczenia, braku edukacji i słabej relacji pacjent–lekarz.

– Nadciśnienie jest chorobą, która nie boli. Nie skłania do tego, żeby użyć ciśnieniomierza, zmierzyć to ciśnienie i przekonać się, czy jest ono prawidłowe. Druga sprawa – kiedy już wiadomo, że pacjent choruje na nadciśnienie i specjalista decyduje się je leczyć to, z nie do końca jeszcze poznanych przyczyn, nie intensyfikują tego leczenia do wartości optymalnych – wyjaśnia kardiolożka.

To zjawisko nazywamy inercją terapeutyczną. Polega ono na tym, że delikatnie poprawiają się parametry pacjenta, obniża się ciśnienie, ale nie do optymalnych wartości.

Lekarz wtedy zatrzymuje się w terapii i nie próbuje dalej obniżyć ciśnienia u chorego, zadowala się tym minimalnym efektem.

To niestety potem rzutuje na dalsze życie pacjenta.

– Czterech na pięciu pacjentów z nadciśnieniem nie jest optymalnie leczonych – podkreśla prof. Tomaszuk-Kazberuk.

Pierwsza przyczyna zgonów

Jednak żeby zacząć działać trzeba w ogóle wiedzieć o tym, że mamy nadciśnienie, czyli trzeba być świadomym, że taki czynnik ryzyka istnieje. Tymczasem osób świadomych w Polsce jest tylko 60 proc.

– Trzeba po prostu zmierzyć ciśnienie. A to jest bardzo proste! Bez tej wiedzy nie jesteśmy w stanie nikomu pomóc – mówiła prof. Tomaszuk-Kazberuk.

I dodawała: Jedni uważają, że nadciśnienie to jest osobna choroba, inni mówią, że to jest silny czynnik ryzyka rozwoju przede wszystkim miażdżycy. W Europie to ona jest naszym głównym zabójcą. Państwu się na pewno zdaje, że rak nas najczęściej zabija, ale jak siedzimy na tej sali, to większość z nas nie umrze wcale na raka, tylko na choroby serca!

Choroby serca to pierwsza przyczyna zgonów w Europie. Dopiero drugą są nowotwory, POChP i cukrzyca razem wzięte.

48 proc. wizyt ambulatoryjnych przeznaczonych jest na leczenie pacjentów z nadciśnieniem.

To my mamy największy wpływ

– To my mamy największy wpływ na siebie. Pacjent jest nieraz największym ekspertem od swego organizmu. Jego dyscyplina, zaangażowanie decyduje o tym, czy będzie się leczył. Oczywiście, musi być kooperacja z lekarzem i informacja zwrotna, jak to leczenie naprawdę przebiega i czy jest optymalne – zwracała uwagę kardiolożka.

Ekspertka zwróciła też uwagę na to, że im pacjent młodszy, tym mniej się stosuje do leczenia nadciśnienia tętniczego. Przez to, że nadciśnienie nie boli, to spada często na sam koniec potrzeb.

Priorytet to nowy dom, samochód, kariera, sukces. Tylko czy da się z czegoś w życiu cieszyć, kiedy nie ma się zdrowia? Młodzi ludzie lekceważą swoje zdrowie gremialnie.

Specjaliści kardiologii mają nadzieję, że program Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego „Misja 50/30. Ciśnienie pod kontrolą” zmieni leczenie pacjentów z nadciśnieniem do 2030 r. ●

Lekarze na nadciśnienie powinni przepisywać preparaty złożone

Wciąż źle leczymy tę nudną ch

• W Polsce z nowoczesną terapią nadciśnienia jesteśmy daleko w ciemnym lesie FOT. GETTY IMAGES

Nastolatek nie myśli o udarze. Usłyszał o nim co najwyżej w historiach rodzinnych. Jeżeli jednak porozmawiamy z nim o roli nadciśnienia w zaburzeniach erekcji, to zdobędziemy jego uwagę.

Prof. Jacek Wolf

Rok 1990, numerem jeden wśród czynników ryzyka przedwczesnych zgonów, otyłości, niewydolności serca, udarów, przewlekłej choroby nerek było stojące za tymi chorobami nadciśnienie tętnicze.

Po 30 latach wciąż nadciśnienie tętnicze zajmuje tę samą pozycję! Dlaczego mamy z nim taki problem? To jest nudna choroba, a wyrazem jej nudności jest między innymi to, że to jest niebywale prosta do zdiagnozowania i do leczenia.

Jako lekarz mam poczucie, że mi ten koń, w tym wypadku nadciśnienie, spod siodła ucieka. My lekarze wciąż nie trafiamy do ludzi ze swoim przesłaniem. Do osób młodych informacje o nadciśnieniu powinny być inaczej kierowane niż do starszych. Ta choroba nie powin-

na być tak poważnym problemem w przyszłości.

A co możemy zrobić tutaj i teraz, żeby jednak poprawić te ponure statystyki? Nie tylko zachęcać do przyjmowania leków na nadciśnienie tętnicze, ale też zastanowić się, w jaki sposób są leczyć pacjentów.

To jest pytanie, ale i apel zaadresowany do naszego środowiska lekarskiego. Pacjenci leczeni są głównie jednym lekiem w tzw. monoterapii. Tymczasem dziś nie tak powinniśmy leczyć nadciśnienie.

Z naszych badań przeprowadzonych wśród osób złapanych na ulicy (udało się sprawdzić ok. 6 tys. osób) wynika, że wartość optymalnego ciśnienia tętniczego poniżej 130/80 mmHg cechowała tylko 22 proc. tych osób. Zatem mamy bardzo dużo do zrobienia.

Te 22 proc. to są statystyki, które mamy od kilkunastu lat. Tylko w takim odsetku dobrze leczymy nadciśnienie tętnicze. To uderzające, że przez tyle lat nie ruszyliśmy do przodu.

Nadciśnienie tętnicze. Skąd te wartości się biorą?

Dane z wieloletnich obserwacji naszych pacjentów, analiz rozlicznych badań randomizowanych w różnych krajach, badań wielośrodkowych, pokazują jednoznacznie, że im wyższe mamy ciśnienie krwi, tym większe ryzyko powikłań nadciśnienia. Nie można jednak obniżyć go za bardzo.

Gdzieś arbitralnie trzeba było postawić granicę. Jest nią ciśnienie 120/70 mmHg.

Okazuje się, że ryzyko udaru, zawału, choroby nerek itp. jest najniższe właśnie w przedziale ciśnienia skurczowego 120-129. Tak właśnie chcielibyśmy leczyć pacjentów w większości.

Podstawowy schemat farmakoterapii dla większości pacjentów z nadciśnieniem wskazuje, że w pierwszym kroku powinniśmy im podać tzw. preparat złożony. Tymczasem ponad 50 proc. pacjentów na dzień dobry dostaje jedną tabletkę. To jest działanie przeciwnie skuteczne na wielu poziomach.

Uspokaja sumienie lekarza, że przecież on leczy tę osobę, ale do celu jest jeszcze daleko.

Czy to oznacza, że pacjent powinien brać więcej leków? Nie, to nadal jest jedna tabletkę, która ma dwa-trzy związki aktywne. Co istotne, w zdecydowanie mniejszych dawkach, niż podajemy je w monoterapii.

Nie narażamy pacjenta od razu na maksymalne dawki leków, zmniejszając tym samym ryzyko objawów niepożądanych. W jednej tabletkę są one zdecydowanie lepiej tolerowane.

Nowoczesna terapia? Jesteśmy w lesie

Dane NFZ z roku 2021 pokazują, że lekarze rozpoczynali terapię nadciśnienia u swoich pacjentów od złożonych preparatów tylko u 13 proc. Po 12 miesiącach leczenia wartość ta rosła nieznacznie do 19 proc. A statystyka powinna być odwrotna. Taki lek powinno otrzymać co najmniej 85 proc. chorych.

Jesteśmy z nowoczesną terapią daleko w ciemnym lesie.

Celem nadrzędnym jest zatem poprawa skuteczności leczenia, a ta będzie przekładała się jeden do jednego na redukcję powikłań przypisywanych nadciśnieniu tętniczemu. To będzie przede wszystkim mniejsza licz-

ba udarów, choroby wieńcowej, niewydolności serca, przewlekłej choroby nerek.

Problemem jest też nadciśnienie tętnicze wśród młodych osób. Dane międzynarodowe wskazują, że zjawisko to dotyczy ogółem około 5 proc. populacji w wieku 0-18 lat. Choroba ta jest rzadko rozpoznawana w pierwszych latach życia, ale w okresie pokwitania jej częstość istotnie wzrasta, szczególnie u chłopców.

Z danych dla Polski wynika, że nadciśnienie dotyczy już 9 proc. nastolatków w wieku 18 lat, wśród chłopców jest to nawet 16 proc.!

Tu kluczowy jest nowoczesny przekaz. Młody człowiek musi wiedzieć, że z nadciśnieniem tętniczym nie będzie miał takiej wydolności fizycznej, jak jego rówieśnicy, którzy tego nadciśnienia nie mają. Nastolatek nie myśli o udarze. Usłyszał o nim co najwyżej w historiach rodzinnych. Jeżeli jednak porozmawiamy z nim o roli nadciśnienia w zaburzeniach erekcji i o gorszej jakości życia seksualnego w młodym wieku, to prawdopodobnie zwróci to jego uwagę.

Musimy przyspieszyć

Mieliśmy czas, żeby się oswoić z tym, jak powinniśmy leczyć nadciśnienie tętnicze. Teraz musimy przyspieszyć

chorobę

z wdrażaniem wytycznych, bo obecne postępowanie nie działa.

Stąd pomysł na „Misję 50/30”. To projekt zakrojony na kilka lat. Ambitny, ale do wykonania. Rozpoczęliśmy go w ubiegłym roku rachunkiem sumienia. Zobaczyliśmy, z którego punktu startujemy.

Ten projekt jest modyfikacją skutecznych działań przeprowadzonych w innych krajach. Na przykład w Słowacji. Oczywiście, tam jest mniejsza populacja, być może jest łatwiej dotrzeć do lekarzy i pacjentów. Jednakowoż to nie jest program, który jest oderwany od rzeczywistości.

W Słowacji obecnie dwa i pół raza więcej osób niż w Polsce ma dobrze kontrolowane ciśnienie. U nas to mniej niż jeden na trzech pacjentów. Niecałe 30 proc.

Będziemy zachęcać lekarzy, którzy wezmą udział w „Misji 50/30” do tego, by wracali do tematu nadciśnienia tętniczego przy każdej możliwej okazji. Także w postaci pomiarów w gabinecie.

My po prostu tego ciśnienia nie mierzymy, ale faktem jest, że gabinet lekarski nie jest do tego najlepszym miejscem, choćby ze względu na tzw. efekt białego fartucha (wyższe ciśnienie tylko dlatego, że bada nas lekarz).

Powinniśmy zatem zachęcać ludzi do pomiarów domowych. Polska

jest tu w szczególnej sytuacji, ponieważ mamy w populacji bardzo dużo aparatów do pomiaru domowego ciśnienia tętniczego.

To jest ruletka

Jednak nawet jeżeli zmobilizujemy nasze środowisko, musimy mieć świadomość pewnego ograniczenia w śledzeniu postępu u naszych pacjentów.

Patrząc im głęboko w oczy i zaglądając do duszy, niekoniecznie będziemy w stanie zrozumieć ich potrzeby i ocenić czy nasze postępowanie jest skuteczne.

Pokazują to m.in. badania ze Stanów Zjednoczonych. Amerykanie, sprawdzali czy lekarze potrafią na oko ocenić ciśnienie pacjenta. Po obiektywnym sprawdzeniu wyników okazało się, że specjaliści trafiali tylko w 50 proc. Ocena pacjenta „na oko” to jest ruletka. Powinniśmy założyć w naszej codziennej praktyce, że po prostu takich zdolności nie mamy. Jakbyśmy mieli 50 proc. szansy w kasynie, to pewnie bym stamtąd nie wychodził, ale tutaj to jest za mało. ●

Dr hab. n. med. Jacek Wolf – kardiolog z Kliniki Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii UCK GUMed. Był prezesem PTNT wybranym na kadencję 2022-2024.

Jak samemu mierzyć ciśnienie

• **Wiarygodny aparat.** Używaj aparatu z walidacją, czyli badaniami potwierdzającymi, że wyniki podawane przez aparat odpowiadają rzeczywistości.

• **Dobrze dobrany mankieta.** Coraz częściej standardowy mankieta jest za mały na ramiona Polaków. Konieczne jest wówczas posiadanie aparatu z większym mankiem (rozmiar L).

• **Dwa pomiary.** Mierz ciśnienie w domu, wykonuj zawsze dwa pomiary – na tym samym ramieniu, jeden po drugim, zapisz wyniki obu pomiarów.

• **Tydzień pomiarów.** Jeżeli leczysz się na nadciśnienie tętnicze, przed

każdą wizytą u lekarza mierz ciśnienie przez tydzień – dwa razy dziennie, zawsze dwa razy. Pomiary wykonuj przed posiłkiem i przed przyjęciem leków.

• **Przed mierzaniem ciśnienia nie pal, nie pij kawy ani nie ćwicz 30 minut przed pomiarem ciśnienia krwi.** Opróżnij pęcherz. W trakcie pomiaru nie rozmawiaj. Usiądź z prostymi i podpartymi plecami. Twoje stopy powinny być oparte płasko na podłodze, nogi nie powinny być skrzyżowane. Ramię powinno być oparte na stole z górną częścią ramienia na poziomie serca. Zakładaj mankieta na gołe ramię, nie na ubranie.

Jaki schemat leczenia jest optymalny?

• Większość leków hipotensyjnych stosowanych w monoterapii obniża ciśnienie o mniej niż 20/10 mm Hg i to tylko u około połowy pacjentów. Z tego powodu większość osób z nadciśnieniem wymaga leczenia skojarzonego w postaci preparatów złożonych (w jednej tabletkie). Zazwyczaj taka tabletkę zawiera inhibitory konwertazy angiotensyny (ACEi) oraz sartany (ARB) i antagonistów wapnia (CCB) lub też ACEi/ ARB i diuretyki tiazydopodobne/tiazydowe (DTP/DT). Po 1–2 miesiącach od rozpoczęcia terapii tymi lekami lekarz powinien ocenić jej skuteczność i jeśli to za mało rozważyć intensyfikację leczenia poprzez dołączenie trzeciego leku, aby w ciągu 3 miesięcy osiągnąć docelowe wartości ciśnienia. Taki schemat to najczęściej ACEi/ ARB plus CCB plus DTP/DT. Stosowanie odpowiednio dobranych skojarzeń dwóch lub trzech leków pozwala dobrze kontrolować ciśnienie u większości pacjentów.

Wytyczne Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego

Pomiary ciśnienia tętniczego powinno się wykonywać za pomocą aparatów, które mają walidację. Oznacza to, że ich dokładność została oceniona w badaniu klinicznym zgodnie z przyjętymi protokołami i wyniki te opublikowano w recenzowanym czasopiśmie naukowym. Listę takich aparatów można znaleźć na stronach www.dobrzemierze.pl oraz www.stridebp.org.

Pomiary gabinetowe ciśnienia są wciąż kluczowe w diagnozowaniu i ocenie skuteczności leczenia nadciśnienia tętniczego. Wyniki badań jednak wskazują, że pomiary poza gabinetem mają większą wartość. Ponad 90 proc. pacjentów z nadciśnieniem w Polsce wykonuje domowe pomiary. Dzięki możliwości

monitorowania ciśnienia przez kilka kolejnych dni pomiary domowe dają lepszy wgląd w kontrolę sytuacji niż jednorazowy zapis. Wiarygodne pomiary domowe pomagają określić czas, w którym pacjent jest narażony na podwyższone ciśnienie tętnicze. Angażują również pacjenta w terapię, co może zwiększyć przestrzeganie zaleceń.

W wytycznych istnieją trzy kategorie ciśnienia tętniczego (skurczowego i rozkurczowego dla pomiarów gabinetowych):

- optymalne: poniżej 120 i poniżej 70 mm Hg;
- podwyższone: od 120 do 139 i/lub od 70 do 89 mm Hg;
- Nadciśnienie: 140 i/lub 90 mm Hg lub więcej.

W wytycznych Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego naj-

niższą kategorię określono jako ciśnienie „niepodwyższone”. Określenie takie może sugerować, że wartości ciśnienia w tej kategorii są nieprawidłowe, ponadto takie określenie nie jest motywujące dla wprowadzenia zmian stylu życia. Z tego powodu polscy eksperci zaproponowali, by wartości ciśnienia poniżej 120 i poniżej 70 mm Hg określano jako „optymalne”.

Dane z badań uzasadniają zalecenie, by ciśnienie obniżyć do wartości niższych niż 130/80 mm Hg, ale nie niższych niż 120/70 mm Hg!

Zdarza się również, że czasami konieczne jest ustalenie indywidualnych, bardziej liberalnych wartości ciśnienia, na przykład skurczowego w zakresie 130–139 mm Hg.

Dopuszcza się takie wartości m.in.:

- u pacjentów w wieku ≥ 80 lat;
- gdy obniżenie ciśnienia do wartości 120–129/70–79 mm Hg nie jest dobrze tolerowane; wówczas obowiązuje zasada „tak nisko, jak jest to rozsądnie osiągalne”;
- u pacjentów z co najmniej łagodnym zespołem kruchości niezależnie od wieku;
- w przypadku zespołów hipotonii [spadku ciśnienia – red.] takich jak ortostatyczna, poposiłkowa, powysiłkowa oraz występująca w czasie snu;
- u pacjentów w wieku podeszłym z izolowanym nadciśnieniem skurczowym;
- u pacjentów, u których przewidywany czas przeżycia jest krótszy niż 3 lata.

Naturalna terapia to więcej potasu, a nie mniej sodu

Naukowcy z Uniwersytetu Waterloo w Kanadzie dowiedli, że kluczem do naturalnego regulowania ciśnienia tętniczego jest potas. – Nasze badanie sugeruje, że dodanie do diety produktów bogatych w potas, takich jak banany czy brokuły, może mieć większy pozytywny wpływ na ciśnienie krwi niż samo ograniczenie spożycia sodu – mówi dr Anicie Layton, profesor matematyki stosowanej, informatyki, farmacji i biologii na Uniwersytecie w Waterloo.

Wyniki pracy jej zespołu opublikowało czasopismo „American Journal of

Physiology-Renal Physiology”.

Co łączy potas z ciśnieniem tętniczym? Potas i sód to elektrolity, czyli substancje, które m.in. pomagają organizmowi w przewodzeniu impulsów nerwowych i wpływają na ilość wody w organizmie. Potas rozszerza naczynia krwionośne, co ułatwia przepływ krwi i obniża ciśnienie. Potas wspomaga też wydalanie sodu z organizmu.

Naukowcy z Kanady opracowali model matematyczny, który pomógł ocenić, jak stosunek potasu do sodu wpływa na organizm. Badanie wy-

kazało, że pozytywna reakcja na zwiększenie ilości potasu w diecie częściej dotyczy mężczyzn niż kobiet.

Z innego niedawnego badania wynika, że skuteczne w obniżaniu ciśnienia jest też dodanie potasu do soli. Ta prosta zmiana może obniżyć liczbę zgonów związanych z udarami aż o 21 proc. – dowodzą badacze w czasopiśmie „JAMA Cardiology”.

Użyty w badaniu zamiennik klasycznej soli składał się w 75 proc. z chlorku sodu i w 25 proc. z chlorku potasu.

Co więc warto jeść?

- banany
- pomidory
- brokuły
- kiwi
- porzeczki
- awokado
- jogurt naturalny
- kasze (pęczak, gryczana, jaglana)
- płatki owsiane
- ziemniaki
- fasola, groch, soczewica, soja
- komosa ryżowa
- orzechy, migdały
- pestki dyni
- nasiona słonecznika
- suszone morele i figi suszone
- ryby

OGŁOSZENIE

34421073

XXII edycja ogólnopolskiej kampanii
MISJA ŻYCIA
POD PATRONATEM wyborcza.pl

SPONSOR
SERVIER
moved by you

Kontroluję
ciśnienie tętnicze,
bo mam cel

>> patrzeć, jak dorastają
moje wnuki.

SERVIER
dla **serca**
misja **życia**

Zeskanuj.
Twoja Misja **Życia** zaczyna się tutaj.

A jaka jest Twoja
Misja **Życia**?

Organizator

Patroni merytoryczni

PTNT Polskie Towarzystwo
Nadciśnienia Tętniczego

Partnerzy

MY
FUNDACJA
MY PACJENCI

wyborcza.pl

S SŁUŻBA
ZDROWIA

Patroni medialni

SV260104

wyborcza.pl

wyborcza

TV

6-12
MARCA
2026

VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„DIABELSKI PLAN”.
REALITY SHOW DLA TĘGICH UMYŚLÓW

S. 3

„TO JEJ WINA”.
NIERÓWNY PODZIAŁ RÓL

S. 4-5

„Z BELFASTU DO NIEBA”.
EKSPLOZJA IRLANDZKIEGO HUMORU

S. 5

„ON THE EDGE: WORLD CUP SKI RACING”.
PROZA ŻYCIA ALPEJCZYKA

S. 6

OŁOWIANE DZIECI

Świat pokrywa czarny pył s. 2-3

Joanna Kulig świetnie oddaje osobę świadomą swojej wartości. Jest harda, ale momentami krucha

FOT. ROBERT PAŁKA / NETFLIX

Świat pokrywa

CZARNY PYŁ

Historię Jolanty Wadowskiej-Król zna Śląsk, ale niekoniecznie reszta Polski. To się zmieni dzięki „Ołowianym dzieciom”.

Jolanta Wadowska-Król istniała naprawdę. Urodziła się w 1939 roku w Katowicach. Tam też, jako honorowa obywatelka miasta, zmarła w 2023 roku. I tam w latach 70. stoczyła największą batalię w swojej lekarskiej karierze.

Walczyła o zdrowie i życie dzieci z dzielnicy Szopienice, mieszkających w sąsiedztwie huty metali nieżelaznych. Huta działała tam od prawie 150 lat, w PRL-u stała się jednym z kluczowych zakładów przemysłowych, oczkiem w głowie władzy.

Warto jednak zaznaczyć, że serial, podobnie jak wcześniej „Heweliusz”, jest oparty na tej historii, nie odtwarza jej wiernie.

Twórcy sprytnie wprowadzają nas w epokę. Każdy odcinek zaczynają od materiału przypominającego Polską Kronikę Filmową. Pokazuje on rozwijający się, coraz nowocześniejszy region. W socjalistycznym państwie jego ciężko pracujący mieszkańcy są doceniani i zaopiekowani.

Mieszka tu Jolanta Wadowska-Król (Joanna Kulig), nowa pediatrka z przychodni rejonowej w Szopienicach, żona znanego urologa (Sebastian Pawlak), matka dwójki dzieci. Podczas festynu zorganizowanego przez hutę udziela pomocy chłopcu, który zasłabł.

Pierwsze „ołowiane dziecko”

Karol jest drobny, drobniejszy niż powinien w swoim wieku, a omdlenie zdarza mu się nie pierwszy raz.

Poprzednia lekarka podejrzewała anemię. Wadowska-Król chce to potwierdzić, odwiedzić małego pacjenta w szpitalu pediatrycznym, do którego powinna zawieźć go wezwana karetka. Ale Karola tam nie ma. Są za to dzieci wyglądające bardzo podobnie jak on – drobne, blade, z podkreślonymi oczami, powłóczące nogami przy chodzeniu, dziwnie powolne.

Wszystkie mieszkają w pobliżu huty, na osiedlu zwanym Targowiskiem. Stoją tutaj

familoki bez kanalizacji, z bieda-ogródkami na tyłach. Obrazków z tego miejsca nie pokazuje Polska Kronika Filmowa.

Wadowska-Król w swojej eleganckiej, acz praktycznej sukience i butach na obcasach, brnie przez kurz i rynsztoki osiedla z pielęgniarką Wiesią Wilczek (Kinga Preis). Ta druga jest pod wrażeniem lekarzki – pierwszej, która odważyła się przekonać na własne oczy, jak żyją rodziny jej małych pacjentów.

Odwaga to coś, czego Wadowskiej-Król nie brakuje. Mówi, co myśli, nie unika konfrontacji, jest gotowa walczyć o to, co dla niej ważne. Ale ta odwaga zostaje szybko wystawiona na próbę.

Walka z systemem, tradycją, patriachatem

Lekarka musi walczyć na kilku frontach jednocześnie.

Z władzą, która przygotowuje się do wizyty na Śląsku samego Breźniewa i nie chce

żadnych skandali. Z niewiedzą rodziców małych pacjentów. Ze strachem przed zamknięciem huty, która od pokoleń jest ich żywicielką. Ze stereotypami związanymi z płcią i z oczekiwaniami, jakie były (a często wciąż są) wobec pracujących matek. Nie tylko na Śląsku.

Gdy idzie na spotkanie z szefami huty, każdy z nich przedstawiany jest jako dyrektor albo inżynier. Ona to „pani Jola z przychodni”.

Gdy odkrywa, że dzieci chorują na ołowicę i chce je ratować, słyszy od matki, że rodzina jest najważniejsza i jej dzieci są najważniejsze. A nie te, których małych grobów przybywa na lokalnym cmentarzu.

Wadowska-Król staje się też obiektem zainteresowania esbeka, Huberta Niedzieli (Michał Żurawski). Ten nie tylko ma uciżyć skandal z „ołowianymi dziećmi”, ale też pomóc swojemu protektorowi katowickiemu, pierwszemu sekretarzowi Zdzisławowi Grudniowi (Zbigniew Zamachowski), pozbyć się jego zaprzysięgłego wroga, wojevody Jerzego Ziętka (Marian Dziędziel).

Niedziela jest bezwzględny i gotów na wszystko, by zapewnić sobie lepszą pozycję. Wadowskiej-Król grozi więc realnie niebezpieczeństwo.

Na szczęście nie jest całkiem sama. Jej badania wspiera szefowa kliniki pediatrii, profesor Berger (Agata Kulesza), której ojciec walczył razem z Ziętkiem w powstaniach śląskich. Potem wspiera ją też pielęgniarka Wiesia, a z czasem coraz więcej kobiet z Szopienic. Kobiet, które urodziły martwe dzieci albo straciły te starsze.

W serialu wybrzmiewa mocno to, jaką siłą potrafią być kobiety, kiedy się zjednoczą. Jak wiele gotowe są zaryzykować, by ochronić najbliższych. A gdy na to za późno – zawalczyć o to, żeby nikt więcej nie cierpiał jak one. Potrafią stanąć naprzeciw politykom, szefom, czasem nawet własnym mężom.

Co możemy stracić?

Wybrzmiewa też, dziś chyba ważniejsze niż kiedykolwiek, przesłanie ekologiczne.

Rewolucja przemysłowa przyniosła wielkie fabryki z wielkimi kominami i wielkimi rurami, którymi uchodziły trujące wyziewy czy ścieki. Truli fabrykanci, trulo państwo socjalistyczne, truli (i trują) wielkie kapitalistyczne koncerny.

Przez dekady XX i XXI wieku udawało się to trucie ograniczać. Na kominach pojawiły się filtry, powstały oczyszczalnie. Pojawiły się przepisy BHP i restrykcyjne normy, za których nieprzestrzeganie groziły wysokie kary.

Wierzyliśmy naukowcom i lekarzom. Wspólnym, międzynarodowym wysił-

kierem zamknęliśmy dziurę ozonową, szliśmy w dobrym kierunku. To się jednak odwraca.

Zresztą takie sprawy jak „łowiane dzieci” wciąż się zdarzają i zapewne wciąż się zdarzają. Jeśli połączenie chciwości schyłkowego kapitalizmu z antynaukowym trendem się nie zatrzyma – będą się zdarzać częściej.

Joanna Kulig jako dochtórka z Szopienic

Ćwierć wieku temu Julia Roberts dostała Oscara za rolę Erin Brockovich. I dlatego jestem gotowa powiązać Wadowską-Król z amerykańską aktywistką. Obie bowiem miały szczęście do aktorek, które je zagrały.

Joanna Kulig świetnie oddaje osobę świadomą nie tylko swojej wartości, ale też swojej kobiecości. Ma fachową wiedzę, z której czyni użytek, ale też lubi sobie potańczyć. Jest harda, ale momentami krucha.

Lekarka nie zamierza się nikomu przypodobać, a na to samo zdecydowała się aktorka. I dlatego jej bohaterka jest tak prawdziwa, choć niektórzy pewnie uznają ją za „wścieklą babę”.

Jeśli mam jakieś poważniejsze zastrzeżenie do serialu, to dotyczy ono jego długości. Tę historię można było opowiedzieć w czterech, a nie sześciu odcinkach. Można było też uniknąć niektórych melodramatycznych i mało prawdopodobnych wątków.

„Ołowianym dzieciom” zdarza się popadać w schematy ograne już wielokrotnie w innych produkcjach. Ostatecznie za to bardziej bawi niż irytuje niedopracowanie drobnych elementów dodanych komputerowo, jak wielkie polskie i radzieckie flagi na Spodku czy dymiące kominy huty.

Dramatyczny pył unosi się w powietrzu Szopienic wręcz w płatkach. A jednak to codzienne mycie okien, na których osadza się czarny pył, jest szczególnie pobudzającym wyobraźnię. Choć niekoniecznie moją. Pamiętam z dzieciństwa, jak mieszkająca w Świętochłowicach ciotka każdego dnia naszej wizyty wchodziła na krzesło, żeby umyć okno. I jak czarna była woda, którą wylewała z miski.

MAJA STANISZEWSKA

OŁOWIANE DZIECI

serial dramatyczny, Polska 2026, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Joanna Kulig, Agata Kulesza, Kinga Preis, Sebastian Pawlak, Michał Żurawski, Zbigniew Zamachowski, Marian Dziędziel

6 odc., Netflix

Dla tęgich umysłów

Jak w zalewie mało ambitnej rozrywki znaleźć coś, co rozrusza nasze szare komórki?

Diabelski plan” to koreański reality show, w którym liczą się inteligencja i umiejętność strategicznego myślenia.

Twórcy zaprosili do programu absolwentów prestiżowych uczelni, laureatów konkursów wiedzy i wybitnych specjalistów w swoich dziedzinach. W programie pojawiło się 12 uczestników: astronom, polaryzator nauki, prawnik czy profesjonalny gracz go. Krótko mówiąc: to starcie jednych z najwybitniejszych umysłów w kraju. Zasady są jednak proste.

Na początku wszyscy mają po jednym żetonie. Każdego dnia biorą udział w tzw. rozgrywce głównej, w której mogą zdobyć kolejne, ale też stracić te dotychczasowe. Jeśli ktoś straci wszystkie, odpada z programu. Dwie osoby z najmniejszą liczbą żetonów trafiają na noc do „więzienia”.

Uczestnicy grają w planszówki, karcianki i abstrakcyjne gry strategiczne. To chociażby odmiany „Gomoku”, pokera czy gry towarzyskiej „Mafia”. Trzeba solidnie wyteńczyć umysł, by przechrzcić przeciwników.

„Diabelski plan” ma jednak również cechy typowego reality show. Bohaterowie wchodzi w sojusze, tworząc lojalne wobec siebie grupy. W pewnym momencie ważną rolę zaczynają odgrywać także zawarte w programie przyjaźnie.

Seans jest ciekawy również z perspektywy kulturowej. Uczestnicy rywalizują, ale nie dążą do eliminowania przeciwników. Wręcz przeciwnie – są wobec siebie serdeczni, wspierają się i próbują doprowadzić do tego, by jak największa liczba osób dotarła do decydujących etapów rozgrywki.

Zastanawiam się, czy podobny etos panowałby wśród graczy amerykańskich albo europejskich edycji. Na razie się tego nie dowiemy, bo nikt nie stworzył programu opartego na tym formacie. A szkoda, bo koreański program dowodzi, że wymagająca rozrywka jest możliwa nawet w streamingu.

DAWID DRÓŻDZ

DIABELSKI PLAN

reality show, Korea Południowa 2023-

2 sezony, Netflix

Wyobraźcie sobie, że przyjeżdżacie odebrać syna, który po lekcjach miał bawić się u kolegi z klasy. Kobieta, która otwiera drzwi, nie jest opiekunką, nigdy nie słyszała o tamtej rodzinie. Ani o waszym dziecku.

Najgorszy koszmar rodzica? Właśnie w takiej sytuacji znalazła się Marissa Irvine (w tej roli Sarah Snook).

Oskarżone matki

Tak zaczyna się serial „To jej wina” („All Her Fault”) Megan Gallagher według powieści Andrei Mary. Zwykle nieporozumienie, przekreślony adres w wiadomości – czy jednak coś znacznie poważniejszego? Po serii nerwowych telefonów, które nie przynoszą odpowiedzi, pojawia się policja. Marissa opowiada o wszystkim detektywom, a gdzieś między słowami – a czasem całkiem wprost – zaczynają padać oskarżenia pod jej adresem. Chociażby dlaczego nie sprawdziła numeru telefonu, z którego przyszła wiadomość z zaproszeniem na zabawę.

Każda uwaga wypowiedziana przez męża (Jake Lacy) tylko pogłębia jej poczucie winy. Nawet jeśli po chwili reflektuje się i zapewnia: „Jesteś wspaniałą matką”.

Podobne pytania usłyszy Jenny (Dakota Fanning), gdy okaże się, że w zaginięciu 5-letniego Milo może być zamieszana opiekunka, którą zatrudniła (Sophia Lillis). Również w tym przypadku, a jakżeby inaczej, wybrzmiały z ust męża. Męża, który nie wie nawet, gdzie w domu stoi bidon syna, a gdy musi awaryjnie odebrać chłopca ze szkoły, zachowuje się tak, jakby dokonywał heroicznego aktu.

Zwiążanie akcji jest na tyle angażujące, że zdecydowałam się obejrzeć kolejny odcinek. „To jej wina” rozwija schemat domestic noir – czyli opowieści o rodzinnych tajemnicach z pogranicza kryminału i thrillera – na tyle sprawnie, że zdołałam wytrwać do koń-

Nierówny podział ról

Sam tytuł wiele mówi. W serialu „To jej wina” o zaginięciu dziecka najciekawsze okazują się pytania o to, jak oceniamy matki.

ca serialu. Niestety traktuje go zbyt mechanicznie, żeby wyjść ponad poziom przeciętnego „ogładadła”.

Wraca eksploatowany do znudzenia, jak u Harlana Cobena, motyw decyzji z przeszłości, które po latach upominają się o konsekwencje. Cofamy się więc raz o kilka dni, innym razem o lata, by odkrywać kolejne elementy układanki. Część z tych tropów ma tylko nas zmylić.

Każdy jest podejrzany, ale kto da się lubić?

Wszyscy tutaj kłamią: by odsunąć od siebie podejrzania, ukryć błędy i sekrety – niekonięcznie związane ze sprawą zaginięcia chłopca – albo poczucie winy czy na swój pokręcony sposób starają się chronić bliskich.

Twórcy chcieli, byśmy nikogo nie skreślali z listy podejrzanych. Ale chyba nie spodziewali się, że w efekcie nie tylko

trudno komukolwiek zaufać, ale też kibicować. Może to kwestia atmosfery panującej w bogatej rezydencji na przedmieściach Chicago, gdzie rozgrywa się akcja. Może doboru obsady? Jeden z recenzentów użył wobec Jake’a Lacy’ego (znany m.in. z pierwszego sezonu „Białego Lotosu”) określenia „punchable”, jakby aktor miał w sobie coś tak irytującego czy aroganckiego, że „aż chce mu się przywalić”.

W każdym razie do większości bohaterów podchodzimy w najlepszym wypadku z emocjonalnym dystansem. Nawet do Marissy, a przecież nawet odruchowo powinniśmy jej współczuć, prawda? Kamera do przesady puentuje sceny zbliżeniami na twarz Sarah Snook, na której rozpacz miesza się z narastającym gniewem. To pierwsza jej duża rola po finale „Sukcesji”. Momentami trudno nie zobaczyć w niej echa Shiv Roy, ale głównie przez garderobę.

Jedyną postacią, która od początku budzi bezwzględna sympatię, jest prowadzący śledztwo policjant grany przez Michaela Peñę. W płataninie wzajemnych pretensji i wyrzutów detektyw Alcaraz wydaje się otwarty na drugiego człowieka, a przez to bardziej ludzki od innych. Wraz z żoną wychowuje syna z niepełnosprawnością rozwojową. Codziennosc rodziny to jednak nie tylko wyzwania i obawy o przyszłość, ale przede wszystkim szczerą miłość.

„To jej wina” jest przykładem serialu, w którym wątki teoretycznie składają się w spójną całość, a mimo to zakończenie nie przekonuje. Niespiesznie prowadzona narracja na finiszu nagle wrzuca piąty bieg. Gdyby jeszcze potraktować część twistów z gatunkowym przegięciem rodem z pulpowej literatury, na nadmiar zbiegów okoliczności i dramaturgię budowaną kosztem psychologicznej wiarygodności można by przymknąć oko. Lecz historię opowiedziano zupełnie serio, a każda z postaci w tej intrydze reprezentuje jakąś traumę, zaburzenie czy nałóg. W najsłabszych momentach, gdy te tematy wychodzą w burzliwych rozmowach, zastanawiamy się, czy to jeszcze serial premium, czy jednak opera mydlana.

Ojciec może, matka musi

Sedno zostało zapisane w tytule. Oglądaniu „To jej wina” towarzyszy pytanie o to, jak łatwo oceniamy matki oraz ile niewidzialnej pracy codziennie wykonują. Serial staje się opowie-

ścią o nierównym podziale ról i obowiązków.

Jako młody ojciec reagowałem na to alergicznie. W gabinecie lekarskim słyszałem: „To tata ubierze maluszka”, podczas gdy mamę zapraszano do biurka, jakby była jedyną osobą zdolną zrozumieć diagnozę i zalecenia. W aptece chwila zawahania wystarczała, by usłyszeć: „Może lepiej zadzwoni pan do żony?”. Czulem złość. Jakbym był tu tylko w zastępstwie, jakby ojciec z definicji był rodzicem rezerwowym.

Z czasem dotarło do mnie, że nie zawsze chodzi o złą wolę. Częściej o przyzwyczajenie – a ono nie bierze się znikąd. Nadal pokutuje założenie: ojciec może, matka musi. Jeśli kobiety chcą być aktywne zawodowo i realizować się w pracy, wpadają w pułapkę oczekiwań. Mają pracować tak, jakby nie miały dzieci, a jednocześnie zajmować się domem tak, jakby nie pracowały. Stąd bierze się poczucie winy. Jak w przypadku drugiej mamy w serialu – Jenny, specjalistki od marketingu z branży wydawniczej, w której Marissa znajduje sojuszniczkę. Nie chce stracić klienta, o którego tyle walczyła, ale kolejne spotkania umawiane są po godzinach pracy, kiedy odbiera synka ze szkoły. Na męża nie może liczyć.

I właśnie ten mechanizm serial próbuje uchwycić. Nawet jeśli bywa mało subtelny i upraszcza portrety mężczyzn, dotyka czegoś realnego. Na marginesie dość wtórnej intrygi kryminalnej pojawia się społeczny komentarz o rodzicielstwie, którego ciężar wciąż zbyt często przechyla się na jedną stronę. I chyba to jest w tym serialu najciekawsze.

PIOTR GUSZKOWSKI

TO JEJ WINA

serial kryminalny, Wielka Brytania, USA 2025, reż. Minkie Spiro, wyk. Sarah Snook, Jake Lacy, Sophia Lillis, Michael Peña, Dakota Fanning, Abby Elliott, Jay Ellis

8 odc., SkyShowtime

FOT. CHRISTOPHER BARR/NETFLIX

Saoirse-Monica Jackson w nowym serialu Lisy McGee ma rolę małą, ale niezapomnianą

Eksploracja irlandzkiego humoru

„Z Belfastu do nieba” może pomóc odpowiedzieć na pytanie: dlaczego świat pokochał irlandzkie spojrzenie na kulturę?

Trzy przyjaciółki z czasów szkolnych jadą na pogrzeb czwartej.

Kiedyś były „osobne, lecz nierozłączne”. Zrobiły sobie nawet identyczne tatuaże, choć każda swój umieszczyła w innym miejscu. Potem trzy z nich pozostały w kontakcie, a czwarta, imieniem Greta, gdzieś po drodze się odłączyła.

Poza dziewczynską przyjaźnią łączyło je coś więcej: tajemnica, która mimo upływu lat nie może ujrzeć światła dziennego.

Dlatego Dara (Caoilfhionn Dunne), Saoirse (Roisin Gallagher) i Robyn (Sinéad Keenan) wybierają się z Belfastu do domu Grety (Natasha O’Keeffe) w hrabstwie Donegal nie tylko po to, by oddać jej ostatnią posługę. Chcą też sprawdzić, czy sekret pozostał sekretem.

W jej domu za miastem natykają się nie tylko na dziwny wystój, ale także równie dziwną rodzinę. Dziwny jest brak innych żalobników, dziwna jest też zamknięta trumna, stojąca samotnie w jednym z pokoi.

Kobiety dochodzą do wniosku, że powinny jak najszybciej

oddalić się z tego domu. I wtedy wydarza się wypadek.

To dopiero początek serialu Lisy McGee, twórczyni, moim zdaniem, najlepszego komediowego serialu XXI wieku – „Derry Girls”. McGee co odcinek funduje widzowi zwrot akcji albo mylny trop. Komplikacja goni komplikację, życie bohaterów doświadczają niejednej próby. Swoim niby dorosłym i podsztytym powagą, ale wciąż niepoważnym serialem, twórczyni udowadnia talent do łączenia wody z ogniem.

Opowieść o trzypiotowatych dorosłych z Belfastu jest opowieścią o tym, jak przyjaźń zmienia się z czasem, ale też o tym, jak wpływa na nas przeżyta w przeszłości trauma. Momentami jest to zabójczo zabawne, momentami zaskakująco serio.

MAJA STANISZEWSKA

Z BELFASTU DO NIEBA

serial komediowy, Wielka Brytania 2026, tw. Lisa McGee, wyk. Roisin Gallagher, Sinéad Keenan, Caoilfhionn Dunne

8 odc., Netflix

Proza życia alpejczyka

Adrenalina, walka, smak zwycięstwa i porażki. Ale też strach, tęsknota, rutyna. O nich opowiada serial dokumentalny „On the Edge”.

Rzadka gratka dla kibiców narciarstwa alpejskiego. Na Disney+ można obejrzeć cztery odcinki serialu dokumentalnego „On The Edge: World Cup Ski Racing” („Na krawędzi: Alpejski Puchar Świata”). Data edycji piątego w Europie – który będzie puentą i pokaże wydarzenia z igrzysk Mediolan – Cortina i finałów Pucharu Świata – nie jest jeszcze znana. Telewizja ESPN pokaże go w USA 10 kwietnia.

Olimpijskie marzenia

Lindsey Vonn, Mikaela Shiffrin, Aleksander Aamodt Kilde, Marco Odermatt, Lucas Pinheiro Braathen, Atle Lie McGrath i wielu innych – w 45-minutowych odcinkach przewija się cała alpejska śmietanka. Kamera towarzyszy kilkunastu najlepszym zawodnikom od pierwszych zawodów sezonu w Sölden aż do ostatnich, tuż przed rozpoczęciem igrzysk. To wokół nich kręci się większość rozmów ze sportowcami. Bo raz na cztery lata Puchar Świata i Kryształowe Kule schodzą na drugi plan – każdy w marzeniach widzi się z olimpijskim medalem na szyi. Najlepiej złoty.

Ci, którzy igrzyska śledzili na żywo, puentę już znają. Wie-

dzą, który z bohaterów spełnił swoje marzenia o medalu, a który wrócił z niczym. Wiedzą, jak skończyła się droga niezłomnej Lindsey Vonn. 41-letnia Amerykanka, która musiała zakończyć karierę kilka lat temu, bo jej ciało było zbyt poharatane, po operacji kolana wróciła do ścigania. I nie kryła, że jej głównym celem są igrzyska. O medalu głośno nie wspominała, ale sportowcom jej formatu na pewno nie chodzi tylko „o udział” w olimpijskim święcie. W serialu Vonn tłumaczyła: – Nie chciałam zakończyć kariery jako wrak. Chciałam zakończyć ją w pozytywny sposób.

Osiem miesięcy z daleka od domu

Na ekranie oglądamy ujęcia z zawodów: alpejczycy pędzą po stromej trasie zjazdowej albo tańczą między slalomowymi tyczkami. Czasami w pięknym słońcu, czasami w zadymce. Przy okazji mniej obcy kibice mogą się dowiedzieć, i to bezpośrednio od zawodników, czym różnią się poszczególne alpejskie konkurencje, jak przebiega rywalizacja, jakie są nagrody.

Ale serial pokazuje także to, czego w telewizyjnych transmisjach nie widać. Oprócz blasków – cienie tego pięknego, ale bardzo wymagającego spor-

Lindsey Vonn z trenerem Akselem Lundem Svindalem

tu. Bohaterowie serialu mówią o sportowych ambicjach, o dążeniu do bycia najlepszym, ale i o presji związanej z tym, że muszą być najlepsi. O satysfakcji, jaką daje im bycie zawodowym sportowcem, ale i o towarzyszącym im ciągle strachu (w końcu żyją z tego, że pędzą po stromym stoku ubrani tylko w cienki kombinezon), zwątpieniu (tu sukces od porażki dzieli często ułamek sekundy albo kilka centymetrów), zmęczeniu. A także o kontuzjach i trudnej drodze powrotu do sprawności.

W jednym z odcinków trafiamy do kuchni w wynajętym apartamencie, w której trener gotuje dla stęsknionej za domem zawodniczki domowy obiad. To Alice Robinson, Nowozeland-

ka, która zadebiutowała w Pucharze Świata w wieku 16 lat. Dla alpejczyka spoza Europy starty w Pucharze to osiem miesięcy na drugim końcu świata. Od kilku lat 24-letnia Robinson nie świętowała z bliskimi urodzin, Bożego Narodzenia, Nowego Roku. – Przez tych osiem miesięcy to mój team jest moją rodziną – mówi.

To jest życie, które chcemy wieść

W każdy weekend: zawody, adrenalina, wrzawa, wywiady, autografy. To otoczka, którą widać w telewizji. A pomiędzy? Trening na stoku, siłownia, oglądanie wystaw z koleżankami, kawa w kawiarni, znowu siłownia. – Ścigasz się, wracasz do pokoju, pakujesz się i ruszasz w kolejne miejsce – opisuje prozę życia alpejczyka norweski alpejczyk Timon Haugan.

– Ale to właśnie jest życie, które chcemy wieść – podsumowuje jego kolega z drużyny Aleksander Aamodt Kilde.

ANNA KWIATKOWSKA

ON THE EDGE: WORLD CUP SKI RACING

serial dokumentalny, USA, Szwajcaria 2026

4 odc., Disney+

PIĄTEK 6.03

KOSZYKÓWKA

• NBA
Boston Celtic – Dallas
Mavericks
01:05 | TVP SPORT

• ORLEN BASKET LIGA
Tauron GTK Gliwice – Energa
Trefl Sopot
20:10 | POLSAT SPORT 3

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET
W VAL DI FASSA
1. zjazd
11:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• PKO BP EKSTRAKLASA
Lechia Gdańsk – Jagiellonia
Białystok
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
ZAKSA Kędzierzyn-Koźle –
Steam Hemarpol Politechnika
Częstochowa
20:00 | POLSAT SPORT 1, POLSAT
SPORT EXTRA 2

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W LAHTI
1. konkurs indywidualny
na skoczni HS 130
14:30 | EUROSPORT 1

TENIS

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
Kort centralny
20:00 | **22:00** | **00:00** | **02:00** |
04:00 | POLSAT SPORT PREMIUM 1
SUPER HD
Kort dodatkowy
20:00 | **22:00** | **00:00** | **02:00** |
04:00 | POLSAT SPORT PREMIUM 2
SUPER HD
23:00 | **01:00** | **03:00** | **05:00** |
POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
20:00 | **22:00** | **00:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 7.03

FORMUŁA 1

• GRAND PRIX AUSTRALII
Wyścig
04:55 | ELEVEN SPORTS 1

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
Anwil Włocławek – Legia
Warszawa
17:25 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET
W VAL DI FASSA
2. zjazd
10:45 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W KRANJSKIEJ GORZE
Gigant – 1. przejazd
09:15 | EUROSPORT 1
Gigant – 2. przejazd
12:15 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Śląsk Wrocław
– Wisła Kraków
17:25 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
15:20 | ELEVEN SPORTS 1

• LALIGA EA SPORTS
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
20:55 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Korona Kielce – Bruk-Bet
Termalica Nieciecza
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Piaśt Gliwice – KGHM Zagłębie
Lubin
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Widzew Łódź – Lech Poznań
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Aston Villa – Chelsea FC
19:05 | CANAL+ EXTRA 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Ślepsk Malow Suwałki
– PGE GiEK Skra Bełchatów
14:45 | POLSAT SPORT 1
Aluron CMC Warta Zawiercie
– Cuprum Stilon Gorzów
17:30 | POLSAT SPORT 1
Asseco Resovia Rzeszów
– Barkom Każany Lwów
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W LAHTI
2. konkurs indywidualny
na skoczni HS 130
17:00 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
23:00 | **01:00** | **03:00** | **05:00** |
POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
20:00 | **22:00** | **00:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

SKOKI NARCIARSKIE. W ten weekend Puchar Świata odbędzie się w Lahti. Transmisje z zawodów w Eurosporcie 1. Na zdjęciu trzykrotny medalista olimpijski, Kacper Tomasiak
· FOT. DOMINIK GAJDA / AGENCJA WYBORCZA.PL

NIEDZIELA 8.03

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
Dziki Warszawa – AMW Arka
Gdynia
12:25 | POLSAT SPORT 3
Tasomix Rosiek Stal Ostrów
Wielkopolski – PGE Start Lublin
17:25 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET
W VAL DI FASSA
Supergigant
10:45 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W KRANJSKIEJ GORZE
Slalom – 1. przejazd
09:15 | EUROSPORT 1
Slalom – 2. przejazd
12:15 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• PKO BP EKSTRAKLASA
Motor Lublin – Górnik Zabrze
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Radomiak Radom – GKS
Katowice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Raków Częstochowa – Pogoń
Szczecin
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+
SPORT 3 HD
Legia Warszawa – Cracovia
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
20:25 | TVP SPORT

• SERIE A ENILIVE
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Energa Trefl Gdańsk
– JSW Jastrzębski Węgiel
14:45 | POLSAT SPORT 1
PGE Projekt Warszawa
– BOGDANKA LUK Lublin
17:30 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W LAHTI
Konkurs duetów na skoczni
HS 130
15:00 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
21:00 | **23:00** | **01:00** | **03:00** |
05:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **23:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 9.03

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Polonia Warszawa – ŁKS Łódź
17:55 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Wisła Płock – Arka Gdynia
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Indykpol AZS Olsztyn – InPost
ChKS Chełm
17:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **00:00** | **01:00** | **03:00** | **05:00** |
POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **23:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

WTOREK 10.03

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
WKS Śląsk Wrocław – Górnik
Zamek Książ Wałbrzych
20:10 | POLSAT SPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
18:40 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 2

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **03:00** | **05:00** |
22:30 | **01:00** | **03:00** | **05:00** |
POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **03:00** | **05:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

ŚRODA 11.03

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
18:40 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 2
1/8 finału – 1. mecz
20:55 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW CEV
Itas Trentino – PGE Projekt
Warszawa
20:15 | POLSAT SPORT 1

• PLUSLIGA
Steam Hemarpol
Politechnika Częstochowa
– PGE GiEK Skra Bełchatów
17:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **03:00** | **05:00** |
23:00 | **01:00** | **03:00** | **05:00** |
POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **23:00** | **01:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

CZWARTEK 12.03

KOSZYKÓWKA

• NBA
San Antonio Spurs – Denver
Nuggets
02:00 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW CEV
Knack Roeselare – Asseco
Resovia Rzeszów
20:15 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **03:00** | **05:00** |
01:00 | **03:00** | **05:00** |
POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN
INDIAN WELLS
19:00 | **21:00** | **23:00** | **01:00** |
CANAL+ SPORT2 HD

Od A do Z

BOSS ★★★

film krym., Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Brad Furman, wyk. Bryan Cranston, Leanne Best

22:15 | ale kino+ hd

Oparte na faktach(?): ekranizacja książki, gdzie funkcjonariusz amerykańskiego urzędu celnego zdradza kulisy afery, w wyniku której udało się pojąć Pablo Escobara, legendarnego króla narkotyków.

CZŁOWIEK ZASAD ★★

film sens., USA/Ukraina/Rumunia 2014, reż. Keoni Waxman, wyk. Steven Seagal, Vinnie Jones, Byron Mann

22:05 | tv puls

Zawodowy morderca spotyka dziewczynę, która uciekła od swego partnera-gangstera, i staje wobec dylematu: chronić dziewczynę czy wypełnić misję zleconą przez rząd. No i co wybierze Steven Seagal?

DJANGO ★★★★★

western, USA 2012, reż. Quentin Tarantino, wyk. Jamie Foxx, Christoph Waltz, Leonardo DiCaprio

21:55 | cinemax

Quentin Tarantino bierze się do westernu, oddając należny hołd Sergiowi Leone, wyśmiewając przy okazji utarte konwencje, narosłe wokół gatunku stereotypy i samego siebie. Plus brawurowy Christoph Waltz.

DZIEDZICTWO BOURNE'ŃA ★★★

film sens., USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner, Rachel Weisz, Edward Norton

21:55 | canal+ premium

Odpрыsk przebojowego cyklu – już bez Matta Damona: kolega Bourne'a na tropie prawdy o nielegalnym programie rządowym, którego celem jest kreowanie superagentów - bezwolnych maszyn do zabijania.

KING RICHARD: ZWYCIĘSKA RODZINA ★★★★★

film biograficzny, USA/Australia 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith, Aunjanue Ellis-Taylor, Jon Bernthal

20:00 | tvn 7

Oparte na faktach: Will Smith jako Richard Williams, który założył sobie, że jego córki Serena i Venus zostaną profesjonalnymi tenisistkami i – mimo licznych przeciwności – swój cel osiągnęły.

Popiół i diament

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

DRAMAT OBYCZ.

POLSKA 1957, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. ZBIGNIEW CYBULSKI, EWA KRZYŻEWSKA, WAĆLAW ZASTRZEŻYŃSKI

22:50 | tvp 1

★★★★★

Arcydzieło Andrzeja Wajdy nadające nowe znaczenie powieści Jerzego Andrzejewskiego: polskie dylematy 1945 roku. Lektura obowiązkowa.

MYZ

LATAJĄCY MNICH I TAJEMNICA DA VINCI ★★

dramat, Polska/Słowacja 2010, reż. Mariana Čengelová-Solčanská, wyk. Bicskey Lukács, Aleksandr Domogarov, Juliusz Chrzóstowski

20:15 | tvp historia

Inspirowana dawną legendą opowieść o mnichu, który konstruował maszynę latającą według instrukcji znalezionej w zaginionym dziele Leonarda da Vinci. Niespełniona obietnica.

LIBERATOR ★★★

film sens., USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal, Tommy Lee Jones, Gary Busey

20:00 | tv puls

Steven Seagal jako kucharz na amerykańskim pancerniku, który przerabia terrorystów na mielone. Bez ironii – klasyk kina akcji. Były czasy, kiedy Seagala uważano za następcę Sly'a i Arnolda.

MROCZNE CIENIE ★★★

komedja, USA/Australia/Wlk. Brytania 2012, reż. Tim Burton, wyk. Johnny Depp, Michelle Pfeiffer, Helena Bonham Carter

20:00 | warner tv

Tim Burton nie bez wdzięku próbuje wskrzesić serial telewizyjny sprzed pół wieku: zamieniony w wampira arystokrata po dwustu latach powraca, by odzyskać swoją pozycję i ukochaną. Plus Johnny Depp.

MROCZNE WODY ★★★

dramat, USA 2019, reż. Todd Haynes, wyk. Mark Ruffalo, Anne Hathaway, Tim Robbins

23:55 | tvp 2

Korporacyjny adwokat odwiedza rodzinne strony i dowiaduje się o pomorze bydła w wyniku zatrucia środowiska. W imieniu sąsiadów występuje do sądu przeciwko trucicielowi, zaczynając 20-letnią batalię.

PRZYMIERZE ★★★★★

film sens., USA/Wlk. Brytania/Hiszpania 2023, reż. Guy Ritchie, wyk. Jake Gyllenhaal, Dan Salim, Sean Sagar

21:45 | hbo

Po wyjściu Amerykanów z Afganistanu niedawny weteran wraca tam, by odnaleźć porzuconego na pastwę talibów miejscowego tłumacza, który uratował mu życie w trakcie niebezpiecznej misji.

SZEREGOWIEC BENJAMIN ★★★

komedja, USA 1980, reż. Howard Zieff, wyk. Goldie Hawn, Eileen Brennan, Armand Assante

22:10 | warner tv

Nie matura lecz chęć szczerą zrobisz w wdowy... zadowoloną z życia kobietę, służącą w armii amerykańskiej. Ponury, choć zabawny antifeministyczny film werbunkowy z typową rolą Goldie Hawn.

TO JUŻ JEST KONIEC ★★★★★

komedja, USA 2013, reż. Evan Goldberg, Seth Rogen, wyk. James Franco, Jonah Hill, Seth Rogen

20:00 | hbo

Podczas szalonego hollywoodzkiego przyjęcia następuje koniec świata i nieoczekiwanie na kilku celebrytach spoczywa obowiązki ratowania ludzkości: podobają (wątpliwe) czy okażą się (na pewno) za głupi?

TOP GUN: MAVERICK ★★★★★

film sens., USA 2022, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise, Miles Teller, Jennifer Connelly

20:00 | tvn

Po 30 (naprawdę 37) latach Tom Cruise wraca do szkoły pilotażu, by jako uznany as szkolić następców do misji niemożliwej. Plus techniczny popis Hollywood na 5 nominacji do Oscara i statuetkę za dźwięk.

WEEKEND ★★★

thriller, Nigeria 2024, reż. Daniel Oriahi, wyk. Uzoamaka Aniunoh, Gloria Anozie, Keppy Ekpenyong-Bassey

20:00 | cinemax

Dziewczyna zachodzi w ciążę ze swoim długoletnim partnerem i wymusza na nim wizytę u jego rodziny, której dotąd nie poznała. Ale wyjazd w jego strony uświadamia jej, że tak naprawdę nie wie o nim nic.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3B**

- 08:20** Zaraz wracam II (38)
- 08:45** Ranczo VIII (11/13)
- 09:45** Komisarz Alex XXIII (7)
- 10:40** Ojciec Mateusz VII (1)
- 11:30** Okrasa łamie przepisy
- 12:00** Serwis Info
- 12:10** Agrobiznes
- 12:30** Program rolny
- 12:50** Fascynujące migracje
- 13:45** Polskie parki narodowe
- 14:10** Wichrowe wzgórze
- 15:00** Serwis Info
- 15:15** Reporterzy (478)
- 15:35** Gra słów. Krzyżówka
- 16:05** Dziedzictwo
- 17:00** Teleexpress
- 17:25** Jaka to melodia? (5857)
- 17:55** Klan - telenowela
- 18:20** Andrzej Wajda - Notatki - film dok. Polska 26
- 18:55** Akacjaowa 38
- 19:30** 19.30 - wiadomości
- 19:55** Pytanie dnia

- 20:30** **Glina. Nowy rozdział** - serial kryminalny Polska 2025
- 21:30** **Sekielski wieczorową porą** (28) - magazyn
- 22:30** **Andrzej Wajda - Notatki** - film dok.
- 22:50** **Popiół i diament** - dramat obyczajowy Polska 1957, reż. Andrzej Wajda (110 min)
- 00:40** **Godziny strachu (Butterfly on a Wheel)** - thriller Wlk. Brytania/Kanada/USA 2007 (105 min)

MEZZO

- 10:00** Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017
- 11:15** Les Siècles, Adrien Perruchon: Ravel - muzyka klasyczna Francja 2024
- 12:50** Intermezzo
- 13:30** Giacomo Puccini: Tryptyk - opera Belgia/Francja 2022, reż. Jérémie Cuvillier
- 16:20** Intermezzo
- 17:20** Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert
- 18:05** McCoy Tyner: Piano Solo - koncert Niemcy 1983
- 18:55** Robin McKelle: Hotd dla Elli Fitzgerald - koncert
- 20:30** Orkiestra Paryska, Esa-Pekka Salonen, Aliisa Neige Barrière: Saariaho, Sibelius, Lindberg - muzyka klasyczna
- 22:10** Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna

TVP2 **D3B**

- 05:30** M jak miłość
- 06:25** Anna Dymna - spotkanie się (433) - dyskusja
- 06:55** Barwy szczęścia
- 07:30** Pytanie na śniadanie - pobudka (7485) - mag.
- 07:55** Pytanie na śniadanie (7485) - mag. Polska 2026
- 11:55** Operacja zdrowie (71)
- 12:30** Koło fortuny (2152)
- 13:15** Panna młoda
- 14:05** Va banque (1018)
- 14:35** Na sygnale
- 15:05** La Promesa - pałac tajemnic (102) - telenowela
- 16:00** Koło fortuny (2153)
- 16:35** Familiada (3046)
- 17:20** Panna młoda (5/50) - serial obycz. Turcja 2024
- 18:15** Va banque (1019)
- 18:50** Jeden z dziesięciu (1) - teleturniej Polska 2026
- 19:25** Barwy szczęścia

- 20:05** **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
- 20:45** **Kocham Cię, Polsko!** (1) - quiz Polska 2026
- 22:20** **25 lat miłości: Jubileusz „M jak miłość”** (1) - show Polska 2025
- 23:25** **To jest grane** (82)
- 23:55** **Mroczne wody** - dramat USA 2019, reż. Todd Haynes (135 min)
- 02:10** **Słońce też jest gwiazdą** - dramat miłosny USA 2019, reż. Ry Russo-Yung (110 min)

PULS 2

- 12:00** Smerfy - serial anim.
- 13:00** Gumisie IV (6/10)
- 14:00** Kacze opowieści
- 15:00** Miraculous IV
- 16:00** My Little Pony
- 17:00** Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (5)
- 17:10** Blue III (40,41/50)
- 17:40** Świnka Peppa II (17/52)
- 17:45** Bing (41,42/78)
- 18:15** Masza i niedźwiedz VII
- 18:30** Myszka Miki: Frajdomek II (5/30)
- 19:00** Psi patrol V (17/26)
- 19:35** Pingwiny z Madagaskaru III (9/15)
- 20:00** Lombard. Życie pod zastaw XVII (53) - serial obycz.
- 21:00** Dzielnica strachu IX
- 23:00** Sezon na sąsiada - komedia Francja/Belgia 2023
- 01:00** Frontiere(s) - horror Francja/Szwajcaria 2007

POLSAT **D3B**

- 05:25** Telezakupy TV Okazje
- 06:00** Nowy dzień - mag.
- 08:00** Halo tu Polsat (2647) - magazyn Polska 2024
- 11:30** Gliniarze XI (52,53,54) - serial fab.-dok. Polska 2021
- 14:40** Dlaczego ja? 33 (3) - serial fab.-dok. Polska 2026
- 15:50** Wydarzenia
- 16:20** Interwencja (5851) - mag. reporterów Polska 26
- 16:30** Na ratunek 112 XVIII (4) - serial fab.-dok. Polska 2026
- 17:00** Gliniarze XX (5) - serial fabularno-dok. Polska 2026
- 18:00** Pierwsza miłość 49 (219) - serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Aneta Zając, Dąbrówka Kruk
- 18:50** Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
- 19:15** Gość „Wydarzeń” (306)
- 19:40** Pogoda - Polska 2026

- 19:55** **Farma** (165) - reality show Polska 2025
- 21:00** **Must Be The Music** (126) - show Polska 25
- 23:10** **Nowe oblicze Greya (Fifty Shades Freed)** - thriller USA/Chiny 2018, reż. James Foley, wyk. Dakota Johnson, Jamie Dornan (145 min)
- 01:35** **American Pie: Zjazd absolwentów (American Reunion)** - komedia USA 2012, reż. Jon Hurwitz, Hayden Schlossberg (145 min)

TV4

- 07:55** Bogaty dom - biedny dom XII (1) - serial dok.
- 08:55** Policjantki i policjanci VII (37,38/65) - serial obycz.
- 10:55** Na ratunek 112 XVIII (5,57) - serial fabularno-dok.
- 11:55** Dlaczego ja? 33 (5) - serial fabularno-dok.
- 12:55** Trudne sprawy XIX (39,40,140) - serial fab.-dok.
- 15:55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (517, 38)
- 18:00** Policjantki i policjanci XXIV (4,5) - serial obycz.
- 20:00** A na deser... (2) - mag. kulinarny Polska 2026
- 20:05** Osadzony - film sens. USA 1989, reż. John Flynn, wyk. Sylvester Stallone
- 22:25** Gwiazdy kabaretu (169, 44) - kabaret i satyra
- 00:25** STOP Drogówka (362)
- 01:30** Love Island II (39)

TVN **D3B**

- 05:05** Kto was tak urządził?
- 05:35** Uwaga! (7943) - mag. reporterów Polska 2026
- 05:50** Ukryta prawda (46/60)
- 06:45** Kuchenne rewolucje XXVI (6) - reality show
- 07:45** Dzień Dobry TVN (5646)
- 11:25** Kuchenne rewolucje: Bistro „Le Papillon Noir”, Katowice XVI (7) - reality show
- 12:35** Kuchenne rewolucje: Gdynia - Worek mąki 30 (5) - reality show Polska 2025
- 13:40** Ukryta prawda (47,48/48) - serial fab.-dok.
- 15:45** Młode gliny (16/50) - serial krym. Polska 2026
- 16:50** Szpital św. Anny III (5) - serial obycz. Polska 2026
- 17:55** Detektywi VI (5) - serial fab.-dok. Polska 2026
- 19:00** Fakty, sport, pogoda
- 19:50** Uwaga! (7944) - mag.

- 20:00** **Top Gun: Maverick** - film sens. USA 2022, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise, Miles Teller, Jennifer Connelly, Val Kilmer, Jon Hamm (175 min)
- 22:55** **Geostorm** - film sens. USA/Hongkong 2017, reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Abbie Cornish (130 min)
- 01:05** **Kuba Wojewódzki** (1)
- 02:20** **Szpital św. Anny** (14/50) - serial obycz.

METRO **D3B**

- 07:10** J.A.G. VII (19/24)
- 08:10** SOS. Ekipy w akcji (49/60) - telenowela dok.
- 09:05** Szpital (9,10/72)
- 11:05** Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 13:05** Wycieczkowicz (5/20)
- 14:05** Przepis na życie
- 15:00** Zapukaj do moich drzwi (19) - telenowela Turcja 2021
- 16:00** Słoneczny patrol III (13/22) - serial przyg. USA 93
- 17:00** Ciężarówką przez Stany IV (5/9) - serial dok.
- 18:00** Nasi w mundurach (6)
- 19:00** Kartoteka V
- 20:00** Wściekły Nick - film sens. Niemcy 16, reż. Christian Alvart, wyk. Til Schweiger
- 22:40** The Traitors. Zdraycy (29) - reality show Polska 2026
- 00:10** Przetraw Coldwater - thriller USA 2013

TV PULS **D3B**

- 06:00** Nash Bridges V (9,10/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson
- 08:00** Kobra - oddział specjalny XVII (10,13/15) - serial sens. Niemcy 2011
- 10:00** Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
- 12:00** Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
- 13:00** Wspaniałe stulecie II (52) - serial obycz. Turcja 2013
- 14:00** Lombard. Życie pod zastaw XIII (9,10)
- 16:00** Ranczo VIII (6,7/13) - serial kom. Polska 2014
- 18:00** Lombard. Życie pod zastaw XVIII (4,5) - serial obyczajowy Polska 2025

- 20:00** **Liberator (Under Siege)** - film sens. USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal (125 min)
- 22:05** **Człowiek zasad (Absolution)** - film sens. USA/Ukraina/Rumunia 14, reż. Keoni Waxman (115 min)
- 00:00** **Tajna broń (Broken Arrow)** - film sens. USA 1996, reż. John Woo, wyk. John Travolta (135 min)
- 02:15** **Lombard XVII** (58)

TVN7 **D3B**

- 05:20** Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
- 05:55** Szkoła (59,5,6/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
- 08:45** Ukryta prawda (39,58,59/73) - serial fab.-dok.
- 11:55** W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
- 14:00** Detektywi (33/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
- 15:00** Szpital św. Anny (45) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
- 16:00** Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 18:00** Opowieści małżeńskie (4/24) - serial fabularno-dok.
- 19:00** Idź na całość (5) - teleturniej Polska 2026

- 20:00** **King Richard: Zwycięska rodzina (King Richard)** - film biograficzny USA/Australia 2021, reż. Reinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith (185 min)
- 23:05** **Królowa przetrwania** (1) - reality show
- 00:30** **Matylda (Long Story Short)** - komedia Australia 2021, reż. Josh Lawson, wyk. Rafe Spall, Zahra Newman (120 min)
- 02:30** **Hotel Paradise** (4)

STOPKLATKA

- 08:30** **Wojciech Cejrowski – bosy przez świat** (60)
- 09:00** **Robert Makłowicz** (161, 129) - magazyn
- 10:50** **Wojny magazynowe: Kanada** (3,4/12)
- 11:55** **Wojny kontenerowe** (15,16/16) - serial dok.
- 13:00** **Katastrofy w przestworzach XXV** (3,9,2/10) - serial dok.
- 16:00** **MacGyver VI** (19,20/21)
- 18:00** **Hudson i Rex III** (16/16) - serial krym. Kanada 20
- 18:55** **Zajazd. Będzie się działo** (28)
- 20:00** **Poszukiwany, poszukiwana** - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora, Jolanta Bohdal (110 min)
- 21:50** **Klient (The Client)** - film sens. USA 1994, reż. Joel Schumacher, wyk. Susan Sarandon, Tommy Lee Jones, Brad Renfro (160 min)
- 00:30** **Lustra (Mirrors)** - horror USA/Rumunia/Niemcy/Francja 2008, reż. Alexandre Aja, wyk. Kiefer Sutherland, Paula Patton, Cameron Boyce, Erica Gluck (140 min)

KINO POLSKA

- 08:05** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (7/10)
- 08:40** Polska Kronika Filmowa 25/50 - reportaż Polska 1950
- 08:50** To nie ze mną (5)
- 09:30** Z pacynką i w pasyaku
- 10:30** Książę - film krótkometrażowy Polska 2021
- 10:40** Paraгон, gola! - komedia Polska 1969, reż. Stanisław Jędryka, wyk. Józef Nalberczak
- 12:45** Atrakcyjny pozna panią... - komedia Polska 2004, reż. Marek Rębacz
- 14:55** Bitwa pod Wiedniem - dramat hist. Polska/Włochy 2012, reż. Renzo Martinelli
- 17:20** Stawka większa niż życie (1/18) - serial wojenny
- 20:00** Ostatnia misja - film sensacyjny Polska 1999, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Peter J. Lucas, Janusz Gajos, Ewa Gorzelak, Artur Żmijewski
- 22:10** Mniejsze zło - dramat obycz. Polska 2009, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Lesław Żurek, Anna Romantowska
- 00:20** Ziarno prawdy - thriller Polska 2015, reż. Borys Lankosz, wyk. Robert Więckiewicz, Jerzy Trela
- 02:55** Po miłość - dramat obyczajowy Polska 2021, reż. Andrzej Mańkowski, wyk. Jowita Budnik, Artur Dziurman

ALE KINO+

- 09:40** **Wyraj** - film krótkom. Polska 2020 (35 min)
- 10:15** **Patience** (5,6/6)
- 12:20** **Vera XI** (6/6)
- 14:10** **Siła przetrwania** - (Miracle on the Mountain) - film przyg. USA 2017, reż. Scott Waugh (120 min)
- 16:10** **Konwój (Convoy)** - komediodramat USA/Wlk. Brytania 1978, reż. Sam Peckinpah, wyk. Kris Kristofferson, Ali MacGraw (130 min)
- 18:20** **Vera XII** (1/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2023
- 20:10** **Zatruta róża** - (The Poison Rose) - dramat krym. USA/Włochy 2019, reż. Francesco Cinquemani, George Gallo (125 min)
- 22:15** **Boss (The Infiltrator)** - film krym. Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Brad Furman, wyk. Bryan Cranston, Leanne Best, Daniel Mays (145 min)
- 00:40** **Angielska robota** - (The Bank Job) - film sens. Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham (125 min)

POLSAT FILM

- 07:30** Doktor Martin IV (6/8)
- 08:30** Przyjaciółki XXV (7,8)
- 10:25** Świat według Kiepskich
- 12:40** Jak rozpaczałem II wojnę światową: Ucieczka - komedia Polska 1970
- 14:15** Mąż idealny - komedia romantyczna USA 1997
- 16:30** Bez hamulców - film sensacyjny USA 2012
- 18:25** Szklana pułapka - film akcji USA 1988
- 21:00** Creed: Narodziny legendy - dramat obycz. USA 2015
- 23:45** Air Force One - film sensacyjny USA/Niemcy 1997

KINO TV

- 08:35** Zagadki kryminalne panny Fisher (7,8/13)
- 11:00** Poirot II (9/10)
- 12:05** Poirot II: Gwiazda zachodu (8) - film kryminalny Wlk. Brytania 1990
- 13:10** Panna Marple III (3/4)
- 15:15** Zagadki kryminalne panny Fisher (9,10/13)
- 17:55** Poirot - Morderstwo w Orient Expressie - thriller Wlk. Brytania/USA/Malta 2010
- 20:00** Gliniarz z metropolii - film akcji USA 1997
- 22:30** Suma wszystkich strachów - film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002

TVP KULTURA

- 09:00** **Pan wzywał, Milordzie? III** (4/7)
- 10:05** **Wielki bieg** - dramat obyczajowy Polska 1981 (115 min)
- 12:00** **Transmisja z Sejmu**
- 13:15** **Andrzej Wajda i jego szkoła** - film dok.
- 14:30** **Kulturalni** (7) - mag.
- 15:25** **Rewia Chaplina** - (The Chaplin Revue) - komedia USA/Wlk. Brytania 1959 (135 min)
- 17:40** **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
- 18:15** **Mistrzowie wideo**
- 18:40** **Wydarzenie aktualne**
- 19:10** **Wojciech Kilar „Pan Tadeusz” Suita do filmu Andrzeja Wajdy**
- 20:00** **Wstęp do filmu** (481)
- 20:05** **Pokolenie** - dramat obycz. Polska 1954, reż. Andrzej Wajda (100 min)
- 21:45** **Tygodnik kulturalny**
- 22:40** **Przygody Sherlocka Holmesa** (1/13)
- 23:40** **Wstęp do filmu** (572)
- 23:50** **Brzezina** - dramat psychologiczny Polska 1970, reż. Andrzej Wajda (105 min)
- 01:35** **Przypadek Jana Pampucha** - film krótkom. Polska 21 (20 min)

WARNER TV

- 08:05** J.A.G. V (25/25)
- 09:00** Bajer z Bel-Air IV
- 10:00** Za głosem serca
- 11:05** Pełna chata (7,8/22)
- 12:05** J.A.G. VI (2,3/24)
- 14:00** Bajer z Bel-Air IV
- 16:00** Pełna chata
- 18:05** Po zachodzie słońca - komedia krym. USA 2004
- 20:00** Mroczne cienie - komedia USA/Australia/Wlk. Brytania 2012, reż. Tim Burton
- 22:10** Szeregowiec Benjamin - komedia USA 1980
- 00:25** Lśnienie - thriller Wlk. Brytania/USA 1980

PARAMOUNT

- 09:15** Policyjna grupa pościgowa XX (5/15) - serial dok.
- 11:05** Pingwiny z Madagaskaru
- 11:00** Spokojnie, to tylko awaria! - komedia USA 1982
- 12:50** World Trade Center - film katas. USA 2006
- 15:30** Baywatch: Stoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
- 18:00** Wasabia - komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
- 20:00** Nieoczekiwana zmiana miejsc - komedia USA 1983
- 22:30** Small World (1,2,3/3)
- 01:00** Medium - dramat obyczajowy USA 2010

HBO

- 08:10** **Przypadek Harolda** - (Cricka) - komedia USA/Wlk. Bryt. 2006 (110 min)
- 10:00** **Robin Williams: W mojej głowie** - (Miracle on the Mountain) - film przyg. USA 2017, reż. Scott Waugh (120 min)
- 11:55** **Locke** - dramat obyczajowy Wlk. Brytania/USA 2013 (85 min)
- 13:20** **Na planie** (10) - mag.
- 13:45** **Czekając na Dalego** - komediodramat Hiszpania 2023 (115 min)
- 15:40** **Warcraft: początek** - film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016 (120 min)
- 17:40** **Jedź, mój się, kochaj** - melodramat USA 2010, reż. Ryan Murphy, wyk. Julia Roberts (140 min)
- 20:00** **To już jest koniec** - komedia USA 2013, reż. Evan Goldberg, Seth Rogen (105 min)
- 21:45** **Przymierze** - film sens. USA/Wlk. Brytania/Hiszpania 2023, reż. Guy Ritchie (120 min)
- 23:45** **Piekielne wakacje** - horror USA/Kanada 2023 (90 min)
- 01:15** **Królowa kości** - horror USA 2004, reż. Robert Budreau, wyk. Julia Butters (90 min)

CINEMAX

- 11:50** Ten obcy - film krótkometrażowy USA 2023
- 12:05** Czarny pies - thriller Chiny 2024, reż. Hu Guan
- 13:55** Życie i miłość - dramat obyczajowy Estonia 2024
- 16:00** Czas mroku - dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2017
- 18:05** Francuski minister - komedia F/USA/Senegal 13
- 20:00** Weekend - thriller Nigeria 2024, reż. Daniel Oriahi
- 21:55** Django - western USA 2012, reż. Quentin Tarantino
- 00:35** Jackie Brown - dramat kryminalny USA 1997

ROMANCE TV

- 10:30** Toni - akuszer: Skradzione marzenia - komedia Niemcy 2021
- 12:25** Następny zjazd „Szczęście”: Prawdziwy ojciec - komedia Niemcy 2022
- 14:20** Inga Lindström: Cud z Sandbergen - film obyczajowy Niemcy 2008
- 16:15** Rosamunde Pilcher: Mężczyzna moich marzeń - film obycz. Niemcy/Austria 07
- 18:05** Górscy ratownicy
- 19:00** Górski lekarz (8/15)
- 20:00** Statek marzeń
- 22:00** Łato w Szwarcwaldzie - dramat obycz. Niemcy 2023

CANAL+ PREMIUM

- 09:10** **psie który jeździł koleją 2** - film przyg. Polska 2025 (90 min)
- 10:40** **Król kręgli** - komedia USA 24, reż. Isaiah Lester, Yassir Lester, wyk. D'Arcy Carden (90 min)
- 12:10** **Pan Tadeusz** - film obyczajowy Polska/Francja 1999 (150 min)
- 14:40** **Planeta Singli. Osiem historii** (5,6/8)
- 16:30** **Reagan** - film biograficzny USA 2024, reż. Sean McNamara, wyk. Dennis Quaid (145 min)
- 18:55** **Kaskader** - film sens. USA/Kanada/Australia 2024, reż. David Leitch (125 min)
- 21:00** **Brygada II** (2/8) - serial sens. Francja 2025
- 21:55** **Dziedzictwo Bourne'a** - film sens. USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner, Rachel Weisz (130 min)
- 00:05** **Abigail** - horror USA/Irlandia/Kanada 2024, reż. Matt Bettinelli-Olpin, Tyler Gillett, wyk. Melissa Barrera (110 min)
- 01:55** **Rzeczy niezbadne** - dramat obycz. Polska/Niemcy 2024 (105 min)

TVN FABUŁA

- 09:50** Przepis na życie
- 10:50** Szpital św. Anny (5/26)
- 11:50** Przewo Agaty VI (8,9)
- 13:50** Teraz albo nigdy! (10/13)
- 14:50** 19+ - serial fab.-dok.
- 15:25** Papiery na szczęście
- 16:30** Alfabet filmowy (31)
- 16:40** W ciemności. Star Trek - film s.f. USA 2013
- 19:25** Na Wspólnej XXIV
- 20:00** Sex Story - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 11
- 22:30** Epidemia - film sens. USA 1995, reż. W. Petersen
- 00:55** Chłopi - film anim. Polska/Serbia/Litwa 2023

AMC

- 10:35** Uczeń Merlina (2) - film fantasy USA/Kanada 2006
- 12:20** Pokerzyści - film sens. USA 2003, reż. Damian Nieman
- 14:15** Czarnobrody (1) - film przygodowy USA 2006
- 15:50** Czarnobrody (2) - film przygodowy USA 2006
- 17:40** Daredevil - film sens. USA/Szwajcaria 2003
- 19:40** Płonąca pułapka - dramat obycz. USA 2004, reż. Jay Russell, wyk. Joaquin Phoenix
- 22:00** Za ciemem - film akcji USA/Hongkong/Aruba 1998
- 23:50** Droga smoka - film sensacyjny Hongkong 1972

AXN

08:50 Agenci NCIS X (10/24)
09:50 Castle II (22,23/24)
11:45 Unforgettable IV (13/13)
12:45 Detektyw Monk (1/13)
13:40 Rekrut V (11,12/22)
15:35 FBI: International (19,20/21) - serial akcji
17:20 Castle II (24,1/24)
19:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (2,3/18)
21:05 W imię króla II: Dwa światy - film przyg. Kanada/ Niemcy 2011, reż. Uwe Boll
23:05 Olimp w ogniu - film sensacyjny USA 2013

EPIC DRAMA

08:25 Lekarze na start
09:10 Agenci NCIS XVI (8/24)
10:05 Wszystkie stworzenia duże i małe II (3/6)
11:00 Poirot VI (4/4)
13:15 Lekarze na start
14:00 Agenci NCIS XVI (8/24)
14:55 Panna Scarlet V (6/6)
16:05 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:00 Sprawy pana Booka (5,6/6) - serial kryminalny
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (9/24)
21:00 Poirot XIII (1/5)
22:55 Sprawy pana Booka
01:10 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (3)
08:35 Dorota was urządzi VI
10:10 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (1) - reality show
10:55 Magda gotuje Internet
11:30 Ugotowani (11, 12)
13:35 Kuchenne rewolucje (12, 14) - reality show
15:40 Ukryta prawda (17/60)
16:40 Jestem z Polski III (1,2)
18:45 Kuchenne rewolucje
20:50 Rajską posiadłość Pamela Anderson (7) - real tv
21:50 Jestem z Polski VII (9,11)
23:50 Niezwykłe Stany Prokopa VI (1/8) - serial dok.

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V (2)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4/933)
18:15 Moto Fachury (1)
19:00 Uwaga! Pirat (1)
19:45 Moto kombat (1) - mag.
20:30 Mobilni mechanicy (1)
21:15 Naprawy nie do naprawy
22:00 Raport Turbo (4/933)
22:20 Z drugiej ręki (1) - mag.
23:05 Zawodowi handlarze (1)
23:50 The Grand Tour (13)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (4/8)
09:45 Ojciec Brown V (10/15)
10:45 Śmierć pod palmami XIV
11:50 Śmierć z dala od palm III
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (9/10)
15:50 Lewis II (4/8)
16:50 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIV (8/8) - serial kryminalny
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Powrót do rajy II (5/6)
23:05 Tajemnice Brokenwood
01:00 Śmierć pod palmami XIV

FX

08:15 Dr House VIII (8/22)
09:10 9-1-1 VIII (13/18)
10:05 Kości IX (6,7/24)
11:55 FBI (11,12/22)
13:45 Castle III (1,2/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (5/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14,15/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18/22)
22:00 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (1) - serial obycz.
22:55 Resident Evil: Zagłada - horror Niemcy/USA/Meksyk/Kanada 07, reż. Russell Mulcahy

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V (3) - serial dok.
10:05 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VII
11:55 Na ratunek Las Vegas
12:55 Nieoczyszczone miejsca III
14:00 House Hunters (3, 4)
15:05 Mieszkanie na miarę III (2,3) - serial dok. Polska 2022
17:05 Polowanie na ogród VIII
18:15 Weekendowa metamorfoza (4, 5) - reality show
20:05 Zróbmy sobie dom (1)
21:05 Dorota was urządzi
22:35 House Hunters (4-7)

BBC LIFESTYLE

12:30 Antyki z Francji: na tropie okazji (8) - reality show
13:30 Najbardziej tajemnicze domy świata (8)
14:30 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (7/8)
15:40 Bake off: zawodowcy (4)
16:40 Zapraszamy do stołu: profesjonaliści (14)
17:45 Wielkie projekty VII
18:45 Mistrzowie ceramiki (8)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - program rozrywk.
21:00 Ekskluzywne hotele
22:00 Wielkie projekty
23:00 Wstydliwe choroby: online IV (5) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół (15,16/24)
08:55 Przyjaciele IV (24,1-5/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (5-10/24)
14:30 Dwóch i pół (17-20/24)
16:30 Przyjaciele V (6-11/24)
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (11-16/24) - serial komediowy USA 2014
22:00 The Office PL III (5,6/12)
23:05 Comedy Club (2, 3)
00:05 Miasteczko South Park XI (10,11/14)
01:00 Pracoholicy III (7/20)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex VI (7)
09:15 Rodzinka.pl
09:45 Klan - telenowela
10:15 Ranczo II (1/13)
11:15 Rodzinka.pl XVII (13)
12:15 Pan Mama (4/20)
12:50 Zaraz wracam II (37)
13:25 Ojciec Mateusz XXIII (6)
15:25 Komisarz Alex VI
16:15 Na sygnale (17)
17:25 Ranczo II (2,3/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (12) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (4,5/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIII (9)
00:30 Piłkarski poker - komedia Polska 1988

CANAL+ KUCHNIA

13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 Tajemnice indyjskich smaków (3) - program rozrywk.
14:55 Z grillowani (3, 4)
15:50 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (17, 18)
17:50 Jamie Oliver (13, 14)
18:45 m jak miłość (5)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (1)
19:25 m jak mięso (6, 1)
20:15 ABC gotowania - kuchnia hiszpańska (7, 8) - mag.
21:15 Anthony Bourdain X
00:45 David w Europie (8)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek! (31)
13:00 Wiejskie domy do liftingu (2) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (7/13)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (1) - reality show
16:00 Room service. Hotele od kuchni (2,3/6) - serial dok.
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (2) - reality show
20:10 Daleko od miasta XI (5,6)
21:00 Cudotwórcy VII (8/13)
22:00 Wiejskie domy do liftingu (3, 4) - reality show
23:50 Bitwa o wnętrza (6)

PLANETE+

12:30 Krajobrazy świata (9/12)
13:45 Aborygeni (4/4)
14:50 Targowiska świata (4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją IX (3/7) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata
18:00 Świat z góry XI (13/14)
18:40 Kto ukradł mózg Einsteina? - film dok. Kan. 23
19:40 Skąd się biorą ludzie
20:50 Niezwykłe podróże koleją VI (1/5) - serial dok.
22:00 Jak wyprodukować szczęście - film dok.
23:10 Kobiety i pieniądze

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Zapomniane kopalnie złota - serial dok. USA 2020
10:00 Klan z Alaski II (16/16)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (1/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek
13:00 Nagi instytnkt przetrwania IV (9/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (4)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (9,5/20) - serial dok.
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Truckerki III
22:00 Hazardziści II (6/8)
23:00 Ed Stafford: inicjacja (3)

TVP HISTORIA

14:10 Królowie
14:45 Stawka większa niż życie (5/18) - serial wojenny
15:50 Sensacje XX wieku
17:40 Czas honoru (6)
18:30 Encyklopedia II wojny światowej (46, 47)
19:30 „Katyń” - 60 dni na planie - film dok. Polska 2007
19:40 Królowie
20:15 Latający mnich i tajemnica da Vinci - dramat Polska/Słowacja 2010
22:10 Historia w postaciach zapisana (5/8) - serial dok.
00:10 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Na lodowym szlaku XII
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (8/10)
16:15 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
18:10 Straż graniczna: USA III
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 II wojna światowa: planeta w ogniu (2) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Starożytny Egipt: kosmiczna ingerencja? (3)
23:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice armii (1) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Imperium Mongołów: historia Czyngis-chana (1,2/6)
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (6/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (5/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (5/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Czechosłowacja: tajny front zimnej wojny
22:00 Islandia: granica zimnej wojny - serial dok. Islandia 21
00:00 Tajemnice wojennych wraków (4/8) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (53)
08:50 Hehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki (2/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Kolaboranci Hitlera
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (39,40) - serial dok. Polska 24
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (3/13)
22:00 Kolaboranci Hitlera - serial dok. Wlk. Brytania 2011
00:00 Putin - mistrz rosyjskiej ruletki - film dok. F 2017
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:20 Rajskie ptaki - film dok.
13:25 Fenomeny współczesnego życia II (4/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III
16:30 Królestwo zwierząt
17:35 Gordon Buchanan: przez Gobi na wielbłądzie - film dok.
18:40 Błękitna planeta (5/8)
19:45 Tajlandia z Sue Perkins
20:45 Potęgą ssaków: kulisy (2/6) - reportaż Wlk. Bryt. 24
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Zabójcza pogoda V (7)

POLSAT VIASAT HISTORY

13:35 Militaryny ranking (9/10)
14:35 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
15:30 Ciemna strona starożytnej Grecji (1/5) - serial dok.
16:45 Wielkie budowle Rzymian (1/3) - serial dok.
17:50 Tajne bazy nazistów
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (1/8) - serial dok.
19:55 Militaryny ranking (9/10)
21:00 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
21:55 Królowe, które zmieniły świat (5/6) - serial dok.
23:00 Dzikie Zachód (1/6) - serial dok. Wlk. Brytania 22

Od A do Z**DIG ★★**

thriller, USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato, Harlow Jane

22:15 | ale kino+ hd

Do zajmowanego przez ojca i dorastającą córkę rozpadającego się domu na odludziu wdziera się zamaskowana para, gotowa za wszelką cenę dotrzeć do skarbu zakopanego pod budynkiem. Jednak rutyna.

HERKULES ★★★

film przyg., USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane, John Hurt

21:05 | tvp historia

Racjonalizowanie mitologii: Herkules jako antyczny Rambo – dowódca doborowego oddziału komandosów do zadań specjalnych. Sugestywne, choć pierwsiśtek metafizyczny w finale jak najbardziej uzasadniony.

HULK ★★★

film sens., USA 2003, reż. Ang Lee, wyk. Eric Bana, Jennifer Connelly, Nick Nolte

20:00 | cinemax

Ang Lee adaptuje komiks o zielonym mutancie, dbając zarówno o rozterki swego napromieniowanego bohatera, jak i podkreślenie komiksowej konwencji. Efekt ciekawy, choć nie do końca przekonujący.

JEDEN GNIEWNY CZŁOWIEK ★★★★★

thriller, Wk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham, Holt McCallany, Jeffrey Donovan

21:55 | tv puls

Guy Ritchie obsadza Jasona Stathama jako londyńskiego gangstera, który mści się za przypadkową (i niepotrzebną) śmierć syna, rozbijając od środka precyzyjny plan napadu, w którym sam uczestniczy.

JEDNA BITWA PO DRUGIEJ ★★★★★

film sens., USA 2025, reż. Paul Thomas Anderson, wyk. Leonardo DiCaprio, Sean Penn, Benicio del Toro

23:50 | hbo

Paul Thomas Anderson czyta Thomasa Pynchona, a Leonardo DiCaprio wciela się w starzejącego się buntownika po przejściach, któremu przychodzi zmierzyć się z konsekwencjami burzliwej młodości.

Makbet

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

DRAMAT WOJENNY

WLK. BRYTANIA/FRANCJA 2015, REŻ. JUSTIN KURZEL, WYK. MICHAEL FASSBENDER, MARION COTILLARD, DAVID THEWLIS

KOD DEDALA ★★★

thriller, Belgia/Francja 2019, reż. Régis Roinsard, wyk. Lambert Wilson, Alex Lawther, Olga Kurylenko

23:10 | tvp kultura

Grupa tłumaczy zamknięta w luksusowym bunkrze tłumaczy ostatni tom wyczekiwanego przez wszystkich bestsellera. Nagle fragment ich pracy pojawia się w sieci, a wydawca zrobi wszystko, by ukarać złodzieja.

LATAJĄCY MNICH I TAJEMNICA DA VINCI ★★

dramat, Polska/Słowacja 2010, reż. Mariana Čengelová-Solčanská, wyk. Bicskey Lukács, Aleksandr Domogarov, Juliusz Chrzęstowski

22:55 | tvp historia

Inspirowana dawną legendą opowieść o mnichu, który skonstruował maszynę latającą według instrukcji znalezionej w zaginionym dziele Leonarda da Vinci. Niespełniona obietnica.

MARZEC '68 ★★★

dramat obycz., Polska 2022, reż. Krzysztof Lang, wyk. Vanessa Aleksander, Ignacy Liss, Ireneusz Czap

21:25 | tvp 1

Między melodramatem i Historią: dwoje zakochanych studentów wobec okoliczności, sytuacji społeczno-politycznej i konsekwencji Marca '68, kiedy marzenia muszą przegrać z gorzką rzeczywistością.

MISSION: IMPOSSIBLE ★★★

film sens., USA 1996, reż. Brian De Palma, wyk. Tom Cruise, Jon Voight, Emmanuelle Béart

22:15 | cinemax

Tom Cruise jako superagent do zadań (pozornie) niemożliwych w ekranowej adaptacji kultowego serialu: szkoda, że w ujęciu Briana De Palmy pozostała tylko akcja dla samej akcji i efektów specjalnych.

PORADNIK POZYTYWNEGO MYŚLENIA ★★★★★

komedial romantyczna, USA 2012, reż. David O. Russell, wyk. Bradley Cooper, Jennifer Lawrence, Robert De Niro

23:45 | tvp 2

Ożywcze kino niezależne z Oscarem dla Jennifer Lawrence: cyklofrenik po wyjściu ze szpitala liczy na odzyskanie żony, a pomoc ma mu w tym inna kobieta. O ile on pomoże jej w rozwiązaniu problemów.

PROBLEMISTA ★★★

komedial, USA 2023, reż. Julio Torres, wyk. Julio Torres, Tilda Swinton, RZA

21:00 | canal+ premium

Surrealistycznie o życiu artysty w Nowym Jorku: projektant zabawek z Salwadoru traci uznanie firmy, która go zaprosiła, więc musi znaleźć innego sponsora wizy, co oznacza jazdę wariackim torem przeszkód.

20:00 | hbo

★★★

Czytając Szekspira i mając pod ręką Michaela Fassbendera i Marion Cotillard: widowisko porwijące wizualnie, lecz tradycyjne w interpretacji, zmierzającej raczej w stronę teatru niż współczesnego filmu.

MYZ**RAMBO: PIERSZKA KREW ★★★**

film sens., USA 1982, reż. Ted Kotcheff, wyk. Sylvester Stallone, Brian Dennehy, Richard Crenna

20:00 | tv puls

Pierwsze ogniwo popularnego cyklu: poniewierany przez lokalne władze weteran z Wietnamu wypowiada prywatną wojnę prowincjonalnemu establishmentowi. Mocne kino.

SZYBCY I WŚCIEKLI 10 ★★

film sens., USA/Chiny/Japonia 2023, reż. Louis Leterrier, wyk. Vin Diesel, Jason Momoa, Michelle Rodriguez

21:55 | polsat

Lekcja gryzienia własnego ogona: Toretto i spółka zniszczyli w części V narkotykowego króla, a teraz jego syn szuka nie tyle wyrafinowanej, ile skutecznej zemsty. Vin Diesel plus zespół gwiazd.

WILK Z WALL STREET ★★★★★

film biograficzny, USA 2013, reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill, Margot Robbie

21:45 | tvn

Niezwykła biografia Jordana Belforta, giełdowego rekina i oszusta, który zagarnął co najmniej 110 mln dolarów drobnych graczy, przeniesiona na ekran przez Martina Scorsese. W roli głównej Leonardo DiCaprio.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3

06:20 Balans bieli (126)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1155)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Ranczo VIII (12/13)
09:45 Komisarz Alex XXIII (8)
10:40 Ojciec Mateusz VII (2/13)
11:35 Dwaj jeźdźcy - western USA 1961, reż. John Ford, wyk. James Stewart, Linda Cristal
13:35 Stuk, stuk - świat dzieci - film dok. Niemcy 2021
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Żona dla Polaka (9)
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:35 Finał polskich kwalifikacji - Eurowizja 2026
18:25 Przed ekranem
18:40 Jaka to melodia? (5858)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 Komisarz Alex XXV (1) - serial kryminalny Polska 2026
21:25 Marzec '68 - dramat obyczajowy Polska 2022, reż. Krzysztof Lang (135 min)
23:40 Krew z krwi III (9) - serial sens. Polska 2024
00:40 Candyman - horror USA/Kanada/Australia 2021 (100 min)
02:20 Papiół i diament - dramat obyczajowy Polska 1957, reż. Andrzej Wajda (110 min)

MEZZO

10:00 Albéric Magnard: Guercœur - opera Francja 24
12:35 Intermezzo
13:30 Manu Dibango: Luğano Jazz Estival - koncert
14:40 Joachim Kühn - Klaviersommer 1999
15:50 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham
16:30 Jean-Yves Thibaudet, San Francisco Symphony Orchestra, Esa-Pekka Salonen
17:40 Międzynarodowy Konkurs Dyrigentów Rotterdam 2025 - muzyka klas.
19:05 Sonya Yoncheva, Malcolm Martineau: Spotkania muzyczne w Evian
20:30 Giuseppe Verdi: Falstaff - opera Francja 2023
22:40 Filharmonia Berlińska, Claudio Abbado: Beethoven, Brahms, Dvořák, Verdi

TVP2 D3

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka (7486) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7486) - mag. Polska 2026
11:30 Super Gary. Gotuj z Bosacką! (1) - mag. kulinarny
12:10 Andrzej Wajda - Notatki (1) - film dok.
12:40 Dobre strony (1)
13:05 Panna młoda (5/50)
14:00 Familiada (3109)
14:35 Koło fortuny (2154)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (1) - show
16:15 Na dobre i na złe
17:15 Panna młoda
18:15 Va banque (1020)
18:45 Słowo na niedzielę
18:55 Informacje kulturalne
19:25 Rodzinka.pl XVIII (2) - serial kom. Polska 2026

20:30 The Voice Kids (3, 4) - program rozrywkowy Polska 2026
22:50 Gabi Drzewiecka zaprasza (1) - talk-show
23:45 Poradnik pozytywnego myślenia (Silver Linings Playbook) - komedia romantyczna USA 2012 (125 min)
01:50 Mroczne wody (Dark Waters) - dramat USA 2019, reż. Todd Haynes, wyk. Mark Ruffalo, Anne Hathaway (125 min)

PULS 2

08:35 Gnomy rozrabiają - film anim. Wlk. Brytania/Kanada/USA/Kajmany 2017
10:00 O czym dzisiaj marzą zwierzęta - film anim. RPA/Australia/USA 2020
11:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj
13:40 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (3, 4)
15:40 O rybaka i jego żonie - film fantasy Niemcy 2013
16:55 Deszczowa wróżka - film fantasy Czechni/Niemcy 2010, reż. Milan Cieslar
19:00 Ucieczka ze zwierzęw - film anim. Australia 23
20:45 Leo: Ogrodnik zawodowiec - komedia sens. F 2025
23:00 Podróże z diabłem - film akcji USA/Kolumbia 2019, reż. Jason Cabell
01:00 Wstydlive choroby V

POLSAT D3

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2654)
11:35 Ewa gotuje (562) - mag. kulinarny Polska 2026
12:10 Rolniczki (1) - serial dokumentalny Polska 2024
13:15 Krudowie 2: Nowa era (The Croods: A New Age) - film animowany USA 2020, reż. Joel Crawford (130 min)
15:25 Ninja vs Ninja (80) - show Polska 2025, program prowadzi Marta Cwiertniewicz, Łukasz Jurkowski, Jerzy Mielewski
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (441) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Jarosław Guęgała
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf (165) - kabaret i satyra Polska 2026
21:55 Szybcy i wściekli 10 (Fast X) - film sens. USA/Chiny/Japonia 2023, reż. Louis Leterrier, wyk. Vin Diesel, Jason Momoa (190 min)
01:05 Inwazja: Bitwa o Los Angeles (Battle: Los Angeles) - film s.f. USA 2011, reż. Jonathan Liebesman, wyk. Aaron Eckhart (160 min)

TV4

07:00 Galileo
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (319) - mag. Polska 2026
09:30 A na deser... (2) - mag. kulinarny Polska 2026
09:35 Gwiazdy kabaretu (2)
09:55 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:55 Linia ryzyka - film sens. USA 2007, reż. Andy Cheng, wyk. Nadia Bjorlin, Nathan Phillips, Angus MacFadyen, Tim Matheson, Jesse Johnson
14:55 Policjanci i policjanci XXIII (61-65) - serial obycz. Polska 25, wyk. Mariusz Węglowski, Przemysław Puchala
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny - serial krym.
00:00 Gwiazdy kabaretu (43, 44) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (375) - mag. policyjny Polska 2025

TVN D3

05:05 Kto was tak urządził?
05:35 Uwaga! (7937) - mag.
05:50 Ukryta prawda (47/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (7) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5647)
11:25 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
13:15 Czego pragną dziewczyny (What a Girl Wants) - komedia USA/Wlk. Brytania 2003, reż. Dennie Gordon, wyk. Amanda Bynes, Colin Firth, Kelly Preston (140 min)
15:35 Kuchenne rewolucje: Świerklany - Karczma Stodoła 30 (12) - reality show
16:40 Studio Pucharu Świata
17:00 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Lahti (na żywo)
18:55 Studio Pucharu Świata
19:10 Fakty, sport, pogoda

19:45 Mam Talent! (3) - program rozrywkowy Polska 2026
21:45 Wilk z Wall Street - film biograficzny USA 2013, reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill (210 min)
01:15 Wcienienie (Malignant) - horror USA/Chiny 2021, reż. James Wan, wyk. Annabelle Wallis, Maddie Hasson, Jake Abel (140 min)

METRO D3

07:05 Przystanek Bieszczady
08:00 Klan z Alaski V (1,2/15)
10:00 The Floor (2)
11:05 Złomowisko PL
13:05 Gwiazdy Lumpexów (2)
13:55 Herkules (1,2/8)
15:55 Makłowicz w drodze (1)
16:25 Magda gotuje Internet
17:00 Mam Talent! (2)
19:00 Milionerzy (748, 749)
20:00 Terror w Berlinie - thriller Niemcy 2017, reż. Ken Duken, wyk. Ken Duken
22:00 Tango i Cash - film sensacyjny USA 1989, reż. Andrew Konchalovsky
00:00 Kuba Wojewódzki (1)
01:10 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (10/14)
02:25 Koszykówka: NBA: Oklahoma City Thunder - Golden State Warriors (na żywo)

TV PULS D3

06:00 Kobra - oddział specjalny XVII (9,8,11/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
09:00 Taki jest świat (10)
09:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj (4)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz. Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiwski, Michał Chorościński. Jerzy i Artur w latach 80. XX w. działali w opozycji. Jerzy okupił to więzieniem, Artur w tym czasie wyjechał do Ameryki razem z narzeczoną Jerzego. Po latach mężczyźni przypadkiem się spotykają. Aleks próbuje ratować Ankę.

20:00 Rambo: Pierwsza krew (First Blood) - film sensacyjny USA 1982, reż. Ted Kotcheff (115 min)
21:55 Jeden gniewny człowiek (Wrath of Man) - thriller Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie (135 min)
00:10 Triumf sprawiedliwości (End of a Gun) - thriller USA 2016, reż. Keoni Waxman, wyk. Steven Seagal (115 min)
02:05 Taki jest świat (10)

TVN7 D3

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - serial dok.
07:00 Bugs Bunny Builders - serial anim. USA 2022
07:15 Lassie, wróć! - film przygodowy Niemcy 2020, reż. Hanno Olderdissen, wyk. Sebastian Bezzel
09:20 Ukryta prawda (50,51/60) - serial fab. - dok.
11:20 Mówię Wam (4)
12:30 Ukryta prawda (52/60)
13:30 The Floor (12, 13)
14:50 Pogromcy chaosu (9)
15:50 Superman: Powrót (Superman Returns) - film s.f. USA 2006, reż. Bryan Singer, wyk. Brandon Routh (190 min)
19:00 Idź na całość (6)

20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy (3,4/8) - serial przygodowy USA 2022, wyk. Ismael Cruz Cordova
22:55 Kobieta kot (Catwoman) - film sens. USA 2004, reż. Pitof, wyk. Halle Berry, Benjamin Bratt (125 min)
01:00 Blade - wieczny łowca (Blade) - horror USA 1998, reż. Stephen Norrington, wyk. Wesley Snipes (150 min)

STOPKLATKA

- 08:00** **Komisarz Rex VIII** (1) - serial sensacyjny
- 10:00** **Hudson i Rex IV** (1,2/16) - serial krym. Kanada 22
- 12:00** **Max** - film przyg. USA ******* 2015, reż. Boaz Yakin, wyk. Josh Wiggins, Luke Kleintank (155 min)
- 14:35** **Piękny umysł** ******** **[A Beautiful Mind]** - dramat obycz. USA 2001, reż. Ron Howard, wyk. Russell Crowe, Jennifer Connelly, Ed Harris (170 min)
- 17:25** **Stawka większa niż życie** (9) - serial woj.
- 20:00** **Uprowadzona III** ******* **(Taken 3)** - film sens. USA/Hiszpania/Francja 14, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace (140 min)
- 22:20** **Kontrakt na zabijanie** ****** **[The Contract]** - dramat krym. USA/ Niemcy 2006, reż. Bruce Beresford, wyk. Morgan Freeman (100 min)
- 00:00** **Balkańska vendetta** ****** **(Kill Them All)** - film sens. USA 2017, reż. Peter Malota, wyk. Jean-Claude Van Damme, Peter Stormare (125 min)

KINO POLSKA

- 07:55** Szumy i fonie - film krótkom. Polska 2024
- 08:10** Reksio - serial anim.
- 08:50** Stawiam na Tolka Banana (5,6/7)
- 10:30** Pan Kleks w kosmosie - film przygodowy Polska/ Czechosłowacja 1988
- 12:05** Pan Kleks w kosmosie, cz. 2: Misja Voltana - film przyg. Polska/Czechosłowacja 1988, reż. Krzysztof Gradowski
- 13:40** Pieczone gotąbki - komedia Polska 1966, reż. Tadeusz Chmielewski
- 15:40** Prawo i pięść - film psychologiczny Polska 1964
- 17:45** Joanna - dramat wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knothe, Stanisława Celińska
- 20:00** Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Ołtowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska
- 22:40** Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
- 00:15** Jestem mordercą - thriller psychologiczny Polska 2016, reż. Maciej Pieprzycza
- 02:55** Psy - film akcji Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat

ALE KINO+

- 08:00** **The Office PL** (1,3,2/12)
- 09:45** **Opadające liście** ******** - komediodramat Finl./ Niemcy 2023, reż. Aki Kaurismäki (95 min)
- 11:20** **Stan wyjątkowy** ****** - komedia Czechy 2024, reż. Jan Hřebejk (125 min)
- 13:25** **Sekret Madeleine** ******** **Collins** - thriller Francja/Belgia/ Szwajcaria 21 (130 min)
- 15:35** **Sprawa nierozwiązana** (1,2,3,4/10) - serial krym.
- 18:00** **Winnetou: Skarb w Srebrnym Jeziorze** ******** - film przyg. Niemcy/ Francja/Jugostawia 1962, reż. Harald Reinl (130 min)
- 20:10** **Anatomia zbrodni** ****** **(Crimes et petits mensonges)** - komedia krym. USA 13, reż. Daniel Schechter, wyk. Jennifer Aniston (125 min)
- 22:15** **Dig** - thriller USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato (115 min)
- 00:10** **Wasp. Sieć szpiegów** ******** **(Wasp Network)** - thriller Hiszpania/ Francja/Belgia/Brazylia 2019, reż. Olivier Assayas (150 min)

POLSAT FILM

- 10:45** Hotel Transylwania - film animowany USA 2012
- 12:40** Piotrek Królík - film przygodowy USA/ Australia/Wlk. Brytania 2018
- 14:35** Karate Kid II - film sens. USA 1986, reż. John G. Avildsen
- 16:55** Epoka lodowcowa - film animowany USA 2002
- 18:35** Drużyna A - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 2010
- 21:00** Predator: Prey - horror USA 22, reż. Dan Trachtenberg
- 23:05** Split - horror USA/Jap. 2016, reż. M. Night Shyamalan
- 01:35** Ślad II (26/36)

KINO TV

- 07:35** Potop, cz. 1 - film historyczny Polska 1974
- 10:50** Komandosi z Navarony - film wojenny Wlk. Brytania/ USA 1978, reż. Guy Hamilton
- 13:35** Poszukiwani, poszukiwana - komedia Polska 1974
- 15:15** Cztery wesela i pogrzeb - komedia romant. Wlk. Bryt. 1994, reż. Mike Newell
- 17:50** Kokon - film s.f. USA 1985, reż. Ron Howard
- 20:00** Hulk - film sens. USA 2003, reż. Ang Lee, wyk. Eric Bana, Jennifer Connelly
- 23:00** Obcy III - film s.f. USA 1992, reż. David Fincher

TVP KULTURA

- 08:00** **Informacje kulturalne**
- 08:30** **Co nam w duszy gra**
- 09:35** **Tamte lata, tamte dni**
- 10:10** **Kredyt i debet.** **Andrzej Wajda o sobie**
- 11:15** **Z biegiem lat, z biegiem dni** - serial obycz.
- 14:00** **Wojciech Kilar „Pan Tadeusz” Suita do filmu Andrzeja Wajdy**
- 14:50** **Joana Mallwitz – we własnym tempie**
- 16:40** **Bar. Okowa ucztą Cezarego Tomaszewskiego**
- 17:15** **Pokolenie** - dramat ******* obycz. Polska 1954, reż. Andrzej Wajda (100 min)
- 18:55** **Andrzej Wajda – Notatki** (2, 1)
- 20:00** **!L!Śnienia 2026 – Nagrody Kulturalne Onetu i miasta stołecznego Warszawy** - program rozrywkowy Polska 2026
- 21:20** **Wesele** - dramat spot. ******** Polska 1972, reż. Andrzej Wajda, wyk. Marek Walczewski (110 min)
- 23:10** **Kod Dedala (Les Traducteurs)** - thriller Belgia/Francja 2019, reż. Régis Roinsard (120 min)
- 01:10** **Tamte lata, tamte dni**

WARNER TV

- 12:20** Po zachodzie słońca - komedia krym. USA 2004
- 14:15** Superman III - film fantasty USA/Wlk. Brytania 1983
- 16:45** Kopciuszek: Roztańczona historia - komedia muz. USA/Kanada 2008
- 18:40** Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
- 20:25** Taxi III - komedia sensacyjna Francja 2003
- 22:00** Wrogie niebo II (4,5/10)
- 23:50** Oszukać przeznaczenie II - horror USA/Kanada 2003
- 01:25** Oszukać przeznaczenie III - horror USA/Niemcy 2006

PARAMOUNT

- 11:30** Pełzaki: Gdzie jest bobas? - film anim. USA 1998
- 13:15** Pełzaki w Paryżu - film anim. Niemcy/USA/Tajwan/ Wlk. Brytania/Kanada/Korea Południowa/Japonia 2000
- 14:55** Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015
- 17:30** Bumblebee - film s.f. USA/Chiny 2018
- 20:00** Terminator - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1984
- 22:25** Immortals. Bogowie i herosi - film przyg. USA/ Wlk. Brytania/Kanada 2011
- 00:30** Ostra jazda - komedia USA 2000, reż. Todd Phillips

HBO

- 08:30** **Pies i Robot** - film ******** animowany Hiszpania/ Francja 2023 (100 min)
- 10:10** **Rodzina Addamsów** ****** - film anim. USA/Kan./ Wlk. Bryt./Indie/Niemcy/ Wietnam 2019 (85 min)
- 11:35** **Królewska wystawa** ****** - film obycz. USA 25, reż. Fred Olen Ray (85 min)
- 13:00** **Pewny kandydat. Jak nie zostać prezydentem** - film biograf. USA/ Kanada 2018 (115 min)
- 14:55** **Dotknięci miłością** ****** - dramat obycz. Wlk. Bryt./Irl. 2024 (110 min)
- 16:45** **Nowy początek** ******** - film s.f. USA/Kanada 2016 (115 min)
- 18:40** **Ben nie ma lekkko** - film ******* anim. Czechy/Słowacja/ Francja 2024 (80 min)
- 20:00** **Makbet** - dramat ******* wojenny Wlk. Brytania/ Francja 2015, reż. Justin Kurzel (115 min)
- 21:55** **Serdecznie zapraszamy** ****** - komedia romant. USA 2023, reż. Nicholas Stoller (115 min)
- 23:50** **Jedna bitwa po drugiej** ******** - film sens. USA 2025, reż. Paul Thomas Anderson (165 min)

CINEMAX

- 11:40** Ciche życie - dramat obycz. F/Grecja/Niemcy/ Estonia/Szwecja/Finlandia 24
- 13:20** Paprika - film anim. Japonia 2006, reż. Satoshi Kon
- 14:50** Sprawa Kramerów - dramat obycz. USA 1979
- 16:35** Liberator - film sens. USA/Francja 1992
- 18:15** Władcy umysłów - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi
- 20:00** Hulk - film sens. USA 2003, reż. Ang Lee, wyk. Eric Bana, Jennifer Connelly
- 22:15** Mission: Impossible - film sensacyjny USA 1996

ROMANCE TV

- 12:25** Następny zjazd „Szczęście”: Pieśń dla wolności - komedia Niemcy 2022
- 14:20** Statek marzeń
- 16:15** Przyjaźń to coś więcej
- 18:05** Rosamunde Pilcher: Nieprawdziwa zakonnica - film obyczajowy Niemcy 2012
- 20:00** Kryminał z Bolzano (2) - serial krym. Niemcy 2016
- 21:55** Agatha Christie: Kryminalne zagadki: Zabójstwo trzeciego stopnia (7) - film krym. Francja/Szwajcaria 2023
- 23:50** Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak” - film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters

CANAL+ PREMIUM

- 09:05** **MTV Unplugged**
- 10:25** **Megamocny kontra Syndykat Zagłady** - film anim. USA/ Kanada/Indie 24 (85 min)
- 11:50** **Lapu-Capu**
- 12:05** **Holiday** - komedia ******** romantyczna USA 2006, reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz (135 min)
- 14:20** **Planeta Singli. Osiem historii** (6,7/8) - serial obycz. Polska 2021
- 16:05** **Lapu-Capu** - film dok.
- 17:35** **Morderstwo w ambasadzie** - film sens. Wlk. Brytania 2025, reż. Stephen Shimek (85 min)
- 19:00** **Zmierzc** - film fantasty USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke (120 min)
- 21:00** **Everest** - thriller USA/ ******** Islandia/Wlk. Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur (120 min)
- 23:00** **Wrogowie publiczni** ******** - dramat krym. USA/ Japonia 2009, reż. Michael Mann, wyk. Christian Bale (135 min)
- 01:15** **Strefa** - film s.f. USA 24, reż. George Nolfi, wyk. Anthony Mackie, Morena Baccarin (90 min)

TVN FABUŁA

- 08:45** Brzydula - serial obycz.
- 10:30** Gwiezdny pył - film fantasty USA/Wlk. Brytania 2007
- 13:05** Podróż do wnętrza ziemi - film przyg. USA 2008
- 15:15** Był sobie chłopiec - komedia Wlk. Brytania/ USA/Francja/Niemcy 2002
- 17:35** Star Trek: W nieznanie - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
- 20:00** Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
- 23:00** Śmętarz dla zwierzków. Początki - horror USA/ Kanada 23, reż. Lindsey Beer

AMC

- 10:20** Pokerzyści - film sens. USA 2003, reż. Damian Nieman
- 12:15** Legenda - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1985
- 14:05** Miłość w Nowym Jorku - dramat miłosny USA 2000
- 16:10** Kłątwa Tutenchamona (1) - film przyg. USA 2006
- 17:50** Kłątwa Tutenchamona (2) - film przyg. USA 2006
- 19:30** Suma wszystkich strachów - film sens. USA/ Niemcy/Kanada 2002
- 22:00** 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszp./USA 2002
- 00:20** Żelazna Małpa - film sensacyjny Hongkong 1993

AXN

08:35 FBI VI (7/13)
09:30 FBI: Most Wanted III (19/22) - serial krym.
10:30 Detektyw Monk III (8-12/16) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas V (11-15/25)
20:00 Olimp w ogniu - film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler
22:25 Londyn w ogniu - film sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016, reż. B. Najafi
00:15 Robin Hood: Początek - film przyg. USA 2018

EPIC DRAMA

08:20 Panna Scarlet V (4/6)
09:30 Lekarze na start - serial obyczajowy Polska 2017
11:00 Poirot VI (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 1995
13:15 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
16:00 Agencja NCIS XVI (5,6,7/24) - serial krym.
18:50 Panna Scarlet VI - serial krym. Wlk. Brytania 2026
21:00 Morderstwo to nic trudnego (1,2/2) - miniserial Wlk. Brytania 2023, wyk. David Jonsson, Morfydd Clark
23:00 Poirot VI (2,3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 1995

TVN STYLE

11:25 Kuchenne rewolucje (1)
12:30 Jestem z Polski VII (4,5,6) - serial dok. Polska 2021
15:30 Ostre cięcie (1)
16:30 Bitwa o gości (5, 1)
18:30 Magda gotuje Internet (6) - talk-show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (1, 2) - reality show Polska 24
21:05 Królowa przetrwania (1) - reality show Polska 2026
22:30 Wakacje dla bogaczy (4/8) - serial dok. Australia 25
23:35 Pojedynek na podróże (4)
00:40 Martyna i kobiety świata: Cena urody (1/8)

TVN TURBO

08:45 Fani czterech kótek XVII
09:45 Naprawy nie do naprawy (3) - mag. motoryzacyjny
10:30 Moto kombat (1)
11:15 Ciężarówką przez Indie (1/12) - serial dok. Polska 2025
12:15 Moto Fabrycy (1)
16:00 Program samochodowe (3, 5) - program rozrywkowy
18:00 Ciężarówką przez Stany V (1,2/9) - serial dok.
20:00 Ciężarówką przez Stany V (3,4,5/9) - serial dok.
23:00 Jeździć, obserwować V (1,2,3) - serial dok. Polska 2025
01:15 Zawodowi handlarze (1) - mag. motoryzacyjny Polska 23

BBC FIRST

08:30 Duchy (4,5,6/6)
10:25 Morderstwa w Midsomer
12:15 Ojciec Brown II
15:20 Zagadki doktora Blake'a IV (5,6/8) - serial krym.
17:50 Death Valley (5/6)
18:50 Powrót do rajju II (5/6)
19:55 Śmierć pod palmami (1/8) - serial kryminalny
21:00 Diabelski szczyt (1/5)
22:05 Milczący świadek XXVII (1,2/10) - serial kryminalny
00:15 Zbrodnie Saint-Pierre (5/10) - serial krym. Kanada 25
01:15 Diabelski szczyt (1/5)

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (6,7,8/24) - serial krym.
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (9,10,11/22)
14:10 Tropiciele III - serial krym.
15:05 Genialna Morgan (9/13)
16:05 Titanic - film katastroficzy USA/Meksyk 1997, reż. James Cameron
19:55 Hellboy - film fantasy USA 2004, reż. Guillermo del Toro, wyk. Ron Perlman
22:20 Rambo III - film sens. USA 88, reż. Peter MacDonald, wyk. Sylvester Stallone
00:30 Czas zabijania - dramat obyczajowy USA 1996

HGTV

08:55 Najdroższe rezydencje Ameryki - serial dok.
09:55 Na ratunek Las Vegas (6) - reality show USA 2025
10:55 Zróbmy sobie dom (1)
11:55 Odlotowy ogród (8-10)
13:40 Patent na dom (2, 3, 4)
16:35 House Hunters (10, 11, 12, 1) - reality show
18:50 Zgłoś remont (3)
19:50 Weekendowa meta-morfoza (6, 8) - reality show
21:40 Mieszkanie na miarę III (2,3) - serial dok. Polska 2022
23:35 Letnia chata na lata XIII - serial dok. USA 2023

BBC LIFESTYLE

10:20 Włoski remont Amandy i Alana (1, 2, 3, 4) - reality show
12:20 Ekskluzywne hotele
13:20 Mistrzowie szycia (7)
14:30 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (8/8)
15:35 Mistrzowie ceramiki (7)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonalści (12, 13)
18:40 Majorca: śródziemnomorskie smaki (5) - mag.
19:20 Bake off: zawodowy (1, 2) - program rozrywkowy
21:20 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (8/8)
22:20 Oblicza seksu (3/3)
23:20 Wstydlive choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VII (14-23/24) - serial kom.
12:33 Teoria wielkiego podrywu VII (24,1/24)
13:30 Przyjaciele IV (6-15/24)
18:30 Przyjaciele IV (16-18/24) - serial kom.
20:00 DMV - Ci od prawka (1,2) - serial kom. USA 25, wyk. Harriet Dyer, Tim Meadows
21:00 Colin from Accounts (1,2) - serial obycz. Australia 22
22:15 The Office PL III (7/12)
23:00 Comedy Club (4, 5)
00:00 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:10 Na sygnale
10:25 Na dobre i na złe
11:25 U Pana Boga w Królowym Moście (11,12/12)
13:15 Ojciec Mateusz XXII
15:10 Komisarz Alex XXIV (12)
16:10 Ranczo (12/13)
17:15 Zmiennicy (14) - serial komediowy Polska 1986
18:20 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2026
19:50 Ojciec Mateusz XXIII - serial krym. Polska 2019
22:40 Ranczo (13,1,2/13) - serial kom. Polska 2006
01:35 Głina. Nowy rozdział - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

12:55 Sachie w Nowej Zelandii
13:50 David w Europie (10)
14:20 Comfort Food (17,18)
15:15 Zgrillowani (7)
15:40 m jak mięso (6, 1, 2)
16:55 Jamie Oliver - serial dok.
17:55 Jakubiak rozgryza Małtę
18:50 Tajemnice indyjskich smaków (4, 5)
19:50 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (5)
20:45 Podróż przez smaki Chin
21:45 Jakubiak rozgryza... (21)
21:55 Podróż przez smaki Chin
23:00 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (2)

CANAL+ DOMO

09:10 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (6)
09:40 Kupienie i co dalej? (5, 6)
10:30 Ucieczka na wieś XXIV
12:20 Cudotwórcy VI (5)
14:05 Cuda z drewna (1/12)
15:00 Nasz nowy dom w Grecji
16:00 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (7, 8)
17:05 Room service. Hotele od kuchni (3,4/6) - serial dok.
18:00 Daleko od miasta XV (3)
19:00 Dom w miesiąc (10, 11)
20:00 Generalna odbudowa II
21:00 Wielkie projekty XXIII
22:00 Kupiliśmy sobie zamek
22:55 Bitwa o wnętrza (7)

PLANETE+

10:20 Afryka z góry (8,9/10)
12:30 Dzikie zwierzęta w mieście (1) - film dok. Austria 2018
13:35 Likaony w krainie lwów
14:40 Ratując gepardy
15:50 Premiera: Bucket - historia pewnego lwiatka
17:00 Na targach świata II
18:00 Świat z góry IX (9/14)
18:40 Polska z góry IV (7,8/13)
19:45 Tajemnice Picassa
20:50 Penelope Cruz - blask namietności - film dok.
21:55 AC/DC - Forever Young
23:00 Skradzione dzieci NRD

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Ed Stafford: inicjacja (3)
09:00 Gorączka złota XVI (15)
10:00 Żłoto drwali II (4/8)
11:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (5/6) - serial dok.
12:00 Celnicy na straży Turcji
13:00 Złomowisko PL X
15:00 Nic do zgłoszenia III
16:00 Lotnisko (4/8)
17:00 Porty - serial dok.
18:00 Truckerki III
19:00 Celnicy na straży Turcji
20:00 Hazardziści II (6/8)
21:00 Ed Stafford: inicjacja (3)
22:00 Bimbrownicy XIV (1)
23:00 Morze złota XIII (5)
00:00 W oku cyklonu II (4/4)

TVP HISTORIA

13:00 Magiczny Adriatyk
14:00 Ex libris - mag. Polska 26
14:30 Lalka - dramat obycz. Polska 1968, reż. W. J. Has
17:10 Rzecz Polska (3)
17:25 Rzeka kłamstwa (3)
19:05 Tajemnice szpiegów: nuklearna rozgrywka
20:05 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (8/10) - serial dok.
21:05 Herkules - film przyg. USA 2014, reż. Brett Ratner
22:55 Latający mnich i tajemnica da Vinci - dramat Polska/Słowacja 2010

HISTORY

12:05 Starożytni kosmici XVII
13:05 Straż graniczna: USA II
14:30 Jak to wyjaśnił III
15:20 Gwiazdy lombardu XXIV
16:15 Dolny Śląsk: zaginione skarby (2) - serial dok.
17:10 Starożytne armie: Świąty Zastęp: Armia kochanków (1) - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI (3/20) - serial dok. USA 2024
20:00 II wojna światowa: planeta w ogniu - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici: geneza II (5/12) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (5,6/7)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Ekstremalne zagrożenia (1,2/10) - serial dok. USA 2024
10:00 Katastrofa w przestworzach XXII (4,5,6,7,8,9/10)
16:00 Premiera: Służby ratownicze: Jukon (3,4) - serial dok.
18:00 Złapać przemytnika: misja na Karaibach (1,2,3/10) - serial dok. USA 2023
21:00 III Rzeka: droga do upadku V (1,2/6) - serial dok.
23:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (1/4)
00:00 Ciemna strona świata V (4,5/10) - serial dok. USA 2024

FOCUS TV

09:00 Podróże Gienka i jastrzębia II (5,6)
10:00 Podglądacze przyrody
11:00 Świat z góry. Parki narodowe: Szkocja (1)
12:00 Wioski wioseczki (1)
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Kryptonim szef PL (2)
17:00 Wielkie wycieczkowce
18:00 Największe statki świata (7/8) - serial dok.
19:00 Jak to wyjaśnił II (1/28)
20:00 Poza kontrolą
21:00 Łowcy nazistów
22:00 Kolaboranci Hitlera
00:00 Udowodnić niewyjaśnione (7/10) - serial dok.

BBC EARTH

10:00 Królestwo zwierząt
11:05 Szpiedzy w oceanie
12:15 W okowach mrozu X
13:15 Wszechświat (4/5)
14:25 Potęgą ssaków: kulisy
14:35 Miasta tętniące życiem
15:40 Na tropie egipskich grobowców (2) - dokument
16:40 Tajlandia z Sue Perkins
17:40 W okowach mrozu X
18:40 Dzikie połow (2/8)
19:55 Wielka australijska przygoda (4/6) - serial dok.
21:00 Wszechświat (4/5)
22:05 W okowach mrozu X
23:05 Królestwo zwierząt

POLSAT VIASAT HISTORY

09:20 DNA Hitlera: geny dyktatora (1) - serial dok.
10:25 Tajne bazy nazistów IV
11:30 Czółg: najważniejsza broń II wojny światowej
12:35 Łądowanie w Normandii: 80. rocznica - film dok.
13:35 Podziemna armia (3)
17:40 Naziści: korzenie zła (4)
18:50 Świta Hitlera (5/6)
20:00 Naziści: ściśle tajna nauka (1) - serial dok.
21:00 Czółg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:05 Tajne bazy nazistów IV
23:00 II wojna światowa: bombowce: Dniem i nocą (5)

Od A do Z

BUNTOWNIK**Z WYBORU ★★★★★**

dramat obycz., USA 1992, reż. Gus Van Sant, wyk. Matt Damon, Ben Affleck, Robin Williams

22:40 | stopklatka

Czy genialny matematyk ma prawo marnotrawić swój talent, miast służyć ludzkości i pokrzepić przyjaciół ze społecznych nizin? Plus Oscar dla Robina Williamsa, który pchnie chłopaka na właściwą drogę.

CHŁOPAKI NIE PŁACZĄ ★★

komedja, Polska 1999, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhnr, Cezary Pazura, Michał Milowicz

21:25 | tvn

Kinowy hit sezonu: student szkoły muzycznej zadziera z mafią, co pociąga łatwe do przewidzenia skutki. Zabawa konwencją na poziomie kabaretowego skeczu, za to w podziwu godnej obsadzie.

DIRTY DANCING ★★

film muzyczny, USA 1987, reż. Emile Ardolino, wyk. Patrick Swayze, Jennifer Grey

23:15 | canal+ premium

Obyczajowe przebudzenie na wakacjach 1963 roku: amerykańska nastolatka decyduje się na „zakazany” taniec ze starszym od siebie partnerem. Jest Patrick Swayze i Oscar za piosenkę. Bardzo zmysłowe.

DO GRANIC ★★★★★

dramat obycz., Hiszpania/Belgia 2022, reż. Alejandro Rojas, Juan Sebastián Vasquez, wyk. Alberto Ammann, Bruna Cusí, Ben Temple

23:50 | hbo

Wenezuelczyk i Hiszpanka marzą o nowym życiu w Stanach, ale zostają poddani upokarzającemu przesłuchaniu w biurze imigracyjnym, co podważa nie tylko ich przyszłość, ale i wzajemne relacje. Do refleksji.

JOHN WICK 4 ★★★★★

film sens., USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Donnie Yen, Bill Skarsgård

20:00 | tv puls

Keanu Reeves jako najlepszy z najlepszych płatnych zabójców, który znużony ucieczką przed pościgiem prowadzi do brutalnej konfrontacji z dawnymi mocodawcami, by wreszcie odzyskać upragniony spokój.

Tatarak

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

DRAMAT OBYCZ.

POLSKA 2009, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. KRYSZYNA JANDA, JAN ENGLERT, JULIA PIETRUCHA

KILL BILL II ★★★★★

film sens., USA 2004, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Michael Madsen

22:40 | cinemax

Quentin Tarantino powraca, próbując zrobić dla współczesnego kina sensacyjnego oparte na wzorcach azjatyckich to, czego Sergio Leone dokonał dla westernu: niedoszła panna młoda, zawodowa morderczyni, budzi się ze śpiączki i postanawia zemścić się na człowieku, który nie dopuścił do jej ślubu – swoim szefie. Majstersztyk.

KOCHANICA KRÓLA JEANNE DU BARRY ★★★★★

film biograficzny, Francja/Wlk. Brytania/Belgia/USA/Rosja/Arabia Saudyjska 2023, reż. Maïwenn, wyk. Maïwenn, Johnny Depp, Benjamin Lavernhe

22:10 | ale kino+ hd

Opowieść o sławnej, choć wywodzącej się z ludu, kurtyzanie i zarazem ostatniej oficjalnej faworycie Ludwika XV, która swoją pozycję na dworze przypłaciła gilotyną. Plus wracający na ekran Johnny Depp.

LALKA ★★

dramat obycz., Polska 1968, reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Mariusz Dmochowski, Beata Tyszkiewicz, Tadeusz Fijewski

23:00 | tvp historia

Wojciech J. Has czyta warszawską powieść Bolesława Prusa: może i zbyt pobieżnie, ale Beata Tyszkiewicz niezwykle stylowa.

LEGION SAMOBÓJCÓW:**THE SUICIDE SQUAD ★★★★★**

film s.f., USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie, Michael Rooker, Viola Davis

20:00 | tvn 7

Jeszcze jeden komiks: grupa przestępców zyskuje szansę darowania kar, jeśli powstrzyma szaleńca, planującego przejście kontroli nad całym światem. Plus energetyczna Margot Robbie jako Harley Quinn.

MANODROM ★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg, Adrien Brody, Odessa Young

20:00 | hbo

Nieśmiały młody mężczyzna bez celu w życiu, w dodatku zakłopotany swoją seksualnością, od kiedy jego dziewczyna jest w ciąży, spotyka na siłowni grupę mężczyzn, kultuwujących prawdziwą męskość.

OCEAN'S ELEVEN:**RZYKOWNA GRA ★★★★★**

film sens., USA 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney, Brad Pitt, Matt Damon

23:50 | warner tv

George Clooney na czele grupy dokonującej zuchwałego skoku na skarbiec trzech kasyn w Las Vegas, których właściciel uwiódł mu żonę. Plus Julia Roberts i kwiat hollywoodzkiego gwiazdorstwa.

21:25 | tvp historia

★★★★★

Andrzej Wajda sięga po prozę Iwaszkiewicza, by zadumać się nad przemijaniem, a jednocześnie uchylić rąbka tajemnicy filmowej kuchni. Plus Krystyna Janda wspominająca ostatnie dni męża Edwarda Kłosińskiego.

MYZ

OSTATNI RYCCERZE ★★

film przyg., Wlk. Brytania/Korea Południowa/USA/Czechy 2015, reż. Kazuaki Kiriyama, wyk. Clive Owen, Morgan Freeman, Cliff Curtis

20:20 | stopklatka

Mroki średniowiecza: kiedy bezwzględny, znany z okrucieństwa władca upokarza zasłużonego rycerza, w obronie honoru swego mistrza staje jeden z jego uczniów – sam będący człowiekiem o wątpliwej pozycji.

PEWNEGO RAZU...**W HOLLYWOOD ★★★★★**

komediodramat, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019, reż. Quentin Tarantino, wyk. Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie

20:00 | cinemax

Quentin Tarantino o Hollywood szczyłu lat 60.: gwiazdor tv (Leonardo DiCaprio) i jego dubler (Oscar dla Brada Pitta) chcą zatrzymać proces przemijania, wybierając sposób zgodny z logiką tamtego kina.

ZAKŁĘCI W CZASIE ★★★★★

dramat obycz., USA 2009, reż. Robert Schwentke, wyk. Rachel McAdams, Eric Bana, Ron Livingston

20:00 | warner tv

Choroba genetyczna, która umożliwia przenoszenie się w czasie poza kontrolą cierpiącego na nią mężczyzny, nie tylko komplikuje jego małżeństwo, lecz także stawia pod znakiem zapytania sens jego uczucia.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3 II

07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1071)
08:40 Zmiennicy (11)
09:50 Ojciec Mateusz 34 (7)
10:50 Komisarz Alex XXV (1)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Pielgrzymi Nadziei (39)
13:05 Łabędź niemy - film dok.
13:45 Dom - serial obycz.
15:30 O! Śnienia 2026
- Nagrody Kulturalne Onetu i Miasta Stołecznego Warszawy - program rozrywkowy
16:05 U Pana Boga w Królowym Moście (12/12)
17:00 Telexpress
17:35 Daję słowo - Maciej Ortoś (32) - talk-show
18:40 Jaka to melodia? (5859)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Wojna zastępcza
- serial sensacyjny Polska 2026
21:25 Sanatorium miłości (74) - reality show
22:15 „Sanatorium miłości” - kuliszy programu VIII (1) - felieton
22:20 Życie po „Sanatorium miłości” (1)
22:50 Wielkie wesele (The Big Wedding) - komedia USA 2013 (95 min)
00:25 Marzec *68
*** - dramat obyczajowy Polska 2022 (125 min)

MEZZO

10:00 Madeleine Peyroux w Grand-Théâtre w Bordeaux
11:30 Robin McKelle: Hołd dla Elli Fitzgerald - koncert USA 24
12:45 Aida Garifullina, Maciej Pikulski: arie romantyczne
13:45 Bomsori Kim, Camerata Salzburg: V koncert skrzypcowy Mozarta
14:45 Giacomo Puccini: Manon Lescaut - opera Monaco 22, reż. Gabriel Grinda
17:15 Orkiestra Paryska, Esa-Pekka Salonen, Ailiisa Neigé Barrière: Saariaho, Sibelius, Lindberg - muzyka klasyczna
18:55 Youn Sun Nah Quartet
20:30 Królewska Orkiestra Concertgebouw, Mirga Gražinytė-Tyla, Gabriela Montero: Šerkšnys, Czajkowski, Wajnbęrg
22:10 Steinway & Sons

TVP2 D3 II

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka (7487) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7487) - mag. Polska 2026
11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:50 The Voice Kids (3, 4) - program rozrywkowy
14:00 Familiada (3110)
14:35 Koło fortuny (2155)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (2) - show
16:15 Tak to leciało! (79)
17:15 Sandokan, książę piratów (1) - serial przyg. Włochy/Francja 2025, wyk. Can Yaman
18:20 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (1) - quiz Polska 2026

20:20 Postaw na milion (380) - teleturniej Polska 2026
21:20 Kwiatki polskie duże - mag. Polska 2026
22:25 Gambit - komedia ** krym. USA/Wlk. Brytania 2012, reż. Michael Hoffman (100 min)
00:05 Krucjata. Prawo serii (13/13) - serial krym.
01:00 Poradnik pozytywnego myślenia (Silver Linings Playbook) - komedia romantyczna USA 2012 (135 min)

PULS 2

08:00 Aukcja w ciemno II (2,3/13) - serial dok. USA 2012
09:00 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - serial dok.
10:15 Zwirowany weekend - komedia Francja/Włochy 1967, reż. Robert Dhéry
12:00 Gamoń - komedia Hiszpania/Francja/Włochy 1964, reż. Gérard Oury
14:30 Książę i kowal - film fantasy Czechy/Słowacja 2014
16:50 Cudowna woda - film fantasy Słowacja/Czechy 20
18:45 Deszczowa pani - film fantasy Niemcy 18, reż. Klaus Knoesel, wyk. Janina Fautz
20:00 Wojna imperiów - film sensacyjny Chiny/Hongkong 2015, reż. Daniel Lee, wyk. Jackie Chan, John Cusack
22:35 Dzielnica strachu IX
01:30 Dzielnica strachu IX

POLSAT D3 II

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2661) - magazyn Polska 2024
11:45 Sing 2 - film animowany USA/Japonia/Francja 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet
14:00 Must Be The Music (126) - show Polska 2025, program prowadzi Patricia Kazadi, Maciej Rock, Adam Zdrójkowski
16:15 Nasz nowy dom (361)
17:30 Awantura o kasę (273) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:35 Państwo w państwie (602) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami (175) - program rozrywkowy
22:30 Jak zostać gwiazdą ** - komedia erotyczna Polska 2020, reż. Anna Wiczur-Bluszcz, wyk. Maciej Zakościelny, Maria Pakulnis (145 min)
00:55 To tylko seks (Friends with Benefits) - komedia romantyczna USA 2011, reż. Will Gluck, wyk. Justin Timberlake (140 min)

TV4

07:00 Wielkie tajemnice historii IV (17,15/25)
08:50 Ewa gotuje (467)
09:20 Galileo
11:30 Szalone wakacje na kółkach - komedia Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2006, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Robin Williams
13:35 Robin Hood - faceci w rajtuzach - komedia USA/Francja 1993, reż. Mel Brooks, wyk. Cary Elwes, Richard Lewis
15:45 Siódmy syn - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2014
17:55 Uroczysko V (1,2,3,4) - serial krym. Polska 2026
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (1-4) - serial krym.
00:00 STOP Drogówka (337)
01:00 Wielkie tajemnice historii IV (16,12/25)

TVN D3 II

05:35 Uwaga! (7696)
05:50 Ukryta prawda (48/60)
06:45 Bitwa o gości (1) - reality show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5648) - magazyn Polska 2026
11:25 Niezwykłe Stany Prokopa VI (2/8) - serial dok.
12:25 Co za tydzień (1234) - magazyn Polska 2026
12:55 Mam Talent! (3) - program rozrywkowy Polska 26
14:45 Studio Pucharu Świata
15:00 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Lahti (na żywo)
17:05 Studio Pucharu Świata
17:35 Magda gotuje Internet (4) - talk-show Polska 2026
18:00 Kuchenne rewolucje: Wschowa - La Trattoria Famija 32 (1) - reality show
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 The Traitors. Zdrajcy (3) - reality show Polska 2026
21:25 Chtopaki nie płaczą ** - komedia Polska 1999, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Milowicz (125 min)
23:30 Top Gun: Maverick **** - film sens. USA 2022, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise, Miles Teller, Jennifer Connelly (165 min)
02:15 Superwizjer (1336)

METRO D3 II

07:05 Przystanek Bieszczady (4) - serial dok. Polska 2016
08:00 Klan z Alaski V (3,4/15)
10:00 The Floor (3)
11:05 Przygoda na Alasce - film przygodowy USA 1996, reż. Fraser C. Heston
13:35 Kamil Stoch - najlepszy raz - reportaż Polska 2026
14:00 Milionerzy
15:35 Kryminalni VII (12,13,1/13) - serial krym.
18:50 Milionerzy (753)
19:25 Magda gotuje Internet (6) - talk-show Polska 2025
20:00 Epidemia - film sensacyjny USA 1995, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Dustin Hoffman, Rene Russo
22:30 Spartakus: Krew i piach (1,2/13) - serial sensacyjny
00:55 Wiza na miłość IX (1,2/19) - serial dok. USA 2022

TV PULS D3 II

06:00 Taki jest świat (10)
06:20 Kobra - oddział specjalny XVII (10,13/15)
08:15 Ranczo VIII (7-11/13)
13:10 Królowa Śnieżka (Mirror, Mirror) - film fantasy USA/Kanada 2012, reż. Tarsem Singh, wyk. Lily Collins, Julia Roberts (140 min)
15:30 Niania i wielkie bum (Nanny McPhee and the Big Bang) - komedia Wlk. Brytania/Francja/USA 2010, reż. Susanna White (130 min)
17:40 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Matthew McConaughey (140 min)

20:00 John Wick 4 (John Wick: Chapter 4) **** - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves (210 min)
23:30 Kula wleb (Bullet to the Head) ** - film sensacyjny USA/Indie/Szwajcaria 2012, reż. Walter Hill (95 min)
01:05 Everly ** - film sensacyjny USA 2014, reż. Joe Lynch, wyk. Salma Hayek, Hiroyuki Watanabe (115 min)

TVN7 D3 II

05:55 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - serial dok.
06:50 Bugs Bunny Builders - serial anim. USA 2022
07:05 Przygoda na Alasce - film przyg. USA 1996, reż. Fraser C. Heston, wyk. Thora Birch, Dirk Benedict
09:20 Ukryta prawda (53-57/60) - serial fab.-dok.
14:25 Detektywi (29,30/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
16:25 The Floor (14, 15) - teleturniej Polska 2026
17:45 Starcie tytanów (Clash of the Titans) - film fantasy Wlk. Bryt./Australia/USA 10, reż. Louis Leterrier, wyk. Sam Worthington (135 min)

20:00 Legion samobójców: The Suicide Squad **** - film s.f. USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie, Michael Rooker (175 min)
22:55 Gran Torino - dramat ** obyczajowy USA 2008, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Bee Vang (145 min)
01:20 King Richard: Zwycięska rodzina (King Richard) - film biograficzny USA/Australia 2021 (175 min)

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex IX (3,4/8) - serial krym. Włochy 08
10:00 Hudson i Rex IV (3,4,5/16) - serial krym.
13:00 Marley i ja (Marley & Me) - komedia USA 08, reż. David Frankel, wyk. Owen Wilson, Jennifer Aniston (155 min)
15:35 Poszukiwany, poszukiwana - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora, Jolanta Bohdal (100 min)
17:15 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Ostatni rycerz (Last Knights) - film przyg. Wlk. Brytania/Korea Południowa/USA/Czechy 2015, reż. Kazuaki Kiriya (150 min)
22:30 Buntownik z wyboru (Good Will Hunting) - dramat obycz. USA 1992, reż. Gus Van Sant, wyk. Matt Damon, Ben Affleck (150 min)
01:00 Ziemia obiecana - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak (240 min)

KINO POLSKA

07:30 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
08:00 Tęgo się nie robi kotu - film krótkom. Polska 2022
08:25 Reksio - serial anim.
08:55 Stawiam na Tolka Banana - serial młodzieżowy
09:50 Syn szczęścia - film krótkom. Polska 2024
10:10 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1) - mag.
10:50 Zakazane piosenki - dramat wojenny Polska 1947, reż. Leonard Buczkowski
13:00 Komedia małżeńska - komedia Polska 1993, reż. Roman Załuski, wyk. Ewa Kasprzyk, Jan Englert
15:20 Janosik - film przygodowy Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer
18:00 Rozmowy kontrolowane - komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym
20:00 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusieński
22:30 Juliusz - komedia Polska 2018, reż. Aleksander Pietrzak, wyk. Wojciech Meczaldowski
00:15 Misja Afganistan (9,10)
02:15 Ciało - komedia Polska 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki

ALE KINO+

08:00 The Office PL (4,5,6)
09:40 Grupa wsparcia - film krótkom. USA 23 (20 min)
10:00 Sigourney Weaver. Ikona kina akcji - film dok. Niemcy/USA 2024
11:10 Szare śniegi Syberii - dramat hist. USA/Litwa 2018, reż. Marius A. Markevicius (120 min)
13:10 Włamanie na śniadanie (Bandits) - komedia krym. USA 2001, reż. Barry Levinson (145 min)
15:35 Sprawa nierozwiązana - serial krym.
18:15 Punkty zwrotne (Puntos suspensivos) - thriller Hiszpania 2024, reż. David Marqués, wyk. Diego Peretti (115 min)
20:10 Crá. Torfowiska (1,2/6) - serial krym. Wlk. Brytania/Irlandia 2025
22:10 Kochanica króla Jeanne du Barry - film biograf. Francja/Wlk. Brytania/Belgia/USA/Rosja/Arabia Saudyjska 2023 (140 min)
00:30 Język obcy (Langue étrangère) - komedia Francja/Niemcy/Belgia 2024, reż. Claire Burger, wyk. Nina Hoss (120 min)

POLSAT FILM

08:10 Była sobie Ziemia
10:15 Epoka lodowcowa - film animowany USA 2002
11:55 Ace Ventura junior - film przygodowy USA 2009
13:50 Czarownica - komedia romantyczna USA 2005
15:55 Szklana pułapka - film akcji USA 88, reż. J. McTiernan
18:45 Reakcja łańcuchowa - thriller USA 1996
21:00 Air Force One - film sens. USA/Niemcy 1997, reż. Wolfgang Petersen
23:35 Pitch Perfect 2 - komedia muzyczna USA 2015

KINO TV

07:50 Potop, cz. 2 - film historyczny Polska 1974
10:45 Kokon - film s.f. USA 1985, reż. Ron Howard
13:00 Dziewięć miesięcy - komedia USA 1995
15:10 Francuski pocałunek - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1995
17:35 Tootsie - komedia USA 1982, reż. Sydney Pollack
20:00 Zmowa pierwszych żon - komedia USA 1996
22:45 Pracująca dziewczyna - komedia romant. USA 1988
01:00 G.I. Jane - film sens. USA/Wlk. Brytania 1997

TVP KULTURA

08:00 Liturgia prawosławna
09:05 Przystań nad Biblią (1)
09:25 Dlaczego Wielki Post?
10:00 Podróż księcia - film anim. F./Luks. 19 (75 min)
11:15 Wydarzenie aktualne
11:45 Pan wzywał, Milordzie? III (4/7)
12:45 Andrzej Wajda i jego szkoła - film dok.
13:55 W poszukiwaniu dobrego filmu (35)
14:35 Weśele - dramat społeczny Polska 1972, reż. Andrzej Wajda (115 min)
16:30 Dobry tytuł (38)
17:15 Studio Kultura (404)
18:05 Koncert muzyki z filmów Andrzeja Wajdy - „Scoring4Wajda”
19:10 Przekładaniec - komedia Polska 1968 (50 min)
20:00 Niewinni czarodzieje - dramat Polska 60, reż. Andrzej Wajda (95 min)
21:35 Kulturalni (8) - mag.
22:25 Oasis - There We Were, Now Here We Are... The Making of Oasis - film dok.
23:30 Do raju - film krótkom. Polska 2023 (30 min)
00:00 Polowanie na cmy - dramat obyczajowy Polska 2022 (125 min)

WARNER TV

11:35 Dorwać smarta - komedia USA 2008, reż. Peter Segal
13:45 Stosunki międzymiastowe - komedia romant. USA 2010, reż. Nanette Burstein
15:45 Taxi III - komedia sensacyjna Francja 2003
17:25 Superman III - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1983
20:00 Zakłęci w czasie - dramat obycz. USA 2009
21:55 Reich - film sens. Polska 2001, reż. W. Pasikowski
23:50 Ocean's Eleven: Rzykowna gra - film sens. USA 2001, reż. S. Soderbergh

PARAMOUNT

10:05 Jądro Ziemi - film s.f. Wlk. Brytania/Francja/Włochy/Niemcy/Kanada/USA 2003
13:00 Wasabi - komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
15:00 Baywatch: Stoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
17:30 Nieoczekiwana zmiana miejsc - komedia USA 1983
20:00 Włoska robota - film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
22:25 Apokalypso - film przyg. USA/Meksyk/Wlk. Brytania 06
01:00 Czego pragną mężczyźni - komedia USA 2019

HBO

09:45 Ben nie ma lekko - film anim. Czechy/Słowacja/Francja 2024 (80 min)
11:05 Rodzina Addamsów 2 - film anim. USA/Kan./Wietnam/Francja/Wlk. Brytania 2021 (95 min)
12:40 DJ Ahmet - komedia Czechy/Serbia/Chorwacja/Macedonia 2025 (95 min)
14:15 Sound of Metal - dramat obycz. USA 19, reż. Darius Marder (120 min)
16:15 Łowca i Królowa Lodu - film fantasy USA/Chiny 2016, reż. Cedric Nicolas-Troyan (110 min)
18:05 Priscilla - film biograficzny USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023 (115 min)
20:00 Manodrom - thriller Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg (95 min)
21:35 Mickey 17 - komedia USA/Korea Południowa 2025 (135 min)
23:50 Do granic - dramat obyczajowy Hiszpania/Belgia 2022, wyk. Alberto Ammann (75 min)
01:05 Czekając na Dalego - komediodramat Hiszpania 2023 (115 min)

CINEMAX

11:55 Władza - dramat obycz. Słowacja/Czechy/Węgry 2023
13:20 Niemcy - dramat obycz. Argentyna/Niemcy/Hiszp. 23
14:45 Wrześniowe dzieci - film sens. Szwajcaria 2024
16:20 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy
18:00 Jaśniejsza od gwiazd - melodramat Wlk. Brytania/Francja/Australia 2009
20:00 Pewnego razu... w Hollywood - komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019
22:40 Kill Bill II - film sens. USA 04, reż. Quentin Tarantino

ROMANCE TV

09:55 Pastorka - melodramat Niemcy 13, reż. Josh Broecker
11:50 O soli cenniejszej niż złoto - film fantasy Niemcy 15
13:05 Gęsia księżniczka - film fantasy Niemcy 2022
14:20 Kryminał z Bolzano
16:15 Lato na Sycylii - film obycz. Niemcy/Włochy 2016
18:05 Rosamunda Pilcher: Pomyłki serca - film obycz. Niemcy/Austria 1996
20:00 Zabójcza układanka - serial krym. Wlk. Brytania 25
22:00 Rejs ku szczęściu
23:55 Wydział zabójstw - serial krym. Stambuł (7/21) - serial krym.

CANAL+ PREMIUM

08:00 Bałtyk - film dok.
09:05 Łapu-Capu Extra (3)
09:35 Gru i Minionki: Pod przykrywką - film anim. USA 2024 (95 min)
11:10 Chopin, Chopin! - dramat obycz. Polska 2025, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm (130 min)
13:20 Premierowa jazda
13:25 Charlie Chaplin: duch włośczęgi - film dok.
14:55 Notting Hill - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell (120 min)
16:55 Wstęp do mezu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Raków Częstochowa - Pogoń Szczecin (na żywo)
19:35 Mamma Mia! - komedia muzyczna USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (115 min)
21:30 Listy do Julii - komedia romantyczna USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
23:15 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987, reż. Emile Ardolino (100 min)
00:55 Kill - film sens. Indie 2023, reż. Nikhil Nagesh Bhat (105 min)

TVN FABUŁA

07:35 Singielka - telenowela
08:40 Brzydula - serial obycz.
09:45 Kochaj i tańcz - komedia romantyczna Polska 2008
12:30 Miłość jest wszystkim - komedia romant. Polska 18
15:15 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
17:00 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
20:00 Transformers: Zemsta Upadłych - film s.f. USA 2009, reż. Michael Bay
23:10 Incepcja - film sens. USA/Wlk. Brytania 2010

AMC

08:30 Uczeń Merlinia (2) - film fantasy USA/Kanada 2006
10:20 Suma wszystkich strachów - film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002
12:50 Misja - dramat historyczny Wlk. Bryt./Francja 1986
15:20 Płodzące pułapka - dramat obyczajowy USA 2004
17:40 Uciekająca panna młoda - komedia USA 1999
20:00 Podwójne ryzyko - thriller USA/Niemcy/Kan. 99
22:00 Barbarzyńcy - horror USA/Bułgaria 2022
23:55 Zaginiona dziewczyna - thriller USA 2014

AXN

08:25 Doktor Larsen (5/10)
09:30 Zabójcza broń II (6/22)
10:30 Detektyw Monk III (13–16,1/16) – serial krym.
15:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas V (16–20/25)
20:00 Maska Zorro – film przyg. USA/Meksyk/Niemcy 1998, reż. Martin Campbell
22:55 Świat w ogniu – thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
01:10 John Rambo – film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008, reż. Sylvester Stallone

EPIC DRAMA

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe II (1,2/6)
10:00 Morderstwo w małym mieście II – serial krym.
11:50 Poirot VI (4/4)
14:00 Lekarze na start
17:00 Agenci NCIS XVI (8,9/24) – serial krym. USA 2018
18:45 Panna Scarlet VI – serial krym. Wlk. Brytania 2026
21:00 Morderstwo to nic trudnego (3/3) – miniseriał Wlk. Bryt. 2023, wyk. David Jonsson
22:00 Poirot VI (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 1996
00:15 Agatha i kłątwa Ishtar – film krym. Wlk. Brytania 2019

TVN STYLE

11:25 Ostre cięcie (2)
12:30 Babski biznes (2/8)
13:30 Jestem z Polski VII
16:30 Do zobaczenia II (1/11)
17:05 Rajską posiadłość Pamelii Anderson (8)
18:05 Magda gotuje Internet
18:40 Kuchenne rewolucje
20:40 Ostre cięcie (2) – reality show Polska 2025
21:40 Wakacje dla bogaczy
22:50 Pojedynek na podróże (5) – program rozrywkowy
23:50 Niezwykłe Stany Prokopa II (2,3/6) – serial dok.
00:50 Ambasady luksusu (2)

TVN TURBO

08:45 Raport końcowy (808)
09:15 Moto Fachury (2) – mag.
10:00 Naprawy nie do naprawy (4) – mag. motoryzacyjny
10:45 Wojny samochodowe (2)
11:45 Z drugiej ręki (2) – mag.
13:15 Moto kombat (2) – mag.
14:00 Zawodowi handlarze
15:30 Po raz trzech! Sprzedane
16:15 Mobilni mechanicy (2)
17:00 Raport końcowy (808)
17:30 Wojny samochodowe
19:30 Uwaga! Pirat (1)
20:15 Nic do zgłoszenia V
22:00 Moto kombat (2) – mag.
22:45 Moto Fachury (2) – mag.
23:30 Wojny samochodowe (2)

BBC FIRST

08:35 Powrót do raju II (5/6)
09:45 Lewis IV (7,8/8)
11:50 Co ludzie powiedzą? II (8,9,10/11) – serial kom.
13:50 Śmierć pod palmami (1/8) – serial kryminalny
14:55 Zbrodnie Saint-Pierre
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
18:55 Śmierć pod palmami (2)
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Diabelski szczyt (1/5) – serial krym. RPA 2023
00:05 Milczący świadek XXVII (1,2/10) – serial kryminalny

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (9–11/24) – serial krym.
11:25 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (12,13,14/22)
14:10 Elsbeth II (16/20)
15:05 Grey's Anatomy: Chirurgi XXII (1) – serial obycz.
16:00 Legenda Zorro – film przygodowy USA 2005
18:35 Titanic – film katastroficzny USA/Meksyk 1997
22:40 Na fali – film sens. Japonia/USA 91, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Patrick Swazye
01:05 Resident Evil: Domena zła – horror Wlk. Bryt./Niemcy/USA/Japonia/Francja 2002

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży IX – serial dok. USA 2024
09:00 Nowa Maja w ogrodzie
10:05 Polowania na ogród VIII (5,7,5) – serial dok. Polska 2022
11:40 Letnia chata na lata XIII
13:40 Zróbmy sobie dom (1)
14:40 Weekendowa metamorfoza (7, 3) – reality show
16:35 House Hunters (2–5)
18:35 Odlotowy ogród (9)
19:05 Dorota inspiruje (4, 5)
21:00 Patent na dom (3, 2, 3) – mag. poradników Polska 21
23:50 Najdroższe rezydencje Ameryki (4/8) – serial dok.

BBC LIFESTYLE

08:20 Bake off: zawodowcy
10:20 Włoski remont Amandy i Alana (3, 4, 5, 6) – reality show
12:25 Sekrety rodziny królewskiej (3/4) – serial dok.
13:30 Mistrzowie szycia (8)
14:35 Ekskluzywne hotele
15:35 Mistrzowie ceramiki (8)
16:40 Wielkie Taneczne show (15, 16) – program rozrywkowy
19:20 Majorca: śródziemnomorskie smaki (5, 6) – mag.
20:20 Mistrzowie ceramiki (8)
21:30 Ekskluzywne hotele
22:30 Uwiedziona: spijając z tajniakiem (2/3) – serial dok.
23:35 Wstydlive choroby (4,5)

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VIII (5–14/24) – serial kom.
12:40 Teoria wielkiego podrywu VIII (15,16/24)
13:30 Przyjaciele IV (21–24,1–6/24) – serial kom.
18:30 Przyjaciele V (7,8,9/24) – serial kom. USA 1998
20:00 Tata ma plan (1–3,5/22) – serial kom. USA 2016, wyk. Matt LeBlanc, Liza Snyder
22:00 Colin from Accounts (1,2) – serial obycz. Australia 22
23:25 Comedy Club (7)
00:00 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:10 Janosik (2,3/13)
10:05 Ranczo II (2/13)
11:00 Rodzinka.pl XVIII
11:30 Ranczo Wilkowyje – komedia Polska 2007, reż. Wojciech Adamczyk
13:20 Ojciec Mateusz XXIII
15:15 U Pana Boga w Królowym Moście (12/12)
16:15 Komisarz Alex XXV (1)
17:15 Janosik (4/13) – serial przygodowy Polska 1973
18:05 Na sygnale
19:40 Ojciec Mateusz 34 (7,6) – serial krym. Polska 2026
22:35 Ranczo II (3,4/13)
00:30 Rodzinka.pl XVIII (2)

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Sachie w Nowej Zelandii
14:45 Tajemnice indyjskich smaków (4, 5)
15:40 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (5)
16:40 Dzień dobry, śniadanie
17:30 U sąsiadów w kuchni XIII
18:35 David w Europie (10)
19:05 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (6, 7)
19:55 m jak mięso (3, 4)
20:45 Nie bój ryby! (9, 10)
21:05 W drodze z Carltonem McCoy'em (3/6) – serial dok.
22:40 James Martin: hiszpańska przygoda – serial dok.

CANAL+ DOMO

09:40 Daleko od miasta XV (9)
10:15 Gardeners' World (2)
11:25 Generalna odbudowa II
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:15 Wielkie projekty XXIII
15:15 Kupiliśmy sobie zamek
16:10 Najbrzydszy dom na naszej ulicy (4) – reality show
17:05 Bitwa o wnętrze (7)
18:00 Daleko od miasta XV (2)
18:25 Room service (4/6)
19:00 Ucieczka na wieś XXIV
21:00 Nasz nowy dom w Grecji
21:55 Wielkie projekty: transformacje (3) – reality show
23:00 Cudotwórcy VI (5)
00:40 Pogromcy bałaganu (2)

PLANETE+

13:35 Céline Dion. Tak rodzi się gwiazda – film dok.
14:40 Bucket – historia pewnego lwiatka – film dok.
15:50 Premiera: Głębie oceanów – film dok. Holandia 2023
17:00 Mongolia. Pomiedzy niebem a ziemią (1)
18:00 Świat z góry IX (10/14)
18:40 Polska z góry IV
19:45 Wszystkie tajemnice Joanny D'Arc – film dok.
20:50 Nastassja Kinski
22:00 Premiera: Skradzione dzieci NRD (2) – serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Shark Week
09:00 Złomowisko PL X
11:00 Brudna robota – czysty zysk III – serial dok. Polska 20
12:00 Porty – serial dok.
13:00 Ed Stafford: inicjacja (3)
14:00 Gorączka złota XVI (15)
15:00 Złoto drwali II (4/8)
16:00 Truckerki III
17:00 Nic do zgłoszenia III
18:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (5/6) – serial dok.
19:00 Psy policyjne (9/10)
20:00 Morze złota XIII (5)
21:00 Gorączka złota XVI (15)
22:00 W oku cyklonu II (4/4)
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

10:45 Podziemne Włochy II (9)
11:50 W sercu Ameryki (3)
12:55 Wyspy Kanaryjskie (5/5)
13:55 Flesz historii (751)
14:20 Marzec '68 – dramat obyczajowy Polska 2022
16:25 Starożytny Egipt – kroniki imperium (5/8) – serial dok.
17:45 Rzeka kłamstwa (4)
19:20 Kroniki Hitlera (2/13)
20:20 II wojna światowa w kolorze (2/10) – serial dok.
21:25 Tatarak – dramat obycz. Polska 09, reż. Andrzej Wajda
23:00 Lalka – dramat obycz. Polska 1968, reż. W. J. Has

HISTORY

14:00 Tajemnice Dolnego Śląska II (4) – serial dok.
14:30 Jak to wyjaśnić III
15:20 Jak Hitler przegrał wojnę
17:10 David Duchovny: archiwum tajemnic (10/10)
18:10 Życie po zagładzie ludzkości III (6/8) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 II wojna światowa: planeta w ogniu (4) – serial dok.
21:00 Najbardziej zabójcze historie świata – serial dok.
22:00 Największe tajemnice świata V (13/15) – serial dok.
23:00 Starożytni kosmici XVI (2,3/20) – serial dok. USA 2024

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Miasta w liczbach (6/8)
15:00 Rzym: początki imperium – serial dok.
16:00 Inkowie: powstanie i upadek imperium (4)
17:00 Krwawe zagadki przeszłości (7,8/8) – serial dok.
19:00 Krwawe pieniądze: tajemnice radzieckiej gospodarki (2) – film dok.
20:00 Top Guns: następne pokolenie (2/6) – serial dok.
21:00 Uwaga, katastrofa! II
22:00 Euroinżynieria (1/6)
23:00 Tajemnicze wyspy (5/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V (27)
09:00 Podglądacze przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (14)
11:30 Wojny magazynowe II
14:00 Galileo – pr. popularn.
16:00 Kryptonim szef XI (6/9)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (7,8,9,10) – serial dok.
21:00 Wioski wiosieczki
22:00 Górale IX (12)
23:00 Dzieci dżihadystów w Syrii: stracona sprawa czy nadzieja na odkupienie
23:30 Pogromcy mafii (6)
00:00 Największe śledztwa CBSP (6) – serial dok. Polska 24
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

11:00 Królestwo zwierząt
12:05 W okowach mrozu X (2)
13:05 Tajlandia z Sue Perkins
14:05 David Attenborough i cuda natury (2/5) – serial dok.
14:30 Wielka australijska przygoda (4/6) – serial dok.
15:35 Fenomeny współczesnego życia II (1/6) – serial dok.
16:40 Wszechświat (4/5)
17:45 W okowach mrozu X (2)
18:45 Szpiedzy w oceanie
19:55 Miasta tętniące życiem
21:00 Królestwo zwierząt
22:05 W okowach mrozu X (2)
23:05 Dzikie potów (2/8) – serial

POLSAT VIASAT HISTORY

10:20 Naziści: korzenie zła (4)
11:30 Zaginionie tajemnice piramid (1/2) – serial dok.
12:30 Czarna śmierć: pacjent zero (1/2) – serial dok.
14:45 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty – serial dok.
15:35 Cienna strona starożytnej Grecji (1/5) – serial dok.
16:50 Wielkie budowle Rzymian (1/3) – serial dok.
17:55 Historia sprawiedliwości
18:55 Królowe, które zmieniły świat (5/6) – serial dok.
20:00 Dzikie Zachód (1/6)
21:00 Naziści: korzenie zła (4)
22:05 Świta Hitlera (5/6)

Od A do Z

CUBE ★★★

dramat, Kanada 1997, reż. Vincenzo Natali, wyk. Nicole de Boer, Nicky Guadagni

23:30 | **cinemax**

Kafka w kostiumie s.f.: grupa pozornie przypadkowych osób próbuje wspólnie znaleźć wyjście z labiryntu będącego kombinacją wymyślnych tortur z matematycznym algorytmem. Prowadzi do klaustrofobii.

DOWÓD ŻYCIA ★★★

film sens., USA 2000, reż. Taylor Hackford, wyk. Meg Ryan, Russell Crowe, David Morse

22:00 | **warner tv**

Russell Crowe jako wysoko opłacany specjalista od odbijania zakładników wyrusza na poszukiwanie inżyniera, uprowadzonego przez latynoskich partyzantów – za darmo, z miłości do Meg Ryan, żony porwanego.

GNIEW TYTANÓW ★★★

film przyg., USA/Hiszpania 2012, reż. Jonathan Liebesman, wyk. Sam Worthington, Liam Neeson, Ralph Fiennes

21:00 | **tvn 7**

Kolejne po „Starciu tytanów” spojrzenie na mitologię z wykorzystaniem całego arsenału współczesnych efektów specjalnych: Perseusz rusza na ratunek ojcu Zeusowi porwanemu przez Aresa i Hadesa.

JASON BOURNE ★★★

film sens., USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Tommy Lee Jones, Alicia Vikander

19:00 | **canal+ premium**

Powrót do zamkniętego już cyklu: były tajny agent CIA do zadań specjalnych odkrywa kolejne stopnie uwikłania w coraz bardziej przerażające – nielegalne – działania agencji rządu USA. Na ekranie oczywiście Matt Damon.

KAC VEGAS ★★★

komedia, USA/Niemcy 2009, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis

23:10 | **tvn 7**

Wieczór kawalerski czterech przyjaciół w Las Vegas kończy się gigantycznym kacem, zagnięciem pana młodego i mnóstwem innych zaskakujących konsekwencji. Ku rozbawieniu, ale i przestrodze.

Dom zły

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

THRILLER

POLSKA 2009, REŻ. WOJCIECH SMARZOWSKI, WYK. ARKADIUSZ JAKUBIK, MARIAN DZIĘDZIEL, KINGA PREIS

MARSJANIN ★★★

film s.f., USA/Wlk. Brytania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon, Jessica Chastain, Kristen Wiig

21:30 | **hbo**

Matt Damon jako pozostawiony omyłkowo na Marsie astronauta, który musi powiadomić Ziemię, że żyje i oczekuje na ekspedycję ratunkową. I bawiący się konwencją Ridley Scott za kamerą.

MINUTA**PO ŚMIERCY ★★**

thriller, USA 2022, reż. Michael Mailer, wyk. Cole Hauser, Jaimie Alexander, Morgan Freeman

23:55 | **tv puls**

Makler porzuca miasto i wraca w rodzinne pielesze. Na dzień dobry zdradza pewną tajemnicę giełdy, ale ci, którzy chcieli ją wykorzystać, ponieśli straty. W rewanżu pada ofiarą biznesowego przekrętu.

MORDERCZY**WYSTĘP ★★**

film sens., USA 2009, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Melissa Molinaro, Hristo Shopov

23:55 | **stopklatka**

Dolph Lundgren jako perkusista rockowy – były komandos, od którego zależą losy świata, a na pewno losy rosyjskiego prezydenta i jego córek wziętych za zakładników przez terrorystów.

SZKLANA**PULAPKA 4.0 ★★★**

film sens., USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Len Wiseman, wyk. Bruce Willis, Timothy Olyphant, Justin Long

21:40 | **polsat**

Bruce Willis powraca z wielkim hukiem jako John McClane, który walczy z terroryzmem w ekstremalnych warunkach – tym razem w internecie: z bandytą, który chce wysadzić Amerykanom Święto Niepodległości.

ŚWIADEK ★★★

dramat obycz., Niemcy/Austria 2024, reż. Nader Saeivar, wyk. Maryam Boubani, Nader Naderpour, Abbas Imani

20:00 | **cinemax**

Irańska emerytka jest świadkiem zbrodni, dokonanej przez człowieka z koneksjami. Policja odmawia śledztwa, kobieta musi więc zdecydować: być cicho czy stanąć po stronie sprawiedliwości?

TAK SIĘ POZNALIŚMY ★★

komedia romantyczna, USA 2023, reż. Peter Hutchings, wyk. Lucy Hale, Nat Wolff, Britne Oldford

22:40 | **canal+ premium**

Para tzw. młodych dorosłych spotyka się na weselu, zaczyna wzajemnie wspominać dawne i obecne związki, co staje się stałym tematem kolejnych spotkań. Kiedy wreszcie rozumieją, że są sobie pisani?

23:55 | **kino polska**

★★★★★

Wizja lokalna mająca ujawnić okoliczności okrutnego mordu na głębokiej prowincji okazją do spojrzenia na Polskę czasu stanu wojennego: jeden z najciekawszych polskich filmów sezonu.

MYZ

W IMIĘ... ★★★

thriller, Polska 2013, reż. Małgorzata Szumowska, wyk. Andrzej Chyra, Mateusz Kościukiewicz, Łukasz Simlat

21:55 | **kino polska**

Nagrody w Berlinie oraz Gdyni dla historii księdza (Andrzej Chyra), odnoszącego sukcesy w pracy z tzw. trudną młodzieżą i zmagającego się z własną homoseksualnością, przed którą uciekł w stan kapłański.

ZABÓJCZY**KOKTAJL ★★**

film sens., USA/Francja/Niemcy 2021, reż. Navot Papushado, wyk. Karen Gillan, Lena Headey, Michelle Yeoh

22:40 | **tvn**

Pastisz kina akcji w kobiecym wydaniu: trzy pokolenia zimnych zabójczyń zwracają się przeciwko swoim zleceniodawcom, którzy najwidoczniej nie doceniają ich profesjonalizmu, oszukując na wyplacie.

ŻYJE SIĘ TYLKO**DWA RAZY ★★★**

film sens., Wlk. Brytania 1967, reż. Lewis Gilbert, wyk. Sean Connery, Akiko Wakabayashi, Mie Hama

23:00 | **tvp kultura**

Sean Connery po raz piąty jako superagent James Bond – teraz już doskonały, z dystansem wobec własnej osoby – walczący z przebiegłym superzbrodniarzem, który planuje przejęcie władzy nad światem.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3B II

- 07:00 Msza święta
- 07:30 Studio Raban (4/22)
- 08:00 Serwis Info
- 09:00 Ranczo VIII (13/13)
- 10:00 Komisarz Alex XXIII (9)
- 11:00 Ojciec Mateusz VII
- 12:00 Serwis Info
- 12:10 Agrobiznes - magazyn
- 12:40 Rok w ogrodzie extra
- 12:55 W krainie pszczoły miodnej - film dok. Francja 23
- 14:00 Wichrowe wzgórza
- 15:00 Serwis Info - mag.
- 15:15 Reportrzy (4/79)
- 15:35 Gra słów. Krzyżówka
- 16:05 Dziedzictwo
- 17:00 Telexpress
- 17:25 Jaka to melodia? (5/60)
- 17:55 Klan - telenowela
- 18:20 Zaraz wracam II (39)
- 18:55 Akacjaowa 38
- 19:30 19.30 - wiadomości
- 19:55 Pytanie dnia

- 20:30 **Pewność** - spektakl teatralny Polska 2026, reż. Błażej Peszek
- 21:15 **Postscriptum** (4/8)
- 21:40 **Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026**
- 23:00 **Balans bieli** (12/7)
- 23:45 **Lalka** - dramaty obyczajowy Polska 1968, reż. Wojciech Jerzy Has, wyk. Mariusz Dmochowski (165 min)
- 02:30 **Dwaj jeźdźcy (Two Rode Together)** - western USA 1961, reż. John Ford (115 min)

MEZZO

- 08:05 Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna
- 09:20 Intermezzo
- 09:45 Young Euro Classic 2025: European Union Youth Orchestra - muzyka klasyczna
- 11:20 Wielka Msza h-moll Bacha pod batutą Johna Eliota Gardinera - muzyka sakralna
- 13:30 Richard Strauss: Arabella - opera Hiszp. 2023
- 16:20 Intermezzo
- 17:00 Życie, które kocham: Menahem Pressler
- 17:40 Grigorij Sokolow w Filharmonii Berlińskiej: Schubert, Beethoven, Rameau
- 20:30 Monteverdi z Mantui do Wenecji - muzyka klasyczna
- 22:40 Monteverdi - Nieszporzy Maryjne
- 00:20 Prix de Lausanne: Gala 2026 - balet Szwajcaria 2026

TVP2 D3B II

- 05:30 M jak miłość
- 06:25 Rodzina (nie od) święta (3/8) - program religijny
- 06:55 Barwy szczęścia
- 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka (7488) - mag.
- 07:55 Pytanie na śniadanie (7488) - mag. Polska 2026
- 11:55 Okrasa famie przepisy (418) - mag. kulinarny
- 12:30 Koło fortuny (2155)
- 13:15 Panna młoda
- 14:05 Va banque (1020)
- 14:35 Na sygnale
- 15:05 La Promesa - pałac tajemnic (103) - telenowela
- 16:00 Koło fortuny (2156)
- 16:35 Familiada (3047)
- 17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
- 18:15 Va banque (1021)
- 19:30 Jeden z dziesięciu (2)
- 19:25 Barwy szczęścia

- 20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
- 20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość”** (164/8)
- 20:55 **M jak miłość**
- 21:55 **Na sygnale**
- 22:55 **Na przekór losowi** (2/8) - serial obycz.
- 23:50 **Medicus** (The Physician) - film przyg. Niemcy 2013, reż. Philipp Stölz, wyk. Stellan Skarsgård, Tom Payne (160 min)
- 02:30 **Instykt** (10) - serial krym. Polska 2011

PULS 2

- 11:30 Dinopociąg (6/40)
- 12:00 Smerfy - serial anim.
- 13:00 Gumisie IV (7/6/10)
- 14:00 Kacze opowieści
- 15:00 Miraculous IV
- 16:00 My Little Pony
- 17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (6)
- 17:10 Blue III (42,43/50)
- 17:40 Świnka Peppa II (19/52)
- 17:45 Bing (43,44/78)
- 18:15 Masza i niedźwiedz VII
- 18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (6/11) - serial anim.
- 19:00 Psi patrol V (18/26)
- 19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (10/15) - serial anim.
- 20:00 **Dzielnica strachu X** (1) - serial krym. Polska 2025
- 21:00 Przepis na zbrodnię (1)
- 22:00 Dzielnica strachu IX
- 23:00 Wstydliwe choroby V
- 01:00 Dzielnica strachu IX

POLSAT D3B II

- 05:25 Telezakupy TV Okazje
- 06:00 Nowy dzień - mag.
- 08:30 Malanowski i Partnerzy V (4,5)
- 09:30 Trudne sprawy XXI (1,2/40) - serial fab.-dok.
- 11:35 Gliniarze XI (55,56,57) - serial fab.-dok. Polska 2021
- 14:40 Dlaczego ja? 33 (4)
- 15:50 Wydarzenia
- 16:20 Interwencja (5/852)
- 16:30 Na ratunek 112 XVIII (5) - serial fabularno-dok.
- 17:00 Gliniarze XX (6)
- 18:00 Pierwsza miłość 49 (220) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Żajac
- 18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
- 19:15 Gość „Wydarzeń” (309)
- 19:30 Sport - Polska 2026
- 19:55 Milionery (65)

- 20:30 **Farma** (166) - reality show Polska 2025
- 21:40 **Szklana pułapka 4.0** (Live Free or Die Hard) - film sens. USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Len Wiseman (155 min)
- 00:15 **W stronę słońca** (Into the Sun) - thriller USA/Japonia 2005, reż. mink (130 min)
- 02:25 **Boogeyman** - horror USA/Kanada 2023, reż. Rob Savage, wyk. Chris Messina, Vivien Lyra Blair (145 min)

TV4

- 07:55 Bogaty dom - biedny dom XII (2) - serial dok.
- 08:55 Policjantki i policjanci VII (39,40/65) - serial obycz.
- 10:55 Na ratunek 112 XVIII (6,58) - serial fabularno-dok.
- 11:55 Dlaczego ja? 33 (6)
- 12:55 Trudne sprawy XX (2,3,4/40) - serial fab.-dok.
- 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (518, 39)
- 18:00 Policjantki i policjanci XXIV (5,6) - serial obycz.
- 20:00 Uroczysko V (5) - serial kryminalny Polska 2026
- 20:30 Sprawiedliwi - wydział kryminalny XX (5)
- 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (5) - serial krym.
- 22:40 Krwawa rozgrywka - film akcji Chiny/Hongkong/USA 2017, reż. Leo Zhang
- 00:55 Love Island II

TVN D3B II

- 05:10 Nauka jazdy (11)
- 05:35 Uwaga! (7697) - mag.
- 05:50 Ukryta prawda (49/60)
- 06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (8) - reality show
- 07:45 Dzień Dobry TVN (5649)
- 11:20 Doradca smaku (19)
- 11:25 Kuchenne rewolucje: Wschowa - La Trattoria
- 11:35 Kuchenne rewolucje: Magnuszew - Stara Kuźnia 30 (6) - reality show Polska 2025
- 13:40 Ukryta prawda (3,4/17) - serial fab.-dok. Polska 2025
- 15:45 Młode gliny (17/50) - serial krym. Polska 2026
- 16:50 Szpital św. Anny III (6) - serial obycz. Polska 2026
- 17:55 Detektywi VI (6) - serial fabularno-dok. Polska 2026
- 19:00 Falty, sport, pogoda
- 19:55 Uwaga! (7945) - mag.

- 20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
- 20:50 **The Floor** (16)
- 21:30 **Bitwa o gości** (2) - reality show Polska 2026
- 22:40 **Zabójczy koktajl** (Gunpowder Milkshake) - film sensacyjny USA/Francja/Niemcy 2021 (135 min)
- 00:55 **Wilcz z Wall Street** (The Wolf of Wall Street) - film biograf. USA 2013, reż. Martin Scorsese (220 min)

METRO D3B II

- 07:10 J.A.G. VII (21/24)
- 08:10 SOS. Ekipy w akcji
- 09:05 Szpital (11,12/72)
- 11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 12:05 Magda gotuje Internet
- 13:05 Wycieczkowicz (17/20)
- 14:05 Przepis na życie
- 15:00 Zapukaj do moich drzwi (91/143) - telenowela
- 16:00 Słoneczny patrol III (14/22) - serial przyg. USA 93
- 17:00 Ciężarówka przez Stany IV (6/9) - serial dok.
- 18:00 Nasi w mundurach (1)
- 19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
- 21:05 Kryminalni VIII (7/8/13) - serial krym. Polska 2008
- 23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (22/22)
- 00:20 The Traitors. Australia
- 01:30 Ślub last minute (8)

TV PULS D3B II

- 06:00 Nash Bridges V (10,11/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson
- 08:00 Kobra - oddział specjalny XVII (13,12/15) - serial sens. Niemcy 2011
- 10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
- 12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
- 13:00 Wspaniałe stulecie II (53) - serial obycz. Turcja 2013
- 14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (11,12)
- 16:00 Ranczo VIII (7,8/13) - serial kom. Polska 2014
- 18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (5,6) - serial obyczajowy Polska 2025

- 20:00 **Z podniesionym czołem (Walking Tall)** - film sensacyjny USA 2004, reż. Kevin Bray (110 min)
- 21:50 **Liberator (Under Siege)** - film sens. USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal (125 min)
- 23:55 **Minuta po śmierci** (The Minute You Wake Up Dead) - thriller USA 2022, reż. Michael Mailer (100 min)
- 01:35 **Dzielnica strachu IX**

TVN7 D3B II

- 05:20 Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
- 05:55 Szkoła (62,7,8/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
- 08:45 Ukryta prawda (40,60,1/73) - serial fab.-dok.
- 11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
- 14:00 Detektywi (34/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
- 15:00 Szpital św. Anny (46) - serial obycz. Polska 2025
- 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 18:00 Opowieści małżeńskie (5/24) - serial fabularno-dok.
- 19:00 Ukryta prawda (36/48) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

- 20:00 **Hotel Paradise** (5) - real tv Polska 2026
- 21:00 **Gniew tytanów** (Wrath of the Titans) - film przygodowy USA/Hiszpania 2012, reż. Jonathan Liebesman (130 min)
- 23:10 **Kac Vegas (The Hangover)** - komedia USA/Niemcy 09, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper (135 min)
- 01:25 **Skok na głęboką wodę** (1) - reality show
- 02:30 **Mówię Wam** (4)

STOPKLATKA

- 08:30** Wojciech Cejrowski – boso przez świat (61)
- 09:00** Robert Makłowicz (143, 138) – magazyn
- 10:50** Wojny magazynowe: Kanada (4,5/12)
- 11:55** Wojny kontenerowe (16,1/16) – serial dok.
- 13:00** Katastrofy w przestworzach XXI (7,3/10)
- 16:00** MacGyver VI (20/21) – serial sensacyjny
- 18:00** Hudson i Rex IV (1/16)
- 18:55** Jazz. Będzie się działo (29)
- 20:00** Grobowiec smoka (Legendary) – film przyg. Wlk. Brytania/Chiny 2013, reż. Eric Styles, wyk. Scott Adkins, Dolph Lundgren, Yi Huang (115 min)
- 21:55** Uliczny wojownik (Street Fighter) – film sens. Japonia/USA 1994, reż. Steven E. de Souza, wyk. Jean-Claude Van Damme (120 min)
- 23:55** Mordercy (23:55) występ (Command Performance) – film sens. USA 2009, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Melissa Molinaro (125 min)

KINO POLSKA

- 08:15** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (8/10)
- 08:50** Polska Kronika Filmowa 25/51 – reportaż Polska 1951
- 09:00** To nie ze mną
- 09:40** Ranking Naj Polskiego Kina – serial dok. Polska 2024
- 10:25** Wierna rzeka – melodramat Polska 1983, reż. Tadeusz Chmielewski, wyk. Małgorzata Pieczyńska
- 13:35** Quo vadis – film hist. Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz
- 17:10** Stawka większa niż życie – serial wojenny
- 20:00** Rozmowy nocą – komedia romantyczna Polska 2008, reż. Maciej Żak, wyk. Magdalena Rózcza, Marcin Dorociński, Weronika Książkiewicz
- 21:55** W imię... – thriller Polska 2013, reż. Małgorzata Szumowska, wyk. Andrzej Chyra, Mateusz Kościukiewicz, Łukasz Simlat
- 23:55** Dom zły – thriller Polska 2009, reż. Arkadiusz Smarowski, wyk. Arkadiusz Jakubik, Marian Dziędziel
- 02:30** Czeka na nas świat – komedia Polska 2006, reż. Robert Krzemepek, wyk. Sebastian Prawlak, Cezary Żak

ALE KINO+

- 09:35** The Hero – film krótkom. PL 2021 (40 min)
- 10:15** Van der Valk III
- 12:05** Vera XII (1/5)
- 13:55** Smak życia III, czyli chińska układanka (Casse-tête chinois) – komedia romantyczna Francja/Belgia 2013, reż. Cédric Klapisch, wyk. Romain Duris (140 min)
- 16:15** Arktyka (Arctic) – film przyg. Islandia/USA 2018, reż. Joe Penna, wyk. Mads Mikkelsen, Maria Thelma Smaradottir (125 min)
- 18:20** Vera XI (2/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2023
- 20:10** Gunman: Odkupienie (The Gunman) – film sensacyjny USA/Hiszpania/Wlk. Brytania/Francja 2015, reż. Pierre Morel, wyk. Sean Penn, Jasmine Trinca (140 min)
- 22:30** Żona seryjnego mordercy (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2023
- 00:35** Niebezpieczna miłość (Dis-moi juste que tu m'aimes) – thriller Francja/Belgia 2024, reż. Anne Le Ny, wyk. Omar Sy (120 min)

POLSAT FILM

- 07:30** Doktor Martin IV (7/8)
- 08:30** Przyjaciółki XXV (9,10)
- 10:25** Świat według Kiepskich
- 14:10** Diamentowa afera – komedia sensacyjna USA/Niemcy 1999, reż. Les Mayfield
- 16:15** Drużyna A – komedia sens. USA/Wlk. Brytania 2010
- 18:40** Pamięć absolutna – film s.f. USA/Kanada 2012
- 21:00** Split – horror USA/Jap. 2016, reż. M. Night Shyamalan, wyk. James McAvoy
- 23:20** Bloodshot – film sens. USA/Kanada/RPA/Chiny 2020
- 01:40** Gliniarze VI (24/60)

KINO TV

- 07:30** Kojak II (7/25)
- 08:35** Zagadki kryminalne panny Fisher (9,10/13)
- 11:00** Poirrot II (1,2/10)
- 13:10** Panna Marple III (4/4)
- 15:15** Zagadki kryminalne panny Fisher (11,12/13)
- 17:55** Poirrot XII (1/4)
- 20:00** Lektor – melodramat USA/Niemcy 08, reż. Stephen Daldry, wyk. Kate Winslet
- 22:40** Gliniarz z metropolii – film akcji USA 1997
- 01:00** Wendeta – thriller Holandia/Francja/Niemcy/Szwecja/Wlk. Bryt./Belgia/USA 2016, reż. Martin Koolhoven

TVP KULTURA

- 08:20** W poszukiwaniu dobrego filmu (35)
- 09:00** Pogranicze w ogniu (11) – serial sensacyjny
- 10:10** Wenecja – film obycz. Polska 2010, reż. Jan Jakub Kolski (140 min)
- 12:30** Joana Mallwitz – we własnym tempie
- 14:05** Dobre strony (11)
- 14:30** Tamte lata, tamte dni
- 15:05** Szatan z siódmej klasy – film dla młodzieży Polska 2006 (115 min)
- 17:00** Pogranicze w ogniu (12) – serial sensacyjny
- 18:15** Tygodnik kulturalny
- 19:10** Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
- 19:45** Polskie Nagrody Filmowe Orły – czerwony dywan
- 20:15** Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026 – program rozrywkowy
- 23:00** Żyje się tylko dwa razy (You Only Live Twice) – film sens. Wlk. Brytania 1967, reż. Lewis Gilbert (125 min)
- 01:05** Porozmawiajmy szczerze – rozmowa
- 01:45** Piłkarski poker – komedia Polska 88, reż. Janusz Zaorski (120 min)

WARNER TV

- 07:30** J.A.G. V (25,2/25)
- 09:20** Bajzer z Bel-Air IV
- 10:20** Za głosem serca
- 11:25** Pełna chata (9,10/22)
- 12:25** J.A.G. VI (3,4/24)
- 14:20** Bajzer z Bel-Air IV
- 16:20** Pełna chata (9,10,11,12/22) – serial kom.
- 18:30** Taxi IV – komedia sensacyjna Francja 2007
- 20:15** Superman IV – film s.f. Wlk. Brytania/USA 1987
- 22:00** Dowód życia – film sens. USA 2000, wyk. Meg Ryan
- 00:40** Szeregowiec Benjamin – komedia USA 1980

PARAMOUNT

- 07:30** Elementary IV
- 09:10** Policyjna grupa pościgowa XX (6/15) – serial dok.
- 09:55** Czy leci z nami pilot? – komedia USA 1980
- 11:40** Star Trek – film s.f. USA 1979, reż. Robert Wise
- 14:35** World Trade Center – film katas. USA 2006
- 17:25** Terminator: Genisys – film s.f. USA/Kanada 2015
- 20:30** Aviator – film biograficzny USA/Niemcy 2004
- 23:30** Terminator – film s.f. USA/Wlk. Brytania 1984
- 01:40** Wyzwanie dla kumpla – komedia USA/Kanada 2019

HBO

- 09:30A** Picture of Her – romans USA/Kanada 2023 (85 min)
- 10:55** Well Done! – komedia Francja/Luksemburg 2023 (110 min)
- 12:45** Detektyw Monk: Ostatnia sprawa – komedia kryminalna USA 2023 (100 min)
- 14:25** Spijając z innymi – komedia romantyczna USA 2015 (100 min)
- 16:05** Drużyna AA – dramat obycz. Polska 2024, reż. Daniel Jazoszek (130 min)
- 18:15** W potrzasku – western USA 2025, reż. Carlyle Eubank, wyk. Wyatt Russell (105 min)
- 20:00** Chętni na seks (2) – serial kom. USA 2026, wyk. Jason Bateman
- 21:00** Rooster (1) – serial komediowy USA 2026
- 21:30** Marsjanin – film s.f. USA/Wlk. Brytania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon (135 min)
- 23:45** Makbet – dramat wojenny Wlk. Brytania/Francja 2015 (110 min)
- 01:35** Koszmar minionego lata – horror USA 97, reż. Jim Gillespie (100 min)

CINEMAX

- 14:30** Zanim zapomnimy – dramat obycz. USA/Argentyna/Włochy 2024
- 16:20** Radykalna metoda – dramat obycz. Meksyk/USA 23
- 18:25** Lepiej później niż wcale – komediodramat USA 2023
- 20:00** Świadek – dramat obyczajowy Niemcy/Austria 2024, reż. Nader Saeivar
- 21:40** Ingeborg Bachmann – Wyprawa na pustynię – film biograficzny Szwajcaria/Austria/Niemcy/Luks. 2023
- 23:30** Cube – dramat Kanada 1997, reż. Vincenzo Natali

ROMANCE TV

- 08:40** Górscy ratownicy
- 09:40** Górski lekarz (8/15)
- 10:30** Inga Lindström: Śmiertelny wróg – film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
- 12:25** Lato na Mazurach – film obyczajowy Niemcy 2015
- 14:20** Rodzina Andersów (3,4/4) – serial kom. Niemcy 24
- 18:05** Górscy ratownicy
- 19:00** Górski lekarz (9/15)
- 20:00** Zabójstwo nad Morzem Wattowym – komedia Niemcy 2023, reż. André Erkau
- 21:55** Jeśli to miłość – film obyczajowy Niemcy 2016
- 23:50** Górski lekarz (9/15)

CANAL+ PREMIUM

- 08:50** Pieniądze to nie wszystko – komedia Polska 2000 (105 min)
- 10:35** W pokoju obok – dramat obycz. Hiszpania/USA/F 2024 (105 min)
- 12:20** Mój jedyny wróg – film krótkom. PL 24 (20 min)
- 12:40** Ida – dramat obycz. Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
- 14:00** Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (1,2/9)
- 15:05** Hollywoodgate
- 16:40** Premierowa jazda
- 16:55** Warcraft: początek – film fantasy USA/Japonia 2016 (120 min)
- 18:55** Łapu-Capu
- 19:00** Jason Bourne – film sens. USA/Chiny/Hiszpa./Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 16 (120 min)
- 21:00** Król i zdobywca (5,6/8) – serial obycz. Wlk. Bryt./Islandia/USA 2025
- 22:40** Tak się poznaliśmy – komedia romantyczna USA 2023 (95 min)
- 00:15** Martwych nie boli – western Kanada/Dania/Meksyk/Wlk. Bryt./USA 2023 (125 min)

TVN FABUŁA

- 09:50** Przepis na życie
- 10:50** Szpital św. Anny (6/26)
- 11:50** Prawo Agaty VI (10,11)
- 13:50** Teraz albo nigdy! (11/13)
- 14:50** 19+ – serial fab.-dok.
- 15:25** Papiery na szczęście
- 16:00** OSS 117 – Rio nie odpowiada – komedia szpiegowska Francja 2009
- 18:15** Na Wspólnej – Omnibus XXIV – serial obycz.
- 20:00** Godziny szczytu – film sensacyjny USA 1998
- 22:15** Sekret w ich oczach – film krym. USA/Wlk. Bryt./Hiszpania/Korea Płd 2015

AMC

- 10:55** Legenda – film fantasy USA/Wlk. Brytania 1985
- 12:50** Muszkieterka (1) – film przyg. Niemcy/USA/Chorwacja 2004, reż. Steve Boyum
- 14:40** Kobieta muszkieter (2) – film przygodowy Niemcy/USA/Chorwacja 2004
- 16:25** Widmo – horror USA 17
- 18:25** Żrebak – dramat obycz. USA 05, reż. Yelena Lansakaya
- 20:20** Red Eye – thriller USA 2005, reż. Wes Craven, wyk. Rachel McAdams
- 22:00** Szykro mroku IV (4)
- 22:45** Intryga – thriller Włochy 2017, reż. Alessandro Capone

AXN

08:50 Agenci NCIS X (12/24)
09:50 Castle II (24,1/24)
11:45 Detektyw Monk (2,3/13)
13:35 Rekrut V (13,14/22)
15:30 FBI: International (21,1/21) - serial akcji
17:20 Castle III (2,3/24)
19:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (4,5/18)
21:05 FBI VI (8/13)
21:55 FBI: Most Wanted III (20/22) - serial krym. USA 22
22:55 Castle III (2,3/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (4,5/18)

EPIC DRAMA

08:40 Lekarze na start
09:25 Agenci NCIS XVI (9/24)
10:20 Wszystkie stworzenia duże i małe II (4/6)
11:20 Poirot VII (1/2)
13:30 Lekarze na start
14:15 Agenci NCIS XVI (9/24)
15:05 Panna Scarlet i komisarz
16:15 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:10 Poirot VII (2/2)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (10/24)
21:00 Tajemnica Błędego Konia (1/2) - miniserial
22:00 Poirot XIII (2/5)
23:55 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (5)
08:35 Dorota wasz urządził VI (11,12/12) - serial dok.
10:05 nie opuszczaj Cię aż do ślubu (2, 3) - reality show
11:30 Ugotowani (1, 2)
13:35 Kuchenne rewolucje (4, 1) - reality show Polska 23
15:40 Ukryta prawda (18/60)
16:40 Jestem z Polski VI (8,4)
18:45 Kuchenne rewolucje (5, 6) - reality show Polska 24
20:50 Babski biznes (5/8) - serial dok. Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VII (12,1)
23:50 Apetyt na miłość (1, 1)

TVN TURBO

08:15 DeFacto (6, 7)
09:15 Fani czterech kótek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4934)
18:15 Wojny samochodowe (2)
19:15 Gadżet 4.0 (8) - mag.
19:45 Zawodowi handlarze (9)
20:30 Naprawy nie do naprawy (4, 2) - mag. motoryzacyjne
22:00 Raport Turbo (4934)
22:20 Mobilni mechanicy (3)
23:05 Z drugiej ręki (2)
00:35 Mobilni mechanicy (2)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (5/8)
09:45 Ojciec Brown V (11/15)
10:45 Powrót do raju II (5/6)
11:50 Śmierć z dala od palm
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (10/10)
15:50 Lewis II (5/8)
16:50 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami (3/8) - serial kryminalny
21:00 Powrót do raju II (6/6)
22:05 Annika (1,2/6)
00:00 Death Valley (5/6)
01:00 Śmierć pod palmami

FX

08:15 Dr House VIII (10/22)
09:10 9-1-1 VIII (14/18)
10:05 Kości IX (8,9/24)
11:55 FBI (12,13/22)
13:45 Castle III (3,4/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (6/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (16,17/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
22:00 Tropiciele III
22:55 Agenci NCIS: Początki (12/18) - serial krym. USA 2025
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami (16,17/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Kolorowa rewolucja III
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:00 Tu jest pięknie VI (6/12)
12:50 Nieoczyszczone miejsca III
13:55 House Hunters (2, 3)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Zrobmy sobie dom (1)
18:00 Weekendowa metamorfoza (5, 7) - reality show
19:55 Dorota inspiruje (6)
20:55 Dorota wasz urządzi (12,1/12) - serial dok. Polska 14
22:25 House Hunters

BBC LIFESTYLE

12:30 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - program rozrywkowy
13:40 Wielkie projekty VII
14:40 Królowie smaku: Big Zuu & AJ Tracey - serial dok.
15:40 Bake off: zawodowcy (5)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonalisci (15)
17:45 Wielkie projekty VII
18:45 Mistrzowie ceramiki
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - program rozrywk.
21:00 Hiszpański remont Amandy i Alana (1, 2)
22:10 Kobiety, skalpel i liposukcja (1/3) - serial dok.
23:00 Wstydlive choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół (19,20/24)
08:55 Przyjaciele V (6-11/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (11-16/24)
14:30 Dwóch i pół (21-24/24)
16:30 Przyjaciele V (12-17/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (17-22/24) - serial komediowy USA 2014
22:00 The Office PL III (8,9/12)
23:05 Comedy Club (8, 9)
00:05 Miasteczko South Park XI (12,13/14)
01:00 Pracoholicy III (9/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex VI
09:20 Rodzinka.pl (16)
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo II (2/13)
11:20 M jak miłość
12:20 Komisarz Alex XXV (1)
13:20 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz” (2) - felieton
13:30 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VI
16:15 Na sygnale (17,18)
17:25 Ranczo II (3,4/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (9) - serial krym. Polska 2019
21:50 Ranczo II (5,6/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIII
00:25 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania - kuchnia turecka (7) - mag.
10:05 Zgrillowani (4, 5)
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (18, 19)
17:50 Jamie Oliver (15, 16)
18:45 m jak mięso (6)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (2)
19:25 m jak mięso (1, 2)
20:15 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (5)
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 David w Europie (9)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: transformacje (1) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (3) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (8/13)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (2) - reality show
16:00 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (2, 3)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty (3)
20:10 Daleko od miasta XI (7,8)
21:00 Cudotwórcy VII (2/12)
22:00 Wielkie projekty XXIII
22:55 Cuda z drewna (2/12)

PLANETE+

12:35 Krajobrazy świata
13:45 Partyzant z aparatem Leica - film dok. Izrael 2022
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją IX (7/7) - serial dok.
16:55 Na targach świata II (2)
18:00 Świat z góry XI (14/14)
18:45 Premiera: Mam zamek III (1) - serial dok.
19:20 Cały ten horror
20:50 Niezwykłe podróże koleją VI (2/5) - serial dok.
22:00 Premiera: Ramzes II. 66 lat panowania (1/3)

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski III (1/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (2/8) - serial dok.
12:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (5/6) - serial dok.
13:00 Nagi instykt przetrwania V (1,2/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (5)
17:00 Celnicy na straży Turcji
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Nic do zgłoszenia III (8/8)
22:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
23:00 Celnicy na straży Turcji
00:00 Gorączka złota XVI (15)

TVP HISTORIA

10:00 Anna German w sercach ludzi - film dok. Polska 2022
11:45 Magiczny Adriatyk
12:50 Tajemnice szpiegów: nuklearna rozgrywka
13:50 Królowie
14:30 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:35 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru (7)
18:30 VI Brygada Pani Komendant - film dok.
19:35 Królowie
20:15 07 zgłoś się (5/21)
21:20 Narodziny nazizmu (2/3)
22:25 Kroniki Hitlera (2/13)

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (9/10)
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II - serial dok.
17:10 Jak Hitler przegrał wojnę
18:10 Skarby mistycznego świata II (6/11) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Komandosi kontra naziści (1) - serial dokumentalny
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (13/18)
23:00 Straż graniczna: USA III

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Imperium Mongołów: historia Czyngis-chana (3,4/6)
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (4/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (6/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (6/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Katastrofa w przestworzach XXV (7)
22:00 Katastrofa w przestworzach XIV (10,2/10) - serial dok.
00:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (21,22,23,24/46) - serial dok.
12:00 Superfabryki (3/8)
13:00 Popsokwicowce historii IV
14:00 Kolaboranci Hitlera
16:00 Kryptonim szef VIII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów - serial dok. Wlk. Brytania 2010
22:00 Prawdziwe złoto. Ludzie, którzy stworzyli nazizm (5,6/6)
00:00 Starożytni kosmici XIV
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

09:15 W okowach mrozu III
11:15 Północny Atlantyk: mrok oceanu (1/3) - serial dok.
12:20 Błękitna planeta
13:25 Fenomeny współczesnego życia II (5/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III
16:30 Tajlandia z Sue Perkins
17:35 Północny Atlantyk: mrok oceanu (1/3) - serial dok.
18:40 Błękitna planeta (6/8)
19:45 Wszczęliśmy (5/5)
20:55 Życie na pustkowiu III
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Tajlandia z Sue Perkins

POLSAT VIASAT HISTORY

11:45 Tajne bazy nazistów
12:40 Wojna światowa: 1914-1945 (2/8) - serial dok.
13:45 Military ranking
14:50 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
15:50 Królowe, które zmieniły świat (5/6) - serial dok.
16:50 Dzikie Zachód (1/6)
17:50 Tajne bazy nazistów
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (2/8) - serial dok.
19:55 Military ranking (10/10)
21:00 Naziści: korzenie zła (5)
22:05 Świta Hitlera (1/6)
23:15 Naziści: ściśle tajna nauka (2) - serial dok.

Od A do Z

BLACK LOTUS ★★

film sens., Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven, Frank Grillo, Kevin Janssens

20:00 | tv puls

Agent specjalny nie zdołał zapobiec śmierci przyjaciela, więc kiedy córka zmarłego zostaje uprowadzona przez gang handlarzy z całą znajomą rutyną jednoosobowej armii wkracza do akcji.

BOKSER ★★★

film obycz., Polska/USA 2011, reż. Tomasz Blachnicki, wyk. Szymon Bobrowski, Greg Kriek, Anna Przybylska

20:00 | warner tv

Z cyklu „Prawdziwe historie”, wysnute z dziejów Przemysława Salety, choć nie pada jego nazwisko: bokserki mistrz ryzykuje swoją karierę, oddając nerkę ciężko chorej córce.

CZERWONY**KAPITAN ★★**

thriller, Czechy/Słowacja/Polska 2016, reż. Michal Kollár, Kamil Misztal, wyk. Maciej Stuhr, Oldřich Kaiser, Martin Finger

20:00 | kino polska

Maciej Stuhr na gościnnych występach w Bratysławie: jako uczciwy glina, który w przeddzień podziału Czechosłowacji na dwie republiki wpada na trop komunistycznej zbrodni. Nie spełniona obietnica.

DICKS: MUSICAL ★★

komedial, USA 2023, reż. Larry Charles, wyk. Josh Sharp, Aaron Jackson, Nathan Lane

22:40 | cinemax

Zwariowane widowisko z off-Broadwayu: rozdzieleni tuż po urodzeniu bliźniacy spotykają się po latach. Postanawiają zmienić się rolami, by namówić swoich rodziców do ponownego zejścia się razem.

EX MACHINA ★★★★★

film s.f., Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Alex Garland, wyk. Alicia Vikander, Domhnall Gleeson, Oscar Isaac

21:00 | canal+ premium

Oscar za efekty i nominacja za scenariusz dla opowieści o informatyku, któremu przychodzi sprawdzić doskonałość sztucznej inteligencji zainstalowanej w androidzie o wyglądzie atrakcyjnej kobiety.

Pat Garrett i Billy Kid

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

WESTERN

MEKSYK/USA 1973, REŻ. SAM PECKINPAH, WYK. JAMES COBURN, KRIS KRISTOFFERSON, RICHARD JAECKEL

KONWÓJ ★★★

film sens., Polska 2016, reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz, Janusz Gajos, Przemysław Bluszczyk

23:25 | tvp 2

Ciekawe kino gatunków w doborowej obsadzie: konwojujący groźnego przestępcę strażnik orientuje się, że na pasażera więziarki wydano nieformalny wyrok śmierci, który wykonać ma jeden z konwojentów.

MENU ★★★★★

honror, USA 2022, reż. Mark Mylod, wyk. Ralph Fiennes, Anya Taylor-Joy, Nicholas Hoult

23:35 | polsat

Grupa smakoszy udaje się do ekskluzywnej restauracji na zaproszenie jej sławnego szefa. Czeka ich wykwinna uczta, lecz czy są przygotowani na wszystko, co przygotował dla nich mistrz kuchni?

NASZE**KRÓLESTWO ★★★★★**

thriller, Francja 2024, reż. Julien Colonna, wyk. Ghjuvanna Benedetti, Saveriu Santucci, Anthony Morganti

22:45 | ale kino+ hd

Korsyka, połowa lat 90. XX wieku. Nastolatka dołącza do swego ukrywającego się ojca, przywódcy jednej z operujących na wyspie grup przestępczych. To jej oczami widz śledzi rozwój mafijnych porachunków.

PEWNEGO RAZU...**W HOLLYWOOD ★★★★★**

komediadramat, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019, reż. Quentin Tarantino, wyk. Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie

20:00 | cinemax

Quentin Tarantino o Hollywood schyłku lat 60.: gwiazdor tv (Leonardo DiCaprio) i jego dubler (Oscar dla Brada Pitta) chcą zatrzymać proces przemijania, wybierając sposób zgodny z logiką tamtego kina.

PIĘKNY UMYSŁ ★★★★★

dramat obycz., USA 2001, reż. Ron Howard, wyk. Russell Crowe, Jennifer Connelly, Ed Harris

22:00 | stopklatka

Russell Crowe jako John Nash – genialny matematyk i laureat Nobla w dziedzinie ekonomii, który dokonał epokowych odkryć, mimo że chorował na schizofrenię. Plus Oscary za film, reżyserię i rolę Jennifer Connelly jako żony geniusza.

STREFA WROGA ★★

film sens., USA/Australia 2024, reż. William Eubank, wyk. Liam Hemsworth, Russell Crowe, Luke Hemsworth

22:45 | canal+ premium

Dzisiejsze pole walki: amerykańscy komandosi zostają wysłani z misją przeciwko islamskim terrorystom na Filipinach, licząc na wsparcie drona, którego pilot pracuje w centrum kontroli lotów w Las Vegas.

22:00 | warner tv

★★★★★

Klasyk antywesternu Sama Peckinpaha: mroczna legenda psychopatycznego Billy'ego Kida, przeciw któremu staje dawny przyjaciel Pat Garrett. Przemoc, niepokojące piękno i kultowa ścieżka Boba Dylana.

MYZ

VICE: KORPORACJA**ZBRODNI ★★**

film sens., USA 2015, reż. Brian A. Miller, wyk. Thomas Jane, Bruce Willis, Ambyn Childers

20:00 | stopklatka

Korporacja przyszłości, pozwalająca spełnić każdą najbardziej brutalną zachciankę przy wykorzystaniu androidów, kontra ostatni sprawiedliwy – policjant walczący z narastającą wokół przemocą. Rutyna.

W PRZEBRANIU**MORDERCY ★★**

thriller, USA 1980, reż. Brian De Palma, wyk. Michael Caine, Nancy Allen, Angie Dickinson

23:15 | tvp 1

Brian De Palma wyrabia sobie markę, idąc tropem Hitchcocka: psychopatyczny morderca tropi a następnie morduje Angie Dickinson. Mały majstersztyk makabry i suspens: mocne.

WEJŚCIE**SMOKA ★★★★★**

film sens., Hongkong/USA 1973, reż. Robert Clouse, wyk. Bruce Lee, John Saxon, Ahna Capri

21:00 | tvn 7

Pośmiertny triumf Bruce'a Lee w klasyku gatunku: chcący pomścić swoją zhańbioną siostrę mistrz kung-fu bierze udział w turnieju zorganizowanym przez demona zła. Lektura obowiązkowa.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3B II

07:30 Kościół z bliska (708)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam II (39)
09:00 Ranczo IX (1)
10:00 Komisarz Alex XXIII (10)
11:05 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Program rolny
12:50 Wielka naturalna bariera (1/3) - serial dok.
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (480)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5861)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (40)
18:55 Akcjaowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus - szybcy i mądzy (4) - teleturniej Polska 2026
21:20 Film fabularny
23:15 W przebraniu mordercy (Dressed to Kill) - thriller USA 1980, reż. Brian De Palma, wyk. Michael Caine, Nancy Allen, Angie Dickinson (115 min)
01:10 Wielkie wesele (The Big Wedding) - komedia USA 13, reż. Justin Zackham, wyk. Robert De Niro (100 min)

MEZZO

11:45 Richard Wagner: Götterdämmerung - opera Szwajcaria 2024
16:45 Scott Ross - Ślady spadającej gwiazdy 1951 - 1989 - film dok. Francja 24
18:10 Steinway & Sons - film dokumentalny Francja 2025
18:20 Orkiestra Paryska, Khatia Buniatishvili, Klaus Mäkelä: Falla, Tchaikowski, Debussy, Ravel - muzyka klas.
20:30 La grande danza - Aterballetto w Mediolanie - balet Włochy 2017
21:50 Orkiestra symfoniczna z Montrealu: Koncert otwierający sezon: Ravel, Mercure, Szostakowicz - muzyka klas.
23:20 Giacomo Puccini: Tryptyk - opera Belgia/Francja 22, reż. Jérémie Cuvillier, wyk. Peter Kálman, Adam Smith

TVP2 D3B II

05:30 M jak miłość
06:20 Przyszań nad Biblią (3, 4) - program religijny
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka (7489) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7489) - mag. Polska 2026
11:55 Rosół polski (26)
12:30 Koło fortuny (2156)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1021)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa - pałac tajemnic (104) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2157)
16:35 Familiada (3048)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1022)
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej Polska 2026
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” (1649)
20:55 M jak miłość
21:45 Magazyn Ekspresu Reporterów
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Konwój - film sens. Polska 2016, reż. Maciej Żak (100 min)
01:05 Gambit - komedia kryminalna USA/Wlk. Bryt. 2012 (100 min)

PULS 2

12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (8,7/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (1,2/27)
16:00 My Little Pony
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (7)
17:10 Blue III (44,45/50)
17:40 Świnka Peppa II (21/52)
17:45 Bing (45,46/78)
18:15 Masza i niedźwiedz VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (7) - serial anim.
19:00 Psi patrol VIII (6/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (11/15) - serial anim.
20:00 Dzielnica strachu X (2) - serial krym. Polska 2025
21:00 Przepis na zbrodnię (2)
22:00 Dzielnica strachu X (1)
23:00 Wojna imperiów - film sens. Chiny/Hongkong 2015
01:30 Dzielnica strachu IX

POLSAT D3B II

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V (6,7)
09:30 Trudne sprawy XXI (3,4/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (58,59,60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (5)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5853)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (6)
17:00 Gliniarze XX (7) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń” (310) - program publicystyczny
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (66) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (167) - reality show Polska 2025
21:30 Ninja vs Ninja (81) - show Polska 2025
23:35 Menu (The Menu) - horror USA 2022, reż. Mark Mylod, wyk. Ralph Fiennes, Anya Taylor-Joy, Nicholas Hoult (145 min)
02:00 Szklana pułapka 4.0 (Live Free or Die Hard) - film sens. USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Len Wiseman, wyk. Bruce Willis (170 min)

TV4

07:55 Bogaty dom - biedny dom XII (3) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (41,42/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (7,59) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (7)
12:55 Trudne sprawy XX (5,6,7/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (39, 40)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (6,7) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (6) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi - wydział kryminalny XX (6)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (6) - serial krym.
22:40 Burn Out - film sens. Francja/Belgia 2017, reż. Yann Gozlan, wyk. François Civil
00:50 Love Island II

TVN D3B II

05:35 Uwaga! (7945)
05:50 Ukryta prawda (50/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (9) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5650)
11:20 Doradca smaku (20) - mag. kulinarny Polska 2025
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Retka”, Łódź XVI (8) - reality show Polska 2017
12:35 Kuchenne rewolucje: Turek - Piwnica Smaku 30 (7) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (5,6) - serial fabularno-dok.
15:45 Młode gliny (18/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (7) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (7)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7946) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (17)
21:30 Skok na głęboką wodę (2) - reality show
22:45 Kuba Wojewódzki (2) - talk-show Polska 26
23:45 Superwizjer (1337)
00:20 Geostorm - film sens. USA/Hongkong 17, reż. Dean Devlin, wyk. Gerard Butler, Jim Sturgess, Abbie Cornish, Andy Garcia, Alexandra Maria Lara (140 min)

METRO D3B II

07:10 J.A.G. VII (23/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji (51/60) - telenowela dok.
09:05 Szpital (13,14/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowicz (7/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (15/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówka przez Stany IV (7/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (2)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VIII (10) - serial krym. Polska 2008
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (1/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia
01:30 Ślub last minute (1)

TV PULS D3B II

06:00 Nash Bridges V (11,12/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra - oddział specjalny XVII (12,14/15) - serial sens. Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (54) - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (13) - serial obycz.
16:00 Ranczo VIII (8,9/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (6,7) - serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Black Lotus - film sens. Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov (115 min)
21:55 Grobowiec diabła (The Devil's Tomb) - horror USA 2009, reż. Jason Connery (110 min)
23:45 Child Alert (Amber Alert) - thriller USA 2024, reż. Kerry Bellsea, wyk. Hayden Panettiere (105 min)
01:30 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (2)
02:25 Dzielnica strachu IX

TVN7 D3B II

05:20 Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
05:55 Szkoła (63,9,10/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (41,3,4/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (35/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (47) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (6/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (37/48) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska
20:00 Hotel Paradise (6) - real tv Polska 2026
21:00 Wścieście smoka (Enter the Dragon) - film sens. Hongkong/USA 1973, reż. Robert Clouse, wyk. Bruce Lee, John Saxon, Ahna Capri (135 min)
23:15 Blade - wieczny łowca (Blade) - horror USA 1998, reż. Stephen Norrington, wyk. Wesley Snipes, Donal Logue (150 min)
01:45 Hotel Paradise (5)

STOPKLATKA

- 08:30** Wojciech Cejrowski – boso przez świat (62)
- 09:00** Robert Makłowicz (128, 146) – magazyn
- 10:50** Wojny magazynowe: Kanada (5,6/12)
- 11:55** Wojny kontenerowe II (1,2/13) – serial dok.
- 13:00** Katastrofy w przestworzach XXI (8,9,4/10) – serial dok.
- 16:00** MacGyver VI (21)
- 18:00** Hudson i Rex IV (2/16)
- 18:55** Jazda. Będzie się działo (30)
- 20:00** Vice: Korporacja zbrodni – film sensacyjny USA 2015, reż. Brian A. Miller, wyk. Thomas Jane, Bruce Willis, Ambyr Childers, Bryan Greenberg (120 min)
- 22:00** Piękny umysł (A Beautiful Mind) – dramat obycz. USA 01, reż. Ron Howard, wyk. Russell Crowe, Jennifer Connelly (165 min)
- 00:45** Nieśmiertelny II: Nowe życie (Highlander II: The Quickening) – film fantasy Wlk. Brytania/Francja/Argentyna/USA 1991 (140 min)

KINO POLSKA

- 08:05** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (9/10)
- 08:40** To nie ze mną (7)
- 09:05** Zakalec – film krótkometrażowy Polska 2024
- 09:30** 7 słów o przemijaniu
- 09:40** Złoty pociąg, cz. 1 – film sens. Polska/Rumunia 1986
- 11:30** Złoty pociąg, cz. 2 – film sens. Polska/Rumunia 1986
- 12:55** Jeśli serce masz bijące – dramat psychologiczny Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek, wyk. Adam Probosz
- 15:00** W zawieszeniu – dramat obyczajowy Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Krystyna Janda
- 17:00** Stawka większa niż życie – serial wojenny
- 20:00** Czerwony kapitan – thriller Czechy/Słowacja/Polska 2016, reż. Michal Kollár, Kamil Místaal, wyk. Maciej Stuhr, Oldřich Kaiser
- 22:10** Ostatnia misja – film sensacyjny Polska 1999, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Peter J. Lucas, Janusz Gajos
- 00:15** Wykłęty – dramat wojenny Polska 2017, reż. Konrad Łęcki, wyk. Wojciech Niemczyk, Marcin Kwaśny
- 02:50** Obudź się – dramat obyczajowy Polska 2022, reż. Filip Dzierżawski

ALE KINO+

- 07:45** Długi weekend – film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (100 min)
- 09:25** Pogrzeb panienstwa – film krótkom. Francja 2022 (50 min)
- 10:15** Van der Valk III (2/3)
- 12:05** Vera XII (2/5)
- 13:55** Winnetou: Skarb w Srebrnym Jeziorze – film przyg. Niemcy/Francja/Jugosławia 1962 (135 min)
- 16:10** W imię dziecka (The Children Act) – dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 17, reż. Richard Eyre, wyk. Emma Thompson (130 min)
- 18:20** Vera XII (3/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2023
- 20:10** Jej twarz (The Last Face) – dramat obycz. USA 2016, reż. Sean Penn, wyk. Charlize Theron, Javier Bardem, Jean Reno (155 min)
- 22:45** Nasze królestwo (Le Royaume) – thriller Francja 24, reż. Julien Colonna, wyk. Ghjuvanna Benedetti, Saverio Santucci (135 min)
- 01:00** Sharon Stone. Instyngt przetrwania

POLSAT FILM

- 08:30** Przyjaciółki XXV (11,12)
- 10:25** Świat według Kiepskich
- 14:10** Dlaczego nie! – komedia romantyczna Polska 2007
- 16:15** Reakcja łańcuchowa – thriller USA 1996
- 18:40** Free Guy – film s.f. USA/Kanada 2021, reż. Shawn Levy, wyk. Ryan Reynolds
- 21:00** Pitch Perfect 2 – komedia muzyczna USA 2015, reż. Elizabeth Banks
- 23:30** Zona na niby – komedia USA 2011, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler
- 01:50** Fala zbrodni (7)

KINO TV

- 07:30** Kojak II (8/25)
- 08:35** Zagadki kryminalne panny Fisher (11,12/13)
- 11:00** Poirot III (2,3/11)
- 13:10** Panna Marple IV (1/4)
- 15:15** Zagadki kryminalne panny Fisher (13,1/13)
- 17:55** Poirot XIII (1/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2013
- 20:00** 13 godzin: Tajna misja w Benghazii – film sensacyjny USA/Malta/Maroko 2016
- 23:45** Obcy III – film s.f. USA 1992, reż. David Fincher, wyk. Sigourney Weaver
- 02:05** Opętanie – thriller USA 1999, reż. David Koepf

TVP KULTURA

- 08:20** Dobry tytuł (38)
- 09:00** Pogranicze w ogniu (12) – serial sensacyjny
- 10:10** Straszny sen * Dzidziusia Górkiwiczka – komedia Polska 1992 (115 min)
- 12:05** Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
- 12:45** Hala odlotów (189)
- 13:45** Prawo Archimedeasa ** – dramat psychologiczny Polska 1977, reż. Mariusz Walter (90 min)
- 15:15** Stan posiadania – film obycz. Polska/Niemcy 1989, reż. Krzysztof Zanussi (115 min)
- 17:10** Pogranicze w ogniu (13) – serial sensacyjny
- 18:25** Mody Polskie (2)
- 19:00** Portret Janusza Gajosa – film dok.
- 20:00** Bigda idzie! – spektakl teatralny Polska 1999, reż. Andrzej Wajda
- 21:50** Pan Verdoux **** (Monsieur Verdoux) – komedia USA 47, reż. Charles Chaplin, wyk. Charles Chaplin (130 min)
- 00:00E. 1027 – Eileen Gray i dom nad morzem**
- 01:45** W poszukiwaniu dobrego filmu (35)

WARNER TV

- 08:30** J.A.G VI (3/24)
- 09:25** Bajzer z Bel-Air IV (14,15/26) – serial kom.
- 10:25** Za głosem serca
- 11:25** Pełna chata (11,12/22)
- 12:30** J.A.G VI (4,5/24)
- 14:25** Bajzer z Bel-Air IV (14–17/26) – serial kom.
- 16:20** Pełna chata (11–14/22)
- 20:00** Bokser – film obycz. Polska/USA 2011, reż. Tomasz Blachnicki, wyk. Greg Killy
- 22:00** Pat Garrett i Billy Kid – western Meksyk/USA 1973
- 00:20** Czerwona Planeta – film s.f. USA/Australia 2000

PARAMOUNT

- 07:30** Elementary V (1,2/24)
- 09:10** Policjnia grupa pościgowa XX (7/15) – serial dok.
- 10:10** Pingwiny z Madagaskaru
- 10:40** Spokojnie, to tylko awaria! – komedia USA 1982
- 12:30** Star Trek II – Gniew Khana – film s.f. USA 1982
- 14:55** Cudowna studnia – film fantasy Włochy/USA 2023
- 16:55** Cast Away – Poza światem – film przyg. USA 2000
- 20:00** American Beauty – dramat obycz. USA 1999
- 22:30** Immortals. Bogowie i herosi i film przyg. USA/Wlk. Brytania/Kanada 2011

HBO

- 08:10** Ben nie ma lekko – film anim. Czechy/Słowacja/Francja 2024 (80 min)
- 09:30** Piraci! – film anim. Wlk. Brytania/USA 12 (85 min)
- 10:55** Christmas in the Spotlight – komedia romantyczna USA/Indie 2024 (85 min)
- 12:20** Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (3)
- 13:10** Kraina Jane Austen *** – komedia romant. Wlk. Bryt./USA 2013 (95 min)
- 14:45** Jedź, mój się, kochaj – melodramat USA 2010 (140 min)
- 17:05** Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia – film fantasy USA/Nowa Zelandia 2001 (175 min)
- 20:00** tak po prostu... III (10/12) – serial obycz. USA 25, wyk. Cynthia Nixon
- 20:50** Ród smoka (4/10)
- 21:55** W dzikim galopie *** – dramat obyczajowy USA 2024 (120 min)
- 23:55** Locke – dramat obyczajowy Wlk. Brytania/USA 2013 (85 min)
- 01:20** Przymus – thriller Argentyna/Wlk. Bryt./USA/Urugwaj 23 (105 min)

CINEMAX

- 11:30** Fremont – dramat obyczajowy USA 2023
- 13:00** Świadek – dramat obycz. Niemcy/Austria 2024
- 14:40** Szkarłat – dramat obyczajowy Francja/Włochy/Niemcy 2022
- 16:25** Amerykanin – dramat obyczajowy Armenia 2022
- 18:25** Pan od muzyki – dramat Francja/Szwajcaria/Niemcy 04
- 20:00** Pewnego razu... w Hollywood – komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019
- 22:40** Dicks: Musical – komedia USA 2023, reż. L. Charles

ROMANCE TV

- 12:25** Faceci kumają, kobiety myślą – komedia Niemcy 2011
- 14:20** Pod jabłonią – Uwaga! Grozi złamaniem! – komedia Niemcy 2022
- 16:15** Pod jabłonią – Wszystko płynie – komedia Niemcy 2022
- 18:05** Górcy ratownicy
- 19:00** Górski lekarz (10/15)
- 20:00** Rosamunde Pilcher: Rocznicza – film obycz. Niemcy 2024, reż. Karola Meeder
- 21:55** Inga Lindström: W twoim życiu – dramat obycz. Niemcy 2015, reż. Thomas Nennstiel, wyk. Suzan Anbeh
- 23:50** Górski lekarz (10/15)

CANAL+ PREMIUM

- 09:00** Kiler – komedia Polska **** 1997, reż. Juliusz Machulski (105 min)
- 10:45** Święta na opak *** – komedia Francja 2023 (85 min)
- 12:10** Hollywood Buzz (40)
- 12:35** Królowa chmur *** – komedia Polska 2003 (80 min)
- 13:55** Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (2,3/9)
- 15:05** Prawda czy fałsz
- 16:40** Morderstwo w ambasadzie – film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
- 18:05** Kapu-Capu
- 18:10** Krucjata Bourne'a *** – thriller USA/Niemcy 2004 (105 min)
- 19:55** Premierowa jazda
- 20:00** Coldwater (4/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2025
- 20:50** Making of C+
- 21:00** Ex Machina – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Alex Garland, wyk. Alicia Vikander (105 min)
- 22:45** Strefa wroga – film sensacyjny USA/Australia 2024 (110 min)
- 00:35** Heretic – horror USA/**** Kanada 2024, wyk. Hugh Grant (110 min)

TVN FABUŁA

- 09:50** Przepis na życie
- 10:50** Szpital św. Anny (7/26)
- 11:50** Przewo Agaty VI (12,13)
- 13:50** Teraz albo nigdy! (12/13)
- 14:50** 19+ – serial fab.-dok.
- 15:25** Papiery na szczęście
- 16:30** Absolwenci (5)
- 17:10** Monte Carlo – komedia Węgry/USA 2011
- 19:25** Na Wspólnej XXIV
- 20:00** Godziny szczytu II – film sens. USA/Hongkong 2001
- 22:10** Kobieta na skraju dojrzałości – komediodramat USA 11
- 00:00** Mother! – horror USA 2017, reż. Darren Aronofsky

AMC

- 08:55** Kosmiczna kolizja – film s.f. USA 2020, reż. M. Boda
- 10:45** Supernova, cz. 1 – film s.f. USA/RPA 2005
- 12:25** Supernova, cz. 2 – film s.f. RPA/USA 2005
- 14:10** Miłość w Nowym Jorku – dramat miłosny USA 2000
- 16:10** Uczeń Merlina (1) – film fantasy USA/Kanada 2006
- 18:05** Uczeń Merlina (2) – film fantasy USA/Kanada 2006
- 20:00** Obsesja namiętności – thriller USA/Japonia 1992
- 22:15** Ring – horror USA 2015
- 23:55** Thirst – horror USA/Japonia 2002, reż. Gore Verbinski

AXN

08:50 Agenci NCIS X (14/24)
09:50 Castle III (2,3/24)
11:40 Detektyw Monk (4,5/13)
13:35 Rekrut V (15,16/22)
15:30 FBI: International II (2,3/22) - serial akcji
17:15 Castle III (4,5/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (6,7/18)
21:05 Rekrut VII (12/18)
22:00 Walker: Strażnik Teksasu III (5/13) - serial krym.
23:00 Castle III (4,5/24)
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (6/18)

EPIC DRAMA

10:20 Wszystkie stworzenia duże i małe II (5/6)
11:20 Poirot VII (2/2)
13:30 Lekarze na start
14:15 Agenci NCIS XVI (10/24)
15:10 Panna Scarlet i komisarz
16:20 Morderstwo w małym mieście II (9) - serial krym.
17:15 Poirot: Zło czai się pod słońcem VIII (1) - serial krym.
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (11/24)
21:00 Tajemnica Błędnego Konia (2/2) - miniseria
22:00 Poirot: Zbrodnia na festynie XIII (3/5) - serial krym.
23:55 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (7)
08:35 Dorota was urządzi V (1,2/12) - serial dok. Polska 16
10:05 nie opuszczę Cię aż do ślubu (4, 5) - reality show
11:30 Ugotowani (3, 4)
13:35 Kuchenne rewolucje (6, 2) - reality show Polska 23
15:40 Ukryta prawda (19/60)
16:40 Jestem z Polski VI (9,5)
18:45 Kuchenne rewolucje (7, 8) - reality show Polska 24
20:50 Ostre cięcie (2) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VIII (2,3)
23:50 Apetyt na miłość (2, 2)

TVN TURBO

08:00 Dobra robota (2)
08:45 Najdziwniejsze samochody świata (1) - magazyn
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4935)
18:15 Z drugiej ręki (2) - mag.
19:00 Moto kombat (2) - mag.
19:45 Moto Fachury (2) - mag.
20:30 Po raz trzeci! Sprzedane
22:00 Raport Turbo (4935)
22:20 Mobilni mechanicy (4)
23:05 Zawodowi handlarze (2)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (6/8)
09:40 Ojciec Brown V (12/15)
10:45 Śmierć pod palmami
11:50 Powrót do raju (1/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (1/10)
15:50 Lewis II (6/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami (4/8) - serial kryminalny
21:00 Death Valley (6/6)
22:00 Annika (3,4/6)
23:55 My Life is Murder II (7/10) - serial kryminalny

FX

08:15 Dr House VIII (12/22)
09:10 9-1-1 VIII (15/18)
10:05 Kości IX (10,11/24)
11:55 FBI (13,14/22)
13:45 Castle III (5,6/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (12,13/18) - serial krym.
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (7/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (18,19/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
22:00 9-1-1 IX (1)
22:55 Elsbeth II (16/20)
23:50 Agenci NCIS: Początki (13/18) - serial krym. USA 2025

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:05 Tu jest pięknie VI (8/12)
12:55 Nieoczyszczone miejsca III
14:00 House Hunters (4, 5)
15:05 Mieszkanie na miarę IV
17:00 Polowanie na ogród IX
18:10 Zrobmy sobie dom (1)
19:05 Weekendowa metamorfoza (1) - reality show Polska 24
20:05 Dorota inspiruje (7)
21:00 Dorota was urządzi III (2,3/13) - serial dok. Polska 15
22:30 House Hunters (4-7)

BBC LIFESTYLE

12:30 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - program rozrywk.
13:35 Wielkie projekty VII
14:35 Mistrzowie ceramiki (7)
15:45 Bake off: zawodowcy (6)
16:45 Zapraszam do stołu: profesjonalści (16)
17:45 Wielkie projekty VII
18:45 Mistrzowie ceramiki
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (7) - program rozrywk.
21:00 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
22:00 Uwiedzione: spijając z taniakiem (3/3) - serial dok.
23:00 Wstydlive choroby IV
00:00 Wielkie projekty VII

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół (23,24/24)
08:55 Przyjaciele V (12-17/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (17-22/24)
14:30 Dwóch i pół II (1-4/24) - serial kom. USA 2004
16:30 Przyjaciele V (18-23/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (23,24,1-4/24)
22:00 The Office PL III (10,11)
23:05 Comedy Club (10, 11)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy III (11/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VI
09:25 Rodzinka, pl (17)
10:00 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (3/13)
11:25 M jak miłość
12:20 Pan Mama (5/20)
12:55 Zaraz wracam II (38)
13:30 Ojciec Mateusz XXIII (9)
15:30 Komisarz Alex VI (10/13)
16:20 Na sygnale (18,19)
17:25 Ranczo II (4,5/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (1) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (6,7/13)
22:50 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy Polska 2026

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Zgrillowani (5, 6)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgrzyza... (1)
16:55 David Rocco w zaciścu domowej kuchni (19, 20)
17:50 Jamie Oliver (17, 18)
18:45 m jak mięso (1)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (3)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 Podróże piekarza z Hebrydów (2) - magazyn
21:15 Anthony Bourdain XI (4,5,6,7/8) - serial dok. USA 18
00:45 David w Europie (10)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (4) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (22)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (3) - reality show
16:00 Daleko od miasta XIV
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (4) - reality show
20:10 Daleko od miasta XI
21:00 Cudotwórcy VII (10/13)
22:00 Pokochaj lub sprzedaj - Wielka Brytania (5)
22:55 Wiejskie domy do liftingu (6) - reality show

PLANETE+

13:45 Wytwórz i wyslij (1/4)
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją IX (2/7) - serial dok.
16:55 Na targach świata II
18:00 Świat z góry (1)
18:45 Wielbłądzie przeciwciała. Rewolucja w medycynie?
19:45 Żywność. Energia. Woda
20:50 Niezwykłe podróże koleją VI (3/5) - serial dok.
22:00 Premiera: Szepty dawnej Ziemi - film dok.
23:05 Od 0 do 9. Wielka historia liczb - serial dok. F 2025

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski III (2/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (3/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek
13:00 Nagi instykt przetrwania V (4,5/15) - serial dok.
15:10 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (6)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (11,12/20)
18:00 Zawodowcy: drwale II
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Najszybsze pościgi Ameryki (1) - serial dok.
22:50 Hazardziści II (7/8)
23:00 Bimbrownicy XIV (2/6)
00:00 Fani czterech kółek

TVP HISTORIA

11:40 Wyspy Kanaryjskie (5/5)
12:45 Narodziny nazizmu (2/3)
13:45 Królowie
14:20 Stawka większa niż życie
15:20 Sensacje XX wieku
17:20 Czas honoru (8)
18:20 Taśmy marca - film dok.
18:55 Koło historii (63)
19:35 Królowie (7)
20:10 07 zgłoś się (6/21)
21:20 Brytyjskie odliczanie do wojny (2/3) - serial dok.
22:20 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (2/10) - serial dok.
23:25 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (10/10)
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II - serial dok.
17:10 Zabić dyktatora (1/6)
18:10 Tajemnice ukryte w piasku II (2) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Komandosi kontra naziści (2) - serial dokumentalny
21:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
22:00 Kłątwa Wyspy Dębów
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (11/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic IX (6)
15:00 Morski patrol: Hiszpania
16:00 Imperium Mongołów: historia Czyngis-chana (5,6/6)
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (2/5) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (7/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (7/10) - serial dok.
21:00 UFO: przetłomacz śledztwa II (5/6) - serial dok.
22:00 Prehistoryczne potwory (5/6) - serial dokumentalny
23:00 Tajemnicze wyspy (5/10)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (25,26,27,28/46) - serial dok.
12:00 Superfabryki (4/8)
13:00 Poszukiwanie historii IV
14:00 Prawdziwe zło. Ludzie, którzy stworzyli nazizm (5,6/6)
16:00 Kryptonim szef VIII
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (6/13)
22:00 Prawdziwe zło. Ludzie, którzy stworzyli nazizm (3,4/6)
00:00 Starożytni kosmici XIV
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:20 Błękitna planeta (2/8)
13:25 Fenomeny współczesnego życia II (6/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu III
16:30 Na tropie egipskich grobowców (2) - dokument
17:35 Północny Atlantyk: mrok oceanu (2/3) - serial dok.
18:40 Błękitna planeta (7/8)
19:45 Królestwo zwierząt
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV (1) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu X
22:55 W naszych umysłach II
00:00 Turczy - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:25 Wojna światowa: 1914-1945 (3/8) - serial dok.
13:30 II wojna światowa: cena imperium (1/13) - serial dok.
14:35 Naziści: korzenie zła (5)
15:45 Świta Hitlera (1/6)
16:50 Naziści: ściśle tajna nauka (2) - serial dok.
17:50 Tajne bazy nazistów III (1/6) - serial dok. Kanada 2022
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (3/8) - serial dok.
19:55 II wojna światowa: cena imperium (1/13) - serial dok.
21:00 Człoj: najważniejsza broń II wojny światowej
22:00 Tajne bazy nazistów IV

Od A do Z

22 JUMP STREET ★★★

komedya sensacyjna, USA 2014, reż. Christopher Miller, Phil Lord, wyk. Channing Tatum, Jonah Hill, Peter Stormare

22:45 | polsat

Dwóch policjantów o młodzieńczym wyglądzie po sukcesach w walce z dilerami narkotyków w liceum zostaje skierowanych do studenckiego kampusu. Stara prawda: odpowiedzialność sprzyja dojrzałości.

FIN DEL MUNDO? ★★★

komediadramat, Polska 2023, reż. Piotr Dumala, wyk. Stanisław Brudny, Helena Norowicz, Andrzeja Szeremeta

20:00 | tvp kultura

Piotr Dumala bawi się w ducha absurdu: mieszkająca na odludzi rodzina, która trzyma swoich zmarłych rodziców w piwnicy, odkrywa w sobie nadnaturalne moce, które nieopatrznie mogą doprowadzić do końca świata.

JAK SIĘ POZBYĆ CELLULITU ★★

komedya, Polska 2011, reż. Andrzej Saramonowicz, wyk. Magdalena Boczarska, Dominika Kluźniak, Maja Hirsch

22:55 | tvn

Andrzej Saramonowicz o kobietach: trzy panie zawiązują pakt przeciwko mężczyznom, którego skuteczność postanawiają sprawdzić na grasującym w okolicy seryjnym mordercy kobiet.

JEZIORO SŁONE ★★★

dramat obycz., Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Roslaniec, wyk. Katarzyna Butowtt, Krzysztof Stelmasyk

20:00 | kino polska

Perfekcyjna Katarzyna Butowtt jako kobieta 60-letnia, która decyduje się na romans, mający być ucieczką od rutyny małżeństwa z 40-letnim stażem, a w istocie pozwala odnaleźć siebie.

KAMDESH. AFGAŃSKIE PIEKŁO ★★★

film sens., USA/Bulgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom

22:25 | tv puls

Amerykański odpowiednik polskiej „Karbali”: w 2009 roku amerykański posterunek przy granicy z Pakistanem, mający kontrolować ruchy talibów, zostaje zaatakowany przez kilkusetosobowy oddział.

Wszystkie odcienie światła

FOT. GUTEK FILM

DRAMAT OBYCZ. FRANCJA/INDIE/LUKSEMBURG/HOLANDIA/WŁOCHY/SZWAJCARIA/USA/BELGIA 2024, REŻ. PAYAL KAPADIA, WYK. KANI KUSRUTI, DIVYA PRABHA, CHHAYA KADAM

MANODROM ★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg, Adrien Brody, Odessa Young

20:00 | hbo

Nieśmiały młody mężczyzna bez celu w życiu, w dodatku zakłopotany swoją seksualnością, od kiedy jego dziewczyna jest w ciąży, spotyka na siłowni grupę mężczyzn, kultuwujących prawdziwą męskość.

MIASTO

ZŁODZIEI ★★★

dramat krym., USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm

23:30 | tvn 7

Ben Affleck po obu stronach kamery: złodziej idealista, ścigany przez FBI za skoki na banki, zakochuje się w dyrektorze banku, którą kilka dni wcześniej przetrzymywał jako zakładniczkę.

MONKEY MAN ★★★

film sens., USA/Kanada/Indie/Singapur 2024, reż. Dev Patel, wyk. Dev Patel, Sikkander Kher, Sharlto Copley

23:45 | canal+ premium

Ukrywający się za maską goryla młodzieniec zbiera cieżki w nielegalnych walkach na pięści. Ale do czasu: w pewnej chwili poczuje się tak silny, by rzucić wyzwanie rządzącemu miastem złu.

NACIĄGACZE ★★★

kom. krym., USA/Wlk. Brytania 2003, reż. Ridley Scott, wyk. Nicolas Cage, Sam Rockwell, Alison Lohman

22:00 | warner tv

Drobny oszust dowiadyuje się, że jest ojcem nastoletniej córki: znaleźć z nią wspólny język nie będzie łatwo, chociaż dziewczyna okaże się nieodrodną córką swego ojca. Plus brawurowy Nicolas Cage.

NIEPOKONANI ★★★

dramat obycz., USA/Emiraty Arabskie/Polska/Indie/Arabia Saudyjska 2010, reż. Peter Weir, wyk. Dragoş Bucur, Colin Farrell, Ed Harris

20:00 | tv puls

Z syberyjskiego gulagu do Indii: dzieje dramatycznej ucieczki więźniów w latach II wojny światowej. Ucieczka – z polskim udziałem – prawdziwa, relacja niepełna, ale i tak uwiodła Petera Weira.

PO ZACHODZIE SŁOŃCA ★★★

kom. krym., USA 2004, reż. Brett Ratner, wyk. Pierce Brosnan, Salma Hayek, Woody Harrelson

20:05 | warner tv

Agent FBI nie wierzy, że ścigany przez niego złodziej sporządzał, więc próbuje sprowokować go do kolejnej kradzieży. Kino akcji z ambicjami filozoficznymi, ale i tak liczą się gwiazdy w obsadzie.

21:50 | canal+ premium

★★★★★

Mumbaj z daleka od Bollywood: trzy mieszkające tam kobiety w różnym wieku szukają swego miejsca, licząc na spełnienie marzeń, co w tym szczególnym mieście wcale nie jest proste. Grand Prix Cannes 2024.

MYZ

POGROMCY

DUCHÓW II ★★★

komedya sensacyjna, USA 1989, reż. Ivan Reitman, wyk. Bill Murray, Dan Aykroyd, Sigourney Weaver

20:00 | cinemax

Duchy atakują Nowy Jork raz jeszcze i dostają stosowny odpór. Nadal zabawne.

ŚWIADEK ★★★★★

thriller, USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer

22:40 | stopklatka

Detektyw na tropie afery narkotykowej w policji i morderstwa, którego świadkiem był mały chłopiec, amisz (Lukas Haas). Plus Harrison Ford jako obcy wśród religijnej społeczności: niezwykle.

ZŁODZIEJSKI

KODEKS ★★

film sens., USA/Niemcy 2009, reż. Mimi Leder, wyk. Morgan Freeman, Antonio Banderas, Radha Mitchell

21:20 | tvp 1

Znane, ale zawsze chętnie oglądane: doświadczony złodziej idzie na emeryturę, ale wcześniej musi dokonać ostatniego, najefekowniejszego w karierze, skoku. Na ekranie Morgan Freeman i Antonio Banderas.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI DVB-T

- 07:30** Rodzina (nie od) święta
- 08:00** Serwis Info
- 08:25** Zaraz wracam II (40)
- 09:00** Ranczo IX
- 10:00** Komisarz Alex XXIII (11)
- 11:00** Ojciec Mateusz VII (5/13)
- 12:00** Serwis Info
- 12:10** Agrobiznes - magazyn
- 12:35** Program rolny
- 12:50** Wielka naturalna bariera (2/3) - serial dok.
- 14:00** Złoty chłopak
- 15:00** Serwis Info
- 15:15** Reporterzy (481)
- 15:35** Gra słów. Krzyżówka
- 16:05** Dziedzictwo
- 17:00** Teleexpress
- 17:25** Jaka to melodia? (5862)
- 17:55** Klan - telenowela
- 18:20** Zaraz wracam II (41)
- 18:55** Akcjaowa - wiadomości
- 19:30** 19.30 - wiadomości
- 19:55** Pytanie dnia

- 20:30 Omnibus - szybcy i mądzy** (5) - teleturniej Polska 2026
- 21:20 Złodziejski kodeks** ** (**Thick as Thieves**) - film sens. USA/Niemcy 2009 (115 min)
- 23:15 Tatarak** - dramat **** obycz. Polska 2009, reż. Andrzej Wajda, wyk. Krystyna Janda, Jan Englert (100 min)
- 00:55 W przebraniu mordercy (Dressed to Kill)** *** - thriller USA 1980 (115 min)

MEZZO

- 12:20** Festiwal Muzyki Kameralnej w Jerozolimie: Wajnberg, Bruch, Schubert
- 13:30** Intermezzo
- 13:40** Carl Nielsen: Między niebem a ziemią - film dok.
- 14:35** Cappella Mediterranea: Amore siciliano - Coups de coeur w Chantilly
- 15:55** Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017
- 17:20** Martha Argerich, Maxim Vengerov, Mischka Maisky wykonują utwory Beethovena i Saint-Saënsa
- 18:20** Tarik O'Regan: Mata Hari, balet w choreografii Teda Brandsena - balet Hol. 2015
- 20:30** Mikael Karlsson: Melancholia - opera Szwecja 2023, reż. Andreas Morell
- 23:00** Youn Sun Nah Quartet

TVP2 DVB-T

- 05:30** M jak miłość
- 06:25** Pozyteczni.pl (373)
- 06:55** Barwy szczęścia
- 07:30** Pytanie na śniadanie - pobudka (7490) - mag.
- 07:55** Pytanie na śniadanie (7490) - mag. Polska 2026
- 11:55** Gwiazdorska kuchnia Ani (35) - mag. kulinarny
- 12:30** Koło fortuny (2157)
- 13:15** Panna młoda
- 14:05** Va banque (1022)
- 14:35** Na sygnale
- 15:05** La Promesa - pałac tajemnic (105) - telenowela
- 16:00** Koło fortuny (2158)
- 16:35** Familiada (3049)
- 17:20** Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
- 18:15** Va banque (1023)
- 18:50** Jeden z dziesięciu (4) - teleturniej Polska 2026
- 19:25** Barwy szczęścia

- 20:05 Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
- 20:40 Przepis dnia** (30)
- 20:55 Na dobre i na złe**
- 21:55 Na sygnale**
- 22:55 Peaky Blinders VI** (2/6) - serial gangsterski Wlk. Brytania 2022
- 00:05 Druga córka** ** (**Zerrissen - Zwischen zwei Müttern**) - dramat obycz. Niemcy 2013, reż. Florian Gartner (105 min)
- 01:50 Na przekór losowi** (2/8) - serial obycz.

PULS 2

- 11:30** Dinopociąg (8/40)
- 12:00** Smerfy - serial anim.
- 13:00** Gumisie IV (9,8/10)
- 14:00** Kacze opowieści
- 15:00** Miraculous V (3,4/27)
- 16:00** My Little Pony (26/26)
- 17:00** Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (8)
- 17:10** Blue III (46,47/50)
- 17:40** Świnka Peppa II (23/52)
- 17:45** Bing (47,48/78)
- 18:15** Masza i niedźwiedz VII
- 18:30** Myszka Miki: Frajdomek II (8/30)
- 19:00** Psi patrol V (23/26)
- 19:35** Pingwiny z Madagaskaru III (12/15)
- 20:00** Dzielnica strachu X (3)
- 21:00** Przepis na zbrodnię (3)
- 22:00** Dzielnica strachu X (2)
- 23:00** Grobowiec diabła - horror USA 2009
- 01:00** Dzielnica strachu IX

POLSAT DVB-T

- 05:40** Telezakupy TV Okazje
- 06:00** Nowy dzień
- 08:30** Malnowski i Partnerzy V (8,9)
- 09:30** Trudne sprawy XXI (5,6/40) - serial fab.-dok.
- 11:35** Gliniarze XII (1,2,3/60) - serial fabularno-dok.
- 14:40** Dlaczego ja? 33 (6) - serial fabularno-dok.
- 15:50** Wydarzenia
- 16:20** Interwencja (5854)
- 16:30** Na ratunek 112 XVIII (7) - serial fabularno-dok.
- 17:00** Gliniarze XX (8)
- 18:00** Pierwsza miłość 50 (2) - serial obycz. Polska 2026
- 18:50** Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
- 19:15** Gość „Wydarzeń” (311)
- 19:40** Pogoda - Polska 2026
- 19:55** Milionerzy (67) - teleturniej Polska 2025

- 20:30 Farma** (168) - reality show Polska 2025
- 21:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus...** (2) - program rozrywkowy
- 22:45 22 Jump Street** *** - media sens. USA 2014, reż. Christopher Miller, Phil Lord, wyk. Channing Tatum (140 min)
- 01:05 Gorący towar (The Heat)** *** - komedia kryminalna USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Paul Feig, wyk. Sandra Bullock (155 min)

TV4

- 07:55** Bogaty dom - biedny dom XII (4) - serial dok.
- 08:55** Policjantki i policjanci VII (43,44/65) - serial obycz.
- 10:55** Na ratunek 112 XVIII (8,60) - serial fabularno-dok.
- 11:55** Dlaczego ja? 33 (8)
- 12:55** Trudne sprawy XX (8,9,10/40) - serial fab.-dok.
- 15:55** Łowcy skarbow. Kto da więcej (40, 41)
- 18:00** Policjantki i policjanci XXIV (7,8) - serial obycz.
- 20:00** Uroczysko V (7) - serial kryminalny Polska 2026
- 20:30** Sprawiedliwi - wydział kryminalny XX (7)
- 21:30** Sprawiedliwi. Trójmiasto III (7) - serial krym.
- 22:40** Osadzony - film sensacyjny USA 1989, reż. John Flynn, wyk. Sylvester Stallone
- 00:55** Love Island II

TVN DVB-T

- 05:05** Jak to jest zrobione? X
- 05:35** Uwaga! (7946) - mag.
- 05:50** Ukryta prawda (51/60)
- 06:45** Kuchenne rewolucje XXVI (10) - reality show
- 07:45** Dzień Dobry TVN (5651)
- 11:20** Doradca smaku (30)
- 11:25** Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Vicenti”, Lublin XVI (9) - reality show Polska 2017
- 12:35** Kuchenne rewolucje: Cieszyn - EkoTradycja 30 (8) - reality show Polska 2025
- 13:40** Ukryta prawda (7,8) - serial fabularno-dok.
- 15:45** Młode gliny (19/50) - serial krym. Polska 2026
- 16:50** Szpital św. Anny III (8) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
- 17:55** Detektywi VI (8)
- 19:00** Fakty, sport, pogoda
- 19:55** Uwaga! (7947) - mag.

- 20:15 Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
- 20:50 The Floor** (18) - teleturniej Polska 2026
- 21:30 Królowa przetrwania** (2) - reality show
- 22:55 Jak się pozbyć cellulitu** ** - komedia Polska 2011, reż. Andrzej Saramonowicz (135 min)
- 01:10 Szpital św. Anny** (17/50) - serial obycz.
- 02:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII** (9/22) - serial krym.

METRO DVB-T

- 07:10** J.A.G. VIII (1/24)
- 08:10** SOS. Ekipy w akcji (52/60) - telenowela dok.
- 09:05** Szpital (15,16/72)
- 11:05** Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 13:05** Wycieczkowicz (8/20)
- 14:05** Przepis na życie
- 15:00** Zapukaj do moich drzwi (93) - telenowela Turcja 2020
- 16:00** Słoneczny patrol III (16/22) - serial przyg. USA 93
- 17:00** Ciężarówką przez Stany IV (8/9) - serial dok.
- 18:00** Nasi w mundurach (3)
- 19:00** Kartoteka V
- 21:05** Kryminalni VIII - serial kryminalny Polska 2008
- 23:15** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (2/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
- 00:20** The Traitors. Australia
- 01:45** Ślub last minute (2)

TV PULS DVB-T

- 06:00** Nash Bridges V (12,13/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
- 08:00** Kobra - oddział specjalny XVII (14,15/15) - serial sens. Niemcy 2011
- 10:00** Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
- 12:00** Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
- 13:00** Wspaniałe stulecie II (55) - serial obycz. Turcja 2013
- 14:00** Lombard. Życie pod zastaw XIII (16) - serial obycz.
- 16:00** Ranczo VIII (9,10/13) - serial kom. Polska 2014
- 18:00** Lombard. Życie pod zastaw XVIII (7,8) - serial obyczajowy Polska 2025

- 20:00 Niepokonani (The Way Back)** *** - dramat obycz. USA/Emiraty Arabskie/Polska/Indie/Arabia Saudyjska 2010, reż. Peter Weir, wyk. Dragos Bucur (145 min)
- 22:25 Kamdesh. Afgańskie piekło (The Outpost)** *** - film sens. USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood (165 min)
- 01:10 Lombard. Życie pod zastaw XVIII** (3)
- 02:15 Dzielnica strachu IX**

TVN7 DVB-T

- 05:20** Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
- 05:55** Szkoła (64,11,12/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
- 08:45** Ukryta prawda (42,5,6/73) - serial fab.-dok.
- 11:55** W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
- 14:00** Detektywi (36/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
- 15:00** Szpital św. Anny (48) - serial obycz. Polska 2025
- 16:00** Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 18:00** Opowieści małżeńskie (7/24) - serial fabularno-dok.
- 19:00** Ukryta prawda (38/48) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

- 20:00 Hotel Paradise** (7) - real tv Polska 2026
- 21:00 Gran Torino** - dramat *** obycz. USA 2008, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Christopher Carley, Bee Vang (150 min)
- 23:30 Miasto złodziei (The Town)** *** - dramat krym. USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm, Jeremy Renner (155 min)
- 02:05 Hotel Paradise** (6)

STOPKLATKA

- 08:30** Wojciech Cejrowski – boso przez świat (63)
- 09:00** Robert Makłowicz (123, 152) – magazyn
- 10:50** Wojny magazynowe: Kanada (6, 7/12)
- 11:55** Wojny kontenerowe II (2, 3/13) – serial dok.
- 13:00** Katastrofy w przestworzach XXI (9, 10, 5/10) – serial dok.
- 16:00** MacGyver VI (21, 1/21)
- 18:00** Hudson i Rex IV (3/16) – serial krym. Kanada 21
- 18:55** Zajazd. Będzie się działo (1)
- 20:00** Buntownik z wyboru ******** (Good Will Hunting) – dramat obyczajowy USA 1992, reż. Gus Van Sant, wyk. Matt Damon, Ben Affleck, Robin Williams (160 min)
- 22:40** Świadek (Witness) ******** – thriller USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer, Lukas Haas (135 min)
- 00:55** Dziewiąte wrota ******** (The Ninth Gate) – thriller Francja/Hiszpania/USA 1999, reż. Roman Polański, wyk. Johnny Depp (180 min)

KINO POLSKA

- 08:00** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace IV (10/10)
- 08:35** Polska Kronika Filmowa 25/82 – reportaż Polska 1982
- 08:45** To nie ze mną (8)
- 09:25** Atrakcyjny pozna panią... – komedia Polska 2004, reż. Marek Rębacz, wyk. Roman Kłosowski
- 11:25** Czarne stopy – film przygodowy Polska 1987, reż. Waldemar Podgórski
- 13:35** Pokój z widokiem na morze – film psycholog. Polska 1977, reż. Janusz Zaorski, wyk. Marek Bargiełowski
- 15:35** Ostatnie dni – film wojenny Polska 1969, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Wojciech Siemion
- 17:10** Stawka większa niż życie (5) – serial wojenny
- 20:00** Jezioro Słone – dramat obycz. Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rostaniec, wyk. Katarzyna Butowit, Krzysztof Stelmach, Dorota Kolak
- 22:10** Misja Afganistan – serial wojenny Polska 2012
- 00:05** Ogród Luizy – film obycz. Polska 2007, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman, Marcin Dorociński
- 02:40** Zwolnieni z życia – dramat obycz. Polska/Francja 1992, reż. Waldemar Krzystek

ALE KINO+

- 09:40** Wyraj – film krótkom. Polska 2020 (35 min)
- 10:15** Van der Valk II (3/3)
- 12:05** Vera XII (3/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2023
- 13:55** Monster (Kaibutsu) ******** – thriller Japonia 2023, reż. Hirokazu Kore-Eda, wyk. Sakura Andō, Eita Nagayama (150 min)
- 16:25** Punkty zwrotne ******** (Puntos suspensivos) – thriller Hiszpania 2024, reż. David Marqués, wyk. Diego Peretti, José Coronado (115 min)
- 18:20** Vera XII (4/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2023
- 20:10** Żona seryjnego mordercy (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2023, wyk. Gaia Bavano, Noeleen Comiskey
- 22:05** Crá. Torfowiska (1, 2/6) – serial krym. Wlk. Brytania/Irlandia 2025, wyk. Dónall Ó Héalaí, Hannah Mae Brady
- 00:05** Fatalny rejs (3, 4/8) – serial kryminalny Norwegia/Dania 2023, wyk. Marie Sandø Jøndal
- 01:50** Kruk. Jak tu ciemno (4/6) – serial kryminalny Polska 2022

POLSAT FILM

- 07:30** Doktor Martin V (1/8)
- 08:30** Przyjaciółki XXVI (1, 2)
- 10:25** Świat według Kiepskich 14:45 Jak rozpuściłem II wojnę światową: Za bronią – komedia Polska 1970
- 16:15** Pamięć absolutna – film s.f. USA/Kanada 2012
- 18:45** Obsesja – thriller USA 2009, reż. Steve Shill, wyk. Idris Elba, Beyoncé Knowles
- 21:00** Bloodshot – film sensacyjny USA/Kanada/RPA/Chiny 2020, reż. Dave Wilson
- 23:25** Creed 2 – dramat obycz. USA 2018, reż. Steven Caple Jr.

KINO TV

- 07:30** Kojak II (9/25)
- 08:35** Zagadki kryminalne panny Fisher (13, 1/13)
- 11:00** Poirot III (4, 5/11)
- 13:10** Panna Marple IV (2/4)
- 15:15** Zagadki kryminalne panny Fisher II (2, 3/13)
- 17:55** Poirot XIII (2/5)
- 20:00** Szalona odwaga – dramat wojenny USA 1996, reż. Edward Zwick, wyk. Denzel Washington, Meg Ryan
- 22:30** Na fali – film sens. Japonia/USA 91, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Patrick Swayze
- 00:50** Baba Jaga – horror Wlk. Brytania 2016 Wielka Brytania

TVP KULTURA

- 08:20** Porozmawiajmy szczerze – rozmowa
- 09:00** Pogranicze w ogniu (13) – serial sensacyjny
- 10:10** Stan posiadania – film obyczajowy Polska/Niemcy 1989 (120 min)
- 12:10** Portret Janusza Gajosa – film dok.
- 13:05** Tygodnik kulturalny
- 14:10** Co mówią lekarze – film krótkom. Polska 2009 (40 min)
- 14:50** Dama Kameliowa ****** – melodramat Polska 1994 (115 min)
- 16:45** Pogranicze w ogniu (14) – serial sensacyjny
- 18:00** Dobre strony (12)
- 18:30** Informacje kulturalne
- 18:50** Reżyserzy IV (9/10)
- 19:45** WTEM (1, 17)
- 20:00** Fin del Mundo? ******* – komediodramat Polska 2023, reż. Piotr Dumala (100 min)
- 21:40** Przygody Sherlocka Holmesa (2/13) – serial krym. Wlk. Brytania 1984
- 22:45** Hala odlotów (189)
- 23:50** Scena muzyczna (15)
- 00:45** Pan Verdoux ******** (Monsieur Verdoux) – komedia USA 47, reż. Charles Chaplin (135 min)

WARNER TV

- 07:30** J.A.G. VI (4/24)
- 08:30** Bajer z Bel-Air IV
- 09:30** Za głosem serca
- 10:30** Pełna chata (13, 14/22)
- 11:35** J.A.G. VI (5, 8/24)
- 13:30** Bajer z Bel-Air IV
- 15:25** Pełna chata
- 17:35** Pokerowy bief – komediodramat USA/Niemcy/Australia 07, reż. Curtis Hanson
- 20:05** Po zachodzie słońca – komedia krym. USA 2004
- 22:00** Naciągacze – kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003
- 00:20** Ostatni sprawiedliwy – film sensacyjny USA 1996

PARAMOUNT

- 09:10** Policyjna grupa pościgowa XX (8/15) – serial dok.
- 10:10** Dobre rady – komedia USA 2001, reż. Steve Rash
- 12:25** Star Trek III – W poszukiwaniu Spocka – film s.f. USA 1984, reż. Leonard Nimoy
- 14:35** Jądro Ziemi – film s.f. Wlk. Brytania/Francja/Włochy/Niemcy/Kanada/USA 2003
- 17:30** Nieoczekiwana zmiana miejsc – komedia USA 1983
- 20:00** Forrest Gump – tragikomedia USA 1994
- 23:05** Jaja w tropikach – komedia USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Ben Stiller

HBO

- 09:20** Autobus życia ****** – dramat obycz. Hiszpania 2024 (100 min)
- 11:00** Pan Aznavour ******** – film biograficzny Francja 2024 (130 min)
- 13:10** Sound of Metal – dramat obycz. USA 2019, reż. Darius Marder, wyk. Riz Ahmed (120 min)
- 15:10** Nowy początek – film ******** s.f. USA/Kanada 2016, reż. Denis Villeneuve, wyk. Amy Adams, Jeremy Renner (115 min)
- 17:05** Władca Pierścieni: Dwie wieże ********* – film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002, reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood (175 min)
- 20:00** Manodrom – thriller ****** Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg, Adrien Brody (100 min)
- 21:40** Chętni na seks (2)
- 22:40** Jedna bitwa po drugiej ******** – film sens. USA 2025, reż. Paul Thomas Anderson (160 min)
- 01:20** Sprzedawcy 2 – komedia USA 2006, reż. Kevin Smith, wyk. Brian O'Halloran (95 min)

CINEMAX

- 12:25** Napięta struna – komedia USA 25, reż. Isabel Hagen
- 13:45** Obietnica Mai – nowe filmowe Dania 2024
- 15:15** Czerwona walizka – horror Nepal/Sri Lanka 2023
- 16:40** Kara – dramat obycz. Argentyna/Chile 2022
- 18:05** Szalona wiosna – dramat obycz. Hol./Niemcy/B 24
- 20:00** Pogromcy duchów II – komedia sensacyjna USA 89
- 21:45** Portland Tower II (1, 2/4)
- 23:20** Nikt mnie nie kocha – dramat obyczajowy Czechy/Francja/Stowacja 2024

ROMANCE TV

- 08:40** Górscy ratownicy
- 09:40** Górski lekarz (10/15)
- 10:30** Cały czas prosto – komedia Niemcy 2021
- 12:25** Rzeka życia: Zaginiona na Amazonce – dramat obycz. Niemcy 2013, reż. Carlo Rola
- 14:20** Rosamunde Pilcher: Zakochana w kamerdynerze – film obycz. Niemcy 2024
- 16:15** Katie Fforde: Sercowa sprawa – film obycz. Niemcy 17
- 18:05** Górscy ratownicy
- 19:00** Górski lekarz (11/15)
- 20:00** Świeża krew w starym kraju (1, 2/2) – miniseria
- 23:50** Górski lekarz (11/15)

CANAL+ PREMIUM

- 08:30** Pan Tadeusz – film ******** obyczajowy Polska/Francja 1999 (150 min)
- 11:00** Król kręgli – komedia ****** USA 2024, wyk. D'Arcy Carden (90 min)
- 12:30** Kiler-ów 2-óch ******** – komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
- 14:25** Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (3, 4/9)
- 15:30** Maria Callas
- 17:15** Gorzko – film krótkom. Polska 2024 (30 min)
- 17:45** Kapu-Capu
- 17:50** Making of C+
- 17:55** Maskader – film ******* sens. USA/Kanada/Australia 2024, reż. David Leitch (125 min)
- 20:00** Klangor II (2/8) – serial kryminalny Polska 2025
- 20:55** Making of C+
- 21:00** Para z sąsiedztwa (4/6) – serial sens.
- 21:50** Wszystkie odcienie światła – dramat obycz. F/Indie/Luks./Hol./Włochy/Szwajc./USA/Belgia 2024 (115 min)
- 23:45** Monkey Man – film ******* sens. USA/Kanada/Indie/Singapur 2024 (120 min)
- 01:45** Paweł z Ursynowa

TVN FABUŁA

- 11:50** Prawo Agaty VII (1, 2)
- 13:50** Teraz albo nigdy! (13/13)
- 14:50** 19+ – serial fab. - dok.
- 15:25** Papiery na szczęście
- 16:30** Po drugiej stronie kamery – serial dok. Polska 17
- 17:30** Kino Buzz TOP5 (6)
- 17:45** Akademia policyjna VI: Operacja Chaos – komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
- 19:25** Na Wspólnej XXIV
- 20:00** Był sobie chłopic – komedia Wlk. Brytania/USA/Francja/Niemcy 2002
- 22:15** 15:17 do Paryża – dramat dok. USA 2018

AMC

- 09:00** Kłątwa Tutenchamona (1) – film przyg. USA 2006
- 10:45** Kłątwa Tutenchamona (2) – film przyg. USA 2006
- 12:25** Widmo – horror USA 17
- 14:20** Muszkieterka (1) – film przyg. Niemcy/USA/Chorwacja 2004, reż. Steve Boyum
- 16:10** Kobieta muszkieter (2) – film przygodowy Niemcy/USA/Chorwacja 2004
- 17:55** Cesarzowa – dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
- 20:20** Teren prywatny – thriller USA 01, reż. Harold Becker
- 22:00** Dawno temu w Ameryce – dramat krym. USA/Włochy 96

AXN

08:50 Agenci NCIS X (16/24)
09:50 Castle III (4,5/24)
11:45 Detektyw Monk (6,7/13)
13:35 Rekrut V (17,18/22)
15:30 FBI: International II (4,5/22) - serial akcji USA 2022
17:15 Castle III (6,7/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (8,9/18)
21:05 Doktor Larsen (6/10) - serial obcy. USA 2025
22:00 Zabójcza broń II (7/22)
22:55 Castle III (6,7/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (8/18)

EPIC DRAMA

09:35 Agenci NCIS XVI (11/24)
10:25 Wszystkie stworzenia duże i małe II (6/6)
11:25 Poirot: Zło czai się pod słońcem VIII (1/2) - serial krym.
13:35 Lekarze na start
14:20 Agenci NCIS XVI (11/24)
15:05 Panna Scarlet i komisarz
16:15 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
17:10 Poirot VIII (2/2)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (12/24)
21:00 Tajemnica Błędego Konia (3/3) - miniseriał
21:55 Poirot XIII (4/5)
23:55 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (9)
08:35 Dorota was urządzi V
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (6, 7) - reality show
11:30 Ugotowani (5, 6)
13:35 Kuchenne rewolucje (8, 3) - reality show Polska 23
15:40 Ukryta prawda (20/60) - serial fabularno-dok.
16:40 Jestem z Polski VII (7,6)
18:45 Kuchenne rewolucje (9, 10) - reality show Polska 24
20:50 Bazyry Europy - serial dokumentalny Polska 2018
21:50 Jestem z Polski VIII (5,6)
23:50 Apetyt na miłość (3, 3)

TVN TURBO

08:15 Farma Clarksona III (2/8)
09:15 Fani czterech kótek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4/36)
18:15 Zawodowi handlarze (2)
19:00 Naprawy nie do naprawy (4) - mag. motoryzacyjny
19:45 Starka XVI (3/25)
21:00 Wojny samochodowe (2)
22:00 Raport Turbo (4/36)
22:20 Mobilni mechanicy (5)
23:05 Po raz trzeci! Sprzedane
23:50 Moto kombat (2)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (7/8)
09:40 Ojciec Brown V (13/15)
10:40 Śmierć pod palmami
11:50 Powrót do rajy (2/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (2/10)
15:50 Lewis II (7/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami (5/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder II
21:55 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:55 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VIII (14/22)
09:10 9-1-1 VIII (16/18)
10:05 Kości IX (12,13/24)
11:55 FBI (14,15/22)
13:45 Castle III (7,8/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (8/23)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (20,21/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
22:00 Elsbeth II (17/20)
22:55 Agenci NCIS: Początki (14/18) - serial krym. USA 2025
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami (20,21/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Design w australijskim stylu (1/6) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:05 Tu jest pięknie VI (10/12)
12:50 Nieoczywiste miejsca III
13:55 House Hunters (1, 2)
15:05 Mieszkanie na miarę IV
17:00 Polowanie na ogród IX
18:10 Weekendowa metamorfoza (2, 3) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota was urządzi III
22:30 House Hunters (8-11)

BBC LIFESTYLE

10:30 Zapraszam do stołu: profesjonalści (17,18)
12:30 Wielkie brytyjskie wypieki (7) - program rozrywk.
13:35 Wielkie projekty VII
14:40 Mistrzowie ceramiki (8)
15:45 Bake off: zawodowcy (7)
16:50 Zapraszam do stołu: profesjonalści (17)
17:45 Wielkie projekty VII
18:45 Mistrzowie ceramiki (1)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki (9)
22:00 Dysleksja: rewolucja Jamiego Olivera - film dok.
23:05 Wstydlive choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (3,4/24)
08:55 Przyjaciele V (18-23/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (23,24,1-4/24)
14:30 Dwóch i pół II (5-8/24) - serial komediiowy USA 2004
16:30 Przyjaciele V (24,1-5/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (5-10/24) - serial kom.
22:00 The Office PL III (12,1)
23:05 Comedy Club (12, 1)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy III (13/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VI (10/13)
09:25 Rodzinka.pl
10:05 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (4/13)
11:20 Na dobre i na złe
12:20 Pan Mama (6/20)
13:00 Zaraz wracam II (39)
13:35 Ojciec Mateusz XXIII (9)
15:30 Komisarz Alex VI (11)
16:20 Na sygnale (19,20)
17:25 Ranczo II (5,6/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (7,8/13) - serial komediiowy Polska 2007
23:30 Ojciec Mateusz XXIII
00:20 Pan Mama

CANAL+ KUCHNIA

14:25 ABC gotowania - kuchnia turecka (9) - mag.
14:55 Zgrillowani (6, 7) - mag.
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (2)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (20, 21)
17:50 Jamie Oliver (19, 20)
18:45 m jak mięso (2) - mag.
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (4)
19:25 m jak mięso (3, 4)
20:15 Ziemia, ogień i smak (2)
21:15 Anthony Bourdain XI
00:55 Jakubiak rozgryza... (1)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: transformacje (3) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiewskie domy do liftingu (5) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (10/13)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (4) - reality show
16:00 Meblotreacje (3, 4)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (5) - reality show
20:10 Daleko od miasta XII (2)
21:00 Cudotwórcy VII (24)
22:00 Tomasz Pałowski. Remont u ciebie (5) - mag.

PLANETE+

12:35 Krajobrazy świata
13:45 Wytwór i wyslij (2/4)
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże kolejną IX (1) - serial dok.
16:55 Na targach świata II
18:00 Wiat z góry (2)
18:45 Czego nam nie mówią o odchudzaniu - film dok.
20:50 Niezwykłe podróże kolejną VI (4/5) - serial dok.
22:00 Premiera: Kobiety i pieniądze - serial dok. F 2025
23:10 Premiera: Krótka historia miłości (1/5) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (5/8) - serial dok.
11:50 Fani czterech kótek - samochody marzeń II (1/10)
13:00 Nagi instykt przetrwania V (6,7/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Bimbrownicy XIII (7)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (14/20) - serial dok.
17:30 Fukushima - wstęp uzbrojony - film dok.
19:00 Złomowisko PL XI
22:00 Wyprawa w nieznane z Edem Staffordem (4)
23:00 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem III

TVP HISTORIA

11:45 Wszystkie kolory świata
12:45 Brytyjskie odliczanie do wojny (2/3) - serial dok.
14:00 Królowie
14:35 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:35 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru (9)
18:30 Encyklopedia II wojny światowej (51)
19:00 Fake czy historia?
19:40 Królowie (8)
20:10 07 zgłoś się
21:20 Putin i Zachód (1/3)
22:35 Tajemnice kulturowych seriali (1) - mag. filmowy

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (1/11)
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II (15)
17:10 Zabić dyktatora (2/6)
18:10 Skarby mistycznego świata II (7/11) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Starożytni kosmici: geneza II (6/12) - serial dok.
22:00 Pogromka tajemnic III
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (12/26) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic IX
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (1) - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (1,2/10) - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (1/5) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (8/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (4/5) - serial dok.
21:00 Premiera: Miasta w liczbach (2/8) - serial dok.
22:00 Premiera: Porzucone konstrukcje XIII (9) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Hehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (29,30,31,32/46) - serial dok.
12:00 Superfabryki (5/8)
13:00 Poszukiwacze historii IV
14:00 Prawdziwe zło. Ludzie, którzy stworzyli nazizm (3,4/6)
16:00 Kryptonim szef VIII
18:00 Rolnicy. Podlasie IV (46)
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (7/13)
22:00 Prawdziwe zło. Ludzie, którzy stworzyli nazizm (2,1/6)
00:00 Starożytni kosmici XV
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:20 Błękitna planeta (3/8)
13:25 Fenomeny współczesnego życia III (1/5) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV (1)
16:30 Miasta tętniące życiem
17:35 Północny Atlantyk: mrok oceanu (3/3) - serial dok.
18:40 Błękitna planeta (8/8)
19:45 Mumia Tutanchamona: tajemnice ujawnione - film dok.
20:45 Potęga ssaków: kulisy
20:55 Życie na pustkowiu IV
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Brytyjskie fabryki VIII
00:00 Jak budowano imperia II

POLSAT VIASAT HISTORY

11:30 Tajne bazy nazistów III
12:30 Wojna światowa: 1914-1945 (4/8) - serial dok.
13:35 II wojna światowa: cena imperium (2/13) - serial dok.
14:40 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
15:50 Tajne bazy nazistów IV
16:50 Zakazana historia VII
17:50 Tajne bazy nazistów III
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (4/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (2/13) - serial dok.
21:00 Zaginione tajemnice piramid (2/2) - serial dok.
22:10 Tajemnice mumii

Od A do Z

ALIBI.COM 2 ★★★

komedial, Francja 2023,
reż. Philippe Lacheau,
wyk. Philippe Lacheau, Elodie
Fontan, Tarek Boudali
21:55 | tv puls

Po zamknięciu agencji zapewniającej alibi życie wróciło na normalne tory – do czasu, kiedy należałoby narzeczony przedstawić rodziców. Trzeba jednak poszukać takich, którzy nie zrażą dziewczyny.

BEZ MOJEJ ZGODY ★★★

dramat obyczaj., USA 2009,
reż. Nick Cassavetes,
wyk. Cameron Diaz, Alec
Baldwin, Abigail Breslin
20:00 | warner tv

Kiedy jedenastoletka odkrywa, że została poczęta, by być dawcą organów dla cierpiącej na białaczkę siostry, próbuje sądownie odebrać prawa rodzicom. A to oznacza wyrok śmierci dla chorej.

DZIEŃ KOBIEŃ ★★★

dramat obyczaj., Polska 2012,
reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos, Grażyna Barszczewska
23:45 | kino polska

Mnóstwo nagród dla Marii Sadowskiej za opowieść o kierownicze sieciowego supermarketu, która odrzuca obowiązujące w firmie reguły gry, by stanąć po stronie swoich podwładnych. Na faktach.

GDZIE JESTEŚ BERNADETTE? ★★★

komedial, USA 2019,
reż. Richard Linklater,
wyk. Cate Blanchett, Billy
Crudup, Kristen Wiig
00:00 | polsat

Richard Linklater w swoim stylu o poszukiwaniu siebie: wybitna architektka porzuciła karierę dla rodziny, ale z czasem odkrywa, że nie była to właściwa decyzja, i bierze sprawy w swoje ręce.

KAC VEGAS W BANGKOKU ★★

komedial, USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis
21:00 | tvn 7

Jeszcze jeden wieczór kawalerski według sprawdzonego wzoru na kasowy sukces: co robił pan młody i jego kumple w przeddzień ślubu, kiedy urwał mu się film? I śmieszne, i głupie, ale kawsowe.

Nasze córki

FOT. NYKLYN/KEPLERFILM

DRAMAT OBYCZ.

HOLANDIA/AUSTRIA/BELGIA 2025, REŻ. MIKE VAN DIEM, WYK. FEDJA VAN HUËT, NOORTJE HERLAAR, THEKLA REUTEN

KING RICHARD: ZWYCIĘSKA RODZINA ★★★★★

film biograficzny, USA/
Australia 2021, reż. Reinaldo
Marcus Green, wyk. Will Smith,
Aunjanue Ellis-Taylor, Jon
Bernthal
23:15 | tvn 7

Oparte na faktach; Will Smith jako Richard Williams, który założył sobie, że jego córki Serena i Venus zostaną profesjonalnymi tenisistkami i – mimo licznych przeciwności – swój cel osiągną.

MISDIRECTION ★★

thriller, USA 2026,
reż. Kevin Lewis, wyk. Olga
Kurylenko, Frank Grillo,
Oliver Trevena
21:00 | canal+ premium

Para złodziei obserwuje pana domu, a pod jego nieobecność włamuje się do sejfu. Sęk w tym, że właściciel wraca wcześniej, lecz nie potrafi wykorzystać sytuacji zaskoczenia. Komu uda się przełamać klincz?

MORDERSTWO NA BASENIE ★★

thriller, USA 2024,
reż. Dakota Gorman,
wyk. Freddie Prinze jr.,
Monica Potter, Kevin Pollak
22:15 | ale kino+ hd

Na chwilę przed urodzinowym przyjęciem-niespodzianką solenizant odkrywa w basenie zwłoki swojej kochanki. W pośpiechu ukrywa je, by przez cały dzień drzeć ze strachu, że ktoś odkryje, co się wydarzyło.

OTO KOZA! ★★

komedial, Francja/Belgia 2024,
reż. Fred Cavayé, wyk. Dany
Boon, Jérôme Commandeur,
Claire Chust
23:30 | tv puls

Dany Boon z niewiadomych powodów zgodził się zagrać prawnika, który XVII wieku broni przed sądem jedenastoletki niesłusznie oskarżonej o morderstwo. Tyle, że podsądna okazuje się kozą. Strata czasu.

PIERWSZA SPRAWA ★★

dramat obyczaj., Francja 2023,
reż. Victoria Musiedlak,
wyk. Noée Abita, Anders
Danielsen Lie, Alexis Neises
22:50 | hbo

Wkrótce po ukończeniu studiów prawniczych dziewczyna zostaje poproszona przez dziewiętnastoletką z sąsiedztwa o pomoc prawną po tym, kiedy w jego mieszkaniu znaleziono ciało zamordowanej kobiety.

STARA WARIATKA ★★

horror, Argentyna/Hiszpania
2025, reż. Martín Mauregui,
wyk. Agustina Liendo,
Daniel Hendler, Carmen
Mauna
22:30 | canal+ premium

Była dziewczyna prosi mężczyznę, by na jedną noc zaopiekował się jej matką. Tymczasem kobieta rozpoznaje w nim dawnego kochanka, którego postanowiła ukarać za przewiny z przeszłości. Plus Carmen Mauna.

20:10 | ale kino+ hd

★★★★★

Dwie zaprzyjaźnione pary od lat spędzają wakacje w Alpach. Kiedy jednak ich córki ulegają groźnemu wypadkowi w nieznanych okolicznościach, przyjaźń pryska, a stosunki stają się więcej niż napięte.

MYZ

SYMFONIA O UMIERANIU ★★★★★

dramat obyczaj., Niemcy 2024,
reż. Matthias Glasner,
wyk. Lars Eidinger, Corinna
Harfouch, Lilith Stangenberg
21:35 | cinemax

Zaprawiona czarnym humorem opowieść o dyrygencie przygotowującym premierę tytułowego utworu. Liczne obowiązki wobec rodziców i innych bliskich uświadamiają mu obecność śmierci w życiu codziennym.

WOLFGANG ★★★

dramat obyczaj., Hiszpania 2025,
reż. Javier Ruiz Caldera, wyk.
Miki Esparbé, Jordi Catalán,
Àngels Gonyalons
20:00 | hbo

Po samobójczej śmierci matki dziesięcioletni autystyk z niezwykle wysokim ilorazem inteligencji trafia pod (niechcianą) opiekę biologicznego ojca, którego nigdy wcześniej nie spotkał. Cóż, przewidywalne.

ZEMSTA ★★★★★

komedial, Polska 2002, reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański, Janusz Gajos, Andrzej Seweryn
21:05 | tvp kultura

Wirtuozerki popis Andrzeja Wajdy i doborowej obsady z Gajosem, Sewerynem, Polańskim, Olbrychskim, Figurą i młodymi – Agatą Buzek i Rafałem Królikowskim: arcykomedia Fredry w świeżym zimowym powietrzu. Smakoyłk!

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3

- 07:30** Pełnia wiary (110)
- 08:00** Serwis Info
- 08:25** Zaraz wracam II (41)
- 09:00** Ranczo IX
- 10:00** Komisarz Alex XXIII (12)
- 11:00** Ojciec Mateusz VII (6/13)
- 12:00** Serwis Info
- 12:10** Agrobiznes - magazyn
- 12:35** To się opłaca (225)
- 12:55** Wielka naturalna bariera (3/3) - serial dok.
- 14:00** Złoty chłopak
- 15:00** Serwis Info
- 15:15** Reporterzy (482)
- 15:35** Gra słów. Krzyżówka
- 16:05** Dziedzictwo
- 17:00** Telexpress
- 17:25** Jaka to melodia? (5863)
- 17:55** Klan - telenowela
- 18:20** Zaraz wracam II (42)
- 18:55** Akacjaowa 38
- 19:30** 19.30 - wiadomości
- 19:55** Pytanie dnia

- 20:30 Omnibus - szybcy imadrzy** (6) - teleturniej Polska 2026
- 21:20 Ojciec Mateusz 34** (8) - serial krym. Polska 26
- 22:20 Sprawa dla reportera** (1031) - cykl reportaży
- 23:20 Tischner** - film dok.
- 00:35 Głina. Nowy rozdział** - serial krym. Polska 25
- 01:35 Złodziejski kodeks** (**) (Thick as Thieves) - film sens. USA/Niemcy 2009, reż. Mimi Leder, wyk. Morgan Freeman (115 min)

MEZZO

- 11:30** Benjamin Bernheim, Filharmonicy Berlińscy, Kirill Pietrienko: Koncert Sylwestrowy 2025
- 13:00** Intermezzo
- 13:30** X Symfonia Maurice'a Bújarta: Bėjart Ballet Lausanne i Balet Tokijski - balet jap. 2014
- 14:50** Festiwal Muzyki Kameralnej w Jeruzolimie 2022
- 16:05** Dawid Ojstrach, artysta z ludu? - portret muzyka
- 17:45** Ludwig van Beethoven: Fidelio - opera Holandia 2024, reż. Ferenc Soeteman
- 20:30** A to ja Jazz Festival 2019: John McLaughlin & The 4th Dimension - koncert
- 22:00** Marc Ribot - Banlieues Bleues - koncert Francja 2023
- 23:15** Young Euro Classic 2025: European Union Youth Orchestra - muzyka klasyczna

TVP2 D3

- 05:30** M jak miłość (47)
- 06:20** Operacja zdrowie (71)
- 06:55** Barwy szczęścia
- 07:30** Pytanie na śniadanie - pobudka (7491) - mag.
- 07:55** Pytanie na śniadanie
- 11:50** Wywiad z Lady i Lordem Carnarvon (11) - wywiad
- 12:20** Nabożeństwo Kościoła Chrześcijańskich
- 13:15** Panna młoda
- 14:05** Va banque (1023)
- 14:35** Na sygnale
- 15:05** La Promesa - pałac tajemnic (106) - telenowela
- 16:00** Koło fortuny (2159)
- 16:35** Familiada (3050)
- 17:20** Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
- 18:15** Va banque (1024)
- 18:50** Jeden z dziesięciu (5)
- 19:25** Barwy szczęścia

- 20:05 Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
- 20:40 Super Gary. Gotuj z Bosacki!** (2) - mag. kulinarny Polska 2026
- 21:15 Tak to leciało!** (79)
- 22:15 Syn** (3,4/10) - serial USA 2017, wyk. Pierce Brosnan, Paola Nuñez
- 23:55 Rodzinka.pl XVIII** (2) - serial kom. Polska 25
- 00:25 Konwój** - film sens. (***) Polska 2016, reż. Maciej Żak, wyk. Robert Więckiewicz (100 min)
- 02:05 Lepsza połowa II** (12)

PULS 2

- 12:00** Smerfy - serial anim.
- 13:00** Gumisie IV (9)
- 14:00** Kacze opowieści
- 15:00** Miraculous V (8,5/27)
- 16:00** My Little Pony II (2)
- 17:00** Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII (9)
- 17:10** Blue III (48,50/50)
- 17:40** Świnka Peppa II (25/52)
- 17:45** Bing (49,50/78)
- 18:15** Masza i niedźwiedz VII
- 18:30** Myszka Miki: Frajdomek II (9/30)
- 19:00** Psi patrol VIII (7/26)
- 19:35** Pingwiny z Madagaskaru III (23/30)
- 20:00** Dzielnica strachu X (4)
- 21:00** Przepis na zbrodnię (4)
- 22:00** Dzielnica strachu X (3)
- 23:00** Niepokonani - dramat obycz. USA/Emiraty Arabskie/Polska/Arabia Saudyjska 2010
- 01:30** Dzielnica strachu IX

POLSAT D3

- 05:40** Telezakupy TV Okazje
- 06:00** Nowy dzień - mag.
- 06:30** Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
- 09:30** Trudne sprawy XXI (7,8/40) - serial fab.-dok.
- 11:35** Gliniarze XII (4,5,6/60)
- 14:40** Dlaczego ja? 33 (7)
- 15:50** Wydarzenia
- 16:20** Interwencja (5855)
- 16:30** Na ratunek 112 XVIII (8)
- 17:00** Gliniarze XX (9) - serial fabularno-dok. Polska 2026
- 18:00** Pierwsza miłość 50 (3) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zajac
- 18:50** Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
- 19:20** Gość „Wydarzeń” (312) - program publicystyczny
- 19:25** Sport - Polska 2026
- 18:50** Pogoda - Polska 2026
- 19:55** Milionerzy (68)

- 20:30 Farma** (169) - reality show Polska 2025
- 21:30 Nasz nowy dom** (362) - reality show Polska 26
- 22:55 Sortownia** (2) - serial krym. Polska 2023, wyk. Andrzej Chybra
- 00:00 Gdzie jesteście? Bernadette?** (***) (Where'd You Go, Bernadette) - komedia USA 2019 (150 min)
- 02:30 Pani z przedszkola** (**) - komedia Polska 2014, reż. Marcin Krzyształowicz (130 min)

TV4

- 07:55** Bogaty dom - biedny dom XII (5) - serial dok.
- 08:55** Policjantki i policjanci VII (45,46/65) - serial obycz.
- 10:55** Na ratunek 112 XVIII (9,1) - serial fabularno-dok.
- 11:55** Dlaczego ja? 33 (9)
- 12:55** Trudne sprawy XX (11,12,13/40) - serial fab.-dok.
- 15:55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (41, 42) - reality show
- 18:00** Policjantki i policjanci XXIV (8,9) - serial obycz.
- 20:00** Uroczysko V (8) - serial kryminalny Polska 26
- 20:30** Sprawiedliwi - wydział krym. XX (8)
- 21:30** Sprawiedliwi. Trójmiasto III (8) - serial krym.
- 22:40** Nikita - film sens. Francja/Włochy 1990, reż. Luc Besson, wyk. Anne Parillaud
- 01:05** Love Island II

TVN D3

- 05:10** Kto was tak urządził?
- 05:35** Uwaga! (7947) - mag.
- 05:50** Ukryta prawda (52/60)
- 06:45** Kuchenne rewolucje XXVI (11) - reality show
- 07:45** Dzień Dobry TVN (5652)
- 11:20** Doradca smaku (23) - mag. kulinarny Polska 2025
- 11:25** Kuchenne rewolucje: Bar „Niebo w gębie i na talerzu”, Pabianice XVI (10)
- 12:35** Kuchenne rewolucje: Zielona Góra - Hot Italian Pizza 30 (9) - reality show
- 13:40** Ukryta prawda (9,10)
- 15:45** Młode gliny (20/50) - serial krym. Polska 2026
- 16:50** Szpital św. Anny III (9) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
- 17:55** Detektywi VI (9)
- 19:00** Fakty, sport, pogoda
- 19:55** Uwaga! (7948) - mag.

- 20:15 Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
- 20:50 The Floor** (19)
- 21:55 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie - Cherry Pepperoni 32** (2) - reality show
- 23:05 Chłopaki nie płaczą** (**) - komedia Polska 1999, reż. Olaf Lubaszko (125 min)
- 01:10 Skok na głęboką wodę** (2) - reality show
- 02:20 Szpital św. Anny** (18/50) - serial obycz.

METRO D3

- 07:10** J.A.G. VIII (3/24)
- 08:10** SOS. Ekipy w akcji (53/60) - telenowela dok.
- 09:05** Szpital (17,18/72)
- 11:05** Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 13:05** Wycieczkowiec (9)
- 14:05** Przepis na życie (9)
- 15:00** Zapukaj do moich drzwi (94) - telenowela Turcja 2021
- 16:00** Słoneczny patrol III (17/22) - serial przyg. USA 93
- 17:00** Ciężarówka przez Stany IV (9/9) - serial dok.
- 18:00** Nasi w mundurach (4)
- 19:00** Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
- 21:05** Kryminalni VIII (1) - serial krym. Polska 2008
- 23:15** Kuba Wojewódzki (2) - talk-show Polska 2025
- 00:30** The Traitors. Australia
- 01:40** Ślub last minute (3)

TV PULS D3

- 06:00** Nash Bridges V (13,14/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
- 08:00** Kobra - oddział specjalny XVII (15,1/15) - serial sens. Niemcy 2012
- 10:00** Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
- 12:00** Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
- 13:00** Wspaniałe stulecie II (56) - serial obycz. Turcja 2013
- 14:00** Lombard. Życie pod zastaw XIII (18,19)
- 16:00** Ranczo VIII (10,11/13) - serial kom. Polska 2014
- 18:00** Lombard. Życie pod zastaw XVIII (8,9) - serial obyczajowy Polska 2025

- 20:00 Taxi** - komedia sensacyjna Francja 1998, reż. Gérard Pirès, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal (115 min)
- 21:55 Alibi.com 2** - komedia (***) Francja 2023, reż. Philippe Lacheau, wyk. Philippe Lacheau, Elodie Fontan (95 min)
- 23:30 Oto kosa!** (Les chèvres!) - komedia (***) Francja/Belgia 2024, reż. Fred Cavayé, wyk. Dany Boon (120 min)

TVN7 D3

- 05:20** Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
- 05:55** Szkoła (65,13,15/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
- 08:45** Ukryta prawda (43,7,8/73) - serial fab.-dok.
- 11:55** W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
- 14:00** Detektywi (37/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
- 15:00** Szpital św. Anny (49) - serial obycz. Polska 2025
- 16:00** Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
- 18:00** Opowieści małżeńskie (8/24) - serial fabularno-dok.
- 19:00** Ukryta prawda (39/48) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

- 20:00** Hotel Paradise (8) - real tv Polska 2026
- 21:00** Kac Vegas w Bangokoku (The Hangover Part II) - komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms (135 min)
- 23:15** King Richard: Zwykła rodzina (King Richard) - film biograficzny USA/Australia 2021, reż. Rinaldo Marcus Green, wyk. Will Smith (180 min)
- 02:15** Hotel Paradise (7)

STOPKLATKA

- 08:30** **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (64)
- 09:00** **Robert Makłowicz** (138, 161) – magazyn
- 10:50** **Wojsny magazynowe: Kanada** (7, 8/12)
- 11:55** **Wojny kontenerowe II** (3/13) – serial dok.
- 13:00** **Katastrofy w przestworzach XXI** (10, 1, 6/10) – serial dok.
- 16:00** **MacGyver VII** (1, 2/14)
- 18:00** **Hudson i Rex IV** (4/16)
- 18:55** **Zajzd. Będzie się działo** (2)
- 20:00** **Rob Roy** – film przyg. ******* Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Michael Caton-Jones, wyk. Liam Neeson, Jessica Lange, John Hurt, Tim Roth, Eric Stoltz, Brian Cox (170 min)
- 22:50** **Ostatni rycerze (Last Knights)** – film przyg. ******* Wlk. Brytania/Korea Południowa/USA/Czechy 2015, reż. Kazuaki Kiriya, wyk. Clive Owen, Morgan Freeman (155 min)
- 01:25** **Lustra (Mirrors)** ******* – horror USA/Rumunia/Niemcy/Francja 2008, reż. Alexandre Aja, wyk. Kiefer Sutherland, Paula Patton (145 min)

KINO POLSKA

- 08:05** **Zwierzęta Wajraka III** (1)
- 08:40** **Polska Kronika Filmowa 45A/72** – reportaż Polska 1972
- 08:50** **To nie ze mną** (9)
- 09:30** **Papierowe małżeństwo** – komedia romantyczna Polska/Wlk. Brytania 1991
- 11:20** **Żegnaj, Ameryko!** – komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte, wyk. Ya'akov Bodo
- 13:00** **Joanna** – dramat wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knothe, Stanisława Celińska
- 15:35** **Paragon, gola!** – komedia Polska 1969, reż. Stanisław Jędryka, wyk. Józef Nalberczak
- 17:25** **Stawka większa niż życie** (5/18) – serial wojenny
- 20:00** **Rozmowy kontrolowane** – komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym, Jerzy Turek
- 22:00** **Zgorszenie publiczne** – komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
- 23:45** **Dzień kobiet** – dramat obycz. Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos
- 01:50** **PitBull** – film sens. Polska 2005, reż. Patryk Vega, wyk. Marcin Dorociński, Janusz Gajos, Andrzej Grabowski

ALE KINO+

- 09:45** **Problem** – film krótkom. Polska 2020 (30 min)
- 10:15** **Karen Pirie II** (1/3)
- 12:05** **Vera XII** (4/5)
- 13:55** **Opera! (The Opera! Arie Per Un'ecclissi)** ******* – film fantasy Francja/Włochy 2024, reż. Paolo Gep Cucco, Davide Livermore (130 min)
- 16:05** **Konwój (Convoy)** ******** – komediodramat USA/Wlk. Bryt. 1978, reż. Sam Peckinpah, wyk. Kris Kristofferson (135 min)
- 18:20** **Vera** (6) – serial krym.
- 20:10** **Nasze córki (Our Girls)** ******** – dramat obycz. Austria/Belgia/Holandia 2025, reż. Mike van Diem, wyk. Thekla Reuten, Fedja van Huêt (125 min)
- 22:15** **Morderstwo na basenie (The Girl in the Pool)** ****** – thriller USA 2024, reż. Dakota Gorman, wyk. Freddie Prinze jr. (110 min)
- 00:05** **Igrając z ogniem (Un coup de dés)** ****** – thriller Francja/Belgia 2023, reż. Yvan Attal, wyk. Yvan Attal, Maiwenn (105 min)
- 01:50** **Kruk. Jak tu ciemno** (5) – serial krym. Polska 22

POLSAT FILM

- 07:30** **Doktor Martin V** (2/8)
- 08:30** **Przyjaciółki XXVI** (3, 4)
- 10:25** **Świat według Kiepskich**
- 14:20** **Karate Kid II** – film sens. USA 1986, reż. John G. Avildsen
- 16:40** **Free Guy** – film s.f. USA/Kanada 2021, reż. Shawn Levy
- 18:55** **Wszystko o Stevie** – komedia romantyczna USA 2009, reż. Phil Traill
- 21:00** **Żona na niby** – komedia USA 2011, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler
- 23:20** **Venom 2: Carnage** – horror USA 2021
- 01:25** **Ślad II** (2/36)

KINO TV

- 07:35** **Kojak II** (10/25)
- 08:35** **Zagadki kryminalne panny Fisher II** (2, 3/13)
- 11:00** **Poirot III** (6, 7/11)
- 13:10** **Panna Marple IV** (3/4)
- 15:15** **Zagadki kryminalne panny Fisher II** (4, 5/13)
- 17:55** **Poirot: Zbrodnia na festynie XIII** (3/5) – serial krym. Wlk. Brytania 2013
- 20:00** **Zdarzenie** – thriller USA/Indie 08, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Mark Wahlberg
- 21:55** **Lektor** – melodramat USA/Niemcy 2008
- 00:35** **Antidotum** – film akcji USA/Aruba 2004

TVP KULTURA

- 08:10** **Przystań nad Biblią** (1)
- 08:30** **Informacje kulturalne**
- 09:00** **Pogranicze w ogniu**
- 10:10** **Dama Kameliowa** ****** – melodramat Polska 1994 (120 min)
- 12:10** **Reżyserzy IV** (9/10)
- 13:10** **Kolekcja** (8) – mag.
- 13:25** **Studio Kultura – niedziela z...** (404)
- 14:30** **Jańcio Wodnik** ******** – dramat obyczajowy Polska 1993, reż. Jan Jakub Kolski (115 min)
- 16:25** **Pogranicze w ogniu**
- 17:35** **Bar. Okowa ucztą Cezarego Tomaszewskiego**
- 18:10** **Którędy po sztuce** (2)
- 18:20** **Na krawędzi – Witold K.** – film dok. Polska 22
- 20:00** **Hala odlotów** (190)
- 21:00** **Wstęp do filmu** (573)
- 21:05** **Zemsta** – komedia ******** Polska 2002, reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański (115 min)
- 23:00** **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
- 23:35** **Video Killed the Radio Star** – serial dok.
- 00:10** **Fin del Mundo?** ******* – komediodramat Polska 2023 (100 min)
- 01:50** **Scena muzyczna** (15)

WARNER TV

- 08:20** **J.A.G. VI** (5/24)
- 09:20** **Bajer z Bel-Air IV**
- 10:15** **Za głosem serca**
- 11:15** **Pełna chata** (15, 16/22)
- 12:20** **J.A.G. VI** (8, 9/24)
- 14:10** **Bajer z Bel-Air IV**
- 16:05** **Pełna chata**
- 18:15** **Siostra panny młodej** – komedia romantyczna USA 2019, reż. Sam Irvin
- 20:00** **Bez mojej zgody** – dramat obyczajowy USA 2009
- 22:05** **Kryminalni: Misja śląska** – film krym. Polska 2006
- 00:15** **Pat Garrett i Billy Kid** – western Meksyk/USA 1973

PARAMOUNT

- 10:00** **Pingwiny z Madagaskaru**
- 10:30** **Cudowna studnia** – film fantasy Włochy/USA 2023
- 12:30** **Star Trek IV: Powrót na Ziemię** – film s.f. USA 1986
- 15:05** **Baywatch: Stoneczny patrol** – komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
- 17:45** **Włoska robota** – film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
- 20:00** **Sahara** – film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hispania 2005
- 22:35** **Traffic** – dramat krym. USA/Niemcy/Meksyk 2000, reż. Steven Soderbergh

HBO

- 09:55** **Łowca i Królowa Lodu** ******* – film fantasy USA/Chiny 2016, reż. Cedric Nicolas-Troyan (115 min)
- 11:50** **Przedświątczyni** ****** **napad na bank** – komedia Wlk. Brytania/Irlandia 2023 (80 min)
- 13:10** **Sypiając z innymi** ******* – komedia romantyczna USA 2015 (100 min)
- 14:50** **Makbet** ******* **wojenny Wlk. Brytania/Francja 2015** (115 min)
- 16:45** **Władca Pierścieni: Powrót króla** – film fantasy USA/Nowa Zelandia 2003, reż. Peter Jackson (195 min)
- 20:00** **Wolfgang** – dramat ******* obycz. Hiszpania 2025, reż. Javier Ruiz Caldera, wyk. Miki Esparbé, Jordi Catalán (110 min)
- 21:50** **Morderstwo w Glitterball City** (1) – serial dok. USA 2026
- 22:50** **Pierwsza sprawa** ****** – dramat obycz. Francja 2023, reż. Victoria Musiedlak (100 min)
- 00:30** **Priscilla** – film biogra-ficzny USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola (110 min)

CINEMAX

- 11:05** **Pogromcy duchów II** – komedia sensacyjna USA 89
- 12:50** **Marie-Line i jej sędzia** – komediodramat Francja 2023
- 14:30** **Sptata** – thriller Hiszp. 2025, reż. Daniel Guzmán
- 16:20** **Cytrynowiec** – dramat obycz. Włochy/Polska 2023
- 18:05** **Dziewięć Królów** – film krym. Argentyna 2000
- 20:00** **Kontra** (5, 6/10) – serial sens. Wlk. Brytania/USA 2020
- 21:35** **Symfonia u mierzanin** – dramat obycz. Niemcy 2024
- 00:30** **Fale** – melodramat USA/Kanada 19, wyk. Lucas Hedges

ROMANCE TV

- 12:25** **Rosamunde Pilcher: Śniadanie u Tessy** – dramat obyczajowy Niemcy 2024
- 14:20** **Doktor Herz i doktor Holly: Diagnoza „nowy start”** – dramat obycz. Niemcy 2023
- 16:15** **Doktor Herz i doktor Holly: Matczyne uczucia** – dramat krym. Niemcy 2023
- 18:05** **Górcy ratownicy**
- 19:00** **Górski lekarz** (12/15)
- 20:00** **Inga Lindström: Na zawsze Vickerby** – film obycz. Szwecja/Niemcy 2007
- 21:55** **Latno nad jeziorem Garda** – romans Niemcy 2022
- 23:50** **Górski lekarz** (12/15)

CANAL+ PREMIUM

- 08:30** **Wolna krowa** – film krótkom. PL 23 (30 min)
- 09:00** **Larp** – film krótkom. Polska 2014 (95 min)
- 10:35** **Miasto w blasku** ****** **święt** – komedia Wlk. Brytania 2025 (90 min)
- 12:05** **Przybieżeli** – film krótkom. PL 2024 (30 min)
- 12:35** **Masz ci los!** – komedia ******* Polska 2023 (90 min)
- 14:05** **Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (4, 5/9)
- 15:10** **Yintah** – film dok.
- 17:15** **Hollywood Buzz** (41)
- 17:45** **Lapin, Chopin!** ******* – dramat obyczajowy Polska 2025 (130 min)
- 20:00** **Oksperyment: Odsiadka** (3) – serial dok.
- 20:50** **Making of C+**
- 21:00** **Misdirection** ****** – thriller USA 2026, reż. Kevin Lewis (90 min)
- 22:30** **Stara wariatka** ****** – horror Argentyna/Hiszpania 2025 (95 min)
- 00:05** **Niezniszczalna** – film sens. Wlk. Bryt./Chorw./USA 2024 (100 min)
- 01:45** **Pani od polskiego** ******* – dramat obyczajowy Polska 2025 (120 min)

TVN FABUŁA

- 08:45** **Papiery na szczęście**
- 09:50** **Przepis na życie**
- 10:50** **Szpital św. Anny** (9/26)
- 11:50** **Prawo Agaty VII** (3, 4)
- 13:50** **Teraz albo nigdy! II** (1/13)
- 14:50** **19+** – serial fab. -dok.
- 15:25** **Papiery na szczęście**
- 16:30** **Po drugiej stronie kamery** – serial dok. Polska 17
- 17:35** **Razem czy osobno?** – komedia romant. USA 2015
- 19:25** **Na Wspólnej XXIV**
- 20:00** **Incepcja** – film sens. USA/Wlk. Brytania 2010
- 23:15** **Epidemia** – film sens. USA 95, wyk. Dustin Hoffman

AMC

- 10:05** **Nie moje życie** – thriller Kanada/USA 2006
- 11:50** **Żreback** – dramat obycz. USA 05, reż. Yelena Lanska
- 13:45** **Pokerzyści** – film sens. USA 2003, reż. Damian Nieman
- 15:40** **Miłość w Nowym Jorku** – dramat miłosny USA 2000
- 17:40** **Płonąca pułapka** – dramat obyczajowy USA 2004
- 20:05** **Elektra** – film sensacyjny USA/Kanada/Szwajcaria 2006, reż. Rob Bowman
- 22:00** **Zjawa** – film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
- 01:00** **Za ciemem** – film akcji USA/Hongkong/Aruba 1998

AXN

08:50 Agenci NCIS X (18/24)
09:50 Castle III (6,7/24)
11:45 Detektyw Monk (8,9/13)
13:40 Rekrut V (19,20/22)
15:35 FBI: International II (6,7/22) - serial akcji USA 2022
17:20 Castle III (8,9/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (10,11/18)
21:05 Agenci NCIS XX (4/22)
22:00 Agenci NCIS: Hawaje (15/22) - serial krym. USA 2021
22:55 Castle III (8,9/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (10,11/18)

EPIC DRAMA

08:30 Lekarze na start
09:15 Agenci NCIS XVI (12/24)
10:05 Wszystkie stworzenia duże i małe II - serial obycz.
11:15 Poirot VIII (2/2)
13:30 Lekarze na start
14:15 Agenci NCIS XVI (12/24)
15:05 Panna Scarlet i komisarz
16:10 Sprawy pana Booka
17:15 Poirot IX (1/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (13/24)
21:00 Agatha i morderstwa o północy - film krym. Wlk. Bryt. 20, reż. Joe Stephenson
23:00 Poirot: Kurtyna XIII (5/5)
01:00 Agenci NCIS XVI (13/24)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (11)
08:35 Dorota was urządzi V (5,6/12) - serial dok. Polska 16
10:05 nie opuszczę Cię aż do ślubu (8, 1) - reality show
11:30 Ugotowani (7, 8)
13:35 Kuchenne rewolucje (10, 4) - reality show Polska 23
15:40 Ukryta prawda (21/60)
16:40 Jestem z Polski VII (10,8)
18:45 Kuchenne rewolucje (11, 12) - reality show Polska 24
20:50 Bitwa o gości (2) - reality show Polska 2023
21:50 Jestem z Polski VIII (7,9)
23:50 Apetyt na miłość (4, 4)

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V (3)
09:15 Fani czterech kótek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4937)
18:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (8) - magazyn
19:00 Mobilni mechanicy (2)
19:45 Po raz trzeci! Sprzedane
20:30 Zawodowi handlarze (2)
21:15 Z drugiej ręki (2)
22:00 Raport Turbo (4937)
22:20 Mobilni mechanicy (6)
23:05 Wojny samochodowe (2)

BBC FIRST

08:40 Lewis II (8/8)
09:45 Ojciec Brown V (14/15)
10:45 Śmierć pod palmami
11:50 Powrót do raję (3/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (3/10)
15:50 Lewis II (8/8)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami (6/8) - serial kryminalny
21:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:00 Zbrodnie Saint-Pierre
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VIII (16/22)
09:10 9-1-1 VIII (17/18)
10:05 Kości IX (14,15/24)
11:55 FBI (15,16/22)
13:45 Castle III (9,10/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (9/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (22,23/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
22:00 Genialna Morgan (10/13)
22:55 Tropiciele III - serial krym.
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami (22/24) - serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VII
12:00 Tu jest pięknie VI (12/12)
12:45 Nieoczyszczone miejsca III
13:55 House Hunters (6, 7)
15:05 Mieszkanie na miarę
17:00 Polowanie na ogród IX
18:10 Weekendowa metamorfoza (4, 5) - reality show
20:05 Dorota was urządzi
21:35 Zróbmy sobie dom (2)
22:35 House Hunters (12, 1-3)
00:45 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

12:30 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - program rozrywkowy
13:35 Wielkie projekty VII
14:35 Dysleksja: rewolucja Jamiego Olivera - film dok.
15:40 Bake off: zawodowcy (8)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonalści (18)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia (1) - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (2)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywkowy.
21:00 Wielkie Taneczne show
23:50 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia (1) - serial dok.
00:55 Bake off: zawodowcy (8)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (7,8/24)
08:55 Przyjaciele V (24,1-5/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (5-10/24)
14:30 Dwóch i pół II (9-12/24)
16:30 Przyjaciele VI (6-11/25) - serial komediowy USA 1999
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (11-16/24) - serial kom. USA 2015, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL IV (2,3/12)
23:05 Comedy Club (2, 3)
00:05 Miasteczko South Park XII (4,5/14)
01:00 Pracoholicy III (15/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VI (11)
09:25 Rodzinka.pl
10:05 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (5/13)
11:25 Ojciec Mateusz 34 (7)
12:20 Pan Mama (7/20)
12:55 Zaraz wracam II (40)
13:30 Ojciec Mateusz XXIII
14:25 Słowa od serca (12)
14:30 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VI (12)
16:20 Na sygnale (20,21)
17:25 Ranczo II (6,7/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII
20:30 Komisarz Alex XXV (1)
21:30 Ranczo II (8,9/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIII (13)

CANAL+ KUCHNIA

14:25 ABC gotowania - kuchnia turecka (10) - mag.
14:55 Zgrillowani (7, 8)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (3)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (21, 22)
17:50 Jamie Oliver (21, 22)
18:45 m jak mięso (3)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (5)
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Jamie Oliver
21:15 Anthony Bourdain XI
00:55 Jakubiak rozgryza... (2)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: transformacje (4) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wielkie domy do liftingu (6) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (24)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (5) - reality show
16:00 Daleko od miasta XI (4,5)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (6) - reality show
20:10 Daleko od miasta XII (3)
21:00 Cudotwórcy VII (25)
22:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew - serial dok.

PLANETE+

13:45 Wytwórz i wyslij (3/4)
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże kolejną IX (5/7) - serial dok.
16:55 Na targach świata II
18:00 Świat z góry
18:40 Ludwik XIV, król tajnych agentów - serial dok.
19:45 Ramzes II. 66 lat panowania (1/3) - serial dok.
20:50 Niezwykłe podróże kolejną VI (5/5) - serial dok.
22:00 Czarny Dzik Zachód
23:10 Cel: zatrzymać ludobójstwo - serial dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (3/8)
10:00 Klan z Alaski III (4/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (5/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kótek II
13:00 Nagi instykt przetrwania V (8,9/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (8)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (15,16/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Gorączka złota XVI (14)
22:00 Złoto drwali II (5/8)
23:00 Morze złota XII

TVP HISTORIA

14:00 Królowie
14:35 Stawka większa niż życie (9) - serial wojenny
15:40 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru (10)
18:30 Encyklopedia II wojny światowej (53)
19:15 Flesz historii (752)
19:40 Królowie
20:15 07 zgłoś się
21:15 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (9/10) - serial dok.
22:15 Fundusz Obrony Narodowej - film dok. Polska 25
23:25 Sensacje XX wieku

HISTORY

10:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (9/10) - serial dok.
11:15 Pogromca tajemnic III
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Gwiazdy lombardu XIII
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata V (1/18)
16:15 Pogromca tajemnic III
17:10 Zabić dyktatora (3/6)
18:10 Starożytni kosmici II
20:00 Komandosi kontra naziści (3) - serial dok.
21:00 Na lodowym szlaku XII
22:00 Sekretne życie seksualne Hitlera (4/4) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania II (2) - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (3,4) - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (4/5) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (9/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (9/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Największe katastrofy budowlane III (7/10)
22:00 Premiera: Australijskie megametro (1/4) - serial dok.
23:00 Miasta w liczbach (2/8)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (33,34,35,36/46) - serial dok.
12:00 Superfabryki (6/8)
13:00 Poszukiwacze historii IV
14:00 Prawdziwe złoto. Ludzie, którzy stworzyli nazizm (2,1/6)
16:00 Kryptonim szef VIII (8,1/10) - serial dok. USA 2017
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów
22:00 Militaryny top 10 (1,2/10)
00:00 Starożytni kosmici XV
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (3)

BBC EARTH

11:20 Wyspy Atlantyku
12:20 Błękitna planeta (4/8)
13:25 Fenomeny współczesnego życia III (4/5) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Wszczęświat (5/5)
17:35 Wyspy Atlantyku
18:35 Błękitna planeta: morze trosk - film dok. 2001
19:45 Dzikie połow (3/8)
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV (3) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Michael Mosley: sekrety naszych zakupów - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

13:30 II wojna światowa: cena imperium (3/13) - serial dok.
14:35 Zaginięte tajemnice piramid (2/2) - serial dok.
15:35 Tajemnice mumii
16:35 Rzymianie, ukrzyżowanie i kości - film dok.
17:45 Tajne bazy nazistów III (3/6) - serial dok. Kanada 2023
18:40 Wojna światowa: 1914-1945 (5/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (3/13) - serial dok.
20:55 Królowe areny: kobiety-giadiatorki - film dok.
22:10 Cienna strona starożytnej Grecji (2) - serial dok.

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 6 marca 2026 | Redaktorka prowadząca Katarzyna Fryc

GDDKiA skieruje kierowców na starą trasę?

Droga za miliard zaczęła pękać

Kierowcy jadący w stronę Zakopanego mogą w najbliższych miesiącach ponownie utknąć w Klikuszowej. Jeśli uszkodzony odcinek nowej zakopianki w Rdzawce będzie wymagał poważniejszego remontu, ruch może zostać tymczasowo skierowany na starą trasę.

Piotr Starmach

Minął ponad miesiąc od momentu, gdy na nowej zakopiance w rejonie Rdzawki pojawiły się niepokojące pęknięcia nawierzchni. Stan jednej z najdroższych inwestycji drogowych w Polsce, oddanej do użytku zaledwie półtora roku temu, wciąż pozostaje pod znakiem zapytania.

Mimo upływu czasu drogowcy nadal nie wiedzą, co doprowadziło do uszkodzenia drogi. Co więcej, do dziś nie rozpoczęto nawet badań podłoża.

Niesprzyjająca aura

Powód jest jeden: niesprzyjająca aura. – Cały czas był mróz, więc przy takich warunkach żadnych badań nie da się wykonać. W gruncie nadal utrzymują się ujemne temperatury. Dopiero gdy pogoda się ustabilizuje, będziemy mogli sprawdzić, co się wydarzyło – mówi Kacper Michna, rzecznik prasowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Krakowie.

Jeszcze na początku stycznia nawierzchnia nie budziła żadnych zastrzeżeń. Zaledwie kilka dni później, w rejonie węzła Obidowa, pojawiły się trzy poprzeczne pęknięcia. Powstały uskoki o wysokości kilku centymetrów, rozciągające się na odcinku kilkuset metrów.

Na pierwszy rzut oka zmiany nie wydają się duże. Jednak przy prędkościach dochodzących do 100 km/h nawet niewielka różnica poziomów oznacza poważne zagrożenie. Kierowcy zaczęli zgłaszać wyraźne uderzenia podczas przejazdu przez uszkodzony fragment drogi. W odpowiedzi GDDKiA natychmiast wprowadziła ograniczenie prędkości do 70 km/h.

Problem jest tym bardziej poważny, że chodzi o trasę wybudowaną za blisko miliard złotych. Odcinek z Rdzawki do Nowego Targu powstawał przez niemal czte-

• Na zakopiance w Rdzawce pojawiły się trzy poprzeczne pęknięcia w okolicy węzła Obidowa

FOT. GDDKIA
W KRAKOWIE

ry lata i miał definitywnie rozwiązać problem korków na starej zakopiance, zwłaszcza w rejonie Klikuszowej.

– Jak tylko pogoda pozwoli, od razu sprawdzimy, co się wydarzyło. Dopiero po tym będziemy mogli określić, co trzeba zrobić i jak długo potrwać naprawy – zapowiada Michna.

Pilny remont

Drogowcy podkreślają, że dopóki grunt pozostaje zamrożony, to wykonanie badań geotechnicznych nie ma sensu. W takich warunkach nie da się wiarygodnie ocenić stabilności podłoża ani ustalić, czy doszło do jego osiadania lub przemieszczenia. Specjaliści wskazują, że najbardziej prawdopodobną przyczyną jest połączenie silnych mrozów i odwilży. Woda zgromadzona w podbudowie drogi zamraża, zwiększając swoją objętość, a następnie – podczas ocieplenia – traci stabilność. To prowadzi do nierównomiernego osiadania konstrukcji.

– Jeśli jeden fragment podłoża osiada szybciej niż sąsiedni, powstaje wyraźny uskoki. Równa linia pęknięcia wskazuje, że pod nawierzchnią przebiega granica stref o różnej nośności lub zagęszczeniu. Niewykluczone, że problem pogłębiło niedostateczne zagęszczenie podbudowy,

które często ujawnia się dopiero po pierwszej ostrej zimie – tłumaczy nam przedstawiciel jednej z firm drogowo-budowlanych na Podhalu.

Dodatkowym czynnikiem może być flisz karpacki – charakterystyczne dla tego regionu podłoże, złożone z warstw skał o różnej wytrzymałości. Takie podłoże jest szczególnie wrażliwe na zmiany temperatury i wilgotności.

Między Rdzawką a Klikuszową

Na razie jednak są to jedynie przypuszczenia. Oficjalna diagnoza będzie możliwa dopiero po przeprowadzeniu badań. Kiedy zostaną przeprowadzone? Tego wciąż nie wiadomo. Wedle obecnych prognoz mróz nocą utrzyma się na Podhalu przynajmniej do połowy marca.

Największą niewiadomą pozostaje zakres przyszłych prac. Jeżeli okaże się, że uszkodzenie dotyczy wyłącznie nawierzchni, naprawa może potrwać stosunkowo krótko. Jeśli jednak problem obejmuje głębsze warstwy konstrukcji drogi, konieczna może być poważniejsza ingerencja, włącznie z częściową przebudową odcinka.

W takim scenariuszu kierowcy będą musieli przygotować się na poważne utrudnienia. Drogowcy nie wykluczają, że podczas prac ruch zostanie ograniczony do jednej jezdni, a w skrajnym przypadku tymczasowo skierowany na starą zakopiankę – na odcinku między Rdzawką a Klikuszową.

To fragment drogi, który przez lata należał do najbardziej problematycznych na całej trasie pod Tatry. Trzykilometrowy kręty odcinek wznoszący się miejscami na wysokość około 800 m n.p.m., przed oddaniem nowej zakopianki potrafił skutecznie sparaliżować ruch w obu kierun-

kach. Przejazd zajmował tam niekiedy nawet półtorej godziny – zarówno w sezonie letnim, jak i zimowym.

Główną przyczyną był zlokalizowany w Klikuszowej węzeł z sygnalizacją świetlną. Ta niewielka miejscowość pod Nowym Targiem była jednym z najbardziej zatłoczonych punktów na całej trasie z Krakowa pod Tatry. W okresach wzmożonego ruchu korki sięgały miejscowości oddalonych o kilkanaście kilometrów.

Naprawa przed majówką

Czas działa na niekorzyść drogowców. Nawet jeśli badania rozpoczną się w najbliższych tygodniach, sama naprawa może potrwać długo. Niewykluczone, że pełnej funkcjonalności nowej zakopianki nie uda się przywrócić aż do tegorocznej majówki.

To byłoby fatalną wiadomością dla tysięcy turystów, którzy w długi weekend majowy zamierzają odwiedzić polskie góry. Początek maja od kilku lat należy bowiem do najbardziej intensywnych okresów w całym roku. W ciągu kilku dni Zakopane, Kościelisko i okoliczne miejscowości przeżywają prawdziwe oblężenie, a oblężenie hoteli i pensjonatów często sięga stu procent.

Dla wielu lokalnych przedsiębiorców majówka ma dziś większe znaczenie niż ferie zimowe – to moment, który wyznacza finansowy początek sezonu i pozwala odrobić straty po spokojniejszych miesiącach. Tymczasem wielogodzinne zatory na drodze prowadzącej pod Tatry mogą zniechęcić część turystów do przyjazdu, zwłaszcza tych, którzy decyzję podejmują w ostatniej chwili.

Nowych pęknięć nie ma

Ale są i dobre wiadomości: mimo kolejnych fal mrozu i odwilży sytuacja na nowej zakopiance nie uległa pogorszeniu. Drogowcy nie odnotowali nowych pęknięć ani pogłębiania się istniejących uszkodzeń.

– Nie mamy informacji o podobnych uszkodzeniach w innych miejscach tej trasy. Problem dotyczy tylko tego konkretnego odcinka – podkreśla Michna.

To oznacza, że nie ma na razie sygnałów wskazujących na wadę całej inwestycji.

Przypomnijmy: za budowę 16-kilometrowego odcinka nowej zakopianki z Rdzawki do Nowego Targu odpowiada polska firma Interco z Zawiercia. Trasa wciąż objęta jest gwarancją wykonawcy. To oznacza, że wszelkie naprawy i remonty nawierzchni mają być przeprowadzone na koszt firmy. ●

Odcinek z Rdzawki do Nowego Targu powstawał przez cztery lata i miał definitywnie rozwiązać problem korków na starej zakopiance

Nowy biskup koszaliński

Pomagajmy też obcym!

Kościół nie jest po to, by bronić swojego poczciwego miejsca na scenie obok aktorów społecznych, a tym bardziej politycznych – mówił podczas ingresu w ubiegłą sobotę biskup Zadarko.

Janusz Jaros

Biskup Krzysztof Zadarko od maja ub.r. pełnił funkcję administratora diecezji, po tym jak dotychczasowy biskup koszalińsko-kołobrzeski Zbigniew Zieliński został metropolitą poznańskim. Podczas ingresu biskup Zadarko dziękował za powołanie papieżowi Leonowi XIV. Decyzja Watykanu została podana przez Nuncjaturę Apostolską w Polsce 2 lutego. W ingresie 28 lutego uczestniczyli m.in. polscy hierarchowie Kościoła katolickiego oraz nuncjusz apostolski arcybiskup Antonio Filipazzi.

JESTEŚMY BOGACI

Biskup Zadarko w Konferencji Episkopatu Polski jest przewodniczącym Rady ds. Migrantów i Uchodźców. Wielokrotnie stawał w obronie uchodźców. Podkreślał potrzebę pomagania każdemu człowiekowi, niezależnie od jego koloru skóry, wyznania czy pochodzenia, bo „Jezus zrobiłby tak samo”.

Tak samo mówił podczas swojego ingresu w koszalińskiej katedrze. Biskup Zadarko, wskazując na osiągnięty teraz przez Polskę dobrobyt, ostrzegł przed „infantylnym zafascynowaniem dobrobytem” połączonym z odreagowaniem kompleksu, że „wreszcie nie musimy mieć kompleksów biednych ludzi ze Wschodu, ciągle spoglądających na bogatych na Zachodzie”.

W kazaniu podczas ingresu biskup Zadarko powoływał się na Jana Pawła II. – Jan Paweł II, próbując nam przewodzić w budowaniu nowej Polski, tu w Koszalinie wołał 1 czerwca 1991 roku, abyśmy nie zapomnieli o dekalogu. Przestrzegal przed postawami konsumpcjonistycznymi. Uważał, że należy przed tym przestrzegać również społeczeństwa biedne, a my wtedy byliśmy bardzo biedni i mało kto wiedział, że stoimy wobec nieznanego wcześniej pokus.

• **28 lutego br. Biskup Krzysztof Zadarko podczas ingresu do Katedry Niepokalanego Poczęcia NMP w Koszalinie**

FOT. PAP/PIOTR KOWALA

Biskup cytował dalej Jana Pawła II: – Nigdy nie trzeba w taki sposób dążyć do dóbr materialnych, ani w taki sposób ich używać, jak gdyby były one celem same w sobie. Dlatego też reformie gospodarczej, jaka się dokonuje w naszym ojczyźnie, powinien towarzyszyć wzrost zmysłu społecznego i coraz bardziej powszechna troska o dobro wspólne.

– Zauważanie ludzi najbardziej potrzebujących, a również życzliwość dla cudzoziemców, którzy przyjeżdżają tutaj w poszukiwaniu chleba – apelował biskup Zadarko, słowami Jana Pawła II.

NAJMNIEJ RELIGIJNA DIECEZJA

Diecezja koszalińsko-kołobrzeska to najmniej religijna, obok diecezji szczecińsko-kamieńskiej, diecezja w Polsce. Nawiązując do tego, biskup Zadarko apelował do duchowieństwa, by „prowadzili wiernych do świętości, która jest wyjściem do wszystkich, nawet do obcych i nawet do grzesznych”. Podkreślał, że „ofiarna dobroć, humanitarna wrażliwość, uprzejmość, gościnność i życzliwość nie muszą być motywowane przeciw religią”. – Świat zna mnóstwo filantropów i altruistów, którzy są ateistami i agnostykami katolicyzmu – przypominał.

Nawiązał do słów Ewangelii: „Czyż i poganie tak nie czynią”? – To słowa, które usłyszeliśmy dzisiaj z ust samego Jezusa Chrystusa. Prowokacyjne. Nie pozostawiają jednak żadnych wątpliwości. Sama pobożność nie wystarczy do zbawienia, jeśli nie towarzyszy jej miłość i dobroć w dającej się zamknąć w pojęciu humanitarnej wrażliwości – mówił duchowny.

Zdaniem biskupa Zadarko Kościół nie powinien wkraczać w politykę. – Kościół nie jest po to, by bronić swojego poczciwego miejsca na scenie obok aktorów społecznych, tym bardziej politycznych. – Nawet jeśli ma za sobą wielkie zasługi i świadectwo niezwykłych życiorysów wiernych świętych, wynoszonych na ołtarze. W naszych czasach należy wołać o to najważniejsze: o miłość. Tylko ona rozbraja, podnosi, ocala godność, chroni przed ateistyczną diabelską dialektyką: swój, obcy, wróg, przyjaciel. Miłość bez oglądania się na sprzymierzeńców i szukania w zamian przywilejów.

MIŁOŚĆ BOGA

Biskup Zadarko ubolewał nad „zawężaniem odruchów serca tylko dla swoich”. Krytykował rozumowanie, jakoby „obcy, zwłaszcza spoza Unii Europejskiej, z innej kultury i religii nie zasługują na serdeczne przyjęcie, bo w kolejkę po kromkę chleba najpierw obsługujemy naszych głodnych”. – Świętość w języku hebrajskim jest bliska pojęciu inności. Zaczyna się, gdy przekraczamy granicę znaczoną więzami krwi, przyjaźni i pospolitej znajomości.

Miłość Boga, źródła świętości jest bezwarunkowa i zawsze pozostaje wierna wobec każdego człowieka, niezależnie od jego rasy, pochodzenia, płci, przekonań i jest bezwarunkowa, wierna i hojna.

– Można budować zasady chrześcijańskiej społecznej miłości roztropnie, wyznaczając reguły bezpieczeństwa i trwałości kultury tam, gdzie pojawia się na horyzoncie niebezpieczeństwo utraty życia, niepokoju, bałaganu czy nawet wojny. Od tego mamy mądre, rozropne służby. To trudne, ale możliwe. Nazywa się to kulturą spotkań i gościnności.

Biskup Zadarko przestrzegal również przed zachłystaniem się utopią doczesności, przed odciąganiem człowieka od perspektywy wieczności, poprzez fascynację postępowaniem i nowoczesnością. – Świat zafascynowany sztuczną inteligencją popycha ludzi w coraz większą nieracjonalność, brak logiki. Powoli zaczynamy się gubić, czy to, co widzimy i czytamy, jest prawdziwe. Czy to przyszło jako dzieło sztucznej inteligencji? Ten chaos poznawczy sprawia, że człowiek przestaje myśleć zdroworozsądkowo (...). Coraz bardziej odczuwa się i zdumiewa, że świat idzie w kierunku zabobonu.

Zdaniem duchownego „ucieczka od chrześcijaństwa i kościoła popycha wielu ludzi do gabinetów psychiatrów, psychoanalityków, psychoterapeutów – i to od dziecka – w poszukiwaniu spokoju, równowagi, mądrości i przewidywalnego sensu życia”. ●

Biskup Krzysztof Zadarko

• Urodził się 2 września 1960 r. w Słupsku. Święcenia kapłańskie przyjął w 1986 r. W l. 1982-86 studiował teologię w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie i filozofię w Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie-Paradyżu. W kolejnych latach (1987-90) homiletykę na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W 2008 r. obronił doktorat z homiletyki na UKSW w Warszawie.

• Był wikariuszem w parafii katedralnej w Koszalinie i nauczycielem religii w Liceum Plastycznym. Wykładowcą homiletyki i zastosowania mass mediów w duszpasterstwie w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie. Dyrektorem koszalińskiej diecezjalnej rozgłośni radiowej (1992-94), dyrektorem Wydziału Duszpasterskiego (1995-2007) i rzecznikiem prasowym kurii biskupiej (2005-07). W l. 2007-09 pracował w Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii. W 2009 r. papież Benedykt XVI mianował go biskupem pomocniczym diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej.

• W Konferencji Episkopatu Polski bp Zadarko pełni funkcję przewodniczącego Rady ds. Migrantów i Uchodźców i delegata KEP ds. Imigracji. Jest też członkiem Zespołu przy Delegacie KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34423288

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newslettery

O ROLI SCWEW W LOKALNEJ EDUKACJI

Wsparcie, które działa

Szkoła i przedszkole coraz rzadziej są dziś miejscami jednorodnymi. W jednej sali spotykają się dzieci o różnych możliwościach, tempie pracy, doświadczeniach i potrzebach. Dla wielu nauczycieli i dyrektorów to codzienność, która wymaga nie tylko wiedzy, ale także elastyczności, wsparcia i współpracy.

Właśnie w tym obszarze coraz większą rolę odgrywają rozwiązania systemowe nastawione na realną pomoc. Dostępna szkoła i przedszkole stają się praktyką, która musi zmierzyć się z rzeczywistością klas i grup, ograniczeniami kadrowymi i oczekiwaniami rodziców. Lokalne szkoły i przedszkola stają przed pytaniem nie tyle „czy”, ale „jak” skutecznie wspierać dzieci o zróżnicowanych potrzebach, nie tracąc przy tym jakości nauczania dla całej grupy.

Odpowiedzią na te wyzwania są działania prowadzone przez Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Zespole Szkół Specjalnych Nr 23 im. Janusza Korczaka w Częstochowie, które koncentruje się na wzmacnianiu kompetencji szkół i przedszkoli. Idea centrum opiera się na partnerskiej współpracy i towarzyszeniu placówkom w procesie zmian. To podejście, które coraz częściej spotyka się z pozytywnym odbiorem środowiska edukacyjnego.

Działania SCWEW w Częstochowie realizowane są w ramach przedsięwzięcia grantowego prowadzonego przez Gminę Miasto Częstochowa i współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego. Projekt „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą” wpisuje się w Działanie 01.06 „Edukacja włączająca”.

SCWEW działa na styku teorii i praktyki. Z jednej strony opiera się na aktualnej widzy pedagogicznej i psychologicznej, badaniach prowadzonych na całym świecie, z drugiej – uwzględnia realne warunki pracy szkół. Wsparcie kierowane jest do nauczycieli, specjalistów, dyrektorów oraz rodziców. Kluczowe znaczenie ma tu zrozumienie, że edukacja włączająca dotyczy całej społeczności szkolnej.

SCWEW to interdyscyplinarny zespół specjalistek, składający się z liderki centrum oraz czterech ekspertek posiadających doświadczenie w pracy z dziećmi, nauczycielami i szkołami ogólnodostępnymi. Zespół łączy kompetencje z zakresu pedagogiki specjalnej, psychologii oraz praktyki szkolnej, co pozwala na kompleksowe podejście do zgłaszanych potrzeb. Zakres działań centrum obejmuje m.in. konsultacje, superwizje, szkolenia specjalistyczne dla zespołów nauczycielskich oraz pomoc w organizacji pracy szkoły. Istotnym elementem jest funkcjonowanie wypożyczalni sprzętu specjalistycznego, dzięki czemu możliwe jest korzystanie przez placówki objęte wsparciem z narzędzi i materiałów dydaktycznych, które można wykorzystać bezpośrednio w codziennej pracy z uczniami. Dzięki temu wsparcie nie kończy się na teorii, ale przekłada się na konkretne działania w klasie.

W projekcie uczestniczą wybrane przedszkola i szkoły ogólnodostępne z Częstochowy, które we współpracy z zespołem SCWEW rozwijają praktyczne rozwiązania w zakresie edukacji włączającej. Należą do nich: Miejskie Przedszkole Nr 4 im. Jana Brzechwy,

Miejskie Przedszkole Nr 8, Szkoła Podstawowa Nr 20, Szkoła Podstawowa Nr 35, Szkoła Podstawowa Nr 52 im. Małego Powstańca.

Wspólna analiza trudnych sytuacji, możliwość konsultacji i długofalowe towarzyszenie w zmianach pozwa-

lają stopniowo budować większą pewność zawodową. Zmienia się nie tylko podejście do pracy z pojedynczym uczniem, ale także sposób funkcjonowania całego zespołu szkolnego.

Równie ważna jest perspektywa rodziców. Dla wielu z nich kontakt z centrum oznacza lepsze zrozumienie potrzeb dziecka oraz jasną informację, jakie formy wsparcia są możliwe nie tylko szkole ale i na poziomie lokalnym. Zamiast poczucia bezradności pojawia się współpraca i dialog, co ma bezpośredni wpływ na funkcjonowanie dziecka w środowisku edukacyjnym.

SCWEW nie zastępuje poradni psychologiczno-pedagogicznych ani nie konkuruje z ofertą szkoleniową ośrodków doskonalenia. Jego rolą jest towarzyszenie szkołom w praktycznym wdrażaniu edukacji włączającej, krok po kroku, w oparciu o lokalny kontekst. Zamiast jednorazowych rekomendacji pojawia się

proces, w którym szkoła może testować rozwiązania, modyfikować je i otrzymywać wsparcie na kolejnych etapach.

Warto wspomnieć o sieci współpracy i samokształcenia, która tworzy przestrzeń do regularnej wymiany doświadczeń między nauczycielami i specjalistami z różnych placówek. Spotkania sieci mają umożliwiać omawianie realnych problemów z praktyki szkolnej, wspólne poszukiwanie rozwiązań oraz uczenie się od siebie nawzajem.

Działania SCWEW pokazują, że edukacja włączająca nie jest rozwiązaniem „dla nielicznych”, lecz podejściem, które wspiera wszystkich uczniów i jednocześnie zmniejsza obciążenie nauczycieli. Lepsza organizacja pracy, większa elastyczność i jasne strategie reagowania przekładają się na większy spokój i poczucie kompetencji w klasie.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego **Rzeczpospolita Polska** **Dofinansowane przez Unię Europejską**

MOC różnorodności

PRZYJAZNA I DOSTĘPNA SZKOŁA

Kampania społeczna realizowana w ramach Projektu Grantowego „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą”

- Razem mamy MOC**
Szkoła/przedszkole to: uczniowie/dzieci, nauczyciele, rodzice, specjaliści i instytucje wspierające
Współpraca pomaga tworzyć najlepsze przedszkole i najlepszą szkołę.
- MOC w różnorodności**
Dzieci i uczniowie są różni. Mają różne potrzeby i różne sposoby uczenia się. Różnorodność pomaga uczyć się lepiej.
- poMOC w dostępności**
Dostępna szkoła wspiera każde dziecko i każdego ucznia, usuwa bariery, dostosowuje nauczanie.
- Sprzęt poMOCny w edukacji**
Specjalistyczny sprzęt i pomoce wspierają naukę, pomagają w komunikacji, ułatwiają zrozumienie. Dzięki nim dzieci i uczniowie lepiej się uczą.
- MOC relacji**
Dobre relacje: budują poczucie bezpieczeństwa, pomagają w nauce, wspierają rozwój dzieci. Dobre relacje są ważne.
- Przedszkole i szkoła jest dla wszystkich!**
Każdy jest ważny! Każdy ma prawo do najlepszej edukacji i wsparcia.

KIM JESTEŚMY?
Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą
Wspieramy szkoły, przedszkola, nauczycieli, rodziców, uczniów i dzieci.

Zespół Szkół Specjalnych Nr 23 im. Janusza Korczaka w Częstochowie
ul. Legionów 54, 42-202 Częstochowa
34 324 18 38 | 798 311 210
scwev@zss23korczak.edu.pl

SCWEW Częstochowa

– Przed ołtarzem będziemy odmawiać pacierz, a tu możemy się spotkać z panem Bąkiewiczem – odpowiada radny, kiedy go pytam, czy kościelna sala to dobre miejsce na polityczny wiec.

Grzegorz Walczak

Sznur samochodów na parafialnym parkingu. Ludzie – głównie starsi – tłoczą się w wejściu do sali teatralnej parafii p.w. św. Jadwigi Królowej na osiedlu Słoneczne Wzgórze w Kielcach.

– „Kodziarka” prowokuje – ostrzega lysiejący mężczyzna w kamizelce Ruchu Obrony Granic.

Jest wtorek 17 lutego, kilka minut przed godziną 18. W sali jest 150, może 200 osób. Na miejsce siedzące nie ma już szans, ba – do środka nie da się wejść. Na razie spotkanie, które zorganizował Klub „Gazety Polskiej”, się opóźnia.

NIE DLA WSZYSTKICH

Ludzie szukają wzrokiem „kodziarki”, która ma ich prowokować. Robi się nerwowo.

– Zadymiarzy nie potrzebujemy! Zadymiarze mają swój teren! – krzyczy przez mikrofon Urszula Łukaszyk, przewodnicząca Klubu „Gazety Polskiej” Kielce-Centrum. Opowiada, że policja już została wezwana.

– Wojda pewnie kogoś wysłała, żeby zakłócili – mówi mężczyzna w marynarce w kracie, który stoi obok mnie. Ma na myśli prezydentkę Kielc Agatę Wojdę z Koalicji Obywatelskiej, na sali nazywanej „Komuną Obywatelską”.

– Kto to? – pytam o kobietę, która miała zakłócić spotkanie.

– Pewnie jakaś esbeczka z Warszawy – odpowiada nie bez złośliwości.

Przyjeżdża policja. „Wyprowadzić! Wyprowadzić!” – krzyczą ci policjanci – ubolewa mężczyzna w marynarce.

– Się szczypią ci policjanci – ubolewa mężczyzna w marynarce.

Gdy mówię mu, że to spotkanie otwarte, odpowiada: – Na drzewo! Albo do KOD-u!

Policjanci wyprowadzają 71-letnią kobietę, a sala bije im brawa, krzycząc: „Dziękujemy!”.

Małgorzata Perkowska-Kiepas, rzeczniczka Komendy Miejskiej Policji w Kielcach, powie mi później, że interwencja była na zgłoszenie organizatora. – Dotyczyła pani, która miała zakłócać spotkanie. Policjanci, aby nie doprowadzać do eskalacji, w sposób bezpieczny wyprowadzili ją ze spotkania – stwierdzi policjantka. Kobieta dostała wezwanie na komendę, a policja zdecyduje, czy skończy się na pouczeniu.

LUDZIE BUCZĄ

Spotkanie wreszcie się zaczyna. Robert Bąkiewicz pozdrawia Telewizję Republika. Gdy mówi o TVP w likwidacji, ludzie buczą. Uspokajają się, gdy słyszą, że „żyjemy w czasach przełomu” i „walczyliśmy o niepodległość”.

– To, co się dzieje w Polsce – rozkręca się szef samozwańczego Ruchu Obrony Granic – ta emanacja politycznego bez-

• 17 lutego br., sala teatralna Kościoła św. Jadwigi Królowej. Spotkanie z dr. Oskarem Kidą (konstytucjonalistą) i Robertem Bąkiewiczem (szefem Ruchu Obrony Granic)

FOT. WOJCIECH HABBAS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Robert Bąkiewicz grzmiał o „wk*** narodzie”

Polityczny wiec w parafii

prawia, z którym mamy teraz do czynienia poprzez rząd...

– Komunistów! – ktoś z sali kończy za niego.

A Bąkiewicz dalej opowiada, że polityczny bezprawie musi się spotkać z konkretnym oporem. – Przez ponad dwa lata, kiedy rządził banda Tuska, zmusiliśmy ich, żeby wstrzymać politykę migracyjną, żeby na granicy polsko-niemieckiej postawiono polską straż graniczną! – mówi. I nawołuje do zbierania przed kościołem podpisów za obywatelską inicjatywą ustawodawczą przeciw Paktowi Migracyjnemu. Ostrzega, że za kilka lat nasze miasta będą przypominać ulice Brukseli, Berlina, Londynu: – Ataki, szczególnie na kobiety i dzieci staną się codziennością!

Przekonuje, że w Sztokholmie kobiety już boją się wychodzić na ulice, a gwałtów jest tam 30-krotnie więcej niż u nas. Unię, a także lewactwo, obwinia o to, że „niszczą Europę”. – A wiecie dlaczego oni to robią? Bo oni nienawidzą naszej cywilizacji łacińskiej, nienawidzą chrześcijaństwa, nienawidzą Boga. Oni chcą odebrać tożsamość naszym dzieciom. Tak, budują nową komunę! – nie zatrzymuje się.

Gdy oskarża Donalda Tuska o służalczość wobec Niemców, ktoś z sali krzyczy: – Zdrajca!

Bąkiewicz nie zamierza prostować: – To polityczny parobek, który wykonuje niemieckie rozkazy.

I dalej: – Niemcy, proszę państwa, są dzisiaj naszym wrogiem.

Sala klaszcze. Wybucho śmiechem, gdy Bąkiewicz mówi, że w niemieckiej armii „oficerowie na szpilkach chodzą”. – Ale – przestrzega Bąkiewicz – Hitler w latach 30. też szybko armię zmodernizował. Musimy się więc mieć na baczności, bo Niemcom nie w smak jest rosnąca w siłę Polska.

Mówi, że musimy przygotować się jak do wojny, co wymaga wsparcia narodu. I zachęca do wrzucania pieniędzy do puszek, zapewniając, że Ruch Obrony Granic dzięki tym zrzutkom ma lepsze drony i fotonapłaki od Straży Granicznej.

Urszula Łukaszyk chwytą za torbę i robi obchód po sali. Ludzie wrzucają banknoty. Krzyczą do Bąkiewicza: „Dziękujemy! Dziękujemy!”.

MODLITWA ZA BĄKIEWICZA

Gdy dochodzi do zadawania pytań, zaczyna się lista żali, oskarżeń, a nawet współczucia. – Martwimy się o pana. Ta pani, którą wyproszone, była tylko agresywna słownie. Ten przemysł pogardy chce pana obrzydzić, próbuje ująć panu talentu, charyzmy, które my widzimy – mówi z podziwem jedna z kobiet. I zapewnia o swojej modlitwie za Roberta Bąkiewicza.

Ten odpowiada, że czuje „Bożą osłonę”. I skarży się, że jest najbardziej zdehumanizowaną postacią życia publicznego w Polsce. Mówi, że wyprzedza pod tym względem Jarosława Kaczyńskiego i ojca dyrektora. Przypomina, że dostał zarzuty podżegania do zabójstwa Donalda Tuska. Poszło o słowa podczas październikowej manifestacji w Warszawie. „Te chwasty trzeba z polskiej ziemi powyrywać i napalm na tę ziemię rzucać, żeby nigdy nie odrosły” – mówił wtedy ze sceny Bąkiewicz, trzymając w ręku kosę. „Wroga trzeba dobić, jak się kołysze w ringu, to się go tak tłucze aż leży na deskach” – namawiał. I dalej: „Nie czekajcie tylko na polityków, sami musicie podjąć tę kosę. Zakrzyknijmy: kosa na sztorc!”.

Hasło: „Kosa na sztorc!” słyszę też kilka razy podczas kieleckiego spotkania.

– Oni nie rozumieją metafory – broni się Bąkiewicz.

Ktoś inny pyta: czy da się Tuska odwołać w referendum?

Kolejna osoba: – Po co zbierać podpisy za obywatelskim projektem ustawy, skoro taki komuch jak Czarzasty i tak wszystko zamrozi?

Bąkiewicz odpowiada, że chodzi o społeczny nacisk: – Jakkolwiek te mechanizmy demokratyczne mogą zawodzić, to przepraszam państwa, ale weźcie to w cudzość: na wkurwiony naród nie ma metody.

GOŚCINNOŚĆ KSIĘDZA

Gdy spotkanie się kończy, do prezesa Stowarzyszenia Roty Niepodległości i szefa Ruchu Obrony Granic ustawia się długa kolejka. Jedni chcą zdjęcia, inni wyzalić

się na zły rząd. W rozgardiaszu pod sceną dostrzegam Urszulę Łukaszyk. Energiczna blondynka dyryguje wszystkim i wszystkimi. Instruuje, kiedy zdjąć banery. – Frekwencja przerosła moje oczekiwania – mówi. – Czy wypada na terenie parafii robić takie spotkanie? – pytam.

– A dlaczego nie wypada? Przecież w całej Polsce kościoły użyczają swoich sal – dziwi się szefowa Klubu „Gazety Polskiej” Kielce-Centrum. I dodaje: – Przepraszam bardzo, ale dzięki czemu Polska powstała i trwa przez wieki? Bo przyjęła chrzest – i tak budowała się nasza tożsamość narodowa, zawsze związana z Kościołem. Nasze dziedzictwo narodowe, rozwój kultury, sztuki, nauki zawdzięczamy Kościołowi. I dlatego przetrwaliliśmy, jako naród, pomimo niszczenia nas przez sąsiadów z Zachodu i Wschodu.

Czy Kościół nie powinien być jednak apolityczny i wolny od takich spotkań? Tak jak szkoła. – Ale czy ja dostaję miejsce na spotkania w szkole? Nie – mówi Łukaszyk. Po chwili przyznaje, o co jej chodzi: – W Domu Kultury Sabat muszę zapłacić, a tu mam za darmo, dzięki gościnności księdza proboszcza. Nie ma problemu. Dlatego organizuję następne spotkanie z kapelanem Prezydenta RP Karola Nawrockiego księdzem profesorem Jarosławem Wąsowiczem. W planach są kolejne – być może będą poświęcone coraz gorszej sytuacji w edukacji i zmianom wprowadzanym przez Barbarę Nowacką.

RADNY PiS: BRAK PRZECIWWSKAŻAŃ

Mirosław Gębski, pełnomocnik Ruchu Obrony Granic w Świętokrzyskiem, zarazem członek zarządu powiatu kieleckiego, a także działacz Prawa i Sprawiedliwości, uśmiecha się szeroko. Mówi, że tylu ludzi się nie spodziewał.

– Czy wypada, by na terenie parafii organizować spotkanie polityczne? – pytam i przywołuje hasła o komunistach, faszystach, zdrajcach, wk*** narodu. O drzewie czekającym na manifestantkę.

– Ja nie widzę przeciwwskazań do organizacji takich spotkań – stwierdza.

Zapewnia, że jest przeciwnikiem politycznej agresji. Żadnego problemu nie widzi też kielecki radny PiS Wiesław Koza, też obecny na spotkaniu. – Przepraszam bardzo, nie stoimy przed ołtarzem – mówi, gdy zagaduję go, czy nie czuł się niezręcznie. Tu nie ma niczego, co by przeczyło wierze.

I dodaje, że „pan Bąkiewicz nawiązuje do wartości chrześcijańskich, prawicowych”. – Ale ci, którzy nie podzielają tych opinii, mogą się czuć wykluczeni z Kościoła, który daje miejsce Bąkiewiczowi – zwracam uwagę.

– Nie zgadzam się. Chyba że niektórzy chcą się modlić zgodnie z tym, co Tusk robi z prawem: „Stosujemy je tak, jak my uważamy” – twierdzi Koza. Podkreśla, że modlitwa musi być szczerą: – W nawie głównej i przed ołtarzem będziemy się modlić

i odmawiać pacierz, a tu możemy się spotkać z panem Bąkiewiczem.

Urszula Łukaszyk, gdy pytam ją, czy nie czuła dysonansu, gdy na terenie parafii padały hasła wiecowe, polityczne, czy agresywne, mówi, że takich nie słyszała. – Katolicy nie są agresywni, bo byłoby to sprzeczne z wiarą – zapewnia. Opowiada za to o agresji wymierzonej w drugą stronę. Twierdzi, że na Facebooku skrzykiwali się ludzie, którzy organizatorów spotkania chcieli wychłostać na Rynku. I że chcieli też zrobić manifestację przed kościołem. Twierdzi, że nawoływanie do przemocy „to jest agresja”.

– Dlaczego tacy ludzie o złych skłonnościach i zamiarach uzurpują sobie prawo podporządkowania nas wszystkim swoim niedobrym cechom? – pyta Łukaszyk, choć chłosty i manifestacji jednak nie było. – Poza tym księża to też są obywatele Polski – twierdzi dalej. – Jeśli pan jest człowiekiem wierzącym, to proszę sobie otworzyć Biblię i czytać. Czasami pacierza nie zmówię, ale Psalmi i Ewangelię zawsze czytam, co poranek. I wie pan co? Ona jest pisana także na nasze czasy i również na obecne zagrożenia.

KOŚCIÓŁ ELEMENTEM GRY

Już po tym, jak spotkanie się odbyło, przeciwko upolitycznieniu Kościoła zaprotestował ks. Rafał Dudala. To rektor Kościoła Akademickiego św. Jana Pawła II w Kielcach i diecezjalny duszpasterz parlamentarzystów i samorządowców. – Plakat zapraszający na spotkanie ktoś mi podesłał w ubiegłym tygodniu. Celowo nie zabierałem wcześniej głosu. Nie chciałem włą-

czać się w żadną linię sporu – tłumaczy. Zastrzega, że Kościół nie powinien włączać się w dyskurs partyjny i że potrzebuje „totalnej apolityczności”. – Znam uwodzącą siłę polityki, która zdaje się udzielać prostych odpowiedzi na złożone pytania. Nie ma mojej zgody na populizm, doraźność rozwiązań, budowanie własnego kapitału kosztem innych – twierdzi.

Na Facebooku napisał, że nie ma pretensji do polityków. „Mam inne pretensje... Mam pretensje, bo przed politykami otwieramy drzwi kościołów i zakrystii, wprowadzamy na teren zabudowań parafialnych, dajemy im miejsce na ambonie i udzielamy głosu podczas liturgii” – wyjaśnił.

Czy to, że spotkanie z Bąkiewiczem odbyło się nie przy ołtarzu, to jakieś usprawiedliwienie? – pytam.

– Politycy mają uzasadnione prawo chodzić tam, gdzie ich zaprosimy – mówi ks. Rafał Dudala. Podkreśla przy tym, że polska polityka niesie za sobą olbrzymi „komponent polaryzacyjny”, a Kościół, dając przestrzeń do takich spotkań, „niechybnie staje się elementem gry politycznej”. – W ten

sposób, świadomie bądź nie, włączamy się w spór. Stajemy po którejś ze stron, zapominając o tym, do czego Kościół, przez nauczanie społeczne, wzywa sam siebie. A wzywa do tego, by być arbitrem moralnym – zwraca uwagę ks. Dudala. I zauważa, że podczas rywalizacji sportowej też nie można być jednocześnie sędzią i zawodnikiem.

– Polityka ma wiele definicji – mówi dalej rektor Kościoła Akademickiego. Najbliższa jest mu arystotelesowska: „Rozumna troska o dobro wspólnoty”. – W dzisiejszym dyskursie ta definicja jest, niestety, niemal nieobecna. Chodzi o dążenie do zdobycia władzy i jej utrzymanie – ocenia dość gorzko.

– Współuczestnictwo w takim dyskursie lokuje Kościół niechybnie w istocie sporu – przyznaje.

A co do tego, czy w zabudowaniach kościelnych można organizować spotkanie z politykiem? – Nie ma miejsca na politykę partyjną nie tylko w obszarze liturgii, nie tylko w obszarze zabudowań, ale nawet refleksji – chodzi także o łamy pism, czy też różnego rodzaju wystąpienia – odpowiada.

Ten głos nie jest odosobniony. Inny kielecki kapłan mówi dosadniej, choć anonimowo: – Jestem naprawdę oburzony.

Jak to się stało, że parafia p.w. Jadwigi Królowej przystała na organizację spotkania politycznego? – Nie byłem na spotkaniu, ani go nie organizowałem – zapewnia proboszcz Andrzej Kaszycki. Wskazuje, że to Świętokrzyska Fundacja Rozwoju Społecznego administruje salą teatralną.

– Ale to przecież ksiądz zarządza terenem parafii – zwracam uwagę. Proboszcz opowiada, że podział jest jasny: samym Kościołem zajmuje się on, a pozostałymi pomieszczeniami fundacja, która zdobywa środki na ich utrzymanie.

Fundacja – czytam na jej stronie internetowej – „realizując postawione cele, podąża drogą wyznaczoną przez podstawowe wartości moralne, a przewodniczy tej wędrówce Bóg”. – Ale gdyby ksiądz uznał, że spotkanie nie może się odbyć, mógłby wpłynąć na fundację? – upewniam się.

– No tak, ale w tym spotkaniu nie uczestniczyłem ani nie miałem na niego wpływu – odpowiada.

Gdy przytaczam mu, jakie hasła padały, mówi: – Porozmawiam. Skonfrontuję to, co pan mówi.

O to, czy takie spotkanie wypada organizować w zabudowaniach kościoła, zapytałem też Kurię Diecezjalną w Kielcach. Jej rzecznik, ks. Łukasz Zygmunt, odpisał w mailu, że informacja o planowanym wydarzeniu wpłynęła do kurii dzień przed spotkaniem, czyli 16 lutego. „Po zapytaniu skierowanym do proboszcza parafii pw. św. Jadwigi Królowej w Kielcach, otrzymaliśmy wyjaśnienia, że parafia nie jest organizatorem wydarzenia. Organizatorem spotkania była Świętokrzyska Fundacja Rozwoju Społecznego, której parafia udostępniła swoje sale na prowadzenie działalności statutowej. W związku z zaistniałą sytuacją proboszcz parafii pw. św. Jadwigi Królowej zobowiązał się do zwyfikowania zasad korzystania z zaplecza parafialnego przez Świętokrzyską Fundację Rozwoju Społecznego” – przekazał ks. Łukasz Zygmunt.

Prezesem Świętokrzyskiej Fundacji Rozwoju Społecznego jest Tomasz Bogucki, były przewodniczący Rady Miasta w Kielcach, a także bliski współpracownik byłego prezydenta Wojciecha Lubawskiego. – Do „Wyborczej” nie będę nic mówił – ucina, gdy pytam o salę teatralną. A potem się rozłącza. ●

Nie ma miejsca na politykę partyjną nie tylko w obszarze liturgii, nie tylko w obszarze zabudowań, ale nawet refleksji

KS. RAFAŁ DUDAŁA

rektor Kościoła Akademickiego w Kielcach,
duszpasterz parlamentarzystów

ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Szczecin/34422948

Oferta obowiązuje od 9 do 14.03.2026
lub do wyczerpania zapasów.

Milka Löffel Ei
jajka czekoladowe nadziewane
różne rodzaje
1 kg = 29,61/27,87 €, n.c. = 4,99 €
opak. 128/136 g

24% TANIEJ
SUPER CENA
3.79

Kinder Joy
dwupak
1 kg = 79,75 €
opak. 2 x 20 g

SUPER CENA
3.19

Kawa Melitta
Bella Crema
ziarnista
różne rodzaje
n.c. = 19,99 €
opak. 1 kg

25% TANIEJ
SUPER CENA
13.99

Fritt Oster Mix
1 kg = 12,83 €
opak. 350 g

SUPER CENA
4.49

Żelki Katjes
różne rodzaje
1 kg = 4,71 €
n.c. = 1,39 €
opak. 210 g

29% TANIEJ
SUPER CENA
0.99

Super Dickmanns
pianki w czekoladzie
1 kg = 6,36 €
n.c. = 2,29 €
opak. 9 szt. = 250 g

31% TANIEJ
SUPER CENA
1.59

Zając czekoladowy
Milka
różne rodzaje
1 kg = 24,67 €
n.c. = 1,89 €
sztuka 45 g

41% TANIEJ
SUPER CENA
1.11

INSTAGRAM

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

FACEBOOK

Reportaż z Kadłuba

„Normalni ludzie są przerażeni”

Na filmie nastolatek przeprosza mamę za to, co za chwilę robi. Potem ustawia kamerę w taki sposób, żeby było widać, jak morduje starszą kobietę i ojczyma.

Hubert Giuch

Przez Kadłub ciągnie się długa ulica – Powstańców Śląskich. To przy niej toczy się życie mieszkańców. Jest tu szkoła, budynek OSP, przedszkole, kościół. Są sklepy, tereny zielone i tablica informująca, że w 2008 roku wieś była najpiękniejszą w województwie opolskim.

Jest wreszcie – na wjeździe do Kadłuba – przydrożny krzyż z figurą ukrzyżowanego Chrystusa. Kolejny, metalowy, na kościelnej wieży. Jeszcze jeden na dachu kaplicy św. Walentego.

Na samym końcu wsi stoją trzy domy. Środkowy należy do soltysa. W tym po prawej zginęli ludzie: 38-letni brat soltysa i ich 87-letnia babcia. Zabił ich Łukasz G., 17-letni pasierb zamordowanego mężczyzny.

WIELKA TRAGEDIA

Mieszkańcy nadal nie mogą otrząsnąć się po wydarzeniach z czwartku. Wielu widziało film, który Łukasz zamieścił w serwisie społecznościowy. Przeprosza na nim mamę za to, co za chwilę uczyni, potem ustawia kamerę w taki sposób, żeby było widać, jak morduje starszą kobietę i ojczyma.

– Ludzie są przerażeni – mówi nam jeden z mieszkańców.

Mieszkanca: – To wielka tragedia. Co więcej można powiedzieć?

Większość odmawia jednak komentarza. Niektórzy opowiadają o dużej ilości policji, inni boją się, że opowiadanie o zbrodni może sprowokować kolejne osoby do popełnienia podobnych czynów.

– To cichy, skryty chłopak, głównie przebywał w swoim pokoju przed komputerem – mówił w czwartek soltys Kadłuba dziennikarzom TVP 3 Opole.

Stanisław Bar, rzecznik prasowy opolskiej prokuratury, przekazał z kolei „Wyborczej”, że nie ma informacji o tym, żeby wcześniej policja musiała interweniować w domu, w którym mieszkał nastolatek.

W piątek przed budynkiem na końcu wsi wciąż wisi taśma policyjna.

POLICJA NAMIERZYŁA NASTOLATKA

Wiadomo już, w jaki sposób działały służby. 26 lutego około 4 w nocy policjanci Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości dostali informacje o drastycznym

• **Dom, w którym doszło do zabójstwa**

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

filmie opublikowanym na jednej z platform społecznościowych. Funkcjonariusze ustalili autora wideo i miejsce, w którym mogło dojść do zdarzenia, przedstawionego na nagraniu. Trop prowadził do 17-latkę z Kadłuba.

Funkcjonariusze ze Strzelec Opolskich ruszyli na miejsce. W domu mieszkały cztery osoby: brat soltysa z żoną, jego babcia i Łukasz G. – 17-letni syn kobiety z poprzedniego związku. Kiedy policjanci weszli do środka, znaleźli zwłoki mężczyzny i staruszki.

– Noszą ślady licznych ran kłutych i rąbanych. Niewykluczone, że do uśmiercenia tych osób została użyta siekiera, ale mógł to też być nóż – mówił „Wyborczej” prokurator Bar.

Policja odnalazła trzy narzędzia, które mogły posłużyć do zabójstwa.

OBLAWA W ZAROŚLACH

Policjanci ruszyli na poszukiwanie nastolatka. Zaangażowano funkcjonariuszy ze wszystkich pionów KPP w Strzelcach Opolskich i z Krapkowic. Do obławy dołączyli kryminalni z KWP w Opolu i policjanci z Samodzielnego Pododdziału Prewencji Policji w Opolu. Wykorzystano drony i psy tropiące. Mundurowi przeczesywali tereny zurbanizowane i lasy. W tym samym czasie funkcjonariusze zamknęli główną ulicę we wsi, prosili mieszkańców o nieopuszczanie domów.

Ci, z którymi rozmawialiśmy, potwierdzają, że stosowali się do zaleceń. – Myśmy

wczoraj cały dzień nigdzie nie wychodzili. Dla własnego bezpieczeństwa – mówią.

Zareagowała też szkoła. Tego dnia uczniowie nie wychodzili na boisko. – Zaleciliśmy też, aby zostały odebrane osobie przez rodziców lub przez wskazaną przez nich, upoważnioną osobę – informowała „Wyborczą” Wioletta Myśliwy, dyrektorka Zespołu Placówek Oświatowych w Kadłubie.

Tymczasem nadal trwała obława. Zakończyła się po godz. 13 na terenie powiatu krapkowickiego. „Nastolatek ukrywał się w zaroślach w rejonie rzeki Osobłoga w powiecie krapkowickim, blisko 45 kilometrów od miejsca zbrodni. Został doprowadzony do policyjnego aresztu” – informowały służby.

Wiemy, że Łukasz G. nie stawiał oporu. Pobrano od niego krew do badań.

PODWÓJNE MORDERSTWO

W piątek rano odbyła się sekcja zwłok 38-latkę i 87-latkę. Około 14 nastolatek został doprowadzony do Prokuratury Rejonowej w Strzelcach Opolskich. – Podejrzany złożył bardzo obszerne wyjaśnienia, przesłuchanie trwało około trzech godzin. Przyznał się. Szczegółowo odniósł się do wszystkich elementów popełnionych zbrodni – mówi Piotr Krzemionka-Kowalski, zastępca prokuratora rejonowego w Strzelcach Opolskich.

Pierwotnie prokuratura rejonowa w Strzelcach Opolskich przedstawiła Łukaszowi G. zarzut popełnienia dwóch zbrodni zabójstwa w typie podstawowym. Krzemionka-Kowalski: – W związku z wyjaśnieniami złożonymi przez podejrzanego i ze wstępными wynikami sekcji dwóch ofiar tych zbrodni, prokuratury podjął decyzję o tym, by bezpośrednio po czynnościach zmienić zarzut ogłoszony podejrzanemu i przedstawić mu zarzut popełnienia zbrodni zabójstwa ze szczególnym okrucieństwem.

Jak wyjaśnia Krzemionka-Kowalski, bezpośrednią przyczyną śmierci ofiar by-

ły ciosy zadawane różnymi narzędziami w głowę. – Podejrzany zadawał liczne ciosy przy użyciu co najmniej kilku różnych narzędzi. I stąd ostatecznie zmiana kwalifikacji czynu – mówi Krzemionka-Kowalski. Jeszcze w piątek prokurator wysłał do sądu wnioski o areszt.

Za zabójstwo ze szczególnym okrucieństwem grozi kara od 15 lat pozbawienia wolności do dożywocia. Krzemionka-Kowalski: – Tutaj mamy do czynienia ze sprawcą, który nie ukończył 18. roku życia. Zgodnie z przepisami, nie jest możliwe wymierzenie kary dożywotniego pozbawienia wolności, natomiast niewątpliwie, mając na uwadze okoliczności tych zdarzeń, prokurator będzie wnioskował o karę surową.

Duże kontrowersje budzą nagrania, które nastolatek wrzucił do sieci. To trzy filmy z miejsca zbrodni, na których widać moment morderstwa. Filmy zaczęły się rozchodzić w interencje rozsyłane przez internautów. Policja stanowczo apeluje, żeby nie rozprzestrzeniać nagrań.

„Apelujemy o zachowanie powagi, empatii i szacunku dla zmarłych. Państwa postawa w sieci jest świadectwem wrażliwości na ludzką krzywdę. Nie pozwólmy, aby pogoń za wyświeceniami i sensacją wygrała z podstawowym szacunkiem do drugiego człowieka” – napisała KWP w Opolu.

Tymczasem do internetu trafiło jeszcze jedno wideo. Chłopak tłumaczy na nim, że zabił „dwóch osobników” w swoim domu, przyznaje się też, że odpowiada za kilka alarmów bombowych. Opowiedział, że zabił, ponieważ w pracy gnębił go inny mężczyzna. „Według mnie morderstwo to jest część życia człowieka. Kiedyś ludzie się zabijali i nie było problemu” – mówił Łukasz G.

Śledczy zabezpieczyli już materiały cyfrowe. Zweryfikują ich autentyczność. Jak dowiedziała się „Wyborcza”, Łukasz G. podczas przesłuchania nie zaprzeczył, że jest ich autorem. Z jego zeznań wynika, że zbrodni „nie była planowana miesiącami, tygodniami”. – Ale jeżeli chodzi o motywację, jego wyjaśnienia są dosyć niejasne, niekonkretne – podkreśla Krzemionka-Kowalski. – Tak naprawdę podejrzany nie przedstawił konkretnego motywu, którym się kierował. Wspominał o pewnych zdarzeniach, które wystąpiły w jego życiu zawodowym, szkolnym. Natomiast nie było konkretnego motywu, który mógłby wyjaśnić dokonanie takiej zbrodni.

Jak dodaje prokurator, podejrzany nie leczył się psychiatrycznie. – Wyjaśnienia składał w sposób bardzo spójny, szczegółowy, rzeczowy. Okoliczności tego zdarzenia i ta motywacja wskazują jednak na to, że zweryfikowanie jego stanu psychicznego i poczytalności będzie konieczne – mówi Krzemionka-Kowalski.

W sobotę na wniosek prokuratury Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich zdecydował o tymczasowym areszcie dla Łukasza G. Jak wyjaśnił Piotr Krzemionka-Kowalski z prokuratury w Strzelcach Opolskich, wyjaśnienia podejrzanego, chociaż obszerne, są bardzo niejasne i nie jest znany motyw jego działania. ●

Zweryfikowanie stanu psychicznego podejrzanego i poczytalności będzie konieczne

PIOTR KRZEMIONKA-KOWALSKI

zastępca prokuratora rejonowego w Strzelcach Opolskich

W centrum Częstochowy bili Włochów, a Afrykanin dostał nożem

Pod znakiem „white power”

– Częściowo przyznając się do winy, ale nie do usiłowania zabójstwa – oświadczył w sądzie 31-latek, który w lipcu 2025 r. ugodził nożem obywatela Zimbabwe.

Marek Mamon

Wieczór 26 lipca. Na terenie Biznes Centrum w śródmieściu Częstochowy wakacyjny gwar. Dwaj obywatele Zimbabwe przyszli do baru i znaleźli się w grupie mężczyzn w koszulkach z napisem „White Power”. Były spojrzenia. Potem podniesione głosy. W końcu krzyki, żeby się wynosili. Wyszli. Na ulicy zobaczyli dwóch mężczyzn ze środka. Tych, którzy krzyczeli. Było popychanie, agresja rosła szybko. Jeden z Afrykanów upadł, Patryk R. wyciągnął nóż (ostrze 17 cm). Uderzył drugiego z obcokrajowców w klatkę piersiową. Spróbował wyprowadzić kolejny cios. Nie zdążył. Paweł T. złapał go za rękę.

Wezwane pogotowie zabrało rannego do szpitala. Lekarze stwierdzili dwie rany klute w okolicy żeber. Policjanci na miejscu zastali chaos: świadków, krew, emocje. R. wychodził z jednego z lokali. Gdy zobaczył funkcjo-

• Sąd Okręgowy w Częstochowie. Proces Patryka R. i Pawła T.

FOT. MAREK MAMON

nariuszy, próbował uciekać. Został zatrzymany z nożem, którym wcześniej zaatakował Afrykanina. Kilka dni później zatrzymano też T.

Wulgarne słowa

W nocy z 25 na 26 lipca w tej samej okolicy Biznes Centrum znaleźli się dwaj Włosi. Około godz. 3 zostali zaczepieni przez grupkę. Najpierw wulgaryzmy, potem przemoc fizyczna. Wg ustaleń śledczych bili ich Patryk R.,

16-letni Krystian B. i nieustalony mężczyzna. Uderzenia pięściami, kopnięcia w głowę. Bez opamiętania. Efekt:

Rozpoczęły się przesłuchania 15 świadków pobić

złamana szczęka, złamany oczodół, stłuczenia oczu.

Włosi przyjechali do Częstochowy na wolontariat ufundowany przez włoskie ministerstwo ds. młodzieży. W lipcową noc uciekali przed oprawcami Alejami NMP do szpitala na Zawodziu.

Prokurator przedstawił 31-letniemu R. zarzuty: stosowania przemocy wobec obywateli Zimbabwe i Włoch z powodu ich przynależności rasowej i narodowej, usiłowania zabójstwa obywatela Zimbabwe. T. zarzucono stosowanie przemocy wobec obywateli Zimbabwe z powodu ich przynależności rasowej i narodowej

Żaden nie przyznał się do winy, obaj odmówili składania wyjaśnień.

Ława oskarżonych

Na pierwszą rozprawę R. został dowieszony w kajdankach. Nadal jest w areszcie tymczasowym. Z wolnej stopy odpowiada jego młodszy kolega, 21-letni T. Patryk R. wcześniej był karany za posiadanie narkotyków, kradzieże, nielegalne posiadanie broni. W 2024 r. był skazany na pół roku więzienia za przemoc wobec obywatela Bangladeszu. Z zawodu stolarz, nie pracuje, nie ma stałego miejsca pobytu. Obaj są znani poli-

cjantom zwalczającym przestępstwa pseudokibiców. T. był karany za niszczenie cudzego mienia.

Sąd oceni, czy była to „zwykła” uliczna przemoc, czy świadoma, motywowana nienawiścią eskalacja, która mogła zakończyć się śmiercią obcokrajowca. – Częściowo przyznając się do winy, ale nie do zarzutu usiłowania zabójstwa – oświadczył Patryk R. „Częściowo” przyznawanie się do winy to czynny udział „w incydencie z udziałem obywateli Włoch i Zimbabwe”. R. nie tłumaczył się, dlaczego zaatakował obcych. Skorzystał z prawa odmowy składania wyjaśnień i odpowiedzi na pytania. – Będę wyjaśniał w dalszej części procesu – zapowiedział.

Paweł T. nie przyznał się do zarzutów i podobnie oznajmił, że złoży wyjaśnienia na dalszym etapie procesu.

Sąd odtworzył nagrania z kamer monitoringów i kamer nasobnych policjantów biorących udział w akcji na terenie Biznes Centrum. Rozpoczęły się też przesłuchania 15 świadków. Dwóch pierwszych to koledzy oskarżonych, którzy byli na miejscu. Ich zeznania niewiele wniosły do sprawy, zawodziła ich pamięć co do szczegółów lipcowej nocy.

Kolejni świadkowie będą składali wyjaśnienia w marcu. ●

REKLAMA

Kielce/34412327

ZAMEK ĆMIELÓW / STRATOCASTLE

Festiwal Jana Borysewicza

25.07.2026

Bilety w sprzedaży na:
www.festiwalborysewicza.pl

nam! onet ANTYRADIO

OGŁOSZENIE PŁATNE

Lublin/34423868

Wójt Gminy Cyców

Informuje, że w budynku Urzędu Gminy w Cycowie, przy ul. Chełmskiej 42 został wywieszony

wykaz pomieszczenia użytkowego przeznaczonego do oddania w najem:

Lokal użytkowy w budynku przy ul. Chełmska 40 w Cycowie o pow. 50,65 m².

Dodatkowych informacji można uzyskać pod numerem tel. (82) 5677003 wew. 33 lub na stronie internetowej www.ugcycow.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Bydgoszcz-Toruń/34423603

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego

Podaje do publicznej wiadomości, że w dniach od 06.03.2026 r. do 27.03.2026 r. na tablicy ogłoszeń Oddziału oraz stronach internetowych www.amw.com.pl opublikowano wykaz nr 01/03/2026 części nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem o powierzchni 569,84 m², przeznaczonej do zagospodarowania w formie najmu na czas nieoznaczony, położonej w Toruniu przy ul. Gregorkiewicza 3, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 84/2 o powierzchni 0,1377 ha, obręb 0018, KW nr TO1T/00121864/8.

Do najmu przeznaczona się parter ww. budynku o powierzchni 144,55 m² wraz z udziałem 1/3 części w nieruchomości wspólnej tj. w gruncie odpowiadającym powierzchni 459 m² oraz w częściach wspólnych budynku, w tym w piwnicy i poddaszu, odpowiadający powierzchni 43,16 m².

Nieruchomość stanowi własność Skarbu Państwa – Agencji Mienia Wojskowego.

Podstawa prawna: art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.).

Agencji Mienia Wojskowego w Bydgoszczy, 85-915 Bydgoszcz, ul. Gdańska 163a
tel. 52 52 57 828; 693 559 899, e-mail: bydgoszcz@amw.com.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Płock/34423530

WÓJT GMINY SŁUPNO

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.)

podaje do publicznej wiadomości,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Słupno przy ulicy Miszewskiej 8a w Słupnie został wywieszony, na okres 21 dni tj. **od dnia 6.03.2026 r. do dnia 26.03.2026 r.** włącznie, wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Słupno przeznaczonych do przekazania w użyczenie.

Wykaz został również opublikowany na stronie internetowej Gminy Słupno: www.slupno.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Słupno: www.ugslupno.bip.org.pl

Hejt spadł na olsztyński szpital

Kaja Godek: Damy dom za rezygnację z aborcji

Lekarze ze Szpitala Wojewódzkiego w Olsztynie znaleźli się pod ostrzałem. Trudny przypadek medyczny sprawił, że wylała się na nich krytyka z różnych stron.

Tomasz Kurs, Robert Robaszewski

Sytuację Leli, Gruzinki mieszkającej w Polsce, opisało jako pierwsze OKO.press. Serwis informował, że kobieta jest w 15. tygodniu ciąży. Wg ustaleń dziennikarzy u kobiety poza cukrzycą zdiagnozowano niepowściągliwe wymioty ciężarnych (to ciężka postać wymiotów i nudności), które doprowadziły do owrzodzenia przewodu pokarmowego. Sytuacja byłaby do opanowania dzięki lekom, jednak nie można ich stosować w czasie ciąży.

Stan kobiety się pogarsza. Dziennikarze piszą o zagrożeniu perforacją przelyku, a w konsekwencji nawet sepsą. Stawiają tezę, że ten stan bezpośrednio zagraża zdrowiu Gruzinki, która od grudnia ub.r. z krótkimi przerwami przebywa w szpitalu. Dziś nie jest w stanie ani samodzielnie jeść, ani nawet chodzić.

OKO.press pisze, że Lela domaga się aborcji, powołując się na zagrożenie dla swojego zdrowia, a nawet życia oraz na stany lękowe. Mimo to szpitalny psychiatra miał stwierdzić, że jej zaburzenia lękowe wynikają jedynie z bariery językowej, a lekarze nie widzą na obecnym etapie tak poważnego zagrożenia, które uzasadniałoby aborcję.

TRAGICZNY PARADOKS

W sprawę zaangażowała się Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA, która wszczęła alarm, przekonując, że w tej sprawie mamy do czynienia z tragicznym paradoksem: leczenie kobiety jest niemożliwe przez ciążę, a ciąża może zabić kobietę. Antonina Lewandowska z fundacji przyznaje, że dotychczas nie było skarg na olsztyński szpital, który respektował przepisy dotyczące dopuszczalności aborcji w wyjątkowych przypadkach. Ale tym razem jest inaczej.

– Musimy pamiętać, że przesłanką do przerwania ciąży jest zagrożenie zdrowia lub życia. Nie musi być ono bezpośrednie. Wystarczającą przesłanką jest zagrożenie pośrednie, a obowiązkiem szpitala w tej sytuacji jest ratowanie życia pacjent-

• Lela, ciężarna Gruzinka, jest w olsztyńskim szpitalu. Wg ustaleń dziennikarzy u kobiety poza cukrzycą zdiagnozowano niepowściągliwe wymioty ciężarnych

FOT. ARKADIUSZ STANKIEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

ki. Aborcja powinna zostać wykonana najszybciej jak to możliwe – mówiła w rozmowie z OKO.press.

Dzień później w rozmowie z „Wysokimi Obcasami” dodała, że w sprawie Leli „dzieje się bardzo dużo”. – Ale o większości, niestety, nie mogę mówić. Poinformowałyśmy o sprawie Ministerstwo Zdrowia, ministrowi [ds. równości, równego traktowania oraz przeciwdziałania przemocy domowej] Katarzynę Kotulę i Rzecznika Praw Pacjenta. Wiedzą też władze województwa, w tym marszałek, który jest bezpośrednim nadzorcą szpitala wojewódzkiego. Wie też ambasada Gruzji. Wszyscy są zmotywowani i robimy, co możemy, żeby tę sprawę pchnąć – mówiła Lewandowska.

MIĘDZY MŁOTEM A KOWADŁEM

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie pytany o pacjentkę przez media ma związane ręce. Obowiązuje go tajemnica lekarska i ochrona danych osobowych. Dyrektor szpitala Irena Kierzkowska wyjaśniała w rozmowie z „Wyborczą”, że placówka konsultuje się w tej sprawie z kancelariami prawnymi i ich opinia była jednoznaczna: nie można udzielać obcym żadnych szczegółowych informacji o stanie pacjentki, bo może to być podstawą do późniejszych pozwów. Dlatego w oficjalnym komunikacie placówka zapewnia jedynie, że „wszelkie

decyzje medyczne odbywają się w oparciu o obowiązujące przepisy”.

Ten rozgłos nie pozostaje bez wpływu na pracę medyków w olsztyńskiej placówce. W sprawę zaangażowały się organizacje przeciwników aborcji. Kaja Godek z Fundacji Życie i Rodzina zagroziła, że jeśli szpital przeprowadzi aborcję, natychmiast zgłosi szpital i jej wykonawców do prokuratury. W serwisach społecznościowych pod hasłem „Uratuj dziecko przed aborcją” fundacja przekonuje, że szpital chce wykonać aborcję, bo „kobieta ma wymioty”. Udostępniła też adresy mejlowe i numery telefoniczne zarówno do centrali szpitala, jak i lekarzy z oddziału ginekologicznego. A to paraliżuje kanały komunikacyjne placówki.

DOM ZA URODZENIE DZIECKA

Godek poza kijem wyciągnęła także marchewkę. I opowiada o dobroczyńcy – „człowieku o wielkim sercu i zasobnym portfelu” – który zaofiarował gotowy do zamieszkania dom dla Leli, jeśli zdecyduje się na urodzenie dziecka. – Ten dom ma powierzchnię 110 m, ma ogródek, jest położony w takim miejscu w Polsce, gdzie łatwo o pracę dla rodziców, a także o przedszkola i szkoły dla dzieci – reklamuje działaczka. Jej obietnice na tym się nie kończą, choć nadal są mgliste. – W rozmowie usłyszałam o całkiem sporej kwocie, o dobrych pieniądzech na utrzymanie tego dziecka – zapewnia. I apeluje: – Wszyscy zwolennicy aborcji – którzy krążą w tej chwili jak sępy wokół tego dziecka i wokół tej matki, i którzy wykorzystują jej skolowanie, jej zły stan fizyczny – niech trzymają ręce z dala od tego dziecka i od tej kobiety. Ta rodzina ma szansę rozpocząć nowe życie, bardzo szczęśliwe i w bardzo dobrych warunkach. Dajcie ludziom żyć.

Pod jej postem z ofertą poza wpisami chwalcącymi gest dobroczyńcy znaleźli się też tacy, którzy uznali, że to przesadna dobroć: „Żeby dawać dom, to bez przesady. Pomoc i sfinansowanie wynajmu, to tak”

– stwierdza jeden z internautów. „A ciekawe, że Polakom takiej pomocy nikt nie udzieli” – ubolewała inna osoba.

Jednak olsztyński oddział Ogólnopolskiego Strajku Kobiet (OSK Olsztyn) jednoznacznie ocenia propozycję Kai Godek. Mam wrażenie, że stanęła do konkursu o najlepszą nagrodę i oferuje gruszki na wierzbie, byle tylko osiągnąć cel. Traktuje przy tym Lelę jedynie jako przedmiot w tej dyskusji – mówi Karolina Wanat z OSK Olsztyn. – Wystawianie zdrowia i życia tej kobiety na ryzyko jest szaleństwem.

Wanat zaznacza, że o ile sytuacja Gruzinki została właściwie opisana przez media i istnieje realne zagrożenie dla życia kobiety, to zgodnie z polskim prawem ma ona prawo do aborcji. – Nas bardzo ciekawi także, czy Lela ma dostęp do kompletu informacji, czy są one dla niej zrozumiałe i czy została poinformowana o swoich prawach – dodaje.

Ale olsztyńska placówka podkreśla, że pacjentka miała kontakt z przedstawicielem gruzińskiej ambasady. – Musimy znieść ten hejt z obu stron – dodaje też Irena Kierzkowska, mając na myśli krytykę ze strony zwolenników i przeciwników aborcji.

GINEKOLODZY NA CELOWNIKU

Sytuacja wskazuje, że jesteśmy świadkami kolejnego konfliktu, który dotyka środowiska medyczne w Olsztynie. Już raz, i to niedawno, olsztyński szpital wojewódzki znalazł się pod ostrzałem w sprawie inspirowanej przez miejscowych lekarzy o poglądach prawicowych. W kwietniu 2021 r. Kamil Bortniczuk, działacz partii Jarosława Gowina, ówczesnego koalicjanta PiS w rządzie Zjednoczonej Prawicy, ujawnił pismo zawierające drastyczne opisy eksperymentów na płodach, które mieli rzekomo przeprowadzać lekarze w szpitalu wojewódzkim. Był to element rozgrywki partyjnej, bo jednym z pomówionych był lekarz i poseł Wojciech Maksymowicz, który opuścił partię Gowina, co zagroziło rządowi prawicy.

Na informację Bortniczuka zareagował Mariusz Dzierżawski, działacz Fundacji Pro-Prawo do życia. Złożył zawiadomienie do prokuratury na lekarzy z Olsztyna, które w zasadzie było oskarżeniem o uśmiercanie przez nich płodów. Maksymowicz nazwał te insynuacje „ohydny”.

Postępowanie prowadziła Prokuratura Regionalna w Łodzi. Śledztwo zostało jednak w 2024 roku umorzone. Jak wyjaśnili przedstawiciele prokuratury, analiza materiału dowodowego doprowadziła do stwierdzenia, iż na żadnym z etapów leczenia w szpitalu w Olsztynie nie stwierdzono działania na szkodę pacjentów.

Za tę decyzję prokuratury poszły pozwy cywilne. Dzierżawski przegrał prawomocnie proces z jednym z lekarzy, na którego doniósł do prokuratury. Musiał go przeprosić za naruszenie dóbr osobistych. ●

Przesłanką do przerwania ciąży jest zagrożenie zdrowia lub życia. Nie musi być ono bezpośrednie. Wystarczającą przesłanką jest zagrożenie pośrednie

ANTONINA LEWANDOWSKA

Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA

TEMAT NUMERU: **WRAŻLIWY JAK CHŁOPIEC**

oraz:

- Jak pomóc dziecku w kryzysie
- Dojrzewanie. Jak zrozumieć nastolatka
- Szkoła nie musi być najważniejsza

Więcej o psychologii czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

BURMISTRZ KRZEPIC
ul. Częstochowska 13
42-160 Krzepice

Krzepice, dnia 6 marca 2026 r.

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy ul. Oleskiej i Jaworowej w m. Starokrzepice

Na podstawie art. 8h oraz art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zmianami), art. 39, w związku z art. 46 i art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zmianami), uchwały nr 65.497.2024 Rady Miejskiej w Krzepicach z dnia 26 marca 2024 r. zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy ul. Oleskiej i Jaworowej w m. Starokrzepice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 06.03.2026 r. do 03.04.2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krzepicach, ul. Częstochowa 13, 42-160 Krzepice, w godzinach pracy urzędu.

Spotkanie otwarte poprzedzone prezentacją projektu planu odbędzie się w dniu 19.03.2026 r. o godz. 15:30 w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Krzepicach, ul. Częstochowska 13, 42-160 Krzepice.

Diżurn projektanta w sprawach związanych z projektem planu odbywał się będzie codziennie w dniach od 06.03.2026 r. do 03.04.2026 r. pod numerem komórkowym 459 175 668 w godz. 15.00 do 18.00 lub e-mail: konsultacje.mppz.krzepice@gmail.com oraz dodatkowo w dniu 19 marca 2025 r., w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krzepicach, w godz. od 9.00 do 15.00.

Projekt ww. planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie również udostępniony w terminie konsultacji na stronie internetowej <https://bip.krzepice.pl/>.

Zgodnie z art. 8i ust. 1, pkt 1 ustawy zainteresowani mogą wnieść uwagi do projektu planu opracowywanego na podstawie wymienionej wyżej uchwały oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w terminie prowadzenia konsultacji społecznych, tj. do dnia 03.04.2026 r.

Uwagi należy składać za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie <https://bip.krzepice.pl/>. Uwagi mogą być wnoszone w formie pisemnej na adres Urzędu Miejskiego w Krzepicach, ul. Częstochowska 13, 42-160 Krzepice, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1725) na adres: okoche@krzepice.pl.

Zgodnie z art. 8g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Wskazane jest również podanie obszaru, którego uwaga dotyczy (np. numer działki ewidencyjnej, nazwę i numer obrębu ewidencyjnego, nazwę ulicy).

Klauzula Informacyjna

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Krzepicach, ul. Częstochowska 13, 42-160 Krzepice, jest Burmistrz Krzepic.
2. Kontakt z inspektorem ochrony danych jest możliwy pod adresem e-mail: g.pietruszka@odo-iod.pl.
3. Celem przetwarzania danych jest realizacja zadań związanych z procedurą sporządzenia planu miejscowego, podstawę przetwarzania stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
4. Dane osobowe są zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a ich odbiorcami mogą być podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa oraz podmioty przetwarzające dane w ramach świadczenia usług dla administratora.
5. Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do sporządzenia i uchwalenia planu miejscowego oraz jego archiwizacji.
6. Przysługuje Państwu prawo do: żądania dostępu do swoich danych osobowych, sprostowania oraz wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa.
7. Podając dane dodatkowe tj. nr telefonu, adres e-mail, wyrażacie Państwo zgodę na ich przetwarzanie dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procedury planistycznej.

Częstochowa/34423859

BURMISTRZ KRZEPIC
ul. Częstochowska 13
42-160 Krzepice

Krzepice, dnia 6 marca 2026 r.

OBWIESZCZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru rozwoju terenów sportu i rekreacji w mieście Krzepice przy ul. Sportowej

Na podstawie art. 8h oraz art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zmianami), art. 39, w związku z art. 46 i art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zmianami), uchwały Rady Miejskiej w Krzepicach nr 65.498.2024 z dnia 26 marca 2024 r. zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru rozwoju terenów sportu i rekreacji w mieście Krzepice przy ul. Sportowej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 06.03.2026 r. do 03.04.2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krzepicach, ul. Częstochowa 13, 42-160 Krzepice, w godzinach pracy urzędu.

Spotkanie otwarte poprzedzone prezentacją projektu planu odbędzie się w dniu 20.03.2026 r. o godz. 15:00 w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Krzepicach, ul. Częstochowska 13, 42-160 Krzepice.

Diżurn projektanta w sprawach związanych z projektem planu odbywał się będzie codziennie w dniach od 06.03.2026 r. do 03.04.2026 r. pod numerem komórkowym 459 175 668 w godz. 15.00 do 18.00 lub e-mail: konsultacje.mppz.krzepice@gmail.com oraz dodatkowo w dniu 20 marca 2026 r., w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krzepicach, w godz. od 9.00 do 14.30.

Projekt ww. planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie również udostępniony w terminie konsultacji na stronie internetowej <https://bip.krzepice.pl/>.

Zgodnie z art. 8i ust. 1, pkt 1 ustawy zainteresowani mogą wnieść uwagi do projektu planu opracowywanego na podstawie wymienionej wyżej uchwały oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w terminie prowadzenia konsultacji społecznych, tj. do dnia 03.04.2026 r.

Uwagi należy składać za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie <https://bip.krzepice.pl/>. Uwagi mogą być wnoszone w formie pisemnej na adres Urzędu Miejskiego w Krzepicach, ul. Częstochowska 13, 42-160 Krzepice, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1725) na adres: okoche@krzepice.pl.

Zgodnie z art. 8g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Wskazane jest również podanie obszaru, którego uwaga dotyczy (np. numer działki ewidencyjnej, nazwę i numer obrębu ewidencyjnego, nazwę ulicy).

Klauzula Informacyjna

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Krzepicach, ul. Częstochowska 13, 42-160 Krzepice, jest Burmistrz Krzepic.
2. Kontakt z inspektorem ochrony danych jest możliwy pod adresem e-mail: g.pietruszka@odo-iod.pl.
3. Celem przetwarzania danych jest realizacja zadań związanych z procedurą sporządzenia planu miejscowego, podstawę przetwarzania stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
4. Dane osobowe są zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a ich odbiorcami mogą być podmioty uprawnione na podstawie przepisów prawa oraz podmioty przetwarzające dane w ramach świadczenia usług dla administratora.
5. Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do sporządzenia i uchwalenia planu miejscowego oraz jego archiwizacji.
6. Przysługuje Państwu prawo do: żądania dostępu do swoich danych osobowych, sprostowania oraz wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa.
7. Podając dane dodatkowe tj. nr telefonu, adres e-mail, wyrażacie Państwo zgodę na ich przetwarzanie dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procedury planistycznej.

Częstochowa/34423860

Słowno Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj

W **APLIKACJ
WYBORCZEJ**

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

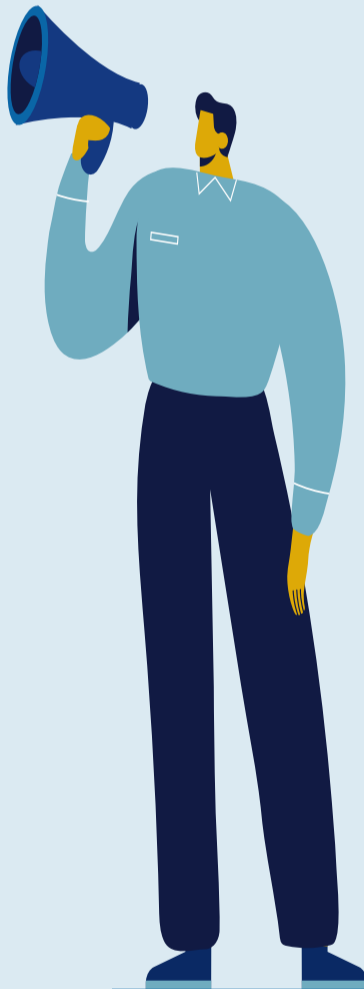
**Pobierz w
Google Play** **Pobierz w
App Store**

NEWSLETTER

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę komunikaty.pl
lub użyj kodu QR

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Bydgoszczy

podaje do publicznej wiadomości wyciąg z ogłoszenia o I ustnym przetargu nieograniczonym na najem na czas nieoznaczony części nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem o powierzchni użytkowej 569,84 m², położonej w Toruniu przy ul. Gregorkiewicza 3, na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 84/2 o powierzchni 0,1377 ha, obręb 18, ujawnionej w księdze wieczystej nr TO1T/00121864/8, stanowiącej własność Skarbu Państwa – Agencji Mienia Wojskowego, z której do najmu przeznaczają się 2 pozycje przetargowe:

- **I piętro ww. budynku o powierzchni 146,45 m² wraz z udziałem 1/3 części w nieruchomości wspólnej tj. w gruncie odpowiadającym powierzchni 459 m² oraz w częściach wspólnych budynku, w tym w piwnicy i poddaszu, odpowiadający powierzchni 43,16 m² – pozycja przetargowa nr 1;**
- **II piętro ww. budynku o powierzchni 149,35 m² wraz z udziałem 1/3 części w nieruchomości wspólnej tj. w gruncie odpowiadającym powierzchni 459 m² oraz w częściach wspólnych budynku, w tym w piwnicy i poddaszu, odpowiadający powierzchni 43,17 m² – pozycja przetargowa nr 2.**

Przetarg odbędzie się w dniu 23.03.2026 r. o godzinie 10⁰⁰ w siedzibie Oddziału Regionalnego AMW w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 163a.

Wywoławcza stawka czynszu wynosi:

- 6000,00 zł netto – dla pozycji przetargowej nr 1,
- 6000,00 zł netto – dla pozycji przetargowej nr 2.

Wadium w kwocie:

- 22 140 zł dla pozycji przetargowej nr 1,
- 22 140 zł dla pozycji przetargowej nr 2,

należy wnieść w formie przelewu pieniężnego w terminie **do 18.03.2026 r.** na konto bankowe Oddziału Regionalnego AMW w Bydgoszczy nr 21 1130 1075 0002 6129 7320 0008.

W tytule przelewu należy wskazać numer pozycji przetargowej.

Za datę wpłaty uważa się dzień ujawnienia środków pieniężnych na ww. rachunku bankowym.

Szczegółowych informacji o nieruchomości oraz o warunkach przetargu udziela Dział Nieruchomości tel. 52 52 57 828, 693 559 899.

Ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń w Oddziale Regionalnym AMW w Bydgoszczy oraz publikowano na stronach internetowych www.amw.com.pl w dniach od 06.03.2026 r. do 20.03.2026 r.

Agencji Mienia Wojskowego w Bydgoszczy, 85-915 Bydgoszcz, ul. Gdańska 163a
tel. 52 52 57 828; 693 559 899, e-mail: bydgoszcz@amw.com.pl

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:

wyborcza.pl/newsletters

wyborcza.pl

Koledze

Zdzistawowi Binerowskiemu

Członkowi Honorowemu
Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa

wyrazy żalu i głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Żony

Wandy

składają

Przewodnicząca PZITB
Koleżanki i Koledzy

www.nekrologi.wyborcza.pl/34423624

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci
Wejdź na serwis odeszli.pl

STAROSTA KIELECKI
Znak: B.IV.6740.2.18.2025.IC

OBWIESZCZENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

Na podstawie art. 11d ust. 5 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 10, art. 49 i art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691),

STAROSTA KIELECKI

zawiadamia, że na wniosek Zarządu Powiatu Kieleckiego reprezentowanego przez Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Kielcach, działającego przez pełnomocnika Pana Konrada Rachunę, złożony w dniu 28.10.2025 r., uzupełniony w dniu 02.02.2026 r., zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi powiatowej w ramach zadania pn. „**Rozbudowa drogi powiatowej nr 1372T od km 2+775 do km 5+000 oraz od km 6+800 do km 8+100 wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na realizację inwestycji drogowej w systemie zaprojektuj i wybuduj**”, na terenie gminy Łopuszno w powiecie kieleckim.

Zakres planowanej inwestycji będzie obejmował:

- poszerzenie istniejącej jezdni do szerokości od 5,5 m do 6,0 m, o nawierzchni z betonu asfaltowego,
- budowę chodnika,
- przebudowę zjazdów,
- budowę kanalizacji deszczowej,
- budowę odwodnienia wraz z budową przepustów pod zjazdami oraz przebudową istniejących przepustów,
- budowę rowu otwartego,
- przebudowę skrzyżowań,
- wycinkę drzew,
- wykonanie oznakowania pionowego i poziomego oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Przedmiotowe postępowanie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej obejmuje nieruchomości położone w gminie Łopuszno w powiecie kieleckim, jednostka ewidencyjna 260408_5 Łopuszno, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków numerami działek, znajdujące się:

- **w liniach rozgraniczających teren, przeznaczone pod planowaną inwestycję drogową:**
obręb 0021 Lasocin, numery ewidencyjne działek: 401/4; 479 (479/1, 479/2); 481 (481/1, 481/2); 488 (488/1, 488/2); 753/16 (753/26, 753/27); 753/17 (753/28, 753/29); 189 (189/1, 189/2); 231 (231/1, 231/2); 232 (232/1, 232/2); 628 (628/1, 628/2); 233 (233/1, 233/2); 234 (234/1, 234/2); 235/1 (235/3, 235/4); 235/2 (235/5, 235/6); 665 (665/1, 665/2); 666 (666/1, 666/2); 654 (654/1, 654/2); 674 (674/1, 674/2); 655/1 (655/3, 655/4); 675 (675/1, 675/2); 655/2 (655/5, 655/6); 656 (656/1, 656/2); 657 (657/1, 657/2); 658 (658/1, 658/2); 678 (678/1, 678/2); 659 (659/1, 659/2); 709 (709/1, 709/2); 660 (660/1, 660/2); 661 (661/1, 661/2); 662 (662/1, 662/2); 663 (663/1, 663/2);

obręb 0010 Ewelinów, numery ewidencyjne działek: 306 (306/1, 306/2); 393 (393/1, 393/2); 305 (305/1, 305/2); 307 (307/1, 307/2); 308 (308/1, 308/2); 309 (309/1, 309/2); 310 (310/1, 310/2); 311 (311/1, 311/2); **825**; 1187 (1187/1, 1187/2); 1224 (1224/1, 1224/2); 1225 (1225/1, 1225/2); 1802 (1802/1, 1802/2); 1806 (1806/1, 1806/2); 1808 (1808/1, 1808/2); 30/4 (30/8, 30/9); 30/5 (30/6, 30/7); 1721 (1721/1, 1721/2); **cz. 1223; cz. 367**;

- poza liniami rozgraniczającymi teren, przeznaczone pod:

- **budowę lub przebudowę innych dróg publicznych:**

obręb 0021 Lasocin, numer ewidencyjny działki: 154;

obręb 0010 Ewelinów, numer ewidencyjny działki: 1262;

- **budowę lub przebudowę zjazdów:**

obręb 0021 Lasocin, numery ewidencyjne działek: 488 (488/2); 489; 557; 606; 623;

obręb 0010 Ewelinów, numery ewidencyjne działek: 1802 (1802/2); 868;

- **budowę lub przebudowę urządzeń wodnych:**

obręb 0010 Ewelinów, numer ewidencyjny działki: 1225 (1225/2).

Wyjaśniam, że w odniesieniu do nieruchomości, które podlegają podziałowi – przed nawiasem podano numer działki przed podziałem, w nawiasie numery działek po podziale. Symbolem „cz.” poprzedzono numer działki, której część jest przeznaczona pod inwestycję. **Pogrubioną czcionką zostały oznaczone numery działek objętych liniami rozgraniczającymi teren inwestycji (przebieg drogi).**

W myśl art. 49 Kpa, po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia niniejszego obwieszczenia uznaje się, iż nastąpiło skuteczne doręczenie zawiadomienia o wszczęciu postępowania w powyższej sprawie.

Strony postępowania mogą zapoznać się w **Wydziale Budownictwa Starostwa Powiatowego w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, 25 – 211 Kielce, (pokój nr 17, nr tel. 41 200-12-62)**, z aktami sprawy oraz wypowiedzieć się, co do zebranych dowodów i materiałów od poniedziałku do piątku – **za wyjątkiem środy**.

Wgląd w akta sprawy nie jest obowiązkowy.

W przypadku, gdy nastąpiły zmiany własności nieruchomości objętej ww. wnioskiem, osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do nieruchomości, powinny dokonać zmian w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostę Kieleckiego, a następnie przedstawić w Wydziale Budownictwa Starostwa Powiatowego w Kielcach stosowne dokumenty potwierdzające te zmiany.

Zaznaczam, że zgodnie z art. 11d ust. 9 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, z dniem ukazania się zawiadomienia nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem zakazu, o którym mowa wyżej, jest nieważna (art. 11d ust. 10 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych).

STAROSTA KIELECKI

Kielce/34423811

AB-I.7820.17.3.2025.AKI

OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

Zgodnie z art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) w związku z art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311 z późn. zm.) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

WOJEWODA PODLASKI

PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

że na wniosek Zarządu Województwa Podlaskiego – właściciwego zarządcy drogi, wydał decyzję Nr 4/2026 z dnia 26.02.2026 r., znak: AB-I.7820.17.3.2025.AKI, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na

rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 648 polegającej na budowie drogi dla rowerów i pieszych na odcinku Stawiski – Cedry, na odcinku od km proj. od 0+000,00 do km proj. 2+739,12, na terenie gminy Stawiski, pow. kolneński

oraz o zatwierdzeniu podziału nieruchomości, dla której została wydana decyzja Burmistrza Stawisk z dnia 02.04.2025 r. znak: OŚR.6220.1.2025 o środowiskowych uwarunkowaniach, w zakresie robót budowlanych obejmujących:

- budowę drogi dla pieszych i rowerów,
- budowę i przebudowę rowów przydrożnych wraz z przepustami,
- budowę i przebudowę przepustów pod drogą dla pieszych i rowerów,
- budowę i przebudowę chodników oraz dojść do posesji,
- budowę i przebudowę zjazdów,
- budowę i przebudowę poboczy,
- budowę opaski przydrożnej,
- budowę rowu krytego,
- wykonanie umocnień rowów brukowcem,
- budowę i przebudowę ogrodzeń sztywnych panelowych,
- budowę barier ochronnych,
- przebudowę telekomunikacyjnej kanalizacji kablowej,
- budowę studni kablowej,
- przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- rozbiorę elementów drogi i infrastruktury kolidujących z projektowanymi odcinkami,
- wycinkę drzew i krzewów kolidujących z przyjętymi rozwiązaniami,
- wykonanie nasadzeń drzew i krzewów,

zgodnie z projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym.

Przedmiotowa inwestycja planowana jest do realizacji na:

– **działkach stanowiących istniejący pas drogowy drogi wojewódzkiej Nr 648, o nr:**

M. Stawiski

obręb 0005 Stawiski: 678, 710, 815;

Gmina Stawiski

obręb 0006 Cedry: 252;

– **działkach ulegających podziałowi, przeznaczonych pod projektowany pas drogowy drogi wojewódzkiej Nr 648, o nr:**

- 1038/1 dzielona na działki: 1038/28 o pow. 0,0440 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/29 o pow. 1,5150 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1038/5 dzielona na działki: 1038/32 o pow. 0,0133 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/33 o pow. 0,1546 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1038/4 dzielona na działki: 1038/30 o pow. 0,0064 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/31 o pow. 0,2136 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1038/9 dzielona na działki: 1038/34 o pow. 0,0140 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/35 o pow. 0,1706 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1038/16 dzielona na działki: 1038/36 o pow. 0,0070 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/37 o pow. 0,2184 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1038/17 dzielona na działki: 1038/38 o pow. 0,0137 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/39 o pow. 0,1560 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1038/21 dzielona na działki: 1038/40 o pow. 0,0142 ha (przeznaczona pod drogę); 1038/41 o pow. 0,1657 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1039 dzielona na działki: 1039/1 o pow. 0,0928 ha (przeznaczona pod drogę); 1039/2 o pow. 5,3672 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 1040 dzielona na działki: 1040/1 o pow. 0,0371 ha (przeznaczona pod drogę); 1040/2 o pow. 0,0220 ha (przeznaczona pod drogę); 1040/3 o pow. 7,0209 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 981 dzielona na działki: 981/1 o pow. 0,0077 ha (przeznaczona pod drogę); 981/2 o pow. 0,8223 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 985/19 dzielona na działki: 985/39 o pow. 0,0394 ha (przeznaczona pod drogę); 985/40 o pow. 0,2751 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 985/3 dzielona na działki: 985/34 o pow. 0,0896 ha (przeznaczona pod drogę); 985/35 o pow. 0,0240 ha (przeznaczona pod drogę); 985/36 o pow. 7,2899 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 985/4 dzielona na działki: 985/37 o pow. 0,0149 ha (przeznaczona pod drogę); 985/38 o pow. 1,1411 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 985/32 dzielona na działki: 985/41 o pow. 0,0548 ha (przeznaczona pod drogę); 985/42 o pow. 1,0074 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 985/33 dzielona na działki: 985/43 o pow. 0,0044 ha (przeznaczona pod drogę); 985/44 o pow. 1,0579 ha (w dotychczasowym władaniu);
- Gmina Stawiski**
obręb 0006 Cedry:
- 16.1 dzielona na działki: 1/1 o pow. 0,0739 ha (przeznaczona pod drogę); 1/2 o pow. 1,1070 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 17.2 dzielona na działki: 2/1 o pow. 0,0392 ha (przeznaczona pod drogę); 2/2 o pow. 1,4208 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 18.3 dzielona na działki: 3/1 o pow. 0,0316 ha (przeznaczona pod drogę); 3/2 o pow. 1,3684 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 19.4 dzielona na działki: 4/1 o pow. 0,0293 ha (przeznaczona pod drogę); 4/2 o pow. 1,5407 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 20.5 dzielona na działki: 5/1 o pow. 0,0221 ha (przeznaczona pod drogę);

5/2 o pow. 1,0986 ha (w dotychczasowym władaniu);

- 21.6 dzielona na działki: 6/1 o pow. 0,0304 ha (przeznaczona pod drogę); 6/2 o pow. 1,4996 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 22.7 dzielona na działki: 7/1 o pow. 0,0305 ha (przeznaczona pod drogę); 7/2 o pow. 2,1434 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 23.8 dzielona na działki: 8/1 o pow. 0,0052 ha (przeznaczona pod drogę); 8/2 o pow. 0,4448 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 24.9 dzielona na działki: 9/1 o pow. 0,0053 ha (przeznaczona pod drogę); 9/2 o pow. 0,7847 ha (w dotychczasowym władaniu);
 - 25.14 dzielona na działki: 14/1 o pow. 0,0042 ha (przeznaczona pod drogę); 14/2 o pow. 3,4058 ha (w dotychczasowym władaniu);
- **działkach stanowiących nieruchomości, z których korzystanie będzie ograniczone (tzw. „czasowe zajęcie”), niezbędne podczas realizacji inwestycji, o nr:**

M. Stawiski

obręb 0005 Stawiski: 711, 712, 1038/1 (po podziale 1038/29), 1038/5 (po podziale 1038/33), 1038/16 (po podziale 1038/37), 1039 (po podziale 1039/2), 1040 (po podziale 1040/3), 981 (po podziale 981/2), 985/19 (po podziale 985/40), 985/3 (po podziale 985/36), 985/4 (po podziale 985/38), 985/32 (po podziale 985/42), 985/33 (po podziale 985/44);

Gmina Stawiski

obręb 0006 Cedry: 5 (po podziale 5/2), 7 (po podziale 7/2), 9 (po podziale 9/2), 10, 12/2, 13, 14 (po podziale 14/2), 246.

Informuję jednocześnie, iż na wniosek inwestora, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, został nadany ww. decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Zawiadamiam wszystkich zainteresowanych, że z treścią decyzji, która została także zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 06.03.2026 r. na okres 14 dni oraz z dokumentacją sprawy, można zapoznać się w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, ul. Mickiewicza 3, w Punkcie Obsługi Klienta, w godz. 8⁰⁰-15⁰⁰, w terminie od dnia 06.03.2026 r. do dnia 20.03.2026 r.

Jednocześnie informuję, iż niniejsze obwieszczenie nie jest wezwaniem do osobistego stawiennictwa, lecz informacją o przysługującym wszystkim zainteresowanym prawie do zapoznania się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy.

Zapoznanie się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy będzie możliwe po uprzednim umówieniu się pod wskazanym niżej numerem telefonu na konkretny dzień i godzinę.

Jednocześnie na podstawie art. 9 Kpa informuję, iż strona, która chciałaby skorzystać w siedzibie organu z prawa zapoznania się z treścią decyzji oraz dokumentacją sprawy proszona jest o zaopatrzenie się we własny sprzęt (aparat fotograficzny, telefon komórkowy, kartkę i długopis do sporządzenia odpisu lub notatek). Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego z tutejszym organem (pod numerem telefonu 85 74 39 559) oraz przesłania w formie elektronicznej przez pracownika organu, po uprzednim zwróceniu się z taką prośbą (za pośrednictwem e-doręczeń: AE:PL-52577-37419-UFVCE-33), części dokumentacji (w miarę możliwości technicznych, pojedyncze strony) w formie skanu na adres wskazany przez stronę.

Białystok/34423867

GAZETA wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

- **Przetargi**, licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi**, kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Załącznik nr 1

System nieodpłatnych usług: pomocy prawnej, porad obywatelskich i mediacji

Przez cały rok od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.30 do 19.30 osoby, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku oraz osoby chcące dokonać zgłoszenia naruszenia prawa w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, mogą uzyskać informacje o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących uprawnieniach lub spoczywających obowiązkach oraz o sposobie rozwiązania problemu prawnego. Adwokaci, radcowie prawni i doradcy obywatelscy udzielają też pomocy m.in. w sporządzaniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Osoby uprawnione przed uzyskaniem pomocy składają oświadczenie o braku możliwości

poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej, z wyłączeniem osób chcących dokonać zgłoszenia naruszenia prawa w rozumieniu ustawy o ochronie sygnalistów. Osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą dodatkowo składają oświadczenie o niezatrudnieniu innych osób w ciągu ostatniego roku. Nieodpłatne usługi udzielane są w punktach pomocy zlokalizowanych na terenie Miasta Białystok przy ul. Zamenhofska 5C oraz ul. Św. Rocha 3 oraz za pomocą środków porozumiewania się na. Udzielanie porad odbywa się według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty:
1) telefonicznie – tel. (85) 869 66 99 czynny: pn. 8:00-16.00, wt.-pt. 7:30-15.30;
2) e-mailowo: darmowapomoc@um.bialystok.pl;
3) pod adresem: <https://np.ms.gov.pl>.

Kobiety w ciąży przyjmowane są poza kolejnością. Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie obsługi, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, pomoc może być udzielana także poza punktem.

Więcej informacji o systemie nieodpłatnych usług można znaleźć na stronie www.bip.bialystok.pl – Urząd Miejski – Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz pod adresem: www.bialystok.pl – Dla mieszkańców – Nieodpłatna pomoc prawna. W zakładce Lista jednostek poradnictwa znajduje się lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa działających na terenie Białegostoku. Lista dostępna jest również w punktach pomocy prawnej.

LISTA JEDNOSTEK NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA

NAZWA JEDNOSTKI	ZAKRES PORADNICTWA	ADRES	TELEFON	DOSTĘPNOŚĆ dni i godziny	WWW e-mail	KRYTERIA DOSTĘPU
RODZINNE						
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	* informacje w sprawie świadczeń rodzinnych, wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego * pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej, * pomoc dla osób i rodzin z problemem alkoholowym	Dział Świadczeń Rodzinnych ul. Klepacka 18 15-634 Białystok MOPR ul. Malmeda 8 15-440 Białystok	(85) 748 98 59 (85) 879 79 50	pn.: 8.00 – 17.00 wt. – pt.: 7.30 – 15.30	e-mail: sekretariat@mopr.bialystok.pl www: http://www.mopr.bialystok.pl/sr-strona-glowna.html	Mieszkańcy Białegostoku
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku	1) pomoc społeczna, 2) wspieranie rodziny i pieczy zastępczej, 3) polityka prorodzinna, 4) wspieranie osób niepełnosprawnych oraz inne zadania określone w ustawach, w tym zadania należące do zakresu działań powiatu z zakresu administracji rządowej i przypisane do realizacji Centrum	ul. Borsucza 2 15-569 Białystok	(85) 740 39 23	pn. – pt.: 7.30-15.30	e-mail: pcpr@st.bialystok.wrotapodlasia.pl www: http://pcprb.st.bialystok.wrotapodlasia.pl/	Mieszkańcy powiatu białostockiego
Archidiecezjalna Poradnia Rodzinna	Porady psychologa, pedagoga, kaptana, mediacje oraz pomoc konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy i specjalisty ds. uzależnień	ul. Kościelna 2 15-087 Białystok	601 869 469 sekretariat czynny wt. i czw. 18:00 – 20:00	wt. i czw. 18.00-20.00 (doradca rodzinny) pt. 16.00-18.00 (prawnik, adwokat) Spotkania umawiane telefonicznie: – mediator 884 000 291 – psychoterapeuta 500 097 214 – psycholog, pedagog 606 355 763	e-mail: poczta@rodzinabialystok.pl www: http://rodzinabialystok.pl/poradnictwo-rodzinne/archidiecezjalna-poradnia-rodzinna	Dla narzeczonych i małżonków oraz rodzin
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”	konsultacje wychowawcze, porady prawne, terapia rodzinna, poradnictwo specjalistyczne	ul. Magnoliowa 4, 15-669 Białystok	(85) 663 01 41	Poradnia czynna pn. – pt.: 8.00-16.00 zapisy i informacje pod numerem: (85) 66 30 141 w godzinach 8.00-16.00	e-mail: sprid.szansa@gmail.com www: www.szansabialystok.pl	Mieszkańcy miasta Białegostoku, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej
PSYCHOLOGICZNE						
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Białymstoku	* udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz logopedycznej, * udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, * udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, * wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	ul. Piotrkowska 2 15-439 Białystok	(85) 744 53 50	Poradnia czynna pn. – pt.: 8:00 – 16:00 Informacje o aktualnych dniach i godzinach pracy dostępne pod numerem: (85) 744 53 50	e-mail: ppp1@um.bialystok.pl www: http://ppp2.eu/	Dzieci i młodzież, ich rodzice i nauczyciele przedszkoli, szkół i placówek zgodnie z rejonem działania Poradni. Również dzieci i młodzież nie uczęszczającym do przedszkola i szkoły oraz ich rodzicom zamieszkałym na terenie działania Poradni.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w Białymstoku	* pomoc dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, * pomoc dzieciom i młodzieży z trudnościami w nauce, * pomoc logopedyczna, * doradztwo zawodowe, * pomoc w zakresie profilaktyki i wspomagania	ul. Mazowiecka 35 15-301 Białystok	(85) 742 34 34	pn. – pt.: 8.00-15.30	e-mail: sekretariat@ppp2.eu www: www.ppp2.bialystok.pl	Dzieci i młodzież, ich rodzice i nauczyciele przedszkoli, szkół i placówek zgodnie z rejonem działania Poradni. Również dzieci i młodzież nie uczęszczającym do przedszkola i szkoły oraz ich rodzicom zamieszkałym na terenie działania Poradni.
Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi w Białymstoku	Pomoc rodzinom, w których dzieci i rodzice doświadczają trudności związanych z takimi zaburzeniami jak: zespół nadpobudliwości psychoruchowej, lęk przed separacją w dzieciństwie, zaburzenia lękowe w postaci fobii, np. fobia szkolna, kłopoty związane z rywalizacją w rodzeństwie, tiki, moczenie mimowolne, jękanie. Do Poradni przyjmowane są dzieci i młodzież z zaburzeniami emocjonalnymi, które przejawiają się pod postacią takich utrwalonych objawów jak: trudności funkcjonowania w grupie, agresja jawna lub ukryta, napięcie, konflikty wewnętrzne, zaburzony obraz siebie, niska samoocena, objawy psychosomatyczne (ból głowy, brzucha), zaburzenia nastroju.	ul. A. Mickiewicza 31/2 15-214 Białystok	(85) 732 86 66	Przyjmowanie interesantów: pn., śr., czw.: 8.00-20.00 wt. i pt.: 8.00-18.00	www: www.sppp.bialystok.pl Warunkiem przyjęcia do placówki jest rozmowa z rodzicami i badanie diagnostyczne dziecka.	Pomoc terapeutyczna dla dzieci i młodzieży w wieku od 5 lat do końca szkoły średniej, mieszkające bądź uczące się na terenie miasta Białegostoku. Rodzicom młodszych dzieci proponuje się konsultacje i własną terapię oraz warsztaty.
Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenia KLANZA w Białymstoku	Poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, pomoc dla dzieci pokrzywdzonych przestępstwem	ul. Kleeberga 8 15-691 Białystok	(85) 652 54 94 690 955 000 INFOLINIA 0 801 000 180	Recepcja: pn. – pt.: 8.00-16.00 Praca terapeutyczna: pn. – czw.: 8.00-19.00 pt.: 8:00-16:00	e-mail: cpdbialystok@centrum-klanza.pl www: https://centrum-klanza.pl/	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie DROGA – Ośrodek Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych w Białymstoku ETAP	Poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, z zakresu przeciwdziałania narkomanii, rozwiązywania problemów alkoholowych	ul. Włókniennicza 7 15-464 Białystok	(85) 744 52 24 788 945 550 694 746 464	pn. – pt.: 8.00 – 20.00	e-mail: etap@stowarzyszeniedroga.pl rejestracja online do ośrodka: etap.net.pl www: www.stowarzyszeniedroga.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Fundacja Oswoić Świat	Prowadzenie ośrodka dziennego pobytu dla dzieci i młodzieży z problemami zdrowia psychicznego	(siedziba fundacji) ul. Malachitowa 11 15-157 Białystok (siedziba placówek) ul. Zaścianańska 84 15-548 Białystok	(85) 733 38 96	pn. – pt.: 7.30-16.00	e-mail: fundacja.oswoic.swiat@gmail.com www: www.oswoicswiat.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyczno-Konsultacyjna	Terapia indywidualna, grupowa, rodzinna, konsultacje pedagogiczne, interwencja kryzysowa, prowadzenie grup psychoedukacyjnych, terapeutycznych, konsultacje prawne	ul. Gen. Hallera 8 15-814 Białystok	(85) 651 65 64 608 106 831	Umówione wizyty oraz zajęcia grupowe odbywają się: pn., śr., czw.: 7:00 – 20:00 czw. – pt.: 7:00 – 15:00 Rejestracja pon-pt.: 7:00-15:00 wyłącznie telefonicznie.	e-mail: pk@monarbialystok.pl www: www.monarbialystok.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”	Konsultacje wychowawcze, porady prawne, terapia rodzinna, poradnictwo specjalistyczne	ul. Magnoliowa 4, 15-669 Białystok	(85) 663 01 41	Poradnia czynna pn. – pt.: 8.00-16.00 zapisy i informacje pod numerem: (85) 66 30 141 w godzinach 8.00-16.00	e-mail: sprid.szansa@gmail.com www: www.szansabialystok.pl	Mieszkańcy miasta Białegostoku, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej
Centrum wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego (zlecenie NFZ)	Kryzysy psychiczne, stany depresyjne, myśli samobójcze	Fundacja ITAKA skr. pocztowa 127 00-958 Warszawa 66	800 70 2222 bezpłatna infolinia	24 godz. przez 7 dni w tygodniu	e-mail: porady@centrumwsparcia.pl www: https://centrumwsparcia.pl/	Dla osób będących w kryzysie psychicznym
PEDAGOGICZNE						
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1 w Białymstoku	* udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz logopedycznej, * udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, * udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, * wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	ul. Piotrkowska 2 15-439 Białystok	(85) 744 53 50	Poradnia czynna pn. – pt.: 8:00-16:00 Informacje o aktualnych dniach i godzinach pracy dostępne pod numerem: (85) 744 53 50	e-mail: ppp1@um.bialystok.pl www: www.poradnia.bialystok.pl	Dzieci i młodzież, ich rodzice i nauczyciele przedszkoli, szkół i placówek zgodnie z rejonem działania Poradni. Również dzieci i młodzież nie uczęszczającym do przedszkola i szkoły oraz ich rodzicom zamieszkałym na terenie działania Poradni.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w Białymstoku	* pomoc dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, * pomoc dzieciom i młodzieży z trudnościami w nauce, * pomoc logopedyczna, * doradztwo zawodowe, * pomoc w zakresie profilaktyki i wspomagania	ul. Mazowiecka 35 15-301 Białystok	(85) 742 34 34	pn. – pt.: 8.00 – 15.30	e-mail: sekretariat@ppp2.eu www: www.ppp2.eu/	Dzieci i młodzież, ich rodzice i nauczyciele przedszkoli, szkół i placówek zgodnie z rejonem działania Poradni. Również dzieci i młodzież nie uczęszczającym do przedszkola i szkoły oraz ich rodzicom zamieszkałym na terenie działania Poradni.
Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi w Białymstoku	Pomoc rodzinom, w których dzieci i rodzice doświadczają trudności związanych z takimi zaburzeniami jak: zespół nadpobudliwości psychoruchowej, lęk przed separacją w dzieciństwie, zaburzenia lękowe w postaci fobii, np. fobia szkolna, kłopoty związane z rywalizacją w rodzeństwie, tiki, moczenie mimowolne, jękanie. Do Poradni przyjmowane są dzieci i młodzież z zaburzeniami emocjonalnymi, które przejawiają się pod postacią takich utrwalonych objawów jak: trudności funkcjonowania w grupie, agresja jawna lub ukryta, napięcie, konflikty wewnętrzne, zaburzony obraz siebie, niska samoocena, objawy psychosomatyczne (ból głowy, brzucha), zaburzenia nastroju.	ul. A. Mickiewicza 31/2 15-214 Białystok	(85) 732 86 66	Przyjmowanie interesantów: pn., śr., czw.: 8.00-20.00 wt. i pt.: 8.00-18.00	www: www.sppp.bialystok.pl Warunkiem przyjęcia do placówki jest rozmowa z rodzicami i badanie diagnostyczne dziecka.	Pomoc terapeutyczna dla dzieci i młodzieży w wieku od 5 lat do końca szkoły średniej, mieszkające bądź uczące się na terenie miasta Białegostoku. Rodzicom młodszych dzieci proponuje się konsultacje i własną terapię oraz warsztaty.
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”	Konsultacje wychowawcze, porady prawne, terapia rodzinna, poradnictwo specjalistyczne	ul. Magnoliowa 4, 15-669 Białystok	(85) 663 01 41	Poradnia czynna pn. – pt.: 8.00-16.00	e-mail: sprid.szansa@gmail.com www: www.szansabialystok.pl	Mieszkańcy miasta Białegostoku, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej

Białystok/34422173

POMOC SPOŁECZNA						
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku	Udzielanie informacji dotyczących przyznawania świadczeń, poradnictwo socjalne i prawne	ul. Malmeda 8 pokój nr 1 15-440 Białystok	(85) 879 77 50	pn.: 8.00-17.00 wt. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: sekretariat@mopr.bialystok.pl www: http://www.mopr.bialystok.pl/	Mieszkańcy Miasta Białystok
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Białymstoku	* poradnictwo psychologiczne, * poradnictwo socjalne, * poradnictwo prawne, * udział w grupie socjoterapeutycznej	ul. Włókiennicza 7 15-464 Białystok	(85) 879 79 46 lub (85) 879 79 47 lub (85) 879 79 48	całodobowo, 7 dni w tygodniu	e-mail: gik@mopr.bialystok.pl www: http://www.mopr.bialystok.pl/osrodek_interwencji_kryzysowej.html	Mieszkańcy Miasta Białystok dotknięci: * przemocą domową, * kryzysem małżeńskim, * konfliktem rodzinnym, * utratą, żałobą, osieroceniem, wypadkami, katastrofą, klęską żywiołową, * problemem samobójstwa, * trudnościami wychowawczymi, * bezradnością, długotrwałą chorobą i innymi problemami
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1) pomoc społeczna, 2) wspieranie rodziny i pieczy zastępczej, 3) polityka prorodzinna, 4) wspieranie osób niepełnosprawnych	ul. Borsuca 2 15-569 Białystok	(85) 740 39 23	pn. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: pcpr@st.bialystok.wrotapodlasia.pl www: http://pcprb.st.bialystok.wrotapodlasia.pl/	Mieszkańcy powiatu białostockiego
Prawostawny Ośrodek Miłosterdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej „ELEOS” w Białymstoku	* punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, * grupa wsparcia dla osób bezdomnych, * dyżury kuratora sądowego * prowadzenie Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego	ul. Warszawska 47 15-137 Białystok	781 001 071 781 474 373	pn. - pt.: 13:00-18:00	e-mail: eleos@poczta.onet.pl www: http://eleos.pl/	Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej
Fundacja „Spe Salvi”	* streetworking – docieranie do osób bezdomnych w ich miejscu przebywania, interwencje, rozmowy wspierające, rzecznictwo w urzędach, instytucjach, szpitalach, pomoc w znalezieniu pracy, mieszkania, instytucji pomocowych, * wsparcie terapeutyczne z zakresu uzależnień, * porady prawne	ul. Radzywińska 16 lok. 05 15-863 Białystok	(85) 732 01 34 693 756 510	pn. - pt. 9:00-13:00 Informacje szczegółowe pod numerem: (85) 732 01 34	e-mail: spesalvi2016@gmail.com streetbial@gmail.com www: http://spesalvi.org.pl/	Bezdomni, dzieci ulicy, alkoholicy, osoby dotknięte różnymi formami patologii
Noclegownia Mężczyzn Św. Brata Alberta Caritas Archidiecezji Białostockiej Noclegownia dla kobiet Św. Matki Teresy z Kalkuty	* noclegownia, * wydawanie posiłków, * pomoc specjalistów: gabinet konsultacji pielęgniarstwa, doradca zawodowy, opieka duszpasterska	ul. Sienkiewicza 81/9 15-003 Białystok ul. Władysława Raginisa 55 15-162 Białystok	(85) 675 09 06 (085) 675 09 50	całodobowo, 7 dni w tygodniu Placówka całodobowa dla mężczyzn, posiadająca 100 miejsc (70 mężczyzn otrzymuje pomoc całodobową, 30 mężczyzn może liczyć na pomoc doraźną w postaci noclegu). Codziennie o godz. 14.30 wydawane są posiłki zarówno dla mieszkańców jak i osób ubogich spoza placówki. Istnieje możliwość skorzystania z kąpielni we wtorek i czwartek w godz. 10:00 - 13:00. w okresie jesienno-zimowym: 18.00 - 8.00 okresie wiosenno-letnim: 9.00-7.00 w przypadku temperatury - 15 istnieje możliwość przebywania w noclegowni całodobowo)	e-mail: bezdornosoc.bialystok@caritas.pl www: https://bialystok.caritas.pl/placowki/dom-dla-bezdomnych-pod-wezwaniem-swietego-brata-alberta/ https://caritas.bialystok.pl/noclegownia-mezczyzn-sw-brata-alberta/ bezdornosoc.bialystok@caritas.pl https://caritas.bialystok.pl/noclegownia-Ya-kobiet-sw-matki-teresy-z-kalkuty/	Noclegownia całodobowa dla mężczyzn Noclegownia dla kobiet
Ogrzewalnia - Noclegownia - Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei” w Białymstoku	* dyżur pracownika socjalnego, * porady psychologa, * spotkania motywujące do porzucenia szkodliwego stylu życia, * opieka duszpasterska	ul. Grunwaldzka 76 15-893 Białystok	(85) 674 87 17 500 191 198	całodobowo, 7 dni w tygodniu Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: (85) 674 87 17	e-mail: biuro@kdn.bialystok.pl www: http://kdn.bialystok.pl/index.php/dzialalnosc/ogrzewalnia/	Osoby ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym - bezdomni, ubodzy, długotrwałe bezrobotni, uzależnieni
Noclegownia Ośrodek Readaptacji dla Bezdomnych Stowarzyszenia Penitencjarnego „Patronat” w B-stoku	Pomoc pedagoga, pracownika socjalnego, terapeuty uzależnień, kuratora zawodowego oraz opiekuna bezdomnego	ul. Świętojańska 2A 15-082 Białystok	(85) 732 24 12 602 577 424	Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: (85) 732 24 12	e-mail: patronat13@wp.pl www: www.patronat.waw.pl	Osoby bezdomne opuszczające zakłady karne
ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH UZALEŻNIEŃ						
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej	ul. Bema 60/1 pok. 2 i 3 15-370 Białystok	(85) 869 65 60 (85) 869 65 61	pn.: 8.00-17.00 wt. - pt.: 7.30-15.30	email: dsp@um.bialystok.pl	Osoby uzależnione od alkoholu
Pracownia Psychoterapii Integracyjnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	* program psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, * udzielanie świadczeń indywidualnych i grupowych - sesje diagnostyczne, sesje psychoterapii indywidualnej, sesje psychoterapii grupowej, sesje psychoedukacyjne, * sesje psychoterapii rodzinnej	ul. Storczykowa 5 15-614 Białystok	(85) 663 56 76 600 075 018 (wizyty po uzgodnieniu telefonicznym)	pn. - czw.: 7.30-20.00 pt.: 7.30-15.00 (w tych godzinach odbywają się sesje diagnostyczne prowadzone przez lekarza i specjalistów)	email: psychologika@wp.pl www: www.slapek.com	Osoby potrzebujące terapii uzależnień
Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień	* poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, * dzienne oddziały terapii uzależnienia od alkoholu, * zespół leczenia środowiskowego	ul. Radzywińska 2 15-863 Białystok	693 637 000 (085) 307 09 01	pn. - pt.: 9.00-17.00	email: szpital@spchoroszcz.med.pl www: www.spchoroszcz.med.pl	Osoby potrzebujące terapii uzależnień
NZOZ VIRTUS	* leczenie alkoholizmu, * wsparcie psychologa, psychiatry	ul. Antoniak Fabryczny 10 lok. 1 15-741 Białystok	(85) 66 15 333 (w godzinach pracy) kom. 698 335 897 509 501 213 502 278 809 (całodobowo na wezwanie)	godziny przyjęć: pn. - sob.: godz. 9.00-19.00 niedz.: godz. 12.00-18.00 Dyżur całodobowy: pod podanymi numerami telefonów komórkowych	email: tcichorek@op.pl www: https://virtus.bialystok.pl/	Osoby potrzebujące terapii uzależnień
Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii	Pomoc psychologiczna i terapeutyczna w postaci: * konsultacji i psychoedukacji, * psychoterapii indywidualnej, * terapii rodzinnej i małżeńskiej	ul. Orla 6B 15-021 Białystok	(85) 746 06 23	pn. - pt.: 08.00- 19.00 W celu zgłoszenia i ustalenia terminu spotkania wymagany wcześniejszy kontakt telefoniczny w godzinach 8.00-16.00 pod numerem: (85) 746 06 23	e-mail: mokit@ddps.bialystok.pl www: https://ddps.bialystok.pl/mokit/	Pomoc dla osób pochodzących z rodzin, w których występuje lub występował problem alkoholowy
Ośrodek Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych w Białymstoku ETAP	* poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych, * poradnia terapii uzależnień dla dzieci i młodzieży, * oddział dziennej terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych, * terapia środowiskowa, * centrum profilaktyki	ul. Włókiennicza 7 15-464 Białystok	(85) 744 52 24 694 746 464	Rejestracja pn. - pt.: 08.00-20.00 Do Poradni można się zarejestrować telefonicznie lub osobiście. Przy rejestracji niezbędne jest podanie numeru PESEL	e-mail: etap@stowarzyszeniedroga.pl www: http://www.stowarzyszeniedroga.pl/etap	Pomoc osobom eksperymentującym i uzależnionym oraz członkom ich rodzin
Białostockie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Krokus”	* dyżur terapeuty uzależnień, * grupa dla ofiar przemocy domowej	ul. Jagienki 4 15-480 Białystok	(85) 743 58 43	pn.-pt.: 16:00-20:00 sob. 15:30-20:00 nd.: 10:00-13:00 Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: (85) 743 58 43	e-mail: klubkrokus@o2.pl www: http://www.klubkrokus.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Białostockie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Tęcza”	* dyżur terapeuty uzależnień, * grupa dla ofiar przemocy domowej	ul. Gen. J. Hallera 8 15-814 Białystok	(85) 662 08 21 518 324 296	dyżur terapeuty uzależnień: czw.: 16:00-18:00 Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: (85) 662 08 21 Dyżur terapeuty uzależnień - w każdy czwartek w godz. 16:00-18:00	e-mail: b.s.k.a.tecza@wp.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie Abstynentów Klub Abstynentów „Arka”	dyżur terapeuty uzależnień	ul. Barszczańska 5 15-649 Białystok	(85) 661 92 62	Szczegółowe informacje udzielane w siedzibie organizacji bądź telefonicznie w pn. - pt.: 8:00-16:00	e-mail: klub.arka@wp.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie Rodzin Abstynentów „Przymierze”	dyżur terapeuty uzależnień	ul. Wieniawskiego 12 15-193 Białystok	694 409 778 608 379 075 604 663 788	Codziennie od godz.: 17.00-19.00 odbywają się dyżury osoby wyznaczonej przez stowarzyszenie, polegające na udzielaniu informacji na temat uzależnień, możliwości oraz form uzyskania pomocy. Dyżur specjalistów ds. uzależnień, specjalistów terapii uzależnień pt.: 17.00-19.00 W każdą ostatnią środę miesiąca w godz.: 17.00-18.00 warsztaty dla osób uzależnionych i nieuzależnionych.	e-mail: stowarzyszenieprzymierze@o2.pl www: www.stowarzyszenieprzymierze.blogspot.com	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie Rodzin Trzeźwościowych „Azył”	dyżur terapeuty uzależnień	ul. Mieszka I 8C lok.14 15-054 Białystok	(85) 732 11 69	pn. - sob.: 16:30-20:30 Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: (85) 732 11 69 w każdą śr.: 17.00-18.00	www: www.azył.bialystok.pl	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie Rodzin Abstynentów „Tango”	dyżur terapeuty uzależnień	ul. Radzywińska 16 15-863 Białystok	795 000 765	pn. - sob.: 15.00-19.00 Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: 795 000 765	e-mail: tangoradz16@gmail.com	Mieszkańcy Białegostoku
Stowarzyszenie „Tabor”	dyżur terapeuty uzależnień	ul. Składowa 7 15-399 Białystok	(85) 742 82 23 508 492 991	pn. - sob. 16:00-20:00 Informacje szczegółowe dostępne pod numerem: (85) 742 82 23	e-mail: kowrachl@gmail.com	Mieszkańcy Białegostoku
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Ośrodek Interwencji Kryzysowej	* punkty konsultacyjne, * pomoc pracowników socjalnych Ośrodek nie zajmuje się leczeniem i terapią osób uzależnionych	Punkty konsultacyjne dla osób z problemami alkoholowymi w Zespołach Pracowników Socjalnych: * Nr 1 - ul. Mieszka I 8C - tel. (85) 748 20 28 * Nr 2 - ul. Siewna 2 - tel. (85) 879 78 34, * Nr 3 - ul. Sienkiewicza 53 - tel. (85) 879 78 50, * Nr 4 - ul. Radzywińska 16 - tel. (85) 879 78 54, * Nr 5 - ul. Hallera 8 - tel. (85) 879 78 77, * Nr 6 - ul. Bema 2 - tel. (85) 879-79-00, * Nr 7 - ul. Storczykowa 5 - tel. (85) 879 79 19, * Nr 8 - ul. Swobodna 24 - tel. (85) 879 79 21, * Nr 9 - ul. Witosza 38 tel. (85) 879 78 17, * Nr 11 - ul. Biała 13/33 - tel. (85) 879 77 42, Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Włókiennicza 7 (85) 879 79 46 - czynny całodobowo, siedem dni w tygodniu		Punkty konsultacyjne: pn.: 8.00-17.00 wt. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: sekretariat@mopr.bialystok.pl www: http://www.mopr.bialystok.pl/	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu
Caritas Archidiecezji Białostockiej	punkt informacyjny o problemach alkoholowych	ul. Warszawska 32 15-077 Białystok	(85) 651 90 08	pn. - pt.: 8:00-15:00	e-mail: bialystok@caritas.pl www: www.caritas.pl	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu

ELEOS Prawotławny Ośrodek Miłosierdzia Punkt pomocy osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom NEPSIS	punkt informacyjny o problemach alkoholowych	ul. Warszawska 47 15-067 Białystok	502 554 577	pn. i śr.: 15.15-18.15	e-mail: eleos@poczta.onet.pl www: www.eleos.pl	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu
Punkt Informacyjny Anonimowych Alkoholików	punkt informacyjno-kontaktowy	ul. Pietkiewicza 8B lok. 9 15-689 Białystok	(85) 664 17 70	wt. 17.00-21.00 czw. 17.00-21.00 nd. 17.00-21.00	e-mail: plik002@aa.org.pl www: www.aa.org.pl/regiony/002/adresy.htm	Osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu
PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ						
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku: 1) Ośrodek Interwencji Kryzysowej 2) Zespoły Pracowników Socjalnych 3) Zespół Interdyscyplinarny w Mieście Białystok	* porady psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne i prawne, * terapie indywidualne, rodzinne, grupa wsparcia i socjoterapeutyczne oraz zajęcia korekcyjno - edukacyjne, * zapewnienie schronienia kobietom z dziećmi w sytuacji kryzysowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Malmeda 8 15-440 Białystok (85) 678 31 21 * Nr 1 - ul. Mieszka I 8C - tel. (85) 748 20 28 * Nr 2 - ul. Siewna 2 - tel. (85) 879 78 34, * Nr 3 - ul. Sienkiewicza 53 - tel. (85) 879 78 50, * Nr 4 - ul. Radzywińska 16 - tel. (85) 879 78 54, * Nr 5 - ul. Hallera 8 - tel. (85) 879 78 77, * Nr 6 - ul. Bema 2 - tel. (85) 879 79-00, * Nr 7 - ul. Storzycowa 5 - tel. (85) 879 79 19, * Nr 8 - ul. Swobodna 24 - tel. (85) 879 79 21, * Nr 9 - ul. Witosa 38 tel. (85) 879 78 17, * Nr 11 - ul. Biała 13/33 - tel. (85) 879 77 42, Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Włókiennicza 7 (85) 879 79 46 - czynny całodobowo, siedem dni w tygodniu	(85) 732 17 72	pn.: 8.00-17.00 wt. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: sekretariat@mopr.bialystok.pl lub plzi@mopr.bialystok.pl www: www.mopr.bialystok.pl	Osoby zagrożone i doświadczające przemocy domowej
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku Ośrodek Interwencji Kryzysowej	* poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne i rodzinne, * interwencja kryzysowa i wsparcie, w sytuacji kryzysowej, zapewnienie schronienia	ul. Borsucza 2 15-569 Białystok	(85) 652 54 94 690 955 000 infolinia 801 000 180	pn. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: pcpr@st.bialystok.wrotapodlasia.pl www: www.pcrb.st.bialystok.wrotapodlasia.pl	Osoby dotknięte przemocą w rodzinie oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie
Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenie KLANZA w Białymstoku	* interwencja kryzysowa, * konsultacje psychologa - opiekuna dziecka - ofiary przestępstwa, * konsultacje prawne rodziców/opiekunów	ul. Gen. Kleeberga 8 15-691 Białystok	(85) 652 54 94 690 955 000 infolinia 801 000 180	Recepcja: pn. - pt.: 8.00-16.00 Praca terapeutyczna: pn.-czw. 8.00-19.00 pt.: 8.00-16.00	e-mail: cpdbialystok@centrum-klanza.pl www: http://centrum-klanza.pl/	Osoby zagrożone i doświadczające przemocy domowej
Młodzieżowy Ośrodek Konsultacji i Terapii	Pomoc psychologiczna i terapeutyczna w postaci: * porad i konsultacji, * psychoterapii indywidualnej, * terapii rodzinnej, * konsultacji w zakresie przemocy w rodzinie, * treningów asertywności	ul. Orła 6B 15-021 Białystok	(85) 746 06 23	pn. - pt.: 08.00-19.00 W celu zgłoszenia i ustalenia terminu spotkania wymagany wcześniejszy kontakt telefoniczny w godzinach od 8.00 do 16.00 pod numerem: (85) 746 06 23	e-mail: mokit@ddps.bialystok.pl www: http://www.ddps.rsi.com.pl/?młodzieżowy-osrodek-konsultacji-terapii.8	Rodziny, w których występuje problem przemocy
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska linia”	* wsparcie, * pomoc psychologiczna, * informacja o najbliższym miejscu pomocy w problemach przemocy domowej	Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Al. Jerozolimskie 155 02-326 Warszawa	800 120 002 Bezpłatna infolinia	24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu Telefoniczne dyżury Prawników pon-wt.: 17.00-21.00, dostępne pod numerem: 22 666 28 50 śr.: 18.00 - 22.00, dostępne pod numerem: 800 12 00 02	e-mail: biuro@niebieskalinia.info lub niebieskalinia@niebieskalinia.info www: www.niebieskalinia.info	Osoby doświadczające przemocy domowej
INTERWENCJA KRYZYSOWA						
Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Monitorowanie bezpieczeństwa	ul. Warszawska 3 15-069 Białystok	(85) 879 73 27 (85) 879 73 28	24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu	e-mail: mczk@um.bialystok.pl www: https://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkanow/bezpieczenstwo/miejskie_centrum_zaradzania_kryzysowego/	Świadek zagrożenia kryzysowego Osoba poszukująca informacji na temat zarządzania kryzysowego
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (powiat białostocki)	Monitorowanie bezpieczeństwa	ul. Borsucza 2 15-569 Białystok	(85) 740 39 67	24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu	e-mail: pczk@st.bialystok.wrotapodlasia.pl www: www.powiatbialostocki.pl	Świadek zagrożenia kryzysowego Osoba poszukująca informacji na temat zarządzania kryzysowego
Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Monitorowanie bezpieczeństwa	ul. Mickiewicza 3 15-213 Białystok	(85) 743 95 35	24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu	e-mail: czk@bialystok.uw.gov.pl lub czkbialystok@gmail.com www: http://www.bialystok.uw.gov.pl/Informacje+wydzialow/Zarzadzanie+Kryzysowe/Informacje+WCZK.html	Świadek zagrożenia kryzysowego Osoba poszukująca informacji na temat zarządzania kryzysowego
Centralne Zarządzanie Kryzysowe	Monitorowanie bezpieczeństwa	Rządowe Centrum Bezpieczeństwa Al. Ujazdowskie 5 00-583 Warszawa	785 700 177 infolinia dla obywatela 721 69 00 pon-pt.: 8.00-16.00	24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu	e-mail: poczta@rcb.gov.pl lub dyzurny@rcb.gov.pl www: http://rcb.gov.pl/zarzadzanie-kryzysowe/	Świadek zagrożenia kryzysowego Osoba poszukująca informacji na temat zarządzania kryzysowego
DLA OSÓB BEZROBOTNYCH						
Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku	Wsparcie osób dorosłych w procesie planowania i rozwoju kariery zawodowej	ul. Pogodna 63/1 15-365 Białystok	(85) 747 38 00 Rejestracja: (85) 747 38 46 (85) 747 38 45	Godziny urzędowania: pn.: 7.30 - 15.30 wt.: 8.00 - 16.00 śr. - pt.: 7.30 - 15.30	e-mail: bibi@praca.gov.pl www: http://bialystok.praca.gov.pl/	* poszukujący pracy i zarejestrowani mieszkańcy powiatu grodzkiego (miasta Białystok); * poszukujący pracy i zarejestrowani mieszkańcy powiatu ziemskiego (gminy: Chorzele, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Michałowo, Supraśl, Tykocin, Wasilków, Zabudów, Zawady); * pracodawcy
Wojewódzki Urząd Pracy	Wsparcie osób dorosłych w procesie planowania i rozwoju kariery zawodowej	ul. Pogodna 22 15-354 Białystok	(85) 749 72 00	Godziny pracy: pn. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl www: http://wupbialystok.praca.gov.pl/	* poszukujący pracy i zarejestrowani mieszkańcy województwa podlaskiego; * pracodawcy
Infolinia Urzędów Pracy - Zielona Infolinia	Pod tym numerem udzielane są informacje o usługach urzędów pracy.	ul. Trawiasta 20B 15-161 Białystok	19 524 (z Polski) +48 22 19524 (z zagranicy) Koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora.	pn. - pt.: 08.00-18.00	e-mail: kontakt@zielonalinia.gov.pl www: www.zielonalinia.gov.pl	* zarejestrowani * poszukujący pracy * pracodawcy
DLA OSÓB POKRZYWDZONYCH PRZESTĘPSTWEM						
Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Białymstoku Towarzystwo Amicus	* organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, * specjalistyczne zespoły prawników, psychologów, terapeutów i psychoterapeutów	ul. Brukowa 28 lok. 8 15-889 Białystok	697 697 205 (85) 653 77 53	pn.: 13.00-20.00, wt.: 8.00-15.00 śr.: 8.00-15.00, czw.: 8.00-15.00 pt.: 8.00-15.00, sob.: 9.00-14.00	e-mail: pomagamy@ta.org.pl www: https://www.towarzystwoamicus.pl/	Osoby pokrzywdzone przestępstwem i ich osoby bliskie
PRAWO KONSUMENCKIE						
Powiatowy Rzecznik Praw Konsumentów w Białymstoku	Ochrona praw konsumenckich	ul. Borsucza 2 15-569 Białystok	790 600 423	pn: 8:00 - 15:00 wt: 7:30 - 14:30 śr: 7:30 - 14:30 cz: 7:30 - 14:30 pt: 7:30 - 14:30	e-mail: prk@st.bialystok.wrotapodlasia.pl www: http://st.bialystok.wrotapodlasia.pl/pl/wydzialy/powiatowy-rzecznik-konsumentow.html	Konsument - mieszkańcy powiatu białostockiego
Miejski Rzecznik Konsumentów w Białymstoku	Ochrona praw konsumenckich	ul. Lipowa 16 15-427 Białystok	(85) 869 69 29	pn.: 8.00-17.00 wt. - pt.: 7.30-15.30	e-mail: mrk@um.bialystok.pl www: https://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkanow/miejskirzecznik-konsumentow/	Konsument - mieszkańcy Białegostoku
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Ochrona praw konsumenckich	UOKiK Pl. Powstańców Warszawy 1 00-950 Warszawa	(22) 55 60 800 Infolinia konsumenta (prowadzona przez Federację Konsumentów) 801 440 220 222 667 676 Koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora	pn.: 08.00-18.00 wt.-pt.: 8.15-16.15	e-mail: uokik@uokik.gov.pl www: https://www.uokik.gov.pl/	Prawo konsumenckie
PRAWA PACJENTA						
Narodowy Fundusz Zdrowia - Oddział w Białymstoku	Uprawnienia ubezpieczenia zdrowotnego: * prawa pacjenta * leczenie w kraju i poza granicami * kolejki do świadczeń	ul. Pałacowa 3 15-042 Białystok	Telefoniczna Informacja Pacjenta 800 190 590 (czynna 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu)	pn.: 8:00 - 18:00 wt. - pt. 8:00-16:00	e-mail: sekretariat@nfz-bialystok.pl infolinia@nfz.gov.pl www: https://www.nfz-bialystok.pl/	Każda osoba objęta ubezpieczeniem lub zainteresowana ubezpieczeniem zdrowotnym
Rzecznik Praw Pacjenta	Ochrona praw pacjenta	ul. Płocka 11/13 01-231 Warszawa	800 190 590 Bezpłatna infolinia	pon.: 9.00-18.00 wt.-pt.: 9.00-15.00	e-mail: kancelaria@rpp.gov.pl www: https://www.bpp.gov.pl	Z porad może korzystać każdy kto ma poczucie łamania praw pacjenta
Narodowy Fundusz Zdrowia - Centrala	Uprawnienia ubezpieczenia zdrowotnego: * prawa pacjenta * leczenie w kraju i poza granicami * kolejki do świadczeń	Narodowy Fundusz Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30 02-528 Warszawa	Telefoniczna Informacja Pacjenta 800 190 590 (czynna 24 godziny na dobę 7 dni w tyg.)	pn. - pt.: 08.00-16.00	e-mail: kancelariaElektroniczna@nfz.gov.pl www: http://www.nfz.gov.pl	Każda osoba objęta ubezpieczeniem lub zainteresowana ubezpieczeniem zdrowotnym
Rzecznik Praw Osób Niepełnosprawnych	Ochrona praw osób niepełnosprawnych	SIEDZIBA ul. Żurawia 4 A, 00 - 503 Warszawa KORESPONDENCJA Nowogrodzka 1/3/5 00-513 Warszawa	801 801 015 Koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora 538-117-590	pn.-pt.: 08.00-17.00	e-mail: sekretariat.bon@mrpips.gov.pl www: http://www.niepelnosprawni.gov.pl	Z porad mogą korzystać osoby niepełnosprawne, ich rodziny oraz organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych
PRAWA DZIECKA						

Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenie KLANZA	Pomoc dzieciom i młodzieży, ich rodzicom i opiekunom będącym w kryzysie i wymagającym wzmoczonego wsparcia terapeutycznego	ul. Gen. Kleeberga 8 15-691 Białystok	(85) 652 54 94 690 955 000 801 000 180	Godziny pracy: Recepcja: pn. - czw.: 8:00-19:00 pt.: 8:00-16:00 Praca terapeutyczna: pn.-pt.: 8:00-19:00 Zapisanie Pacjenta do poszczególnych specjalistów odbywa się tylko i wyłącznie w ramach indywidualnej wizyty osoby dorosłej (bez udziału dziecka) z konsultantem.	e-mail: cpdbialystok@centrum-klanza.pl www: http://centrum-klanza.pl/	Z działań mogą skorzystać: * dzieci i młodzież, ich rodzice i opiekunowie będący w kryzysie i wymagający wzmoczonego wsparcia terapeutycznego; * profesjonalści, na co dzień realizujący zawodowo działania na rzecz ochrony dzieci Warunkiem rozpoczęcia pracy terapeutycznej lub konsultacyjnej jest wypełnienie i podpisanie przez osobę pełnoletnią stosownych oświadczeń. W przypadku małoletnich powyższe oświadczenia wypełnia i podpisuje opiekun prawny.
Rzecznik Praw Dziecka - dziecięcy telefon zaufania	Ochrona praw dziecka	Biuro RPD Chocimska 6 00-791 Warszawa	800 121 212 Bezpłatna infolinia	Całodobowo 7 dni w tygodniu	e-mail: rpd@brpd.gov.pl www: https://brpd.gov.pl	Sprawy przemocy, relacji rówieśniczych, szkolnych i rodzinnych. Może dzwonić każdy, kto doświadcza problemu lub jest świadkiem.
PRAWO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Białymstoku	Informacje z zakresu ubezpieczeń społecznych	ul. Młynowa 29 15 - 404 Białystok	(22) 560 16 00 Koszt połączenia wg umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym	Godziny obsługi klienta: pn.: 8:00-17:00 wt.-pt.: 8:00-15:00	www: http://www.zus.pl/o-zus/kontakt/oddzialy-inspektoraty-biura-terenowe/-/details/429	Mieszkańcy oraz podmioty z terenu Miasta Białystok i powiatu białostockiego
Centrum Obsługi Telefonicznej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	Zakres informacji: - pomoc techniczna - składki - renty - emerytury	Klienci mogą skorzystać z pomocy pracowników w Centrum Obsługi Telefonicznej lub podczas wizyty osobistej w placówce.	(22) 560 16 00 Koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora	pn. - pt.: 07.00-18.00	e-mail: cot@zus.pl www: http://www.zus.pl/o-zus/kontakt/centrum-obslugi-telefonicznej-cot	Adresaci porad: * ubezpieczeni * płatnicy * lekarze
PRAWO PRACY						
Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku	Porady z zakresu prawa pracy	ul. Fabryczna 2 15-483 Białystok	(85) 678 57 00 Porady prawne: * z telefonów komórkowych 459 595 408 * z telefonów stacjonarnych 801 002 408	pn. - pt.: 7.30-15.30 zgłaszanie wypadków przy pracy (całodobowo) 606 916 117	e-mail: kancelaria@bialystok.pip.gov.pl www: https://bialystok.pip.gov.pl/pl/skrzynka_ePUAP/ /PipOipBialystok/SkrzynkaESP	Osoba poszukująca informacji na temat prawa pracy
Centrum Poradnictwa Państwowej Inspekcji Pracy (PIP)	Porady z zakresu prawa pracy	Główny Inspektorat Pracy ul. Barska 28/30 02-315 Warszawa tel. 22 391 82 15	*801 002 006 (dla tel. stac) *459 599 000 (dla tel. kom.) *(89) 333 17 41 (dla obywateli Ukrainy zatrudnionych na terenie RP) Koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora. Uwaga!!! naliczane są koszty za czas oczekiwania na połączenie.	pn. - pt.: 8:00-16:00 Porady prawne PIP – zatrudnienie obywateli Ukrainy Dla osób podejmujących prace na terenie województw: mazowieckiego, łódzkiego, wielkopolskiego, lubuskiego, świętokrzyskiego, lubelskiego: 22 111 35 88. Dla osób podejmujących prace na terenie województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego: 89 333 17 41. Dla osób podejmujących prace na terenie województw: podkarpackiego, małopolskiego, śląskiego, opolskiego i dolnośląskiego: 22 111 35 29.	e-mail: kancelaria@gip.pip.gov.pl www: www.bip.pip.gov.pl	Osoba poszukująca informacji na temat prawa pracy
PRAWO PODATKOWE						
I Urząd Skarbowy w Białymstoku	Informacje podatkowe dot. PIT, CIT, VAT, podatki lokalne, akcyza etc.	ul. Świętojańska 13 15 - 219 Białystok	Numer infolinii: (22) 330 03 30	pn.: 8:00-18:00 wt. - pt.: 8:00-15:00	e-mail: ius.bialystok@mf.gov.pl www: http://www.podlaskie.kas.gov.pl/pierwszy-urzad-skarbowy-w-bialymstoku	Z porad mogą korzystać wszyscy podatnicy, a w szczególności zamieszkujący na obszarze będącym w terytorialnym zasięgu działania Urzędu
II Urząd Skarbowy w Białymstoku	Informacje podatkowe dot. PIT, CIT, VAT, podatki lokalne, akcyza etc.	ul. Płażowa 17 15-502 Białystok	Numer infolinii: (22) 330 03 30	pn.: 8:00-18:00, wt. - pt.: 8:00-15:00	e-mail: zus.bialystok@mf.gov.pl www: http://www.podlaskie.kas.gov.pl/drugi-urzad-skarbowy-w-bialymstoku	Z porad mogą korzystać wszyscy podatnicy, a w szczególności zamieszkujący na obszarze będącym w terytorialnym zasięgu działania Urzędu
Krajowa Informacja Skarbowa	Informacje podatkowe dot. PIT, CIT, VAT, podatki lokalne, akcyza etc.	ul. Warszawska 3 43-300 Bielsko-Biała	Numer infolinii: (22) 330 03 30	pn. - pt.: 08.00-18.00	e-mail: kancelaria.kis@mf.gov.pl www: www.kis.gov.pl więcej: https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-kip-czyli-krajowa-informacja-podatkowa	Z porad może skorzystać każdy podatnik
DLA OSÓB BĘDĄCYCH W SPORZE Z PODMIOTAMI RYNKU FINANSOWEGO						
Rzecznik Finansowy (Ubezpieczonych)	Prawa ubezpieczonych	Biuro Rzecznika Finansowego ul. Nowogrodzka 47A 02-695 Warszawa.	(22) 333-73-26, (22) 333-73-27 22) 333 73 28 w godzinach 10:00-14:00 (poniedziałek, środa, piątek) – porady telefoniczne prawników udzielających porad z zakresu problemów klientów rynku ubezpieczeniowo-emerytalnego (22) 333 73 25 w godzinach 10.00-14.00 (poniedziałek, środa, piątek) – porady telefoniczne prawników z zakresu problemów klientów podmiotów rynku bankowego i kapitałowego.	pn. - pt.: 08.00-16.00	Porady e-mail: porady@rf.gov.pl (czas oczekiwania na odpowiedź ok.2 tygodni) e-mail: biuro@rf.gov.pl www: https://rf.gov.pl/kontakt	Osoby ubezpieczone i w sporze dotyczącym ubezpieczeń
INNE						
WWW. OBYWATEL.GOV.PL				Informacje i usługi przyjazne obywatelom portal Ministerstwa Cyfryzacji		
Rzecznik Praw Obywatelskich	Ochrona praw obywatelskich	Biuro RPO Al. Solidarności 77. 00-090 Warszawa	800 676 676 – połączenie bezpłatne z telefonów stacjonarnych oraz komórkowych (22) 551 77 91 – połączenie płatne zgodnie z cennikiem operatora	pn.: 9.00-17.00 wt.-pt.: 9.00-15.00	e-mail: biuro@rzecznika.brpo.gov.pl www: https://www.rpo.gov.pl	Może zgłosić się każdy, kto uważa, że jego prawa są naruszone

CZĘŚĆ II: NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA I NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE (wg art. 8a ust. 1 pkt 2):

ZAPISY: na wizyty pod numerem telefonu: (85) 869 66 99 pn. 8:00-16:00, wt.-pt. 7:30-15:30
lub pod adresem: darmowapomoc@um.bialystok.pl
Link do samodzielnej rejestracji: https://np.ms.gov.pl/zapisy

Osoba, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą

niezatrudniająca innych osób w ciągu ostatniego roku oraz osoba chcąc dokonać zgłoszenia naruszenia prawa w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r. poz. 928).

Przed uzyskaniem pomocy należy złożyć oświadczenie, że nie jest się w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, przedsiębiorca w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku.

Oświadczenia nie składa osoba chcąc dokonać zgłoszenia naruszenia prawa w rozumieniu ustawy o ochronie sygnalistów.

Porady udzielane są podczas wizyty w punkcie. lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, pomoc może być udzielana także poza punktem.

Z porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na odpłatną pomoc prawną i która złoży stosowne oświadczenie.

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA						
PROWADZĄCY	ADRESY DYŻURÓW	DNI i GODZINY	SPECJALIZACJA (o ile określono)	lokal dogodny dla osób na wózkach inwalidzkich	DANE KONTAKTOWE	WWW
Adwokaci	ul. Zamenhofa 5C 15 - 435 Białystok pok. nr 4	pn. - pt. 7:30 - 19:30		TAK	INFORMACJE i ZAPISY: wt. -pt. godz. 7:30 - 15:30 pn. godz. 8:00 - 17:00 pod numerem (85) 869 66 99 lub pod adresem: darmowapomoc@um.bialystok.pl	https://www.bip.bialystok.pl/urzad_miejski/nieodplatnapomocprawna/http://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkancow/pomocprawna/
Radcowie Prawni	ul. Zamenhofa 5C 15 - 435 Białystok pok. nr 11	pn. - pt. 7:30 - 19:30		TAK	INFORMACJE i ZAPISY: wt. -pt. godz. 7:30 - 15:30 pn. godz. 8:00 - 17:00 pod numerem (85) 869 66 99 lub pod adresem: darmowapomoc@um.bialystok.pl	https://www.bip.bialystok.pl/urzad_miejski/nieodplatnapomocprawna/http://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkancow/pomocprawna/
Stowarzyszenie „Sursum Corda”	ul. Św. Rocha 3 15 - 879 Białystok pok. nr 7A	pn. - pt. 7:30 - 19:30		TAK	INFORMACJE i ZAPISY: wt. -pt. godz. 7:30 - 15:30 pn. godz. 8:00 - 17:00 pod numerem (85) 869 66 99 lub pod adresem: darmowapomoc@um.bialystok.pl	https://www.bip.bialystok.pl/urzad_miejski/nieodplatnapomocprawna/http://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkancow/pomocprawna/
NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE						
Stowarzyszenie „Sursum Corda”	ul. Św. Rocha 3 15 - 879 Białystok pok. nr 7B	pn. - pt. 7:30 - 19:30		TAK	INFORMACJE i ZAPISY: wt. -pt. godz. 7:30 - 15:30 pn. godz. 8:00 - 17:00 pod numerem (85) 869 66 99 lub pod adresem: darmowapomoc@um.bialystok.pl	https://www.bip.bialystok.pl/urzad_miejski/nieodplatnapomocprawna/http://www.bialystok.pl/pl/dla_mieszkancow/pomocprawna/

Szczecińska Spółdzielnia Mieszkaniowa
z siedzibą w Szczecinie przy ul. Jodłowej 7A

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY
na wykonanie wymiany 8 dźwignów w budynkach mieszkalnych na osiedlach

**Kaliny - Santocka 34 - 2 szt.,
Zachęta - Ku Stońcu 24 e - 2 szt.,
Klonowica - Klonowica 11 b - 2 szt.,
Przyjaźni - 26 Kwietnia 35 - 2 szt.,**

Termin związania ofertą : 60 dni od dnia wyznaczonego na złożenie ofert.

Wysokość wadium wynosi : 50.000 zł

Wadium należy wnieść do dnia **20 marca 2026r. do godziny 10³⁰**

przelewem na konto Zamawiającego podanego w SIWZ.

Dopuszcza się wniesienie wadium w formie gwarancji bankowej lub w gwarancji ubezpieczeniowej.

Zamawiający zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu z ważnych przyczyn bez podania uzasadnienia.

Informacje o przedmiocie przetargu, warunkach zamówienia oraz SIWZ można otrzymać w formie elektronicznej - kancelaria@ssm-szczecin.pl lub tel. 914322512.

Oferty należy składać w kancelarii SSM przy ul. Jodłowej 7A w Szczecinie do dnia **20 marca 2026 r. do godziny 10³⁰**.

Otwarcie ofert nastąpi w siedzibie SSM przy ul. Jodłowej 7A w Szczecinie dnia **20 marca 2026 r. o godzinie 11³⁰**.

Szczecin/34423400

Publikacja w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914), zgodnie z art. 8h ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2023 r. poz. 977, ze zm.)

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA BRANIC

Z DNIA 06-03-2026 r.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar części sołectw Dzbańce i Wódka, położony w granicach administracyjnych gminy Branice.

Na podstawie art. 8h oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zm.) oraz na podstawie art. 54 ust. 2, art. 39, art. 40, w związku z art. 46, pkt 1, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.) w związku z art. 6a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U.2024.317) oraz zgodnie z uchwałą nr LXI/623/23 Rady Gminy Branice z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar części sołectw Dzbańce i Wódka, położony w granicach administracyjnych gminy Branice, **Burmistrz Branice**, zawiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych, w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar części sołectw Dzbańce i Wódka, położony w granicach administracyjnych gminy Branice,

przez okres co najmniej 60 dni: od 20.03.2026 r. do 19.06.2026 r.

Zgodnie z art. 8i ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w związku z art. 6e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych Burmistrz Branice, ustala formy konsultacji społecznych:

- w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - zbieranie uwag, interesariusze mogą wnieść uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,

- w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - spotkanie otwarte w formie spotkania bezpośredniego, na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, które odbędzie się w dniu 27 kwietnia 2026 r. w godz. 16³⁰ - 17⁰⁰, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Branicach, w sali konferencyjnej, na którym interesariusze będą mogli wypowiadać się, zadawać pytania i zgłaszać uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,

- w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - spotkanie otwarte (na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko), prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zbieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego, za pomocą platformy komunikacyjnej w dniu 27 kwietnia 2026 r., w godz. 17⁰⁰ - 18⁰⁰. Informację o łączu do dyskusji będzie można uzyskać w dniu dyskusji, na stronie BIP <https://bip.branice.pl/2593/1123/planowanie-przestrzenne-ogloszenia.html>,

- w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 5 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - punkt konsultacyjny w Referacie Budownictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Branicach (pokój nr 3, w godz. 9³⁰ - 11³⁰), interesariusze mogą wypowiadać się, zadawać pytania, wnieść uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,

- w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 5 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - dyżur projektanta, na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, który odbędzie się w dniu 27 kwietnia 2026 r. w godz. 15⁰⁰ - 16³⁰, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Branicach, w sali konferencyjnej, na którym interesariusze będą mogli wypowiadać się, zadawać pytania i zgłaszać uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko.

Projekt planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, w ww. terminie konsultacji społecznych, jest dostępny również w wersji elektronicznej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miejskiego w Branicach (<https://bip.branice.pl/2593/1123/planowanie-przestrzenne-ogloszenia.html>) oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Branicach (<https://branice.pl/553/150/obwieszczenia.html>).

Interesariusze mogą składać uwagi do ww. planu miejscowego, w terminie konsultacji społecznych:

- na piśmie utrwalonym w postaci papierowej - na formularzu dostępnym w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Branicach, ul. Słowackiego 3, 48 - 140 Branice,

- na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej - na formularzu dostępnym na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Branicach (<https://bip.branice.pl/2593/1123/planowanie-przestrzenne-ogloszenia.html>), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub w formie dokumentu elektronicznego, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz.U.2024.1725) - na adres: um@branice.pl

Interesariusz składający uwagę:

- podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby,
- podaje adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada,
- wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Organ sporządzający przedmiotowy projekt planu - Burmistrz Branice.

Opole/34423249

Chojna, 02 marca 2026 r.

OGŁOSZENIE
BURMISTRZA GMINY CHOJNA

o wytożeniu do publicznego wglądu w gminie Trzcianko - Zdrój projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 6e ust. 2 ustawy z 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. 2024. poz. 317)

informuję o wytożeniu do publicznego wglądu w gminie Trzcianko-Zdrój

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Czarnałęka, Dobropole, Góralice, Kłostorne, Stołeczna, Strzeszów, Tchorzno, w gminie Trzcianko-Zdrój - Etap II wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach **od 5 marca 2026 r. do 20 kwietnia 2026 r.** Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępne będą w siedzibie Urzędu Miejskiego w Trzcianko-Zdroju, ul. Rynek 15, 74-510 Trzcianko-Zdrój, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Trzcianko-Zdrój (<https://bip.trzcianko-zdroj.pl/>) w zakładce *Informacje/Planowanie przestrzenne/Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego*. Wytożenie do publicznego wglądu dotyczy planu miejscowego, na podstawie którego mają być lokalizowane elektrownie wiatrowe.

Burmistrz Gminy Trzcianko-Zdrój poinformował, że w dniu **24 marca 2026 r. o godzinie 16:30**, odbędzie się **pierwsza dyskusja publiczna** nad ujętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami w formie prowadzonej za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zbieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag, tj. w formie spotkania online. Informację o łączu do drugiej dyskusji publicznej będzie można uzyskać najpóźniej w dniu dyskusji, pod adresem: <https://bip.trzcianko-zdroj.pl/> w zakładce *Ogłoszenia*.

Burmistrz Gminy Trzcianko-Zdrój poinformował również o **drugiej dyskusji publicznej**, która odbędzie się w dniu **25 marca 2026 r. o godzinie 18:00**, odbędzie się ona w formie spotkania bezpośredniego w siedzibie Urzędu Miejskiego w Trzcianko-Zdroju, ul. Rynek 15, 74-510 Trzcianko-Zdrój.

Zgodnie z art. 8c i 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi składa się na piśmie w formie papierowej na adres Urzędu Miejskiego w Trzcianko-Zdroju lub elektronicznej na adres e-mail: um@trzcianko-zdroj.pl, adres skrzynki ePUAP: /9db4g3q4k/SkrzynkaESP lub za pośrednictwem e-doręczenia: AE-PL-66069-99126-TFVID-24. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby. Uwagę można złożyć na formularzu zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <https://bip.trzcianko-zdroj.pl/artukul/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego>

Jednocześnie, na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), Burmistrz Gminy Trzcianko-Zdrój poinformował, że w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w miejscu i czasie przeprowadzanego wytożenia do publicznego wglądu można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy, tj. projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz ze wszystkimi załącznikami, prognozą oddziaływania na środowisko do tego planu oraz opiniami i uzgodnieniami właściwych instytucji.

Zgodnie z art. 40 ww. ustawy uwagi i wnioski w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone:

1. w formie pisemnej na adres Urzędu Miejskiego w Trzcianko-Zdroju, ul. Rynek 15, 74-510 Trzcianko-Zdrój,
2. ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Trzcianko-Zdroju, ul. Rynek 15, 74-510 Trzcianko-Zdrój,
3. za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: um@trzcianko-zdroj.pl, adres skrzynki ePUAP: /9db4g3q4k/SkrzynkaESP lub za pośrednictwem e-doręczenia: AE-PL-66069-99126-TFVID-24.

Uwagi do projektu planu miejscowego oraz wnioski i uwagi w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko można składać w nieprzekraczalnym terminie do **5 czerwca 2026 r.**

Uwagi i wnioski złożone po upływie wyżej podanego terminu zostaną bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrywania uwag i wniosków jest Burmistrz Gminy Trzcianko-Zdrój.

Szczecin/34423514

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Spółdzielnia Mieszkaniowa "USTRONIE" w Radomiu z siedzibą przy ul. Wyścigowej 19

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na pierwszeństwo ustanowienia prawa odrębnej własności

lokalu mieszkalnego - **Komandosów 4 m. 65** - I piętro, **1 pokój z kuchnią**, o pow. użytkowej **29,00 m²**, cena wywoławcza **140.000 zł** - wadium **10.000 zł**,

lokalu mieszkalnego - **Osiedlowa 17A m. 3** - parter, **2 pokoje z kuchnią**, o pow. użytkowej **43,20 m²**, cena wywoławcza **195.000 zł** - wadium **10.000 zł**.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium do godziny 14⁰⁰ dnia 23.03.2026 roku na konto Spółdzielni:
ING Bank Śląski SA nr konta 40 1050 1793 1000 0090 3137 3724

Przetarg odbędzie się w siedzibie Spółdzielni przy ul. Wyścigowej 19 w sali narad w dniu **24.03.2026 r.**

- na mieszkanie ul. Komandosów 4 m. 65 - o godz. 10³⁰

- na mieszkanie Osiedlowa 17A m. 3 - o godz. 10³⁰

Mieszkania można obejrzeć w dniu 18.03.2026 r.: Komandosów 4 m. 65 w godzinach 10⁰⁰ - 11³⁰, Osiedlowa 17A m. 3 w godzinach 10³⁰ - 11³⁰

Przystępujący do przetargu zobowiązani są do zapoznania się z Regulaminem przetargu i do złożenia w dziale członkowsko-mieszkaniowym (stanowisko Nr 1) w terminie do godziny 14⁰⁰ dnia poprzedzającego termin przetargu:

- dowód wpłaty wadium,
- pisemne oświadczenie ze wskazaniem sposobu dokonania zwrotu wadium,
- pisemne oświadczenie o zapoznaniu się z Regulaminem przeprowadzania przetargów,
- pisemne oświadczenie o akceptacji przewidzianej w regulaminie kary umownej,

Przetarg zostanie przeprowadzony zgodnie z Regulaminem zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą - uchwała nr 38 z dnia 18.06.2018 r.

W przetargu uczestniczą wyłącznie osoby, które wpłaciły wadium (bez osób towarzyszących). Osoba, która wygrała przetarg winna w terminie 30 dni od dnia, w którym rozstrzygnięto przetarg, wpłacić wylicytowaną cenę. Po spełnieniu warunków statutowych z nabywcą w terminie 14 dni zostanie spisana notarialna umowa o ustanowienie prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego. Osoba, która wygrała przetarg winna odebrać klucze w terminie 7 dni od dnia podpisania aktu notarialnego.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu ustnego nieograniczonego - licytacji bez podawania przyczyn na każdym etapie postępowania w przypadkach określonych w art. 15 ust.2; ust. 4 oraz art. 16¹ ust. 1; ust. 2 usm, bez prawa dochodzenia jakichkolwiek roszczeń przez uczestników postępowania.

Zwrot wadium nastąpi na konto bankowe w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia przeprowadzenia licytacji.

Zarząd SM "USTRONIE"

Radom/34423654

OGŁOSZENIE

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Kopernik” w Toruniu

ul. J. Matejki 94/96 87-100 Toruń

ogłasza konkurs na stanowisko:

Zastępca Prezesa

szczegóły na stronie

www.smkopernik.pl

Bydgoszcz-Toruń/34423927

Zarząd
Drog i Transportu
Miejskiego w Szczecinie
informuje

o wywieszeniu w siedzibach ZDiTM i Urzędu Miasta Szczecin oraz zamieszczeniu na stronach internetowych BIP ZDiTM i BIP Urzędu Miasta Szczecin wykazu nr IR/2/2026 z dnia 25.02.2026 r. oraz wykazu nr IR/3/2026 z dnia 25.02.2026 r. nieruchomości gruntowych Gminy Miasto Szczecin przeznaczonych do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 91 48 00 484.

Szczecin/34423266

INFORMACJA

Na podstawie art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.) Zarząd Miejski w Radomiu, Geodezji, uprzejmie informuje, że na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu Miejskiego został wywieszony - na okres od dnia 06.03.2026 r. do dnia 27.03.2026 r. - wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Radomia, położonych przy ul. Wczasowej, ul. Polnej, ul. Wąskiej, ul. Gen. Józefa Hallera, ul. Litewskiej i ul. Żeromskiego, przeznaczonych do dzierżawy, a także nieruchomości położonej przy ul. Wczasowej, przeznaczonej do użyczenia.

Bydgoszcz-Toruń/34423617

Prezydent Miasta Radomia
informuje, że w Urzędzie Miejskim
w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 1145 ze zm.), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia, przeznaczonej do oddania w najem na czas określony, położonej w Radomiu przy ul.:

Czarnoleskiej (obr. 0080), grunt o pow. 76 m² i 99 m² - stanowiący część działki oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków miasta Radomia nr 3498 o pow. 3.606 m². Dla w/w nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta Nr RA1R/00020556/2.

Radom/34423654

Słowno
Literówka
Quizy, Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJA WYBORCZA

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

